

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

af Anton Frantz Just.

Fortællinger.

Viborg : paa Forfatterens Forlag, 1798-1799

1-2 i 1 bd.

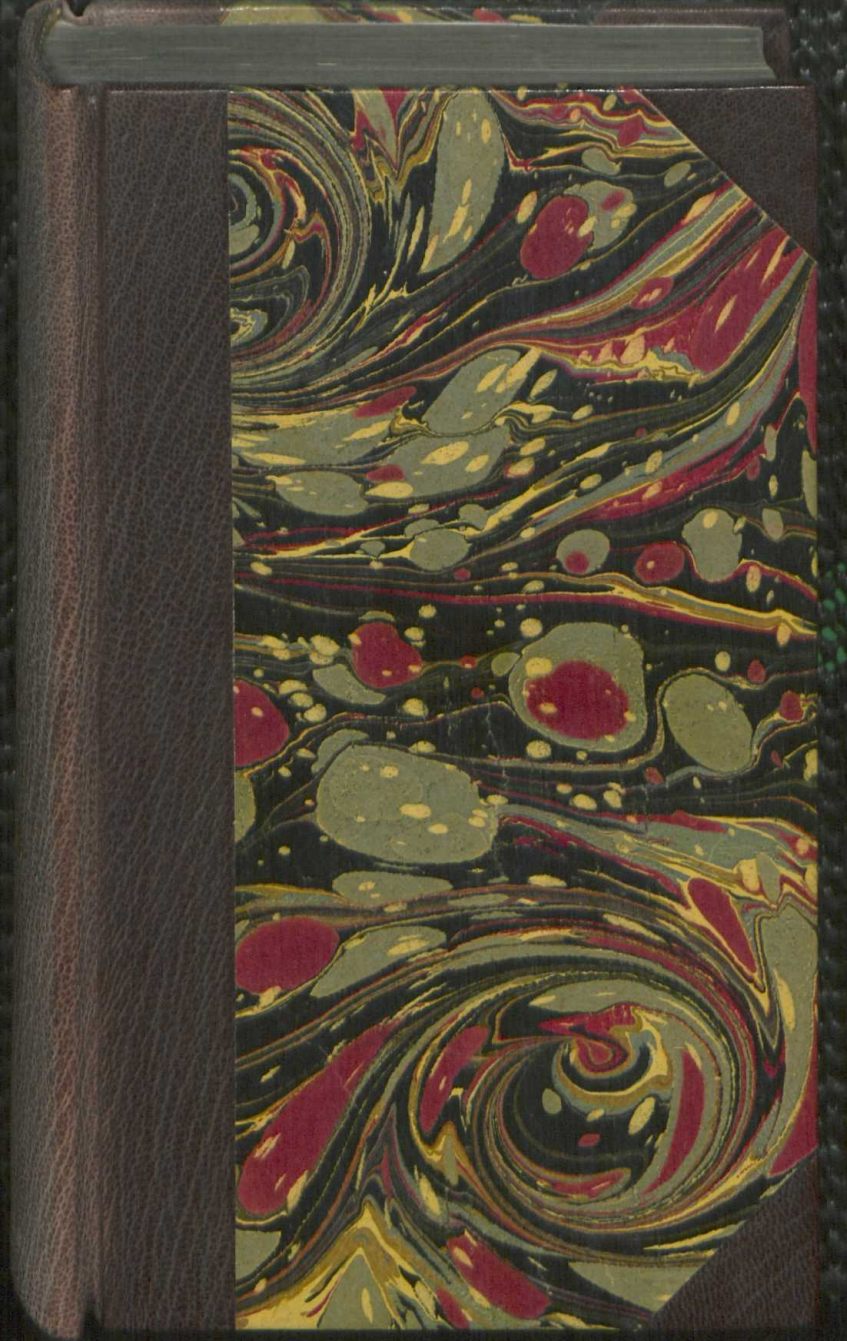
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

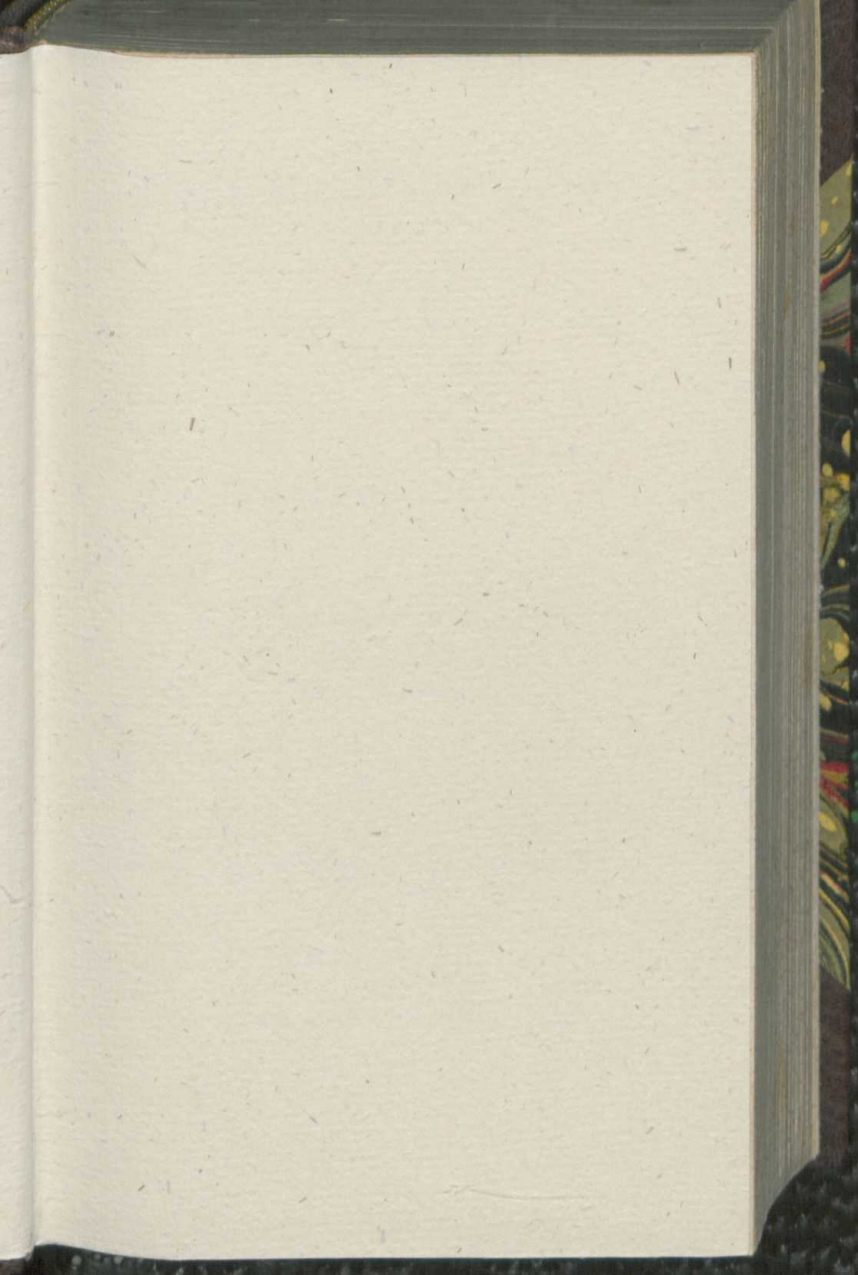
57.-184.-8°

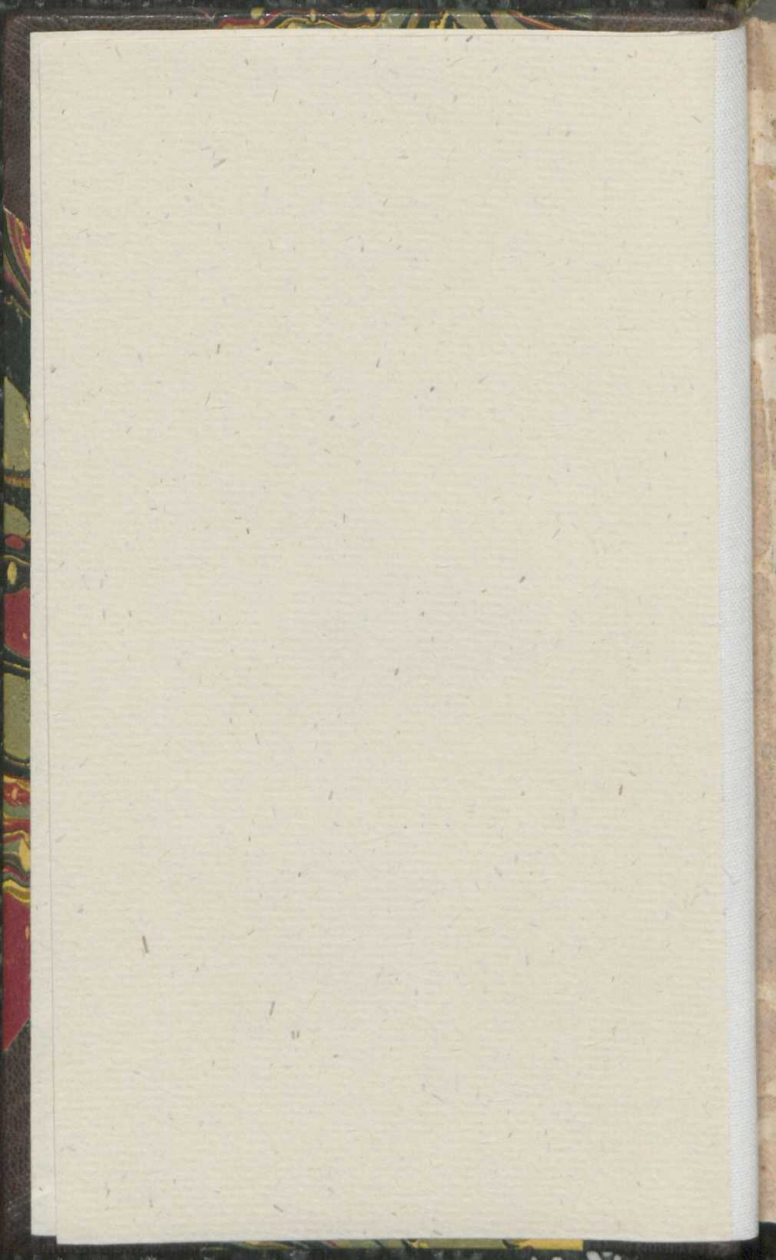
DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130021037967

Fortællinger

af

Anton Frantz Just.

Første Bind.

Biborg, 1798.

Paa Forfatterens Forlag.

2494

Indledning.

Dersom den, der bringer mig til at at lee, gjør mig en større Tjeneste end den, der sætter mine Dine under Band, dersom den Tildragelse, der ikke er fuld af unaturlige Ting, er Mennesket der lærer, ligesaa velkommen, som den der vrimsler af Dyrde, Feet, Overnaturlighed og Romanskads fra alle Verdens Hjørner: Dersom uskyldig Historie, der ikke kan volde Krampe i Følelser eller Konvulsion i Tanken, er ligesaameget værd, som den, der ilder
under

under alle vore Lidenſkaber, og naar de faaſte over,
atter putter meere under Trefoden: Derſom man
ligeſaa vel kan lugte til en Blomſt der groer vildt
og indenlands, ſom til den omplantede og mod Na-
turen opdragne; Gaa er jeg maaſtee ſaa lykkelig,
at kunne komme et Stykke Sukker i Livets Thee-
vand ved nærværende Fortælling, ſom jeg har ad-
let i lovligt Egteſkab med de Gdeer, jeg har kun-
det undvære fra den Omſorg at drive 20 Tonder
ſattepligtig Hovedgaardſtær. Som Begynder i dette
Sag, onſker jeg ikke at have ſkrevet den, hvis den
ikke ſhulde læſes, ligesom jeg, hvis det Modſatte
indtreffer, gierne havde onſket den meere forpulent.
Om jeg ſkal levere meere, kommer an paa Publi-
kums Seen ſuurt eller mildt til denne; Thi jeg ſkal
aldrig aſtrætte nogen ſin Misnoie eller Tilfredſhed

med

med en Bog, som fornemmelig kun blev til for at
moere. Hvad og Bøger taale ingen Hof og Stads-
Rets Dom.

Jeg veed ikke om det vil lægges denne Ro-
man til Last, at den fortæller en ung Studerendes
Hændelser; Men almindelig begynder dog alle Ro-
maner med en Ungdomshistorie — og det, at be-
gynde med en 80 Aars gammel Mand, er ikke No-
gere, end at ende en lille Parnk med en stor Haar-
pung. Det smukke Køn har Kydterne so: det mees-
te behøver til Romanhelte. Men Historien laved
da saa blød og saa delikat, at den ei vel vil mæ-
te en nordisk Mare. (Og jeg ønsker at læses af
flere end de Danske, som forskrive endog Møderne
udenlands fra.) Deres Plads maae være, som jeg
troer, ikke i den ganske Historie, men i dens smuk-

Beste Bærelser — og derfor begynder Historien med
et Mandfolk.

Naar Læseren i Begyndelsen af Fortællingen
maatte finde sig ledig; saa er dette ikke min Skyld,
men en naturlig Folge af den Simpeltid alle jor-
diske Tings Begyndelse have og som en Fortælling
og maae have, hvis den ej skal ansees for at være
passet uden for Verden. Man kan ikke altid være
paa guddommelige Steder, ikke altid sole høitide-
ligt og der ere Tider, da Hændelsen kaaer ganske
fille, naar Villien har lyst til at riide Kourcer, og
Tider, da man ikke maae troe, der i en jordisk For-
tælling, skal ættes det aandelige Sigtemaal, som
Sigvard gjør Klumper af og putter i sine Læsere.
Kort sagt! jeg er ingen Skribent for Aanderne,

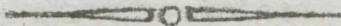
eller

eller for en Verden som jeg ej troer kan blive til;
men jeg ønsker at være det for enhver i mit Land,
han være Adels eller Bønde. Jeg forlanger kun han
skal være et Menneske.

Den Mand, som blev ansat hos Laxmand som
Hefmester, førend han forlod Majorens Hus, har
vel efterladt det historiske Grundrids til denne Ro-
man, men paa det ingen skal troe, at jeg ville
tilegne mig nogen Fortieneste der ej var min,
saa maae jeg, deels oprigtig forsikre, at jeg gan-
ske lovformelig blev Ejer af den afdødes Almanak,
hvori Troet til denne Historie var saaget meget
tyndt; deels og, at der i den danske Døds-Liste
som det Berlingske Kontor udgiver, har faaet en
ordentlig Indkaldelse sub poena praesens et perpetui
Silentii efter Ham; Saa jeg er angerløs fra Ar-
vinger

vingernes Side af — og, med denne ganske ubes-
tydelige Fortale, vil jeg sende Eventyret ud i den
løselige Verden.

Forsfatteren,

1. Kapitel.

Hvori Pajmands Hofmester taler med Læseren.

Den der avler et Barn, der seer ud til at blive meere end almindeligt enten i Gode eller Ondt, burde smukt raadsføre sig med sin Sognepræst eller den nærmeste Stadskirurg, for at erfare, om det er Udmagen værd, at bære nogen særdeles Omhu for saadant et Barn. Jeg Thor Bjørnelap, vilde i det mindste have været mine Forældre dobbelt Tak skyldig, om de havde brugt denne Forsigtighed, da de lode mig føre til Kirke og opkaldte mig efter en død Provst, og meest da de 10 Aar efter bragte mig til en latinſk Skole. O I Forældre! som handle med os Børn, som om vi vare Leer hvor: af der skal gøres Jydepotter! hvad tage I
Eder

Eder for i det Øjeblik da I bestemme et Menneskes Stand og Skjæbne forud? ligesaavist som Indepotten gaaer itu, ligesaavist som den bruges til Smurkaal i Dag og Belling, Suppe, Raal eller Erter i Morgen — om den ikke faaer en nedrigere Plads — og ligesaavist, som man ikke æstimerer en Indepotte ret meget, naar der ingen Mad opholder sig i den, ligesaavist er den Fader eller Moder Pottemagere af Forstand, der forud bestemmer deres Børn til at komme i en sort Skole, hvor der bliver lavet Latin, Grædsk og Hebraisk inden i dem, naar Glasfæringen derimod ikke beløber sig til højere end nogle Børst af deres Hørere og nogle Spark af deres Skolekammerater. Den Dag slig en Ting forhandles i et Ægteskabsraad, burde tegnes med Rønrøg i deres Skjebnes Bog; den Dag burde de erindre sig alle de bedrøvelige Endelser et Menneske kan tage, men meest dens, der bliver til Mand inden han har været Dreng, og til Herre inden han har lært at være Tjener. Ja den Dag burde egentlig ikke hedde en Dag i Forældrenes Liv; thi — der kan blive en Hofmester af en Student. Hvad det er for en Fornøjelse, at lære andre vel, det man allerede halv har glemt eller aldrig har fundet, og hvad det

det er for en Pine, at være som halv Barn al-
vorlig mellem heele Børn, og hvad Ulykke man
kand erhverve sig for sin øvrige Levetiid ved at
være Lærer for en Flok Potter, som Forældrene
endelig vil have glasserede inden i, inden de
komme ud i Verden — O! det kan ikke siges,
ikke tænkes, ikke males, ikke forstaaes, om man
saa ejede loovlig Skjøde paa Tycho Brahes For-
stand og havde Lunger der kunne fylde en Vas-
sien med Lust — Nej! det maa læres. Jeg har
til min Ulykke lært det. En graae Graf har i 10
Aar været Vidne til mine Lidelser og et par store
Dragonstøyle huse nu mine gigtiske Tæer. Jeg
har ingen Venner havt, der have været ærlige
nok til at give mig et Vink og ingen Doktor har
umaget sig med at gjøre mig syg og derefter for-
byde mig Kaffe, Brændeviin og Tobak. Jeg
var i Begreb med at hænge mig paa en offent-
lig Landevej, for dog eengang at blive andet
end Hofmester, da en god Mand lod en Hund
saaledes gnave paa mit hjerte Been, at jeg umue-
lig for Smerte kunne have lyst til at hænge mig
ovenpaa. Manden var ædelmodig som ejede
Hunden; han loed et Stykke Kjød skære gratis
ud af mit Been, og tilbød sig dernæst at være
mig behjælpelig i alt, Hunden blev stuet og jeg
freist

frelst fra min graae Trakke; og han blev, uden at mine Forældre, som længe siden vare bøde, kunne glæde sig herover, den Mand der ikke brød sig halv saameget om Latin som om ulyskelige Mennesker.

Hvad er De min Ven? spurgte han mig, efterat mit Been var forbundet og jeg havde sovet en Nat i hans Gaard som laae noget fra Landevejen.

Jeg. Jeg er intet.

Han. Da maae han dog være een Ting, eller have været een Ting.

Jeg. Nej! jeg er intet og har intet været, uden De vil kalde det noget, at jeg har været Hofmester.

Han. Ih! er det intet? saa er De jo Student?

Jeg. Ja! Student i Danmark og Norge, Færøerne, Island og Grønland. Men hvad er det?

Han. Naa, naa! Han skal see det er dog noget. Han har altsaa sit Arvegods med sig.

Jeg. Ja, saafremt mit Hoved ej bliver flaaet itu.

Han. Ja got, got! Jeg kan lide muntre Folk — Seer han, jeg er kun Forpagter, og jeg

jeg har ingen Tørn som skal lære at tale Krage-
maal; men noget herfra boer en Mand, som
nok vil have en Student, ham skal jeg skrive
til, imidlertid kan han blive her og tage til Takke
med Lestigheden.

At jeg saae mildt til denne brave Mand, kan
vel ingen fortænke mig i; Han var den første,
der havde tælt saa venlig til mig siden jeg kom
af mine Forældres Huus, og hans Mine og det
Haandtryk hvormed han ledsagede det sidste
Ord, vare mig meere velkomne end tusende
Venligheder; Haandtryk siger jeg med be-
traad Hu; thi i 30 Aar havde jeg ikke saaet saa
troefast et Haandtryk ledsaget med saa mild en
Mine; Mange Sjæle have den Bane at see
snurt, naar de nødes til at give et Menneſte
Haanden; mange række vel fem Fingre frem;
men de bære sig ad som om de brændte sig i det
samme og gjøre et Ansigt derved, som om en
Kat havde bidt sig fast i deres Nakke; Men saa-
ledes gjorde ej den fromme Forpagter: Erlig-
hed stod malet i hans Ansigt, Godheden tælte
af hans Dre, og han viisde mig i 8 Dage jeg var
højs ham, saamegen Omhu, saamegen men-
neskelig Deeltagen i min Nød, som en van-
drende Student skulde i 2 Gange 8 Maaneder
have

havt ondt ved at oplede iblant sine Ordensbrødre.

Denne Forandring i mit Liv, dette for mig lykkelige Hundebid, denne gode Forpagter Peer sen, skylder jeg altsaa meere end mine Forældre og meere end den Rector Magnificus som gjorde mig til Svend i Latinen. Peer sens Kone, der vel var simpel klædt, passede sit Huus med saa lit Allarm, bespiiste sine Huusfolk med saa reenlig Mad, trippede saa mildt omkring i Stuen naar hendes Mand var derinde, som om hun var en 28 Aars Jomfrue; saa at jeg lærte hos disse brave Landsbyefolk den ægteskabelige Glæde, som jeg aldrig endnu havde været Vidne til hos mine forrige Principaler — Som sagt, jeg skylder dem uendelig meget. De ere desværre døde naar denne min Fortælle kommer ud; thi de boe i et Huus i en affides Bræge i Landet; men man kan troe, denne Historie havde aldrig bleven til, dersom Peer sen ej havde kommet efter mig paa Landevejen; Hvorfor skal man erfare, naar man gjør sig den Umage at læse Vorgen igiennem.

Den 8de Dag efter at jeg var kommen i den gode Forpagters Huus, fastede en veer gammel Mand sig gesvindt af en bruun Hest og traadte

fræ Nidehest og desuden at holde mig et Aar
frit i Kjøbenhavn naar min Lærling skulde der-
over. Han lovede om et Par Dage at lade
mig hente til sin Gaard, som laae nogle Meile
derfra.

Min Afsked fra Peersens Huns gjorde
mig ikke glad, adskillige Underligheder døjede
jeg paa Vejen derhen, og nær havde jeg den
Aften jeg kom, bleven qvalt og seet en anden
blive slaaet ihjel, Ting som Læseren længere
hen skal faae at viide, paa det at de iblant
dem, som ere Konsinere, kunne tage sig i Agt,
naar de engang ville omgaaes med de to farlig-
ste Elementer.

2. Kapitel.

Hvori man seer han er studeret.

Naar man sidder paa en Bogn med behørigt
 Hiul under, indsvøbt i Frakke og Rappe, og
 en Karl i en Koffelore sætter sig som en Middelt-
 ting imellem Hesteextremiteter og den i Frakken;
 saa kan enhver gjøre Barsel med den Tanke:
 Den Mand har i Sinde at rejse. Net-
 op saaledes tænke man sig mig en Dag i Juni
 Maaned ved Solens Opgang, da jeg, ef-
 terat have gjort min Hat adskillige Uleiligheder,
 sagde til Mellemvæsnet "Rør!" Lusten var
 saaledes flædt paa, at man kunne vente sig alle-
 haande Stadselighed af Dagen: jeg havde in-
 gen Regning modtaget, som jeg ej kunne betal-
 le: mine Støvle havde Soller: min Siel ingen
 Frygt for Møder, mine Dine intet stærk Tøe-
 brud at vente, jeg var ingen høi Mand, der,
 efterat have opsagt sit Logie i Legemet, seer ef-
 ter Lejebrettet i Maanens Gader — kort: jeg sad
 paa Bognen og fornem meget vel Stødene af
 en ujevn Broe som Hiulene dumpede over, og
 saae meget got, at Bøndernes Enge vare ujevne
 og fordærvede af Fædrikt, at gamle Knolle ej
 længere kunde kaldes Diger — og, at Solen
 fastede Nattens Dyne af sig —

Uden

Uden at blæse Alarm i min Gaasefiær og
og med Lærdom brodere Ord om den yndige
Dvibbren af Fugle, Solens høitidelige Blik
paa Jorden, og enhver Tings Hilsen paa den
ny Morgen, tager jeg strax Fortælletonen paa,
fordi enhver der selv behager at staae op førend
Solen en klar Sommermorgen, kan, hvis hans
Dine eller Dren ikke ere undergaaede nogen For-
andring, selv underrettes herom — Og hvis
Dagen for Nogen først skulle begynde Kl. 10;
saa er jeg ikke berettiget til at sende ham Kopie
af Naturen, eller saa uartig at troe, det kom
mer ham ved.

Efter Tildragelsen med Solen havde vi alt-
saa kiørt en halv Miil, da vi gjorde den Opda-
gelse, at Vognkurven var borte; da man veed
ingen Ting skeer uden tilstræffelig Grund som
Filosoferne meget net paastaar; saa var dette
hændet os fordi Remmene, som skulde holde
Kurven, vare sprungne. Man forestille sig en
Karls Ansigt, der har tabt et Par Reserverestov-
le, et Par Grimer og ligesaamange Dekkener;
saa seer man netop min Klauses Ansigt. Hans
Miine ansaar Vognkurven for en Desertør fra
Stannsbaaudet: sin Hesteqvipage, som for-
førte af Vognkurven og sine Støvle — for
umis

umistelige. Man tænke sig ham dog ikke uden Støble! — Nej det var den ædle Forsigtighed, som boer i den jydsk Bondeskarl, der havde sagt ham "maaskee gaaer dine Støble itu, tag derfor et Par med i Vognkurven." Efter det første Udbrud "det var dævels." Opvækktes hans Tunge mod Skiebnen, der havde røvet ham, hvad han ej havde spændt fastere: Hundrede Gange fortalte han mig, det aldrig i hans Karlestand før havde gaaet ham saaledes, og hundrede Gange smagte han paa min Ordre om at lede den op; saa jeg havde megen Formodning om at have holdt der endnu — om ej til Skade for Læseren, saa dog for mig. Hangif endelig: og noget der: efter saa jeg ham løbende og strax efter Tungen streife langt ud af Halsen til Beviis paa, at Vognkurven som jeg tydelig saa ham bære under Armen, var fundet. Støblene o. s. v. havde været saa artige at lægge sig hos Kurven: Claus spendte den forlorne Søn paa, og fik: te til Trods for den ret fast, om ikke i det For: sæt at fikre den i ont Humør; saa dog for at lade mig ende her denne Tildragelse inden Læseren falder i nogen dyb Søvn.

En Gaard, over hvis Dør Kongens Ciffer ikke burde været malet saa flet, var en Ordre for

for ovennævnte Menneske til at holde — gierne havde han havt den Troe i mig, det var for at see om Lundsstifterne vare tilstæde og om Kurven havde agtet den sidste Jrettesættelse; men jeg havde den Menneskekundskab, at jeg vidste en Kudst maae holde uden for et Kroe — Kan Læseren imidlertid være tient med, at jeg holder Tønnen mens Claus expederer sin Tørst, skal det hierkelig fornøie mig — Men hvis ikke, maae jeg til Clauses Vre fortælle 2 Ting, først at der undertiden er fulde 2 og 3 Miil i Jylland imellem de bevilgede Bertshuuse, og dernæst, at det er meget bedre den reisende holder Tønnen i Jylland, end paa den sællandske Maade at lade den i Hestenes egen Bold.

Vi førte videre — en Omstændighed der forsikrer Læseren om at Claus er kommet igien — og 4re Miil vare forsvundne, der dog er næsten en Udenlandsreise for en jydsk Kudst, uden nogen anden Hændelse end adskillige Battallioner Støv og deres paafølgende Indmarsch i os begge. Solen var desuden kommen i saadan Stilling paa Himmelen, at dens Straaler gjorde min Kudstes Ansigt til en Grineblander — den beste Skygge af hans Hat maatte give Mørke til det alt for store Lys, paa det han

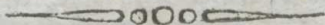
han ikke ganske skulle ligne een med Nødkridt
 tegnet Demokritus, og jeg havde, reent ud
 sagt, saaliden Dvælse i at finde noget forunder-
 ligt ved enhver Ting jeg saae, at jeg snarere
 var at ligne med et Stykke Opium, end med
 en Reisende, indtil vi naarmede os et Landstæd
 veed hvis Ende der befandt sig en Have. Den
 Ting at see en smuk Have, hvor jeg sporer
 et Lod Glæde imod hver Centner Natur, er mig
 mere glædende end at see den Velbaarne eller
 uvelbaarne Eier i ald sin Prægtighed paa en
 Sofa røge sin Ladhedspipe, om det saa var
 Knasteren, der flytter sig fra et Meerstumsho-
 ved. Læser! ville du ikke være af samme For-
 meening? Naar den ranke Lindeallee overskyg-
 ger enten dit Ansigt som du holder meget af,
 eller en rar Kiøle som du veed vilde falme i
 Svelfskinnet, naar det frogede Kirsebærræ-
 byder dig til Giest paa sine rødmissede Børn,
 naar Sommerkavillerne slaae dig venstfabelig
 paa Næsen, naar fyldige Reiserinder loffe di-
 ne Fingre til sin Krop, naar den alvorlige
 Stamfader for Valnødslægten bryster sig af
 sine grønkiølede Børn, naar Aprikosen og
 Vindruen leege Stiul under deres Moders
 grønne Forklæde, naar Rosen undseelig viiser
 sin

sin Jomfruelighed, naar Nellikerader staae i Diabatten saa brogede som Parrerne til en Engelsdands, naar Emaablomsterne bestedne smile til dig: naar Valmuen, Kongelyset, Keiserkronen, Blaemunken og Lillen staae ranke og fordeelte mellem alt dette; som Officerer pyntede, som Retsbetiente vaagne, og som Theologer formanende, og naar uden om alt dette staaer en Vagt og en Korden af ærværdige Ester, Løn, Kastanietræer og Poppelær, hvis Rækkehaar den glubste Nordvest affaar til Segn paa deres Patriotisme *) — Hvad indvender du da imod min Begierlighed efter at see næiere denne Have? uformodet staae jeg her 3 Ting. Den høie Eier der havde nedlagt sin Kroppes Last paa en Græsbænk — med en rar Pipe i Munden — han filosoferede ei, men snortede den deiligste Dug af Verden. Denne Snorken der kunne have sat en Division Tyrker i Marsch, kunne dog ei stræmme de Finer som behagede at udspionere den sovendes Næse. Hans guldringede Finger blev kommanderet ud og havde nær skamferet Baldbladsen uden

*) Man kalder nu rundt affaaret Haar Frihedens Mærke. Men Nordvest er dog ældre end denne Mode.

uden at forstyrre de fiendtlige, der ret diverte:
rede sig længere nede i Landet, da Herren ven:
telig havde spist Endeel Slifkerie til Middag;
Men endelig kunde denne Nærværelse tilsidst
ikke andet end nøde Herren til Opstandelsen;
det sidste jeg hørte af ham var de gyldne Ord:
"saa gid Guden havde den dævels Havel."
Strax efter fik jeg bag en Lindeallee en Mand
for Linene i en grøn Kiøle, der lod til at være
en ledre Naturkyndig end Herren, da han
havde lagt en smuk rød Nathue for Hæset,
og baltrede sig i den botaniske Dyne. Dette
begreb jeg kunne være Havens Gartner, men
saameget fløgere end Herren, at han lagde sig
i tyk Skygge, agtede ingen Blue, og sov got
oven paa Dagens Forretninger — ventelig for:
di han havde vaaget en 4re Timer længere
end hiin. Tilsidst undgik 2 Sviin ikke heller
min Opmerksomhed, der ikke sov, men gjorde
de adskillige grove Indgreb i de ordentlige Kor:
terers Kiøkkenurter — Hvad Tale kunne her
ikke holdes over Sviin og Kiøkkenurter? Vist
nok ere Sviin en Deel af Skabningen, deres
Tilværelse maae altsaa være politisk god —
Men, en Svinetryne er dog en slem Necen:
sent i de skabte Ting — og jeg længes meget
efter

efter at opdage, om ikke Satan har Enbeel
Tilhold i Svinene, eller om den Svineart man
nu har, ikke er den samme hvori Satanspaß
ket skindbarlig foer, da de flyttede ud af Gar
dareneren.

3. Kapitel.

Kroerscener.

Begyndelsen af en Ting er ikke altid det bedste; og Begyndelsen af en Rejse er ikke saa frugtbar paa nogen stor Hændelse som naar man er kommen ud over sin Provindses Grændse, fordi man i sin egen Kreds ikke agter saa nøje paa de derværende Profeter, Poeter og Sielendheder, som naar man uden for seer en Abis, en Wiise: fræmmer og en Livendrejser — Derfor fandt jeg det heller ikke underligt hos mig selv, at jeg ret beundrede en ujevn Stéenbroe saa høit, hvorover vi kiorte, at jeg nær havde glemt den Klage mine Indvolde idelig sendte mig desangaaende — Og derfor var jeg saa glad som en ny Student da jeg om Aftenen den 28 Junii holdt uden for et Kroehuus, under Saluttering af Vertens fløffede Nathue.

Jeg veed intet der berettiger Folk til at mis: kiende en Landsbyemand i en fløffet Nathue, og dersom denne gode Mand ikke havde smilet til mig som en fransk Skarpretter til en Døds: dom; saa havde jeg ikke engang paataalt Nathuen, men passeret ham forbi som en Ting der nødvendig skulde være der i Døren — ”Aftens: mad og Natteleie min gode Mand” var dog alt

alt det jeg taelte med ham, da Døren til Tilfælledestuen modtog mig. Jeg foresandt der et Meerstumshoved og en ung Forvalter — Denne unge Mand var ingen Salat der gaaer for tilig i Froe; Vel vidste han ikke noget om Iffis, Memfis, Parnas eller Illuminatvæsnet: dog kunne han strax beqvemme sig til at tale med mig uden at sætte noget Agurkeansigt op: han kunne fortælle mig hvad der havde faaet i den sidste Avis; Men jeg skal aldrig glemme ham hvor omhyggelig han togte mig til med sin hollandske Tobak og hvor ofte han kladskede sine Knogler sammen, naar han fortalte mig om Bondetapriser, Forvaltersveed og den Spat og Stieøver han sporede i sin Herres Siel, som havde i Sinde at tænke paa Bondens Oplysning. Jeg havde faaet meere at vilde af ham, dersom ikke en bandende Officeer havde begeret os med sin høire Støble inden for Døren imedens hans Ansigt udenfor ordinerede Alftensmad og Seng — Efterat heele Figuren var kommet ind og strax efter en Student, der og ville logere der om Natten, drejede Samtalen sig minutviis hen paa Statsfager, og hvem skulle nu meere komme paa Bane end den franske Republik? Der blev strengelig sit-

let

let paa alle deres Foretagender; Grove Syn-
dere i at halsbhugge fandt vi dem alle at være:
Kamp mod egne Landsmænd og andres Dufas-
ter nægtede vi dem heller ikke — Men dog var
især Kandidaten ikke eens med Officeren om
de allieredes Magt over dette Svøbesebarn —
denne paaastod Helvedes Ildkiedler veltede over
Frankrig og hiin spædede endeel Vand i denne
Cuppe og troede de allierede slet ikke berettigede
til at staae for Anretningen.

Seer De! (sagde Officeren) hvor prægtigt
alting seer ud ved Rhinsflommen? dette deilige
paradisfiske Land, disse Tydsklands skønneste
Landstræninger, hvad ere de nu? Orden,
Velstand, Algerbrug, ja selv den ædle Frie-
hed som disse Folk saa smukt tale om, hvor
er den hvor de ere komne frem? Og kan dette
være got for den Slægt som lever eller den
næstkommende? hvad har De for gode Ting
at fremviise mod alle de Uffryeligheder. —!

Studenten. Jeg har i det mindste een
vigtig Moral at fortælle Reifere, Konger, Hær-
førere og Dem med min Herre naat De skal
fejde, og den er: udsøds ikke uden Nødvæn-
dighed Menneskeblod! Thi den Moral begri-
ber nu heele Europa bag efter, at havde man
ladet

ladet Frankerne i Dioe, havde det seet en Deel smukkere ud i visse Samvittigheder og maaskee været meere uryddeligt hiemme hos dem.

Officieren. Na min Herre! I Krigen bruger man ingen Filosoffie. Der er eet Sabelhug af større Værdie end et heelt Læs Moral.

Studenten. Ja saaledes har jeg bestaaet dig troet om Krigen. Men De maae dog tilstaae mig: at Tydskland kunne have været aareladt paa en nemmere Maade og det havde ej kostet Engelskmanden saa meget som denne Liigbegjængelse; Thi min Hr. Lieutnant! man har i heele Krigen glemt, at Frankerne søgte for sig selv, og den Stat, der ved Krig med Naboeer i sin Frihedskruus ikke kunne vinde Mand mod Mand, den burde heller aldrig gjøre Fordring paa Frihed. Saa danne Folk lade sig ei slaae ihjel efter Taktten.

Officieren. Jeg sætter en Tønde Guld paa de Allierte vinder. Seer De! det er en gammel Regel i Spill, at den store Lykke først, giver de største Veter.

Studenten. Ja veed De hvad! Tourner er bedre en Kasque. Franskmanden lever ikke af Spørgespil i denne Krig: han tournerer, spiller Solo, Respekt o. s. v. de jandre spør og faa

fasqver; og for at blive i Lignelsen: faae Væ-
terne i Krøllen.

Officeren. De kan see her i den sidste Avis,
endskiøndt min Frokost har haft Qvarteer i den,
seer De dog deres Franskmænd have tabt og at
der er en deilig Giekring i Paris!

Studenten. Ja, ja! jeg seer nok de
har tabt — Men, (i det han skaf den smørre-
de Avis til ham igien) man kan og tabe en
god Sag; Og skjønt jeg ingen Lønne Guld
har at vædde bort; saa turde jeg dog sætte een
om jeg havde den, paa, at De endnu ej veed
hvad Udsald Krigen vil faae? hvem der skal
holde først op? og hvem der skal vinde?

"Hm! svarede Krigeren — Det maae jeg
bedre viide min Herre! som staaer i Tienesten,
end De!"

Studenten. Ja naar det hører til Tie-
nesten at viide det; saa har jeg ligesvem tabt.

Forvalteren havde havt mindst Indkomster
i denne Strid — Jeg merkede ham tydelig af,
at nye Republikker vare det samme i hans Øi-
ne som nye Fæstere; og hans Interesse var
heri ikke istand til at dømme om det han ikke
endnu kiendte — Derfor forholdt han sig un-
der denne Samtale ganske stiv, pustede sin
Pi;

gibe ud og bestuede nu og da sine blanke Spor-
rer, som jeg har mærket er en smuk Tidsfor-
driv i Mangel af nogen bedre. Bertinden,
der og begreb at der intet rojalistisk Partie
fandtes i vore Mæder, var desuden saa god
at sætte os Maden paa Bordet; saa der in-
tet blev dryppet i Rhinsrømmen mere.

Denne Aftenscene ville altsaa have endt sig
med den sidste Mundfuld, dersom ikke vores
Bert havde ejet den Urtighed at see ind til os,
og paa sine, fra et Par Støle affædigede
Tøfler, havde forfikkret os om sin huusfæ-
derlige Lykønskning til vore Mæder oven paa
Maaltidet — Vel begyndte han ikke sin Tale
med nogen Superlativus; men han var dog
saa skielmsk, at han sendte os slige Ord i Mø-
de. "Je er vis paa di gode Herrer, at min
Kone har giet dem en god Aftensmad; thi
hun pleier at treffe Smag og Behag som Fan-
den søl — Al dersom de bare smagte hinnes
Svinepølser! der er sku ingen Groffenbrad;
suppe saa lekker i heele Jylland. Fanden veed
hvad alle de lekre Retter hedder, som hun
smører i Følk; men det veed jeg, at forgangen
Aften da Ladefogden var her neere med sin Rie-
reste, der er Stuepige paa Gaaren hos Her-
skabet,

flavet, soer de paa, de hadde aldrig smagt saadan en friskasseret Lammebryst og Skarleie, som noet hun ga dem til en Mundsmag — aa det er sku dog over 3 Uger siden hun iaenede det sammen da Sessionsherrerne skulle litte her om Ratten.„

„Selig Dale kunne nu aldrig smage got, Kandidaten satte et Ansigt op der ikke spaaede til got Væir; Jeg kunne næsten ikke andet end forlade Manden, der talte saa henrykkende om sin Kones Antiquiteter som en medicinsk Professor om en raaden ægyptisk Mumie: Men Krigeren huggede strax til, da han hørte hans Stand var indviklet med i disse Netter, og fortalte ham mange skønne Ting om gammel Lammebryst og hans fine Gout.„

„Ja je har offe skikkelig Forstand paa Mad — og je kienner nok de Stores Appetit: Min Kone har tient heroppe paa Gaaren i 16 Aar, aa di maae troe de er Golt der vil gjøre Siligurer. Je kunne tit saae saadan Slifferie hos hinner, naar je bar Fadene ud; men je aad dog heller grov Kost end ded Løierie.„

„Officeren loe ret hiertelig, og var saa god at siige Berten lige op under sin stoffede Nat hue: Ih! saa var han jo Talerkensliffer, fiere! —

”Nej min Sæl var je ej Her Regiments
feldsticer! — svarte han med Dienbrynnene ne-
den for den flossede Mand af Huen — Demaae
di ej sie — je har en Søn, der er Samulus el-
ler rettere sagt, Hoboist paa en Bryggers Kon-
tor i Kjøbenhavn, han fulgte derover med Jør-
ren, som var forlonet me Maren der tjente
hos Præstens; aa naar vor Søn kommer her
faller han mej tit og mangen Gang: Mosis.”

Ja det er en anden Sag (sagde Officeren
med en ærlig Grenadeersmilt) og dermed var
Berten fornøiet, og jeg endnu meere; fordi
Talen gik af uden nogen Blodighed, fordi Kro-
ermandens Hierte var nøiet med den Tale han
selv holdte, og fordi jeg saae mig et Skridt nær-
mere ved Sengen — Med denne Streg skulle
min Pen nu ganske have gaaet til Sengs,
om ei en uilfsærdig Rullen af en Bogn, der in-
deholdt en Prokurator, havde kaldt paa den.
Denne Mand der undte os sin Nærværelse,
havde denne Dag været Actor for en arm Syn-
der, der var aktioneret for en uhonet Sag ved
Underretten der i Egnen. Mennesket — hans
af Rejseshetten forgnavede Paryk uagtet, end-
og! Parykkens Anhang, (der bestod af en soel-
ffiveformig Pung) upaatalt — kunne have væ-
været

ret et ganske fermt lille Menneske — det til:
saaer jeg — Men den Lovens Vær hvormed
hans buedannede Dienbryne bleve optrukne,
for at lade hans graagrønne Vine inquisitor:
vist spille paa os alle, forledte os til at troe,
at det var en lille Mand, der havde tænkt sig
sin egen Vigtighed — dette forleedte mig til
(thi hvad kan ikke vi Jordmennesker forledes
til) at høre en Periode af hans Tale, inden
jeg ganske tilintetgjorde ham. Han lod mig
ikke bide længe; thi medens han endnu holdt en
forlangt Snaps til sin skievt trukne Mund,
hentedede hans Vine en lille tyk Dreng ind,
som havde skudt sig inden Døren, og da han
i det samme raabte som en Laarnvægter:
Christian! har du vel forvaret Lingsvidnet
og Indlægget? ”saa sluttede jeg ganske for:
nustelig, at denne Paaberaabelse sagde mig
Tyren var en Procurator, men at han tvilede
om, vi vare uvidende om denne Hemmelighed;
Thi at Indlæg og Lingsvidne netop nu skulle
ligge ham paa Samvittigheden, da han var 3
Meile fra Lingsstedet, tillod jeg mig aldrig at
tænke, og altsaa — efterat Svaret ”Ja” fra
Christian var indført i hans Herrers Proto:
col; fremstod jeg in optima Forma og spurgde
den

den gode Herre "om han var loofyndig" han svarede mig ikke alleene ja, men fortalte end: og, at han, som beskiftet Actor, havde mødt i en Sag der var saa indviklet, saa byrdesuld og saa slemt for hans studerende loofyndighed som Stiærtsiden for en Catolik — Hvad blev da Udsaldet spurgde jeg. —

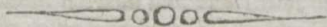
"Alf Herr Patron! svarede han ret iødselt: vi har en Artikel i Loven, 2 Forordninger og 5 Reskripter hvorefter han kan dømmes — og nu blev jeg virkelig bange paa Synderens Vegne og dømte min Tunge sub poena præclusi et perpetui silentii — Actoren, der fornam ikke meere Tiltale, bukkede — bad sig undskyldt fordi han maatte bort, og udlod sig endog med en Udlægsforretning han skulle paa næste Dag. — Christian traskede af med sit Indlæg — og vi fornøiede os mangfoldig ved at misse et Medlem, der hang sammen af saa mange iammerlige Forretninger.

Sønnens Gud, der havde sendt os adskillige Ordre, afgang os nu vore Konvoluter og lagde os i 2de Senge, der uagtet Filosofiens Aaastande, vare hinandens fiendelige Ejsire — De holdte hver kun 10 $\frac{1}{2}$ Qvarteer, skiondt vi hver for sig stod et høiere Maal, vi tronedes paa

paa høestoppede Dyrer, begif Sammenleje med Lagner der lugtede bestialst af grøn Sæbe, *) og Udsigten i Kammeret bestod af blaaemalede Stole med røde Tulipan: Udlæg, en Lampet der var divideert med 2 (ventelig paa Herres gaarden hvor Hunsmoderen havde tient) og et Skab der forestillede Engle, men med forstræffelig store Næser.

"Jh! men souer Di ennu?" mælede vores Bert om Morgenens Kl. 6, da han liig en gammel Hankat der vil annamme en Mæus, slog sin høire Pote paa Dørlaasen — Ubeleiligere kunne ingen Gomorgen være; derfor stod jeg op, fik en Koppe Thee, hvis Bestanddeele var grumset Vand, ussel Thee og svøden Mælk, satte min Tegnebog i Bevægelse for Betalingen og sad bag min Claus paa Bognen, der hastig dreiede af fra 10 Dine og 5 Næser der fra Kroens døren gjorde spidse Vinkler imod os.

*) Den grønne Sæbe beder jeg enhver Madame eller Mutter legger paa sit Hierte, da jeg en anden Gang i een af vore Kjøbstæder erfarede det samme paa et Sted der var saa fornemt, at Nattelejen var beregnet til 1 Rixdaler.

4. Kapitel.

Som burde have været det første.

Det er maaskee ikke billigt, at Lærerne have maattet reise med mig til det lidet interessante Kroe: de billigste have maaskee troet Kapitlerne ville blive Ristkendsler og Helten en Kroermænd — Men som intet i Verden skeer uden Grund; saa har jeg antaget: aldrig at lade Læreren reise tilbage, for at hente noget jeg glemte; thi man reiser med større Fornøielse 4 Miil i Haabet, end spadserer 1 Miil tilbage for at søge noget tabt — Altsaa vil man her see Mundstykket til Historien om Laxmand.

Nogle tusende Allen fra dette Kroe havde nogle gamle Ræmper fundet for got at begrave deres Kousiner, Niece, Onkler og Tanter paa en sort Heede, og fradset endeel Jord ovenpaa dem, der nu efter saa mange Aars Forløb saae ud som Borter paa et Regeranfigt, eller i vor Stiil, det var Høie. Man maatte enten umiddelbar staae paa een af disse hensovne Tanter's Gravhøi eller og være dem 300 Allen forbi inden man saae Tegnet til Beboelse — og hvad man saae, var dog hverken stort eller forfærdeligt; thi kun 3 Hoveder af ligesaamange Storstene, stikkede frem imellem nogle svindes
fot:

fottige Træetoppe, der alle havde stærk ener:
beret sig i Nordvest.

Rigtig nok kunne man formode at der skaf
en Bygning under disse fremragende Oldstov:
steene, og man fandt at Tanken var rigtig,
naar man efterat have giennemfaret endeel Bu:
skatser og under Hilsen af endeel nedhængende
Egeqviste i Vinene, kjørte ind af Porten i en
net men ikke stor Gaard, ved hvis Grundpiller
to Trægrenaderer, uden Dæser og Arme, på:
raderede under Gevær.

I denne Gaard var en Rejsende vis paa, ej
at blive hindret i Fraspændsforretninger; thi
ingen Siel af nogen Menneskeklasse afholdt de
Fremmede i at læsse sig af og sætte Hestene i
Stalden — Men hvis det var For: eller Efter:
middag, traf man inden for Stalddøren paa
en Bænk, et æsopist for: og bagpusket Bæsen
i een med nogle tusende Quadrater ziret Dreis:
elstrøie, der i Mangel af gode Spadserereds:
skaber (thi det eene Been gjorde en stump Vin:
fel ud ad, og det andet havde vel ikke været i
Matematikens Alser, men var dog nødsaget
til at gaae paa den indvendige Knogle for at
spare paa Gudsaaalen der i de sidste Aar ikke hav:
de berørt nogen jordist Overflade) sad her i en
meget

meget betænkelig Situation, med Weisbaks grundige Kuur i den ene Haand og den anden lige til Haandleddet i Slaben paa en Puddel, der opreist var 6 Tommer højere end Personen paa Bænken.

Derfom man overrumplede ham i denne Studering, og den dyrkede han uafbrudt undtagen naar 3 smukke Heste drynnede efter Vede, gjorde han sit Legeme megen Uleilighed, trak Sjælen ud af Weisbak, feiede en rund Hat under Armen, og under et fortroeligt Nik — hvorved en Stiøpidst, der havde megen Lighed med en affumpet sort Drieddike slog, uopmærksom paa de Treien tilhørende Quadrater — lod velkommen, tog mod Hestene og humprede ganske hurtig efter sin Maade op til Bærelserne, hvor han anviste de fremmede eet, hvis Betræk indholdt Tyrker, Arnauter, Pandurer og Soldater i stor Betsignelse. Inden man fik mynstret den første Brigade af disse Skrækkeligheder, kom en Mand imellem 60 og 70 Aar i en grøn Kiole, bespoget, og med en Officeerhat paa en maadelig Quantitet af selvgraae Haar, ind af en Sidedør, hvis Hængsler traf lige i Midten af et Regiment Preussere.

Denne

Denne Mand, der ejede Gaarden, Hestene den trogede Staldkarl (der baade var dette og desuden Gartner og Tiener) den enerberende Skov, 6 Tønder Hartkorn, en smuk Hauge og desuden 24000 Rdlr., hedde Georg von Stamme, og hverken hans Penge, Ahner, Patroner eller Komplimentkurer havde gjort ham til Major, men den gode, dyrkede Siel og den Lyst der pirrede ham til at gaae i den engelske Tjeneste 1757, havde saaledes foreenet sig, at han fra Volontør blev Major, og fra et lystig ungt Menneske en modig og hærdet Kriger. Jeg veed intet Ondt med ham, uden det fordærvede Latin han gierne vilde tale. Munter var han: artig mod alle: godsdædig naar det behøvedes: Levemaade havde han, skøndt han ej altid fleed paa den og skøndt hans Mundering, en grøn Hverdagsskoel og en Trak udgjorde hans heele Garderobe: Altskudt var han, som om han endnu laae til Fjelds: og endelig holdt han over sin Religion som en Grenadeer over sit Skæg, een ellers usædvanlig Ting hos Folk der har Levemaade, Penge og udenlandst Kundskab — Hans Lidsfordriv og Moerstab staa han ikke fra andre: Foruden Avisernes prompte Læsning, et daglig

Ridt

Ridt i sin Skov og de omliggende Landsbyer, men
gen Løfelyst og Blomsterplantningen i hans Lyst-
forteer, vedjeg intet der interesserede ham, uden
at omgaaes artig med en Søster der var endeel
over Børnebaarene (som han gemeenlig kaldte
Krudtkarren) og sin Søstersøns Opdragelse, en
Plante paa 21 Aar, nævnet i Daaben Sol-
ger von Lapmand, om hvem siden meere.

Det er billigt, at man lærer at kiende
Søsteren til Majoren; og naar man da teknisk
økonomisk, fysisk, medicinsk, mathematisk
og theologisk giennemskuede hende — fik man
følgende Slutninger ud: Frøken Malene
Drage, en Halvsøster til Major von Stam-
me, er efter en Døbeattest 56 Aar, skönt
flette Mennesker regne 66 Aar — Hendes Ans-
igts Overflade er, formedelsk endeel frumme
Linier, ikke hvad det kunne være og efter Di-
versitætschemien af Lychsen er det farvet ved Paar-
gydning af Skorstensrøg, Trækvind og Gal-
depaavirkning med et graaegult Ansigt, der
taber sig i en mørkiolet Mand.

Hun er en Kato i Ristkenmoralen og har stu-
deret Jldflennesystemet, for saavidt det er an-
vendeligt paa Rostepigers Lemmer.

Hen:

Hendes Hals er længere end den havde ble-
vet, hvis ei en Huulhed hvor den slipper, havde
de tilfiendegivet et lufttomt Rum, som de ne-
denfor befindtlige Deeles Indstrumpning ven-
telig er Hovedaarsag i.

Hendes Stemme er Diskant, der gaaer til
fiirstrøgen E. Af Tænderne ere vel endeel afmar-
scherede, og endeel forrette som Friemænd in-
gen Tieneste; men dog, naar man staaer for
Fronten, merkedes det ei, da den udstaaende
Overlæbe gjør en herlig Opvartning.

Hendes Næse er endeel ildfarvet i Enden,
og staaer som et tomt Skilderhums imellem to
grøngule Næse paa lyserød Grund, der have
megen Liighed med upolerede Vinduer af grønt
Glas hvori Soelsstraalerne have badet sig.

Hendes ydre Figur er meere prismatisk end
Tegleformig, og hendes Fingre ere som de engel-
ste Fiskekroge, meget tilbøielige til at nappe
de forekommende Gienstande.

Hun er bygget af Kalk og Steen og Facaden
er grubfered. Jernhaltige, salpeter i og svø-
velagtige Mineralier lader der til, at glemmes
i hendes Grube, i faste og gienneimstrygende
Lag.

Hun

Hun er en flittig Kirkegænger, dog bier hun aldrig længere end til Prækenen er forbi, og som man har fundet spore, er det for betids nok at komme Dopperne paa Suppen; thi Pigen er hverken dette eller Rosinerne betroet. Der faa- ges ei meere Mad end der spises, og Portio- nerne ere determinerede ved konfirmerede Grænd- selinier. Hun reeder selv sin Seng, og det kun 2 Gange om Maaneden, paa det Sengeklæ- derne ei skal slides for hastig.

Hun er desuden Medikus; thi alle Egnens Fingerbylder og haardnakne Tilfælde kurerer hun med et Universalpaster og et sympatetisk Pul- ver, og for dette faaer hun intet — uden 4re Snefe Wg og et Par nye Handsker for hver Forbinding — thi Plasteret smøres paa Handske- læder.

Hun er ingen Elsker af Pragt; thi Ødsel- hed er hendes affagde Fiende, og vel har hun et Par klare hvide Kio'er, men de ere begge af de kafferede Gardiner der hængte i Maiorens Dagligstue. Regner man hertil en fortroelig Omgang med en gammel broget Hankat; saa veed jeg intet der videre skulle henhøre til hen- des Karakter, end hvad man kan opdage af det følgende.

Jeg

Jeg vil, sagde Majoren til mig, efterat jeg havde været nogle Dage i Huset, have Holger engageret ved Studenterne: Men hør nu! Han vil jage, være galant, han har sine Serenadetimer — Men jeg ville have ham støbt om, at der før alt kunne blive en ærlig Mand af ham; dernæst skal han studere Biblen flittigere en Korrene, og saa de mange fiere Ting af Dit og Dat der kan plukkes ved at lære Sprogene, de skal i hans Kapitolium; Men en ærlig Mand skal han være — og deri hindrer jo ikke Latin og Grædsk? hvad min Herre, gjør de? tael kun reent ud, er der een Smule Ondt i, saa skal han aldrig i Tienesten — hvad? (hans Dine giennemboerede mig efter Svar.)

Jeg. Nei derfor er De sikker. Han kan blive en brav Mand ved at studere — Men han kan og ikke blive det; Men De seer let, at dette vil være Tilfældet, i hvad Tieneste han skal under.

Majoren. Ja, ja! saa skal han udforsmanderes.

Ved Enden af disse Ord lode $\frac{3}{4}$ af Frøkenen sig see i Døren, ganske mod sin Villie formoder jeg; thi hun slog strax Døren saa hastig i, at Kæverne paa fem hannoverske Kompagnier

bev:

Bævrede og flaprede paa Paneelværket. Jeg havde endelig den Fornøjelse en halv Time efter at see hende i fuld Puds ved Kaffebordet — Og frax lod von Laxmand sit Legeme være iblant os. Dette unge Menneske var sine 66 Sommer, ræk og velvoren — Ansigtet, var endnu at ansee som et ulaget Beed i Maj Maas ned. Det vil sige: de barnagtige og umodne Bevægelser han gav snart Dine, snart Mund, snart heele sin Buste, hindrede ej, at man jo, naar hans Siel igien var krøbet ind, kunne spoere Edelhed og Ærlighed, der meget forstignede hans Huses udvendige Zirater: han havde efter Ansæelse stor Lyst til Munterhed, og det maae have været Forestillingen om hans Forandring der holdt ham tilbage; thi han sukede som een der har sat paa Vand og Brød i 4 Uger.

Ved Kaffebordet var Majoren den munterste — han fortalte mig saameget om sig selv, at jeg gierne taug for at høre meere; Holger spandt sine Tanker sine — som jeg før erindrede — og Broten Drage loeb vel ofte som hun ville give sig af med en Samtale, men Modstanden af en gammeldags Hoste afflar os Perioderne førend det halve var haspet op i Lufte.

Lustreret. Endelig adresserede hun med 'en
 fiev Mund og Dine paa Betrækket en Mæ-
 defop til Holger, en Tildragelse Majoren
 aldrig før havde oplevet og derfor i fuld Lat-
 ter udbrød "Måske, hun er Dævelen komme
 efter mej ret ødsel i Dag—Nej der kan man see
 hvad Avancements hun gjør." Og nu spore-
 de man ingen Kruder paa hendes Tales Traas-
 de — hun fremstød lynsnar sin Ryglæders-
 stoel, gjorde en Hals som Arkimedes Bands-
 krue og svarede paa den broderlige Tiltale:
 "Han maae nok have Nykker Monfrere! hvad
 kan hans Triforporal komme mig ved? troer
 han man skulle lægge sig paa Engelsen fordi?

"Springer ikke nu Krudttaarnet?" raab-
 de Majoren og trak sig tilbage i et Dieblif da
 Frøkenen havde tiltænkt hans trefillings Pibe
 en Henrettelse — og denne Tilbagevælsen,
 Retirade eller hvad man vil kalde det, havde
 rigtig den Virkning, at Frøkenen slog sine
 magre Fingre ned i en understaaende Spøls-
 summe, hvis Indhold virkede det beste Spring-
 band paa hendes reene Mansfietter og gjorde i
 det mindste den Rytte, at hun ej undte os sin
 Nærværelse længere.

5. Kapitel.

Et Copie-kort over Lymand og en

Blaaemand.

Mange Komplimenter og 1000 Spørgs-
maale anvendte jeg, inden jeg i Majorens gan-
ske artige Hare, fik Holger til at bruge
Sprog istæden for Pantomime; men jeg fandt
og til Bederlag hans Siel ganske ordentlig sit-
tueret — Han tænkte om sin Døiel som en herlig
Mand, fordi han først havde været Marsag i han-
skulle stude: fortalte mig hvormeget han yndede
Grækerne og Latinerne, hvormange Oder han
hadde mixret sammen: men især miperede han
mig paa sin Wiis usigelig meget ved en Fortæll-
ling om hans Vist til Jagt "De kan viide, sag-
de han, jeg har en Mynde, en lille Kanallie
heppe i Mar, som hedder Sey, aa! den skulle
De ses efter en Hare — Jeg saae den forgangen
Dag sine Føter af! Deroppe ved Steanduffet
kom hun efter en Mis, og løb hun saa ikke o-
ver Rødhøi, op af Steenbakken, ned igiennem
Baunhøisfald, op igjen over Iverdigssagre, op
paa Lassesbarre og gribede den saa excellent!
— og baade Vagtel og den gamle Venus og
Zector stode som nogle Saareshøveder og vid-
ste hverken af Hare eller andet. Dersom nu
bare

min Onkel ville lade mig faae Hey med til
Kjøbenhavn; saa skulde De see hvad den duer
til — Men jeg tør næsten ikke forlange den;
thi han har ingen bedre.”

Jeg beroeligede ham, ved at forsikre ham,
at Myndejagt var ikke til i Kjøbenhavn.

Ved Aftensmaden, hvor Frøkenen paa in-
gen Maade var aktiv, uden i at jage Fluerne
bort fra Talerknerne og holde over en prompte
Uddeeling af en Raperssou, som Majoren
adskillige Gange var nær ved at løbe Storm
imod — opvartede den frumme Figur Peer
(som jeg allerede i Stalden har gjort Læseren
bekiendt med) og han bar sig mestendeels saa
got ad ved denne Forretning, at de Sideblik
Frøkenen kastede til ham, ikke gjorde nogen For-
andring paa hans Grimaser.

Uden at spille Phombre og uden at bagtale
Næsten, tilbragde vi Aftenen, og ikke Majors
rens Fortælling om de ved ham hovedløstblevne
Franske, men hans Omsorg for vor tilbørlige
Søvn, gjorde, at vi tilig gjorde Halt i vores
Samtale og under Bedækning af den ujevne
Peer bleve anviste vore Senge.

Et tyndt Skillerum, hvorpaa var et Par
borede Huser, adskilte Laxmands og mit
D Rams

Kammer, og dette Skillerum voldte mig mindre Noe end jeg havde formodet. — De borede Huller opdagede jeg først efterat have hørt en saa hæftig Skraben paa hans Kammergulv, at endog Brædderne sukkede derved. Jeg saae nu igiennem Hullet, at det var en fremmed blaaeflædt Mand med en meget tet freppet Næse, der gjorde alle disse Skrabad; men hvem det kunne være, var en Ting jeg først ved Samtalen erfarede. Med opspilede Næseborer, der nær havde gjort en Revolution i hans korte Næse, og en breed Mund meget betænkelig foldet, bød denne fremmede Holger "god Aften!" og bankede imidlertid uophørlig med en Knorteklop, der hang i en Læderrem paa hans venstre Haand, mod sin Støvlekrave, saa at jeg nær havde tabt Dialogen; Men til min Glæde, berøvede Holger ham strax dette Vaarben og den betænkelige Stilling ved at sige: "Tak Stolemester! I Aften sees vi nok sidste Gang, sæt sig! — der er got hollandsk Tobak og et ægte Glas gammel Øl (disse Sager bleve strax fremtrukne) Lad os nu diskutere en Times Tid, men tael ej højt; thi der i det blaa Kammer ligger han der skal læse for mig.

"Saa

”Saa aa!” sagde Blaaemanden, og loed sig glide ned i en udsmyet Lænestoel, hvorved hans soedfarvede Ansigt kom til at være lige over for mig og de borede Huller, og ret med en Degne-Ær, (hvorved han fuldkommen lignede de Hoveder man har paa et Slags sortskastede Penneknive, gjorde et meget betydeligt Indgreb i den hollandiske Tobaksdaase.

Saa langt som Solen er fra ethvert gaaende Menneske, saa langt var Blaaemandens Siel spadseret uden for hans Legeme, og det loed som Vinene vare blevne overtrukne med Melkestoer ved at høre om Holgers nye Mentor. Det første hans Livsaander ret kom paa Arbejde igien, hvæsende han som en bedageret Glasse (man mærkte han skulde hviske) ”Gu bevares! er Deres Duktler da saa instigeret paa deres Studering? der er jo saa mange Ting man skulde vegeleret for i denne Tid. Nu faaer Ræven derhenne i Ulfieret en roelig Vinter, og den Flok Algerhøns vi saae forgangen Dag, hvad vil de blive til? Vor Datter Mariane veed De vel er syg, og jeg skulde høre om han ej kom omkring ved Skovfogedhuset i Moren, for saa ville hun sige ham de udsyede Manskietter.”

Bed

Ved Marianes Navn bleve Laxmands
Dine flyttede en Deel længere frem, og ved
at høre hende syg, ganske stive: han adress-
seerte en Mund der ofte var spidset til Svar,
til den smægende Blaaemand, men et Suk
sial hør Gang det Ord der skulde begyndes
med.

J, uden for og omkring dem begge her-
stede en Stilhed som i et klart Frostvær og
havde Blaaemanden ej i Tanker tabt en Gnist
af sin Pibe, som havde meget traukt med at
brænde sig ind i hans sorte Barkans Vest, og
lumskelig borttog een af de derværende dob-
belte Tulipaners Fylding; saa frygter jeg me-
get for, de havde kommet i Madame Lorths
Selskab — Dog som en General, hvis Huns
en nærværende Bombe har sat i Brand, viiselig
redder sig selv om han kan og sin Vørs hvis
han har nogen; saaledes reddede den Blaa ved
et Fingerstrøg sin steenkulsknappede Barkans
Vest, og afbrød ved en kort Tale over Jldens
Kræfter, denne Tausshed.

At denne Mariane, som Laxmand
bragte disse Hiertesuk, maatte være hans Gud-
inde, kunne der nu ingen Tvivl være om, men
at hun derimod ej ville længe føre Scepteret i
hans

hans Hierte, naar han var kommet ud af sit Landsbyslæng, derom tvilede jeg meget; Op: dage kunne jeg, at Laxmand ej i mindste Maa: de loed sin Siel opløse ved alt det konstige Salt Blaaemanden fræede paa ham, nu ved at tale om vanskelig Samtale, nu ved at lade en Salt: petermine aabnes i sine Seeredskaber. — Han sad som een, der alt er et Par gode Miil paa hiin Side ald Verden, og saae med uoptøe: lige Jissine hen over Blaaemænd, Marianer Onkler, Drager, og alle slige Ting der før havde truffet hans Siel frem af den jevne Dei. Det eeneste Tegn til at han endnu ej var flyttet ganske ud af Verden, var, at han tilsidst paa Blaaemandens Bøn om at besøge sig flit: tig, svarede: Ja!

Der gives Djeblikke, da Mennesket fravler op over alle Forsængeligheder, og nedskuer for: agtelig paa det jordiske Mudder; saadan staaer Ruinerne af et gammel Biergslot og lader nu og da en Steenslumpe falde nogle 1000 Favne ned paa den underspadserende Filosof; saadan staaer en General paa Panden af den Hvi hvor: fra han kan oversee Armeernes Haffen itu og tager sig en majestætist Priis Tobak med den eene Haand, imens den anden holder Riffer: ten,

ten: saadan sidder en Ugle i en gammel Fjeldbrødt og umager sig ikke med at see ned paa den klare Bæk, ved hvis Side den ulykkelige Elsker digter lange Hulfesange — Og dette selv samme, altomfattende og intet tænkende Dieblif indfandt sig hos Blaamanden, da han overstuen- de alle Marianer, Manskietsforbindelser, og Skovfogedhuuse, foer op af sit Sæde og med et Sparfongeansigt giennemboiede alt hvad der var i Bærelset lige indtil nogle alongspar- rykkede Hertuger af den tydske Statssekreta- rius — loed sin Lalle give et fortroeligt Kladsf i Junkerens og klemte ham saa hiertemenende at han nær havde miavet en Udagio derved. Helten slap, i det han sammenkneb et Par Dine der saae ud som en Eggeblomme der svømmer i Hviden og lod sin høire Fod i det samme ud- skrabe et forfærdelig laugt Signum exclamandi paa Gulvet — hvorpaa han gik.

Og jeg, saa stiv som en Grenadeer der i en Østenvinds Frost har staaet Skildvagt i to Timer, ville giemme mig i Fjeldfjengen paa det blaae Kammer, og hverken drømme om Blaa- mænd eller andre Uffkyeligheder, men sove til den følgende Morgen; og skulle Læseren ej alle- rede have Sovelyst; saa kunne beqvemt det føl- gende Kapitel læses.

6. Kapitel.

Om Ild og Vand.

Jeg lovede at advare Konfinere. Det skal
 see. Uden for den anden Side af mit Kam-
 mer var en temmelig stor og tom Stue. Jeg
 var stille. Denne Stilhed maae have kommet
 vedkommende Konfinere til at troe, jeg var i
 Sengen. Noget efter blev der en sagte Rusklen
 i Stuen udenfor, der endte sig med et græsseligt
 Skrald, en Plasken af Vand og med et Drøn
 ovenpaa, som af en døende Stud. Jeg aab-
 nede Døren og fandt, at det var een som kun-
 ne ligne en Forvalter, der humpede over Gul-
 vet, og holdt paa Hovedet fordi han havde
 spildt en Messingkiedel fuld af Vand paa sin Iffe.
 Min Eleve og den skrutrøggede stode hos som
 stumme Tilskuere. Man fortalte mig, at Man-
 den med Havet paa Hovedet, havde viist dem
 en rar Konst med at snurre en Kiedel Vand hurt-
 tig over Hovedet uden at spilde en Draabe;
 men at han havde taget feil og staaet under
 en Bielske, hvorved Kiedelbunden havde fun-
 ne for got at støde imod Bielsken og lade sin
 Indhold falde paa ham. Jeg lod de vaade og
 de tørre staae og bad god Nat; thi jeg troede
 det faldt af sig selv, at høre op med Konster
 der

der gif saa flet af. Da jeg var i Seng, for-
 nam jeg atter en Trippen i Stuen, endelig den
 stille Tuisen og Grinen og med eet gav det 3
 saadanne Stud, som mine Dørrer havde lagt
 ved en Kanonmunding. Et forfærdeligt ba —
 a — a — a! fulgte ovenpaa; Nu troede jeg for
 Alvor det var en Vrekamp imellem to Stærk-
 oddere; jeg humpede af Sengen, aabnede Dø-
 ren og saa heele Stuen fuld af Ild og Damp.
 Det saa nærmere ud til at ligne Helvede end
 Majorens Stue: I Krogene fløj Ildgnister:
 midt paa Gulvet sprudede Ildbuer med en skær-
 agtig Susen og omkring ved Bæggene sneg nog-
 le Skygger sig, der saa ud til at være ilde til-
 freds med at drikke alle disse Svovldampe i sig.
 Da een af Skyggerne i det samme lukkede et Vin-
 due op for at invitere frisk Luft derind; saa for-
 stod jeg, at det ej maatte være en afgjort Sag,
 at disse Gyseligheder skulde være derinde. Jeg
 nærmede mig een af disse Mørkhedens Børn
 der stod ved Vinduet og det var Holger som
 beklamrede sin Uforsigtighed, da han ved Fog-
 dens og Peers Hjelp havde anstillet et Fyr-
 værkerie af sin egen Opfindelse; men den vig-
 tigste Scene, der bestod af en Troldkielling,
 havde, fordi hun ikke var vaad nok, narret dem
 og

og derved antændt 3 Kvaldere der vare anbragte om Stolebeemene, hvorved Fogdens eene Die havde staaet i stor Fare, da Dienbrynnene vare gangne op i Luerne. Det var ham, som af Vaande sneeg sig omkring i Stuen som en Vild, holdende en Rathue for Diet.

Disse Arkeliemestere vare meere bange for at Majoren, hvis Næse havde lugtet saa meget Krudt i sine Dage, skulde staae op og rundere: de bade mig derfor at trykke Tausshedens Segl paa denne Hændelse, der aldrig vilde indtrefte meere — og nu hjalp jeg dem at drive Røgskyerne ud og slukke disse Trolde, der endnu hist og her knasede paa Gulvet. Brødløse Mennesker, eller rettere Dagdrivere som endelig vilde leve uden at komme i Sveed, kunne af saadanne to mislykkede Forsøg spaae sig adskillige Ting. Fogden fik i det mindste her strax sin Løn, især sveed hans Die i 14 Dage derefter og Dienbrynnene kom aldrig fuldkommen igjen; Men dette lille Konstelskab havde egentlig en ganske god Grund, som jeg siden hørte for deres Tilfærdighed; thi da jeg kom i Huset, troede Holger ej der blev Tid til slige Konster og derfor maatte disse to endelig prøberes.

7. Kapitel.

Om Jorden og Luften.

Ærend man bedømmer et Menneske bør man kiende det, ligesaavist som man bør læse en Bog inden man forkaster den. Gid denne Sandhed, altid var klined fast i de Hjerter der hellere ville briste end tiel Gid den sad som en velsørt Nytt paa hver den Tunge der spidser sig for at fortælle noget om sin fraværende Næste! Gid den var det Dre hvormed Lammes ansigtet opfangede enhver Nyhed der sigter til at lave sin Næste til en Lungenmoes!

Al denne lille Fortale skal det være mig kiert om man umager sig for at danne sig et bedre Begreb om Mennesker end almindeligt er og der ved erkiende den gamle Sandhed "at Mennesker kunne saavel være hinandens Dæmle som Engle."

Majorens Dæmle vare adskillige. Blandt 30 Bønderfamilier, drillede 25 ham uophørlig med Nytt, som ikke smagte ham got. Nu døde en Hest af Gult; en anden blev forsprængt af en fuld Bonde: nu styrtede en Mands bedste Koe, fordi den havde været bundet saa gaelt, at den enten maatte kvæles eller brie Hornene af sig: Nu bleve heele Gaarestofke skabede eller

fuide

fulde af Leverslyndre og døde ovenpaa alt dette, fordi de taabelige Bønder troede der var ingen Raad for saadanue Landeplager: Nu forslugte en Soe sig og døde, hvis ej en Trolldkarl gav den Glyverøn og Latin ind: Nu skændtes en heel Byes Kiellinger med hinanden om ingen Ting: Nu sloges et Par Raboer om adskillige Ting. Elige Optrin, der enten gif ud paa at stifte Forlig eller give Penge til Creature, foresaldt for det meeste een Gang hver Uge; saa Majoren, der desuden gierne ønskede alting paa Fjeldtsfod, ikke var glad ved wat see sine Bønder mels Undersaatter. Han var saa ædel en Mand som nogen kunde være; Men han forstod ej hvordan det gif til, at han aldrig kunne see et glad Ansigt paa nogen af sit Gods naar de talte med ham; Han troede derfor sikkert, at enten maatte Diævelen have besat dem alle sammen eller og nogle Prokuratore sandt deres Fornøielse i at gjøre dem utilbeens imod ham. Hans Fristed var altsaa saare lidet her paa Jorden. Vel havde han mange Stuer at spadserre i; men naar hans Trøken Søster var ledig fra Ristkenet, vare disse desværre ingen Fristed for ham, da hendes Røst var saa høi og saa let sat i Gang, at han altiid maatte retirere

rere eller faae Podagra naar han gav sig i Samtale med hende; Haven og Skoven vare altsaa hans eeneste Paradiser; Men og her maatte han undertiden udstaae Piinsler naar Bønderne fandt ham der og fortalte ham, "at de umulig kunne betale de kongelige Skatter og langt mindre Landgilden" — Ikke fordi det var ham en Pine at eftergive sin Fordring; thi det havde han saa ofte gjort; men fordi han altid havde erfaret, at naar han eengang havde givet en Bonde en Qvartal efter; saa var han og næste Gang endog udebleven baade med Udstyldning og Betaling, og havde dernæst skaffet Majoren flere saadanne Ikkebetalere paa Halsen som altiid lode ham høre: at den Lars Nielsen havde faaet Eftergivelse i Skatterne, altsaa kunne de vel ogsaa."

Enhvert Hoved kunne blive kruset ved flige Ting. Hvad der manglede heri, var Trøst; men saa artig at lægge til, som inderlig græmte sig over, at hendes Broder lod sig saaledes trække ved Næsen. Da jeg havde været der nogen Tid foresaldt følgende Samtale imellem dem, som vil oplyse hvad jeg har sagt. Anledningen gav en Naboepproprietair som sendte Majoren følgende Brev:

"Kiere

"Kjære Nabo! Jeg maae, jeg vil have
 "Sluntebye udfikstet. Mine Finantser
 "hælde alt formeget, om jeg forsummer at
 "reise dem mens Tiid er. Ingen vil gide mig
 "80 Rdlr. for Lønden af det Aam, naar de
 "som nu blive hovgiørende Bønder; thi de
 "lægge sig formeget efter Skotthyverie, Svær
 "og hemmelige Konster, dersom jeg ej mager
 "det saa, at de faae andet at tænke paa. Hu:
 "sene vil falde ned: Menneskene gide ej en:
 "gang klinket Bæggene og vor Herre faaer Skyld
 "for at deres Søller døe, da det dog er be:
 "viislig sandt, at de sælge deres Høe om
 "Sommeren hvormed Sølhopperne skulle for:
 "res om Foraaret. Jeg kunde skrive en heel
 "Jeremiade herover. Men det er nok. Jeg
 "lader Dem kiære Major! det viide saa be:
 "tids, paa det de ej skal troe det er et forbort
 "gen Træk af den De veed er deres oprigtige
 "Ven. " "Gravers Ulfork. "

Majoren stod i et Vindue og læste dette
 Brev høit — Da han havde faaet Navnet
 nævnet, skreeg Trøkenen: Naa Georg! kan
 han nu see hvad Pak han boer imellem? Jo
 ie skal loue di trækker om med ham! Kan hver
 en Siel nu ikke forstaae det er en afgjort Sag
 at

at han skal stilles ved sine Eiendomme for halv
Værd og Bønderne sidde op paa Rasken af
ham? Seer han? fortalte jeg ham ikke jeg i
Nat drømte om Enestestillinger og Væg? jo!
jo! nu kan det Pak ret slaae med Rasken af
skikkelige Folk. Hu! dersom jeg bare var Præ-
sident i Rentekammeret!

Majoren. Det er meget vel betænkt, at
du ikke er bleven andet i dine Dage end Trom-
peter. Stod der dog engang en Skildvagt
for den Hals og passede paa hvem der gik ud
og ind! hvad ville du nu sige til dem i Rente-
kammeret, om du havde Kommandoen der?

Frøkenen. Hvad jeg ville sige? Ih!
hvad ville jeg sige? jeg ville sige at Bønder
er noget infamt Løi, der vil drille deres Høs-
bonde, drone ham, hænge ham, brænde ham,
slaae ham, ærgre ham, plukke ham, nappe
ham, skyde ham, sue ham, best —

Majoren. Soldt ret Jer! Veed du
hvad Rentekammeret burde svare dig, isald
du excerserede saa flet med din Tunge?

Frøkenen. Ja hvad ville De svare et
stakkels Fruentimmer som intet forstaaer sig paa
Udsiftning?

Major

Majoren. At hun enten skulde lære at forstaae det, eller og staae til Væls om hun taelte i en Krigsbret om det hun ej forstoed. Ved I hvad det koster at disputere med sine Officere? første Gang 8 Gange Spidsbroed uden at faae Brændeviin — anden Gang infam kasseret, eller —

Frøkenen. Na sy! han maae dog tænke paa at han taler ej med Soldater.

Majoren. Men hun maae tænke paa at tale smukkere med Rentekammret. Hun forstaaer jo ikke engang hvad det vil sige at Bønderhyer blive udfistede eller hvad Rentekammeret har med de Ting at bestille, og endda begynder hun at styde med grovt. "Kein Raisonniren! bey meiner Seele, kein Raisonniren! der Teufel muß immer Abschied nehmen oder Gassen gehen."

Saa snart der kom Tydsk fra Majoren var han vreed, og hun var saavel bekiendt i Huset, at hun ej bragte ham højere i det tydske Sprog; men gik ud, smækkede Døren i paa sine egne Hæle og bankede Mynderne, Rattene og Vingerne fordi hun ej forstod noget af Landvæsnet. Naar saadan en knagende Exekution var holdt, pleiede han at græde ovenpaa, saa det kiære
Band

Vand løb ned fra hendes Dine som Hagelstee-
ne. Majoren, som kiendte hende, paastod det
kom af, at hun i sin Hidsigthed slog de tørre Fin-
gre mod Skorsteenen i Trefningen, eller og breed
Armen for meget; saa hun fik Gigt ovenpaa;
men vist var det, at naar man lod hende Røe
at græde var hun allerbest, og hun hensaldt gier-
ne til Andagt ovenpaa og sang en lille Salme;
Saa man sikkert kunne gjøre Regning paa hen-
des Godhed et Par Dage igiennem.

Majoren blev lettere om Hiertet da hun
var løben ud, og stoppede sig en Pibe for ret
at estertænke Sagen, imidlertid kom Fogden
Mourids Heire ind med den Efterretning,
at Bønderne havde ingen Skatter betalt for
sidste Kvartal.

Majoren. "Har han ikke lært at være
Landmaaler?"

Fogden: "Jo."

Majoren. Kan han i Morgen stifte mig
en Lejr af paa alle Bøndernes Marker. Jeg
vil give Ham god Gage — det Prakkertoi skal
enten blive Graadere eller riige Folk.

Fogden. Meener Majoren de skal ud-
stiftes?

Majo:

Majoren. Ja de skal i andre Rorterer, skal de — saa viidt og bredt fra hverandre, at en Brigade kan marschere imellem dem. Men hurtig! J Møren fatter han Post ved deres Hyster, læser dem en Ordre op, de rykker ud, — jeg sætter dem paa Feldtsfod — forstaaer han? Mens man lader en Kanon — Jeg skal erequere. Donner und Blitz! Iystre maae de. Til højre! til venstre! og Husene maae staae der som Prinds Ferdinands Regiment.

Den geometriske Foged tænkte sikkert der var kommet fremmede i Majorens Hjerne, Han begreb ej hvad den sidste Periode, hvortil han slog Takt med Haanden Foden og heele Kroppen, ville sigte; Men endelig blev Majoren meere landlig i sin Tale og fortalte ham, at han nu vilde skifte ud og sælge inden der kom Exequere fra Amtstuen eller inden Procuratore lod ham ligge frum for Guldskab paa sin Vagt.

Fr. Alf ork kom et Par Dage efter dette Optrin til Majoren, og han var en Mand der hverken brøp sig om Frøkenens suure Ansigt; eller misfkiendte Majorens Trang til at faae nogen bedre Orden indført blandt sine Bønder. Majorens Podagra var desuden nær ved at staae op i Maven da han kom; Saa det var den

hvie Tid. Frugten af Ulforks venffabelige Raad og ærlige Uttringer bragte den atter til at lodgere i Laaen og overbeviste ham klarlig om Nytte ten af Udffistningen for i paakommende Tilfælde at kunne sælge. Fogden fik nu andet at bestille end at svie Raketter af i Storstuuen. Hele Sommeren, Efteraaret og det paafølgende Foraar opmaalte han Godssets Marker, og i et geheime Raad, som bestod af Ulfork, Majoren og Forpagter Peersen, hvorved ikke engang Frøkenen fik Lov at være tilstæde, blev Deelingsplanen lagt for hver Gaard — men der var og svære Punkter at afgjøre. Holger og Fogden hvisttede bestandig sammen om Jagten og Fiskeriet, som stod stor Fare for at blive deelt imellem Bønderne selv, og hvergang dette kom paa Bane læste Holger altid mindre; saa jeg kunne mærke, han var meget hungrig efter noget Herredømme. Majoren derimod som endog omkring Gaarden havde Fiskerie, Skov og Jagt nok, og bestandig havde tilladt enten Holger og Fogden med deres Bundsforvante at jage, eller og taalt at Naboernes Skytter havde jaget Bondemarkerne over med heele Skotte Hunde, hvorved Sæden og nogle Faarestofte især havde sukket meget, fandt, at det vel kunde

de være billigt Bønderne fik det selv; men kunne dog ej lide, at hans Kommandostav saa ganske skulde lægges ned. Denne Tanke bestreede Forpagter Peersen, som var saa stor en Hæder af alle vilde Dyr i en Kornmark og af alle Sorter Jagthunde i en Gaardestof, at han reent ud erklærede: han aldrig ville see Majoren, Gaarden og Godset meere, om denne Punkt ej blev forandret og Bønderne ved at forbindes til Hegn, tillige overladte Jagten.

Ulfork toog sig endelig paa at bevise: at Majoren i de sidste 8te Aar havde kun faaet 32 Hare, 8te Naabukke og 17 Vildænder samt 2de Uthræner, hvorimod hans Skytte havde gjort ham følgende Skade:

1.) Slaget Diet halv ud paa en Huusmand der havde skudt en Hare i sin egen Raalhøve, fordi han ellers ej havde faaet Raal længere end til Junl.

2.) Skudt Fortænderne ind paa en Skraeder paa en Andejagt og oven i Kjøbet gjort Nar af ham, fordi hans Rindtænder vare huule.

3.) Ladet en Mynde ved Ravn Grips leve, endstøndt han havde revet 4re af Præstens Gaar ihjel og desuden skældt Præstefonen ud for en Gladder; Maren da hun tælte derpaa.

4.) Været uartig imod Majoren, da han lod ham høre han havde forsprængt Skydehesten, og ønsket dem begge Fanden i Bold.

5.) Giort Alarm uden for en Barfekkones Vinduer i Guldstab, og derved, efter Giordes moderens Forsikring, været Skyld i, at hun fødte et dødsfødte Barn.

6.) Slaaet i Riskenbordet for Frøken Drage og kaldt hende en Krokodil med meere.

7.) Slaaet Mistbænte: Vinduerne itu, fordi han ej maatte stjæle Æbler i Haven.

8.) Drukket en halv Tønde gammel Æl i Kiøderen og givet Møurmesteren Skylden.

9.) Banket 2 Drenges ganske skæve, fordi de samlede Bildande; og Vibe; Æg til deres Pintsegilde.

10.) Skræmmet Præstens Heste en Søndag da han førte til Sogns, ved at skyde tet ved dem, hvorover de løb løbske og Præsten veltede.

11.) Truet alle Mennesker som han fik i Sindet at være vreed paa, med at skyde dem eller forhæxe dem, hvorover ingen af Vønderbørnene turde gaae i Marken for at flytte Kreaturerne, saa de bleve meget forsonite naar Forældrene ei selv gjorde det.

12.) Derimod havde han solgt aarlig 16 Ræ-
 vestind og foræret til visse lige saamange Ha-
 rer hen som han havde bragt hjem og druffet
 ugentlig for 1 Rdlr. Brændevin og Øll i Kro-
 en, og ellers intet bestilt andet end bande, stæls-
 de ud, slaaes, og sætte Spliid imellem Egnens
 Folk.

Vel brummede Majoren ved hver Post og
 loed som det allerede vare glemte Ting der ikke
 behøvede at oppripes igien; Men Hr. Ulfork
 havde lært, ei at standse en Tale, naar han een-
 gang havde begyndt; Han talte med Mund,
 Sine, Hænder, Overkroppen, Fødderne og
 alt hvad der kan bruges af et Menneſte der sø-
 ler noget ved det han siger; Majoren soedte af
 Utaalmodighed og raabte ofte "Du skik dog en
 Trompeter herover at vi kan gjøre Fred!"

Men Freben listede sig længere bort, alt som
 der kom flere Misbrug paa Bane. Ulfork
 havde ejt Landgods længere end Majoren og
 fiendte altsaa baade sit eget og andre Godſers
 Fordeel og Mangler; Men han vidste tillige:
 at dersom Majoren ei skaffede sine Bønder, der
 nu vare fiende af deres Forsatning, andet at
 moere sig med; saa ville de moere sig med ham;
 Og derfor lod han strax nye Tropper rykke i
 Mar:

Marken, for at drive Majoren til anstændig Overgave. Han ville saa gierne gjøre denne Krigsmand til en Fader for sit Gods, istæden for han før havde været dets Kommandant. Endelig rørte han ham paa et nyt Sted. Vil Majoren, sagde han, sælge mig Godset som det nu er og selv boe for deres Levetid frit paa Gaarden; saa giver jeg dem 8000 Rdlr. i Fordeel paa deres Kjøbesumma, ja jeg giver dem 10000 Rdlr. „ — —

Majoren. Vil I degradere mig Na boe? Nej min Salighed om I skal, saakænge jeg kan bære et Gevær — der staaer dog ogsaa Satan i somme Exerceermestere. He! Pors tausend hvad I har svært Kavallerie! Kan i da ikke takke af med Jeres fordømte Politik? Bisat de gamle Grenaderer! de mufkede ikke saaraaget i 10 Aar, som I i een Time.

UIKORF. Ja det troer jeg nok man ej mufker naar man er Grenadeer; men man sukker — trækker et mildt Ansigt over et forgræbt Dye; Men nu ere vi ikke saadanne Kampesteene — Den Vre overlade vi gierne enhver for at faae bedre Indsigt i Algerdyrkningen.

Det gjorde sin gode Virkning' at Ulfork
ville kjøbe hans Gods; han raisonnerede strax
saaledes: Kan han kjøbe og tiene; saa kand du
beholde og tiene meere, og endnu sildig om
Aftenen bleve de eenige om, at Udsfistning var
bedre end Fælledskab, Hegn bedre end en fuld
Skytte og et Kobbel Hunde meget mindre af
Værdie end en Gaarestof.

Jeg har ofte gjort den Bemærkning, at
Mennesket har meget tilfælles med Frugttræer:
ne, om de ej ere Frugttræer selv. Saaledes
er, for Exempel, det gandske rigtigt, at unge
Mennesker ligesaabel som unge Træer trænge
ofte til at flyttes, om der ellers skal komme no-
get ud af dem — blive de i Faderens, Moder-
rens, Tantes, Morbroderens, Broderens
eller Søsterens Huus; saa fordærves de ge-
meenlig, styde endeel vilde Stud, faae
Vandgreene, ingen Dannelse, og paradere li-
gesaa lit som en Provindsdame i Hovedstaden.
Men ere de nok omflyttede, faae de anden Jord
at trætte Næringsfafter af; saa kunne de blive
stikkelige Træer, naar de blive tillige podede,
inokulerede, kopulerede eller affugede. Major
Slamme var podet ind i en Kadetkole i sine
unge Aar, inokuleret var han med en forgiftig
Kop:

Koppematerie hvorved hans Vasa lymfatiska
 flet ikke havde vundet; kopuleret var han der-
 imod aldrig saaledes som det tages gram-
 matisk; thi han havde paa sine Feldttog meget
 lit Tid til at elske; Men han kunne endnu blive
 affuged, og det følgende viiste, at hans For-
 ged var Mand for, ved sin ellers gode og troe
 Omgang, at lade groe en Green i ham af den
 ny Landvæsensmaade hvortil Ulfork troelig
 hialp ham. Det kan nok være, at Operatio-
 nen ej havde lykkedes disse 2de Urregaardsmænd,
 dersom Majoren havde havt noget meere Hums-
 fred hjemme. Nu derimod blev det ikke saa
 vanskeligt, at bringe ham nogle Ideer i Hove;
 det — At en Farbroder af ham engang havde
 handlet saa ilde med sine Bønder og piint dem
 værre en Pharao Jøderne med Hoverie, det
 var noget han ofte havde fortalt med Græm-
 melse; men det harmonerede dog ej saa synder-
 lig med hans Subordinations Duffer, at ned-
 lægge saaledes sin Stav, at de skulde efter
 Udskiftning sælges og derved blive hovfrie.
 Fogden, som talte reent ud af Munden, loed ham
 ikke et Øjeblik forstaa sig inden for den Troe;
 Men beviiste lige fra Historien om Pharao af,
 at det var Despotie, Tyrannie, Fordomme,
 Stolt

Stolthed o. s. v. at ville troe Bønder vare
tiente med at forsømme deres egen Jorndyrk-
ning, Qvægavl og Børneopdragelse for at
føre til Hove og faae knubbede Ord af en La-
desfoged, Foged, Herremand o. s. v. Børne-
opdragelse, skreg Majoren, hvad har den at
bestille med Hovet?

Intet, svarede Fogden burde den have;
thi det maae intet Hovetie være at opdrage
sine Børn, men en Glæde. Men denne Glæ-
de nægtes jo Bonden og Manden ganske,
naar de heele Dagen maae være til Hove og
lade en Flok Børn ligge hiemme i Gadeskarnet,
fordi de ingen formaae at holde som Barne-
pige. Dersom der ved Hovetiet var tænkt
paa, at skaffe Børnene nogle Forretninger som
passede til deres Alder og Kræfter, saa var det
endda got; thi nu lære de kun at slaaes, gaar
nøgne, græde, eller blive smaae Skarner ind-
til Alderen gjør dem til større; Men tænk dog
Hr. Major om den Tid kom, at De skulde siges
til Hove og derved forsømme Deres eget Arbej-
de, lade Deres Korn og Hø staae ude i Regnen
fordi De i det gode Væjr førte Husbondens
hiem, sulde heele Dage med Heste og sig selv,
for at pløie, saae, harve, høste, føre Gød-
ste

ffe o. s. v. Der gives Sandheder som forføerde det Dre der hører dem. Saaledes gik det Majoren. Det træng ham ind til Marven, at Fogden fortalte ham disse Ting, som han aldrig før havde tænkt paa kunne være anderledes, fordi det saa var Brug; Han ville, naar han kunde afværge det, ikke gjøre en Hund Fortræd, langt mindre Mennesker, og Fogden var saa ærlig at tale reent ud, fordi han selv var en Bondesøn der kiendte Standens Besværligheder ligesaagod som Majoren Krigens Jammer. Et Par Gange forhen havde hans fortere Udtryk ladet Frøkenen vüide, at Bønder og vare Mennesker, som hun havde taget ham meget ilde op; derfor glædede det ham endnu meere at sige Majoren hvad han burde vüide.

Sandhederne forføerdede virkelig Majoren. Sköndt han ej strax indsaae, hvorledes alt dette skulde gaae til, at Bønderne skulde blive Mennesker istæden for Trælle, naar hans Hovedgaard dog skulde drives. Fogden raadede ham at sætte Afbyggere paa Udmarkerne, drive Indmarkerne selv og efter Udskiftningen lade Bønderne svare Penge for Høveriet eller sælge dem reent ud deres Gaarde og Huuse, og i
det

det hvieste kun betinge sig nogle faa Spænd: dage af hver aarlig naar Jildebrændslet skulde hiem eller Gidsken ud, og for disse Penge og Renterne af det Solgte drive Marken selv eller forpagte den bort.

Det var en Følge heraf, at Majoren i 8 Dage ikke taelte med sin Syster 8 Ord, men med Peersen, Ulfork og Fogden destomeere. Han begyndte at faae nyt Liv for at udføre sin Plan — den blev færdig og man begyndte med Opmaalingen; der blev fældet Ege i Skoven til Bygningstrømmer og i den næste Maaned var Majoren hver halve Dag fra Morgenen Kl. 6 til Middag Kl. 2, til Hest paa Bøndermarkerne, hvorved vel Møden blev forfæstet og Maaltidet varmet med heds: lige Utaf af Frøken Drage; Men hvortil han kun gjorde nogle stumme Grimaser; saa hun troede han var i Færd med at gaae fra For: standen, netop da han var, nærmest ved at faae den. Han lærte ved disse Tog at kiende hver Plet paa Bøndernes Marker og overslaae til Hest den Figur hver Gaards Mark best var tiende med. Jeg og Solger vare meget vel tiende med denne Forandring; thi min Eleve, som før aldrig havde troet, det kom ham ved
at

at see hvorledes man dyrkede Marke, forbedre Enge, hegnede og opmaalte, fulgte hver anden Dag med Majoren for at see og roese hans Anlæg og fik derved en fortrinlig Lyst til Agerdyrkningen; saa at endog Wymderne og Skytten ingentid saae ham i deres Selskab meere. Det glædede den gamle Major, som nu ansaae sig selv for en halv Professor i Landvæsenet og lærte Holger troelig alt hvad han selv lærte, og skiondt disse Lærdomme vare enten noget tydske eller militaire, forstod dog Holger got at udtyde dem.

8. Kapitel.

En Afskeds scene og en Overhaling.

Solger havde, mens dette foregik, lært saa meget, at han skulde til Kiøbenhavn. Jeg vil fortælle det ordentlig.

Der er et pirrende Noget i Siælens Skuffer, som ved Afskedsscener, glade Møder, Kierlighedsbrevs Læsning o. d. l. kommer som en Tilfætning det sydende Blod til Hjelp og ikke ubeqvemt kan lignedes ved en raspet Hiortetraf, da det gjør Mennesket endeel skæleagtigt, stift og bævrende — og dette Noget var en smuk Mandag Morgen i Froken Drages, Larmands, Peers og Koffepigens Ansigter — Majoren var derimod ædel mørk, og besørge de med Næiagtighed vor Bagage lægger paa en kjæmpestor Rustvogn med 4re Heste for, en Equipage som saae ud til at være fra Karl den femtes Tider, men som dog hang ganske ordentlig sammen.

Jeg husker det endnu ret levende, at Majoren, efter at alt var paapakket og Frokosten fortæret, tog mig meget trofast i Haanden og konfronterte mig med Larmand, og sagde med et Par aabne Vine, der vilste at han meente

meente høert Ord "Der er Krabaten jeg har bedet ham ledsage til Kjøbenhavn; han er et ungt Menneske, min Brodersøn, en god Tyr, det er hans Inscription paa den eene Side — Paa den anden Side staaer: Rnegten vil spille, være Trisfynd og har en bandsat Appetit efter et Hundyr med blaa Silkebaand om Skjortet — See han nu til, at han kan blive indskalleret til sin Examen, eller indført i Studenterullen, hvad de kalder det! og sæt Plankeværk for hans Smaaesnyder! Raab han af fuld Hals i Gevær, naar den forbisirede Underfloffe med Silkebaandskanten skulle komme anstigende! Sandt nok! Hun er en Skoleholderdatter og hendes Fader bærer en ganske ordentlig grundmuret Hestehaarsparok, men han maae dog ej støve efter hende; thi Rierlighed skal hos saadanne Herrer staae i det bageste Geleed. Naar jeg faaer Rapport fra Dem angaaende eet eller andet, skal jeg sende en Forholdsordre tilbage. Og du kiere Solger! skriv mig flittig til og vær forsikret paa, jeg skal ikke skyde med skarp uden Du behøver det. Han stod som om han vilde see sig møet paa Solger inden han reise, og trykkede os venskabelig i Haanden.

Fro:

Frøken Drages Figur var lige over for mig, og hun trippede snart paa det eene Been og snart paa det andet for at faae sagt Farvellet til Larmand — Hun havde for ikke ret mange Sekunder siden holdt en Tale til ham om Leiligheder til at forføres i Riøbenhavn, der havde vel 30 Afdeelinger og Un: derafdeelinger; men nu saae hun ikke meere ud som et moralsk Nivejern, men som en fluk: kende kalkunsk Høne, der rekker sin Hals gan: ske lang for at see efter sin Kylling, der smut: tede ind i en Rældebush — hendes tynde Næ: se var bleeg, paa en fiolet Klump nær i dens Yderlighed, og den saae virkelig ud som en klar Lugteflaske med en Klat Siolsirup paa Bunden. Med Barme sagde hun Larmand farvel; hendes Mund stod paa Klem, som om den endnu ville sagt meere, men han havde neppe Tid til at mærke hende det af, da den frumme Peer bemægtigede sig hans Haand og holdte den, under Vinenes Dreining til venstre og Mundens til højre, saa fast, som det er mueligt for en Karl halvanden Allen lang og trefierdendeel Allen tyk.

Majoz

Majoren kastede endnu løbsfulde Pine mod
Laymand; men frasagde sig dog hans længe-
re Nærværelse, fordi — som han sagde —
der var endnu et skikkeligt Stykke af Jylland
at gienhemføre inden vi naaede Herberget.
Den gamle Jesper satte sig fast paa Rustvogn-
nen: vi stige op og fik endnu til Ballast en
tyk Selvejerkone ind, der udfordrede ligesaa
meget Bønderum som en hollandske Skøtte:
Majoren hattede: Frøkenen kysse paa Fing-
ren: Peer tilgavede os Farvel og Jesper dre-
ede os ud af Porten der bevogtedes af Træ-
grenadererne, hvorfra vi forbi Mulvarpestud
og Turnebusse naaede ud til Landeveien.

Man behøver ikke at klæde sin Siel sort,
eller udtænke forborgne Steder til at gemme
Banksedler i, naar man reiser paa de jydsk-
Landeveie; Men derimod har det en langt an-
den Bessaffenhed med Sikkerhed for Arme og
Bøen. Thi ingen Landevei er saa frie for
Hulveie og Allen dybe Leerhuller paa de seede
Egne af Landet, at man jo gierne kan haabe
at see sit Ansigt afformet i disse flydende
Ling — Det forekom os altsaa meere uk-
vemt end uventet, at vi i et Morads af blaa
det Leer og Steen — veltrede med Majorens
Rust-

Plustbogn. Et Iha! af Selveierkonen og et Der ligger vi mi Sæl! af Jesper, fulgte umiddelbar paa vores Redkomst — Selveiermadamens Ansigt squattede lige ned i Leermassen; men hendes trinde Pusselanker, der havde endeel meere Centrifugalkraft end tilbørlig, gik frem og tilbage som et Par Pleyle paa Jespers Ryg — Larmand laae meget net indsvøbt i sin Reisetaske paa Madamens Arm; og jeg stod paa fiire op til en Forhøining ved Siden af Veien, og havde alle mine 10 Fingre lige til Haandledene forvarte i en Dei af Leer, saa der behøvedes stærke Spændscener til at høre heele Kroppen, for ej, som Madamen, at falde paa Gladen.

Jesper saae ud som en sværtet Bandit, og hans Gesigt stod med ald Nærmere Mulatflægten end de hvide, han var — for at undgaae Vidtløftighed — besmurt fra Zenith til Nadir, og Selveierkonen sørgede med megen Færdighed for, at Rygstykkerne af hans hvide graae Liberie, ej skulle have noget at bebreide Forstykkerne; thi efterat Larmand var flyttet af hendes Arm, gjorde hun Næsten løs, og fastede alle sine Fingre i Jespers Nakke, og Jespers Nakke var saa høflig, at den ei gik itu, men

men holdt hende til hun igien kunne faae Gode
fæste.

Hadde det saasandt været mørkt eller Aften, som det nu var lyst og Dag; saa havde een eller anden Dievel faaet Skyld fordi vi gjorde denne Extratour; Men nu havde hverken nogle Røvere før Luthers Tid ihjelslaaet en Kræmmer der, ej heller havde en Fuldsnude faldet af sin Hest og forkortet sin Hals, paa dette Sted — Altsaa havde Fanden ej der noget at bestille, men vi veltede ved Jespers Uforsigtighed og fordi ingen af Sognets Beboere til Dato havde brækket høisnødvendige Lemmer i dette Leerhul.

Man kan, uden jeg har nødig at pantsætte eet eller andet af min Vre — foresille sig, at der var meget for os at bestille i vor nuværende Tilstand. Rustvognen laae som en veltet Rustvogn: det vil sige den skulle reises: og endnu var det ej afgjort, om det stod i vor Magt eller ikke: Endeel af Lasten var strandet paa en meget ureen Kyst — Saaledes laae et Stykke Kalkfugsteg, et dito Stinke, 2 Allen lybst Pølse og 1 Flaske af første Rang, uden for den Salvet, som den naadige Frøken Drage havde anvist dem Korteer i — En meget pyntelig Badsæk havde

havde stukket sig lodret i Leerhullet og en Pafke af Ronens havde faaledes tilføjet sine Exteriora, at Selvejerinden neppe kiendte den igien.

To ganske formelige Angreb paa Rustvog:nen, overbeviste os om, at den ej var at betænke og desmeere heroeligede bleve vi ved at see en lille Mand med en traul Mine komme jagende i fuld Galop i en holssteensk Vogn og 3 fulde Landryttere der foere affted i hans Rioldvand, som om der havde været fiendtlige Sabler i Forretning paa deres Hals. Uagtet den korte Mand loed til, at vore Affærer ei kom hinanden synderlig ved — og uagtet de tre Ridere syntes at ville ride hen over heele Verden, uden at standse; bevægede vores Andragende dem dog samtlig til at laane os deres Arme; saa at vi havde den Glæde at see Vognen have den samme Stilling, som andre skikkelige Vogne. Triumf! den stod paa alle fire — Jeg kunne have været istand til at skrive denne Glæde paa Vers, dersom ikke et Leerhul er for lit besvogret med Poesiens Nærmelse dertil — Men det maae være nok, at en Hielp paa en alfar Bei er velkommen og at Mennesket er netop skiftet til at tiene hverandre, thi alt dette skulle jeg have sagt i ovennævnte Ode, hvis det

det havde kommet til Poesie — Nu nyedes vi med at komme op fra dette Hvildested efter en foregaaende Afspolering, som dog, hvad Jespers Ryg angik, virkede saalidet, at den saae ud som de græste Der i Arkipelago.

Min Eleve var saa lidet for at komme læn- gere i Verden end han var, at han ej loed den- ne Velten være sig magtpaaliggende eller ubes- qvem — Han fandt sig som en stormodig Filo- sof ligesaagod deri, som naar en Eusebins mis- ster baade Næse og Arm paa eengang, og dog ej med den venstre hejner sig paa disse næsøise Næsesnappere — Ikke et nysgierrigt Blik frem- ad merkede jeg hos ham: og dog var der ikke et Suk kommet fra ham, siden vi forloede Træegrenadererne. Opmaalingen i Leeret var det eeneste hoori denne Dag skiefnede fra en anden, og ved Solens sidste Glimt paa de langtfraliggende Banker, forde Jesper os ind i Natteherberget til megen Glæde for os og de græste Der paa hans Ryg til nogen Nytte.

Der var megen Uovereenstemmelse med dette og det forrige Herbergeerhuus, og dog var man uvis om, enten man skulde kalde dette mere uordenligt eller hiint mere modbydeligt.

Det

Det var i det allerførteste Sprog: Sandsernes
 Svineslie: Man hørte ej hvad man raabde hin-
 anden til, for en Flok smaae, meere stidne
 end nøgne Børn: Man behøvede ingen Vane;
 thi Vinduerne vare af et Slags Glas, der var
 saalidt fortroelig med Dagsskinnet som den kat-
 tolske og lutheriske Troe er med hinanden — Eug-
 ten og Smagen havde et meget maadeligt Vo-
 gie: og havde der nu og da ej kommet en Nøg-
 skye af en sølknappet Mand's Tobaksmaafine,
 saa havde man baade lugtet og smagt indflemte
 Dunster paa eengang.

Filosofien vandt ikke hvad Sandserne tabte;
 thi har der paa Jordens Skorpe nogentid le-
 vet Indifferentister; saa vare de unægtelig i
 dette Kroe — Til Sektten hørte foruden Ber-
 ten selv, en Vindehund der aldrig givedet
 en Rat der aldrig tog Mums og en voksen Pige
 der ikke vidste hvad en Kirkebye heed der laae
 en halv Fierdingvei fra hendes Næse, og hvis
 Bedeslokke hver Aften naar hun tog Tøjre-
 kærne hjem, sang sit Ding Dang i hendes
 Øren og nødte hendes Haand til at forse sig —
 Nej! saa lit var hun Elsker af Geografien!
 hvert Spørgsmaal jeg gjorde hende om Byens
 Navn kom tilbage med det Svar: "Jh! tu a-
 ueedet it."

Ver

Berten derimod havde Marsfager hvorfor han ville være dum. Da jeg spurgte ham, om han ingen gode Muskatte havde, da alt i Huset var fuldt af Museshuller? svarede han: Nej saamænd! der kommer intet ud af at holde Katte; thi der bliver dog lagt Muus til alligevel." Da jeg undrede over hans Vinduer havde saa dunkle Ruder? svarede han "Det kan jo være det samme, man kommer jo ei i Huset for at see, men for at spise, sove, drikke o. s. v. naar ieg engang imellem gider seet paa noget; saa gaaer ieg uden for, andre kan jo gjøre det samme." Jeg spurgte om Haugen? Jeg fik det Svar: "Jeg gider ingen haat."

Læser han da?

"Nej, ikke uden jeg skulle have gode Stunder"

Er her da meget at bestille?

Nej — min Bestilling er ikke stor, ellers lukker jeg hver Dag mine Loedøre i"

Lyksalige Mand! — tænkte jeg — Din Røe forstyrrer ingen, fordi du ei gider merket om noget forstyrrer den. Din Siel tager ingen Deel i Kontroverser, Statsanliggender, Krige og Svæslag — Du seer ei Din Ringsæd mislykkes, fordi Du ej gider seet ud — hvormange

ge Millioner døe og fødes ikke inden Du suk:
ker for nogen verdslig Lildragelse? — Naar
alle Mennesker have sat sig i Bevægelse om
Dagen og stræbe hver til sit Maal: naar en
stor Herre dreier Halsen om paa ti Stakler og
een Stymper bagtaler syv Excellenser, fordi
de ej vilde give ham et Embede; saa sidder Du
i din Skindpels og umager ikke Din Ræse
ind i det Smaa eller det Store! — Og dog
er Du ingen Fraadser! jeg seer kun et Salt:
masfad at være Din Lækkerbidsten, som skulle
(fordi det er harst) smage Odins Rømpes be:
dre end mig — heller ingen Dranker! Du drik:
ker et Spidsglas Finkel, og tømmer et hol:
landsk Krus med suurt Øl — Kommer hid
Statsmænd, Lærde, Filosofer, Spradere,
og Digtere! og seer, at man kan leve lykkelig
uden at gjøre sin Siel den allermindste Ulei:
lighed — Naar J før have antaget to Slags
Mennesker i Staten, de der bruge Pennen og
de der bruge Penge — og trøet disse to gior:
de alle dem lykkelige der ej opskrev et Ark Pa:
pir og aldrig eiede en Hundreddalersseddel;
Saa seer bare i fem Minutter paa Kroerman:
den, der ej takkede nogen for sin Lykke, der

ej saae Dagen uden naar han gad, der ej læste, fordi han ej gad, der ikke plantede, fordi han ej gad; og indseer saa hvad det er at være frie, hvad det er at være ubekymret!

Medens jeg havde gjort Questioner til vores elskelige Bert, havde Larmand opdaget en fremmed, der med megen Appetit fortærede et Smørrebrød og en Bøtte tyk Mælk i et Sideskammer, han sagde mig at der sad et ærligt Ansigt paa ham, men at han ellers saae ud til allehaande. Jeg fik et Vrende i Kammeret hvor han holdte sit Taffel, og saae en aldreende Karl klædt som en Gartner i Værk med at lægge den sidste Haand paa sit Maaltid. Jeg fik ham hilset og spurgt om han var en Reisende? "Jeg er Alt svarede han med en aaben Mune" der er ingen Ting uden en stor Mand, at jeg jo har været det — det er mit Bane hver Aften at tænke mig hvad jeg før har været og hvad jeg nu er og hvad jeg i Morgen vil blive; — dersom De har Taalmodighed at høre — og jeg den Hukommelse jeg havde i Gaar; skal jeg fortælle Dem baade got og ondt om mig selv; thi dertil har jeg den største Tilladelse. Hvem ville vel ikke ha-

de hørt det paa et Sted hvor man maatte
bringe alle Fornøielser med sig, inden man smag-
te dem? han fortalte altsaa: — men hans Hi-
storie fortæner et eget Kapitel.

9. Kapitel.

Hans Alles og hvad dermed følger.

Jeg hedder Hans — Resten af mit Navn kan vel være det samme; thi Adels er jeg ikke, og von og de har aldrig været en Elæise paa mit Navneræk — Min Fader var en Skoleholder, som sjelden lode, og det havde han vel ej ligesom Aarsag til; thi naar han ei lærte 30 Gadebrenge og 25 forkiælede Læser at stavet, fiende Bogstaver o. s. v. saa havde han 6 Børn, een ikke from Kone og Generalarmod at træffes med — han maatte lære nok saamange deres Pontoppidan; saa fik han dog ei meere Indtømster end forhen, og foruden at de gamle Bønder lettete deres Huer for ham naar han gik paa Gaden, og de unge Karle meget venstabelig sagde: "God Dag Skolemester!" saa havde han ej meere end 40 Rigsdaler og 100 Tvillinger Rughalm til at underholde sin Hofstat med — af denne Skat maatte han endda underholde en fort Kiol til at synge med i Kirken og lade sine Been faae Støble, da han ei maatte gaae med Træeskoe til en fort Kirole for ei at kaldes en liderlig Hund. Jeg var den ældste af hans 3 Sønner, og naar jeg ei læste gik jeg til Præstens Søn, der var en kion lille

le Tyr: han lærte mig nogle latinske Ord og
laante mig imellem Sommerfeldts Geografie,
hvori ieg stunderede tilig og silbig. Gierne ville
jeg lært Latin, men naar jeg talte med min
Fader derom, spurgte han mig strax: hvor skal
Pengene komme fra?" han beregnede mig, at
hans heele Indkomster ville gaae med alleene
for at underholde mig — og saa var den Tan-
ke ude.

Der boede strax uden for vort Sogn, en
Herre som havde mange Penge, og var altid
pyntet naar han kom færende; ham mødte jeg
en Dag — Min Fader nævnede ham altid
naadig Herre, og var grumme bange for at
fortørne ham, fordi han ellers havde mistet 2
Læs raadden Træe, som han var saa god hvert
Aar at udviise ham; thi han eiede Skove der
vare meere end 3 Miile lange. Vel sagde min
Fader, at det var en Rettighed han fik disse
2 Læs Træe, men da han det andet Aar efter
han var blevet Skoleholder, havde ladet sig
forstaae dermed, var den naadige Herre ble-
ven saa vreed, at min Faders Fingre nær hav-
de frosset af ham om Vinteren; thi han havde
og fik denne Vinter intet Træe, og han havde
ej Væne til at søge Herren lovtlig. Derfor
maatte

maatte han sommetid 8 Gange til Gaarden, inden han fik Herren i Tale, og inden denne fik givet Ordre til Forvalteren, og denne til Skriveren, og Skriveren til Skovfogden, og derfor var han bange for at gjøre ham vreed. Jeg sagde før, jeg mødte ham. "Hans! raabde han, vil du være min Løber?" Ja gierne svarede jeg; thi jeg var bange min Fader ej skulde faae meere raadden Trøe, dersom jeg sagde Nei. Jeg skyndte mig hjem og fortalte mine Forældre det — de vare vel nok fornøiede og bade mig kun at være høffig mod alle Mennesker, naar jeg kom ud i Verden. Jeg lovede det — Endnu samme Aften løb ieg om Kap med to Drengene som gik af Skole for at lade dem see mit Løberie — Men jeg merkede, ieg ei var synderlig fast i Konsten; thi jeg falbt saa lang ieg var i en Sandbanke og fik heele Munden fuld af rødt Sand. Dagen derpaa kom en Seddel fra Fogden om at sende mig til Gaarden, og jeg kom endnu samme Aften derop og fik en grøn Løbertrøie paa — Jeg har ingentid været gladere — og jeg gik saa stiv som en Pind, af Frygt for at faae den grønne Trøie smurt af mine grønne Medtjenere.

Dagen kom — og jeg blev paa den forunderligste Maade indviet i Løbermysterierne — Foran en blaae Hingst der bar min Herre, blev jeg beordret at løbe ud af Gaarden. Jeg løb — men Hingsten galopperede, og der var ikke et Sættkar i mit Legeme som jo blev lek — Sveden faldt som Hagelsteene og dog raabte Herren bestandig "løb din Hund! eller Du faaer Børst" Jeg ville nu nødig have Børst, men løbe kunne jeg ikke og saa fik ieg i For, biridende eet Skrup efter det andet af Herrens Jagtpidst — Jeg kom dog hjem, skøndt jeg syntes jeg slet ingen Been havde, og saaledes maatte jeg holde det i 4 Dage og fik hver Dag af Jagtpidsten naar Hingsten kunne løbe mig ind. Jeg fik den femte Dag den Væde at Herren sagde "Du er en Torskepande, Du kan ej tiene til Løber" Og da een af Tjenerne Dagen før havde slaaet een af Herrens Contorkopper itu, og han desuden var løbet ud uden at kysse den naadige Haand der havde mærbanket alle hans Artikle med en Støvleknegt; saa blev han jaget paa Porten og jeg var ved dette Huls Abning saa lykkelig at komme af den forbandede Løbertøje og adangserede til anden Tjener — Nu havde jeg gode Dage og endda Løber

er

er til — Naar jeg bare lod mine Dine være nærværende ved hver Nynke min Herre slog paa Frontespicen af sit Ansigt, kaldte ham naadig Herre og kysste hans Haand før jeg gik fra ham om Aftenen ”saa var jeg temmelig vis paa roelige Timer. Om Aftenen — thi om Formiddagen bandede Herren i Stalden og Gaarden, om Middagen spiste han ligesaameget som 5 andre og drak ligesaameget som 10 Skoleholdere, og om Eftermiddagen snorkede han paa en Sofa — Om Aftenen altsaa satte han sig til Spillebordet med 3 andre Herrer — og da gik der i een Minut ligesaameget i og af hans Lomme som 10 Skoleholdres Løn kunne beløbe sig til. Han vandt ofte og meget, og dog kunne han gjøre sig saa fattig som en Kirkerotte, naar nogen ville laane af ham.

Han vaskede mine Ører i halvandet Aar; thi derpaa døde han meget pludselig — som Doktoren sagde — af et Stikflod: men efter min Formeening, var det af et Stykke Risd han havde slugt og glemt at tygge: Der var heller ingen der bekymrede sig om at blæse Liv i ham igien — Fruen havde ingen Stunder for at græde og en lang Søn han efterloed sig, var, endskiøndt han havde bedst Stunder, den der
minst

mindst bekymrede sig derom, fordi han var i Gield for 4000 Rdlr. til nogle riige Selvejere, og de havde længe truet med at sige Herren det. Alfsaa blev han død, fordi han skulde være død.

Mit Lakej Embede fik ej Ende med Herren — Hans Søn fik Gaarden og med det samme Nødvendighed til at faae alle de grønne Klo: ler opslidte som Faderen havde efterladt sig. Han beholdt os alle, og den Fyr, i hvis Sted jeg kom, fordi det japaniske Leer ej var ufor: giængeligt, gjorde han til Skovfoged. Nu le: vede vi først Lakaimæssig — Vores ny Herre var bedre end Faderen — han eftergav alle de Bønder deres Skatter som havde sat i Tugthu: set, hvis Faderen havde levet, og han var saa iegod, at han ej brød sig om, at hver af os havde en Dreng til Oppasser — Naar Herren havde Selskab, saa diverterede vi os med en Møllerjomfrue, et tydsk Stykke Mameselle, og et Par skikkelige Mænds Børn af Naboe: langet, og naar Herren trakterede sine Frem: mede med Biskop, drak vi andre Punsch — Beordrede han varm Aftensmad; saa lod vi i det mindste een Ret blive ude, som vi frifas: serede (thi Huusholderen hørte og til vores Klub) og naar der ved Bordet blev drukket

6 Sla:

6 Glasfer Champagne, faa fik vi i det mindfte
 1. Jeg var dog i Jørstningen meget imod disse
 Greb, men ville jeg bære den grønne Kiol;
 maatte ieg tie og endda æde og drikke med, for
 at befrie mig fra Titel af Dienstiener — Hvor
 gierne ville jeg have lært min Herre at regne
 de fire Specier, for at see hvilke Ruller han
 havde faaet i sin Viinfelder, sit Spisekammer
 og sin Lomme! Men han lærte det selv. 2. Nar
 efter, blev han meget stille i Terminen: han
 drak meere Champagne end før, men taledes
 meget mindre. Der løb Prokurator til og fra
 ham, som Fostermødre til en Barselskone —
 Jeg vidste ei hvad det betydde; men en gammel
 dreven Tiener der heed Kristofer, vidste heele
 Klatten, og han fortalte vi andre det. Jeg
 lurede een Dag, da min Herre og et Prokura-
 toransigt taledes sammen — Jeg forstod af Sam-
 talen, at en barmhiertig Siæl ville laane min
 Herre 20000 Rigsd. men da han maatte have
 2000 Ulykker for at samle disse tiere Stillingen,
 kunne han ei — med mindre Herren ville skrive
 sig for 25000 Rd.; Saa ville han af bare Con-
 sideration og Venfkab see om de kunne faaes
 paa eet Nar. Jeg hørte nok at Herren rystede
 en Hoben Eeder af sig paa at det var løgn, han
 vidt

vidste — sagde han — Ublaaneren havde dem, uden at gaae længere, end til sin Brevtaske — Men de skulde have hørt! Kommissionæren flussede som en kalkunst. Høne man giennem ud med Ellinger og soer paa, at det var saasandt som Paven er i Rom, og at han havde hørt han havde negoceret dem hos andre — Deraf fulgte, at den gode Herre maatte skrive sig for 5000 Rd. meere end han fik, og endda slukke og kysse et Procuratoransigt der saae ud som en Tassekrabbe og give ham i Negoceringspenge og Provision 100 Rd., istæden for jeg havde tiltænkt ham 100 Stofkeprygl for sit Apostels ansigt og sine Tyveløgne.

I det næste Aar var jeg endnu hos min Herre; men jeg var og Vidne til, at hans Wiinskieder blev tom og hans Gæstebud ophævede. Terminen kom — og med den saa mange frævende Gesigter, som om han havde været pantsat til alle Mennesker. Man tog ikke Hatten nær saa dybt af for ham som før. Man gik ind til ham uden vi gav Tilladelse dertil: Han kunne næsten ej drikke en Koppe Thee eller spise sin Mad uden der var heele Dusiner, der kikkede ind af Døren.

Min Herre blev vreed paa Verden — gjorde Opbud: solgte lykkelig, men beholdt ei meget tilovers — Men med dette overblevne reiste han til Hamborg — han maae nok have troet, man der ei behøvede at betale. Han gav Tjenerne Afskæd, og den burde vi have for længe siden — han ville forært mig 30 Rld. fordi jeg havde løbet med Dokumenter for ham i Terminen; Men da jeg ei ville have dem, fik jeg 2 Klædninger af hans Faders, og med dem paa Ryggen og 40 Rld. i Lommen, spadserede jeg ud fra mit Læsestæde: tog Afskæd med mine Forældre og begav mig til en Riidskole, hvor jeg gav mig i Lære hos en Smedker; thi jeg ville absolut ei meere løbe om Kap med Hingster, eller drikke Champagne der ei var min.

Jeg skrub: og glathøvlede vel ei saa raff i Forstningen, som jeg drak Champagne hos min forrige Herre, men da jeg havde Lyst til at lære, gik det dog temmelig got. I tre Aar var jeg hos denne Høvler og havde ingen anderlige Ulykker eller Modgang; (thi jeg regner ei at jeg 2 Gange fik et blaat Ansigt for en blaaøiet lille Piges Skyld, hvis Kierlighed jeg paaastod at have — Men som en anden Smed

Smedersvend benægtede med sine Næver, da han lod sig indskrive som Fader til en lille Hørsvejspaan hun frembragte) — Endnu var mit Kapital 36 Rd. og 12 Sk., og det var maaskee fordi jeg havde disse Penge, jeg ei kunne gaar, men loed mig føre ud af Høblelauget. Saaledes skiftede jeg een Bondeeqvipage efter den anden, indtil jeg holdt i en Bye, hvor mit Lægens Misfornøielse med længere at sidde frum, sagde: "Du skal ei føre længere." Jeg havde i det mindste ingen anden Grund dertil; men jeg har siden eftertænkt denne Beslutning mange Gange. Aldrig havde jeg seet Bondebyen før, aldrig tænkt jeg at faae Arbeide der, og dog vilde jeg bide der, da der dog ei var uden een Møil til en Riidsstæd hvor jeg vist kunne faae Arbeide.

Jeg regner mig ikke blant Profeterne; men jeg paastaar, man uden at være Drømmere, kan have Ahnelser om tilkommende Ting, og af den Aarsag handle tovertimod hvad andre troe var det beste. Saaledes havde enhver anden troet jeg var lit gal, fordi jeg besluttede at blive der. Men nu skal De bare høre! Jeg streg af ved en Smed; thi som Professionist tænkte jeg, vilde han ei en Kollega af Byen —

Han

Han gjorde det ikke heller — Sort var han som Janden: men han var en ærlig Mand: Han havde uden at lære det af andre end sine Dine, forsynet heele Sognet med Uhre og det saa gar med 2forghldte Engle paa, der holdte hans Naabn, for 10 Mk. Stykket, han smeddede gode Hæleer og Stiærefnide, gjorde slet Klein smedarbeide, men skædede Heste som en Mester. Jeg kom til ham — han tilbød mig sit Bord for Betaling, sin Seng, sit Huus og sit Venskab for ingen Ting — Jeg spurgde, om det var mueligt at faae Arbeide her? Ja saamen! svarede han, der er netop en Jomfrue her ligeoverfor som vil have nogle Skilderier rammer og Stolebeen repareret — hun betaler got; thi der er ingen Snedker her i Egnen uden en Tømmermand, og han bruger Spigere istæden for Liim, derfor gaar han i Morgen over til hende. Morgenen kom, og med den stod jeg uden for Jomfruens Dør. Jeg brugte det Ord Kunstsnedker om mig selv, og det havde den Virkning, at den bruunsiede og søde smilende Jomfrue loed mig lime Rammerne sammen paa fire gamle Præster, ligesaamange Riddere, og 2 Konner med Alongsparvyffer, samt forrette Exekution paa 13 ormeslutne Stolebeen.

Jeg kunne let mærke hende af, at der var en Slags Sammenhæng imellem hende og en rigtig Herre, der boede kort derfra; thi hun tænkte idelig om ham i Anledning af hans Forbættelse, som hun var ret opbragt imod, fordi han, i Samfund med Skytten, havde været Vidne til, at Jagthundene de havde med sig, rev hendes deilige blaae Kat ihjel uden for hendes Boelig — Jeg, som ei vidste noget Ondt med den blaae Kat og fandt i øvrigt en stor Ligeegyldighed for Jagthundene, roeste den hennearne Kat og lastede dens Dødsmaade — Nu var min Lykke giort, uden jeg havde mindste Tanke derom. Da Stoelebeenene vare færdige, fik jeg min Betaling og tillige et Spørgsmaal om jeg ei kunne forestaae en Tjeneste som Skriverkarl eller Foged. Der var tilforn aldrig oprundet nogen Begierlighed hos mig til at skrive meget — Men skrive og regne kunne jeg — Overbevist om, at man maae ei formindste sig selv, bekræftede jeg min Dnelighed med et meget hurtigt: Na ja! og nu fik jeg et Forslag om at komme anden Dagen igien og tale med en Herre som hun lovede at anbefale mig til. Jeg kom: fik Tilbud om en Fogedtjeneste i Jomfruens Overværelse af en lille tyk Mand, der

der saae ud til ingen Bedrøvelse at have haft siden sin Konfirmations søndag, og nu begreb jeg, at det var den blaae Rats Gierning, der havde ved sin Naaben om Hævn flyttet en Forvalter af sin Tjeneste, fordi han ei kunne om danne en Jagthunds natur til en Musenatur.

Jeg fik en Instrux, der var et got Stykke længere end mine Rundskaber og mit Lærebrev til sammenlagte, og nu var jeg et nyt Menneske. Jeg ansaae nu mit Blekhorn for en Liimpotte, min Herre for et Chatol med forskellige Skuffer i, Bønderne som Støvleknegte, Gudsset som en Høylebænk og mig som Hørlen for dem allesammen. Jeg reparerede mine Kammervinduer og malede sex Træestole med Brunrødt, og nu hedde jeg en duelig Karl.

Den lille Jomfrue hvis Stoelebeen jeg havde repareret, var den, efter hvis Næse min Herre, hans Frue, jeg og alle de andre gik — hun hedde Jomfrue Lillekonval, og hun var en Blomst som Herren ofte lugtede til — jeg lime de det derfor ret fast paa min Samvittighed at være ydmyg mod hende — og gjorde mine Sager saa got, at hun, naar hun var i god Lune, tilstod at vi vare beslagtede, som

vet havde blevet mueligt, hvis hun havde
havt flere ormstukne Stolebeen.

I øvrigt kan jeg ikke sige, jeg var glattere
ved at kommandere Bønder end ved at høyle.
Jeg kunne ved min Høvl danne en smuk Vin-
dueskarm af den nedrigste norffe Fiel, eller
og tvinge den til at være en smuk Flamme om
en Alongseparaffet Ridder, men som Ridesor-
ged kunne jeg ej danne een eneste Badmels-
karl til et tænkende eller begribeude Menneske
— Om det kunne være fordi min lille tykke
Herre var god imod sine Bønder (thi det var
han) det tør jeg ikke endelig afgjøre; men dog
synes jeg at have merket, at paa de Guds-
hvor Bønderne ere meest forkuede, ere de i
Almindelighed meere høflige og meere adly-
dende — Man kan indvende at det er Prygler-
nes Gierning — Men hvad Middel har da
den, der ei vil prygle, til at faae Pligter op-
fyldt uden ved Rettergang? og er det ikke det
samme, som om een der ville reise fra Nan-
ders til Aarhuus, først lagde Veien om af
Ribe og Haderslev?

Nok er det, at min Herre neppe fik Væ-
re for en halv Skilling af de Bengler han efter-

gav Skatter og Landgilde eet Aar efter det andet.

Jeg sagde før, jeg var ei glad ved at have ombyttet en Høvl med en Pen, og kunne jeg heller være det? Naar der ej var Vren der eller Skifter eller andre Ting som jeg skulle paa Ryggen af en Hest før, inden de kunne forrettes; saa var der heele Flokke Bønder, der klagede over at Tienestekarlene vare løbne fra dem, eller ej ville bestille noget — Tienestekarlene uleiligede mig aldrig; thi naar jeg sendte dem Bud, kom de ikke — og naar jeg ville besøge dem; saa havde de allerede i et andet Sogn en ny Tieneste. Her skulle nu reklameres, skriges og raabes, at de skulle komme ind paa Godset igien, og endda grinte de mig ud 100 Gange, inden det een Gang kom i deres Hierter at vende tilbage igien.

Mars aabnede endelig en anden Lejlighed for mig — Der kom aarlig en Kaptajn fra Hovedstaden til min Herre, hvor han spiste og drak en fire Uger som en ægte Hovedsmænd og derefter paa rejste hjem igien. Han aabenbarede mig med en meget naadig Mine, at saadant et fiønt ungt Menneske som jeg (saaledes havde han den Raade at udtrykke sig) var sær vel tient
med

med at tage Tjeneste ved et Regiment: han for-
sikrede, ja soer saa gar paa, at jeg kunne bli-
ve Officeer efter en 3 Aars Tjeneste som Un-
derofficeer — Jeg syntes det var artig nok at
blive det; han ville være mig en Fader sagde
han, og jeg kunne intet hitte paa at erindre
imod dette Faderskab — Jeg skulde gaae ind
som Underofficeer: og skøndt jeg syntes det
var lit mindre end Foged; saa havde han saa
mange Hovedaarsager at kaste mig i Ræsen,
at jeg troede tilsidst det var langt fornemmere
end skrive Skifte og Fæstebreve.

Vi bleve eens, efterat der var foregaaet ad-
skillige Løfter om Avangsemang og Godhed og
efterat min Herre havde for sikret mig om, at
det vilde blive min Lykke i Fremtiden; — Jeg
fulgte altsaa med min ny Fader: fik Munderin-
gen paa og glædede mig i Haabet om at blive
Officeer. Min Fader rekommanderede mig til
alle vigtige og besværlige Regimentsværender:
jeg maatte træffe heele Miile efter en Krabat
der ej vilde være hjemme Kl. 8 om Aftenen:
naar nogen sandt for got ganske at affondre
sig fra os og spadserer ud i Verden; saa blev jeg
anbefalet til den Ære at gaae i Morads og

Snec til Kneerne for at trække ham ind igien. —
 Naar jeg saa havde gaaet og hoppet og smuset
 om i 5 a 7 Dage, og næsten sultet i lige
 saamange, fordi jeg først maatte true en Bon-
 de førend han tillod mig at betale sig et Smør-
 rebød og en Potte varmt Øll ligesaa dyrt som
 10 Smørrebød og 4 Potter varmt Øll, og
 jeg saa fandt den søde Person, efter hvem jeg
 havde løbet som en Støverhund; Saa var det
 herligt og saa smilede min ny Fader med en
 Mine som sagde mig "Saadan en Karl har
 jeg gjort dig til" Jeg kunne og maatte ei
 (i Følge Subordinationen) modsigge denne Mi-
 ne, men bukke maatte jeg — og skulle kunne
 jeg i mine ledige Timer — og denne var den eer-
 neste Frihed jeg havde over Siel og Legeme.

Garnisonspræsten hørte jeg en Dag — han
 taalte fort men dog tydelig om "Det Haab Men-
 nestet giennem heele Livet kan sætte til Gud"
 Dette rørte mig. Gid han havde talt længe-
 re! men jeg besluttede dog ved mig selv, at troe
 ham paa hans Ord, og, enten det saa var Mo-
 de eller ei, at have dette Haab. De kan troe:
 jeg fandt det tit bristefærdigt, men aldrig fuldt
 kommen bristet. Jeg var og forsonet med alle
 Menneſter og hadede ingen uden min ny Fa-
 der

der — Om dette var Synd veed jeg ej; Men dette veed jeg, at det var meget menneſkeligt.

Maafkee jeg gjør formeget af at fortælle mine Gienvordigheder, men jeg ſkal deſſnarere ende dem. Som een der havde tient for Foged, havde jeg ved min Ankomſt til Regimentet adſkillige gode Sager, iſær Lintoi: dette havde jeg leveret en Tambourkone ved Regimentet, for at ſee det reent igien. Jeg ſaae det dog ej. Kjellingen kom anſtigende, gjorde ſin Mund ſaa breed ſom et Vandrug og ſine Dine til fire Springvande og ſoer paa, alt mit Løi var bleven hende fraſtaaalen: ” Af hvem? ” raabde jeg ſom een kan raabe der har miſtet ſit Lintoi.

” Ja den gode Gud veed det! ellers er der den ſunkne Franſkmand og den lange Lydſker, de ere vel ei englereene og de ligge i Korteer hos os ” ſvarede Tingeſten med den breede Mund mig. Jeg afſted til min Kaptein (jeg gider ei kalde ham Sader længere) der maatte jeg ſtaa i 3 Qvarteer uden for Døren; thi hans Anſigt ſom havde været ude at excersere den Dag, var bleven beſtadiget i Vinden, og derfor havde han indsmurt det i ſød Fløde og lagt det paa en Sofa for at blive ligefaaende ſom før. Indladt blev jeg endelig; Men Anſigtet der

der nyelig var lakeert med Gløde, var nu blaat anløben af Brede over min Nærværelse — Aldrig saasnart havde jeg lagt den slunkne Fransos og den lange Tydsker frem og viist Trangen til mit Lintoi, førend han foer imod mig som en Røvesax og svarte under adskillige net opstillede Eeder: "Han er en nichtsværdig Passageer. Tænker han jeg skal leede hans Pjakter op? hold han sig til Baskerkonen!" Jeg gif — jeg maatte holde mig til Baskermadamen i heele Maaneder; saa var jeg lige flog og hun kunne, naar jeg havde holdt op at holde mig til hende, i god Roe fortære med Franskmænd og Tydskere mine fagedlige Manuskrietter og Kraver.

Det var et Fierdingaar efter denne Affære jeg forlod min Kaptain, fordi min Tid var omme og jeg ei kunne tiene Lintoi igien. Jeg sørg efter en Anmeldelse i Adresseavisen fra en Frue der behøvede en Skriverkarl — og jeg fik ved en Kommissionsærks Gudsfindsbarns Dieners Dreng, Løfte om denne Tjeneste, hvorved det ønskeligste var, at jeg kom paa Landet igien.

Denne Dame, som jeg fiorten Dage der, efter tog Tjeneste hos, var en god Kone og hun har

har været den af alle mine Herstaber, der aldrig har givet mig Anledning til Misforstaaelse og dog kunne jeg ei udholde denne Tjeneste — fordi hun var Enke. Jeg maae forklare mig for at blive forståelig. Der vare to Bæsnere paa Gaarden, som vare mine Seiersværker, hvad de viiste, hvad de slog, derefter maatte jeg rette mig. Den eene var min Frues Långværg — den anden hendes Forpagter. Långværgen var min Frues Geheimeraad, Gaardens Bussmand, Befalingsmand og Bestyrer: en herlig Mand forresten og en klok Mand sagde man han var, og jeg begriber det; thi i en Tid af fem Tierding har skrevet han (NB. ved mig) 40 Bøger Papiir op; fik 600 Rigsdaler i Douceur af min Frue, som han selv forlangede og derangeerte hendes Formue 3000 Rigsdaler, saa at, om han end havde udsat sig for Mistelsen af Næse og Fingre ved at rejse i hendes Grend, som han dog ei gjorde, kunne heele Ansigtet dog ei have været mere værd.

Jeg havde hørt at det var Synd at snyde Enker for 3000 Daler og endda foreskrive dem Douceur selv: at det stod i Bibelen vidste jeg, men der staaer endelig saameget der ei efterleves. Een Dag fik jeg fat paa en gammel
Præst

Præst og spurgde: om det ej var skammeligt?
— Jo! sagde han og trak paa Skuldrene,
men jeg kan ej lægge mig ud med Laugværgen;
thi saa mistede jeg 30 Rdlr. i den afordes Bøe,
som han har har lovt at flemme af Principale
inden. Saaledes erfarede jeg hvor net to Rnlr
ve forliges i een Skede.

Det andet Bæsen, som jeg maatte rette mig
efter, var da endelig ej Fruen saa bekostelig,
men han bidrog dog sit til, at ingen Ting skul-
le komme hende til Nytte — Det var en for-
underlig Karl: han saae mildt til hvert et Snu-
deansigt og loe jo større Møddingen var; men
naar een af Fruens Høneansigter kom ham i
Rifterten; saa saae han saa fortræden ud som
den Soldat man er ved at flæde af til Spids-
rod. Rigtig nok var en stor Mødding det han
skulle leve af; men han kunne jo derfor gierne
see mildt til en Høne der ej var hans. Saa-
ledes var han mod Høns, mod alt hvad der
bar Navn af Fruens og mod mig, fordi jeg
hedde Fruens Foged; Men jeg havde mine Lø-
er med ham — Naar han havde været paa
Studejagt i Indfølsstiden og han kom hjem med
dem; saa saae jeg suurt til Vedkommende og
det ærgrede ham. Naar han ventede Korn-
fin

figbere, saa soer jeg ham til at Kornet var
faldet i Priserne, og naar hans Saar døde;
saa trøstede jeg ham med han kunne faae deili-
ge Buxer af Skindene. Alt saadant var det
samme som jeg havde smurt ham Næsen ind i
Sennep eller puttet et Stykke Bombasasia i
hans Hals — Min Natur hadede ham ikke:
men naar han brød Grændselinien imellem
Ærlighed og Ondskaben; saa maatte jeg mar-
ke ham Sennep, hvis det skulle synke til Bunds
i hans Samvittighed.

Naar man først er kommen i med at flytte;
saa vil man ingensteds være — Jeg havde i
det mindste ingen anden høistvigtig Aarsag til
at forlade min Tjeneste — Men Foged ville
jeg ei være. Et artig Indfald! jeg ville være
Gartner. Fruen jeg tient havde et gammel
Stykke Suurmule til Gartner, ham havde
jeg seet nogle Aneb af, han havde fortalt mig
nogle ravgale latinske Navne paa Blomster;
thi han havde i sin Opvekt tient hos en tydsk
Apotheker — og derforuden havde jeg læst en-
deel nyere Hævebøger og var i den nyere Smag
et got Stykke oven for den gamle Eddikemand.

Altsaa blev jeg en meget fornem Gartner,
hos meget fornemt Herskab — fik Gulerødder
og

og deslige jordiske Ting under min Inspektion, istæden for Bønder og Fiel og trakterede min Herre med alenlange latinske Navne paa Blomsier der vare mindre end en halv Allen.

Min ny Herre kunne ingen fornærme med den højre Haand — thi han var kun Eier af een — og denne var den venstre. Men han havde andre gode Egenheder — Han kunne bade, drikke sin Glaske og blive saa glad ved en Smaas som en Jøde ved en hollandsk Duikat. Naar han ganske og aldeles manglede Selskab, saa fornøiede han sig med sit Meerskumspibehoved og sin Børneopdragelse; dog drev han Røgen længere end Moralen; thi naar Børnene ej kunne begribe hvad han lærte dem (og det havde sine Bansteligheder, da han selv ej læste got indenad) saa sparkede han dem hen paa en sort Puddel der laae under Raskelønnen, før paa de vare levende Asner og dovre Kanallier, og saa stoppede han sig en frisk Pibe og stak Moralen ind igien. Hans Hustru derimod var forsynet med 2 Arme, som hun meget fortreffelig benyttede sig af hvor og naar skee kunne — saaledes kunne hun, f. Ex. stoppe Tobak i Næsen med den venstre og Tobak i Munden med den højre

re Haand og endda staae med Fødderne Tak;
ten til en Koffekonfert, samt skælede heele Ber:
den ud med den høire Side af Munden; (thi
med den venstre tyggede hun en Solo af gode
Næsfonger.

Jeg henfaldt ellers i denne Tieneste til at
høyle paa Berden. Under et gammel Bals
nødtræe i Haven, skrev jeg med Blyant ad:
skillige Afhandlinger, som jeg endnu har; thi
man bød mig kun to Rigsdaler for Arket i et
Bogtrykkerie, hvor der ej i 40 Aar var trykket
andet end Cataloger og Nordviiser. De va:
re ellers sex i Tallet. Den første afhandlede
det Spørgsmaal: Kan man ej komme i For:
legenhed for falsk Haar, dersom det faldt
Bondestanden ind at gaae med blottet Ho:
ved? (1. Den anden foreslog: At man i Til:
fælde af Vanskelighed i at naae de myndige
Aar, skulle regne Alderen endog fra Und:
sængelsens Dag af. (2. Den tredie foreslog at
stoppe det eene Næsehul paa nysfødde Dreng:
geboern, paa det de ej uden med det eene
skulle snuse Tobak. (3. Den fjerde beviiste:
at Luxus ej gjør en Stat riigere (4. Den
femte foreslog: At hver Jøde, der udførte
Sølvs og Guld, skulle miste en Tand, for
hver

hver Gang han blev greben (5. Den fiette var i nette Udryk en Afhandling om Glarmesternes Lykfsalighed (6. Jeg troede at disse Afhandlinger vare kun Haffelse imod andre lærde Arbeider, og derfor har jeg bestandig giemt dem blandt mine snedferlige Kundskaster; men skulde der nogensinde blive saa stor Trang paa Bøger, at disse Afhandlinger skal trykkes, saa troer jeg dog de kunne afbones og giøre den samme Stads i en Stue som et Nyrnberger Duttestab til 8 p.

1) Da den gode Hans har ladet Læseren see sine Netter uden at smage dem; saa vil disse 6 Afhandlinger dog være 6 Noer værd. Der er meget stærke Grunde for, at det ville blive mangt et Hoved til Røgenhed, og yderlig Forlegenhed, ifald dette kom i Stand. Falske Rakker, Butler og flige Ting, kan efter alldimelighed blot frembringes ved Haar — I den Stæd nu Landboerne overlade deres Hovedhaar til at spille alle muelige galante Ruiler, ville de behøve dem selv — Jeg seer ingen Ulykke større i Møde paa Statsrethret: de bølgesformige Lotter, de nedhængende Rakker, de mandige Husarpidste, ville ikke taale got denne Reform; Børgeren ville befinde sig ilde ved at see Paryksskiet saa ganske gaar i Decimalbrøst — og

og endelig ville Haarskiærer:Republikken paa en forunderlig Maade gaae lige luft i Lusten. Der var da kun denne Maade tilovers, at man ragede de salig Afdøde og begrov dem med smukke Rathner, eller og at man skifteviis ragede hinanden og holdt sig inkognito en 5 a 6 Maaneder. I denne Dvaletid kunne de ragede Børner, lære Rettigheder, Sprogene og i Tusmørket Grundtegninger til Religionen.

2) Dette er en Tanke der geraader Opfinderen til Ære. Underligt, at hverken Pufendorff, Hugo Grotius eller nogen Syllogisme:Væver er faldet over denne Idee før! — Der kunne heller ingen indvende noget herimod, uden de got Folk, der naar de ere paa Kanten af de 25 Aar, erklære Opbud for den forbigangne Tid og love allene at holde deres Ære reen for Eftertiden.

3) Vel er det sandt at hans Hæderlighed Pave Urban den 8, har 1624, sat alle de Personer i Band der røgte Tobak i Kirken, hvilket røber Uartigheden paa den Tid — I Rusland har man 1634 forbuden det med den Omstændighed, at Overtræderen skulle have sin Næse forbrudt — Den berniske Postitiemester paastaaer man har anført det som en Synd imod det sierte Bud og 1661 sat en Tobaksret for at hemme dette Horerie — Man har ligeledes af Baron Solberg og Doctor Unger et slemt Situationsstort over dem der snuse Tobak; Men alligevel møder der store Betænkeligheder ved at nægte Snustobakkens Nytte — Nyttig og anstændig maae dens Brug jo være; thi naar

Kou

Ronger ville gjøre Foræringer er det jo gierne i kostbare Daaser Foræringen bestaaer — Og altsaa kan ingen have noget imod, at de der have Næse, og ingen forqvalet Næse, og forresten ingen vigtigere Ting at bruge den til, snuse Tobak med begge Næsehuller.

4) Her er atter en god Afhandling under et Balmødtræ. Det lader sig lettelig putte i Hiernen, at Overdaadighed ei er Statens Gavn. Er man overdaadig i Klæder, er man det og i Mad og Drikke, visse Bærelser, Huns, Hiem, Husfrue, Børn, og alt hvad man synes got er — Man er overdaadig i Gaver, Lønninger, Smaaendgiøter o. s. f. Lad nu end nogle hundrede flere Hænder, sættes i Arbejde med Overdaasvaghene, saa ere der dog dobest saamange der udenlands maae opofre deres Fingre til dette Hiemeeds Virteliggjøren — Smaaepputen, som er brugeligere naar den er udenlandst end naar den er gjort i Landet, fræver Pengene ud over Landets Grændse — Naboerne glæde sig ved at være dette Lands Grændse — glæde sig ved at være dette Lands Dagleiere og see meget omstændelig til Bunds af den Sandhed: "Alt det er en stikker Indkomst at gjøre nyt Duffetøi til Udlandingen." Det Land er blommiraadent der ikke forædler sine Produkter, men sender dem haanlig ud af Landet, fordi de ei ere saa skønne som man vilde have dem. De Lande der udføre Korn og Fødevarer ere de simpleste Handelsmænd, fordi Mad aldrig gaar af Moden; men disse ere tillige de, der ikke ere skabte for

Luxus, og ville de eie den, skal den betales med Penge. Der svædes, snydes, pines, fornærmes, gries mod Jndfødde for at faae de fiere Penge, der sige Landet et evigt Jarvel naar man underholder 50 Modehandlere der sælge forgylt Glas ligesaadryt som Guld — Landet leer, er pyntet og synker — Naboerne tage en lang Riffert, more sig med at see halve Bæsnere over Jordsladen og skrifer paa Landgrændsen "Her boe Sugle, som vilde flyve, men manglede Vinger."

5) Godt! Men saa maatte det være vist at de ejede Tænder, og til Operationen maatte bruges een af de Tanddoctere, der tiere om i Kariol, og mestendeels have været Underofficerer, Sticærslibere, Landløbere eller i det mindste Tydskere; thi det var dog got de havde Døvelse — De kunne da med Være streife Danmark igiennem med Universalmedicin for alle Menneskets Huller, der undertiden ligesaa snart er malet Teglsten, som Stahlsplukvere — De kunne da som nyttige Mirakelmænd forlange Offerdage af den jydskke Almue.

6) Man burde vel ej have noget imod, at eet Menneske lever lykkeligere end det andet; Men hvo kan bære sig! naar man seer den lykkelige Glarmesterstand? Det er ej vanskeligt at beviise, at den omstreifende Glarmester, bærer mindst af Stadens Lyngder og nyder mest af dens Belyst. Disse Glasmand vandre Landet om naar de ville: de give ej Penge for Præsidentpasse: de have deres Maitresses, een eller flere om de behage, upaataalt; thi

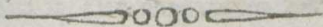
thi hvem kan vel være saa sterk i Slægtregister
riet at undersøge, om Markisen er deres troes
lovede, Søster, Kone, Moster eller Sengen
søster. Og saa de deilige Penge de tiene! naar
de med $\frac{1}{4}$ Diemant affkiære en boutelliegrøn
Glasrude som de selv eje for 5 a 6 fl. for 14 a
16 fl. — Smedkeren, Lømmemanden, Sme
den, bortsovede 6 Pund Fedme, imens Glarmes
sterne nyder 6 Punds Indtægter af Lektorer, Rast
se og Lekkerier; og for denne Magerighed til
lader han vore Dine igiennem det flastegronne
Glas at see flastegronne Objecter.

Men mine Herrer! — udbrød Hans —
Den tykke Mælk har listet sig af Botten og jeg
maae nu videre frem — Neppe var dette sagt
førend Mester Hans efterlod Botten tom og os
i een ikke ringe Forlegenhed, da vi gierne
meere formelig havde taget Afsteed med ham.

10. Kapitel.

Si * * * * * eller noget om Kapitler.

Nu! dette niende Kapitel var dog affhyelig langt, siger den fortaandede — Det var uimelig langt! siger Bogslugeren — Det var et Fandens Kapitel! siger Manden i Rathuen, der troede det kunne læses til Morgentheen. Ja, det var langt siger Forfatteren, for ikke at fornærme nogen Part, og derfor skal dette Kapitel alleene indeholde denne Regel "Hvis Du ingen Lyst har til lange Kapitler, hvis Din Sjel ej kan løbe om Kap med et langt Kapitel, og endelig om din Thee slipper op før det niende Kapitel — saa læs det tiende!"

II. Kapitel.

Der indeholder Tildragelser som naae længere end 18 Miile.

Lange Perioder kan man tale sig ihjel paa lange Tildragelser viise paa Veien til lang Hunger; lange Vers røbe ikke altid den længste Forstand: lange Kapitler har jeg ovenfor taelt om: kort sagt det Længste af en Ting erielden det kraftigste, og derfor vil jeg i dette eene Kapitel forbinde mig til at levere atten Miiles Hændelser. Selv føler jeg, at den gode Hans Alles har opholdt mig forlænge — Der vente overalt mange flere Ting paa Løseren, naar Hr. Larmand er kommen inden for Besterportsvagt, end paa Veien dertil; derfor har jeg gjort overstaaende Løfte, og ved Enden af dette Kapitel skal jeg viise, at jeg fortjener en reen Qvittering for det Opfyldelse. Jeg spinder derfor atter denne Histories Blaar, og man gjør vel i at legge Mærke til, at jeg først den følgende Morgen reiste fra den ligegyldige Vert.

En strammedygtig Næse og en Mund der lignede ret fortreffelig en Bergensjolle hørte vores Vertinde til; thi jeg har sat mig for, ikke at røbe, at hendes Næsehuller vare saa store som

som Pølsehorn og hendes Vine som de bedste
Stoffholmer Alhrglasse — hun var hverken stien
ædrue, gesvindt, reenlig eller godmodig; men
forresten en meget brav Kone — Vi laae paa
hendes Seng: vi drak hendes lange holland-
ske Kaffe, vi fik et Knivs af hende og en meget
ubluue Regning: (endskiøndt jeg ganske ordent-
lig kaldte hende Madame) hendes Ansigt skim-
nede som en opstaaende Guldmaane i Døren da
vi reiste: Dette var alt hvad der mødte os den
Dag — store Steene mødte Hiulene paa Ma-
jorens Rustvogn — og vi langede, uden andet
Biedrag til en Reisebeskrivelse, til Aarhus.
Der fortalte man os alvorlig (skiønt det var
Dagen før Børsdagen) ingen Smakke var
at faae *) og vore Prætensioner havde vi nær
ikke faaet giældende imod adskillige Heste og
Stude som skulde fortæres i Kiøbenhavn,
der, længe førend vi, havde afforderet sig
Pladsene. Dog, da man fandt, at vi opholdte
os

*) Det maae være en Fæst i Haandskriftet, eller en
Undskab af Hofmesteren, at han har paadigtet de
aarhusiske Smakker dette Rigte — Smakke-
fasteren taber jo intet ved at tilstaae der ere Smak-
ker færdige, omendskiøndt ingen Stude var og han
ingen Douceur kunne vente sig.

paa Dækket og renongferede paa Kahytten, som et Par havde betinget sig, der skule til Riibenhavn for at blive Jomfruer —; saa modtog man os og vore Ting og ander en græffelig Hørbødighed, der i de to første Stabelser bleve udsøgte paa Riibenhavn og forresten paa jydsk, blæste vi ud fra Jydernes Land.

Larmand var ikke lidet stolt af, at han endnu kunne staae paa begge sine Been; thi Fæstet Drage havde malet ham Søefygen med saa levende Farver, og Bøigerne saa høie — og Bandet saa dybt, at han ikke heller kunne være det. Derfor maae man ikke tage ham det ilde op, at han troede sig større end en Tordenstiold, hver Gang han uforfærdet kunde se en beegnet Matros slaae til Væjrs — og hver Gang Stipperens betydende Vift sneeg sig fra den grundmurede Pærk ind i Kongepassadverat, fulgte Larmands Næse usælskbarlig efter ind i dette mystiske Hui. Man kan være hvad man vil til Søes, tænkte jeg — og naar man undtager Stippermonarken, er saadan en skønnende Ting den bedste Forestilling af en frie Republik — Enhver havde paa Smakken sin Stemme i alle Møder: endog nogle Høns i et Buur kunne paatale det, naar nogen

nogen puffede til deres Bærelse: her var alle villige til at deele Aarhusiske Tvebakker, Kaffe, Brændeviin og Citroner venstabelig imellem hinanden: her laae Adelen fortroelig hos Borgeren paa en haard Dyne af Ankertouge, her spyede en Badmelskarl ved Siden af et Par broderede Manskietter: her trættedes man ikke om Rang, Bequemhed, Eiendom, Frihed, gibsede Bærelser, og deslige Ting, men skubbede sig broderlig omkring hinanden paa den snevre Bei Baaden og Matroserne levnede paa Dækket. Med Sielen fuld af alt dette, brugte jeg Spillet til en Lænestoel og skrev følgende

S m a k k e s a n g.

Her vipper man i Hav og Himmelf
 Og frit gaaer Solen op og ned —
 Man flyder over Havets Brimmelf
 Piano og prestissimo affted
 Man drikker Kaffe, spiser Duer,
 Og blir ej rød for store Fruer,
 Man lever kort fortreffelig.

Man

Man ængstes ej for store Renter,
 Og aldrig siges Penge op —
 Naar Byger Tag paa Landet henter,
 Saa siger Skipperen kun: Stop!
 Man nyder Pølse Steeg og Kringler,
 Man stander fast naar Smakken svingler,
 Man bryder sig om ingen Ting.

Man bliver slau og kold og bange
 Paa Land for hver en Smule Ting;
 Snart findes Snærlis Folk for trange,
 Snart er man livløs af et Sting. —
 Her er man søesyg, eller ikke,
 Livet renses, de andre drikke,
 Ved Kallundborg er man rast igien.

Det var efter mange Krydsninger endelig
 mueligt for os at naae Sjælland, og fra dette
 Dieblif af, levede Passagererne mærkelig op —
 Enhver pudsede og glædede sig undtagen tre
 Stykker Ryttere, der ikke havde de bedste Ud-
 sigter til at slippe vel fra deres Fragt — som
 Friemænd havde de maaskee levet alt for frit i
 Jylland og ikke tænkt paa Fragten var forhoi-
 et en trediedeel.

Jeg lod mine Dine løbe i en Riffert mod
 Perkenborgsiden, mens mine Drer tydelig hør-
 te paa deres Finantskollegium — efter endeel
 sikre Beregninger bleve de eenige om, at naar
 de vare perlustreerede af Skipperen, Matroser
 og Lidsenbrødre og alle disse Gotsfolk der som
 Magneter trække Lommer til sig; saa maatte
 de endnu eiendommelig have 1 Rigsdaler for at
 passere til Kiøbenhavn med Møer; Men hvor
 Rigsdaleren skulle komme fra, det var ligesaa
 ubegribeligt for dem, som Mahomet's Rejse is-
 giennem de syv Himle er for mig. Paa Smak-
 ken vare de: det var alt hvad deres Forlegen-
 hed gav dem ind at vride, men aldrig drømte
 de om, at en Landmaaler, der havde hørt des-
 ses Minus, ville være Guden der skulle løse
 dem denne store Knude — ubedet spurgte denne
 mathematistiske Mand dem "Kan I saa komme
 honet til Kiøbenhavn naar een vil laane Jer
 den?" De tre forsteenede Karle svarede ja,
 men tvivlede tillige storlig om at faae nogen til
 at være saa barmhiertig naar man er saa nær
 ved Sjælland. "Jo, sagde han, jeg laaner Jer
 den." Deres Glæde kan hverken jeg eller
 nogen beskrive, da de virkelig ankommede
 Seddelen af hans Haand; thi om de hver
 hav-

havde vundet 3 Pund Laurbær i en 30 Aars Krig, troer jeg ikke de havde følt halv saa megen Rildren i deres Sieler.

Kort efter denne ædle Handling frembragte Skibsdrengen en vel freppet Hestehaars Paryk som Skipperens Hoved logerte sig ind i, samt to Støyle hvori hans Been plumpede og en ædrue Loots og to ditto saa fulde af Brænde: viin som en sunket Vaad af Vand, fastede deres Legemer ind paa Dækket under de forskædeligste Eder, der alle smagte meget sjællandske — Seilene blevne strøgne: man loddede, bandede, blev uroelige med eet: og vi gled ind mod Skibsbroen i Kallundborg — Her begyndte nu et heelt Snapsting, man plukkede Larmand i forskiellige Arme og neppe fik jeg Creditorerne fortalt, at jeg havde hans Kommissioner, førend de tiærede Næver vare indrakke efter Broepenge, Lidsenbrødre: Gehalt, Fragt og Drifkepenge til Folkene; ja vor Kaptein var endog saa god at sige mig lige i mit Næse, at han og skulle betænkes med Extrapenge, som jeg for at slippe destomeere galant fra Snapstinger, maatte betale, endskiøndt Laxten netop var bleven forhøiet fordi der ingen Drifkepenge skulle fordres af Rejsende. Saaledes endtes

endtes denne Rejse over det vaade Element, der vel var endeel mindre moersom end Sola-bergs Peder Paars, men som dog kunne have givet en Digter god Anledning til at synge om tre Ryttere, der manglede een Rigsdaler, to Piger der skulde blive Jomfruer og vi andre Personers Forhold til alt dette.

Den snavsede Vej til Tuspe, denne Byes mørke Kroestue, Ankomsten paa den herlige ny Vej, Roestildes breede Gade og dens herlige Thee, fortæller jeg intet om, fordi enhver selv kan behage at erfare det, og fordi vi for Støvtagge, først fik Tilladelse fra Frideriksberg: Bakkens af, at bruge vore Seeredskaber. Her saae Larmand med utilfældige Mine: han saae paa mig, paa drukne Søelandsbønder, overskændede, ridende, gaaende og kørende Herrer og Damer uden at fremføre noget Livstegn.

Det er en uomstødelig Sandhed "at man ikke altid kommer igiennem med Hovedet" og en Ekster til denne Sandhed er denne: den sortingen Hoved har, kommer lettest igiennem det derbflige Mudder. Med denne Tanke holdt Positionen med mig uden for Vistørens Ræse ved Vesterport. Larmand havde under-
vejs

veis vidst at give sine to Been to saa skæve Directioner, at Visiteermændene formodede adskilligt under denne Figur at sætte sine Been paa. Jeg havde sat mine Been som andre belevede Mennesker sætte deres Been naar man kører ind af en Riibstædport — Mændene gjorde strax en Spidsvinkel mod Laxmands Puffelanker og visiterede fra hans Støvlekraver og nedad alt hvad der fandtes — Jeg sad og holdt en Tale for at reengigøre os begge for Toldsviig, hvorved jeg mod min Villie opbragte de Geniet til ydermeere Ragen; men Filosofen Laxmand tænkte der skulde nødvendig rages ved hans Støvle og altsaa taug han og kom meget vel igiennem, da jeg derimod fik adskillige krumme Linier fra Mændene. Der dog, (efterat jeg saa lumskelig havde rettet min Bøn til alle de Helgene jeg vidste, der havde Indflydelse paa Toldvæsenet) ingen videre Ubehageligheder havde med sig, nægtet han gransede vældig paa enhver Pakke, og gik til Bunds i Rufferten — Helgene og han skæfke Tak! jeg kom udivideret ind i den mørke Besterport, da andre honette Folk vare i Begreb med at nyde deres Aftensforføielser.

12. Kapitel.

Man skuer ind i Helten, mister et Stykke af ham og bliver formodentlig bange.

Der var noget ubetaleligt i vor Vertes Ansigt, noget kiøbenhavnsk, noget ponsersødt, noget ædelt og noget som jeg ikke strax kan give skriftlig, men giemmer det til Leilighed frembyder sig — Majoren havde skaffet os dette Logie; thi Manden havde han kiendt fra den Tid han kom hjem fra sine Feldtøge — Manden selv havde foruden en samlet lille Kapital, konserveret sig en gandske stikkelig Figur at see paa for et Par Tyder — Holger syntes meget godt om de to betrukne og gibsfede Boepæle vi fik og besøgt sig i det første Par Dage ganske inkognito. I denne Tid moerede han sig usigelig meget ved at see det Slags Mennesker, der uophørlig vandre igiennem Gaderne med Forretninger, hvoraf den ringeste er at sælge Svovelstikker og den fornemste at være pyntet, og efter denne Tidspunkt begyndte jeg paa daglig at gaae en Tour om med ham, for at gjøre ham bekendt med Tingene der laae om ham. Formodentlig vil ingen finde det underligt, at han allerførst saae Kunsstkammeret. Det Begreb

greb man faaer her om Natur og Konst er for got til at besørte det unge Menneſke dermed til sidst — Al Natur og Konst beſtaaer han ſelv, og ſortrolig vil han derfor heſt tale med ſine Gødſkende. Fra Kunſtkammeret til Slotternes Beſtuelſe og derfra til Hoſpitalerne under gif intet hans Opmærkſomhed og han gjorde ved diſſe Forandringer ſag got et Trav ind i Kundſkaberne om menneſkelige Ting, at det der forreſten mødte ham, ikke foretom ham ſaa nyt eller farligt ſom han ellers havde troet — Endnu havde han ſig een Moerſkab forbeholden, foruden en Uſtentuur i Roſenborg Hauge og en Morgentrav paa Bolden; dette var — at gaae ud af Veſterport; Denne Port var ham viſt nok den kiereſte af alle dem ſom pegte ud af Byen; fordi den viiſte paa Veien til Jylland — og derfor gif han den et Par Gange alleene, men uden den Nytte han kunne have havt; thi han fulgte næie den Bei hvorfra han var kommen, og ſtandsede hver Gang uden for Frideriksberg Slot — derigiennem vovede han ſig ikke; thi han troede maaffee at den Dag der ſtod i Porten, ſkulle forhindre alle Menneſker fra at gaae ind. Alt i nogle Dage havde jeg lovet ham, at gaae ud til Frideriksberg Have

Have næste Søndag for at viise ham en god Maade at fordrive Tiden paa; Men gierne ville jeg og erfare, hvorledes han eene ville komme ud af Begyndelsen til denne Fornøielse — Derfor allierede jeg mig med to Studenter og ligesaamange Officerer — Officererne gik foran og til dem bad jeg ham adressere sig undervejs indtil jeg kunne forrette nogle Ærender og komme bag efter, Studenterne derimod havde jeg bedet at holde sig bag efter for at iagttage alle Bevægelser som min Helt ville gjøre — og nu forlod jeg ham paa Volden da jeg saae Krigens Sønner ville gaae ud af Porten.

Den halvtstøvlede og i alle Maader pudsede Lærmand skød sig ud igiennem Porten, netop da Inspektørerne stode i en Samtale med een af deres Bekiendtere og de lode ham gaae ligesvem i Haab om at hente ham ind ved en forceert Marsch — Det faldt dem aldrig ind, at han i Følge af sine jydskke Jagtreiser havde en synderlig Force i at tage lange Skridt i en Hast, derfor vaerede deres Samtale saa længe, at han allerede var dem af Syne inden de naaede den omplantede Chauffee. Mængden af de spadserende gjorde det i denne umueligt at finde ham og derfor pustede
denne

denne Fjærhed af Træthed, for ved Enden af
Chausseéen at faae ham annammet. Larmand
var derimod ligesaa forlegen paa sin Stiide;
Hans Been havde faaet ham ind i Side: Al-
leen, uden han selv kunne give Grund for den-
ne Afvigelse, han gik i en Tykning af gaaen-
de, der ej tillod ham at faae Bje paa hans Vej-
visere; men han troede dog vist han maatte
giensinde dem paa Besterbroe; denne Tanke
gik han fortroelig med, indtil en lille mørke
blaa Mand, der havde erfaret, at Larmand
mange Gange, naar der blev Nabning i de
Gaaende, havde tittet ud paa Broen for at
opdage noget, meget fortroelig plukkede ham
i Armen og spurgde "om han maatte byde
ham sin Tjeneste til at finde hvad han søgte?"
Larmand tilstod, det vilde være ham kjert at
finde et Selskab, der var bleven borte for ham
og undlod ikke at udbede sig hans sikre Vej-
visning til Frideriksberg "Det forstaaer sig
bedste Ven! svarte den blaa", jeg gaaer net-
op nu derud og vi skal være der snarere end
de andre; thi jeg kender en prægtig Gjenvei—
Og da Larmand intet indvændte mod denne
kierlige Mands Gjenveje, saa traf han ham

om af den gamle Kongebøi for at have ham ganske sikker paa sine Gjenveie.

Dette Væsen i den mørkeblaae Kiole var saaledes uformodentlig bleven Ejere af Larmand — Ejendomme kan man gjerne kalde det; fordi hans Udsigter i Livet, alleene beroede paa at komme til at eje Noget. Han havde rigtig nok for en aatte Aar siden begyndt at eje 14000 Rdlr. som en smuk Mørbroder ikke kunne eje længere, fordi han reiste ind i Egheden; men hans Natur gjorde og saamange Kontraregninger imod denne Eiendeel, at den Blaae for et heelt Aar siden gjorde Opbud med sig selv, og betalte ikke engang sin Mave uden pro quota. Det var ham desmeget vigtigt at eje noget, da han ikke ejede noget Hus uden det han bar om med sig og det var, naar man tog Betrækket af, meget brøstfældigt og kunne ikke vel modtage flere Reparationer; saa det kunne lignedes ved en gammel skrummel Gæstgivergaard, hvoraf Gæsterne nylig ere reiste bort, undtagen nogle som ikke ville betale. I store Stæder udfinde man den Kunst altid at eje meget og seer ikke paa smaae Ejendomme, da man derimod andre Stæder umager sig for, længe at eje
lidet

lidet. Denne Sætning havde Blaaemanden ført sig til Rytte, og da Matematikeren aldrig havde taget Grumset bort af hans Hierte, saa troede han bestandig, at han var berettiget til at beregne sig Indkomster af Ting der stot ikke laae under hans Distrikt. Han udspurgte de Larmand meget nøie, og ved hvert et Svar gjorde han en saa stor Mine, at Ynglingen troede han vidste alt, førend han fortalte ham det. Endstjøndt den Blaae havde to Been, der ikke vare af stor Betydning i Hastværk; saa smurte han dog dygtig af med sin Prijs paa den gamle Kongevei, og opdaagede imidlertid alt hvad han ønskede at vinde for at udføre sin Plan.

Denne bestod i at komme til at eje noget af Larmands og dertil laae et Huns, de gik forbi, ham meget beqvemt; der sagde han, har jeg et vigtigt Errende; thi denne Mand skaffer jeg Overmorgen 1000 Daler til Vaans, og det maae jeg endelig lade ham vinde. De gik altsaa ind — Om deres Bestilling derinde er dette det mærkværdigste: Den Blaae kommanderede som en Herre i Huset, fik et Kammer ud til Haven for sig og Larmand, trakterede med Chokolade, imens som han sagde, Verten skrev Oblis

Obligationen, og da der til ald Ulykke stod et Passaditsbret i Værelset, overtalede han Laxmand til at spille for Spøg med sig—Dette Spil gik som det gierne skeer for Begyndere, meger prægtigt for Laxmand, han vandt saa gar to Rigsdaler fra Kontraparten i ringere end et halv Duarkeer og den Blaae gebærdede sig saa slemt, at Laxmand hemmelig ønskede han kunde vinde dem tilbage igien. Hvorfor skulle ikke saadan en Bøn høres? Den Blaae slog Kapitalen to Rigsdaler op til 32 Rigsdaler, og vandt. Saa fiært som den Blaaes Belgaaende altid var Laxmand, saa unødig saae han dog sin Modstander at blive saameget kysset af Lykken — Han greeb iommen, fandt 5 Rdr. til denne Kapital og blev saa rød i Ansigtet som en Teglsteen, da den blaae Sejersherre udbød sig denne Kapital in Natura. Han havde lært alt for meget Ærlighed hos Major Stamme til at nægte denne Begiering og hans Modspillers Ansigt saae ham ikke ud til det allerbeste, derfor greeb han, skøndt med ald naturlig Omhed til sit Uhr og bad Herren tage det i Betaling for de vundne Penge. Modparten annammede dette gyldne Pant, (thi Kasserne vare virkelig Guld og Uhret var fuldtom:

kommen 25 Daler meere værd) og lovede af
 bære Vensteb at lade sig nøje med Uhrer, end
 skönt det var kun halve Penge — Han und-
 skyldte nu, at han ikke kunne have den Vre at
 bide længere; thi nu var Obligationen færdig,
 og saa ville han gienne denne Godhed til en
 anden Gang og viise ham Vejen til Frideriks-
 berg — det skeede — Men da han nu, efterat
 have viist ham den rigtige Vej, sagde ham
 ”Adio bedste Ven!” saa forstod Larmand, at
 der ere nogle Creature, som gierne kan sige
 bedste Ven til dem de ønskede strax at snyde —
 Man kan forresten ikke nøjagtig nok tænke sig
 hans Anger og Ruelse over sit begangne Passa-
 diisspil. Verden selv var bleven ham snevrere,
 Jorden haardere at gaae paa, Skabningerne
 større Slyngler og selv hans Skridt sagde
 ham, at Uhrfæden ikke klingrede længere imod
 det halve dosin Knapper i Beenslæderne. In-
 gen Under derfor, at han stod saa uvis som en
 Ting man sætter paa Auktion, da den Mørke-
 blaa sagde ham sit Farvel og dinglede kun lang-
 somt afstæd henimod Frideriksberg.

De fiire Speidere, der stode for Larmands
 Ledfagning, vare ikke i ønskelig Forsætning —
 Længe havde de gjort lange Dine efter ham,
 og

og intet kunne de dog faae at see af ham; men efterat de paa den meest krigeriske Maade havde deelt sig i to adskildte Korps, hvoraf det eene keeg ind paa alle Vesterbroes Reglebaner, og det andet marscherede ind paa Brideriksberg og de endda intet fandt den mindste Smule af ham, saa begyndte der rigtig nok at blive endeet Varme i deres Ideer — At han kunne være smuttet ind i Haven, var nu det Tilfælde der kunne være tilovers, derfor samlede de endnn alle de smaae Stumper Haab sammen de ejede og vilte gennemføge Haven.

Neppe vare de gaaen 10 Skridt med denne Beslutning, førend den forlorne Mand stod der for dem, saa væmodig som han ovenfor er skildret og med Dinene vendte hen mod den Blaa, der nylig var gaaet fra ham. Fortilg bleve de nu hierteglade over hans Næde; thi først da de havde indsluttet ham imellem sig og jeg var kommen til, fortalte han hvilet deiligst Befindskab han havde gjort og undlod ikke at fælde mange sorte Domme over det Slags Mennesker her gaves. Han endbad sig mit Raad og gjorde saa megen Tilvæxt i Bortrydelse over sin Uforsigtighed med den sundne bedste Ven, at han syntes at frygte for

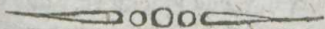
for enhver blaafiolet der gik forbi, var en Mage til Passadiisspilleren.

Men med denne Bod kunne han endnu ej være tient, hvis det ej blev umueligt at fiske det bundne Uhr igien fra Passadiismesteren, saasom det havde giort alle Feldttogene med Majoren og det desuden var en Arvedeel som hans Forfædre havde haaren i nogle Aldere i deres adelige Duxesommer. Vi holdte eet, efter Omstændighederne, ganske kort Divan og Ottomannernes Regent har ventelig ikke haft saamegen Hovedbrud sin heele Regieretid, som vi havde for igien at skaffe dette Klenodie ind i Familien.

Sansen, een af de to Studentere som vare i Raadet, havde endeel Veliggenheds-Kundskab fremfor nogen anden om Spillerens Forhold til Søndagen, og forsikrede os, at denne Hr. Ulrik Christofer Basset (saaledes hedde han) pleiede, naar der faldt Eiendomme i hans Lod om Søndagen, at fortære dem et vist Sted i Valdbye — Han maatte derfor useftbarlig have studt sig derhen — han paatog sig derfor endog alleene at opkøbe ham, eller i Fald han endnu ejede Uhret, da skaffe det for Penge igien i Laymands Lomme. Det var mig netop

op mueligt at levere ham 20 Rdlr., og Lærmand at ønske ham Lykke til sin Sangst og med disse to Ting støi han fra os med Løfte igien at møde i Frideriksberg Have.

Her kunne være en prægtig Leilighed til Moral over Passadiis, unge Menneskers Odselhed med deres egen Velfærd, Gienveie som man selv ikke kiender, og meget meere; Men Tildragelsens Traad slipper jeg ugierne førend Leenen er fuld, og der er desuden i det Forregaaende vilst Grundtegningen til dens Mismod, der taber sit Uhr paa saa fæl en Maneer.

13. Kapitel.

Sorelskede Øjekast, Slekteskid — og endelig
Uhret.

Imens Zansen var borte, ledsagede vi
Laymand ind i Haven, hvor han i Tælled-
skab med megen Fornøielse besaae den store
Brimmel Menneſter, der vimsede, fløj, svøm-
mede, balangserede, slagrede, travede, tvip-
pede, gik og hoppede paa Jordfladen — Lar-
rands Siel sad bestandig paa Udſit og kastede
et Sideblik paa de forbigaaende Skionne, der
trak ſig ligesaa hurtig ind igien ſom en Snegl i
ſit Hus — Tydelig ſaae jeg, at hans Siel
ſtiat ſig ud fra Legemet efter en lille blaaøjet
Pige, der slagrede adſkillige Gange forbi os.
Det ſaldr mig noget hovedkuſs at tænke han
ſtrar kunne gjøre ſig et Balg imellem ſaa mange
Damer, der alle paa ſaadan en Tuur have det
til Djemeed at falde i Djinene ved deres udſøgte
Pynt; men det var mig bekiendt, at mangt et
Menneſte er ſmeltet hen ved langt ringere Ny-
hed end denne var — Nu ved at ſtaa i en Bierg-
kloſt, nu paa Pynten af et Slotstaarn, nu
ved at ſee ind i en Komoedieloge, og ſomme-
tid endog i de Drømme Indbildningen ligesaa
ſnart kan gjøre Barſel med paa en Ottoman
ſom

som i en Høestak. Dersom Hr. Solger
Larmand ikke havde været opdragen under
Majorens to Dine, der vist nok nu ikke tælte
noget med Folt, som de jo meente alvorlig; saa
ville jeg ganske løst hen have antaget det for
et Galanterie af Larmand, at han sigtede paa
et Par blaae Dine. *) Men nu, da jeg vidste
dette

*) I en Anmærkning slipper man undertiden til det
kraftigste — dersom en Roman kan være en mo-
ralisk Suppe, saa behager man at ansee denne ne-
denstaaende Forklaring for Persille, Gulerødder,
Voller eller og Risdet i denne Ret.

Man har i vor Tid laant to Benævnelser fra
Frankrig, hvoraf den eene hedder — at være
galant, den anden: at være fideel. Jeg
forlanger ikke Regnskab for Anvendelsen af disse
Talemaader, uden naar de synes at rende heele
Menneskearten overende. Naar Hr. Ulrik Chri-
stoffer Basset og enhver anden, som har hans
Egenskaber at kalde enhver bedste Ven, som han
har i Sinde, om han kunne, strax at lave en
Budding af; saa antager jeg: at Basset er i
Modesproget — Fideel — fordi hans Venkaber
af den Betskaffenhed, at det passer som en Skoema-
gerlæst til enhver God. Den selstabelige Maade
at være fideel paa, kan ikke gaae videre. Om
han end ikke ved den fidele Maade træffer paa et
Familieubr, saa skaber han dog den Tanke i en-
hver Ungs Sjæl, at det er en meget nem Kunst at
være

dette nøiagtig og tillige at det er ikke noget dyrist alleene at elske, men noget ildagtigt der ligger i ethvert Menneſke, indtil en Overeensſtemmelse træffer ind imellem det man ønsker sig

være ſideel. At være ſideel i Suppeſabet, Dyrerøggen, Champagneskaſken, Punskebollen og Boespillene ere Afſlæggere af denne Konſt og beſtaaer kun i at hendreje ſin Høne paa enhver frugtbringende Ting, ſom enhver, uden nogen Inſtrux fra Hr. Baſket viſt nok kan iværkſætte naar og hvor forlanges.

Den ſideele har alle ſine Gebærder, Tienſtaagtigheder, Tanter og Høſligheder i fremmed. Tienſket enhver ſaaer den, enhver ejer ham, enhver bruger ham og han ligner Dplaget af Romaner, ſom man eſterat have kjøbt, kan anvende til hvad man vil.

At være galant, er egentlig den forſte Videndiſkab — Enhver der er beſængt hermed i den rette Grad er Alt. Det vil ſige: har Troe, Forrette, Pli, Anſtand, Kundſkab, Næſe, Hoved, Fodder, Gang, Udtale, Dikſaſt, Exterior og Naar Klædning i den høieſte Vueligheds Grad. Dette Glags Skabninger kan have Fornøjelſe af, at fange Straaler ſom Brandspejle, parre ſig med Stierneerne, blegne ſom Guldmaaner og lade ſig bære af Binden, for ſaavidt det at fange, parre ſig, blegne og lade ſig bære, er menneſkeligt. Menneſkemekanik er Navnet paa denne Videndiſkab. Og ſaa meget bekoſtelig denne ſine Maade at leve paa er, ſaameget Indretningen i Menneſket end maae ſaſſatres, ſeend ſaadant et Stykke Arbejde er færdigt, ſaa er det dog viſt, at den, der helere bærer et ſaadt Gulduhr, end et gammeldags Guldito af de engelliſke Meſteres, bør benytte ſig af denne Maade at blive et Menneſke paa, naar ingen Ting ellers tillader ham at blive det.

sig og det man seer; saa ansaae jeg det for et
 Tilfælde i Lærmands Siel, som man kan fin-
 de Magen til i enhver anden ung Mand. det
 er jo heller ingen vrang Lærdom "at unge Men-
 nesker bør elske"? Har Naturen skabt Men-
 neskene for hinanden — og det har den jo, hvor-
 for skal der da ingen Kierlighed være imellem
 to Kiøn, som ej ere adskilte uden for at forees-
 nes. De raae Folkeslag elske: Naturens Hiul
 falder ned til Slag hos dem, uden at afhand-
 le Spørsmålet om det er Ret? Menneskes
 Kierlighed selv er jo ikke Synd? og kan denne
 Lære vel bestaae uden begge Kiøn have Paa-
 stand paa gjensidig Kierlighed? — Nej! man
 maae ikke gjøre os til Træenaturer i dette Styk-
 ke — Den forunderlige Gnist der ligger i os,
 som forskiellige Leiligheder bringer i Giering
 nu paa en ildsprudende, nu paa en lemsældig-
 gere Maade, den er Kvintessentsen af Livet,
 ligesaa vist som Jernkræmmeren ved Raadstus-
 en har en Pels. Kort sagt: der hvor ingen
 Laasfæd kan gjøre Nøgel til, der hvor in-
 gen tyksafted Menneskehader kan tænke sig ind,
 der trænger den ubetalelige Kierlighedsgnist
 ind til Trods for alle Oppassere, Stæve Dine,
 Morbrødre, Mostere og Formynderanslag.

Lad

Lad denne Jld slukkes; saa er Mennesket i det
høieste en Plante, der har baaren sit Frø,
laant det sine Næresafter og tager selv til Tak-
ke med Winterkulden.

For igien at lædste Læsernes Siel — der
gjerne kan ansee overflaaende Udløb fra Hø-
vedsagen for Skibskavringer — tager man her
igien sat paa Uhrers Historie:

Den udvalgte Agent Hansen havde alt man-
ge Gange efterat han havde forladt os onstet
den mørkeblaae Hr. Basset enten et Bærelse
i Hjelvede, eller dog et lille Embede paa Hel-
las Fjelde, da han endelig fandt ham og en
Madame med Flekkesild i megen Sammen-
hæng med hinanden i den Sideallee der per-
ger ned til Røstildeveien fra Frideriksberg.
Naturen, som havde givet dem begge rundelige
Figurer, var ligegyldig ved hvordan Figurer-
ne siden passede til alleting i Verden. Passa-
diismesteren, der paa sin Vandring i Alleen fra
Frideriksberg Have til Røstildevejen, tænkte
saalidet paa hvormeget Rum der kunne blive til
hans og nok et Legeme og en Rurs Flekkesild,
naar disse skulde passere om hinanden paa den
smalle Gødste ved Siden af Alleen, var i dobb-
Henrykkelse over at tikke til den ny Uhrkæde,
som

som hans gode Genius havde ladet komme i hans Dyreskindstommer — Og intet var da naturligere, end at han i sin Gang stødte an mod Flekkesildsmatronen, saa at baade hun og en Nation Flekkesild spadserede ned i Grøften og Passadisspilleren ovenpaa alt dette gik den samme Vej. Denne var Sammenhængen til det Særsyn der saae udbredt for Hansens Dine — Hr. Basset havde tabt meget af sin Nysselighed efter dette Fald; thi foruden adskillige Flekkesild, som havde hængt sig fast i hans Sidehaar, var der saamegen geistlig Farve paa de gule Dyreskindsbuxer, at man havde ondt ved at sige enten de vare Civile eller ikke — Matronen havde til alt dette, ladet en umenneskelig Skovtroldesod tilpuffe ham adskillige Erindringer paa Mavedelen og Lintøjet; saa han vist ej kunne speile sig med nogen Fornøjelse.

Den Stilling Flekkesildene saae i, var ikke mindre moersom, da disse gule Bæsnere stak hist og her frem i Mudderet og under en Forbandelse over hver Sild, blev fremrakt af Matronen og mestendeels visket af paa Bassets Støvle eller Kiøle; thi hun havde faaet saadan en Doermagt i Faldet, at hun havde frængt sig op paa Siden af ham og sad der, som

om det var et Slags Agestoel hun logeerte paa.

I denne vanskelige og indviklede Beliggenhed, kunne Zansen snarere forfalde til at see, end ynke det saldne Par. Forstræktelig svare Eeder veltede Matronen af sig i Grøvten, spaltende stræbde den Mørkeblaae at redde sig op fra denne Selfaberindo, men det var ikke saa let at faae Benene vendt til det Sted, hvor nu Hovedet laae; thi vendes maatte han inden han igien kunne komme til Jodfæste.

”Na Hr. Zansen! freeg den Mørkeblaae — hielp mig endelig op! Nej! for skal jeg være en evig Kanallie — freeg Kiellingen — Den gode Herre skulle hielpe saadan en Mosis op, der river skittelige Jolk i Grøvten. Nu har jeg været baade i Risbenhavn og mange andre Stæder, men je har sku aldrig været saadan trakteert som i Dag — Jeg ska nok viise ham noget annet end styde en ærlig Kone i Grøvten —” Denne Monolog sluttede hun med at holde i Riolen paa Cynderen, da Zansen vilde hielpe ham op — og dersom hun ej havde vobet sine Lineamenter formeget, ved at være hans Støttelehæle saa nær, havde Zansen neppe faaet ham trukket op i Verden igien.

Bed hans Oppreisning fik Madamen sine Posteriora et got Stykke længere ned i Grøften; saa det blev hende ikke saasnart mueligt at komme efter dem, som de kunne putte Legemerne ind i Lopperholmshuset. Den Blaae maatte her søge sig et Kammer og aflegge sin Dragt til Pigens agtpaagivende Bisketud — Bed denne Leilighed var det Uhrret blev optaget som Hansen igien skulde bringe i Familien, og en Samtale af følgende Beskaffenhed blev holdt om dette mekaniske Dyr:

S. Der har De et Uhr som nok er 150 Aar gammel.

B. De kan sku gierne være — jeg har kjøbt det i Da.

S. Saa aa! De har vel ikke denne gamle Skralde ringere end 10 Mark?

B. Na Jaen! ikke pinede for tyve Rigsdaler.

S. Da maae De troe jeg skal hos den allerførste Slynge af en Jøde skaffe Dem bedre Rigb — see bare paa Eiserpladen! — den seer jo ud som Laaget af en messing Snustobaksdaase.

B. Ja den gjør en goe Da! — men ellers har jeg intet kjøbt den af Lyst, men jeg fik den for

for Penge og sæller den til een af Israels Børn, saasnart jeg kommer ind i Byen.

S. Hvad koster saadan et Liggendesæde?

B. 30 Rigsdaler.

S. Ja i Moren! Nej hør nu: jeg vil tiøbe denne her Reliquie af Dem, men jeg vil have den først sat i en meere kristelig Priis — Vil De have 18 Rigsdaler?

B. Ikke i atten Mar. Men ded er ded samme! Vil Di haen, saa vil jeg sige Dem den reene Sandhed; den koster 20 Rdlr.

S. Lev vel! Hr. Basset — Jeg kan ikke indlade mig i den Priis (han loed som han ville gaar.)

B. Naar der er min Haand! Lykke med Haandelen! (Efter denne HaandgIVEN trak Hans 18 Rdlr. af Lommen og tog Uhret.)

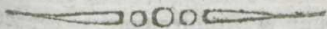
S. Adis! men et Ord først — men lov mig at De ingen sier det igien.

B. (som stak sin Hals ganske forskrækket ligt langt ud af Sengen, hvori han var fribet af Mangel paa Klæder) Jeg skal pine dig ingen siet til.

S. Got! saa vil jeg da fortælle Dem, De er en besynderlig stor Stynge, fordi De har vundet dette Uur paa en uanstændig Maade
fra

fra et Menneske, der ikke er vant til at omgaaes
saadan en liderlig Fugl — Men naar De ej
engang skal betale med Kroppen det De snød
hans Pung for — saa kan De kalde mig en
Rister.

Nu gif Hansen og brød sig ikke om den
Blaaes Mund, der gjorde Tegnet til at gien-
gælde denne Tiltale med en lige Mundfuld
Stiældsord og kom i fuld Anmarsch ret som vi
havde udvalgt os en Kanope i Frideriksberg
Have. Lærmand modtog sit Uhr, og vi andre
fortællingen om den Bestaffenhed, hvori han
sandt den Blaa.

14. Kapitel.

En magist Lygte, som meget net kaldes *Laterna magica*, hvori man seer smukke

Personer passere livagtig forbi.

Det er en Lyst og en Glæde hvor pæen Berden er om Søndagen! da føres Prægtighed ud af Kommoder, Kufferter, Skabe og Kister, da hensmeltes de uartige Lineamenter under en fortrøelig Sminkekelee, da drejes de Sjine der en heel Uge have stuvret paa Jundersomme, hollandsk Rafning, Sileremaskerne og Strikkelpinden om til Søndagssole, da indfølger Skønheden sig i Floer og Silketøjsstyer og lader hendes Udsærd være den Puster, der skal bortblæse Taagen der endnu hester sig ved hendes Omkredse — Da paatager Smaaherren sig en Vigtigheds Vær og indarbejder et halvt Pund Pudder i Hovedet for dog at være Roget, da sætter han et Stadseansigt op der seer ud til at være saa fuldt af Rundskaber som et Bibliothek — og da indblande Stænderne sig mellem hinanden om ikke i en Kirke, saa dog vist nok paa et offentlig Sted som for Exempel nu her i Frederiksberg Have. Hvilket Syn! hvilke Møder skee ikke her! den hentærede Gamle, der støtter sig ved Skielstenen mellem Liv og Død;

Død; Manden der mistede sin Sundhed ved Lasselet, sin Hustru ved Toiletten og sine Børn ved forsømt Opdragelse; Den lærde der udhulede sin Sindskraft mindre end sit Legeme ved Tilberedningen af de Sandheder en ufsigensom Slægt lod være ulæste: Svemanden, der besøgte de fierneste Lande i Haab om Rigdomme, som hidtil undgik Døden naar Habbølgerne og Stormvindene flokkevis slog sig ind paa hans Sejl og Master: den unge, der endnu ikkun tænker sig frem og aldrig tilbage i Tiden, som ser det kummertalende Dje og den rystende Gamle uden at tænke "saadan skal og Du blive" — Er ikke dette Stillinger, der kunne præge livagtige Sandheder for den der endnu kan tænke? og er denne Art af Selskabelighed ikke den uskyldigste Lejlighed man har til at lade mange see sig paa eensgang? og her? — i dette dejlige Grønne, hvor Naturen aldrig gaaer sig træt, hvor Bladene aldrig dandse sig løpnige, hvor Fuglene ikke frygte for Jægergeværet — hvor den reene Luft maler Kinden rød og letter Sandserne op af det tykke Hav af usunde Dunster der omsvømme Hovedstadens Indbyggere — her — hvor det bestierede Menneske har ikke større Nytte af den klare Sommerdag end den

den ullykkelige, nedbøjede, foragtede og mis-
kiendte Mand — Her er det Sted, tænkte jeg,
hvor man kan have Vre af at føre en ung
Mand hen.

Til Lapmands Vre kan jeg berette, at
han syntes saa vel om at see Rixbenhamnerne
udflyttede her i Naturen, at han bad os ende-
lig om at gie det længste mueligt i Haven —
Men, han beklagede kun, at Fornøielsen af dis-
se stadfælgende Mennesker var kun halv, fordi han
ikke kiendte nogen af dem. Hansen lovede at
hjelpe ham ud af denne Forlegenhed for en
Deel — Men (sagde han) der ere Mennesker
fiere Lapmand! som man aldrig støtter om at
kiende: andre, som man har ondt ved nogem-
sinde at kiende, fordi deres Karakterer ligger
indhykket i Forstillelse og endelig nogle som man
forgiæves stræber at vide noget om; derfor
maa De for denne Gang nøies med den Be-
skrivelse jeg i en Skynding kan levere dem om
Folk jeg kiender.

Seer De (begyndte han) den Mand der
gaaer saa underlig trippende i den mørkebrune
Kjole! han er et Billede paa een i mange Deel-
se mærkbærdig Mand: Han har været Bonde-
dreng, Forvalter, Procurator, Rixmand,
Bant

Bankerotør, Kommissionær, Dagtyv og Spil-
lebroder — Den Gang han var Bondedreng,
var han en vakker Dreng, som man, maaſkee
for Godsejerens Skyld, havde kaldt Christian
— Et Hoved der ej var dunst og ikke alt for
vel oplyst sad der paa ham og med disse E-
genſkaber sad han et halvt Aar paa en Striver-
ſine, og ſkrev daarlige Bogſtaver naar han ei
vartede Herſkabet op eller ſtod paa Raretten.
I denne Stand lærte han at ſige Jeg til ſig,
og da han pudrede ſine Haar med det han tog
af Herrens Pudderpoſe og ſatte en Krave om
ſin Hals ſom Kammerpigen havde forſærdiget
ham paa Grund af nogle gode Tanker hun bar
paa til ham; ſaa anſaae man ham for et or-
dentligt ungt Menneſke — Herfra blev han an-
befalet til en Fogeddieneste ved en Enke — Mon-
ſiør Christian fandt ſig meget got i denne ny
Vere og ſik det trippende i ſin Gang i denne
Dieneste, emen fordi han vilde ſynes ſnuffere
end han virkelig var i Bøndernes Dine, der
endnu anſaae ham for en Hatvbonde, eller og
fordi han derved vilde lægge Grundvolden til
ſin Lykke efter hans Frues Søns Model, der
ogsaae trippede ſom en Hane der gaar paa
ſis. Han var kun to Aar i denne Dieneste,
hvor:

hoortil jeg ikke veed anden Grund end de u-
denoms Penge han tog af Fæsteme paa God-
set; thi Christian sørgede især for sin Inter-
esse og for, i det første Fogedaar, at faae
en Klædes Kiole med blanke Knappe i, Skjæg-
buer og Svøbsporer, og dertil saae han ingen
nærmere Kanal end den igiennem Bønderne—
Da han flyttede derfra blev han Prokurator
og indrettede alle sine Ideer efter Indlæg,
Kontrastævninger, Udlæg, Formaliteter og Pa-
ragrafer — Nogle ret forfærdelige dumme
Indlæg, fulde af Rietersfræger og Paaraab af
uvasfende Forordninger, indlagde ham saadan
Væ hos Bønderne fordi de hørte, at Kon-
traparten maatte føre et Par Eider til i Pro-
tokollen, naar Christian havde begaaet en
Dumhed der kun var to Linier lang i Tingbo-
gen. Denne Bøndeynde overgav saa mange
Sager i hans Vold i 6 Aar, at han rigelig
endog kunne underholde et Merstumsbøved
tilligemed sig selv, samt oplesge paa eengang
325 Rdlr. som 5 Bønderbyer skøde sammen,
der uden Billighed anklagede deres Gudssejer.

Det var den Omstændighed, at ingen maat-
te gaae i Rette for andre der ikke var exami-
neret Jurist, der skilte Tingsmen ved ham;
thi

thi dette undslog hans Væner sig for af Frygt
for Nørregaards Definitioner; — Nu blev
han Rigsmand, handlede paa Hamborg med
Uld og Huder, som han narrede Bønderne
fra ved en Andagtsmine for $\frac{1}{2}$ Deelen af dets
Værd, og tog igien ormsrukten Klæde, *)
tyndt.

*) Endskiøndt det at tale om Danmarks Oekonomie
er en meget forslidt Ting; endskiøndt ingen for
nærværende Tid gjør sig til Patriot uden Nødvæn-
dighed eller af lyst til noget Ualmindeligt og end-
skiøndt man kan læse en Ting hundrede Gange
inden man den første Gang tænker sig ret ind i den
— Saa maae jeg dog her, og fordi jeg troer et-
hvert Land af Naturen har faaet saadanne og
saamange Produkter, som Indbyggernes meest
nødvendige Trang udtrækker, gjøre denne Anmærk-
ning: Danmark har ikke de Penge, dens Indbyg-
gere forbruge. Den lever paa Kredit, eller den
udgiver flere Banksejler, der afhjælpe denne Man-
gel. Om denne Sandhed bør ingen være uviden-
de; thi det er den første Årsag til den ægte Pa-
triotisme. Endnu lærte aldrig nogen Hjælpe-
midler for det Land om hvis Pengeforhold kan være u-
vidende. Jeg sagde Danmark forbruger mere end
den kan betale. Her indføres: Klæde, Mands-
sker, Bomuldsstøier, Silkevæbe, Sirts, Væ-
der, Floer, Uldenføer, Hatte, Saaletæder, Strem-
per, Staalarbejde, Duffetoi, Smaapjindt, Traad
Spennaale, Knappenaale, Kobberstykker, Uhre,
Kni-

tyndt Manchester og pappet Sirtz ind i Tysk
land, som han fik meget godt betalt. Denne
Ham

Knive, Saxe, Piberor, Tobak, Chokolade, Lø-
balsdaaser og foruden andet mangfoldige til Hænde-
værker nødvendige Redskaber. Det bliver altid
sandt, at Fornødenheder kunne mangfoldiggøres,
optænkes, ønskes og mod alld Borgerdyd indføres
i et Land; Men det bliver derimod en Ting af
Vigtighed, om nogen Krig, nogen Statsmand,
nogen til Yppighed hengiven Borger, skulle kun-
ne bestemme et Lands Nødvendigheder — I dette
Tilfælde ophører Spørgsmaalet: om Landet overalt
taaler Indførsel af en ny Art Overdaadighed?
— fordi disses Formue og Ansæe vil modskride
Landets Lær — Og seer det Princip at være
noget større end andre" udspringer Altså til
den mindre formuende Mand. Uformuenhed i
Pengesager. Den Indvending er klar, om no-
gen paaskæder, at den Overdaadiges Punt ej bør
søges af de andre Borgere; fordi det er nedlagt i
Mennesket at efterligne hinanden og være saa me-
get og saa beundret som ske kan. Patriotismen
skal derfor ikke tænkes begyndt fra de mindre for-
muende Borgere; thi det er at begynde bag fra.
Den Store, rige, anseete og Tønen angivende,
skal være det første Leed i denne Række, og da
vil det ingen Skam eller Udmærkelse være at kal-
des Patriot. Disse Sætninger ere almindelige for
ethvert Land. Henvendte paa vort eget, siges de
os" Naar Danmark udsender raare Produkter og
ind-

Handel drev han i 3 Aar, og der var ingen bedre Rigsmand til deres fletteste Vahre end han

indkøber, for større Summer end den sælger, udenlandske Ting; saa ere vi enten riige eller overdaadige. Rigdommen formoder jeg enhver gierne benægter, naar den, som ret forklaret, betyder en aarlig Pengesorraad der ikke behøves til de huuslige Fornødenheder, Familieopdragelsen, Venneunderkøttelsen eller den udvortes Pyntelighed. Overdaadig kan man være uden at være rig — og i et Land som Danmark, hvor de indførte Ting ere af saadan Betydning, at der kræves meere Tilskud end Værdien af det aarlig solgte og udførte Korn, Uld og Huder kan være; der er Overdaadigheden vis, de som man udsender Pengene for at faae det paa trediede Haand, som selv i Landet kunne forarbejdes. Om vi kan, be-
roer for det meeste paa det Spørgsmaal, om vi have de Ting i Landet, hvoraf de indførte Vahre bestaae? Jeg paatager mig at svare ja! naar det kun ikke udvinderes til Silken og andre mindre fornødne Produkter. Saaledes have vi Uld, Pelsværk, Sukker, Bomuld, vi have i Norge Jern, Kobber og Metaller hvoraf Glitterstadsen kunne gøres, Glasfabriker, Papirmøller, Tobakspul, nogle Farvesorter og ventelig flere, endnu skulde Ting, af Steen- og Jordriget. Vi mangle ikke Arbejde men Lust til Arbejde — Men det er Arbejderes Skiebne i ethvert Land der bliver forsynet udenlands fra, at de i saadant et Land ikke

han. Mængden af de Vahre han havde, den Kredit han gav sine Handelskunder, gjorde

Uu
 te ernære sig anderledes end Stoddere. Man kan paa ingen Maade fortænke Tydsken om han gatter sig over os, og Engellænderen, om han ved sine Konfinere lader os betale en Stang Jern, udarbejdet i Klæder, Knappe og Spænder, med 1000 Daler. I et Land hvor man klæder sig paa inden man forlanger at sees, er Fabriksliden den første Sidemand ved Landets Trang. Vi have det er sandt, nogle ret gode Fabriker — f. Ex. 4 Klædefabriker, hvoraf den ene i Randers, Katunfabrik, Manchesterfabrik, Sælgdugsfabrik og Rybergs Fabrik for Drejel og Lærreder. Men hvorfor ikke flere? hvorfor de fleste i Hovedstaden hvor alt er dyrt, have mange sørget? I Jylland ere Oplage svarer man. Jeg paastaar Kiøbmændene i Jylland have 10 Stykker udenlandske stærke tydske Klædestykker, for hvert Kiøbenhavnstykke — og jeg antager den Indvending "at vor Lands Uld ej er skikket uden til Hattfabriker" opfundet af een os narrende Udlænder; thi den holsteenske og og søskandske Uld er lang, den nordre jydsk flin; og det maade endelig være et godt Beviis for at den nyere, siden den saa begynder at kjøbes af Kommissionærer i Hamborg.

Nedig — ja havde jeg ej Ret til Formodningen, saa aldrig — ville jeg verre 10 Formodninger om Aarsagen til vor megen Handel med Fremmede. Den er den første "At mange Lande

prangere

Under i Bøndernes Dine og de ansaae det end:
og for en Vre at kunne laane ham Penge
naar

prangere danne mange Kiøbmænd, der, fordi
Fabrikstiden ikke er til her, handle paa Tydskland
og Holland, og hvad der ikke indføres ved den sto-
re Mængde handlende Borgere, det indføre de sto-
re Skarer af Jøder. Og den anden er: Den li-
køst privat Mand hidtil har vist ved at laane Pen-
ge ud til Fabrikstidens Ophjælpning. Disse to
Formodninger kunne udvikles i det mangfoldige og
man kan uden at fornærme Kiøbmænd eller Jøder
vsaftaae" de høste i udenlandshandelen med Tydsk-
land visere Fordeele af deres Medborgere end en-
hver anden arbejdende Borger;" ligesom det er sandt"
handlende Jøder fordærve Affætningen for danske
Kiøbmænd, fordi de indføre de fletteste Vahre fra
Tydskland" thi da disse sælge med liden Fordeel
og for bedste Kiøb, afhænde de meere end Kiøb-
skæderne til Landboen, og Landets Handlende af-
skaffe derfor ligeledes flettere Vahre for at sælge
for samme Priser — Om den forsømte Fabrikstid
og Underkøttelse for Fabrikantere, kan der siges
heele Oktaver fulde; og indtil disse to Ting vaag-
ne her i Landet skulle vore Giørtlere og Laafesmed-
de noies med at lodde det udenlandske Arbeide,
Guldsmedde med at beslaae Pibebeveder, Fabri-
kantere med Hunger og vore Vægge med Over-
svømmelser af de flygt skufne Kobbere Hr. P e r r a
sender os.

Danke!

naar han forlangede dem; Dog havde Hr. Christian (saaledes hedde han nu) saaliden Fastsbed i sin Handel, at han efter 4re Aars Forløb bestilledede Byefogden til sin Huushofmester ved at sende ham sine Røgler til et tomt Pothuus og nogle halvfulde Rosin; og Svedske; Skuffer; Selv reiste han Aftenen til forn ud af Byen med 4000 Daler, som ikke mange ansaae for andet end Besiddelse efter det syvende Bud; og med disse rullede en Noer skilde Joertmand ham ind af Vesterport. Han var kun skilt her i 3 Maaneder; thi efter det te Tidrum kunne han frit tilstaae hvem han var, da ingen af hans Creditorer, hooraf de fleeste vare Tønder, havde Leilighed til at forfølge ham for Smaaesummer. Nu agerede han

Rom

Danste! til denne Dag ere vi paafladte og madede af Tudekere, Engellønder, Siamoser og Hollændere; Men de samme der flade os saa omhyggelig paa og opvarte os saa galant, de ville og opfulde den Pligt at flade os af; de ville have vore Penge for deres Høflighed og overlade til os selv den Høns at være muntre i Pilsnerne. O I Tyrkiske Belørdheder! sender os i det mindste got Opium, at vi mindre pyntede, dog maae leve sødelig!!!

Kommissionær indtil ingen meer ville hufte hvad Gade han boede i — 2. Har har han intet havt at bestille uden at spille Trekort og Piket, hvori han gjør Underværker, og nu søger han Toldkammeret om en lille Tjeneste, fordi han veed med sig selv, at han meget vel kunne skikke sig til at opagte vor Snighandel med tydske og hollandske Vahre.

Der gaaer en Mand bag efter Hr. Christian, kiendelig bedre som Mand, men ikke mindre opbløst end den forrige — Han har til sit attende Aar drevet omkring paa Billardhuse, Klubber og Fortouge i Kiøbenhavn: siden har været noget Theehandler. Og endelig har han, ved at ægte en flog Mand's riige Datter, været saa god at tilbrygge sig en anseelig Formue, hvorved han formodentlig meget net vil slippe igiennem Terminerne.

Der — ved Siden af den Officeer, gaaer en Kavaleer som De mindst vil drømme om er en Skræder — Han har næret sig saa ærlig af sin Profession at han nu er en sød Herre: seer De! hvor han, endskiøndt han er skæbneet, dog seer saa komiit fornem paa enhver fordi han har tilskaaet sig en højreød Rioler, der seer ret galant ud! — Han er netop kommet her i

Ha:

Haven i Dag, for at glæde Publikum denne
Frugt af sit Haandværk.

Note herom:

Man bør (indvender jeg Hr. Sansen)
mindst spotte en Skræder i Frideriksberghave
om Søndagen fordi Danmark er intet uden
Skrædderen. Ere disse Guds Skabninger ikke
den Støtte der opholder vor Stand, vor Men-
neskelighed, vor Borgermod og vore Udsigter?
Er der noget meere man har at ønske sig, ef-
ter at være sluppet ind i et Embede, en For-
retning, en lille Vej — som man kalder det —
end en fin Klædning? Kan man give got
Portie, kan man med Hæder komme i et Sels-
skab, kan man uden reent at stase med sin Hæder
undvære en Modebragt? Ja nævn mig een
Ting man kan blive i Middestanden uden man
klæder sig vel. Nej Landsmænd! Der hører
meere end Forstand til at blive et Menneske.
Det er kun sjældne Mænd, der kan anbringe
en Stierne og Nøgle paa en gammel Kiole, og
de lærde — som vi mindst regne det til Gode
at være lappede. Forresten er der, fra Ge-
hejmerraaaden til Politiebetjenten, en Værd
ved et Menneske i en modens Bragt, og naar
Engel

Engellænderen ville behreide os " Alt man her
i Landet faaer intet for at være simple uden
Bægterbetieninger og deslige " saa tilbagekaste
vi denne Hartighed paa ham selv ved at for-
tælle ham " Engellænderen seer paa Lintøjet;
men vi paa den ganske Paaklædning " Altsaa
ere vi jo over Engellænderne i vore Begreber
om Pyntelighed. Er det afgjort, at vi Dan-
ske først ere Mennesker og agtede Mennesker i
en moderne Paaklædning; saa ere jo Skræderne
de som have store Forbringere paa vor Agtelse —
Og hvo vilke da misunde den Mand, der til
Statens Hæder opofrer sine. Vener de sex
Dage i Ugen, paa den syvende at betragte de
af ham skabte Ting? Nej! man maae være
erkjendtlige! Naar vore Filosofer glæde sig hem-
melig over den ubtænkte Lædning, de ville give
os i Hænderne; naar vore Digtere i deres Dig-
terheede forudsæe det Vov vore Siæle blive i
deres Haand, naar Grosserereren indborer sig i
Asien, Afrika og Amerika for at hente det Le-
geti vi skulle fordrive den Tiid med om Dagen
vi ere vaagne; Saa skulle der være ondt i,
at en Skræder bærer sit Legeme ud i Fri-
driksberg Have, for at see sine Snits Guld-
tønnenheder og for at mynstre alle de snits-
tede

tede Personers ham ubekiendte Enit? Nej! jeg forsvarer Skræderens Frihed. Lad ham gaae, lad ham ride! ja lad ham endog tiøre ud til Frideriksberg! Han er et Menneske, der autoriserer mange kontrebande Personer til afsættelige Bahre. Han er den største Seglsbevarer Landet ejer, og vi ere Bahrestykkerne som denne Messer paatrykker sit Stempel til Bevis paa vores Egthed.

Seer De (vedblev Hansen) den Mand, der betroer sig allene til Træerne? han er en virkelig brav Mand; men han tænker de fleste Ting uisdommeligere igiennem end nogen anden og fortæller dem langt hellere til en Skitselsbærker end til store Folk som ikke har i Sinde at komme igiennem ved Planer. Han har blant andet udrænkt hvorledes Danmark kunne vækkes til Fabrikslid og Forslaget var intet andet, end at Selskaber i denne Henseende skulle oprettes; eet i Skotland, eet i Tyen og to i Jylland — Disse Selskaber skulle, ved de af Medlemmerne tilskudte Summer, sammentigbe de raare Produkter og levere dem til een blant Interessenterne aarlig afvejlende udvalgt

valgt Direction, og igien modtage aarlig Fabrikernes Bæhre. Bæhrene maa te leveres til de blant Interessenterne der kunne tiene som Agenter i Riibstæderne og slutte Handel med Rishmænd eller andre om Bæhrene — Paa denne Maade meener han ingen ville undslaae sig for at tage en Aktie i disse Selskaber naar de raae Produkters Udsørsel af Jylland bleve hindrede for saavidt Fabrikerne kunne modtage dem og der tillige blev kontrolleret got ved den tydske Side*)

Paa den Bænk sidder en fielen Skionhed — Seer De, hvor hun legger Hovedet hen til den venstre Skulder for at udtrykke sine Tølelser! hun er ikke lige af Skabning naar De seer hende opreist, og dog troer hun om sig selv, at hun er en overmaade stor Lækkerhed i Naturen. Hendes Moder har 3 saadanne Stykker Sukkere, som hun ret moerer sig usigelig over og lader dem hver Gang de faae en ny Pynt komme herud i Haugen for at vise Verden det. Den

*) Det er et Biedrag til Historien om Fabrikstid, at man 1792 solgte raae Huder i Jylland for 3 a 4 Rthl. Pispd. og udførte dem i tusendtal raae istæbde for selv at garve dem og forarbejdede eller garvede at sælge til fremmede hvad vi ej selv behøvede. Man fiøber dog engelsk Læder, og man har endog af Ruslæder snyet Soldatstøe.

Den Dame, der sidder ligeoverfor, er nok paa det moersomste Stæd i sin Fortælling — Hun skylder ikke Konsten noget, hun er ædel, omgiængelig, tarvelig pyntet, læser intet af den Minerva og Evald og er blot for at see paa Træerne kommen her i Haven i Dag.

Den høie Karl den graae Kiole med de sorte Knappe i, der forekommer Dem saa tor som en Klippfisk; han er et levende Dagregister, Annal, Krønike eller hvad De vil kalde ham. Han kan sige Dem hvormange Marschordrer Kong Waldemar udgav, hvorlang Solger Danske og de andre Kæmper vare: han ved præcis, hvad Dag enhver Konge er død i Danmark og hvormange Ryttere der faldt i Svovlaarskrigen. Han er ellers i Besynderlighed hensalden til Historien; thi han har reist Jylland, Fyen og Sælland igiennem og kan sige Dem hvad Kolør ethvert Giestekammer den Gang havde, hvormange Soggener og Glasster Vin man den Gang drak paa en Herregaard i Døgnen og hvormange smukke Stuepiger der i hans Reisetid tjente paa hvert Sted — og dersom han ikke, ved at eftergrandste et Joeminimum, engang havde faaet Enden af et Fyrebeckenstak lige midt i Panden, saa havde

de han endnu husket langt meere af Dagenes Historie. Forresten har han ikke attraaet at blive noget, og er til denne Dag heller intet bleven uden Betøiser for alle dem der ikke kien: de Byens Kaffehuse, Billiarder og Spisefor: terer. Jeg kan skaffe Dem ham i Tale for 18 Skopper Theevand; thi ringere drikker han ej naar han gjør sin Natur en Høstid, og da kan De faae en Række Historier af ham, der al: tid, hvis de vare trykte, ville naae fra Lold: boden til Søndermarken.

Den Dame, der kastede sit Hoved saa lod: ret frem og tilbage, er een til Forundring smuk Dame; hun spiller ikke: hun er godmo: dig: hun har ingen Skjædehund — I de tre Maaneder hun har været her, har hun ikke kist Pynt for meere end 560 Rdlr., og dog har hun ret store Bekymringer for 400 Rdlr. til en Urtekræmmer, en Hyrefupst og en Fri: for — Hun er bred paa Kjøbenhavn, fordi der er en Allarm som i en Robbermølle; der: for har hun bestandig maattet holde Sengen til Kl. 11 om Formiddagen og forslaaet den meeste Deel af Dagen med Chokolade og Fæt: tere. Dette er saaledes at forstaae: Hun har har heele Dagen igiennem mangfoldige Visiter af

af militære og civile galante Herrer — der alle ere hendes Fætttere og drikke alle Chokolade. Een af mine Bekjendtere, der logerede lige overfor, troer endog at Voltaire er hendes Fætter; thi hun tabde forleden Dag et kostbar Stykke af hans Værker som hun næie omgiffes med, igiennem Vinduet. Hun læser, naar hun ingen Fætttere har hos sig, alt hvad der paa nogen Maade henhører til Poesien og de frie Konster.

Seer De den frumme Figur, der gaaer bag ved den Tiener, som seer saa forhjaasket ud som Convoluten af et Cirkulærbrev. Han er en Gnalling af den lærde Verden — Det vil sige: han har skrevet i 9 Aar Sange for Blaaetaarns Indbyggere. Han skriver endnu Waarsbers med rødt Blef og lader to feede Engle blæse Rhyaar ind øverst paa Postpapiret. Der er gaaet flere Potter Karminativ, Citron; og Magenagpavit igiennem ham, end der ere Rinder paa Christiansborg Slot men forresten har Litteraturen ingen Virkning gjort paa ham — 4000 Rdlr. som han arvede efter en Fæster i Jylland hindrede ham fra at tage Examen, og nu har han i 4 Uger hiulpet sig

ligesaagod med 8 Mrk., som han i 2 Aar be-
hjalp sig med de fire tusend Daler.

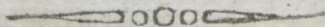
Og endelig vil jeg tiilføjet kun gjøre Dem op-
merk som paa de 2 Personer, der tale sammen
ved Lysthuusbroen — De har begge stribede
Kjoler paa, og det er og alt hvori de ligne
hinanden. Den af dem der har det mindste
Pudder paa Niggen er den rigeste. Hans Fa-
der var Proprietær og hans Moder Proprie-
tærens Kone (en Omstændighed der er vigtig i
mange Slægter) — Enten hans Fader døde
af Mad, Drikke, Medikamenter eller Land-
væsenslid, det veed jeg ikke; thi han var rig-
tig nok til 8 Smauser 14 Dage før han døde,
men hans Tænder forrettede herved deres Ho-
verie meget got — Og da den salig Herre siel-
den udlod sig med noget uden Obligationer,
Renter og Giødsfning; saa er det ikke saa let
at giette hvoraf een er død, der hverken hav-
de Præst eller Doctor til Bitterlighedsmand.
En halv Time førend han døde, var han end-
nu saa levende, at han erindrede sig en Uenig-
hed der var imellem ham og hans Præst, og
skrev en Opsigelse paa 500 Rdlr. som Belær-
værdigheden skyldte ham. Enken og Sønnen der
staaer, deelede uden mindste Proces 260000
Rdlr.

Aldr., som den afdøde var saa god at efter-
 lade sig. Han var ikke i Seng den paafol-
 gende Termin meere end een Nat, og fik rig-
 tig Pengene udsatte med al den Frugt og Nytt-
 te man kunne formode af en vaagen Kapital-
 list. Femten Gange har han opsaet sine Kapi-
 taler og 30 Gange har han haet i Sinde at
 opsigge dem, fordi han forleiden Mar tabbe 30
 Aldr. ved en Landsbyesmed; thi heraf drog
 han den lodgiste Slutning, at alle hans Skyd-
 nere kunne blive Landsbyesmedde. Ingen af
 KjøbenhavnsFakulteter har han nogentid afgjort
 noget med, ingentid er han smittet af den dan-
 ske Overdaadshyge og ingentid har han ejet
 meere end een Klædning, eet Par Støvle, eet
 Par Skoe, et Chatol og sine Obligationer.
 Han opholder sig her i Byen blot for at spiise
 gratis, og han lugter meere lysten til en Dy-
 resleg end en Poet duster Ambra, Relliker
 og Lefskoier; Derfor er intet fornemt Huns
 sikker for ham, og han veed at udregne dem
 sin Familie saa superb, at han absolut bliver
 besvangret med dem paa een eller anden Ud-
 kant. Af Slægtskabet har han strax sine Pro-
 cent — Han hedder en rig Søtter, han tages
 med i enhver Smaas fordi han er en rig
 Søtte

Sætter og enhver Familie der har Døttre, propper ham saa haard med fogte og flydende Ting som Erichsen propper sine Tobaksflaster, i Haab om, at han skal bruge sin Naturs Syhr: tsi og begiære Svamp af Familien; Men Krazbaten seer til en pyntet Skizshed med den samme Ligegyldighed, som en Geheimeraad til en Flaske ung Wiin.

Den anden er en Justitsraads Søn fra Jylland. Faderen var en ærlig Mand, der ved sine Dages Aften forlod sine Kreditorer ligesaa belejlig, som hans smukke Kone og 2 Børn fandt det eensomt at eje Tiendeelen af en tom Bygning og nogle upantsatte Bøger, hvoraf den yngste var de tolv Elims Kilder af Tythomius. Sønnen, der for nærværende Tid staaer der, blev 6 Aar efter Student, og fordi han var fattig, en god Student: han informerede, han manuducerede og kopierede og angreb alle de Forretninger som ende sig paa erede, for at underholde sig og sin Moder anstændig; thi Søsteren havde en Præst taget sig til Hustru: Han har bragt det saavidt, at hans mangehaande Forretninger har forsikret ham om ikke at døe af Hunger — han klæder sig anstændig, fordi han uden dette Bind ville være

være anseet for en forreben Tacitus, og han
har saa ganske udstuderet den Kunst at være
fornøjet, at han med 190 Rigsdalers Indtægt,
unappet og upluffet af Skræder, Skomager
og Bert, spadserer her i Haven som et andet
fornuftigt Menneske.

15. Kapitel.

Gardermusik, Seede, Brev fra Majoren
og Sejre og en Tilstaaelse om Ildløb.

Solger havde med fuld Aands Nærværelse hørt paa Sænsens lunefulde Anekdoter og kunde paa ingen Maade begribe, at der kunde siges noget Ondt om saa galante Mennesker; Men Sænsen bad ham kun at studere Mennesker i et Par Aar og saa fortælle sine Erfaringer; Saa vilde han blive bekiendt med levende Romaner, hvori man kunne læse sig saa træt af Underligheder som i Alkoranen, Don Quixote eller Tusend og een Nat.

Saa snart han havde fortalt Solger dette, vare vi atter i Begreb med at vandre hjem, da Gardens Janitskarmusik tildrede saa meget vore Sandser, at vi maatte høre den nærmere; — en Ting der havde saamegen Indflydelse paa denne Historie, at den nødvendig maae lægges for Dagen, at ikke Læseren skal hente Ilddragelfernes Kilde fra en højere Aarsag, ligesom den fattige Baskertone henter sin tilkommende Lykke i en Klat Kaffebrun. Vi sejrede os øverst paa Trappen, og fordi der foran stod en uigienneintrængelig Brimmel af alle de

Nat

Nationer, Generationer, Professioner og Konditioner, som Kiøbenhavn indeholdt, kom vi til at slaae bagest ved dette musikalske Giesfel-
bud og søgte derfor fortroelig Tornhækken paa
Haanden for at undgaae den Uleilighed at
dratte ned af Trapperne. I denne Tilstand
hørte jeg meget opmærksom paa den fløine
og giennemtrængende Musik og drak Tonerne
med den samme Velbehag som en kold Oberst
kan drikke en Glaske Champagne — Læge-
mand rakte sin Hals over en foranstaaende
Mands temmelig brede Skuldre, som jeg troet-
te, for at see hvorledes de Golt. vare skabte
som gjorde hans Drer saadan sød Tjeneste; Men
da Halsen immer blev længere paa ham, da
han endog paa Taaspidsferne forlængede sit Le-
geme og snart igien trak Hovedet ned, nu til
højre og atter til venstre Side; saa forekom det
mig besynderligt, at dette undersøgende Hoved
ej igien kunne være stille — Mine Mine sendte
jeg adskillige Gange i en Paratellinie med den
bredskuldede Mands freppede Paryk for at see
Aarsagen til den lange Hals, men hvergang
syntes Musikkens Toner at virke stærkere i dette
Øjeblik paa Manden end ellers; thi Parykken
faldte saadan Slygge paa den Side jeg saae
til

til, at det formørkede Solen, Lyset og Luften, og naar jeg saa forandrede mit Synspunkt, saa var enten hans Næse eller Kommetørflæde mig i Vejen. Efter megen udviiist Taalmodighed fik jeg endelig saa megen klar Lust af Parykken, at jeg saae den omtalte blaaøjede Pige staae ligeover for Solger. Nu begreb jeg Sammenhængen og observerede kun hvad Vej Halsen tog. Han var at beklage: Hovedet drejede sig saa hurtig som en Sekundviser; Kierligheden bevægede enhver Buffel saa hurtig paa hans Riisfrøse som en Svale smutter om et Hunds hjerne: han bævede, han tittede, han rakte sin Mund saa begierlig frem, som om han ville brugt den til et Signet paa Jomfruens røde Mund og havde gierne givet sine Uhre til Manden, for at overlade ham det Kvadratmaal denne indtog; thi saa havde han kun havt een Mellemting at bestride. Men nu vilde den egenindige Skæbne netop ikke give Manden den Tanke ind at røkke sig af Stedet. Vel drejede Manden nogle Minutter efter sit heele Postyr om, da Musikten hørte op; Men Solger havde ikke vundet det mindste: den Skisne var borte under Tryngen. Forgieves gjorde han sine fine gloende for at see hende; forgieves tog han

han 2 Allen i hvert Skridt for at naae hende —
 borte var hun, og det smertede ham øjensyn-
 lig meere, end at tabe 2 Ure i Piset. I den-
 ne suure Forsatning fulgte jeg ham hiem og
 havde den hemmelige Glæde at høre vel 1000de
 Sukke fare ud af ham inden vi naaede Be-
 sterport.

Natten, der kun er de Trættes og Pig-
 gylbiges Ven, var en piinlig Nat for Solger —
 Han vendte sig urolig, han gaabede, han klæ-
 gepe for Sengenstøffen i de huleste Sukke sin
 Kierlighed; Men han vandt intet uden at hans
 Lejersted blev fuld af Ubehagheder, som hans
 spekulerende Albue havde meget travlt med at
 arbejde ind i Dynerne.

Saaledes var endnu hans Forsatning, da
 Bægteren raabde Eet. Hvor gierne jeg end
 havde tient ham med den Efterretning vor Dig-
 ter Baggesen giver os om Cupido i sine Naa-
 goms Arbejder Pag. 203 naar han siger:

- "Paa Yverdeelen bór man ingen troe.
- "Tit bærer Wiisdom Dumbheds Stempel,
- "Tit, hvad man leder om in Folio,
- "Staaer i en Duodez. Cupido, for Exempel,

"Hvis

"Hvis man kan lide paa de Krøniker vi have

"Om hans Spilopper, Rænker, Strikker, Skud,

"Saa, skøndt Personen paa Charlottenborg
seer ud

"Som een, der nylig har begyndt at stave;

"Betræder han, trods' hver langskægget Gud,

"Med tusende Mirakler Almagts Egener,

"Hvoraf hans Belærværdighed

"Boccacio særdeles mange nævner.

Saa vovede jeg dog ikke den Gang at lægge

Brænde til denne hellige Ild, men anbefalede

mig Drømmeguden og sov ind. Det vil næ-

sten være for svagt udtrykt, at forsikre Læse-

ren, at Solger om Morgenens vaagnede med

den samme Utillfredshed, som den der har

spist flamske Sild om Aftenen og tørstet en

heel Nat; Men saameget som Kierlighed er

stærkere end flamske Sild, saameget som Tør-

sten efter den stete lille Pige var stærkere end

Champagneviinstørst; saameget leed Solgers

tørre Eielehede om Morgenens ved at drikke

en Kop Thee istæden for at drikke Belluist af sin

Lilbedtes Bestuelse. Han saae fortræden til

sin Yndlingsautor Horats og een af hans Oder

var ham ikke vigtigere end en Haarskærer er

for een der er friseert.

M

Ja

Ja det er ret underligt med Kierlighed, her kan siges meere om den, end om alle Euro-
pas Stater og Franskmændenes Frihedsaand.
Den kan tiene Tydskerne til et sødt Vinne i
alle deres Sigvarde, Herforder og Negliges
Læskninger. Den Danske faaer een tydsk Ros
man fra Messen efter den anden, der strøg
gjør Sielen sydende som et Stykke opløst Sult-
ter — Og hvad er Aarsagen? Der træder en
Helt og en Heltinde frem paa den 3die Side, og
disse gode Venner korrespondere, holde Sam-
taler, daane, føle, rase lige til, Pag. 550 saa
himmelsk henrykkende og saa smeltende, som et
Stykke varmt Butterdej smelter hen i en stor
Mund. Held dig Tydskland! Du har viist os
ingen læselig Bog er til uden Kierlighed, Du
filerer vore Sieler saa tynde, at man kan bruge
den paa det Sted hvor Joleriet skal være stær-
kest med den samme Behændighed som de rom-
derske Jomfruer bruge Traaden til Knipselværet.
Det Hjerte, der før lignede et Stykke gemeent
Altkun, gjør Du blødt som Honning, vellugt-
tende som Nelliken, sprød som Holsteensskiden
og heedt som Hertug Ferdinands gloende Ruge-
ler. Dette være nok talt om Kierlighed! Vag
et Grantræ paa en afbrændt Heede, rød
Sol

Følger midt paa Gulvet og med Hænderne i
 Barmen saae paa heele Verden med en Mi-
 ne, der ikke kunde være 4ß. værd, imens hans
 Øjne talte Sandstornene paa Gulvet og Blom-
 sterne paa Betrækket. Da fremvæltede Mil-
 lioner af den Riimtaage en ukendt Kierlighed
 frembringer i Hierteekulen, da sprudede Kierlig-
 heds Raketter paa denne Taage og arbejdede
 sine Gnister ind i hver en Taagemonade der
 nærmede sig hans svolmende Hierte, og da var
 Følger i den Himmel af Smile, Kys, Benz-
 skab, Hengivenhed og Kierlighed hvori han kun-
 ne see ned paa Verden med den samme Egegyldig-
 hed, som en Graver seer ned paa den Myrever-
 den hans. Spæde opkastede.

I denne Stilling forlod jeg ham og gik paa
 Posthuset for at høre om Brev fra Majoren,
 som endnu ikke havde skrevet siden jeg drog bort
 med det bedste Stykke af hans Familie. Og,
 efterdi Læseren endnu intet har hørt fra ham
 og hans søde Trøsten Søster, saa var det ubil-
 ligt, om jeg opholdt mig ved at fortælle
 de Gienfortidgheder og Trykninger mit Legeme
 maatte udstaae paa Postgaarden for at komme
 til at see paa Jyllandskartet; Saameget maane
 jeg alleene sige, at dersom en god Ven, der stod
 næst

næst hos mig, ikke havde hørt et Par ret vafre
Dine, havde jeg ikke paa det øverste Kort kun-
net opdage, at der var et Brev til mig. Nu
iilede jeg ind paa Kontoret, modtog Brevet
og kom ligesaa hastig ud igien i Næsen paa en
Jøde, der ej troede jeg læste paa Breve; men
hvis Næse fik tydelige Beviser paa, at man
ej bryder sig om en Næse, naar man læser et
tiertommert Brev.

Jeg finder mig forbunden til at meddeele
Majorens Epistel in Natura, baade for at viise
hans besynderlige Skrivemaade og tillige for at
lade Læseren vide hvordan hans lille Stat be-
fandt sig.

Her er Majorens og Sejres Breve:

Min Herre!

"Fra den sidste Station fik jeg rigtig Deres
"Depeche, og jeg moerede min gamle Pande
"med to Ting; hvoraf den første var den løb-
"erlige Maade De kan skrive et Brev paa,
"og som jeg gierne vilde ønske jeg var Ejer af,
"om jeg enten endnu kun var Fændrik eller
"havde mange Breve at udfærdige. Jeg skri-
"ver ogsaa Breve; men Fanden komme i de
"gamle Muffeteernykker! der er enten een eller
"anden Leoning endnu i mig fra Krigen. Den
anden

anden Ting der pirrede mig var den Grenas-
 beersnude Jesper, der veliede min Rustvogn
 og altsaa J. Herrer med. Den Styffnegt
 tænkte nok det var en Kanon han kunde jage
 affted med, det Dævelen komme efter ham!
 og saae Kannalliens Rng ikke ud som der had-
 de marseert en Trop Skarpskytter med be-
 stitte Støvle over den! Den hvire Glanfe af
 Bognen har faaet Ganden — Men saa kom-
 mer den Tyvelnegt endda hiem med Kaffe-
 mangel! J. Mars, eller hvor Ganden det er
 skeet, har nogle Friebyttre eller Spioner
 lokket nogle smaae Pakker af Bognen, det
 Dævelen komme efter deres rustne Fingre!
 og ald den Rapport jeg kunde piine af Jes-
 per, var: at han intet vidste. Den Kanon-
 viste! om han saa 10 Gange kunde sagt mig
 hvor han var udplyndret; saa havde jeg dog
 faaet en lang Ræse. Nej jeg kiender Ar-
 det! — Hvad meener Han? Jeg laae til Feldts
 i et Hundehul, i en Landsbøye derude i Sydsk-
 land — En Soldat, to Fournere og en Sol-
 daterkielling stjal en Badsæk af mit Kammer
 med nogle Manskietskiorter i: fem, merk han
 sig det! fem Bønder saae det, eller jeg far-
 rer luft i Helvede! Jeg støvnede; Men mee-
 ner

"ner han ikke en Procurator, som var betit-
 "ket, oversnaget, sonderet, stemplet eller
 "hvad Satan det hedder, paa et af Tyblands
 "Universitetskamre, gjorde mig saa mange
 "Instantser og Krumspring ved dette Forhør,
 "at jeg nær havde sprunget som en tændt Bom-
 "be: og det var en Killing, Herre! mod de
 "andre gamle Ratter. Jeg han det i sin Po-
 "trontasse! Jeg stod der som et vaadt Sko-
 "derhund. Hvad skulle jeg sige? han trod
 "sig hverken om Spidsrod eller Krumflutten—
 "Enten jeg filerede eller indrullerede noget i
 "Protokollen, saa miavede han immer vaf-
 "Mej Herre! det er Skarnbasser de Bønder
 "til at vidne, levende Skarnbasser er det:
 "Han forstaaer nok Rummelen? Ikke? Jeg
 "vil være en Lunte om han ikke gjør —
 "veed han hvad Enden blev paa Processen?
 "Bønderne modsagde hoerandre og sagde im-
 "gen havde seet det, endskiøndt de havde jo-
 "ret sig med Skind og Been Fanden i Vold,
 "og at jeg ikke fik saa meget oplyst som en Po-
 "tron var værd. Han kan troe, jeg vil hell-
 "lere frikassere to Ziethenske Husarer og lade
 "dem oven i Riøbet, end nok engang have saa
 "dan en Sag; Ja en Kugle ta mej vil jeg
 "ikke

"ikke. Nu om andre Ting. Min Velbaar-
 "ne Søster er saa sort som et Kommissbrød af
 "bare Sorg over Holger — Har de liendt
 "Nagen? hun troer han er qvæstet eller skudt
 "i Rishenhavn — og denne Hjemmelighed har
 "hun af en Drøm hun havde forgangen Nat
 "om en Liigliste og høit Græd. Hun havde
 "forædt sig, Herre! i en Marvæbudding der
 "var saa stor som en prensist Sødathat, og
 "derfor væbede hun det gemeene Sludder sam-
 "men om Natten. Jeg troer De vil faae et
 "got Vinterforteer i Rishenhavn; naar bare
 "Larmand vil lystre Kommando, saa kan der
 "og engang blive noget af ham. La mig
 "snart vide, hvordan han stikker sig i Liene-
 "sten; Men lad ham endelig sende en Klav-
 "Komplimentet til min Søster, ellers kan jeg
 "slaae Jld af hende — Og jeg vil faae det til
 "Froekost, Middags; og Aftensmad. Mee-
 "ner han ikke den Degn satte saadan et Rats-
 "teansigt op Søndagen efter Holger var reist,
 "at jeg nær havde tabt min Salmibog? den
 "Markat! han bildte sig rigtig ind at hans
 "blegnæfede Jomfrue Mariane skulde rituales
 "sammen med Holger — Han har dog vel in-
 "gen Gudjnde faaet sig i Rishenhavn? Jeg
 er

"er ingen Hader af Kierlighed, men naar man
"ligger til Fjeldts maae man passe Tienesten —
"Gid han kunne skaffe mig noget Kiøbenhavnst
"Sirh til min Søster — enhver Jødehob der
"kommer her med Vahre er fuld af tydske
"Sirher, saa Dævelen annamme dem! ists
"en Allen fra Kiøbenhavn har de.

"Hundsnvt er her intet, uden det skulle vær
"re en forbandet Landpline den Ufsenfiact
"Peer har faaet — og hilledø! jo der er mee
"re: jeg har faaet flos matrifalis i Mar som
"er dobbelte røde og Lukas, Kalsedonika og
"Princessenestiker, der alle prale som nyemne
"dei De Husarer — Jeg har Hvidskaal som
"Bomber og Erter som Sabler; at jeg for
"tærer disse Bomber og Sabler i Kompagnie
"med min Søster, og at jeg bestandtg skal
"permanere min Herres ferous in omnia pos-
"sibilia, er hvad De forresten faaer fra min
"Telt den 20de Junii 17 — —

"Glamm e."

Sogden Mourids Sejre til Hr. Larmand
den 20de Junii.

"Det har aldrig været saadan et Bindstille
"som her i disse elendige magre Dage siden De
reise

"reiste — Havde De kunnet tænkt, at vi havde
"paa en Maade bleven Enfer allesammen da
"De reiste; saa troer jeg dog de latinske Gris-
"ler havde forladt Dem og De havde slaaet
"en Forglemmelsesfreg over Bismarck der
"blev udreven af Dødens Strube for at paa-
"ne ustyldige Landsbyefolk med sit Latin. Na-
"sebe han ikke ofte en Solo, naar vi tænkte
"han spiste Aftensmad? og sad han ej som et
"Klokkesaar hvergang vi taalte om Jagt og
"Piger? Nej! saadan en sorte Sans kan væ-
"re god nok til at krybe i en Doktorgrad; men
"at disputere med os om vore Glæder, dertil
"holder jeg hans Næse endnu for kort, skøndt
"ingen kan nægte den jo har Størrelse nok til
"andre Ting. Nu maa De da endelig ej glem-
"me at skrive herover til mig, der snarere
"ligner en Hønselund end et Menneske siden
"De reiste.

"Deres Onkel har i disse Dage haft et
"stærkt Uvæir; saa jeg formodebe Resten af hans
"Hierte havde gaaet i Madskabet — men han
"er dog en Mand. De kender jo den gamle
"Jomfrue til Forpagter Teegs, Jomfrue
"Sippenip? hun og Frøken Drage havde, i
"et Anfød af Undagt og Bagtalelse, sadt sig
ind

" ind i Grønsfuen for i Noe at kanallisere alle
 " Meenester, hvortil en Smule Kaneelaagvar
 " vit hialp meger fortreffelig, som de nødede
 " hinanden paa. Ald denne Prat havde nær
 " ingen Ende faaet og Søster fortalte lille Sø-
 " ster saamange ublue Løgne og grove Historier
 " om Majoren, Dem, mig, Hofmesteren og
 " en ny Karl vi har faaet der hedder Hans Al-
 " les, at Majoren og jeg, som sad og stude-
 " re paa en Deelingsplan over Wellingstrup,
 " nær havde gaaet itu af Vergelse. Vi spor-
 " rede tydelig, at kun den knudrede Peer blev
 " holdt fri: vi saae paa hinanden som Frøer:
 " Majoren blev saa rød i Ansigtet som en Mum-
 " deringskiole, jeg fik vel en anden slem Rø-
 " lor; men jo nærmere Algerhønen tømtes for
 " Kaneelmossen, jo meere frist blev Samtalen,
 " der endte sig nu og da med et Griin, som
 " kun Fanden kan slaae op naar han seer det
 " gaaer galt til ved en Udskiftning. Hun an-
 " teede meger paa de 6 Manskietskiorter Major-
 " ren gav Dem af sine egne og soer paa, jeg
 " havde gjort Majoren ganske gael ved mine
 " Spekulationer. Tænk engang lille Søster
 " hoilken ublue Rnegt den Foged er! han ræk-
 " ter Tallerkenen over efter meere Søbemad,
 " naar

"naar han meget vel seer, vi andre spiser
 "knap een Portion: han vraaser Brød i sig som
 "en Stork sluger Snoge og gumler saa man
 "kan høre ham Stuen igiennem. Det Og!
 "han kysser aldrig min Haand og bukker han;
 "saa er det som om jeg var een der ej hørte
 "Huset til han bukkede for — Og saa de Sø-
 "tans Historier med Udskiftningen! ja hun
 "maae troe Søster jeg frygter min stakkels
 "Broder enten bliver roffed eller og den Knekt
 "narrer ham heele Gaard og Gods fra tilsidst.
 "Jeg gruer, saasandt jeg er en Synder! for
 "Snapsting meere end nogen troer; thi min
 "Broder spiser sig neppe halv mæt nogen Dag:
 "Haresteg gider han neppe spise een Portion
 "af; deilige Kalkunstege har han ladet staae
 "for at tale med den Salamander om Op-
 "maalingen; saa Gud veed jeg har mit Kors
 "med den gamle Knurpotte. Den gode Gud
 "gibe ham en god Ende paa alle hans Lidelser;
 "saa er jeg glad; thi jeg troer nok vor Herre
 "løser op for ham nu i Løvsfaldstiden — da Ro-
 "serne sprang ud sidste Foraar, var han nær
 "ved det brodne. Ja! ja! han har og stor
 "mæt til sit eget Helbred det sidste Aar. De
 "sidste Ord geleidede hun med nogle smaae
 Hult,

"Hulk, ligesom naar en snever Glaske er sat
 "for en stor Mund, dog troer jeg ej det var
 "andet end et Anfald af Brystkrampe. Men
 "nu kunne Majoren ej holde sig længer: han
 "sprang op som en Furie, lod mig sidde ved
 "Kartet, tog en Stool og slog den med saar
 "ban en Dragt mod Døren til Grønstuen hvor
 "Søstrene prælede, at Døren sprang op og
 "Stolen spadserede stykkevis ind til dem.
 "Ak Herre Je! — u — u — u — u! —
 "freeg Frøkenen, ved mig Søster! nu er han
 "gaaen fra Forstanden — Na Gubvares! hvor
 "skal jeg arme Stakket hen? vi skal rigtig hae
 "et Par Potter Blod af ham — Na Gud gibe
 "jeg havde et Par Spanske Fluer paa hans
 "Lægge og et Par paa Halsen — hvad Søster?
 "hvad meener hun?

"Søster Sippetip skruppede sig ud af
 "Døren til Kjøkkenet, ventelig for at faae
 "nogle Karle til at binde Majoren og tappe
 "Udbyden af ham — Frøkenen var derimod for
 "seen til at komme fra Stolen, førend Major
 "ren julede ind til hende — Han greb i sin Heede
 "den tomte Ugerhøne, Glasset og en Taller
 "ken med Bakkelse og knuste det mod Gulvet.
 "Hun stod midt paa Gulvet langt fra ham
 "og

"og skreeg "A — a — a — a — a! er der
"ingen der vil hjælpe mig? Min Broder slaar
"mig ihjel" Jeg troer I har et Svinn i Li-
"vet — raabde Majoren — I taer jo paa
"som een der skal slagtes; men I og Jere
"Gladdersøstre skal ej skræmme mig; Jere
"Brændeviinskolleger skal jeg nok skaffe Løbe-
"pas — hvad er det for Helvedes Tunger I
"sidder her og skærer heele Verden itu med.
"Dersom I inte retirerer med Jer Pletons-
"skal jeg svale Jer med et Par Spande koldt
"Vand — Han var yderlig breed og hun ar-
"tig og forundret — Altsaa maatte een af dem
"bukke under og hun fik det gode Indfald at
"falde om paa Culvet da han havde udtalt og
"begyndte at trække Bejret som en Pompe Van-
"der er sunken fra — ovenpaa besvimele hun
"— og han nød den Hævn at slaae hende to
"Spølkammer koldt Vand paa Ansigt, Hals
"og Hoved, hvorved hun betænkte sig meget
"næse og lod sig bære i Seng. Jomfrue Sip-
"penip blev hos hende om Natten for at hjælpe
"hende i den aandelige Strid. Hofmans-
"draaber, Lebensbalsom, Klisterer og Svæde-
"Kessuppe bleve stoppede i hende og hun har,
"efter 3 Dages Leje, søgt sit Hoved ind i
"Gale

"Salsveter; saa man ej seer uden Enden af
 "hendes Ræse; hun lammer og en Smule i
 "det Haab Majoren skulde begynde et For-
 "lig; men han har i 8 Dage ikke talt med
 "hende, endstjændt hun har lagt de fedeste
 "Stykker Steg for ham og givet ham dobbelt
 "Sauce paa. Deres Onkel lader altsaa til at
 "lave til Borsel med eet eller andet Anslag
 "som jeg dog vil ønske ej maae tage formegen
 "paa hans Helbred. Ventelig vil det gaae
 "ud over Peer, efterdi der ikke blev gnavet
 "paa hans gode Rygte og da han desuden
 "har lænset 4 Potter gammel Rum, som vi
 "skulde have til Punsch i Høsten; saa tænker jeg
 "nok det vil blive flart; at Majoren forstaaer:
 "At Frøkenens Dyd til Raneelsagsavit, forholder
 "sig som Peers Dyd til 4 Blaster gammel Rum.
 "Derfor Kjøbenhavn ej sængler deres
 "Hierte alt for stærkt; saa er jeg vis paa, De
 "vil med store Dine betragte Forandringerne
 "her; thi vore Bønder tænke nu kun paa
 "Udslingens Udvidelse og Forbedring siden de
 "see, hvad de have at dyrke samlet; Ja det
 "gaaer saavidt, at der kun har været 2 oppe
 "at slaaes i 2 Maaneder; Man hører ej heller
 "saa megen Snak om onde Tider — Kunns Ho-
 "veriet

"beriet er dem anstødeligt og jeg tænker nok
 "Majoren enten forpagter bort, eller, i Følge
 "sin gode Tænkemaade, gjør dem hovsfrie og
 "driver selv Markerne. Hans Alles som vi
 "har faaet, forretter her alleting — Han er
 "en Ixjerlig Karl som slet ikke bryder sig om
 "Frøkenens Ansigt, enten det er rynket eller
 "glat; da han desuden er meget munter og
 "forstaaer got at passe Haven; Saa er han
 "Majorens meeste Selskab naar han er hjemme.
 "Gjør altid Regning paa min Oprigt-
 "lighed og ansee mig for

"Deres ærbødige Ven og Tjener

"N. Sejre."

E. Skr. Der er i Formiddag kommen en
 lang visken Karl i en Uniform, som Frøkenen
 har pyntet sig for; om det har Følger, skal jeg
 snart udspionere og fortælle Dem. Lev vel!

Larmand besvarede dette Brev, efterat han
 var bleven meget gladere end førend han fik det,
 saaledes:

S. Larmand til Hr. Sejre.

Kjøbenhavn d. 27 Junii.

"Jeg lever her ret et Hundeliv; jeg faaer
 "hver Dag Mæng af gruttet Grædsk, Latin,
 "Matematik o. s. v. saa jeg seer ud som den
 gamle

" gamle Venus. Jøden her betaler ikke den
 " Umage at studere sig ihjel; thi Smørvands
 " Sancer, Kjød giort fedt med en Pennesier
 " i en gammel Mund, Fløde med Stivelse el
 " ler Smørflatter i, Smør farvet gult med
 " Burgemeie og ferst Zist der seer ud som den
 " allerede var kogt med meere, kan ej give mig
 " nogen Opreisning. Jeg misunner Dig min
 " gode Sejre i mange Henseender. Mit Sel
 " skab er Bøger: og naar jeg slipper dem;
 " saa seer jeg en Mængde Menneſter, der alle
 " lade til at have saa travlt at man ej kand
 " faae fat paa dem. Hofmesteren sidder gier
 " ne inde, og faaer jeg ham ud med; saa vil
 " han gaae sagte, naar jeg gierne vil løbe.
 " ikke heller finder han Fornøielse i det jeg gjør
 " til min Hovedſag. Naar han gaaer hoit i
 " sine Glæder; saa trivser han ind i det hvide
 " Lam, spiller Regle en heel Eftermiddag saa
 " det knager i alle hans Lemmer, taier ikke to
 " Ord i en Potte uden naar han slaaer Homer
 " ver; men røger desmere Tobak. Jeg sidder
 " hellere i Lyſthuſet, hoor der sommetid gives
 " en smuk Vige at see paa, og hun kand da for
 " tælle mig saa skjelmst hvem alle de Studen
 " tere er, der spiller Regle og saa videre. Fri
 derik

"beriksborg; og Rosenborg Have ere virkelig
 "skønne, hver i sin Smag; men da min In-
 "formator har kun eet Par Støble; saa sparer
 "han stærkt paa at gaae ud, og eene vil jeg ej
 "vel gaae for en lille Omstændighed jeg nylig
 "havde med en Spillemand; dog vil jeg i Dag
 "fortælle ham: at jeg ej kan leve naar jeg ej
 "maa komme ud af disse Røgskyer engang i
 "mellem; thi det er for mig, som om jeg boer
 "de, levede, aandede, gik, stod, var, og
 "logerede i en stor — Mødding.

"Tilgiv din Ven dette Udtryk! Du seer jeg
 "taler Naturens Sprog; men Sandhed og
 "dette Sprog skal jeg fortrinlig lægge Vind
 "paa i hvad jeg saa studerer. Forsinelsen ly-
 "ver undertiden; det har jeg lært. Ingen
 "kunne være meere artig mod mig, ingen kun-
 "ne bukke dybere for mig end et Menneske som
 "lokkede mig til at spille med sig, hvorved mit
 "gamle Uhr, efterat Pengene vare borte,
 "maatte paatage sig den Umage at gaae i hans
 "Tjeneste. Lael ej til nogen Ting herom; thi
 "jeg fik det igien samme Dag, paa en Maade
 "som jeg nu ej kan lade Dig vide. Nok! det
 "var ingen fordeelagtig Idee jeg som Inde fik
 "om de kiobenhavnske Mennesker. Jeg er nu
 R meget

"meget forsløgtig, hvad Spil angaaer, og jeg
 "synes endnu, naar jeg staaer paa Kegleba-
 "nen, at Spillerens Dine see paa min Form.
 "me og mit Uhr med det niende Buds Synd.
 "Bispræst har dog sagt, at jeg for mit Helt
 "bredds Skyld, skal spille Kegel — Jeg har og
 "besluttet at vove mig ind i disse Glæder, naar
 "jeg kunns var vis paa, at mine nye Beenkter
 "der ej skulde springe itu; thi de sidde overalt
 "saa snevre som en Glassering.

"Det eeneste Gode jeg har her, er, at jeg
 "aldrig faaer Halsbrynde af hvad jeg spiser
 "og allestid har en Lærstørs Appetit naar det
 "er Spisetid; thi her leder man ofte efter al-
 "le Ting og tager hvad man finder for gode
 "Bahre. Jeg leder tit efter Boller i Suppen
 "og finder i dens Sted en Klump Kiød som
 "jeg da troer er en Bolle; jeg leder efter Rødder
 "der og finder noget Persille i Suppehavet,
 "hvori undertiden men ikke altid, et Par Nib-
 "sengryn og en lille Porreknop ere druknede;
 "og nu troer jeg at have gjort en god Fangst.
 "Jeg leder efter Født jeg kunne omgaaes med,
 "og finder alle Ansigter enten saa suure som Al-
 "gurker eller saa blanke som nye Tøskillinger og
 "naar jeg taler til dem, saa sætte de strax en
 anden

"anden Golde ved Næse og Mund og hæfte et
 "Var Sine paa mig der omtrent sige: "Er han
 "ikke fra Jylland? hvad kan vi da have at
 "tale sammen om?" En Student som hedder
 "Sansen, er den eeneste der har holdt mig
 "værd at tales med; thi den gamle Etatsraad
 "A * * og Justitsraad L * * som Du veed
 "min Onkel rekommanderede mig til, satte med
 "heele Familien nogle meget ærbørdige Ansigt;
 "ter op da jeg kom, bød mig Kaffe, Mad,
 "Thee o. s. v. men taelte forresten aldrig et
 "Ord med mig, da de havde spurgt hvordan On-
 "kel og Tante levede; endog deres Børn gif-
 "omkring mig og gloede paa mig som om jeg
 "kunne været en Milepæl eller en Støtte med
 "en Indskrivt paa. Der kommer jeg altsaa
 "aldrig meere; thi hvorom skulde jeg vel tale
 "med dem, som alting, endog til det allermind-
 "ste, er fremmed for.

"Hvst derfor tiere Sejre: at du aldrig skal
 "fordømmes til at møde Dig her efterat Du
 "har været et Menneske i Jylland. Jeg er
 "allerede nu foribiet af at see saamange Men-
 "nesker pakkede paa hinanden. Det er for mig
 "som om de vare arresterede og jeg med. End-
 "og det, at man skal være inde til en vis Tid
 om

"om man ej vil luffes ude eller have Klamm
"merie med Vægterne, er — Du maae sige
"hvad Du vil — mig saa liig en Arrestbefaling,
"at jeg gaaer paa Tærne hver Aften, for ej
"at fornærme noget Politie: Dre med mine
"Støvlehæles Dunken i de døde Steene.
"Dunst med mig at jeg snart maae see Dig
"igien! saa skal Du see paa mit Dje at jeg
"er

Din oprigtige Ven
"S. Larmand."

Jeg ventede at have truffet Holger hjemme
me, for at levere ham et indlagt Brev fra
Majoren, og derfor skyndte jeg mig hjem —
Men han var alt gaaen ud og det var ikke saa
ganske afgjort hvor jeg skulde finde ham; thi
i Pleblingesøen, Kanalen og flige vaade Stæ-
der vidste jeg vel ingen homet Kavalee: her
flænger sit Legeme for en blaaesjet Gudjendes
Skyld, som han endnu ej har talt med. Men
saa førte Uvisshed mit Legeme snart i en snever
og snart i en breed Gade, indtil jeg endelig
kom paa Volden.

Der vare mange Legemer, som paa for-
skjellige Maader satte sig i Bevægelse frem og
tilbage, og blandt denne Mængde mødte mit
Dje

Oj den blaæøjede Glut. Hun kom i et Slags
 Eusen af Silke og engelske Vaand op af Bols
 den ved Nørreport og de nydeligste Fodder synt-
 tede sig saa hastig, som om der havde været
 en lille Fare bag efter Hende. Den fortreffe-
 ligste naturlige Rosenrødme spredte sin Farve
 tielent paa hendes Læber, Brystet, hvidere end
 det pariske Marmor, hævede sig mod det dob-
 belte Kniplings Lystkorteer saa vaersomt, som
 Gudinden fra Paphos viller Undseelsen af
 den forelskede Pige: den hvideste Arm der stjal
 sig frem under de graae Sillehandsker stræbte
 at bevæge en mediceisk Tallie indsvøbt i en
 rund Taftes Rirole hurtigere frem i Lusten,
 imens den anden syffelsatte sig med Bisten;
 En næsviis Sefyr sprang forgieves ned fra et
 Kastanietræ for at leegse Eliul med det hvide
 løstlagrende Haar, der skjulte hendes Hals:
 Men intet ville hun mærke: Sefyren maatte
 holde sig fast ved Floret og forsigtig glide ned
 paa Pudderlegenier for at komme derfra med
 Livet — Saaledes mødte denne søde Pige mig
 med et Djekast som henrykte mig: Der var
 intet bebrejdende i hendes Bine, intet forfæn-
 geligt tindrende, intet bedrøveligt, ingen syn-
 lig Selvtillid; Men det var et Djekast der viis-
 de

de mig Reenhed, Tæffellighed, Ynde og en
Gnist af den Skaberild Naturen nedlagde i
Rigtnet.

Jeg blev opmærksom paa dette Møde, ret
som der var noget Miraklerie ved at møde den
ne Skjønhed paa Volden: dog foer der en
Ahnelse igiennem mig, der sagde mig: Du
har Deel i dette Møde. Og efterat jeg nogle
Sekunder havde ret henrykt kasted et langt Blik
efter hende; saa kom Hr. Solger anføttende i
et kort Trav, som bragte ham meget hurtigt
frem. Jeg gik bag et Træ for at see om han
vidste hans Tilbedte var der, og jeg kunne gier-
ne have staaet som en Pæl midt paa Volden
uden at han havde seet mig, med saadan For-
hippelse skød han sig frem forbi alle mødende
Mennesker, uden at kaste Blik fra den tiere
Lastes Riol, der svævede et got Stykke for-
an ham.

Ved at skynde mig bag efter, saae jeg han
naaede hende, kom hende paa Siden og havde
den Held at kunne — tage Hatten meger dybt
af for hende. Hvorlidet nu end dette kunne
ansees for et Trin nærmere til hendes Hjerte;
saa maatte han dog denne Gang nøjes dermed;
thi hun gik i det samme ned af Volden og over-
100

lod Solger et Par meget tvilsomme Dine og en meget forlegen Stilling, i hvilken han fuldkommen lignede een der vil plukke Kirsebær, men ikke kan naae dem.

Endnu ville jeg ikke skille ham ved denne Maade at henrykke sig paa. Jeg satte mig paa en Bænk og ventede paa hvad han videre vilde foretage sig til sit Hjertes Fordeel. En Hyr med Sporer kom netop forbi den skønne op paa Bolden; Og da Larmand ikke kjendte noget endnu til Rogen; saa formoder jeg det har været hans Kjerlighedsfeber, der gav ham det Indfald at spørge i det han gik ham forbi "Kjender De ej den Danté?" (Dette tillige med hans Svar, som jeg ej kunde høre, har Solger siden meddeelt mig) "Jo je gør sku —" "Ded er Frøken Lindeblad — hun boer paa Østergaden hos en Frue." Saameget fik han sagt, da Solger henreven af Glæde, glemte at bide efter Nummeret og hiuiede af igien over Bolden. Den Tilfredshed der hvilede paa hans Ansigt, forlevede mig nu til at møde ham og tage ham ret fortroelig under Armen for at betro ham mine Anmærkninger om hans Kjerlighed.

"Hør

”Hør nu kjære Laxmand — begyndte jeg — er De indtagen af nogen Fordom imod mig og troer De maaskee ikke jeg ville tjene Dem i alt mueligt?”

”Hvordan kan De gjøre mig denne Vebredelse?”

”Jo! det er meget naturligt — I Gaar blev Deres Hjerte stukt af Kierlighed i Stridsbergs Havn. Braaden har De endnu ikke udtrakt — og nu — (her saae han mig halv fortrydelig i Ansigtet; men vendte strax Blikket til en stor Træstamme og afbrød mig.)

”Jeg?”

”Ja De! ingen anden end Hr. Solger Laxmand saae jeg i Gaar erobret af to smukke blaue Øjne og nu mødte jeg hende her paa Borden og saae Dem komme aandeløs bag efter — og —”

”Nu ja! saa har De seet det?”

”Vist har jeg seet det — Men fortryder De jeg har seet det? og mon det ikke ville staa Dem Marssag til at sige mig, naar jeg ikke vidste det? Overlæg med Dem selv, hvem De ville betro dem til her i Byen, hvor De ikke endnu kjender nogen? De kan aldrig vente nogen vil tage saamegen Andeel i Deres Lykke her i Byen som jeg, og en Medvidder maa De

De have til Deres Fortroelige; thi der er alt formegen Fare ved at forelske sig i en stor Bye i een man ikke kjender. Der kunne jo møde Dem utallige Ulejligheder, og hvo vilde redde Dem ud af dem eller see uden paa Dem at De var ukjendt her i Byen — Jeg vil ingen Brejdelser giøre Dem; Men jeg vil forlange Deres Venskab — og endstjøndt Deres Morbroder er meget imod en Students Kjerlighed, saalænge han er ved Akademiet; saa vil jeg dog see at opdage hvem Deres Tilbedte er — og —”

”O kjereste Ven! og skaffe mig hende i Tale — hun hedder Frøken Lindeblad og boer paa Østergaden.”

”Nu ja! men dog ej i Dag — og De veed allerede hendes Navn? men hvad Nummer er det paa Østergaden?”

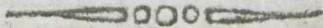
”Nummer? ja det er sandt — Nummeret veed jeg ikke — det var bandsat.”

”Nej ikke saa bandsat kjære Solger. Jeg skal nok skaffe Dem Underretning. Maaskee vi i Morgen kan træffe hende i Dyrehaven, siden det er Søndag — og saa kan De maaskee komme til at giøre næjere Bekjendtskab — Men een Ting forud! Latin og Studeringer maae ikke gøres til Stedbørn for denne blaaesjedes Skyld —

Skylb — Og lover De ikke det ganske oprigtig;
saa skal Deres Morbroder være Bitterligheds-
mand. ”

” For alting! lad ham ikke vide et Bogstav
herom — Jeg skal findere frisk vef — og i Mor-
gen tænker jeg vi see hende i Dyrehaven. ”

” Ja jeg haaber det. Maaskee hun og ikke
er der; Men saa træffe vi hende dog i Byen.
Maar vi har spist til Middag, saa vil vi gaae
hen at tage en Bogn, og saa komme vi der i
Aften; Saa skal De faae mange ret moersomme
ting at see. ”

16. Kapitel.

eller Fjette Kapitel.

Alt see Nørre; og Hfter: Broe fulde af Bøn:
deroogne, der vil tage Fragt paa til Dyrehav:
ben — at see deres til Forundring udmattede
Heste dansse i een Galop ud, til Vibenshuus of:
te med 6 a 8 Personer; det er en Omstændig:
hed, der bringer enhver til at tænke sig hvad
Danmarks Smith har sagt til Beste for de u:
mæslende Arbeidsdyr. Heste! Eders Slægt er
dette Kapitel helliget — fordi I fortjene under:
tiden bedre en Opofrelse end en østerlandsk Gud
eller en vesterlandsk Mogul; saa har jeg
i hvert det Dieblif, da jeg rullede eller gal:
lopperede over Jorden ved Eders Hielp, tænkt
paa, at Eders Arbeider var ligesaa vel en Sang
værd, som den Gesner sang over den første
Skipper. Og hvo ville vel nægte eller misun:
de Eder et Kapitel i en Bog? jeg forsikrer ved
det Blef der rinder, har rundet og skal rinde
igienne min Pen, at denne heele Bog
uden mindste Invending skulle blevet tilegnet
Eder, hvis I kunne læse en trykt Berømmel:
se over Eders Arbeider. Væde og velagte Dyr!
hvor mange Sukke bære I ikke fra og til Kiø:
benhavn? tilig, førend Eders Seener blive
haarde

haarde, loffer den snedige, gierrige eller fat-
 tige Bonde Eder til Seeletsiet? I synes det
 er stolt at bringe sin Herre hurtig frem paa
 Jorden — Men hvad er Eders Løn? Vidste
 slag og et halvt Pund Høe ved Lundehuset,
 Skomagerkroen, Skillingskroen, Roeskil-
 dekroen, eller hvor Eders Plagere behage at
 smide sig af Bognen for at slaae en Pæl Bræn-
 devin i sin Hals. I trave, I galoppere, I
 puste, I svede: ligemeget — Man agter ei
 paa Eders Beens Hurtighed, Eders Mandes
 dræts svære Gang og Eders vaade Legemer.
 Ofte staae I heele Timer, halve Dage, og
 heele Nætter uden for en Kroe i Storm, Is,
 væjr, Sneefog, Regn og Rimraage; ingen bet-
 kymrer sig om Eder, fordi I er egen Herre
 ikke gider tænkt paa andet end sig selv. I
 hæbne Eder ikke: I føre ham heleslemmet hjem,
 naar I burde have sølet ham i den første Grøft
 I kom til. I faae Slag naar I ville gaae
 stille; trave skulle I; ofte med Personer der
 burde trække Eder. Hvormange Gange maae
 I ikke trave til Dyrehaven fordi det er de 14
 Dage efter St. Hansdag, da alle Kiøbenhavn-
 nere have gjort sig det til en aarlig Fornøielse
 at tumle sig om i det Grønne? — Og naar I

da have igiennem en Støvstye naaet denne
 Middelpunkt for Kiøbenhavnernes Forlystelser;
 saa saa I neppe Munden til Græsset, førend
 I enten maae trave tilbage med nok et Læs,
 eller og udleies til fulde Slyngler eller forvov-
 ne Badedrenge, som for 2 β . ride ubarmhiertig
 paa Eder fra den eene Ende af Skoven til
 den anden — Jeg beklager Eder: der er ikke et
 Dieblit jeg jo beklager Eders Skiebne fra den
 Tid I blive 2 Aar, indtil I enten hungre ihjel
 eller overleveres Eders Mordere. Naar I ha-
 ve truffet Plougen, Harven og Vognen i Mar-
 ken, naar I ere jagede til Kiøbenhavn i Dyre-
 haven og andre Stæder Onsdag eller Lørdag
 saalænge I endnu kan trave, naar I ret mi-
 litærst ere giennempryglede for at see om I
 virkelig ej kunne trave; saa blive I aflagde
 med Pension, og hvilken? I blive Udgangssøg
 paa en græsfræ Mark, eller i Moradser, hvor
 Eders Hoved og Hale er det eeneste, der ej
 sidder under Jordfladen, eller i en Ellemoesse
 hvor I, naar Sneefog har skint Jorden,
 først maae sparke en Sneedrive tilbage for at
 saa raadne Blade at æde. Hvad nytter det
 Eder, at Professor Abildgaard giver Raad
 for Hestens Koldfebre, Lungesyge, Forkø-
 lelses

læser, Halsbånd, Quær, Rop og Tarme
vrid? Eder's Herrer undersøge aldrig om I
have denne eller hiin Sygdom — Hans Medis-
kament er Sogben og med den skienker han
der ligesaa slittig, som han skienker sin Hals
Brændeviin. Afgtede men ilde belønnede Dyr?
kunne I føle paa Eder's Alderdom? *) Kun-
ne I see den udblide Skjebne, der lod Dren-
ge og Studen, Koen og Faaret, Svinet og Fjer-
dercreaturet mættes, feedes og underholdes
med en god Pleie, nogle for at gaae til Ham-
borg og Næsten for at gaae i danske Møder;
Men Eder sødes for at døe langsom, for at
nægtes endog da, naar I burde høre op at
leve, en venlig Kniv eller Kugle?

Kiere Sigvarde! I som daane ved en
Bluesfeber, synderlides ved et Komma og sa-
liggeres ved et Rys! — hvilken herlig Gjen-
stand for Jolerie! hvilken Lestighed til at rive
Sjelen itu, naar I see de gamle Heste! Troes-
skab see I her bliver Udgangssag — Den stive
Alder, haaned af Pogen og ringeagtet af den
Gamle: Her døer den — paa den nøgne vaabe

Mark

*) Det er Undersøgning værd "Om Hesten ved Na-
renes Tiltagelse ikke stoppes i Bøisomhed, ligesom
som Seenerne tilstige i Hørning."

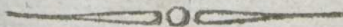
Mark eller Mose: En Sydvæstvind kaster en
 Skyregn endnu paa den døende for at lade
 den smage ald den Bitterhed Naturen ejer: In-
 gen Digter synger den en Elegie: Ingen
 Graver betales for at hylle den i Jordens
 Glemmel: En Flok Ravnne slagre over den døen-
 des Hoved, for at gjøre sig visse paa Maal-
 tidet af dens Hjerne og Krop: En mager ruden-
 de Ulv eller en luffende Ræv seer dens Pindler
 med Glæde og springe den paa Livet, imens
 Livsaanderne endnu engang stramme Seenerne
 for at rejse den. Hvilke Jøvelser faae I ved
 dette Syn? faae I ingen? — Skal det maa-
 ske være uærligt at føle Tusenddeelen af det
 for en mishandlet Hest som I ellers føle for
 en stædet Koffepige? Er dens Rytte som Træl-
 dyr vigtigere end at at den kan ynkes? Nu!
 saa ynker den dog naar den har gjort de Tjene-
 ster den kunne, og lad ej Ederes Barmhjer-
 tighed udtrækkes til Mortensdag, fordi den end-
 nu skal gjøre Rævestyrtten den sidste Tjeneste.

Og nu et Ord til Eder I Kongeheste, Her-
 rehester, Junkerhester, Kærrerhester, Bryggerhe-
 ster og Vognmandshester! I opholde Eder i
 Slotte, Residenter, Palæer og aalante Byg-
 ninger; I opvarmes af tressede Mennesker! I
 fraad:

fraadse Haffelse ved Kobberfrybden og raste
 faade med Jernfæden! Man klæder Eder i
 Søloplader og giver Eder fryndsede og broder
 rede Deffener; — Men hvilken er Eders Løn,
 naar I ældes? O! da føle I dobbelt tungt
 Livet og dets Byrder — Før paraderede I,
 nu slæbe I; Før skaanede man Eder i Ung-
 dommen; nu plager man Eder i Alderdommen
 — Nu maae I slæbe Kanoner, Stønder,
 Steenkul, Jern, Salt og de tungeste Ting
 man kan udfinde. Hvorfor? fordi I ere gam-
 le og skulle blot slæbes ihjel. Nu blive I Bogm-
 andsheste og maae jage, enten I ere blinde
 lamme eller forsprængte efter en rødliet Karl
 Gotbesindende, som ikke gjør sig Begreb om
 hvad Verther eller Sigvard gjør af Menneffene
 og deres Sieler. Nu blive I heele Dage og Nat-
 ten med spændte for en Ræveh og maae fryse
 Timerne bort uden for en Dør, inden en Dame
 eller Chapeau kommer tilrette med sin Punt,
 eller faaer spillet Beeterne ud, eller føler det
 er Tid at sove.

Min Medlidenhed er alt hvad jeg kan give
 Eder — Det Blev jeg her har ofret Eder, er
 alt hvad jeg som Skribent kan give; og, kan
 det være Eder nogen Lættelse i Eders Slaver-
 stand;

stand, saa kan jeg tjene Eder med den Efterretning: Blandt Menneskene gaaer det ligedan: Den ene er den andens Hest, Slave, Træl, Arbejdsdyr o. s. v. En Kriger lader undertiden paa een Dag ligesaamange Mennesker styde hverandre ihjel, som der døe Heste i 10 Aar, og dette er en Krigskomødie, der kun bestaaer af een Akt, naar Eders Liv derimod bestaaer af flere Akter og mange Scener.

17. Kapitel.

Swor der igien handles om Mennesker.

Derfor nogen Raad, Raabinde, eller Ved-
 ædelhed af Han; og Hunkjønnet ikke skulle troe
 sig forbunden til at læse Hestekapitlet; saa er
 jeg ikke saa vanartig at ville trykke nogen sin
 Sambittighed i dette Stykke. Men der var
 heller ingen Grund for mig til at ansee det for
 uartig, at en Hest kom i en Roman; en He-
 stes Laro burde ikke, især i dette Land, hvor
 saa bruge andre Arbejdsdyr, være utalt ved
 en god Lejlighed, og naar Tydskerne aarlig
 skrive nogle Sneese Romaner om — ingen
 Ting; Saa kan en dansk gierne skrive 2 Blade
 om nogen Ting. Gierne kunde jeg have sagt
 meere om Hestefortrinlighed og Hestefiebne —
 ja! det var let mueligt at skrive en Roman
 om Heste. Naar f. Ex. hans allerstøtteste
 tyrkiske Majestæt eller een af de naadig forre-
 brnne: Rysk Majestæter sender en stot Hingst
 til eet eller andet Rige i Europa, for igien
 at faae gode Kanoner, Rugler og Krudt af
 dem; saa er der en megen stign Forraad af
 Hændelser for en hændelseløs Forfatter. Men
 jeg har lovet at tie — og altsaa var Klokken
 ikke saasnart 3, førend jeg med min forestående
 Eleve

Eleve stod paa Nørrebroe og saae med hvilken
Hurtighed mange Monfrerer i Rankins Over-
kjoler pakkede sig paa Bøndernes grønne Pus-
dehynder — En rød Trøjes Ejermand, lukkede
adskillige Gange sin Mund paa Klem, for at
spørge os om vi ville have hans Chaise; Men
den Vullen af forbigjørende Vogne var saa
stærk, at han maatte berøre os med sit Pid-
stæft, inden vi kunne høre noget af hans
Forslag. For en Rigsdaler lovede han at trille
os til Dyrehaven og hjem igjen for to Mark
meere — og nu gif Toget for sig til Vibens-
hans i den yndigste Eftermiddag. Da en god
Portion Regnvand havde været saa god at
dæmpe Støvens Gestikæftighed, kunne vi nu
see Mennesker i Folianter, Quarter, Oktaver,
Duodezer og Sedezer — eller: Mennesker i en-
gelske Kareter, i Diabler, i Kalescher, i Hol-
stenske Vogne, Tenspændervogne og Bønder-
vogne, der alle bestandig kikkede ud mod Dy-
rehaugens Eden. At vi imidlertid ej kom til
Dyrehaven inden Solens Rude havde trukket
sine Heste til Vands i Vesterhavet, var en
stærk Regn Marsag i, der nødte os til at holde
i Lundehuset.

Som

Som sagt, det var Aften da vi kom der: Myggene sang Konserter til Dunstfredsens Baller: Violinerne udstingrede Engelskdanse: Ildstæderne røgede, Lyset begynte at skimte i Teltene, Panseskyster steege op mod Horisonten, her stak en Tobakspibe ud, der et hvidt Forflæde, snart steg en Sang af Høstgildet til Væjrs, snart plumpede et Lispund Eder ned i en pyntet Hals — Snart stod en Række Bogne for Bjet, snart laae et Par Folt og hammonerede i det Grønne dugvaade Græs — Snart klurkede et Glas Rødviiin ned i en fornem Hals og snart efterabede en Slurk Brændeviin det samme i Smaaefolkenes. Hengangne Vøltære! Kunne jeg laane din Pen eller stjele dens Kraft, mens jeg udmaler en Scene bedre, der er ligesaa fuld af Lejligheder som Adressekontorets Aviser! I Mander, som bestyre Bleg og Pennes Brug her paa Jorden! rækker mig een af dem! jeg skal ikke misbruge den, og om 30 Minutter skal Eders Velbyrdigheder have den igien. Nej Væsere! jeg fik den ikke. Manderne Cancellie er ikke vant til at udstæde Bevillinger for intet. Man svarte mig den var kastet i Seinesloden. Og, endskiøndt det altid er et Skaar i din Fornøjelse fiere!

kjære! at Du ej læser Boistære naar Du læser
 mig; saa tillade Du at jeg om denne Aften-
 ne udtrykker mig forresten saaledes "Lejres Gu-
 der havde i denne Aftenstund sat hinanden Stev-
 ne, eller rettere sagt, sendt hinanden Bil-
 letter, som alle gik ud paa at mødes i Dyre-
 haven. Odin tog en hvid Kappe om sig, og
 Frue Freya kom i Natkappe og en simpel Kot-
 tingsgot: De andre vare alle i Frakker. At
 Odin kom for at spise Flesteskink i Carlsens
 Telt og hans Frue for at undersøge, hvorvidt
 Maaden at elske paa, havde forandret sig i de
 sidste to tusende Aar, det behøver jeg vel ikke
 at paastaa. Nok er det: i eet af de Øjeblik-
 ke, hvori Sandserne kappedes om at bage Ly-
 sternes Sukkerbrød til Teltbeboerne i Dyre-
 haven, dalede Lejres Guder i Hjørnet af en
 Vestenvind, og svævede derpaa i de usynligste
 Former hver sin Vej — Netop havde Odin seet
 Freya trippe ved Thors Arm ind i et Chokolat-
 detelt, da han hurtig som et Stjerneskud stak
 sig ind i Carlsens Telt og forlangte Flesteskink
 og en Sopp. Her var det jeg iagttog den
 strengeste Taushed og saa hvorledes en gam-
 mel dansk Gud bar sig ad i en Flesteskink.
 Det er sandt! han tyggede ganske ordentlig
 sin

sin Mad, men fem Portioner fortærede han, uden som det syntes at føle meere derved end den der spiser sig igiennem Bruuns Spiseredel *) Men ligesaavist som en ildebehandlet brun Maarmesternæse med en Klat Barteret paa, er forskjellig fra en tynd — alabast — gibs — romerst — kejserlig Næse, og denne igjen fra en kobberød — arvesyndig — gammelviins Næse, ligesaavist ville jeg komme ganske elendig fra en Beskrivelse oder Dyrehaven der begynder med Odin og smaae Portioner Skjefskinke a 12 β. Stykket, hvis jeg ej i Idreernes Galop og Omfangen af meere end denne Periode, stod stille med min Aand ved de fjerdebenhavnske Middagsmåde, hvor

En marvløs Række Suppers Ligt,
En død Kalkun i smaae Portioner
Paa Smørvands Oecquer throner,
Og blir i sultne Mangler brugt.

*) Det var et værdigt Emne for en Filosof: at undersøge Forskellen imellem Forsædrenes og vore Maves, tilligemed Grunden til den forskjellige Appetit, samt om det er naturligt og lovligt blot liget at en Mave gøres umyndig? Og ville Filosofen ikke undersøge Ting der ere inden i ham; Saa fik det være Thema til en Doktordissertation.

og deri faae den naturlige Billighed i min Fortælling og Odins gjentagne Appetit — Og hvorfor en Aand staaer ved et Suppesads Bestanddeele, naar mine Læsere vilte være i Græssets Dyner i den fortryllende Dyrehave, det er ingen Hemmelighed, ingen Idee bag Verden, naar man antager som en afgjort Sag "At man i Dyrehaven spiser" Hermed kunne man sammenlime denne Sandhed "Enten man er Odin eller Kandidat i Filosophien; saa har man Aarsag til at ønske sig Mad, naar man har reist to Milie" og endelig "Enhver der er hung- rig, søger noget at spise" En Idee, der, i hvor forsatteragtig den end er i Verden, dog er uen- delig kostbarere, nydeligere og simplere, end den, at drukne sig i Salighed paa et Alpebjergs Nathue.

Al disse Grunde behager enhver at slutte, at jeg var i en hungrig Tilstand ligesaavel som Odin, men tillige: at jeg vilte underkne dette Nationalbekret fra min Mave, indtil hiin hav- de sældet en Dom om Mueligheden at blive met, som jeg kunde være tient med — Hvad vilte Du dømme, kjære Læser! naar Du saae Odin spise 5 Portioner og dog ikke lade nogen Børnøjelse tilsyne? hvad vilte Du endvidere kunne

kunne dømme, naar du efter en nøie Randsag-
ning i Din politiske Forfatning, befandt: at
Du var en Student, der i det mindste hver
tredie Dag maatte hungre med en Diogenes
for at kunne fortære 4 Mrk i 2 Dage? Din Sam-
vittighed ville være Din Anklager, Din For-
døjelse ville være Din Sagfører og Din Lega-
nebog ville kjende for Ret "At fem Porti-
oner Stinke a 12 $\frac{1}{2}$ Stykker til hvert Maaltid,
blev 60 $\frac{1}{2}$, at dette omtrent kunne være tre-
diedeelen af hvad Din Mave kunne gjøre Reg-
ning paa om Dagen, at der altsaa behøve-
des daglig 11 Mrk. 4 $\frac{1}{2}$ der i 2 Dage udgjør
22 Mrk. 8 $\frac{1}{2}$, og at Du nu, da Du kun ejede
4 Mrk., maatte sætte Din Appetit i Slut-
riet for resterende 18 Mrk., 8 $\frac{1}{2}$, " Jeg, der
aldrig farer med nogen Filosofi der hentes
ned i smaae Kræmmerhuuse fra Sirius eller
Boghandlerne i Uranus, naar jeg har den
nærmere, jevnere og forstaaeligere, kunde na-
turligviis ikke gjøre mig den glædste Slutning
af denne Dom; kort: man sætte sig imellem
Forlegenheden og mig, og da slutter man ikke
ilde, naar man antager, jeg gik ind i Tøsten,
satte mig, forlangte 1 Portion Stinke, fik den,
spiste den, betalte den, men var ikke meere
tun.

tungnemmet efter dette Maaltid, end Hr. Baggesen er i Slutningen af et Krampetilsælske, og naar denne, den danske Litteraturs Diamant synger:

”O Sirius! o Grafsand!”

Saa sagde jeg her: O Gleskestinke! o! Fattigdom!

Da Larmand netop gjorde det selv samme; saa vilde det være til Unytte, at beskrive det omstændeligere; Men paa det ingen af de Dine som kaste sig i denne Historie, skal bringe deres Principaler Efterretning om, at denne Roman er for fuld af Glesk; saa maae jeg i Hensyn til mig selv, erklære: at jeg hellere beskuer Elementerne og rejser af Bye i Naturretten, end spiser Stinke og Dyresiege, eller de konstige Retter Carl Müller har eller for fremtiden kan skabe. Glesket maae enhver altid saa undskylde og troe, det er rettet an her fordi enhver har sin egen Maade at gaae frem paa — Man maae komme hvor man vil paa Jorden, saa spises og tænkes der forskiellig — og Sterne maae rejse vittig, Cook dybsindig forskende, Norik søelsom, Voltaire vellystig, Baggesen mageløs, Gviid moersom, og Sneedorf nøjagtig; saa er det ingen Urime-

lig

lighed at spise for sig selv og tænke for sig selv, at rejse til Dyrehaven og spise der — som et Allodialgods til Skinken, regner jeg en Kop Kaffe, som ganske i forbigaaende blev mig re-stamenteret af en god Ven, der i det Øst hvor Freja gik ind, var kommet til den og nok to for 24 sk. Aldrig behøvede jeg denne Foræring mere end i dette Nu — og naar ikke denne vore Nerves Stivelse smager got i Græffet, naar Sjelen er giennevbaffet af den reene Luft, Hjet i Selskab med Himlens blaae Taster Røse og Skovens mørkegrønne Træk og Dret er i Bisit hos Engletoner, som snart træktes med Rielenhed, snart med Sorgløshed og snart med Mandighed; saa tillade Verden jeg siger den "da være Kaffe en forbandet Ting."

Gudinden Freja, om hvem jeg næsten ikke kan fortælle andet, end hvad der om enhver takkelig Gudinde kan fortælles i luftlette Vers og jordist Prosa, var jeg desto snarere tilbøjelig til at troe var Frøken Emilie S*, hendes alt omfattende fine Levemaade, den reene afstfyldsmine emallieret paa det hvideste Ansigt, i hvis Skygge saaes Blodets, det sunde Blods levende Rødme, hendes godlidende Smil, den ikke takkede den sødeste Mund, men det
hvis

blideste Hierte for sin Fødsel, en Lethed i Begjærligheden og i de fineste Træk, som ingen uden den velhavende Natur var i Stand til at udbrede over et saa fuldkomment Ganske. — Alt dette pakked sammen i Bjer, overbeviste, lærte og sagde mig "En Gudinde kan ikke være det uden at ligne Emilie" Om det var fornustigere, at kalde en smuk Pige en Gudinde, eller om Gudinder altid have været Menneſker, det overtænkte jeg, og vil i øvrigt raade den, der ikke gider tænkt over men blot føelt Indtrykket af saa skøn en Form" At holde sig fastere ved en jordisk Pige, hos hvem der opdaget 2de Gudinde: Egenskaber, end gaae paa Idealjagt efter et Joeminimum, der endnu ikke er falden ned af Himmelen. Hvor let forsummer man ikke sit Vrende! Netop da jeg skulde erkjendigt mig om Freyas Bolelser, hendes Smag, hendes Dom over sin Dyrehavsbred og igjen aflægge Regnskab derfor for heele Danmark (Nej! for de Læsende i Danmark, mit kjære Bleshorn!) staaer jeg saa stiv som en Politiekiendelse og mæler ikke et Ord, hører ikke en Smuds af denne Engel og paa det heele Verden maae viide det, gif jeg bort, uden at høre, enten hun moerede sig meest over vo-

re

re Sæder, vore Forlystelser eller vore Soethatte, enten hun ansaae os for huule Balnadsstaller eller for smaae Kjerne, enten hun saa vore Hoveder an for pudrede eller Puderet an for Riinfrost af Nordpolens Pudderpuiser, enten hun saae vore Dragter an for Rigdom, eller vor Rigdom an for Klæderne — Man pæne mig ikke! fort sagt: jeg veed ikke meere deraf end den dejligste udhugne Minerva. Derimod havde jeg den Glæde at høre Odin og Thor en Samtale af, som dog tiener til at gjøre Regnskab for hvad de tænkte om Dyrerhavens Glæder — Og jeg forsikrer Læseren, at det var en Glæde at høre hvor flydende disse gode Mænd taelte flette Vers. Dersom andre synes det samme, saa vil jeg ikke beholde Samtalen.

Her er den:

Thor.

Man kan sig her i Stoven ikke moere —
Jeg meener, naar man hiemme har det got —
Her er vel ingen Skjel imellem Smaa og Store;
Men Smagen har dog spillet Banterot.
Man tjører tykt i halv'; og heele Chaiser,
Som om det var en Skam at bruge Been til
Gang:
Man

Man putter evig Sort i peene Næser;
Men aldrig hørte jeg en mandig Sang.
End ikke disse Udyds Nameseller
Anvende Munden til en Tonelyd —
Man seer i dem kun varme Grefedeller,
Hvorpaa staar malet "kom dog hid og nyd!"
Man kommer kort sagt her, for her at komme,
Og for at see hinanden her en Gros,
For ald Naturens Pynt er alle Sjele tomme
Fra Raadens indvil den, der stak i hiin Matros.

Odin.

Du er som altiid, meget snar til Brede,
Jeg tør dog ikke nøjes med din Dom.
Man kan sig her som andre Steder keede;
Men den der keedes, seer jeg ganske an for tom.
Hver Tiid, hvert Menneske har sine Skikke,
Og efter dem man burde dømme dem —
Den gamle Tids var, som Du veed at drikke
Og den var undertiden meget slem.
Nu seer jeg Skikken er slet intet at bestille,
Men tage Livet af hver enkelt Dag;
Thi det herud sit Legeme at trille,
En Kylling dræbe, Fisk i Torbæk pille,
Det seer jeg ikke an for nogen Sag.
Jeg har paa disse Tiders Mænd at laste,
At de allene leve inden i,

Dg

Dg Livet i Naturen frax forkaste,
 Naar Maj har balangeret dem forbi;
 De kalde Viin Naturens største Gave
 Dg Dyresteg en sand Lyksalighed,
 Derfor gaaer deres Sundhed tit af Lave
 Dg sildig slutte de med Nøjsomheden Fred.
 Det gaaer naturligt til, at unge Piger
 Sig pynte nu, det er en Arveløst —
 Røds, Rildren, Aft og overbreven Smiger,
 At føle Haanden ydmyg overkøst,
 Det er i Lande, hvor man sig forlyster,
 Den mindste Løn for usfelt Roneliv;
 Dg det at være Modens egen Søster,
 Ej nær saa slemt som eddergiftig Riv
 Dg Appetit til groveste Ulykker;
 Jeg hører af en Tunge heller Snak,
 End at den Næsten skjærer peent i Stykker,
 Dg hellere end Graad, jeg seer en modens
 Frak.

Thor.

Jeg veed Du fører Menneſkets Processer
 Med ingen Velighed. Men sæt engang,
 At alt fra Fruer til Nobleſſer
 Til simple Bønderkoner sprang,
 At Mænd der ages nu toers over Gaden,
 Til Verdens Ender som Soldater gif — Dg

Og Ronen, som hun burde, pasde Mæden
Og ikke Prægtighed af Pudder fik,
Var Verden ikke da en Smule bedre?

Odin.

Den var da ikke saadan som den er —
Men mærk Dig! man kan Krig formeget hædre
Og man kan Pynt formeget have kjær.
Af Got og Ondt, af viist og af det gale
Er Livet og dets Vane pakket fuldt;
Held den, der kan sig selv en Middelvej befale!
Han møttes, naar hans Naboe dør af Sult.

Den eller de, som agte at viide meere om
mig, eller blot hvor jeg blev af fra Dato, be-
hager, hvis de ere hungrige at spise Frokost,
og hvis de ere tørstige at drikke hvad de selv
have ved Haanden, og dernæst smukt følge
med mig og Hr. Laxmand, for hvilken Ulejlig-
hed jeg igien opvarter med en Extract af den
Epke jeg nød den følgende Dag.

18. Kapitel.

Som den bør læse, der kan staae tilig op.

Det er over 30 danske Mile fra Sandheden, naar nogen paaftaaer, at der ikke ere Fornøjelser i Kjøbenhavn, smukke Udsigter paa de danske Her og Menneſke; Forstand hos en Indbygger. Maaden at nyde de første paa, hvorimod man seer paa de sidste, og Fordomme mod de allerførste, er, — eftersom Storheden forøges eller formindskes — Knuden i den heele Bæb. Hermed kunne man samvæste følgende: Den der aldrig faae Solen staae op i Maaen, veed ikke hvad en Morgenstund er — Han lugter Naturen, naar jeg har smagt den, han seer Dyrene i Visiter, naar jeg seer dem ved Matbordet — Alt see Naturen vaagne kjere Menneſke! at befinde sig paa et Sted, hvor saa røre sig uden Fuglene, Muldvarpen og den vinstibelige Bonde, det er meer end Kongen kan nyde — det smage ikke Dronninger — med mindre de ere tilig oppe. Derfor vilje jeg giøre dem overlade til alle som ej kunne staae tilig op at være Konger og Dronninger, at bruge Sjælen til Altrice i en Drømmekomødie, imens jeg bruger Personen til Fæstningsarbejde, Skildesagt og Vægter. Den Bissefram Sjelen læser

ber med i Søvn, den Generalisme den vaag-
 ner med i et endnu sovende Legeme, bør ingen
 misunde dem, da det er det eeneste tilige Dje:
 blif en Sybsover veed af at have føelt. Der:
 for lærte Verther og Klosternarren Sieg:
 vord os at føle Naturen i Maanestien, da han
 vel vidste man ville hellere holde Sjelen vaagen
 til Kl. 12 om Natten, end faae den af Sengen
 Kl. 3 om Morgen. Efterat have forudstik:
 ket denne Sætning, som ikke lugter af den al:
 termindste Lærdom, begiver jeg mig til min
 Morgenpromenade. Fordi Kl. ikke endnu var
 3, kalder jeg den ikke anderledes. Larmand,
 Hr. W* og jeg gik ud af Dyrehaven og kom
 under Liljestøden af vores Bært, der undervejs
 møerede sig med 2 stegte Kyllinger, til Belle:
 vue. Morgen var klar. Solen begyndte at
 kaste den svenske Dyne af sig: de flittige Fluer
 og Insekter vare allerede færdige med Thee:
 vandet, og vi gik Bejen ganske besynderlig let:
 te. Der stikker en lille Høj frem lige over for
 Bellevue, og paa denne besluttede vi eenstem:
 mig at lejre os. Det var den højtideligste Mor:
 gen jeg har seet. Havet laae udspændt for
 vores Øjne — Det var stille som et Stykke blaae
 Løst der er spændt i Ramme. Fiskene vaskede
 sig

sig fortroelige i dets Glade; Solen, der begyndte at trine af Sengen spejlede sig i dets Klarhed, og de tørre svenske Bierge, syntes at ville bøje sig ned for at drikke deraf. Den omhyggelige Fisker skjød sagte sin Vaad frem til Garnet og sang sin Ritar frøe ved den høje bede Sangst. Skovens ved Havsiden farvede dette Billede dobbelt skönt: de mørkegrønne Toppe, de med Jorden krybende Buske, gav det Hordning og Styrke. Glimrende Marmertænke jeg, hvor ny er dit Ansigt! hvor ung din Ynde! og saaledes sødes du daglig! og kun da mindre yndig, naar en misundelig graae Skye skjuler dine Yndigheder for os! Saa skue dig, som i Dag, den trætte Vandrer, den mismodige Syge og den Unge der træder frem i den store Verden!

Stedet var oplagt til mange gode Beslutninger — Ifkun den Lyd, der ej mislyder i det blide naturslyttende Øre, hørtes her — Her hørtes ingen Støjen fra de Telte som vare et Stykke borte, ved, ikke en Trop fremtrampende Krigere oprørte det dugvaade Sand: Ifke hørtes høje Røster der udfraale: Citroner og Hølssteensild; ifke Skralen af Jernstænger og Skæltønder i en tung Bogn; Ifke Splid, ifke Rabale, ifke

ikke Stævning, ikke Slutterie, ikke Skyldner:
 suk, ikke hielpeløse Menneskers Skrig, ikke
 — fort! jeg gider ikke tænkt paa de stygge
 Ting jeg ej hørte — nok, at de ikke forbittre:
 de mine Fornemmelser eller mørkede mine Ud:
 sigter! Jeg saae og hørte her det, som jeg
 førstindt mange Gange før havde seet og hørt;
 men nu var min Fornemmelse stemt til at mod:
 tage Indtrykkene og beholde dem. Gladere
 end Feltsherren der har overvunden Fienden
 og nedtrampet Ligene, sad jeg her og saae en
 flittig Landbruger lægge den snorlige Jure hen
 paa Agerens Ryg — det blanke Plougjern
 hviles jeg var Eolv og hans messingknappede
 Løse, var mig i dette Minut guldsnapret.
 I Bildænderne, der sejlede bekrærende med en
 Flok Ellinger, saae jeg meere end Campes
 Kunst, og i de andres Færdighed i at skule
 sig med Vand, saae jeg meere end Dykkere
 fra Engelland.

Solen slængte sit Guldskimmer hen paa Vin:
 duerne i Bellevue og brættede Straalerne i
 min Værtes Ansigt, der, medens vi andre be:
 andrede denne Morgens Pragt, snarere var
 fægt af Forundring end smeltet hen i Beun:
 dring — "Åh! saadan en Morgen!" udbrød
 vi

vi andre 3, Manden med Kyllingerne, sagde vel intet, men hans fornøjede Udseende, som Solen havde den Skjæmt at skinne ret et terryffelig paa, gav dog tilkiende, at han agtede denne Udsigt højere end en stegt Kylling. I Bellevue faaer man en ganske god Have at drikke sin Thee i, og hvis Solen da gjør det samme ved ethvert andet, som den paa Højen gjorde ved vor Verts Ansigt; saa har man en ret skøn luft Gang, hvor man kan paa sit Legeme ind — Det øvrige Selskab benyttede sig af den første Lejlighed Kl. 4 om Morgenen, og jeg benyttede mig af begge.

Man erindre sig, at Larmand endnu ikke havde truffet sin Gubinde — desto større, maatte det, at hun treen ind med et Selskab i Bellevue Kl. 5½, være Glæde for ham. En fordybet Kompliment og Strohed fra Larmands Side, og en lille Smil fra hendes Side, hilfede hinanden, endog førend hendes Broder, et smukt ungt Menneſke kunne overtøge vi andre. Dette ny Selskab havde i Sinde at henvinſe denne og følgende Dag i Beskueſer og vi ſkulde følge denne Strøm som en Fyrrepind, fordi jeg ej kunne bryde et Løfte og Larmand ej kunne anvende sin Tid på andre.

dre. Altsaa, ovenpaa Brokøsten i Lyshuset,
fulgte en Tuur til Emilias Kilde ved Søelyst.
Stedet selv, som Hr. Prams danske Muse
høitidelig har besungnet, bliver skønnere ved
den Kilde Grev Schimmelmänn helligede sin
Emilias Minde, endstjøndt Naturen omhyg-
gelig har sørget for dets Vnde. Endog Bro-
en der i en Cirkelbue bøjer sig over Høiene og
der neden under satte Monument, gjør Ste-
det meere romantisk end man formoder. —
End ikke den største Suurmuler seer denne og
Mindestøtten af hvit Hie Kilden springer
og det foranliggende Hav, uden at tænke,
Schimmelmänn valgte det skønneste Sted til
den skønne Idee. At Indskriften paa Min-
destøtten er:

“Emilia!

“Her vandrede du engang —

“At forlængst ej meere!

“Helligt er det Sted du vndede —

“Ulfyldighed, Himlens Ulfyldighed

“Udfylde Hjertet med dit Navn!

“Og hvo som har elsket,

“Kæmpe det med Taarer!,,

Det forhøjede mit Opmærksomhed, da man
helvden i Danmark træffer en dansk Indskrift.
Tiden,

Tiden, tænker jeg, bortæder ligesaa hastig
latinske og franske som danske Indskrifter.
Den vovsommere Haand der engang vil sidd
alle Mærker af Fortiden fra hinanden, lader
den snarere synke ved at læse danske Ord om
danske Ting; Korthed kan vor Eprog have,
det viser denne Indskrift: romerske og fran
ske Soldater ville umuelig umage sig herind
for at kunne spare deres Tungemaal — og, da
ikke ret mange forstaae udenlandske Eprog,
som kunne have Lejlighed at see siige Minde
mærker; saa antager jeg "At den der rejser os
en Mindestøtte, bør — saafremt den ej skal
siige Verden noget, som ikke enhver i Verden
maa vide — lade den tale Landets Eprog."

Ligesom der paa ethvert Sted i Verden,
ere nye Ting at see, eller nye Synspunkter at
betragte gamle Ting fra; saa er det ogsaa vist,
at man mindst vil finde sin Forventning bedro
get ved at besee Stæderne fra Dyrehaven ned
med Øresunds Strandkaut. Hvad Beliggenheden
vinder ved Havet, de omliggende Skove og de
søenske Bierge — det har Danmark i den see
nere Tid vundet ved smagfulde landlige An
læg, som jeg ikke vil give Udlandingen Skyld
for, da de i mine Tanter desuden ere tilføjede
An

Andeel nok i vor Forstands Opfostring; Men
 det Ønske maae jeg dog tage op — siden det
 ligger paa min Vej — At de Fornuende med
 de blot Flittige herester maatte Injuriere meere
 i laublige Anlæg end i Klæder. Gudinden Ce-
 res kan vel ikke klage over Dyrkelse her; en-
 hver veldyrket Plet er hendes Alter, enhver
 Pind den stræbsomme Landmand sætter, en-
 hver uartig Green han tvinger til at give sig
 et smukt Gjerde, er hende en Douceur — Men
 det er og større Monstere der skaber de smaae
 og store Træer, der give de smaae Afslæggere —
 Gands! der ere Mænd som jeg ikke ønsker at
 kjende uden af deres Anlæg, og Anlæg jeg
 blot søger at kjende for Mandens Skyld. Men
 Anlæggers Yndighed lader mig let glemme no-
 get af den første Uædelhed, da man dog seer
 at han hellere vil sminke Naturen end indpode
 den farlige Kopper, hellere vil gjøre Stedet
 beboeligt for Mennesker end til et Svinesemi-
 narium — og hos den sidste finder jeg ved Si-
 den af de simple Planer det pyntede Menne-
 ske. Naar vi ligesaa gjerne grave i Jorden
 som bestille en ny Kiøle, da vil de yndige
 Egne herliggjøres ved Gliden, og skabe os de
 Elysier vi før ragede efter paa Kobbere eller i

Bøger, og de simple eensformige vil ikke læn-
ger blive parrede, fordi Smagen i Kulturen
ej er den samme. Og da, kjære Danmark!
vil Du ikke savne Piller af dorisk Orden, Mo-
numenter fra Egypten, Fransosens Glimmer-
stads og Brittens forvildede Anlæg, fordi
Du har nok i dig selv — Da vil din Indbyg-
ger ikke rejse til Italien for at see grønne Dale
vandede af klare Bække, eller til London for at
see Mennesker eller til Lydsland for at see
Skove og breede Beje — da vil han bygge
reenlige og ikke skrøbelig prægtige Huse og
skaffe sig Venner af sin blide Karakter og ikke
af sin Viinfjender. Saaledes tænkte jeg ved
Afskeden med Søløst og Emilias skønne
Minde og soer i den holsteenske Bogn med Sels-
kabet til Webeck og

K e n r u m.

Webeck ligger paa Sandet, der er en na-
turlig Kantning om Havet. Det er derfor
det giver en ny Udsigt uden at være andet end
et simpelt Sted. Men Gaarden Kenrum, som
Fabricius-Tegnagel her har opilædet, lader
en Rejsende ikke mærke den nøgne Strand.
Den er omgivet af naturlig Skønhed, men
fylder Konsten og den gode Smag ligesaa me-
get

get. Bygningen selv er simpel Stjøn og har en tryllende Udsigt mod Havet, da den ligger paa en bjergagtig Banke. Mod Havsiden har den Støtter, som noget fra give den et romantisk Stjøn Udseende. Den svenske Konge Karl den 12te har her i Haven et Mindesmærke af sin Løst i en stjøn Kilde, hvoraf han engang skal have drucket — Man træffer overalt inde i den Stjønne Fodstier, der ikke som de lange Alléer ere eensformige for Diet, men leede snart til Buskværke, skyggesfulde Træer, Lyskumle, Støtter, eller og give Udsigt til en smuk Dal, der ender sig ved Foden af en høj Banke. En Kanal forstjønner Anlægget endnu meere. Minder af alle Professioner møere sig ret delikat her ved de afvejlende Gjenstande, og det meest fræne Menneske skulle ikke kunne ønske sig fra dette Centrum. Det Stjønneste af alt var i mine Øjne en Dal der kun gjordes usynlig af Træer, hvori en Bæk slyngede sig igjennem den stjønneste grønne Grund; Man saae her et Mindesmærke for Landstiden, og (hvis jeg mindes ret) eet for Baabensøvelsen. I et Hjørne under Foden af en bjergagtig Banke laae en Fæstning, bygt i den tyrliske Smag, der indsluttedes af Kanalen og havde et Bat-
terie

terie til sit Forsvar. Bærelsernes Indretning
vare i tyrkisk Smag, tyrkisk Skjønne, og i det
eene gjemtes tyrkiske Baaben. At see dette i
en temmelig stor Dal, et Krudttaarn, Skil-
derhuuse, Baabenstøtten og den slangeformige
Kanal, giver et Syn som ikke vel kan beskri-
ves. Der ere overalt mange Ting, som ind-
byder Djet; men ingen som lader det ganske
utilfredsstillet. Havde jeg havt Blyant, Sted
at skrive paa, og havde mit Dje ej forlangt
ald min Tiid; da havde jeg skrevet i Haven:

" Djet seer det og begræder

" Savn af Guld og egen Tiid;

" Hjertet øser landlivs Glæder,

" Kjelne Muser lokkes hid. *) "

*

*

*

Følger nu maaskee ikke Tusendedeelen af
diffe Eddheder med os; En uvis Kjerlighed,
Synet af den Skjønne, der endnu ej havde gi-
vet ham nogen Panteobligation paa sit Hjer-
te, og saa noget ganske andet, end at være uden
diffe Piinster, i det Skjønne Cenrums Have.
Han

*) Uden at kjende Cenrums Ejere, er denne Bog
bleven til; en Ting jeg burde tilføje for at gøre
gjøre Beskrivelsen ikke klæber paa et upassende
Sted.

Han ønskede sig maaskee som alle Elskere frem:
ad, og jeg ønskede mig ikke en Jodbred fra saa
stjøn en Dag og saa skjønt et Sted. Grøf-
tenen fandt jeg derimod var endeel nærmere
ved at lade sin Opmærksomhed spadsere med de
seete Ting, hun gif med sin Broder, og tænkte
maaskee ikke endnu at Larmand kunne være
der for hendes Skyld. Min forelskede Cleve
fik kun nu og da et Øjekast, som han dog virkelig
skjal vi andre fra. Det værste var endda at Co-
len havde listet sig saa højt op paa Himmelen,
da han derimod ikke var kommet paa det første
Trappetrin til hendes Hjerte. Fordi jeg læste
de Forlegenhedens bævende Epilber i hans Ta-
le, Misshaabets Regnvejr i hans Øjne og en
Selundvisers Ustædighed i hans heele Figur,
fik jeg Lejlighed til at gjøre et Skridt for ham,
som han endnu ej turde gjøre, og som dog en-
delig maatte gøres inden hans Hjerte endnu
blev blødere — Jeg skød mig til den Ende ef-
ter hendes Broder ind i en Sidegang, lod de
andre gaae forbi og holdt et lille Forhør over
ham ex tempore, uden Bleg og Pen, uden skrevne
Questioner og uden at have nogen anden Ju-
rist ved Haanden end mig eget Hjerte.

Forhøret.

Jeg. Bliv ikke vred fordi jeg spørger Dem om noget Hr. Lindeblad.

Han. Nej kjære Hr. Bjørnelap, spørg hvor om De vil.

Jeg. Er Deres Søster forlovet? har hun Penge, Forældre og hjemme i Kjøbenhavn?

Han. (dog med et Slags alvorlig Seent paa mig) Det var en Tandens Hoben Spørge maale paa eengang.

Jeg. Tidens Korthed befaler at de blive det — jeg skulle ellers meget omstændeligere forklare mig.

Han. Nu da! jeg, forudsætter De ikke vil misbruge min Oprigtighed og altsaa kan jeg kun kortelig svare Dem: Hun er ikke forlovet, hun har maaskee Penge og maaskee ikke, Forældre og maaskee ikke, og deels hjemme i Kjøbenhavn og deels ikke. Seer De! det er kort. Er De fornøjet?

Jeg. Nej ikke saa syndelig. De svarte jo som Apollons Statsminister.

Han. Ja men her i Haven kan jeg nu ej sige Dem meere. Vil De tage om med af Dyrehaven, saa vil jeg sige Dem adskilligt, De kan hjælpe Deres Begjerlighed med.

Jeg.

Jeg. Jeg skal følge med som en Haarpung med en Naryk.

Han tog kun 3 Hop og var udel af Sidegangen og jeg gjorde de øvrige Selstab. Fem Minutter endnu ofrede vi Gratierne, Naksderne og fremfor alt Havens Ejer vores Tak for den Fornøjelse vi havde nydt og trak nødig vore Figurer ud af Haveporten. Og overalt vil Du finde, kjære Læser! at de Fornøjelser Du nyder uden at være besvovret, anbefalet og kjendt, ere de sødeste. De søge Dig ligesaameget som Du søger dem, og derved vil Ligheds Billedet langt snarere kaste sit Lys paa Dig, end Conventsdokreterne i Paris formaae at være dets Skygge.

Hu foreslog Hr. Lindeblad og jeg en Spadsferetur. Frøkenen kunne ikke gaae saa langt; Lærmand, een med Frøkenen værende Hr. Swinesen og en Jomfrue Bittermandel, ville ikke gaae og altsaa kjørte de efter Aftale ganske langsomt i Forvejen i 2 Vogne. Saasnart vi vare uden for Webeck, begyndte Hr. Lindeblad den lovede Efterretning saaledes:

"Min Søster er ikke forlovet — Et af Deres Spørsmåale, som jeg nu ej nøjere vil undersøge — det vil sige: hendes Moder har ikke

let lovet hende til nogen. Har hun altsaa sø-
 vet sit Hjerte ud i Verden; saa maae det vær-
 re ugyldigt og ikke testamentorisk rigtig. Der-
 for svarede jeg Dem hun var ikke forlovet.
 Men da De maaskee som Ben vil fordrø et
 udsørligere Regnskab for hvad jeg allerede har
 sagt Dem; saa maae De vride: Min Cousine
 Frøken Lindeblad, har havt en Fader som
 var en særdeles god Mand og min Farbroder,
 han døde og efterlod hende en Stedmoder,
 Søster til Hr. Sinesen og 20000 Rdlr. For
 nu ikke at være ganske uvirksom med en Steds-
 datter og 20000 Rdlr., gjorde hun Udkaft til
 en egen Opdragesplan, der bestod i en stærk
 Indspærring af den jomfruelige Frøken. Der
 vare Folk i Egnen, som kom der ofte, men
 som aldrig saae Frøkenen, naar der vare
 Mandfolk hos. Saa snart der kom et Mas-
 kulium, relegeredes det ned i nogle naboelø-
 se Gæstefamre og Frøkenen blev paalagt en
 Sygdom og befaleet enten at tage Stahls-Pul-
 ver ind, eller — hvis Kavaleren var betyde-
 lig — Lütlauns-Piller. Et gammelt Sejers-
 værk, som foreskifte Tjener paa den eene og
 Gartner paa den anden Side, var Caution
 for, at ingen fik et Glimt at see af hende,
 Hun

Hun maatte ikke lære at skrive eller læse Skrift
 for ikke at forlove sig paa Papiret. Den om-
 hyggelige Hr. Svinesen og hendes Moder,
 forsømte ikke ved bibelske Sprog, Anekdoter
 og levende Beviser at indprente hende Af-
 sky for den gifte Stand, paa den meget an-
 tagelige Grund "at det var saa slemt" Traf-
 det sig, at der kom en fremmed Han og hen-
 des Moder ej hastig nok kunne sende hende
 Stahls Manifest eller Lütlauns gloende Rug-
 ler; saa var enten hendes beste Stads uvasket
 eller og Mamas Sølvstøj var upoleret og det
 betroede Forsigtigheden ikke til andre end den
 agtsomme tjere Frøken, ligesom og enhver
 Kalkun der skulde straffes paa Tungen, stod
 under hendes udøvende Magt i slige Tilfælde;
 Fordi det var mod Blufærdighedens Para-
 grafer, at lade sig see for Mandslægten uden
 at være gift; saa, fordi det var en Ulykke at
 være gift, fandtes Frøkenen med Forstan-
 den villig til at lyde disse stedmoderlige Bud
 og antog Livet for en Samling af Kapuner
 med hvid Sauce, flegte Kalkuner, Gjøds i
 Smurkaal, og alle de mangfoldige Suppe og
 Sauce; Regimenter — og dets Byrder for Reg-
 testab og Mandfolk. De veed, man ligesaa-
 let

let kan tænke formeget, som praktisere formeget. Det 16de Aar bragte i det mindste Frøkenens Eynes i saadan Gjæring, at hendes forhen havde Indsigt i Livet, var hende ikke mere betydelig end Formbejlen til en Krokan. Idealet forsvandt: hendes Følelser sagde hende, en feed Kapun duer ikke til en ung Piges Sjæl — og nu vare alle Mamas symboliske Bøger intet andet for Frøkenens Opmærksomhed end en ituslaget Potte. Hendes Hoved var, naar jeg skal bruge Egnelser — at ansee som en gammel Ridsstædgaard, hvori der før har boet et Par gamle andægtige Folk, der have moeret sig med Lænestole, Tobaksrøg, gammel El og Røstekonserter, som disse Folk nu sælge til en moderne Herre — Alt bliver her vraget og reduceret. Her betrækkes, paneles, gibses, flures og males: En blød Sofa træder i den venlige udstoppede Lænestoels, Millefleur og Beragamot i Tobaksrøgens og Champagne og Fortepiano i Ellets og Røstens Sted.

Med dette forandrede Hoved gif hun endnu et Hjerdingaar omkring i Huset, og lod sig i det mindste ikke for Moderen mærke med nogen Afvigelse i de antagne Sætninger og overlod sig i denne Tid til den finere Filosofi, der kunne

kunne sælbes fra Romanen om Klarissa og Herfort
og Klare. hendes Moder blev kort derefter —
Enke, det vil sige: hendes Mand fik vigtigere
Grende end at eftersee Hønsenes Eggereeder og
kommunicere sin Kones Resolutioner til Aolskar-
len, Rygterne og Malkepigerne, et Embede
som var det eneste der var løbnet ham og som
han forvaltede med den samme Fornøjelse og
Nedelighed, som en Parykmager sætter 197
nye Krøller i en gammel gjenstridig Hestehaars-
parok. Enken fik saa travlt som et Par Møl-
lesseens der male Gryn, med at faae sin Halv-
deel sat i Pant til Jorden og erkjendte ret le-
vende i et Sukkerdugstjole, at det var den
første Umage hun havde haft med ham siden
deres Bryllupsdag. Hendes Enkestand bar
hun i halvandet Aar med ald den Syrke Etter
i Kristenheden kan bære den og Enker af sin
Forstand blant polerede Rationer bør bære den
og forvaltede med ald tænkkelig Færdighed alle
sine Gjendeele. Efter dette halvandet Aar
paafulgte der saa mange Forandringer i Fru-
ens Verden, at De nødvendige maade viide dem,
for at komme efter Frøkenens Ophold her.
Ulrik Michael Træehammer hedde en lang
klodset Dreng, som Enkesruen var Tante til.
Da

Da han allerede havde begyndt at bande — eller
i sit femte Aar — døde hans Fader, og Kæp-
ten blev nu arvelig testamenteret Fruen for at
ælttes i hendes konstige Hænder til et yndigt
ungt Menneſke. Da han nu allerede i en Al-
der af atten Aar kunne røge Tobak, drille
Rhinskviin og ride paa gale Heste, ſaa var
hans Tantes eeneste Ønſke, at ſaae ham vel
giøt. Den ſamme Frøken Lindeblad, der
hidtil havde været hendes Potters Guldmæ-
tig, hendes Kalkuners Dommer og hendes
Suppers Laborant, var den hendes Bald-
ſaldt paa, fordi hun foreenede med et ſmukt
Anſigt 20000 Rd. Vel erindrede hun ret let
vende; at hendes kjære Michael adſkillige Gange
havde øvet ſin Forſtand i at drille Conſinen
ved at vælte en Suppegryde, ſmudſe hendes
Stads, eller ved at indlade tyvagtige Rætte i
Spiseſkammeret, men dette troede Stedmode-
ren var en Damp, der ligesaa haſtig rraf ud
af Frøkenens Hukommelse ſom en Dug ſar-
nd af en velindrettet Skorſteenspiſe. Og alle-
ſaa roſede hun i 2 Dage Frøkenens Sancer og
Kjøkkenſtid ret u hørt, førend hun en Alften, ef-
ter megen Mættelſe, halv beſvende og halv be-
falende, trennede denne ægteſtabelige Bæver for
hende.

Frøkenen, der gjerne hørte noget om sin
 Hæftenslid og sine Saucers Godhed, efterat
 hun i 8 Aar forgjeves havde ventet derpaa,
 blev hverten rød eller bleg ved denne Familiez
 sreg, hun taug kun og tænkte: Jeg skulle være
 Kryderiet i Familiens harste Smørsauce! Nej
 — for skal jeg blive evig Plukkesist! (her maae
 man mærke, at hun endnu taler og tænker i
 Hæftensproget fordi hun netop ikke forestillede
 sig dette Ægteskab bedre end harst Galling:
 smør og mager Fjendsherreds Dresteg) Kort
 sagt: hun ville ikke. Moderen hørte Afslaget:
 sammenbeed Diestantsen af sine Førtænder —
 og smekkede forskrækkelig ud af Stuen paa sine
 nedraadte Pampusser. Pampussernes Frue
 konsuleerte sin kjære Broder Svinesen — og
 han forsikrede hende om sin Vijsand i at drille
 Frøkenen. Han fandt, at det var farligt at
 lade hende leve uden Selskab med Fruen, og
 nu skulle hun daglig nyde den Ære, at ind-
 klemmes hos sin kjære Moster, for at høre uaf-
 brudt Ægteskabsforslaget. Men Skjæbnen
 var her, som næsten altid, meget artig mod
 den fortrængte. Frøkenen benejede bestandig
 Affæren om Ægteskab — Og inden man troede
 det kunne have nogen suur Følge, laae den
 brave

brave Frue Lindeblad i en betænkkelig Sammenhæng med en raadnende Feber. Der var den første Gang hun havde været ordentlig syg, og hun havde altid kureret Bønder ved en for dømmelig galant Receptbog, som hun havde faaet efter en afdød flog Maud — Derfor troede hun sig selv saavel, at hun brugte alle de Maveraad Receptbogen ejede. Efter 14 Dages Forsøg befandt hun sig uden Forskand, og den følgende Dag døde hun i Hr. Svinens Arme. Man begrov hende. Svinen fulgte Gaarden — beholdt Sølv og auktionerede Tintallerkenerne og Stolene og rejste her til Kjøbenhavn for at applicere Michael Træhammer til noget. Frøkenen tog han under sin morbroderlige Vinge med som en Familienkylling. Hun er hos en Frue her i Byen til videre og han logerer hos en Lysekøber, der har tjent som Kudst hos hans salig Søster. Her ender hvad han fortalte mig. Jeg forbeholdt mig meere en anden Gang. Naade Bognene — fjørte og affondredes i Nørreport.

19. Kapitel.

Om Menneskeædere i Danmark.

Bliv ikke vred, kjære Danmark! fordi jeg maae sige Dig en Sandhed. Jeg kan ikke dølgge for Dig, at du blandt dine Indbyggere har Menneskeædere. Det er en Hundedags Cæting raaber Du; Nej! det gjælder kun om Maaden de spises paa. Hottentotten nøjes med at spise Mennesket raat, fordi han ingen Kogekunst forstaaer. Men vi — Held vore Dage! Vi have Systemer for vor Mave, Forordninger for vor Bane, Love for vore Netter og hefte Bøger fulde af fine Maader at tillave Maden paa. Dette beviser vi ikke ere raare Folkslag — Naar jeg nu ærgrer min Næste meget grovelig ihjel; sda spiser jeg ham stegt eller speget, og chikanerer jeg ham paa meget udvægte Maader; saa hakker jeg ham fin, for siden at spise ham som en Postej, Frikadeller eller Sauce. Længe vaerede det inden vore Villse udsandt Maaden for Proprietærernes Madlavning, og man kom endelig saavidt, at man saa de spiste deres Høverjebønder. Hvad Hamborg og Lübeck levede af Riebmændene, det var man saa god at give Proprietæren som en Eskale, at kjøle sin Mave paa, fordi han

solgte

folgte ham sit Korn dyre. Landprangerne for-
 sikrer man spiser Rødbmanden og Bønden.
 Kort, det eene fortæller det andet. Men det er
 ikke smukt. Jeg ville hellere, at mine Land-
 mænd ikke havde saa god Appetit; Jeg vil-
 lende de holdt dem meere til Salaten og
 lod denne Overdaadighed være. Jeg vil allert
 i Besynderlighed for denne Sunde afbede For-
 tæringen af et vist Slags Menneſker, som le-
 ve i vort Land, fordi min Fortællings Oprig-
 tighed netop har nogle af dem nødig i denne
 Historie — Og det er — Jyderne. Jeg er til-
 fe omsonst faldet paa denne Begjering. Der
 Digtere saagar, have fundet for got, at skilte
 af Jyllændernes gode Rygte. De fortælle os
 allehaande forſtræffelige Ting om ham — og af
 enhver Pen de dyppe, udflyder den Særling,
 at han er ſtiffelig dum. Derſom de tyofte
 Genier engang falde paa at lære vort Sprog,
 ſaa ville de let opdage, hvorledes, her til
 Lands, de mindre Der umage ſig for at ſprede
 denne ſtørſte De i Landet — Og jeg ſiniger
 mig ſaameget af at kiende deres Indſigter, at
 de ved at ſee den ſaakaldte feede Jyllænder
 tranſhere, vil raabe "Det er Pharaos magre
 Røer, der opſluger de feede" I de Lande,
 hvor

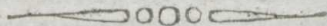
hvor Hovedstadens Mennesker gjøre sig tilgo-
de med deres Landsmænd, der er det dog kun
en lille Provinds der lider; men at ald sand
Sands, skulle have trukket sig fra de jydste
Menneskefigurer, der behoe saa stor en Stræk-
ning af Landet — det er en Frikasse, som
kun kan smage Satan got. Man er derfor
saa god at troe, at jeg meener det ganske ærlig
med Jyderne, og at jeg kun nødvendig frem-
sætter denne min kjære Landsmand, ikke som en
Dumskude men som en Originalmand. Det
er daarligt at troe, at alt tildrager sig i Lan-
dets Hovedstad og det er en dum Trang eller
en Unode at modtage der alle Karakterer til
en Historie. Hovedstaden er kun Landets Stad-
festue. Levemaade og Tonen der, ere Spejlene
og Møblerne i denne Storsue — og det Styk-
ke Menneske, der her er originalt, er enten en
Poet eller i det mindste en Suplikant. Man
maa troe mig! I Jylland er der de samme Ting
som i Kjøbenhavn. Man kan, blandt Jyder,
sviise sine fem hundrede Daler bort om Afte-
nen, dandse, ennyere sig, viise sig, pynte sig,
kjøre lange Skifter, nyde sin Champagne,
skiesne imellem Pontak og Cette Biin, bagtale,
bukke, gjøre Bisiter, kjøre i engelske Vogne,
læse

læse tydsk, elske og udlagere sin Formue med den selsamme Lethed og Færdighed, som i Kong Christian den syvendes Residentsskab. Det skal være nok herom. Hr. Svinesen er den Tyde, jeg efter denne forudsatte Moral, fremstiller.

Endstjøndt denne gode Mand ikke kunde fremvise nogen Præstestest om sin Fædse; saa troede enhver dog, at han absolut maatte være født engang; thi han havde intet aandeligt paa sig, som forbyd denne Tanke. Hans Ansigt var ikke mindre end en brunsvigtet Plaster; det vil siige: han behøvede en stor Hattespul. Omtrent midt paa Ansigtet logerede en Næse, der var saa magelig at sidde paa som Bagstøtten i en hollandsk Bogn. Jeg tør ikke følge disse to Omstændigheder, fordi et Ansigt og en Næse ere 2 vigtige Landkort over et Meeneste. Hr. Svinesen havde smaae Dine af selsamme Facon som Knaphullerne i en Silkenæse, hans drøje Kinder inviterede til Prestegen og hans runde Paryk snød altid den bagstaaende mangfoldige Lysstraaler fra, fordi den ragede frem som en Stevnsklint over hans Nattes Horisont. Fra hans rosenrøde Mund hørte man intet; thi han havde en fiolet

der lignede Mundingen af en Sabelsfede eller et Cystle sammenlagt Nye meere end Rosenrøddhed. Hans Legemsbygning var ikke i den græske Smag. Forsiden saae snarere ud som en hvelvet Port med et Taarn paa, og hans Tunge som næsten altid hang tilsyne i Mundens Glanshul, lignede meget prægtig een i saadanne gamle Taarnporte anbragt Allarmflotte. Bem idte Mand skulle ingen i det velbyggede Kjøbenhavn have tænkt paa at kiende, dersom ikke Omstændighederne i denne Bog skulle alt for meget have Snørlov paa, hvis han ikke hia p til at danne Baggrunden i denne Roman. Det er et sædvanlig Indfald af Skjebnen, at sætte en gammel Morbroder eller Moster som et Stibord eller Sluseport for deres Slægtningers Kjerlighed, der smelter i, naar Vældens Strøm og Kjerlighedens Trykning hast vilte sprude ud over Slusen— Denne Hinder, der undertiden er en god Ondskab af Skjebnen, vilte nu i dette Tilfælde at Hr. Svinesen skulle være Sluseporten for den smukke Frøken Lindeblads Kjerligheds Strøm: Endnu holdt han med begge Hænder fast i den Idee, at Frøkenen var Mandjuden, som den milde Skjebne havde præget til den unge Træham:

Hammer — og hvem der vilde lægge en modsat
Lanke i hans Hierte, anfaae han for den leere
de Satan selv. Men, ligesom Forsigtighe-
dens Sluseport ofte flemmer det utidig fly-
dende tilbage, saaledes gives der og Tilfælde,
hoori en heel Dæmning gaaer i Løbet, fordi
man ej i Tide trækker et Stiebord, og Re-
parationen er vist da større og vansteligere,
end om man før selv havde hjulpet til en Løs-
telse. Hr. Svinesen var ikke alene en Slu-
seport i denne Tildragelse, men han var og en
Dæmning der gik itu, og disse to Ting vil
jeg let bevise ham over i de følgende Kapitler.

20. Kapitel.

Seede gaaer foran — Kjerlighed kommer efter.

Swinesen forsonde, efter Guds Huus, aldrig at gaae daglig til Frøkenen, for at pikke paa hendes Hjerte og spørge, om hun vilde lufte op for Træehammer. Frøkenen var fornustig nok til ikke at afflaae ham det paa anden Grund, end hun havde meere lyst til at døde med en fuldkommen Jomfruelighed; Men Swinesen troede saalidet paa denne Beslutnings Oprigtighed og smilede som en Østers, der skal stekkes, hvergang hun afviste Forslaget paa den Grund. Kort sagt, han hang i som en Nøkkehale, forsikrede Himlen selv havde udseet dette Par til at hægtes sammen ved Ægteskab og gjorde Frøkenen meget betænkelig ved det han trak Himlen i med. Saaledes stode Sagerne da, Laxmand saae hende i Dyrehaven. Frue Lillie, hos hvem Frøkenen var, gav dog ikke den kjære Morbroder nogen Medhold i sine Theorier, men forsikrede hende at et Partie var som en Rose, der skulle tages med Handsker paa, for ej at stikke sig paa Tornene — og dette virkede saameget, at Swinesen blev anseet som et Bæsen, hvis Næseburde være langt fra Lugten af hendes Balg.

Der

Der er intet en Pige har meere Ueflighed med, end at vælge sin Pynt og sine Kjærestter og vanskeligere bliver det, naar der er nok at vælge i, og man ikke ret er øvet i dette Arbejde. Kjøbenhavn var i alle Maader som en Kramboed, enten hun tog den fra Pyntens eller Kjærlighedens Side: mange søde Hyasinter umagede sig for at blomstre i hendes Hine: mange Blæder groede ved hendes Fødder, saasnart hun vilde kaste et Smil til de elskende Flokke der omflagrede hende, og mange havde ikke undslaaet sig for at levere hende deres Hjerter in Natura, dersom de ovenpaa kunne lade sig vie til hende. Alt dette vidste hun saa omtrent — og den Dag hun promenerede i Dyrehaven havde hun netop vaagt sig selv for at overtænke i den frie Luft den Forskjæl der var paa Svinesens Forslag og hendes egne Meeninger. Man veed, at hun saae Løsemand den Dag; Men da det var den første Gang, saa blev hun jo hverken forelsket eller sat i nogen Brand. Det eeneste der talte til hans Fordeel, var, at hun syntes vel nok om ham — og hvad dette betyder i en riig Dames Hje, det kan jeg alleene overlade til dem af den smukke Køn at afgjøre, som have været i sam-

me

me Situation. Men det skulde jo være et Mirakel meente Frøkenen, at komme saa pludselig til en Elsker! ligesom der behøvedes nogen Blanding igiennem de syv Mahometers Himle for at faae sig en Tilhænger. Skulde han vel have søgt mig der? men hvor vidste han jeg kom der? Jeg har jo aldrig seet ham paa et Bal? aldrig spadseert med ham? og hvorfor kunne han da komme? Disse naturlige Spørgsmaale vare meget forlegne for et passende Svar — de vimsede bestandig om hende den følgende Dag og gik til Sengs med hende om Aftenen. Den blaaøjsede Ustyldighed vidste endnu ikke den Hemmelighed denne Uroe betydede. Hun sov, den følgende Nat, kun hørenden Time, var uroelig og varm — og til Ære for Naturen, befandt Sengen for snævr for sine Duffer: hun tilbagedrømte sig i Cenerums Have og i Baggrunden skintede hun altid Solger. Dette kunne hun end ikke paa gen forstaae. Hendes afdøde Frue Moder havde aldrig udladt sig med et Drømmetilsælbe som dette; hun havde blot sagt: at den der drømte om Æg og Cenerestskillingen, snart fik Fortræd, den der drømte om høje Græs blev snart syg, og den der drømte om Liigkister og Præ-

Præster misfede enten en Slægt, eller fik snart en Proces; Men aldrig havde den Hensarne talt om, hvad det betydde at drømme om unge Mandfolk. Hun vaagnede derfor om Morgen med Mistanker og Forestillinger, Slutninger og Haab, Frygt og Tilfredshed, Glæde og Sorg. Frue Lillie plejede at staa op om Morgen, førend Gadens Møser sang højt om raadne Slyndre og gamle ferske Nal; Men dog syntes Frøkenen hun biede denne Morgen usædvanlig længe med at falde til Morgentheen, og neppe kom hun (dog ved sædvanlig Tid) førend Frøkenen alt stod i Bueduet og saae ud mod Nyetørvet. Herover opstod følgende Erntale, som gjør mine Læsere lidt bedre bekendte med hendes Drøm.

Frue. Frøken! saa tilig oppe i Dag?

Frøkenen. God Mornen heste Frue! Klokker er vist mange — Jeg forsikrer, jeg kunne været oppe to Timer før. Jeg har næsten intet sovet den heele Nat.

Frue. Da beklager jeg Dem. Hvordan er det? Er De syg da min Engel?

Frø. Hm! Nej. Hvad forstaaer De ved syg?

Frue. (Smilende) Jeg forstaaer derved, om De ikke er vel; om De har ont i Hoved, Hals, Lænder o. s. v.?

Frø.

Strøkenen. Nej jeg har saamen ikke; men jeg har saa forstrækkelig en Bank i Brystet.

Sruen. Sukker De da meget?

Strøkenen. (betænkende sig) Ja! jeg sukede endeel i Nat, naar jeg vaagnede.

Sruen. Og hvem tænkte De da paa?

Strøkenen. Paa ingen Ting.

Sruen. Paa ingen Ting, kan ingen tænke. Jeg meener om De tænkte paa nogen Ubehagelighed, der kunne have mødt Dem.

Strøkenen. Nej! Der er ingen Ubehagelighed mødt mig — Det var mig heller ikke ubehageligt, at jeg sukede — Men jeg forsikrer Dem det er sandt, at jeg veed ej Grunden til denne Sukken.

Sruen. Da veed jeg den omtrent. En Koppe Thee gode Pige! skal jeg sige Dem hvad De fejler?

Strøkenen. Ja jeg ønskede gjerne selv at vide hvad det er (hun sukede og saae ud paa Gaden)

Sruen. Det er den grasserende Syge, De har min Engel.

Strøkenen. Hvilken? for Himlens Skyld sig mig hvad det er. Jeg bliver bange, mit Blod kaager — skulle det være Feber? græsferen

serende siger De? grasserer der slemme Fæbre her i Huset.

Sruen. (smilende) Ja undertiden. Men bliv kun ej bange! den Fæbre De har er ikke farlig — Man kalder den Eissfeberen.

Frøkenen. (Er rødmen) Na! jeg tænkte nok De ville spørge med mig — Nej alvorligt! meener De ej jeg bør aarelades?

Sruen. Nej! min Bedste! den Banken for Brystet betynder i Deres Åar ganske vist intet andet, end at De har seet noget i Gaar, som har fornøjet Dem, og som De nu savner, da De er eene og som fort sagt; maae være et Mandfolk. Nu tænker De sig ham, som han saae ud i Gaar: seer hans Kjole, hans smilende Gang, hans røde Mund, hans fyrrige Øjne — fort sagt: De ønsker at kjende ham næjere. Nu seer De ud paa Gaden efter ham, leder om ham, som om der var en Engl der kunne findes paa en Green efterat den var sluppet Dem af Haanden; Troe mig lille Wilhelmine! det er saavist en Effer De sukker for som det er Thee De der drikker.

Frøkenen. De gjør mig virkelig uret — hvorastkan De vilde hvad jeg tænker? Jeg har jo aldrig nægtet Dem at vilde noget af mig.

Hjertes Anliggender? og hvorfor skulle jeg ej reent ud tilstaae det, naar Deres Formodning var grundet?

Frøen. Na jo lille gode Pige! jeg kan vide hvad De tænker, fordi jeg selv har elsket, selv haft saadan en lille Feber, som De nu har; endnu veed De ej Kjendetegnene saa got som jeg — derfor kan De ej heller tilstaae mig det; thi endnu veed De det ej ret selv, endnu vil De dølgge det for Dem selv om De kunde; De anseer det for Spøg; De troer det gaar bort som lit Hovedpine; og netop det beviiser De er forelsket — De vil dølgge det endelig, fordi Kjerligheden vil være eene uden stræng Nødvendighed; fordi den er sødest naar den kun er i Deres Tanke — Fordi noget tilhvisser Dem: aabenbar tugen det! derfor aabenbarer De det ikke. De vil bruge denne Kjerlighed til at lege med i deres eenlige Timer — Ikke saa?

Frøkenen. Jeg forstrækkes virkelig for Deres Indsigter i Medicinen.

Frøen. Ja, ja! Det hindrer ikke — og det er ingen Skam at være falden i denne Sygdom. Seer De ikke Kongen elsker: Ministeren elsker, Officeren elsker, den Lærde elsker, Bonde ikke Bind.

R

den

den efter, og selv den Stodder, der i Gaar mødte Dem paa Krykken, har vist elsket.

Grøftenen. Meener De?

Grøftenen. Ja! uden at være saa naragtig som en Romanhelt fra Spanien, kan man gjerne antage Kjerlighed som en uadskillelig Ting fra Mennesket. Stodderen lærer den uden Romaner — et Beviis for, at den ikke ræsonneres ud af Naturen.

Grøftenen. Kunne man da ikke forestille sig efter en Roman.

Grøftenen. Nej! men man kunne lære en anden Maade at elske paa, finere eller galere, ligesom den er skreven til. Men jeg troer ej den kan lære den begyndende Kjerlighed til det andet Køn; Men den kan overspænde vore Forestillinger, forestille Kjerlighed saa himmelhøj, at den uerfarne forlanger Magen til den hos den Gjenstand han vælger sig, at man anseer Djesproget for Hjertets, og Sproget en Elsker fører, for den Maalestof, hvorefter han i Evighed skal staae Maal. Urimeligheder og gjerne Romanens Egenheder; og den Elsker der lettere vilde faaet sin Kjereste igjennem en Dør end et Bindue, men dog vælger det sidste som det meest usædvanlige, han er ikke klogere end

end den Nar der efter Romanformularer skri-
ver til enhver der har sunnke Dine, endstjønt
disse Dine aldrig fik i Sinde at tale med ham.

Hertil var Samtalen kommen, da Frø-
kenen tabte sine øvrige Kvæstioner og nøjedes
med, under en stigende Rødme, at tilstaae for
sin elskede Frue Lillie, at Larmand var hen-
de mere end andre Kavalerer. Fruen lovede
hende sin Tavshed saalænge hun behøvede den
og sin Bistand, isald hun kunde opdage noget
hos Larmand, der lod ham vinde fra Med-
bejleren Hr. Træhammer, og med dette Hjer-
telag, begyndte Frøkenen uden Allarm, at ud-
forske hvad hun kunne om Larmand. Dette
var hende ikke saa vanskeligt. Jeg kjendte
hendes Broder, førend jeg vidste han havde
en Søster, og af ham fik hun at vide saame-
get, som hun kunne være tjent med. Da det
ellers var Midtsommersdagene denne Kjerlig-
hed begyndte i; saa var der ikke at tænke paa
ved et Val eller sligt at tale sammen; Men
Volden og de andre offentlige Spadseregange
maatte laane dem sine Børrelser til disse søde
Øjeblikke.

21. Kapitel.

Man faaer Nyt at viide.

Jeg maae slippe den Deel af deres Kjerlighed, som angaaer de første sibe Sammenkomster, de tvingne Fortaler de holdt sammen og de Ceremonier, som saadanne to Hjerter gjøre for hinanden, endstjondt de dog meene det langt solidere. Enhver behager her at foreskille sig dem paa den Maade, der er ham behageligst; Thi at paabyrde andre en Form, hvori alle Forbindelser skulde kunne stobes: at snoe Vægen hverken for tyk eller for tynd — det er en Forretning jeg slet ikke kan give mig af med. Forlovelser til Stads, Udtrykke paa Papir, Hjerter oversatte i Ord, lader sig vanskeliggøre til Gavn, end den Ublænding troer, der giver sin Kjerlighed's Historie saa stor en Mave, at den hvert Øjeblik føder et Par Solvinger. Naar Frøken Lindeblad og Hr. Lømand komme saavidt, at deres Forbindelse bliver lyst i Rind og Røn; Saa skal der komme nogle Allen af det Slags; Men før tør jeg ikke; Thi jeg veed, at man her til Lands læser lidet af en Ting den første Gang, men slet intet den anden. Jeg har desuden udsat mig nok for Folkesnak, da jeg har ladet min Eleve

forlove sig her i Bogen, inden han sit sin Examen — Og, for at gjøre det got igien, maade jeg bede man læser først noget om Larmands akademiske Liv:

Kloffen var ikke endnu ser paa en klar Morgen, da Holger saae meget stort ud — fordi han havde sorte Klæder paa — og stod i Studigaardens Port — paa venstre Haand af den Rone, der sælger sin Bakkelse efter de Vink som Minerva giver sine Sønners Møder — for at blive Svend i Latinen. Alle Videnskaber kæmpede i hans Hoved, og den sidst lærte Astronomie havde nær kommet i Haaret paa Infinitibus af Amo, som paastod, den for lang Tid siden havde haft sin Gang der i Huset. Der mytrede den Dag af Lærdom, eller af Hoveder, som der var pakket Blisdom i, og som nu skulle slaas op, vejes, maales, vrages eller stemples af Professorerne. Disses Ankomst og Bedellens Stenime, snappede endelig et Dufin op af Trappen efter det andet; Og saaledes slap een Videnskab efter den anden i den frie Lust, af de Huller, hvori de sorte Rjolars Ejermænd havde holdt dem saa lang Tid.

Larmand vældede der Lærdom op af den Dag; hvad han havde været gjerrig paa til
am

andre Tider, det gav han nu ud med den største Godhed; Saa jeg troede, at alle Videnskaberne gjorde Barsei hos ham paa denne høitidelige Formiddag. Professorerne gav ham dejlige Gadderger, og nogle plukkede saa gar Stjernerne af Astronomien og forærte de velstakte Unger han præsenterede dem. Saaledes gik denne Dag sødt hen i Nattens Elskov. Barselet var forbi — Gadderne gik hjem — Og Lærmand var saa glad, at han offentlig udraabte Hvedebrødsfæst for Gudinden Ceres, da han gik ud af Porten.

Mindre fornøjet var jeg ikke heller. Min Ven dukkede sig med Glæde ned i Bleskorpset for at lade Majoren bliide hans Solgers gode Held: Jeg saae med mine egne Øine, at Poststrytteren foer af med mit Brev og det var alt herligt. Men ikke saa glad blev jeg næste Postdag, da jeg fik Majorens Svar; Thi Begyndelsen var saa vreed, at jeg nær havde glemt han var en god Mand — Han skrev i de første Linier saaledes:

”Kjære!

”Hvad er det for Dagleunger min Søn holder til med i Kjøbenhavn? Er det af dem med de hvide Forklæder, der marschere paa Rye-tervet

"forbet og Østergaden, som see ud i Ansigter;
 "som afdampede Skjorter med et rødt Navn
 "paa? Hvad? Saa skulle den hedeste Djævel
 "excursere Jer begge to. Ham, Herre! fordi
 "han gaaer af Posten; og den anden Epidbrod,
 "fordi Sjelen saaledes deserterer ud af ham.
 "Muser siger han de hedder? Altsaa er det
 "fleere end een Raskermær — der maae kom:
 "me en dejlig Yngel ud af. Jeg bliver saa
 "underlig som en melankolsk Bæder, dersom
 "De ej siger mig, hvad det Lapperie betyder.
 "Degnen har sagt mig det var latinske Jom:
 "stuer, som gjorde Vers. Jeg gir dem Sa:
 "tan med deres Vers! det er Tegn til de ere
 "fattige. Men jeg tænker dog, det ej skal
 "forstaaes efter Ordene, som en Krigsartikel" ic.

Jeg burde rigtig nok have vidst, at Mars
 ikke er bekendt for nogen Omgang med Mu:
 serne i forrige Tider; Men jeg havde dog kun
 skrevet, "Larmand har aflagt gode Prøver paa
 sin Iliid og idelige Omgang med Muserne"
 Næste Postdag fik jeg Manden tilfredstillet, og
 paa et Brev, hvori jeg spurgte ham om hvad
 Solger for Estertiden skulle studere? svarede
 han:

p. M.

P. M.

"Man kan jo studere, saalænge man har sin
"Forstand? Altsaa kan han jo ej avangseres af
"den det. Men hvad han skal excerseres i,
"det kan jeg ej saalige give Ordre om; Thi
"jeg husker nok hvilken Næse jeg fik, fordi jeg
"skrev om de lærde Tøser, som han kaldte
"Muserne. Det er derfor best, jeg ikke skil-
"ter Lejr af meere. Men vil han endelig vil-
"de hvad jeg vilte han skulde studere, da skal
"det være at blive en god Landmand; Thi jeg
"troer dog, han har meere Lyst til at omgaas
"med Jorden end med grundamrede Huse."

Han havde næst undret sig død, da jeg
maatte melde ham, at der ved Akademiet in-
gen Landdyrkning blev lært. Og havde han
havt Videnskabernes Stjebne i sin højre Haand;
Saa havde han uden al Noade, knust dem
allesammen, fordi der ingen Lærdom fandtes
i dem om Agerdyrkningen.

Saa megen Frihed det derfor levede
Solger, at han ikke blev foresat at studere no-
get vist; Saa lidet kan jeg dog beskylde ham
for aabenbare Forsømmelse efterat han havde
faaet sit latinske Borgerskabsbrev. Det, at
bestille intet, var ikke hans delikateste Forren-
ning

ning — Men, dersom der ikke, for ethvert
 Menneſke, kom en Tid, da han tænkte ſig
 ſin levede Tid tilbage; ſaa blev han ved at
 ille fremad ſom den utæmmede Heſt. Saa
 længe endnu hans Legeme modtager Minde-
 hed og Udſtrækning: ſaa længe han endnu kan
 tiltage i Kræfter; Saa længe kommer denne
 Punkt af hans Liv neppe. Men er han forſt
 der, hvor han troer ſig at burde være; ſaa
 anſeer han Verden for en Cirkel, og ſig ſom
 Middelpunkten deri. Hans Foretagender,
 Beſlutninger, hans Tankegang, hans Tale,
 alt indtil hans Bevægelſer ſynes glædet ved
 den Troe, at være noget Middelpunkt for
 en ham beſtuen- de Cirkel, var den endog ſaa
 lille, ſom den en danſt Eneskeſtilling udgjør —
 Man kalder ham da et ſadt Menneſke: Et
 Ravn, der burde glimre mere end det gjør:
 en Bønneſe hans ubrafede Ungdomsild
 fortiener, naar den, efterat han ſom ung Bor-
 ger i Verden, har grædt for intet, leet over
 intet, elſket intet, og lært intet, endelig ſagt-
 nes ſom den vrede Gefla eller Vesuv, efter
 megen udſpyet Lava. Man har en Tante af
 Holſtænderen "at en ung enten har rafet, el-
 ler vil rase". Dette er bleven et Ordſprog,
 uden

nden at forbindes med Eftertanke. Men blev det oppudset noget, saa blev det igien det reene Elys, og det indprægede da hos ethvert Menneske, der taler og tænker tillige, den Sandhed. "At Mennesket bliver fuldkommene med Aarene, at den Unges Sjæl behøver slige heftige Udrømmelser af sine Livensflader og slige underlige Aulebninger til at sætte dem i Brand ved, for engang at faae den Styrke i Fornuften, at han kan soe og see det lille Livs Fortrin for det støjende.*)

Solger gjorde netop nu det samme. Han ophørte at bruse: Hans Sjæl forstod at sige ham — Tænk nu paa dig selv! bered dig til de roeligere Bevægelser, som en nyvoret ung Mands Aar kræve! og, bliv nyttig for andre end dig selv! — Denne Advarsel for Sjelen var i det første Øieblik det samme for ham, som en fremmet var kommen til hans Dør, banket paa, gaaet ind og sagt "Vil

*) Man indvender mig maaſkee: at der gives Enkelter og heele Klasser af Mennesker, der altid bruse, altid roje og aldrig faae i Ginde at lægge Priis paa det lille Liv. Ja! men de venter, at de have det tilfælles med gamle Instrumenter, at de gaae i lu paa engang, og aldrig meer kunne repareres. Sjælegrandisken er forlegen med dem; men de ere endnu mere forlegen med sig selv.

"Vil han smukt, aldele skille og bestille noget?"

Han saae sig vidt om i Sæhlen. Nej! der var saamænd ingen. Han saae sig i Speilet; og Hans Øjne tindrede til Beviis paa, han var lybsvaagen — Hvad? tænkte han, efterat hans højre Haand havde gjort hans Kind den Ære, at løfte den i Vejret, hvad er jeg da? Er jeg slet intet.

Sjelen. Nej saamænd er Du ikke.

Larmand. Har jeg ikke opfyldt min Dufels Billie og staderet?

Sjelen. Skulde han ikke opfylde den? han vidste jo dengang intet bedre at foretage sig — Men hvad har Han lært?

Larmand. Jeg har lært Virgil, Horats, Græst, Hebraisk, Historie og Geografie o. s. v.

Sjelen. Har Han lært een eneste af dem ret? Hvad gode Tanter have disse gamle Pøter opvakt hos Ham? har Han udfundet Grunden til deres Tanter? fort sig deres ofte skulste Bink til Nytte? har Han dannet sig efter dem, for at blive dem?

Larmand. Jeg skulde jo læse dem for Latins Skyld!

Sjelen. Der kan Han ventelig see sin egen Dumhed? der var jo ligesom en Smedler skulde

skulle hvile for Sjælens Skyld — Nej han hører fordi han har Nytte deraf, lever deraf.

Lærmand. Ja men! hvorfor piinte man mig da med at lære Latin?

Sjelen. Jo! man er endnu af den Tanke, skal jeg sige Ham, at den Blisdom man henter langt borte er den bedste. Der er ingen Tvivl om, at jo ethvert Sprog har havt, har, og vil herefter faae, saadanne Mønstre, der sige ligesaa sunde, skønne, behagelige og urimelige Ting som Horats, Virgil eller Homer. Man kan af deres Skrifter see, at Menneskene endog langt tilbage i Tiden, have været Helte, Biindriffere, Slughalse, gjerrige, velslystige; saavel som fredelige, Vanddriffere, afholdne, ædelmodige og venstabelige — og det er vel alt. Jeg er ellers af den Formodning, at dette Latinslaverie er en nyttig Klemme paa unge Mennesker, som ellers vilde blive alt for modige, naar de læste det samme i Moderemaal, og troe, det at læse en Ting, er det samme som at kunne den. Maaſkee man længere hen i Tiden vil tage de nu værende Forsattere til Mønstre; thi viſt er det, at der nu er skreben meget, som hverken Horats, Virgil eller Homer have drømt om.

Lær:

Larmand. Jeg har ingen Indvending herimod.

Sjelen. Han nævnede mig Historie blant det Han havde læst; men hvorfor kom der ingen Theologie.

Larmand. Jo jeg har læst 3 Theologier.

Sjelen. Forstaar Han 1 af dem?

Larmand. Jo!

Sjelen. Gjem den! Jeg maae sige Ham een Ting om dette Studium. Jeg vil troe: at hans Tunge har læst hans Religions Grundsetninger, Befalinger og Meeninger. Men naar Han ikke har forbundet denne Kundskab nøjere med sig, end paa Hukommelsens og Tungens Begne; Saa ligner han en Kasse der er fuld af rare Systemer. Den bevarer dem, men veed ikke at bruge dem.

Larmand. Ja hvordan skal jeg bruge Religionen? Jeg veed, hvad den har befaleet og hvad jeg skal gjøre.

Sjelen. Got! har han nu forbundet denne Lære med andre Ting? Eller er Læren om Gud, ham en eenlig Videnskab, der intet har med de andre at bestille? Og, har Han der næst foresat sig nogen Plan, i Henseende til sin Omgang med Verden, der ikke strider mod det han troer.

Lar:

Larmand. Har den nogen Sammenhæng med Videnskaberne?

Sielen. Ikke? Den eene Videnskab hænger enten af den anden, eller laaner Lys af den anden. Omgangen i Verden er den tunge af alle Videnskaber. Det er den praktiske Kristendom. Sæt! Han sad i den mørkeste Huule, Afgrund, eller Tomhed, ubeskinnet af Dagen, omgivet af Dyr og alt levende, og berøvet sit Syn! ville da Læren om et godt, stort og skabende Væsen nogensinde gøre mærkelig Indtryk paa Ham? Ville han, gennemtrængt af dets Bærd, lade sig bevæge til det Godes Udøvelse, af dette Væsen? Selvfølgeligens Pligter ere Naturbud. Men Pligterne mod Selskabet man lever i, ere Religionsbud og deres Udøvelse Menneskets største Videnskab, om ikke den eneste.

Larmand. Hvilke Videnskaber laaner da Theologien af?

Sielen. Jeg meener af Naturhistorien og Verdenshistorien. I Naturen selv maae han finde Anledningen til den Tanke "Der er et Væsen som frembragte alt dette." Naturhistorien skal ikke lade ham gaae tomhøvedet bort. Hans Øie skal see, hans Øre skal høre, hans

Haand skal føle, hans Forstand skal ære de
 mange Undere han opdager — og hvor meget
 meere den der frembragde dem? Og nu Hi-
 storien! Den siger ham saameget om forskjel-
 lige Alderes, Rigers og enkelte Menneskers
 Hændelser; Saa han maae ære, undres, glæ-
 des og gysse paa eengang. Han seer der, een
 Tid Magten sejre, Uretter bifaldte og belønne-
 de, Drabsmanden beundret for sin Rædthed,
 lejede Hære roeste for de Ulykker de anrettede,
 Narrens Bane glimrende, jevn, ærebringen-
 de, og en anden Tid: den afmægtiges Hoved
 rejste sig, Bولد sluttes i Lænker, nedrige Dind-
 skaber straffede, den fredelige sikker, den tæn-
 kende Mand æret. Snart igjen: Miskjendte
 Mennesker, Mennesker som alle beklage; men
 ingen hjelpe, Venner som alle ville, men ikke
 kunne redde; Godmodige, som ville gjøre alt
 lykkelig; men ejede intet — Og hvad lærer
 det ham? Forvisser det ham ikke om, at dette
 for alle saa aldeles forskjellige Liv, for den
 bedste Mand og den forfærdeligste Misbæder under-
 den ligegode Liv, ikke er Hjemedet, Enden eller
 Guldbringelsen af vort Væsen? det er vist, at
 denne Tanke ene kan gjøre ham opmærksom
 paa hans Religions Bud, og, naar denne

Tanke ikke længere er ham lys, inbtagende, beroeligend; naar den ikke gaaer Haand i Haand med ham heele Livet igjennem; Saa er han enten ond, eller nær ved at blive det.

Lærmand. Altsaa seer jeg, at Dmga gen med Mennesker, som jeg hidtil har regnet blandt mine uskyldige Fornøjelser, er flere Love underkastet end de fleste troe.

Sjelen. Ja! Dmgangen med Mennesker er vor Roe, i det den er Rilden til vore Lykker. Den er altsaa forbundet med os, uden derfor at være os altid velkommen og behagelig. Der er ingen Marsag, hvorfor vi ej skulle kunne leve eensomme, i det mindste parvis lykkelige; Men vist er det, at det maae tjene os at have Dmgang med vore Medskabte, siden vi behoe en Verden, der er stillet til at gennemvandre — Men, denne Dmgang paa lægger os Pligter, i det den viiser os om selvstændig Glæde. Den forlanger vor Handlemande indrettet efter en Plan vi ikke kunne overtræde, uden tillige at udsætte os for Fiendskaber og ubehagelige Gjengjældelser af dem, vi ikke omgikkes som vor Pligt befalede os.

Lærmand. Altsaa bestaaer da Dyden i det Godes Udøvelse mod mig selv og andre? Sier

Sjelen. Intet er vissere. Man har ellers i vore Tider hørt, de saa kaldede Talenter's Mænd paaftaae "at udøvet Dyd ej berettiger mig til at haabe en glad Evighed eller Belønning derfor. Dette kan kun de Konger sige, som troe alt er i deres Haand, eller de Emaafolk som ingen Evighed troe. Det er let at være alt, naar man intet mangler. Men Du vil let indsee, at den Arm der opløfter sig for at knuse den uskyldige er værre end dens, der medlidende tog den Forurettede i Beskyttelse. Og dog finder Du, at Vorden undertiden lever det prægtige Liv, imens Besvieren henvisner med sin Uerlighed imellem Hunger og mørke Ansigter. Skulle det ikke gjøre Dig det forstaaeligt, at Dyden ej lønnes her, men i Livet efter dette. Et Menneske, som nægter Evigheden, maae have Aarsager, hvorfor han ønsker den ej varvis; Thi det kan ikke antages af fulde Fornuftige, at Forskjellen paa Vilkaar under det lille got førte Liv, at Forskjellen paa Alderen, mellem Barnet der døer daggammelt og Manden, der levede med Sorger til de firfjendstyve, skeer blindt hen eller efter Fortieneste, Billighed o. s. f.

S

Lax-

Lærmand. Ja nu begriber jeg, at jeg ofte har forfømt en god Handling, fordi jeg blot tænkte paa Fornøjelser. Men hvorfor skal jeg da tilbringe min Tid, og maaſtee det bedste af min Tid her paa Univerſiteter? thi jeg føler ſelv, at jeg ikke er her ſaameget for, di jeg lærer noget, ſom fordi jeg ſkal være her.

Gjelen. Verden maae engang gaae tilbage til Naturen. Alt maae blive Bønder eller Jordens Dyrkere. Det maae blive taaleligt, at hoe adſpredte over Landets Agre iſtæden for at indknibe ſine Fornøjelser, ſine Beyerger, ſine Rettigheder ſom Menneſte, i ind en Byes Muure. Man lever ikke af Væring, og at læſe ſig til gode Borgere i Verden, det er nok det ſværefte af alle menneſkelige Arbejder; fordi man da ikke handler ſaameget ſom der udfordres for at gjøre ſig og andre lykkelige og tilfreds. Overalt kan jeg nu ikke ſige Dig mere — fordi der intet er ſaa galt og ſaa klogt, ſom Menneſker jo have begaaet, og fordi det kommer an paa de tilſtødende Omſtændigheder, om Du ved at handle klogt ſkal blive gal, eller ved at handle galt, ſkal blive klog. Man har Ex-

empler

empler paa begge Deele. Den der giver Dig
Regler for at handle klogt, giver Dig Grun-
de, og den der raader Dig til at handle mod
ald sund Sands, han gjør ligesaa. Hvilken
har Ret? Det kan Du selv ikke afgjøre; men
Følgerne kunne det. Naar Dit Indbortes
ikke længere stynder Dig til en Ting, da kan
Du ikke mere. Dette er den sandeste Aarsag
til uoverlagt Givren og Liden.

* * *

Alf denne Samtale lærte Lærmand "At
man ikke altid er det, man tænker at være".
Han lærte det som saamange burde lært "at
man ikke altid studerer, fordi man hedder
Student" — og nu satte han sig det alvor-
lig i Hovedet at blive een Ting.

Fra den Dag af begynde han altsaa at
bundsælde sig, eller at lægge Planen til sin
følgende Studeremaade. Han havde inden
faa Dage skriftlig forfattet sine Tanker her-
over — og deri lovede han sig selv: 1.) at
vogte sig for at blive een af de evige Læse-
re. Med dette Ravn udmærkede han de Stu-
denter, der læse sig mætte i hvad det skal
være, som med den samme slugende Begjer-
lighed ligesaa gierne læse Sjhyllers Spaadom
som

som Baggesens Labyrinth. Slige Bogslugere tiltroede han ingen god Jordsjælse, men en Mave i Forstanden, der er ligesaa vanstelig at forsyne, som den tolvaaarige Dreng i Engelland, der i 6 Dage aad og drak 377½ Pund. 2.) Ikke at holde Omgang med saadanne Lærde, som paastaae at eje alt Jordens Vid, eller spise deres Vre op, som har noget; Thi disse kaldte han de litterære Epperfluer, som lægge deresæg paa andres Vrebejder. og 3.) At undvige dem, som ikke have Tiid til at staae op førend Gaarstæreren kommer, og ikke Tiid til at have ham før Klokken 11, og ikke Tiid til at spise Kl. 1 for at klæde sig paa, og ikke Tiid til at blive hjemme for at gaae ud, og ikke Tiid til at komme hjem naar de ere gangne ud — Alle disse kaldte han den Forstjælt Klinte, Skvad, Hejre, Blaamænd, Riffer, Knub og Morgenfruer i den lærde Verden.

Disse Forsætter ledede ham til adskillige Bekjendtskaber, hvoraf jeg fornemmelig vil anføre dem med hans 2 ældste Venner, Hr. Sæftmand og Hr. Tør. Den første var allerede sine 30 Aar, da Lærmand begyndte at tjene

kjende ham og endnu ikke besængt med nogen
 saa stor Lærdom, at han ej kunde faae Tid til
 at omgaaes andre end Bøger. Han holdt til
 sine Læder meere af at faae Reddiker, end af at
 skrive Bøger, og han var paa Doktor Ungers
 Partie, som siger: "Man er i Stand til, med
 eet algebrailt Bevis, saa aldeles at fordærve
 sin Mave, som om man havde spist hundrede
 Østers." Vel antog han det ikke for nogen
 Landeplage, at Folk saa slittig studerede, men
 han ansaae det dog for et vist Tegn paa Mis-
 vort, om man skulde faae alt formange Akade-
 mier og lærde Bærksteder i et Land. Hvad
 bliver Enden paa dette lærde Væsen sagde han
 en gang i sin Hestighed? Hvad enden krumme
 Figurer? 30 Aars gamle Mænd, der ikke læn-
 gere taale Brød, fordi de sidde ved et Stri-
 verbord som Triangler Nat og Dag igjennem?
 Hvad vil Landmanden blive, naar han skal læse
 alt det Læxerie, disse slæbe sammen af Quar-
 ter, Oktaver og Duodezer? vil han ikke glems-
 me at faae sit Byg for at læse lærde Esterret-
 ninger og opsatte sin Høst for at læse ny ud-
 komne Bøger? Man vil vel drive Lærdommen
 saavidt, at man i sin Stue kan pløje, saae og
 harve ved at dreje et Hjul omkring? Nej Lær-
 mand!

mand! Væs vel endeel, uten aldrig altid. Den der skriver de bedste Bøger, er undertiden en tyndskallet Tyr, som Naturen, til Straf fordi han forsyndede sig imod den, lader blive syg førend han har været frisk og død inden han har lagt til Sengs. Den der er en stiftig Lærd, veed mere end han kan bruge; Han kunne meget got komme ud med Halopæren og i den øvrige Tid sætte smukke Steengjæder. Det vilde hindre ham fra at faae den lærde Syge *). Man maae derfor ikke troe Hr. Sæft

*) Da maaskee den gode Doktor Unger allerede længe har fristet den Skjebne, at være fortrængt af den Legion, der har skrevet siden hans Tid; Saa vil jeg om den lærde Syge som kaldes Hypokondrie udskrive følgende sande og træffende Sted: "Denne elendige Sygdom er vel ikke allene de Lærde egnethi man finder den og undertiden hos Markfisker, Abter, Præster, hos Rige, Kjøbmænd, Skreddere, og hos andre, som ere aabenbare Sjænder af Lærdom; Men ikke desmindre er den de stiftige Lærde saa almindelig egen, at man maatte holde Lærdom for een af de fornemste Aarsager der tilvin man end ikke vidste, hvor stor Sammenheng Forstandens Arbejder have med Underlivets Vælgelser. Een flg modsigende Skabning er en Frugt af Eftertanken og den unaturlige Levemaade, hvilken et Menneske maae føre, der opfører sig

Saftmand stunderede luttet Dyreflodsupper, Dy-
ressege og Viinantere. Nej! Men han drak
ikke koldt Vand til sin Filosofi: Han læste 3
og 4 Gange en god Bog, men aldrig en flut,
og han brød sig ikke om, at han af det lidet
han havde læst, ikke altid kunne overstænke
dem han omgikkes, med Lærdom. Forresten
var han aabenhjertig mod sine Venner, god-
modig, tilbageholden mod Fremmede og øve-
de sig i at blive et godt Menneske uden at læse
sig dertil. Hr.

sig til Videnskaber, og lykkelig er den, hvis Ge-
müt allene maae bære sine Indsigters Værd; Men,
ofte worde Følgerne af Hypokondrie sørgeligere;
ofte fortærer denne Sygdom Indvoldene og dræ-
ber de Ulykkelige, dem den forhen har gjort lat-
terlige. Kunne alt dette vel være Virkninger af
en Duellighed, en Guldkommenhed, hvortil Na-
turen har bestemt os? Saaledes maae den fore-
stille sig Naturen, der fandt troe, at vi ere dens
Ubespil og Foragt — Nej! ingen Guldkommenhed
som sætter Liv og Helbred i Fare, kan være os
naturlig, fandt være vor Beklemmelse; Naturen
har ikke bestemt os til noget, uden til det der sig-
ter til vor Bedlighedsødsel og Velfærd. Det er
en Sag mod Naturen, det er een ved Konsten
tvungen Sygdom hos Sjelen — at være Lærd.
I Hønslægens 2 Hest. sige Tode, Buchan og
Sprengel det samme, og den sidste lægger til,
at Poeter ikke leve efter den sunde Fornuft pag. 130.

Hr. Tør havde af Naturen faaet til Fald
 dergave den Lune, Vittighedskegne og snilde
 komiske Satyre, som man giver den Tøse af
 falde Genie, Talent, eller allernæst: Snille;
 men som tillige gjerne har den Ubegærlighed,
 at det nytter den mindst, der ejer det. Han
 kunne saaledes i en Hast gjøre flydende Vers
 og udpynte dem med saameget komisk Bid, at
 man næsten skulle forsværge alle Betydelinger
 naar man læste dem: Han kunde saaledes ind
 boere sig i et fremsat tungt Svømsmaal, at
 han havde det besvaret til almeen Fornøjelse,
 inden en anden havde sadt Forstanden i Gang
 for at forstaae det; og, alt dette skeede uden
 at han selv blev glad derved, uden at han roer
 ste sig deraf, satte noget lærd Ansigt op der
 for, eller gif langsommere paa Jorden end el
 lers. Denne tørre Mand; — thi han var af
 sin Legemsdannelse virkelig saa tør som en
 Rugtvebak — gjorde Larmand een ligesaa vig
 tig Tjeneste, denne nemlig, at han gjorde ham
 opmærksom paa at forstaae det danske Sprog.
 Tit sagde han til ham: Trøe dog ikke Du kan
 tale dansk eller at du i Danmark altid høret
 tale dansk! Jeg kand viise dig Præster og Ge
 cellencer, Lærde og U lærde, der ville inderlig
 gerne

gøtte sig over deres Dumbhed, dersom de for-
stode deres Modersmaal. Man skulde rigtig
troe, vi stod Færd for at tabe vor Forstand,
naar vi læse Bøger i alle Verdens Sprog, og
over denne Trængsel glemme, at vi ogsaa have
et. Hvad en Tydsk, Fransk og Engelsk
mand har sagt, det veed man saasnart Proft
kommer fra Messen, men hvad der trykkes i
Danmark, bliver kun læst i de første Uger af
ter Fødselen. Det er da ingen Under at der
skrives af Recensentere om Fejl, om det Tren-
negarn til den lærde Bæb, o. s. v. Det gaaer
med Læsningen som med Paaklædningen; Over-
daadsvarene udenlands fra smage os besyn-
derlig got — Men vore egne Konfines maae
af bare Undseelse staae ved Siden af Konsept-
papiret, som vi kun bruge til Konvolutter og
i Trang. ”

Denne Tale smagte Lærmænd i Forstær-
gen som den kunde smage enhver Dans, nem-
lig ikke got; Men han vilste ham strax og siden
daglig, at det Danske, har, ligesaavel som
alle andre Sprog, sine Hverdagstæder og
Galladrage, at dets Sammensætning ligesaa-
vel er Moden underkastet, som Hattexulle og
Selbststjoler; Saa Lærmænd endelig ret al-
vor:

vortlig tog sig den Ueillighed paa, at skrive og forstaae sit Modersmaal tilgavns. Et halvt Aar var neppe gaaet, førend han fandt, at det var en Lykke at være dansk, naar man forstod det, og at der gives ligesaa forskjellige Mennesker paa dette Jordstreg, som i Romerants — Vind — og Viin: Landene, naar man kun vil søge efter dem. Han fandt det endog mueligt at lave en Extrakt af danske Mennesker, der indeholdt en Komposition af andre Folkeslag — Af Rjeldersfolkene fik han Hollænderud. Folkene i Stuen gave ham Tybkerre: Herrerne paa første Sahl gave dejlige Engelskmænd, dem i tredje Etage Franskmænd, og af dem som boede længere oppe, fik han Spanier, Italiener, Russer, Tyrker og Græklændere. Derved befæstede han sig meget net i den Tanke "at alle Mennesker ere Spødkende" Men den forskjellige Lust de leve i, Aarsagen til deres forskellige Opførsel og Levemaade.

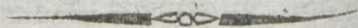
Nøje var han altsaa knyttet sammen med Sæftmand og Tør. De vare nu hans Høfmesiere. Og, netop fordi de før vare ham ubekjendte, høstede han større Fordeele af deres Dngang. De førte ham omkring ved de kongelige Landflotte, hvor han lærte Fordele

dens Pragt tilligemed de afvejlende skjønne
Beliggenheder, der paa mange Steder vilse
os Naturen i Original: De vilse han i Tre-
deriksberg og Rosenborg. Haver forskellige
Sorter Mennesker, og i den botaniske Ha-
ve ligesaa forskellige Slags Planter; fort
sagt: intet undgik hans Opmærksomhed ved
deres Besjebning; saa han i eet Aar lærte
mere end manges Hr. Søn, der har bedrø-
vet sin Fader 3 Aar i Kjøbenhavn, har lært
for alle sine Penge.

Hvor godt dette bekom ham ovenpaa den
daglige Besjueelse af hans Trøsten, det kan en-
hver Mand og Mandinde, lettelig forstaae,
der har elsket; og de, som endnu ikke have
haft denne Syge, kunne gjøre som Børn,
der ikke vilde hvordan det er at have Børn:
kopper, inden de faae dem; det er — at bie;
Thi jeg kunde fortælle dem meget der traf ind
for Laxmand og Trøsten, hvorved de baa-
de bleve glade og ikke glade, friske og ikke fri-
ske — Men, det er at tage en Priis af Skjeb-
nens Daase, og dette bør være en Ting man
ikke altid gjør, for ikke at faae for stærk Nysen
eller formegen Snue.

Jeg

Jeg har desuden noget Ondt at sige om
Hr. Svinesen, hvorved denne Historie egent-
lig faaer sin Skarnering og dette maae ingen
tage mig ilde op, jeg hellere gjør, end for-
tæller paa 4re Sider, hvordan det første Kys
smagte; som han plukkede af Trøfencens Læ-
ber.

22. Kapitel.

Det smukke Selskab. Præsidenten paa Gulvet.

Træhammer blev ved Svinesens For-
sorg bestemt til Lofsyndighed, og Svinesen,
som ikke selv gad bestilt noget, drev omkring
paa offentlige Steder eller og paa Vin-
kiel-
dere, hvor han klippede Tiden itu ved To-
baksrøgen og ved at skaffe sig Benner; det
vil sige, saadanne Benner, som man kan fik-
ke for en Glaske Vin. Han trakteredede gier-
ne for at tale ret tykt med Folk, og, naar
han fornam, at hans grove Forstand holdt
Kjøbenhavns Lediggængere fra Samtalen;
Saa var han saa uforsigtig med sine Penge,
at han reent ud betalte Vinen, naar de lag-
de Munden til. For saadanne Benner aab-
nede han sig meere end han burde, og viste
dem, uanmodet, hele Bundter af Reverser,
Bæselobligationer og Gjeldsbreve som han ej-
ede og som undertiden vare udstædte af ikke
simple Folk. Denne Dumbhed; — thi med lit
Forstand og mange Penge bliver man sielden
andet end overmaade dum — var siden Nars-
sag i hans meget dybe Fornedrelse. Naar
Træhammer ikke omgikkes med Gliserne paa
Kjø-

Kjøbenhavns Fortoget; Saa holdt han sig til følgende Personer, som Svinesen paa foranførte Maade havde indgaaet Venstabs med.

1.) Carl Friderik Svamp. Hans Fader havde været Forvalter. Han selv var opdraget ved Mandelskærte og sit Husestue, som hans Fader til hver Nyeaar aarlig skientede ham; Thi hver Nyeaar fik han en ny Klædning og paa samme Tid en ny Hofmester — fordi Madame Svamp ikke taalte Synet af eet og det samme Ansigt længere — Endelig blev han med 10 forskjellige Mestreses Bilsdom sendt til en Skole, hvorhen en Staldsind og Modertaaere og Faderøres fulgte ham, og fra dennes Overhoved smekket ind til Alskend. Til hans Ulykke fik han bedste Karakter. Thi ved denne Noes ansaae han sig lovlig berettiget til at flane eet Aar bort. Han lærte heller ikke det følgende Aar noget, fordi det om Sommeren var meget varmt, og om Efteraaret faldt saamegen Regn, at hans Fures ufeilbarlig vilde faldet ned, dersom han skulde søgt Kollegier; — Altsaa gif han sin Tid ud i got Vejr, og da han ikke havde nogen Pengemangel, levede han honet. Paa den Tid Træhammer begyndte at kiende ham, hans

hans fjerde Moder død, Faderen assadt, for-
di Herstabet befandt, at denne Hr. Swamp
havde slugt for meget af den Gløde i sig, som
egenlig tilkom Deres Velbaarenheder selv —
og Sønnen i stor Tvivl om Penge for Efter-
tiden, indtil han endelig ved Træhammers
Mægling fik 400 Rd. at laane af Swinesen.

No. 2. Ferdinand Krølle; Ungdommens
Erdskendebarn fra Provindserne, en Søn af
den Gjerrige *** Naad Krølle iligemaade no-
get Student. Han havde kun havt een Lærme-
ster hjemme; thi hans Fader vidste meget vel,
at det kostede Penge at flytte Folk fra og til
sig — Desuden kunne han i denne Tid ikke
faae nogen anden saa let; Thi Hr. Informa-
tor Solmond fik kun 40 Rd. aarlig og ved St.
Hansdag en ny Papiirs Snustobaksdaase i
Doucenr. Desuden holdt han sig selv med
Kaffe, Tobak og Brændeviin, fordi han i den
første Uge af sin Tjeneste havde slugt forfærde-
lig daarlig Thee i sig med Begjerlighed og ikke
mærket noget om dette eller meere. Denne
Gjerrighed betalte han den gamle Krølle deels
ved at lære hans Søn næsten intet og deels ved
at fortælle Søn og Naboer hvilken Esel hans
Herstak var. Sønnen Ferdinand begreb strax,
at

at Penge i den Gjerriges Vold, er ikke Penge længere, og fik den rimelige Idee, at en Abning i hans Faders Penge ville være ligesaa sund, som den er hos enhver anden haardliker; Han traktede ham altsaa som en syg og gjorde Operationer, Incisioner og Amputationer i sin Faders Chatol fra den Dag af han betraadde Miners vas Rjoffenguld. Denne Godhed for Fadersens Sundhed blev tilsidst saa nedrammet i hans hele sønlige Væsen, at der fattedes saa Sommer i, den gamle jo havde annammet et Krampeslag, naar Kuren syntes ham alt for grusom; derfor frasagde han sig hos Sønnen tilsidst alle Lægemidlers Brug og forstikrede, han vilde lide med Job paa Kroppen; Men nok beholde sin Pung ubeskaaren. Denne Erklæring nødte den unge Kælle til alvorlig at tænke paa Alderdommens Bedring, og han lod til den Ende et Par Prokuratører hveranden Postdag forære Faderen grove Breve, hvori der laae Skræddere og Skoemagere og Bert og Episeforterer, med en hofsøiet Betydning om Sag og Stæning og Slutterie og Skam og andet sligt Løjerie. Han befandt sig ikke meget bedre ved dette Middei; thi Remisser kom kun fra den Gamle

Gamle i meget smaae Gnallinger. Og han, som havde svoret sin Mave og Overflade et evigt Venstab, bestilte intet andet med Hovedet end gumlede paa lit Jura, for selv at føre Sagen mod sin Fader, ifald han reent ville forskyde ham fra sine Penge.

No. 3. Johan Ludvig Piphas. Hans Fader var en dejlig feed Geistlig. 2 Aar havde han selv børstet den lille Johan Grundvoldene ind til Latinen, og han betalte siden 2 andre Mennesker for at fattede Resten ind i ham; thi han vidste som Præst hvad Ondt der ligger i Mennesket og hvorlunde dette Tøjerie skal skaffes bort. Johan blev altsaa fattet og saa usølsom mod ald Viisdom fra Rom og Grækenland, Arabien og Europa, som den Lamp der skulle lære ham det. Han kom i Skole; Rektoren fik aarlig en Staldstud og en halv Tønde Smør for at flytte ham over i en Pære, hvor han ej burde kommet. Faderen gav ham Penge med ganske honet Billie og han anvendte aldrig en Daler uden han var vis paa det ej kom Lærdommen noget ved. Han besaae hver Morgen Robberne paa Børsen og moerede sig med at læse Titler i Profts og Liinges Bogla-

I

der,

der, forresten klædte han sig dejlig og tiltrægte fortræffelige Meerskumshoveder.

Svinesen omgikkes disse fortroelig med Træhammer. Han oplod nu og da sin Segnebog for dem; Men den store Forsigtighed, hvormed han var overlakeret, tillod ham ingen lunde at gøre det ringere end 30 Procent, som han beviiste dem, var taaleligere, end naar de hos en anden Puntstolende maatte give 6 R. af Rigsdaleren om Maanedes. Men Skiebne havde tiltænkt ham en Sønderknuftelse for hans Uartigheder og den indtraf saa net, at man har ondt ved at sige, om han havde fortjent en større, eller om den kunne være bedre valgt.

Major Flamme havde pmtrent 1 Aar efter Lapmands Studentperiode, faaet en fornelig Begjering fra ham om at forlove sig med Frøkenen, og hvad enten denne erfarne Eriker troede det ikke var klogt handlet at forbyde ham det, eller og han troede han tiere ville lade Storm; saa gav han sit Minde dertil, dog paa det Vilkaar, at Brylluppet skulle holdes paa hans Gaard. Det var derfor saavel Læremand som Frøkenen meget om at gjøre, at faae hendes Skillingen ud af Svinesens Kloet, paa det han ikke skulde bruge sit bekjendte gamle Hjer

Hjertelag mod hende, naar han mærkede Træehammer var reent ude af hendes Hjerte. Svinesen lugtede ikke det ringeste af denne Lunte, han indfandt sig som sædvanlig i sin ondes Lure hos Frøkenen, og drejede altid Taleren paa Mariagen med Træehammer saa net, som en Bryggerkarl kan vende en Bogn med florten Lønder Ol paa. Naar Frøkenen syntes det havde været længe nok; saa listede hun Vinduet op bag ved ham, og da var hun vis paa, at han ville tage Afsteed; Thi han taalte ingen Trækvind i sin Nakke, og han slængte sig altid saa magelig tilbage paa en Stool, at han aldrig forlod sin Stilling uden han tillige lettede heele Kroppen.

Meere om ham vil Læseren faae at vilde, naar jeg først har anmærket en hertil nødvendig Historie.

Strax efter Majorens Tilladelse var indløbet, fandt Frøkenen en Farbroder, som var ganske ny for hende, og som iligemaade kom ligesaa belejlig som om han var fundet. Han havde i mange Aar været Koffardiekaptein, og var nu, med dejlige Ting af Podagra og Penge kommen hjem fra sin sidste Kinarejse til Sjæbenhavn. Frøkenens Fader havde ofte tælt om

om Grands Arent (saa hedde han) men han kunne aldrig uds pionere enten han var frøbet i en Kasselet eller i de varme Landes Begravelser. Dette havde han heller ikke got ved; Li endstjøndt denne Mand hverken var slugt af Hvalfiske eller Døden; Saa skulde dog den gode Hr. Lindebarck aldrig kunne finde hans Navn i Berlings Avis blant de indpasserede Kapteiner; fordi han reent havde kastet Navnet Lindebarck bort, og lod sig blot til Stads kalde Kaptein Arent og om Hverdagen Grands Arent.

Denne Kaptein Arent, var derfor den Nøern, som skulde grotte alle Svinesens Anslage. Saasnart han hørte den Forlegenhed hans Broderdatter stak i, lettede han strax Anker, og sejlede for en dygtig Knortekjæp ud i Byen, hvor han fik en Ansøgning til at løbe af Stabesen om hendes Arvs Udbetaling under sit Kuratel. Ansøgningen blev bevilget — og Kaptein Arent stod en Formiddag ganske tilstinde hos Frøkenen, netop da Onkel Svinesen var saa god at overvælde hende med Uartigbeder. "Min Onkel kommer ret tilpaa, sagde hun, min Morbroder har næsten bragt mig til at tabe Taalmodigheden." "Hvad vil han

han faer? ” skreeg Svemanden, og vendte i det samme den tykke Ende i Væjret at sin Riep, der gjerne kunde passere for en Udlægger. Den der bilder sig ind at være et riigt Pigebarns eeneste Onkel og Styrmand, og i det samme seer en Mand staae for ved sig med en Mine som en Hvidbjørn fra Nordpolen, der kalder sig netop ligeledes Onkel og Styrmand, han har ikke den bedste Marsag til at være glad; Saaledes gif det og Svinesen. ” Jeg ville nok vide først, svarte han i denne Forlegenhed, hvem han er? men han retirerede dog i det samme et Stykke tilbage, hvorved han faldt om paa en Stoel der stod bagvendt, saa han i det samme dejsede over Ende og vendte Beene med Tilbehør i Lusten. Denne Overhaling forrykkede betydelig hans Værk, og som det lod til, alle hans Ideer. Da han var krænget om paa Siden, og fornam der ikke var gaaet noget iten i Rummet, slog han sine Ræver mod Stolebeenene og hjalp sig op igjen. Men Svemanden, som uden at røre sig af Stødet, havde beholdt sin forrige Stilling med Knortekjæppen, hindrede meget hans gode Humør; de stode derfor begge med Hænsene og saae paa hinanden nogle Sekunder, indtil Arrent spurgte,

de, om Skroget var heelt? og holdt da strax
ovenpaa følgende Tale "Jeg troer den Unde
plager Din Kulgast. Hvad har Du paa Svø-
kenens Dæk at gjøre? Jeg er Frands Arent-
forstaaer Du? og jeg skal den Unde frænge
mej! entre Dej saa net som en Pæreskude, der
som Du inte firer — Herud af Riveeret Din
Svabergast! Du skal ikke faae en Klud at jule
med, dersom du inte rever Sejslene."

Dette smagte ham, som naar en Væ-
ters Morgenshjerne falder ned imellem to ba-
re Øren. Nesten smagte endnu beeskere. A-
rent havde bestilt en Procurator med 2 Vidner,
for at give Svinesen Kopie af Bevillingen og
opfige Frøkenens 20,000 Rdlr. Disse trinede
ind — og Svinesen, som saae disse med Papi-
ret, og denne Djævel af Karl lige for sig,
vidste hverken han var kjøbt eller solgt; og
mens de læste op for ham, skreeg Kaptajnen
beständig: "Saa lad staae til! Du lad gaae!
Dho jyt!" saa Svinesen ikke kunde blive fleg
paa noget af den heele Højtidelighed.

Frøkenen og Frue Lillie bemægtigede sig
endelig Svemanden, og fik ham lagt for Al-
ter i en Sofa for at tage nogle Forfrisknin-
ger ind — Frøken fortalte i ald Stilhed Svø-
kenen

nesen hvem denne tykke Mand var, der talte saa reent med ham — og dette anhørte han meget alvorlig og lettede snart det eene Been i Bæret og snart det andet, for at give sin Forundring tilkiende; Thi han torde ingen Læge bruge af Frygt for Knortefieppens Herre. Endelig skrabte han sin Hat og Stof sammen og ville tage Afsked; Men den blev ikke det den skulde have været; Thi Kapteinen som drak Punsch i Theen af en stor Spølskum, hørte ham ikke saasnart skrabte paa Gulvet og sige "Nu Hr. Kaptein vi ere dog Svogre og gode Venner!" førend han skreeg "Sæt af du Rudderpram! eller, fattede Mej! saluterer jeg Dig ikke med Pøsen lukt i Dine." Da Svinesen tydelig saae, det var en Spølskum heed Thee, der blev lovet hans Dine, endskiøndt han ikke forstod Sæsproget; saa halede han sit Bæsen saa betimelig ud af Døren, at der ikke blev saluteret.

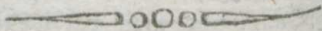
Svinesen gif — men hans Fortred gif ikke med ham. De gode Venner, han havde undt Penge til Laans, vare nu saare meget imod at udbetale dem; fordi, som de paaafode at kunne bevise — Svinesen havde taget ublue Douceurer, pro Center o. s. v. af dem. Han for

forsøgte vel paa at bede Fanden tage sig, om det var sandt; men man ansaae det ikke for hans eller Satans Alvor, og stødte ham i fuld Korpus ind at lide Dom for sine Synder. Ved Forhørene beviistes, at han havde udsat Frøkenens 20,000 Rld. i mange Summer, efter følgende Maalestok: den han laante 2000 Rld. maatte give 200 Rld. i Provision, foruden 4 Procent Renter. 1000 Rld., kostede imellem 80 og 90 Rld.; 500, kostede 40 Rld. — Summer af 100 Rldr., som egentlig vare Barmhiertigheds Gjerninger, siden han deels udlaaente dem paa simple Obligationer til unge Menneſter, der kunde flytte naar det skulde være, og deels ikke havde nogen sand Troe om at faae dem igien, kostede 30 Procent eller i det højeſte 5 Procent om Maanedes. Paa haandsaaet Pandt laante han nødig; thi han havde et ejegot Gemyt; Men, naar han saae det ikke kunde være anderledes; saa gjorde han Bold paa sin Natur og laante paa Guld og Suld, myntet og umyntet, og tog netto 6 p. om Maanedes af Rigsdaleren; han snurede tillige, at de endelig ville af med disse Koftbarheder, naar han fik dem, og derfor kunde de gierne lade være at betale Renterne;

ne; thi de bleve ordentlig affkryvne paa en hoslagt Seddel, og naar Renterne saaledes havde spist Kapitalen, saa vejede han Sølv og Guld paa en lille Jernbismar, som hans Frue Søster plejede at veie ald sit spundne Garn paa, og betalte Ejeren Overskuddet tilbage, om der var levnet noget.

Parnes Menneſkerettigheder vare dengang ikke endnu udfomne; men dog kom alle Svinesens Skidnere overeens om, at lade Retsfærdighedens Mund kysse deres Fordringer. Det vil sige: de stæpnede ham for Alager. Det faldt ikke een af Dommerne ind, at forsvare hans Lagsrettigheder som Alagerkarl; og endskiøndt hans Advokat snildelig slængte følgende sukkersøde Ideer i Retten: a.) At Alager var forlangte Ting, der ofte fremlokkedes af Taare i et Par ejegode Dine; b.) at ved Fordbud mod Alager Kjerlighed til Næsten blev ganske skaaren itu. c.) at man endog havde Exempler paa kongelig Alager, naar der myndedes flette Penge, eller sattes flere Obligationer i Omløb end man var i Stand til at indløse; Saa blev desuagtet, til Værelse for Frue Retsfærdigheds Skidhed, kiøbt for Ret: "At Svinesen burde, af de udsatte Kapitaler,

ler, miste nogle Stykker, som han havde sø-
det alt for stærkt med — Disse beløbe sig til 5000
Ridlr.; Naar nu Procedyren og Møkker til
gudeligt Brug ic. (hvorefter man haabede ret
alvorlig at faae hans Samvittighed pyntet)
vare fradragne; saa leed han et Smek af 7000
Ridlr. At miste disse 7000 Ridlr. kunde nu ikke
andet end gjøre ham fied af Verden, og have
de det ikke været, fordi hans Ensterson Træ-
hammer laae ham endnu noget paa Hjertet;
saa havde han strax gjort sig rejsesærdig og
blevet en Person, der af Mangel paa Lyft til
Bestillinger, havde holdt Bog over heele Lan-
dets Mennesker og glemt sig selv. Endskiøndt
jeg aldrig laante af ham, endskiøndt hans
Hjerte var som Kul, og hans Pengehandel
den beste Maade at faae mit Uvenskab paa;
vil jeg dog forære ham det følgende Kapitel.

23. Kapitel.

Sor Alle.

Drøbende Kummer! Saa er du og tilfæ-
de her? Saa er du lige tilfreds enten du boer
i en Ulykkelig's Inderste, som andre have vol-
det Ulykken eller i dens der voldte sig den selv?
Vaager du over hans Uroe med samme Om-
hue som en gammel Kone vaager over den Ey-
ges Sønn? Ja svarer du. Dette "Ja" kjere
Menneske! er hørt fiern og nær, tit og ofte,
i Dag og for Aarhundrede siden, og Erfaring
skrev det ind i Menneskets Hjerte. Liig en
Træeglød er Kummeren: Den indeholder Ild
og den lader dog intet tænde ved sig. Den
har Form af noget, og naar man tager paa
den, er den ikke meere. Den er den rasende
Glædes Modpart, men følger den dog al-
tid i Hælene: Den er levende; men de leven-
des største Fjende — Den sover for at vaagne
des skrækkeligere. Ja! samle dig Mørkets
skudrende Ubehagelighed, det Døds fæle Tom-
hed, den bragende Naturs Rædsler, og U-
skyldens Angest i Flugten for sin nærjagende
Drabsmand, og du har kun endnu svage Bil-
leder til Kummerens Malerie. Hvo har ik-
ke smelt den? hvo kiendte den ej i sine ældre
Dage?

Dage? hvor ofte knusede den ej den Unges
 knusende Mod, Mandens Uforsagthed og
 dingens glade Timer? Digtere! I Røds udi
 kaarne Sidsænd og Efterkommere! Synger
 om den Regent, der ejede Borgerdyd, elsker
 de Retfærd, og var Menneskets Ven naar
 han skrev Love for dem, og deres Broder naar
 han udsøgte dem: der, forført af Smiger, u-
 kiendt med sit Lands Mangler, fordi han var
 omgiven med Hyflere, uvidende blev Landets
 Skræk; der uformærkt styrede ikke, men knust
 af Højhed, samlede sin Kummer — den er-
 neste Følgesvend der fulgte ham fra Hoffet, og
 miskiendt af gode og ikke gode, var mindre
 end den ringeste i hans Land! Synger om den
 Minister, der vidste han var Menneske, der
 erkiendte sig ikke den viiseste, største og bedste;
 men stræbde at blive det; der næret og mis-
 kiendt mistede Tillid; men beholdt sin Stands
 Byrde og tog sin Kummer med sig til Grav-
 bredden!

Synger om den Borger, der mættede sit
 Hus med sin Styrke, der saae Morgenso-
 len smile blid til hans Arbejde og om Aftenen
 bedugge det han plantede: Der ejede hine
 yndige Sletter og de skovgroede Høje, hvis
 Dug

Nvæg forlangte kun Dage for at vore: Som
 mødtes i sin Dør af en fjer Rone (en Datter
 af Gliden og Søster til Ustyld) som bortkys-
 sede Sveden af hans Kind og jog Mismoden
 af hans Dje! Synger om ham: at og han sank
 under Kummeren, fordi hans Marker ender-
 lig gave Misvejt, hans Enge ingen Blom-
 ster, hans Nvæg holdt op at leve; at hans
 Panthavere toge graadig hans Formue, at
 Sygdomme toge Marven af hans Arme og
 Medbrødres Medynk saae ham ikke!

Synger om hiin Hærfører, der stæeg ved
 sit Mod saa højt i Hæren, der aldrig blin-
 fede ad de dragne Sværde eller foer sammen
 naar Krigen spyede sine Ildfugler imod ham,
 der var den første i Angrebene og den sidste
 til at vige: der var sine Fienders Skræk,
 men de overvundnes Fader: der formindskede
 Krigens det Gruesomme og lod ingen halv-
 død nedtrampe, ingen Røverhaand deeles Sj-
 endens Guds og ingen Ildslue fortære hans
 Skjul: der glimrer af paahængte Ordener og
 hvis Sølohaar endnu glimre meere! Hvad
 er han nu? Han har vundet Vren saa tit,
 at han nu for evig har tabt den; Man har
 givet ham Afssked, for at give Plads
 for

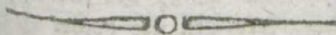
for en ung, der engang faaer hans Skiebne. Oldingen kiender nu ikke Verden; thi den har glemt ham — Han forstaaer den ikke; thi den taler ikke sit forduums Sprog: Han seer en ny Alder med Længsel i Møde; thi han seer, man regner ham for et halvdødt Spørgelse.

Seer Digtere! det ere Vanner for Ederes Sang! det lærer Mænden at læse i de kommande Dage og den unge i sine Fædres Historie. Det overspænder ej hans Forventninger! det lover ham ej Livets Roser uden dets Torne: det lærer ham: Høshed er intet, Mod er intet, Flid er intet; Men Glæde er alt.

Og Du, kjære Menneske! vend dine Blikke mod Østen og Vesten, Syd og Norden; saa har Du Samlinger af Mænd, der passe til disse Billeder; Mænd, der vidste hvad de vare, ej hvad de skulde blive, Mænd den forbisgrendte Strøm tog med sig, og som naar den standsede, bleve kastede i Land paa en usikker Bred — Vil du ynke dem? eller vil du see dem med Glæde? Vil du læse Erfaring i deres Aarsyn eller ilde levede Dage? Vil du række dem din Haand? Vil du gjøre meere? hvis de trænge, hvis de bede dig, hvis de ville lede

dig, hvis de ønske dit Venskab, hvis de vil:
le omgaaes Dig?

Kummer er saavist Menneskets Lod som Livet.
Hvorfor skulde ellers den Mægtige, den Rige,
den Stræbsomme, den Lærde, den Vrede
ikke være lykkelige? Spørg dem, om de ere
der? Kjend Glæden! Kummeren kommer us
søgt. Misund ikke Kongen sit Scepter! den
Vrede sine Titler, den Rige sine Dufater, den
Blittige sin Styrke, den Lærde sin Viisdom,
Kæmperen sine Fordeele! de misunde sig selv
de Glæder du tør nyde. De forlange alt og
ej intet. De beherske andre og ere selv af-
mægtige; de ønske Tiden, og den flyver fra
dem: de ville viide alt, og viide dog lidet: de
ville naae Vrens Hoved, og den har tusende,
eller intet. Det staaer i din Magt at holde
Middelvejen og danne dig selv mange Glæder.

24. Kapitel.

Om Pauser, og Pausers Tilhængere.

Rimeligt tænker man sig nogen Tid forløbet, inden der faaldt Dom i Pengesagen; thi man veed Merfærdighed er ingen Løber. Hun maae saa ofte, i sin Ganggang, staae ganske stille; thi der er immer een eller anden, der forlanger at tale med hende. Derfor behøver jeg ikke at fortælle "at Frøkenens Giøtermaal ikke saasnart er forbi som Kapitlet er gjennemlæst" Jeg satte derfor en Pause i det 23de Kapitel; og, man kan troe mig, den Bog, efter hvis Ende man længes, er ikke meget værd. Jeg forudsætter endog dette Tilfælde at være anvendeligt paa denne Roman; saa har jeg unægtelig og paa den anden Side Lov til, at opholde Fortællingen og derved tage den Selvhævn som tilkommer alle Herrer af Pen og Blæk, men ingen anden Statsborger. Musikken har sine Pauser, hvormed den ret ubarmhertig holder op, naar man helst ville høre mere; og Forfatteren har sine Pauser eller Parentheser — En Ting, der endnu er mere fordømmelig, fordi den ikke holder op — ikke er et Geniets Haablik, ikke en Lejlighed for Sjelen til reent, at lægge sig; Men snarere en

en Oværnsfladder, naar Snillet maae lade en
 Næbsfuld Hønsfork løbe igiennem den, paa
 det den desto finere kan mahle hans Talenter's
 Meel. Ja! hvad Ondt kunde ikke siges om
 Parentheser? De smage som Thee ovenpaa en
 Mattesoiir. Som Svinsteg ovenpaa Fleske-
 stinke, som thundt Al ovenpaa Champagne,
 som en Posthornsmusik ovenpaa en Concert,
 kunde man sige. Jeg tilstaaer dette og meget
 mere. "Man kand døe af en Parenthese, lige-
 saagodt som af vild Persille: Man kan qvæles
 i den, saavel som i seig Drefteg" O Ja! me-
 get gjerne. Man høre dog Modpartiets Grun-
 de! Parentheser — meene Forældrene til
 dem — ere en god Slurk kold Vand i Littera-
 turens Flaske, der kommer meget vel dem til-
 pas, der have slugt formeget heedt, seedt
 og lækkert i sig, og som ere saa svage Maver,
 at deres Jøde burde være Franskbrod og grøn-
 ne Erter. Altsaa: saasnart man fornemmer
 sig en Parenthese, er det Beviis for, at For-
 fatteren i det foregaaende har givet en Sou-
 pee af Tanker, har trakteert med Jdeernes
 heede Biine og saa videre. Men førend jeg
 vilde forfalde til den Banart, at troe, jeg
 har til Dato sadt andet paa Bordet end gan-
 ske

ste simple Ting; saa begynder jeg hellere min Historie igien, der er saa simpel, at man ikke sporer andet end jordiske Ting i den.

Man erindrer sig altsaa fra før, at Kaptejn Arant, sidste Gang man saae ham, drak — en Theepunsch; Men da han sædvanlig ikke gjorde stort Væsen af nogen Ting, saa lærte han snart Anker — brumlede nogle Eder ved den sidste Slurk og halede sit Fartøj ind fra Frøkenens Boelig. Hvad Kours han tog vidste ingen; thi han var saa kant, at han i Henseende til sine Been, iagttog den samme Regel som han altid brugte til Skibs "aldrig uden det klemte, at sige nogen hvad "aldrig han ville gaae paa" Men at han besøgte Frøkenen, sommetid hveranden Dag, og somme tider ikke, samt at der siden indtraf Lider, hvor han absolut maatte være sin Sejlsads befiende, vil man af det følgende overtvedes om.

25. Kapitel.

Hevnen er sød — og Svinesen forstod at
spinde Hevnens Silke.

Frøkenen overlod sig til uskyldig Glæde
over sin nærfølgende Forbindelse med Lar-
mand; han galopperede hver Dag paa Haas-
bets Kongevej og anvendte efter Processen
om Stillingerne, endel Timer offentlig paa
at lade Frøkenen være i den skønne Natur,
da de begge formodede engang paa Slutnin-
gen af Sommeren at rejse fra Staden, for
hos Majoren at blive magede som et Par Du-
er. Saaledes vare de paa en prægtig lyse-
blaa Dag i Dyrehaven i Selskab med et
Partie af Frue Lillies Bekjendtere og Kap-
tejnen. Der vare et Par ganske sagtgaæns-
de Mænd derimellem, som engang i sin Tid
havde haft alt formeget Been — og da Lar-
mand baade havde den Fornuft, ej altid at
flæbe sig fast ved sin Frøken, og et Par
Bekjendtere som han haabede at finde mellem
den Skov af Mennesker, som fandtes der-
ude den Dag, havde paalagt ham et Møde;
Saa skar han sig fra det øvrige Selskab,
efter et i det grønne passeret Middagsmaal-
tid og — forsoandt mellem Træerne. Kjer-
lighed

lighed sidder aldrig i Beene. Den logerer
højere oppe. Derfor gjorde hans Fødder saa
mange krumme Linier som en Røllevej paa
en sælleds Bondemark — og Enden blev, at
han løb med een af Skovens Sideveje efter
en Knortekjæp og en graae Kjøle, som han
troede var uden om Sæftmand, der gik der
i Selskab med nogle andre. Længe værede
det inden han naaede dem, og kort før saae
han en sær Figur at stæde ud fra dem ind i det
tykke af Skoven. Lærmands Stof berørte
den graae Kjøles Rygstykker, hans Mund raabte
de Sæftmand — Ejeren vendte Forskytterne
til ham; og see! det var ingen Sæftmand
”Om Fortædelse min Herre”! sagde Læ-
mand, og ville gaae igien. Saavel den
graae, som de ikke graae Medgangere, bade
ham bide; thi de lovede strax at finde Sæft-
mand. Han var rigtig nok, sagde de, gaaet
i Forvejen for at saae Die paa en Stof Hjor-
te og endeel Hinder som gik ganske samme
længere borte i Skoven.

Enhver fandt jo let saae Lyst til det samme.
Lærmænd undfangede denne Lyst og det høflige
Selskab forsikrede at leede hans utjendte Fod med
en Velvillie hvortil der ej skulde findes Magen.
Naar

Naar man end ydermere veed, at Dyre-
haven paa sine Steder vrimler af Dyr; saa
er det heller ikke noget Nyt, at de strax stødte
paa en Bakkeside, i hvis underliggende Dal et
hundrede Snykker Naar laae, stod, gik, frad;
sede sig i Haarene, sov og stirrede paa de frem-
mede: at de saae en Flok Hinder og Daaer for-
sigtige holde sig sammen og løbe ved det aller-
mindste Klap een af Herrernes Hjortelæders
Handsker anstillede — Samt, at en Linie af
80, ret filosofiske Hjorte, vendte Siden til dem,
og sloge Taktene gandske langsomt mod Jor-
den, uden at bekymre sig om, at 4 af Selska-
bets Støyle ejede Sporer og deres Hænder
Ridepidstæ — Det lod som disse Dyr meget vel
vidste, at det har ingen Fare med Sporer og
Pidstæ, naar Hesten mangler, eller som de nøje
kendte disse Gotsfolk og vidste, at de ingen Ge-
nje ejede til at riide og maaskee ingen Dukat
at leie en Hest for. Selskabet lagde sig i det
grønne, og anstillede en Klapjagt med Mun-
den; (Man kan i en Skov ikke give den Tun-
ges Forretning andet Navn, som taler om
smukke hvide Kioler, deilige Hatte, nitid Paa-
klædning, Grace i Gangen, smuk Form i
Lemnebygningen og Smidhed i Haandtrykket)
og

og dette med flere ikke saa anstændige Distin-
 fer var netop Indholden af de liggende Her-
 vers Samtale. Ingen af disse ædle Venner
 kjendte Larmand, (saa forstode de i det
 mindste) og han havde derfor den Glæde at
 fortælle dem, sit Navn, Fødested og Opvækst-
 delighed, og de hvert Øjeblik den Være at
 høre paa, det fornøjede dem at have lært
 alle disse Ting. Da endelig enhvers Mund
 var blevet træt af den evige Størefladder nu
 der aaben Himmel, og de vilde Dyr vare be-
 fattede nok af dem alle, reiste Formanden sig
 ved Hielp af et Par vældige stive Støle;
 thi hans Undertømmen var ellers ikke hugget
 fast, og Stølene havde ikke saasnart dumpet
 20 Alen hen over Jorden, førend man saae
 en Vogn kjøre noget bort paa Vejen til Tor-
 beck. "Kiender du ikke de Damer?" spurgte
 een af Bagtroppen Herren i Alfilles Støle.
 Jo vist Du har — der er en Frøken Linder-
 blad en Frue Lillie og Jomfrue Mandelsprun-
 som du kalder hende. Mandfolkene er det ik-
 ke min Sag at kjende. Larmand, som disse
 Skjelmer ret havde i Sinde at galoppere med,
 lagde denne Efterretning saa nær ved sit Hjær-
 te, at han ikke engang gav sig den Umage
 at

at betragte dem nøjere inden Bognen vendte Dagkurven til ham — Men desto glædere var han ved det Forslag at gaae med til Torbeck.

Formanden var hverken meer eller mindre end den unge Hr. Ferdinand Krølle, som læseren alt har faaet et lidet Begreb om pag. 287. Larmand kjendte hverken ham eller nogen af Træehammers Staldbrødre før end i Dag, og man kan ikke sige Krølle andet paa, end at han jo sørgede for dette Bekjendtskabs frugtbare Anvendelse. Endskiøndt Larmand lod, som det var ham ligegyldigt enten man gik til Torbeck eller ikke; saa vidste dog heele Troppen, at hans Hjerter havde langt heftigere Altraue. Krølle foregav en stærk Appetit til Kaffe, og forsikrede han kjendte en Gjensvei saa grandt som den bedste Skovty, og lovede at være der ligesaa tilig som Bognen. Han førte dem rigtig nok ind i saadanne Godstier, som om han havde i Sinde at være Krybskytte eller Skovty, men Ulykken var, at Marschen vaeredede længere end han havde lovet, og endelig standsede hans Vejvilshed med en forfærdelig Fed for et Hejn af høje Eenebærstager, der hindrede

de baade vilde og tamme Dyr i at komme læm-
gere. Heele Selskabet stod der, som om der
var spadseert dem en Spænd kold Vand over
Iffen; deres Hjerter brændte af Vergelse som
Kalabriens Indvolde 1783, og man ønskede
Attilas Støvle eenstemmig Fanden i Vold med
den Smule der stak i dem. Krølle soer ved
fine Ligtørne og smalle Vægge, lagde en tør
Haand med Haarhed paa de Dyreskindes Been-
klæder, og ønskede den vissen — som den al-
lerede halv var — hvis han ej skaffede Selska-
bet over Cenebærstagerne. Hans Arme glemte
at de vare marvløse og hans Støvle at
de indsluttede meget maadelige Been; Nib-
benene glemte, at de vare saa støre som gamle
le Bonnestager — Kort sagt: Personen om-
favnede Statikket saa net som en Skrubrude
se kryber ud af et Jordbær-Beed, og havde
endelig den Fornøjelse — at riide ovenpaa de
tilspidsede Cenebærstager. Her lod det som
hans Sjeleebner spadserede fra ham, indtil
han endelig, af Frygt for at blive spiddet til
vende, tudede dem sammen igien og plumper
de ned som en Tagsteen i Blæs, paa hiin Ei-
de disse fordømte Cenebærstager. De andre
ejede ikke saa stort et Mod. De ansaae net
get

get meere Stakittet som en Ting ingen rimeliggis burde klattre over, og derfor gik de tilbage igien og toge den rette Vej til Torbeck. Hr. Krølle mødte dem der med sin rekreerede Person, lod dem lugte Kaffeen og viisde dem Vognen, der kjørte dem forbi, staae i Gaarden. Damerne sagde han, vare ude at spadserere. Hvor deilig Larmand med Kaffeen drak den Lunte i sig, at han uventet skulde overraske sin Frøken, naar hun kom hjem fra Spadsergangen, det lader jeg være usagt; Thi efter lang Venten, taus Rikken ud af Dørre og Binduer, og hvad meere Suurt der kan rettes an for saadan en Venter, aabenbarrede Damerne sig endelig ved Stuedøren, og Larmand, der i dette Øjeblik ikke brugte andre Dine end Sjælens, foer indod den oplukkede Dør for at kysse paa Haanden, og seel der stod for ham — hans uforglemmelige — Haarstjærers Kone og hendes agtbare Søster der var nær ved at trine i Egtesengen med en bagstaaende Smedfermand, som i Dag havde trakteret dem med frie Vogn til Dyrehaven.

Fordømte Haarstjærer! forbistret det Indsald at gifte dig paa denne elendige Profession!

og

og endnu meest forbandet den Stræg at komme anstikkende her med Fruentimmer som om du var noget; dette tænkte Larmand, gik omkring Puddermandens Kone i Døren og gjorde en Mund, som een der har spist umoedne Strikkelsbær, da han bød dem Beskdommen.

Under denne Retirade, skulde Larmand ganske ordentlig have blevet ærgerlig, dersom ikke Konstablen Jonas Stump havde holdt for hans Næse i Torbek: Gaarden. Men førend nogen kan have Gudhed for denne troe Karl, maae jeg først hænge ham og hans gode Karakter til Stue, og da tvivler jeg ikke paa de Fordeele han vil erhverve sig i ethvert skikket Hjerter.

Jonas var født engang i Kjøbenhavn, da hans Moder rigtig nok ventede det, men Faderen langt fra ikke; thi han var Kinamatros og ordentlig borte i 3 Aar, endstjøndt Jonas, da hans Hr. Fader Claus Pps kom paa Afskeden, var ikke ældre end en Skadeunge, der ikke har faaet Klæder paa Kroppen, det vil sige: han laae endnu neppe 8 Uger gammel, i Buggen. At Faderens Glæde var middelemmaadig, at han kaldte ham snart en Melon, snart et Græskar og snart en H—unge, det

undrer man sig ikke over; Men hvordan denne Person nogle og fyrretyve Aar derefter kom til at holde i Torbek for at standse Lærmands billige Brede, da han dog paa Marsseille, Lisabons og Rixbenhavns Rhed havde været toende Ginde under lukt Laag, naan hans Hoved havde været forladet med Viin og Brændeviin, og desuden mistet 3 Fingre ved at fyre Kanoner af, og eet Ribbeen i en Batalie som holdtes i Ulfegaden om Grændselinien i en Brændeviinsflaske — Dette er et langt tungere Spørsmaal.

Imidlertid var dog intet naturligere; Thi Jonas havde studeret paa Holmen i endeel Aar og taget Embeds Examen som Konstable, og siden disputeret for de forskjellige Grader som falde der, hvorved han vel mellemstunder som Opponent og nu og da som Defendens havde mistet et Par Ribbeen, et Par Helbredsdage og 3 Fingre, eller og for Sejl i sine Talemaader ladet sin Dagg recensere af de 27 *) Men dog var han ikke til Ginds at leve og døe som

*) En Soc-Recension som angriber Nøggen fornemmeligt, og er lige naadig mod alle. Den forretter hurtigere end Tiskaler sin Tale mod Torstensens Gribeader.

som Kanonernes Konrektor. Paa Grund af 7 Fingre og et deserteert Ribbeen blev Manden i Godhed dimitteret fra Ryebodernes Kollegium — og fløi saa glad som en Bildand med Kaptein Arnt (der netop var kommen hjem fra een af sine Rejser) hvor han, for sine Lænters Skyld blev antaget til denne Svemands Livoppasser, Vaabendrager og Mundskjens. Han var og paa Rejser til Lands og Bands Kaptajmens bestandige Hale. Paa Stovrejsen i Dag havde han gaaet i Kaptajmens Rødvand uden nogen Sjæl mærkede det; thi Arnt havde lejet Værelser til ham paa en Hest, som ganske hindrede Jonas fra at lukke sin Kæse op. Dertil bødrog for endeel et Par stive Støvle som Jonas mesterlig havde anbragt isæden for Pistolhyistere paa Hestens Bover, og, som han var betænkt paa alle Tilfælde der kan møde en Svemand; saa havde han heller valgt dem end Pistolhyistere (thi han førte paa Rejser altid Pistoler) fordi der tillige stak Rum, hollandsk Ost og lybst Pølse i den ene, og Cirroner, Sukker og Tvebakker i den anden. Denne Rustning forekom Lejehesten fra Studtistrædet saa ubequem, at den adskillige Gange inviterede Jonas til at falde af, ved at

at slaae for og bag op paa eengang, og naar de fiibe Støvle ikke havde været, havde Jonnas adskillige Gange gaaet over Stag. Bag paa Ryggen førte Jonas desuden en Dragt Knastertobak, Fyhrstøj og nogle Raketter, som alt var bestemt til at lures af i Skoven naar det blev mørkt, samt en Skibskavaj, hvori han plejede at sætte sig, naar han skulde påsere Aftenlusten.

Og nu forstaaer man meget got, at Arent havde kommandeert Jonas ud paa Krydstog, for at konvojere Larmand, naar han traf ham og tillige følgende Tale som Konstablen holdte: "See! see! er han der! jeg tænkte gale mej han var sunken med Top og Tavl. For, seer han! ikke en Nagle paa sit Sted, skamflet og mør som Berrefist holder jeg her. Den lunde gale i Somme! — Jeg nævner ingen — Den Probiantsnude med hans gamle Klare jeg her rider paa, jeg — Han maae troe jeg har laveert artig paa den allemands Gavryb. Jeg har været nede paa Perlesangst i Lissabons Rhed, og jeg har taelt een Gang med Makrelen herude og gaaet op som en Rork: tol igjen; Men her er den lunde tae mej en Slugring der betyder noget. Saa snart jeg
gjør

gjør mit Bestik i Nordost; saa har Satan Mæren siddi i Øster. Jeg skulde ellers konvojere ham til min Kaptain; han har anført for Haabliks Skyld — Men han vil lette saasnart Vinden er god.”

Lapmand saae mildt til Jonas, suurt til Selskabet og gik efter nogle Forfriskninger for Rytteren, med ham; endstjændt Konstablen rigtig nok vilde leveret ham Roeret og Sæbet, tøjet han reed paa.

Det havde denne Aften behaget Himlen at give Lusten mørke Kavajer paa; saa man fra Klokken syv af, ikke saae noget til Solen, og da disse Skyer kom op, kommanderede Kaptain Arent den hollænske Vogn til at være sejlstær, af Gudhed for de Silkevahre den havde om Bord og satte sin heele Vre og et Stykke af sin Salighed i Pant paa, at Jonas nok skulde sætge ind med Lapmand; Thi Herren vilde nødig lade sit Storsejl i Stikken. Derfor var det ingen underlig Tildragelse, at Jonas, stjændt han tydelig kjendte den Bog, de havde anført ved, af de Citronsfaller Kaptajnen havde kastet over Bord fra sin Livdrift, ikke fandt nogen Mand der Klokken 8. Han saae sig om, som en troe Puddel, der har mistet

mistet sin Herre i en Trynge paa et Marked og
førede de sværeste Eder af, der alle skulde
fortælle Laymand Bekræftelsen paa, at de
vare bortførte. Endelig bekvemmede han sig
til at vende Skindmageren han reed paa, og
overlod til Hølgers Been den Kunst at følge
med, som, endstjøndt Hesten gebærdede sig
ilde, og mere end tre Gange truede med at
sprænge Konstablen i Lusten, dog holdt temme-
lig Marekast med ham.

De ville altsaa paa denne Maade, især da
Lejehesten aldrig lod sig bringe af sin Fatning,
naar det gjældte om at gaae stille, paa eengang
have naaet Kjøbenhavn; Men, da Jonas
i Bibenshuus maatte tage nogen Ballast
ind for Slingrings Skyld, tog Laymand
reent ud Binden fra ham, og sejlede ind af
Østerbroe, da Søemanden endnu laveerte i
Alleen.

Neppe var Laymand kommet midt paa
Østerbroe, førend der samlede sig i Mørket en
Surren om hans Hrer af nogle Personers
Stofke og Støvle, der fra begge Sider ar-
bejdede paa at omringe ham. Vel søgte han
at gjøre sine Skridt dobbelt saa lange som
deres, for at undgaae deres Selskab; men
in

inden han ret fik sadt sig i Gang, faldt han næsegrunns over een af dem, der havde lagt sig i Vejen for ham, og lod som han havde faaet formeget af Dyrehavens Litter. Fem andre stinlede til, og holdte Larm i Skuldrene og forlangte at forære hans Nøse nogle Prygl, fordi han havde revet deres Monsfrere i Skarnet. Dette eensomme Menneſke imellem saa mange Kjeltringer, joer dem paa sin Næses Begne Fanden i Bold, fordi denne Mand netop havde revet ham overende — og da han ikke kunne som Josef hos Frue Potifar slippe noget af det han havde paa, ikke heller eene saae sig i Stand til at gjøre sig løs fra deres Næver, som puffede ham ugudelig — raabde han af fuld Hals: Gevalt! Personerne raabde alle i Munden paa hinanden, saa dette Rødsud ej skulde have blevet mærket, dersom ikke en Mand der vogte Tobak ud af et Bindue i Huset næst ved, havde observeret det, og han beenede troelig ud med en rar Prygl i Haanden for at see hvad der var paa Færde. Denne Mand var ingen anden end Kaptajn Arent, der, Larmmand udafvidende, havde lejet sig nogle Værelser paa Østerbroe, for, at leve meere efter sit

sit eget Indfald end Kiøbenhavn tillod ham.
 Hans Drer lod ham høre Larmands Stemme
 og han soer derfor som en Bulbider løs med
 Prygl paa Klyngen der omringede ham. "Før-
 ne i Jer!" raabde han imellem — hvor er han?
 her er ogsaa Folk oppe i Kapersnuder! "Lar-
 mand blev ved denne Lejlighed skildt ved en
 Modstandere, der hang saa fast i ham som en
 Aran, og stillede sig paa Kaptejnens Side,
 og nu begyndte der en Batallie, der vist hav-
 de boeret de 2 i Grund, om ej Jonas var kom-
 men ridende til, saa got han kunde. Sej du
 Landsmand raabde Arent til Rytteren, sæt
 Sejlene til! og nu reed Jonas, der tydelig
 hørte Kaptejnens Mund gaae, midt ind i Li-
 nien og trak et Sidegevæhr fra Livet, der be-
 stod i en prægtig heelt befaren Lamp og dænge-
 de saamange Snudedrag paa disse Mørkhedens
 Engle, at det gierne kunde høres til Porten.
 Tilslut frængede han sig af Hesten og havde
 den Bløede at faae een i Rakken af dem, som
 han strax overseilede og fløede umaadelig. Kap-
 teinen entrede een og Larmmand fik fat i en
 Halsklud paa den tredie; De andre 3 strøge
 derpaa Sejlene og snege sig bort. Kapteinen
 kommanderede nu Stop! og streeg til sin Bert,

der inden for sit Vindue havde traukt med at være bange for ald denne Alarm — om en Lygte. Den kom, og de 3 Sanger bleve visiterede. Jonasses Mand var den ejegode Hr. Svinesen, som til denne Masquerade havde tiltaklet sig med en sort Kjole og en rund Hestehaarsparyk: den anden som Kapteinen holdt, bestod i Hr. Swamp, og Lapmands Priise var en kasséert Bægter, som Jonas erindrede sig at have skildt ved to Fortønder ved en lille Affære i Dybensgade. Derfor Kapteinen havde erobret St. Domingo, saaret Sir Sidney Smith, eller sadt Hr. Pitt sin sit Minister: Embede, kunde han ikke været mere tilfreds end ved at see Svinesen ligge i Skarnet under Jonas. Han tog strax Parykken af ham og raabte Hurra! mens den fløj i Luften, og Jonas, som begreb, at det var Admiralen for Eskadren, havde strax den Glæde at indsmøre hans heele Ansigt i Gadedust og desuden tampe ham ret gyselig paa Næsebenene, saa Kapteinen maatte lade ham støpe, hvis han skulde beholde hele Planter. Hr. Swamp nussede Kapteinen op til sin Verks Muur og forærede ham desuden nogle dobbelte Opstoppere og engelske Soppener, og

Bægteren bar Jonas Omsorg for, da Svinesen var expedert; han hilfede i et Djeblif saaledes hans Kjævebeen med sin Lædertaske og hans Sidebeen med sine Skoeneser at hans Helbred lovede at erindre det de første 3 Uger. Tørend Svinesen gandske fik Lov at staae paa Beenene, maatte han bekiende de 3 Deserto: res Ravne. Med Munden fuld af Ydmyg: hed og Gadeskarn, tilstod han det var Hr. Krø: le, Piphas og en Slagterdreng, der, til: ligemed Bægteren, havde ladet sig see som godvillige Hjelpere, og indviklet Sagen me: get meere, saasom deres Lystighed var gaaet alt for vidt. Han betingede sig tillige en Ge: neralpardon for sin egen Person, da han paa: stod, han var at ansee som et Faar i denne Sag, da han blot havde fulgt Flokken.

Jonas bar Omsorg for, at Kaptajnen, som veltede en heel Deel Forbandelser paa Svinesen, kunde faae Roelighed. Han fik derfor sin Herre inden for Døren og inviteerte ham paa et Glas gammel Rum som stak i de fve Støvle, og saaledes fik de 3 Syndere Risteed. Kaptajnen, der rigtig havde banket sig baade tørstig og hungrig, tog til Takke med Lensstablens Arlighed, og den lybske Pølse, Rum:

Rummen, samt den største Stumpe hollandske Ofl, fortæredes under idel Jubelhyd af de 3 Seierherre; thi Laxmand blev hos Kaptajnen om Natten.

„Gale i dem det Hundetøj! „var Kaptajnen's Ord til hver Mundfuld Pølse. „Den Onde tae Dem! ønskede Jonas, for Fingre De havde; dersom min Tongende ikke havde blevet gjort løs, saa havde de Kulgaster reent kalfatret mej! Nej Hr. Kaptain! da jeg reed paa Fokken i den spanske Øe som en Ratterkilling, da var det heller ingen Sprøg der! for, seer han, mine Dine bleve saa sorte som Steenful og mine Tænder ranglede i min-Mund som Erter i en Svineblære.

Capt. „Hold Snuden dit Ratterad! Du var jo varm om Fænghullet. Hvorfor drat din Ulf Rummen af Styrmændens Flaske? den Gang fand du rakke mej, ellers havde du blev ven kattet saa mør som Mastesmør. „

Jonas. „Ja ja! Got Ord igjen. Husker Kaptajnen ellers hvordan jeg entrede de 2 Mand i Livorno som kastede ham: Abelsiner i Ratten, mens den tredie ville kappe hans Stormast? „

Kapt. „Ja jeg husker nok du skulede som en Hønsedy, da jeg bad dig stikke paa din Trods,

Trods, og havde jeg ingen Næver havt paa Skæftet; saa havde du gjerne ladet mig skamle af den Brander, der oversejlede mig i Rensdesteenen. „

Jonas. Nej! saa gid jeg være en evig Gavy, om det er ikke Byger han farer med Hr. Kaptajn. Det var en svær Søegang, det husker jeg nok — De taelte med mine Ribbeen. Saa jeg ikke ud paa min Krop som det svenske Flag inden de slap mig? Og var jeg ikke rød om Snuden i fire Dagter efter? Og husker han ikke hvor jeg skampede Borten i Marseille med Snurbrændskaffen, da han ville narre ham Punsen fra? „

Kapt. „ Stop Jonas! Du laae jo for Anker i Forstuen og var saa fuld som en Allike. Bliv dog en Smule og sæt ingen falsk Flag til her i Farvandet! „

Dette Signal var nok for Jonas til at holde op med sine Heltehistorier. Han stikkede Flasken Rummen havde logeert i, og troede selv han havde Uret, endskjøndt Kaptajnen ikke til andre Tider nægtede ham Vren for disse Batalier.

Næst saaledes endte sig denne Aften, Dyrehavsskoven, Larmands Glæder og Kaptaj-
nens

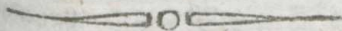
nens Virksomhed; Thi efterat Batallien havde gjort ham bleeg og vaagen, gjorde den gamle Rum ham søvrig og bøjred i Ansigtet, og i dette Postyr bemægtigede Jonas sig ham, for at bringe ham i sin Røje.

Den første Bondevogn var Morgenens der paa ikke kommet paa Broen, førend Larmand var i sin Puds for at gaae ind til sin forlode Dido: og Kaptainen galede som en ægte Søehane, fordi der var saadan Jau paa Dæket — "Naar jeg kan blive flot, raabde han, saa kan jeg sejle saa got som een af Linien, og saa sætter jeg — spitte mej! alle Kludene til og gjør mine 8 Miil i Bagten, saa got som Rogen, forstaaer I? "

Larmand. "Om Forladelse kjære Onkel! jeg troede ikke jeg vaagnede Dem. Men jeg har et Vrende i Byen som jeg maae forrette tilig. "

Kaptainen. "Sæt kun af! god Vind! Braes op for de smaae Bild/Ellinger paa Hærgaden; jeg skal lette naar Laagen sætter sig en Smule. "

Glædens Soel skinnede i Frøkenens Ansigt, da hun saae sin Halsdeel heel og holden — den passerte Hanekamp anhørte hun med uviste Øren, indtil endelig den Afgjærelse paa Dyggen blev fortalt, da hun lykønskede Sejerherrerne ligesaameget som de Overvundnes Dyg.

26. Kapitel. Ondt og Godt.

Hvorledes det ellers stod til Major Stammes, kan beqvemt staae her, og i det mindste give maaskee nogen klarere Idee om Følelsen Drage. Lærmænd fik følgende Breve i 3 Uger efter hinanden.

No. 1. Nr. Sejre til Hr. Lærmænd.

”Den lange Karl, der stod i mit Efterskrift sidste Gang, havde kun været her een Nat, da der vilste sig et merkeligt Coesfæn i Frokenens Ansigt. Hendes Læber, som før bærede af Urrighed, trak sig sammen i Form af et Par tykke Fingener og lode til at ville indbyde Cornet Kleinbart til at stifte paa denne Sædshed. Majoren, som havde sine evige Løjer af at see paa dette Slifferie, satte sig efter Maaltidet i sin Lænestoel og lod som han sov, for at see hvorledes Angrebene ville begynde fra begge Sider — Corneten maae De først forestille Dem som en Stork, der gaaer og kneiser paa en Eng, med store agtige Lemmer i alle Maader, og en Farve, der seer ud som en hvid Lilje der ofte har været lugtet til; han bærer store Støvle til smalle Been, og ejer ikke saameget Kjød som der er paa en Lammesteg i Maj Maaned —
han

Han posterede sig lige over for Frøkenen og læste i den tydske Avis; Frøkenen satte sig ganske peent til at sømme en Halsstrimmel, og, fordi den franske Natkappes Gardiner ej skulde betage ham Lejlighed til at møde hendes Øjne, bukkede hun sig ej synderlig forover. Han skottede bestandig ud af den tydske Avis efter den flittige Syerske og hun giengieslode det hver Gang med at blive rød i Næsen og spjatte lit med Beenene for at flytte Snetøjet. Endelig greb han et gunstig Øjeblik, da hendes Sax faldt ned, til at staae op og overrække hende den med saadan en Ynde, som alprig kan have Sted uden i Riddertiderne. Han lod det ikke blive derved, men stillede sin heele Person over Ende tet for hendes Næse, for at lade sine blanke Støvle og nylig farvede Underklæder glimre ret i hendes Øjne. Nu og da kastede han en usigelig Benlighed ned til hendes Natkappestrimmel, der virkelig var overmaade fin. Ved disse Kjertegn gif hendes Fingre dobbelt saa hurtige, hendes heele Bygning kom i saadan behagelig Klappen, at hun i Bevægelsens Heede, stødte Skammelen fra sig, hen paa den siive Støvles Taae. Det var ingen Spøg; thi der boede en kjær Deel Poda:

Modagra der. Dytteren bar sig altsaa ad,
 som en Kat man holder i Nakten; men sat-
 tede sig dog, for ej at spille Majorens Sønn,
 og lod sin Brede falde ved at knuge hendes
 tørre Arm, hvorved han nær havde gnævet
 Huden af sine Fingre. Der begyndte nu en
 lille Kattebatallie, da hun ikke kunne lade sin
 Arm knuge, uden at true ham med et Stik af
 Syenaalen, og han kunne ikke modtage et Stik
 af Syengalen, uden at tænke paa, det ufeil-
 bartlig vilde naae til Beenet, eftersom Kjødet
 var borte og Linnedet endnu i Holland.
 Deres Dufel var ikke nysgjerrig efter at see
 dem gaae videre i Urs amandi; og hofede
 derfor saa eftertrykkelig, at Kornetten blev
 som elektriseret, og rev et stort Hul paa sin
 Lomme ved at stikke for hastig en stor Haand
 ned i denne megen Ting. "Dersom Frøkenen
 (sagde Majoren mig siden) kunne være vis
 paa en Smule Fornue hos ham; saa troer
 jeg nok hun alvorlig indlod sig i Underhand-
 linger med ham. Men Kleinbart veed, som
 de store Grosserere, meget snildt at skjule sine
 Dinamissager indtil Opbuddet er halv færdigt.
 Kleinbart er ellers en vidtløftig Befiende-
 ter af een af Majorens Svødsfænde: Børns
 Svog-

Svognes Søstre, og blev tillig bestemt til Krigs-
gen, fordi han som Dreng førte Krig med sin
Moders kalkunse Kyllinger, hvorved 30 af
34 bleve paa Balgpladsen.

Den gamle Major bliver ny. Jeg troer
endog man kunde formaae ham til at brænde
Raketter af i Storstuen nu. Han er som en
Drn; men Trøkenen gaaer nedad som en gam-
mel Hankat. Dersom han, naar Sommeren
er forbi, kan blive ved at være Drn, naar
han bestandig maae være inde hos Trøkenen;
saa holder jeg ham for en Helt, der sover
længe; men er desfarligere naar han væk-
tes.

Her i Landet er det nu ganske Moden at
købe Herregaaarde og slagte dem, som man
siger. Der vindes altid ved denne Handel;
Ja, man har seet Golt uden Mathematik,
at købe saa dyrt, at Eieren endog undsaae
sig ved at forlange meere og der er endda
tient Penge nok. Det kommer kun an paa
Hoved til at faae Caution og Mund til at
forlange 150 til 250 Rd. for en Lønde Hart-
korn Bøndergods.

Jeg er o. s. v.

Hejre."

No. 2. Sejre til Larmand.

”Hvad jeg har tænkt, er skeet. Den lange Kornet, der tilforladelig for de fleeste Sandser, meere ligner en gammel Ost end et ungt Menneske, har udbredt sine Elstodsvinger over vor Huses Ziir Frøken Drage. Han har laant mit Blekhuns og 2 Ark Postpapier og skriver nu de dejligste Vers til hende, der staae i Geleed som de bedste Soldater. O! gid man ikke høre nogen Ulykke! men sandt er det, han har tælt med sig selv i 2 Timer og gnedet sine stive Støvle saa det har skreget heele Kammeret over. Nu er han gaaet ud i Haven, ventelig for at kaste sig for hendes Fødder, hoori han dog skulde betænke sig; thi det har regnet stærk i Dag, og jeg veed ganske sikkert, han har kun eet Par Permissioner at knæle med. Da jeg har staaet ganske stille, mens han skrev sine Vers; Saa kalde De mig vel ingen Tiv, naar jeg opdager Dem heele Brevvevlingen; thi han har glemt den paa mit Bord og af Banvare taget istæden 2 Breve, som jeg havde skrevet til min Fæster og Moster i Kjøbenhavn. Her er heele Stadsen:

”Til

“ Til den dydige Grøften Drage!

“ Mit Liv ruller som Tordenen — uvis hvorhen,

“ Fordi jeg er taus; men dog Deres trofaste
Ven.

“ O skænk mig en Draabe

“ Af Haabets oplivende Flaske!

“ O lad mig, Velbaarne! Dem ikke forgæ-
ves anraabe;

“ Thi da seer De snart mig blive til Kul eller
Aske.

“ Som Lyn skal jeg fare,

“ Imod Dem, fortryllende Skjønne!

“ Naar bare

“ Med smilende Ja De mit sukkende Hjerte vil
lønne.

“ O kom! o jeg brænder, freperer og døer,

“ Velbaarneste, dydigste udaf Jyllandets
Mør.,,

Her kommer noget Prosa, paa mit an-
det Ark Postpapiir.

“ Min Naadige!

“ Jeg har et Hjerte. Gid De saae det!

“ men af! De forsmaaer maaskee Deres taube

“ Beundrer! hvorledes skal jeg levende nok for:

“ klare Dem den Tungfindighed, Sødhed, An-

“ gest, Haab, Oplivelse og Jammer og Glæ-

de

"de, som De nu har i Deres Magt, at knuse
 "eller opløse mig med? De forstaaer mig dog?
 "Al, bedste Frosken! jeg har sagt meer end
 "nok, for at blive dræbt, om De er saa grus
 "som at nægte den et Glimt af Haab, som
 "kun i varig Samfund med Dem venter at
 "trødse en majsommelig Verden. Jeg pæres
 "rer — dog Deres blide Sjel forlanger ingen
 "Bevliis paa Sandhed — Kort! jeg er ulysk
 "kelig min Naadige! om deres Foragt dræber
 "Deres ivrige Tilbeder

Lorents von Klejnbart. //

De seer altsaa han har det haardt nok.
 Hans Hjerte mangler kun en Smule Tjære;
 saa stod det i lys Lue. Den Stakkel! han
 maade være i Gjæld paa Legeme og Sjel, siden
 han er saa dødsens ved at see Skind og Been
 under en Natkappestrimmel. Nu formoder jeg
 han er i Færd med at knæle og overlevere sit
 Kreditiv i Haven, og jeg maade derned for at
 faae min Mesters og Gæsters Breve; thi de
 skal strax bort. Lev vel!

Sejre. //

No. 3. Sejre, til Lærmænd.

Jeg har i 2 Voksdage ingen Tid havt at
 skrive Dem til. Men nu skal jeg ærlig betale,
 hvad jeg blev Dem skyldig sidst. Jeg for-
 lod

lod Dem for at hente mine Tanter's Breve —
 Da jeg kom i Haven, havde det mørke Lys-
 huus de elskende i Forvaring — Jeg gik altsaa
 bagved i den lange Røddesallee, og der saae
 jeg det iøjensynlige Syn af Verden — Kornets
 ten i fuld Heede, stikkende min Fasters Breve i
 Lommen, og Brøken med en Latter, som de
 Skraller man faaer for 2 β . stemmer op, at
 bebrejde ham sin Ukuratesse, og nægtede ham
 endog det allersimpleste Kys paa Haanden til
 Forladelse. Jeg satte da Sejl til for at bi-
 legge denne Ufred, jeg lod som jeg kom lø-
 bende og omkæde ham uden for, stak ham
 sin Obligation i Haanden og spurgte om mine
 Tanter's Ejendom. Nu vendte Bladet sig for-
 moder jeg; thi i det jeg gik bort, hørte jeg
 hendes tørre Fingre banke Sandet af Papiret,
 for ret at nyde det — ja jeg kunne endog høre
 lit efter en Lyd, som naar man slaaer en
 baad Handske mod en Stuedør, som jeg for-
 moder var et Kys han fik Tilladelse til at plan-
 te paa hendes Haand. Resten indhyllede Skjeb-
 nen for mig i det mørkegrønne Lyshuus. Men
 siden have vi været levende Vidner til adskil-
 lige gomme Optrin imellem dem — hvordan det
 er eller ikke, saa har Skjebnen ligesom besluttet

tet at sætte denne Kornet til Skue her i Eg-
nen paa en iusskikkende Maade; og derved er
han bleven mere bekiendt end han ellers ha-
de bleuet. Den første Gang var ved Søen
neden for Øster Engen, der havde Kornetten ret
fattet det For sæt at gjøre sig reen, og var ganske
nøgen krøben i Vandet; De veed, der er Sands-
grund langt ud i denne Sø og det inviterede
Kleinbart till at marschere langt ud i Vandet.
indtil han endelig lod sig dumpe og svømmede
som en lille Æde i dens Midte. Da han
var nærmest ved at være udblødt nok, kom
3 Kjellinger anstigende i Søen med deres Nal-
leglibe og ventede mindst at see saalange Nal-
pladske i deres Farvand. De havde vist nok
aldrig seet et Menneske fløde sig af, for at ligge
i Vand, og derfor er det ej at beskrive hvor de
tubede og korsede sig, da de saae ham vende
sine magre Been ude i Vandet. Formodentlig
troede de det var enten en Havmand, eller een
som ville drukne sig.

Kornetten, som saae dem liig Tørvestruer
at tone i Vandfladen, vidste ej andet end det
var Sjender som ville anfælde ham, og for at
værge for sig som Helt, rejste sig op og begyndte
sin Retirade — Men nu forandrede Scenen
sig

fig; thi da Kjellingerne saae at denne lange
 turre Figur lignede et Menneske, stak de i at
 lee og forfulgte ham med Skoser og Stræger
 lige til Land. Her mødte endnu det allervær-
 ste ham. Hans Klæder vare borte. Nogle
 Børn af Sluntebye havde fundet denne dej-
 lige Mundering paa Landet og troede nok at
 Eiermanden var druknet og paatog sig derfor
 den Ulejlighed at bringe den hjem til deres
 Forældre; dog havde de den Forstand, at lade
 Skjorten blive liggende, ventelig for at flæ-
 de Liiget med naar det flød til Land — Og
 den var da, i hvor kort den endog var, det eenes-
 ste han kunde hænge paa sig — Da han fik
 dette Instrument paa, stak han i Galop det
 bedste han kunde for ubemærket at komme igien-
 nem Haven og ind af sit Kammervindue som
 flød aabent; Men netop havde Gartneren den
 Dag faaet en halv Snees Kjellinger samlet
 for at skufle Gangene; saa han, hvor han kom
 i Haven, mødte et Par af dem; han snappede
 en Bønnestage og slog om sig som en Bild-
 mand, for at jage Kjellingerne bort; thi tale
 med dem vilde han ikke — nogle af disse gamle
 Penusser loe af fuld Hals over den magre Cu-
 pido i det korte Lintøj, andre troede han var
 D

blev

bleven gal og ville slaae dem ihjel med Bøu-
 nestagen og dette Partie fik Overhaand ved
 sin Tuden og Korsen; Saa at vi alle bleve
 opmærksomme og skulde ned for at see hvad
 der var paa Færde. De kan troe, det var ube-
 tælseligt at see ham rende igjennem Gangen,
 Kjællingerne løbe fra ham og møde ham i næ-
 ste Gang igjen, Gartnerens Gravhund forfølge
 hans Been og vi andre stille os ganske fornu-
 drede an; thi vi kjendte ej under denne Figur
 vor egen Staldbroder. Endelig gav det sig
 inden for hans Kammervindue, saa ynkkelig til
 at hyle, at vi maatte løbe derhen og det var
 Trøsten Drage, som endog under denne Mær-
 ske kjendte sin Tilbeder, da vi derimod holdt
 ham for en Hestetøv eller en Jerusalems Esko-
 mager. Hun bar Omsorg for at kaste en Slop-
 rok ud af Vinduet til den næsten ihjelrendte
 Kornet, og vi fik nu paa hans Regning saa
 megen Latter, at Majoren maatte holde sig
 ved et Træ for ej at falde om. Især maatte
 Trøstenen døje det, at hun kunde kjende ham
 under dette Billede, der meget snarere lignede
 en Colus i en Mythologie end en Kornet. Det
 skaffede mig en god Motion om Eftermiddag-
 en, da jeg maatte inquirere om hans Ef-
 ter

terlsaden Faber i Sluntebye og saalænge til
det kom, maatte han være i sit Kammer, da
han havde ingen Doubletter af Støbe etc.

Den anden Gang Hr. Klejnbart tracterede
os med Løjer, var Marsagen, at han havde
klæder paa. Han var med Hans Alles gaaet
ud paa en Fuglejagt ved Egen og Aaen —
Den røde Kjøle havde han til Ulykke den Dag
paa, og den stak vores Tyr, som græssede paa
Agrene næst ved Aaen, saameget i Vinene, at
den blev fornærmet og begyndte at søge ham
med græffelige Brøl — Klejnbart havde ny-
lig skudt sit Gervæhr af, ellers ville han have
hilset hans Pande strax; men nu maatte han
enten lade sig fornærme af Tyren eller og løbe
fra ham. Hans raadede ham at kaste den
røde Kjol fra sig, som Marsagen til Klammeriet.
Dette ville han nødig; dog, da Tyren var
ham nær nok for at begynde en Duel, smed
han Munderingen og rendte saa got han kun-
de derfra. Den breede Tyr løb endnu efter
ham, og altsaa maatte han løbe endnu stær-
kere. Han løb ad Aabredde til, hvor der til
Lykke laae en Baad som han kunde springe i;
thi til at svømme havde han ingen Aldkomst
i sine stive Støvle — I Baaden, som
var

var gjort fast til en Væl, ville han formodentlig have sat ganske sikker for alle vrede Tyre; Men da den bestandig nærmede sig Baaden, troede han endnu ej dette Tilflugtssted; men ønskede at komme over paa den anden Side af Aaen. Han dreiede derfor Baaden saa langt det lod sig gjøre og ville tilsidst ved et Spring fra Forenden sætte paa Land. Han sprang, og kom til at ligge midt i Aaen. Hans, der længe havde sat efter ham, naaede endelig Aaen og fik i Forening med Studsvogteren Tyren fra sit Drob; men da han i Baaden leedte efter Hr. Kornetten; saa han ham pladst i Aaens Mudder. Ved en Stage fik han ham halet til sig igjen, og saad vaad han nu var ovenpaa den varme Tyren havde skaffet ham, maatte han gaae et temmeligt Stykke Vej inden han kom hjem; hvor han ved Frøkenens Omhu blev puttet i en Seng, efterat han havde passeret forbi alle Bønderne som hørte Høe ind den Dag; og som vist nok ansaae ham for en besynderlig Elsker af Vand, siden han nu igjen havde været til Bunds.

Jeg har ellers hørt, at hans Permission skal være ude paa Mandag — Saa han neppe faaer Bryllup denne Gang, som jeg dog, i Be-
trag-

ning af hans troe Opvartning, ville ønske ham.
Jeg er o. s. f. 27. Sejre. „

Endelig bragte den sidste Post eet fra den gamle Major. Der stod, blandt andet, disse byldne Ord.

„Dersom De, kjære Frøken! gjør noget for min Skyld; saa paa snart Deres Sager ind og kom til mig! Saalænge jeg endaa er paa min Post, ville jeg gierne paradere ved Deres Bryllup — Og, min Vermissh: on er nok snart ude; thi jeg bliver hver Dag meere skrøbelig; saa jeg hver Dag venter at faae min Afsked fra de levende Regimenter. Jeg venter Deres Frue Lillie og Kaptajn Trent følge dem smukt herover.

„Larmand kunde, hvis han var her, skaffe sig en Boepæl til rimelige Priser. Det er et Gods som støder til mine Ejendomme. Der kan gøres mange bequemme Indretninger der, om han bestemmer sig til Landdræfnet. Min Kanton kan han faae, og den Kapital jeg kan undvære, med god Villie. Har han andre Udsigter; saa raader han sig selv — Det er altsammen Vigtigheder som De og han maae holde Krigsraad over, i Samfund med Deres fortroeligste Venner o. s. v.
Det

Det nærværende Konseil var ganske eenig i at tillægge Majoren fortreffelige Egenstaber og ædel Omsorg for dem. Man besluttede strax at takke og svare Ham. Imens Larmand piunte sig med at gjette hvad det kunde være for et Gods, og gjettede især paa 2, der begge havde ypperlige Kornmarker, var Kaptain Arent inde i Stuen. Larmand leverte ham Brevet, han læste det: gjorde Streger med Fingeren paa adskillige Steder — og sagde, da han leverede det tilbage "det er et net Brev, det. Han er en skjønn Mand hans Fader; Men jeg har ondt ved at forstaae de Slag han sætter til. Jeg ser der er Orm i hans Planker. Den Koffar diemand der skal følges, tiender jeg ej — Naar hun nu skal forhudes og gøres glat i Enden, (som han kalder Indretninger) inden hun kan gaae paa lange Rejser; saa burde Skroget heller ikke koste formegen. Vil I hae den Sejler; saa behøver I intet at gjøre Bodmerie hos den Gamle. Jeg skal være Jer Rheder. Penge har jeg, og saa vil jeg tørre mine Sejl hos Jer paa min gamle Alder, hellere end at gaae her og spin de Skibmands; Garn. „

Det

Det unge Par bevidnede Kaptainen deres oprigtige Taknemmelighed — og Rejsen til Majoren blev fastsat at skulde skee om fiorten Dage i det seeneste.

I disse fiorten Dage skulde nu skee saa mange Ting. Frøkenen havde først og sidst travlt med at kjøbe Brudestads; Frue Lillie med at raade Hende, Kaptainen med at kræve Penge ind, og Larmand med at skaffe sig nogle Klæder, Bøger, tage Afsked med sine Venner og endnu underrette sig om adskillige Ting som henhørte til den offentlige Vindstibeligthed; saasom: at see de mærkværdigste Fabrikker i Byen og de smukkeste landlige Indretninger uden om den. Alt hvad han saae, prægede sig dybere i hans Sjel nu han skulde forlade det, og det kom ham til Nytte med Renter i den følgende Tid. Nu — tænkte han — saar jeg dog Ende paa alle Batallier med Svinesen og hans Tilhængere — Jeg glemmer hans Uartighed — haaber ikke at have fornærmet ham — Men jeg ønsker ikke heller at see ham, saalænge jeg kunne gjøre ham nogen Siengjeld — Kun da naar jeg med Godheder kan tjene ham, ønsker jeg det.

Nær

Nær havde dog denne ædle Tænkemande
 visnet hos ham. Et Par Dage efter denne
 Glæde, da han ganske overloed sig til den Tan-
 ke, uden Længsel at forlade Hovedstaden; var
 hans Haarstjærer, som sædvanlig, tilig hos
 ham og udbad sig en Tjeneste af ham, inden
 han rejste — Denne gik ud paa, at være
 Kautjonist for 200 Rdlr., som hans Svo-
 ger behøvede inden han kunne hænge en blaa
 Triangel uden for sin Dør med Sukkertroppe
 og Lys paa — Haarstjæreren vidste at gøre det
 til en Edelmødighed af første Rang, fordi,
 sagde han, Frøkenens Slette, som nu var kom-
 met af hendes Tjeneste, ventede kun Himlens
 Bistand til disse 200 Rigsdalers Kautjon, da
 hun saa kunde give hans Svoger sin jomfrue-
 lige Haand, som han længe havde havt Haab
 om at eje, da hendes Hjerter alt i et langt
 Stykke Tid havde været ham pandsat med
 første Prioritet.

Laxmand havde vel adskillige Ting at ind-
 vende ham imod denne Begjering; han lod
 ham vide: at han endnu ikke var Kapitalist,
 mindre saa bekendt i Kjøbenhavn, at nogen
 ville paa Grund af hans tilkommende Forsæt-
 ning, tage ham til Kautjonist; Men Haare-
 nes

nes Magister vidste strax at bortkreppe alle disse Indvendinger — "De laaner kun Deres
"Navn Hr. Larmand! Ham, min Svoger skal
"have Pengene af, har sagt; De er ham Kau:
"tionist nok for meget meere om saa var —
"og min stakkels Svoger er ullykkelig, om han
"ej faaer en Kautjonist — han har Møbler
"for langt meere; saa De behøver ej at tvivle
"om hans Redelighed."

I Morgen lovede han da endelig at see til Svogeren. Saarst. "Bedste Hr. Larmand!
"Tiden er saa knap taget, at han kun i den:
"ne Formiddag kan hjælpes; disse 200 Rdlr.
"blive ellers i Eftermiddag udlaaente til en an:
"den. Penge er som Pudder — det er ikke
"længe paa eet Sted."

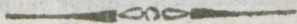
Han maatte da love, at følge med ham naar han var paaflædt — og i denne korte Tid havde han den Umage, at ærgre sig over Ver:
den, der var saa mistroisk, at den forlangte det
ene Menneske skulde sætte sin Formue, Iidelig:
hed og Glæde i Bove for det andet, og lade det
komme an paa et Lykketræf, om han vilde viise
den Redelighed mod Kautjonisten, som Udlaa:
neren ej formodede hos ham; Saa og den For:
nøjelse, at tænke sig et Par Født satte i Næ:
ring

ring ved en tredie Mands Godvillighed i at
skrive sit Navn paa en Obligation — Og med
disse, gandske forskiellige Tanker i Hovedet,
fulgte han ud med Puddermannen for at see
Svogerens Boepæl.

I een af de meest affides liggende Gader,
(Larmand formodede Aldel: eller Helsingøers
Gaden) førte han ham hen. Svogeren havde
der her Bærelser, hvori staa Møbler, som vare
ganske stikkelige, og i den forreste Stue
befandt sig Sukker, Thee, brændt Kaffe og
Lys der, som hos andre slige Handelsmænd.
Sikke var der — Hendes Dine bade ligesaa
meget som Kjærestens Mund om Larmands
Kaution; og ikke saasnart havde han ladet sit
Hjerte blive blødt som Pomade for Medlidens-
heden, førend Haarskjæreren hentede den gam-
le Simon Slikmund, som var den barmhjer-
tige Mand, der vilke laane ham de 200 Rdlr.
Kort sagt: Larmand underskrev den, efterat
have hørt den oplæse — uden engang at see
om det var den samme som var oplæst — og
hastede dervfra, som om han aldrig troede at
see denne Obligation meere.

Tildragelsen med denne Kaution gjemte han
hos sig selv; fordi han troede, det var en god
Gjær.

Gjærning, og disse pleiede han at giemme, for des vißere at nyde en god Samvittigheds glade Løn. Han fortsatte endnu nogle Dage sine Besøg paa de Steder, hvor han kunde lære noget; Og nu var der endelig kun 3 Dage til den Dag, som skulde føre ham nærmere til Majoren.

27. Kapitel.

Denne tredie Dags Morgen kom. Solens
 Gjine vare saa klare, som om den ikke havde
 været i Seng med Nattens Dromning: end-
 nu vare Gadens Heræder ikke i Færd med at
 ndraabe Hornsiff og Frideriksdals Al: Nu
 og da lode sig vel et Par stille Skoe eller sold-
 frie Tøffer høre paa Fortogene for at hente Glæ-
 de og malet Kaffe; men det var og alt. Kort
 sagt: Man saae ingen Travlsbed i Folkets Been,
 fordi Nattens Komœdie, for de sovende, ei
 endnu var spillet ud. Noget derefter kom Jo-
 nas, og fandt Frøkenen og Elskeren allerede
 rejssefærdige. Kaptajnen havde endnu et Øren-
 de at forrette. De to Postbogne som skulde
 føre dem, kom strax efter, og gjorde den før-
 ste Allarm i Naboernes Loger. "Snart — nu,
 strax, om et Øjeblik! skal jeg — tænkte Lar-
 mand — være ude af det sigjende Riibenhavn
 — glad skal jeg tage Afsked med dens Taar-
 ne, dens usunde Lust og Folkets evige Frem-
 og Tilbage-Løben. Glad skal jeg snurre forbi
 den sidste Meelmand og Hørfræmmier, og det
 skal være mig en Højtid at høre den hule Dør-
 dren naar vi fare igjennem den hvelvede Vesters-
 port.

port. Den sidste Skildvagt skal jeg tilnukke et
fortroeligt Farvel! som han ventelig vil an-
see med større Egegyslbighed end jeg forærer
ham det — Snart — — —

Men; hans Tanke naaede ikke engang Ba-
gerens paa Vesterbroe, mindre det nydelige
Frideriksberg. Man saa for den aabne Dor
staae nogle tilige Folk i Frakker, som forlan-
gede at tale Hr. Larmand. Det var af de
Personer, som gjøre sig en Vre af at være
de første i en Gade; som vaagne manges snuf-
Herre, inden Balletten i hans Drøm er ude —
fort: det var Underfogdens Ffolk med en gam-
mel Prokurator Ringorm og Hr. Simon
Stikmund, som ydmuygt bade enten om 200
Rd. for den udsædte Kaution eller og om hans
Person. Som en heed Steen, man slaaer koldt
Bund paa, stod han der. "Jeg skal jo ikke
udbetale en Kaution, som jeg gav for 3 Dage
siden?" svarte han endelig.

Stikmund. Jo! Hr. Patron. Det var,
om De gunstlig erindrer sig det Passeerte, et
Bilkaar, at Deres Belædelhed, hvis De selv
bortreiste, eller Debitor skulde slaaes noget til,
eller flyttede, skulde udbetale disse 200 Rd.;
og nu indtræffe desværre begge Deele. De
vil

vil' rejse, seer' jeg — hvortil jeg ønsker Hr. Patron megen Lykke, naar den lille Officer først har sin Rigtighed — og Theemanden er allerede rejst. Ingen Sjæl veed hvor han er; da jeg i Gaar var der, for at gratulere ham i hans ny Stand, saa fandt jeg tomme Stuffer, ingen Møbler, og han og Konen, saae Raboerne, have ej været der siden den Formiddag han fik mine 200 Rigsdaler. „

Larmand. „ Jeg har aldrig, Kjære! været saa gal at indgaae som Kautionist paa saa urimelige Vilkaar — En Obligation forfalder dog ej om 3 Dage? „

Slikmund. Hr. Prokurator Ringorm! Vær saa god, at lade den gunstige Herre faae Kopien af det omtvistede Instrument. Mit Bryst er saa svagt, at jeg saa maend ikke kan taale at svare ham paa hans Indbendinger.

Ringorm. Seer De, Hr. Larmand! der er en himmelhøj Forskjel paa en Pandteobligation og et Skadesløsbrev; saaledes vil in jure det Instrument komme til at kaldes, som min Principal har, Dem til Laan. Og jeg har til Fuldgiift Afbetjening, her en bekræftet Kopie af Deres Kaution, som jeg hermed vil have Dem

Dem insinueret, med Betydning om gunstbe-
hagelig hastig Svar.

Han rakde ham Kopien.

Larmand. (Efterat have læst den.) Det
er ikke det jeg underskrev og som Hr. Slikmund
læste op for mig.

Ringorm. "Jeg beer mangfoldig om For-
ladelse, gunstige Herre! den selv samme. Her
er Originalen til behagelig Eftersyn. Man
vilde saa nødig, den skulde komme i andres
Hænder — ellers overleverede jeg den gjerne.

(Larmand læste den og Ringorm holdte
den — og fandt den overensstemmende med
Kopien.)

"Seer De! Deres Hufommelse slaaer
Dem virkelig fæst. Ja! ja, man glemmer
saadanne Bagateller, saasnart det er freven.,,

Der stod han da. Frøkenen blev ildrød og
ovenpaa iiskold. Frue Lillie ærgerlig, og disse
Folk i Frakkerne stode ganske uviste, mens
Slikmund og Ringorm lode Hjærene spille
saa lystne efter hans Person, som Nævens ef-
ter Gaafesteg. Larmand ejede ikke 200 Rdlr.
han skammede sig over, at nogen skulde vide
denne dumme Streg og han torde' ej engang
tænke paa Kaptajnens Hjælp i et saa uforsom-
det

det Tilfælde. Tilmed var han borte; endelig kom han bandende op af Trappen. Laxmand ville løbe ud for at tale i Centrum med ham om Sagen; Men een af Grakkerne betydede ham, det vilde usigelig forbinde dem, om han blev tilstøde. Saa stor en Hartighed overgik næsten hans Taalmodighed — "Hvad raabde han — vil man?" — — Raptajnen stod i det samme for Døren og gjorde et Par Bine til de Fremmede som en Salamander man er i Færd med at stege *) "Vil I vistere Løsten? eller forsegle vor Storfuge?" spurgde han. Nu betydede de ham deres Vende. Han saae til Laxmand, som om han vilde spørge om det var sandt — Nu fortalte han ham alting og hvorledes han var narret. "Saa skal det Hundekram herhid om Bord, raabde han, "De skal splitte mej i Bojen — saa skal jeg klarere ham."

Sogdens Folk. "Dertil maae vi have Dre dre først Hr. Raptajn — "og en Smule Ration smidskede Ringorm."

Rapt. "Du Sælhundesnude sæt en Stopper paa Din Ræst, eller tordne Mej skal jeg ikke

*) Salamandren er virkelig ikke saa glad ved Ilden, som man for har troet.

ikke gi dej een om Bagbord". Han greb i det samme efter hans Flagstang og havde usejlsbarlig kunnst Knappen, om han ej havde kuffet op mod Trapperne til den anden Etage. De 200 Rdlr. betalte han; sit Bevistet, og grinede som en forlæst Strand-Esel, da de satte af — fordi han ej kunne sejle dem nogle Planker ind efter Afskeden. Men Tiden var kort: netop som de gik, kom Sæftmand og Tør for at sige deres Venner det sidste Farvel. Frøkenen fortalte dem det første Morgenbesøg, Kaptainen brummede: Frue Lillie satte Mod i Sæftmand og stræbde at frembringe ved Spøg Smile paa Kaptainens Ansigt inden det skulde rejse. Hr. Tør lovede paa sin Siide at være virksom i at opdage hvem denne Theesmand kunne have været, og, om det var muligt, skaffe nogen Erstatning. Frøkenen kunde ej begribe hvorledes hendes affædige Siste var indviklet heri; thi hun var rigtig nok kommet af hendes Tjeneste under Paaskud af at skulde giftes; men hun undrede kun over, at hun ej heller havde adresseret sig til hende, end til Haarstjæreren, om dette Laan.

Man blev endelig eenige om, at Haarstjæreren, Svogeren, Siste, Slikmund og Ring-

orm vare Kjeltringer tilhobe — og med denne
Troe satte Frøkenen og Kaptajnen, Frue Lili-
lie og Larmand sig paa den eene Bogn og
Jonas med en Væst Rufferter og Paffer,
paraderede paa den anden. Derpaa kjørte
man til Rallundborg.

28. Kapitel.

Til Skibs man fastes over Bord;
Jeg sætter: Gud tog Sjelen. —
Den faaer jo dog ej Kristen Jord
Som ædes af Makrelen!

Claus Grimann.

Paa den heele Sø; og Landreise kunne ingen med Nette tage Deel i ovenstaaende Sang; thi der hændtes dem lutter almindelige Ting. Søeshge hos det smukke Kjøn og Kaptajnen's Søesprog vare de eeneste Ting, der tildroge sig uden for det almindelige Rejsebestik; og, derfor lade vi dem rejse i Fyrd: give dem Tiid til at see paa Huse i Kallundborg, hvis Binduer ere Hjel, Tiid til at bie paa Posthuset til Smak: Skipperen synes for got at sejle: og Tiid til at bynte dem i Marhuus — naar de ere komne der. Imidlertid er det ikke af Bejen at see, hvorledes Majoren og hans Frøken Søster besandt sig paa deres landlige Boelig.

Major Stamme var fuldkommen den samme brave, gode, og virksomme Mand, som han plejede at være — og hans Dmhue for det unge Par, overgif langt deres Forventninger. Det Gods som han havde skrevet Frøkenen til om, havde han allerede kjøbt inden han

han skrev, efter den gamle Justitsraad som i mange Aar havde ejet dette Hvidenborgske Gods, og gjort Ustkalt for Kjøbesummens Udbetaling. Hvidenborg var eet af de bedste Godser i den Egn. Gaarden laae kun $\frac{1}{2}$ Fierdingvej fra Havet. Rundt om saae man Stove og een af de skønneste Bøgestove gik tet ind til Gaarden, jævne Enge som bleve gjennemskaarne af en fisteriig Aae laae paa de 2 Ende af den. Marken paa den tredie: Bøgingerne vare vel vedligeholdte og Bærelserne indrettede simple, dog med Smag. Da Godset var kjøbt efter en afdød Mand som hverken havde Kone eller Børn, var det saameget belejliger, at det strax skulde modtages af Kjøberen. Majoren havde derfor sørget for, at Hr. Forvalter Svip, saalænge til Laxmand kom, blev der for at bestyre Godset; Forvalterens Kone paatog sig med Fornøjelse at pynte Bærelserne. Majoren og Hans Alles, som paa sin Vandring var kommet til ham og stod i hans Tjenste (som Læseren ventelig endnu erindrer sig fra det lange Kapitel af) vare daglig i Hvidenborg Have for at oprette det forsømte og pynte Lysanstæggene uden for Vinduerne: Frøken Drage førte Kone

mandoen over Pigerne som skurede Gulbene, og ophængte troelig, skjøndt ikke uden foregaaende Strid med sit Hjerte, de nye Gardiner, som Majoren havde bekøst. Kort: der var en Tummel, som naar man i en Hast istandsætter et gammelt forfalden Stot for en ny Prinds.

Forvalteren havde for Majorens Regning kjøbt et Spand lysebrune Hopper som stode i Stalden, en ny Kareth og holsteenske Vogne stode i Vognremissen. Ridskentset havde Madame Svip skaffet indkjøbt og Frøken Drage havde ikke sovet, inden det ganske blank og poleert hang paa Bæggene. Alt var reede.

En dyb Tausshed havde Majoren endelig betinget sig af alle dem der kunne sladre; paa det Larmand ej skulde erfare det ringeste af disse Anstalter.

Præsten, en ublevet gammel Mand, havde Majoren bedet om at være betænkt paa en Brudevjelse til 2 unge Folk, (hvo de vare, fandt han ikke for got at sige ham) og det til hvilken Dag den Aftenen forud blev bestemt; Saa der i den gode Mands Hjerne, var ligesaa travlt som paa Hvidenborg og i Majorens Stuer. Med Pennen i den eene Haand og

og Bibelen i den anden, keeg den Gamle ofte ud af sine Vinduer, for at see om der ej stod et Bud for at kræve Vielsen til anden Dagen, til stor Skade for de spæde Ideer, som derved ofte bleve forstjælede.

Saaledes og ikke anderledes stode Sagerne i Majorens Kreds, da man et Stykke efter Solens Nedgang en Onsdag Aften saae 2 Bogne rulle ind i Majorens Residens. Der er di sku! peeb Frøken Drage — Du har vi dem, sagde Majoren. ”Der er di Fremmede” hvistede Hans Alles — og alt hvad som paa nogen Maade hørte til Menneskeslægten, sprang til Vinduer, i og uden for Dørrene.

Frøkenen gjorde en sandfærdig Svanehals mod de fremmede Damer, da de stode paa Jorden, men satte derhos et Par stemme ligelejlige op af Kaptajnen, som i det han salot af Bognen, gandske ligegyldig hilfede hende, som om hun kun var Understyrmand, og hverken tilbød hende et Kys paa hendes tørre Haand eller en Mundsfuld Hilsen, som han aldrig var vandt til uden naar han saluterede med glat Lag — og dertil havde den idelige Skumplen ikke oplagt ham i Aften. Hendes Styrbordsøje befattede sig imidlertid med Jonas, som hun

han ansaae dog for noget, indtil Kaptajnen
 strax satte ham i Klasse med Marsvinene. Ma-
 joren, som havde travlt med at hilse alle sine
 Gæster, mærkede ikke noget til alle disse taus
 Optrin, men gelejdede Damerne ind i Stuen.
 Da Lysene vare tændte, beskuede han Frøkenen
 saa nøjagtig som en Elsker, tog et Kys fra
 hendes rødmen
 de Læbe, holdt Læpmand og
 hende hver i sin Haand og udbrød "Nu saa
 "har jeg Eder da, fjere tilkommende Børn!
 "Du har jo funden en Skjønhed Solger! og
 "jeg fjere Frøken! kunne snart misunde ham
 "sit Valg, om jeg ikke allerede havde min
 "Dimission. Nu, Gud velsigne Jer! I
 "fjende hverandre bedre end jeg. Jeg skal
 "forliges got med Eder. I een Telt vil jeg
 "sove med Jer."

Den Gamle var rørt, endstjøndt hans
 Sprog ikke var af de meest rørende. Hans
 Dine glindsede af Glædens Taare — Og det
 unge Par omfavnede ham begge paa eengang.

Tiden trak sine Gardiner for denne Dag.
 Den følgende tilbragte Selskabet med at bese
 Majorens Have, Skov og Mark. Alt hav
 de Majoren i denne korte Tid modtaget ad
 skillige Spørgsmaal af Læpmand om, hvad
 det

det var for et Naboegods Majoren havde fre-
vet om; Men han bad ham hver Gang berroe
sig Svaret til de bleve eene, da han lovede
ham fuld Underretning — og dette Genrum sør-
gede Majoren for ikke at indlade sig i, af Na-
sager, som man siden skal faae at viide. Da
han Torsdag Aften ville byde dem god Nat,
bad han det unge Par paa en løjerlig Maade
om at komme til deres eget Bryllup i Mor-
gen; denne Indbydelse, som de kun halvt
troede, men som Majoren soer paa var meent
lige efter Ordene, bragte deres Hjertter og
hvad Fornemmelser dermed ere beslægtede, i
den søde Uroe, som man saa gjerne erindrer
sig; men som man dog aldrig er istand til at
fremkalde naar og fordi man vil.

Glæde illumineerte deres Sjæle, og de ginge
til Sengs med dem, endstjøndt Sjælene for-
sikrede de ikke agtede at lukke sig i Laas den
Nat.

Hanen havde udsunget sit tredie Koffeky Fredag Morgen, da Hans Alles stod i velsmarte Støvle og gule Bøderskindsbuxer uden for Bognremissen, og balsamerede Tran og Rømrøg i den gamle guldlisterede Karoth, og flistrede forgyldt Papiir paa de Stykker som Tiden forlængst havde givet Lov at gaae bort. Rudstøken giennempryggede barbarisk det røde Plydes Betræk med Halen af en Jorriderpidst og Smedden indfandt sig med adskillige Argumenter af Jern til de uartige Blankaner.

Koffekrigen Maren stod paa sin Post og stak Ild i en forfræffelig Dyrge Træe og Skodtørø og Malkepigerne mallede fra det skummede i Stripperne, den Mælk, som skulde give Fløde til Dagens høitidelige Kaffe.

Frøken Drage havde allerede stukket sine Fødder i sneehvide Strømper, og forvært Enderne i et Par nette Pampusser, om hvis Rand der fremgrinede deilige Udhugninger af Læder — og stod med en stor Marvaagenhed og stak Agerhøns paa Spid, samt visterede de Robberfjedler, hvori Fæstens Suppe skulde sydes.

Majoren havde i samme Time sin Tobaks-
 pipe halv udrøgt og nægtede sig selv heroisk
 den anden Koppe Thee for at gaae i Haven
 og udsøge de smukkeste Lebojer, Ranunkler
 og Nelliker til Brudens Bryst. Kort, hvad
 der var Karl eller Dreng, Pige eller ikke Pige
 paa Gaarden, fornam i Arme og Fødder —
 hvis de ingen Hoved havde — forud, det store
 Skrald der skulde være. Holger og hans Frø-
 ken vare de eeneste, som i Sengen nøde de
 behagelige Morgentanker og indtænkte sig i
 de følgende glade Dage. Ubekymrede om Huns-
 væsnet, om Boller, Fløde og Karether, laae
 de der, og tænkte ikke engang hvorofte Præ-
 sten sørgte sig om sin Næse, for at finde bibels-
 ke Ord nok til at putte dem i Egetestanden
 med; og hvor tilig Degnen drak sin Kaffe,
 for at være ret vaad i Halsen, naar han skul-
 de falde i Tonen paa Begyndelsesfalsmen. Kort
 sagt, under en bestandig Rimen af Morters
 støderen, fløj gamle og unge Been omkring i
 Huset med en Færdighed som ikke var at gi-
 ve bestreven; Ingen stod eller sad længe paa
 eet Sted, undtagen Majoren, som af og til stod
 og saae paa de unge Brudfolk der bleve fri-
 geerte hver i sit Kammers; han af en Puder-
 mand

mand fra næste Kjøbstad og Frøkenen af Jomfrue Slækkerud, som ved sin jomfruelige Ære og dens heele Familie, forsikrede hun skulde blive saa nydelig som Dronningen af Saba.

Kloffen, som ikke brød sig om, enten den syntes at gaar fastere den Dag eller ikke, udstod mangfoldige Bebrejdelser, fordi den slog 12. Slaglo det var og neppe bleven stille i gien, førend den sødt pyntede Forvalter Svip fra Svindenborg og hans kjære Søster og Kone, alle forvarte i en ny opmalet Holsteensvogn med Kalesse, lode sig af to sortbrunne Hopper uirrrre saa forførdelig op for Gangdøren, at man troede det var en løbsk Equipe. Hans Kudst havde netop den Dag først faaet sit brusende sorte Nalkehaar til at sidde som Stribidst imellem 3 Allen Barattes Baand, og derfor jog han saa drabelig som en Nordvest over alt hvad der forekom ham.

Ikke anderledes kom siden efter Proprietair Trave, Forpagter Zeeg, Captain Rummel og Præsten med deres Familier, hver under mangfoldige Hestekaprioler, ind i Gaarden. Kudstene vare saa lette som Harer den Dag: Damerne gleeede af Vognene saa sagte som Pennesjere ned imellem Kudstearmene
og

og Forpagter Zeeg og Kaptain Rummel lod de ikke deres skikkelige Mæver viide, at de hoppede ned paa Hjulene som Skadevinger.

Froken Drage havde den værste Forretning og den ubehageligste Dag. Saa snart 4 Hjul snurrede op for Døren; saa troede hun sig forbunden til at trække Fingrene ud af Postejerne, eller slikke Smørret af dem naar de havde forsøgt at grave sig ned i Stegen for at see om den blev mør nok, faae Kjøkkenforflødet af, og lile i Armene paa de fremmede Damer, endstjøndt baade hun og hendes Haar — som Pudderet paa ingen Maade ville sidde i, naar Varmen kyskede det — ønskede dem hundrede Gange Gøden i Vold, indtil alting var færdig; Men — Skiebnen er ikke gal. Den vidste meget got, at den hellere maatte lade Frokenens Fingre og Tæer have Uleilighed, end faae Skyld for, at Suppen blev flau, eller Stegen pirken og forbrændt, isald hans Belærværdighed skulde faae de Lanker, at væbe Egtteskabsbaandet alt for tet, eller begynde i Paradiis ved det første Par Brudefolk, og ende i Nørre-Jylland ved det sidste.

Dyrerøggen var og netop bleven mør nok, Kjødbollerne færdige at plumpe ned i Suppen
havet

havet, og Søanferne havde været meget artig
ge til at lytke, da Præsten havde udgydet
sin Bielsfetale over dem, og de treen fra Skam-
melen igien.

Kjære Læser! søde Læserinde! Du veed ven-
telig hvad der falder for ved enhver saadan
Leilighed: at de arme Kjøkkenpiger løbe som
de vare bestemte til at gaae paa Næserne:
at der skundom springer en Talerken fra den
alt for hurtige Opvarter: at den Saus som
skulde logere i Gjesternes Maver, sommetid
lister sig ned paa en Kolor de Rose Kjol: at
man seer og beundrer Retterne, som man ik-
ke veed saameget Ondt om, som den der har
staaet for Anretningen o. s. f. Men at Kaptain
Arent narrede et stort Stykke Bombas: Alia
i den gamle Degn, samt fik ham til at fortæ-
re en Talerken fuld Lyttebær (da han soer paa
hver skulde fortære sin Portion) det er noget
Du maaskee ej veed. Imidlertid gjorde den-
ne rige Sæd ingen Virkning i Degnemaven
som Nie eller Pre toge Deel i. I Forbigaa-
ende være det dig og sagt: at denne gamle
Sanger vel var den selvsamme, som, mens
Lapmand var hjemme, ville formæle sin Dat-
ter med ham, i Henseende til Formen; men
hvad

hvad Ideerne angik, en heel Deel anderledes, efter som Mariane allerede i 2 Aar havde været givet 8te Miile borte med en Gartner, og befandt sig saavel, at hun ikke ønskede at flyttes. —

End een Næhed maae jeg ikke forbigaae her. Majorens Storstue, Sahl, eller hvad man vil kalde den, saae langt meere ud til Fred end forhen. Han havde været nødsaget til at give de paa Betrækket før værende Husfar: Kavallerie: og Infanterie: Regimenters Afskæd, deels fordi Rotten havde opødt dem bag fra, deels og, fordi hans Frøken Søster til hver Høstid havde vasket dem ubarmhertigt med varmt Vand, hvorved Gesigter og Uniformer vare blevene saa forslidte, at det vilde kostet ham nogle hundrede Daler om de skulde kureres igjen. De hvide afspudsede Bage vare derimod behængte med Festens af Mark: og Haveblomster og mellemst Grønt, der flødde uforlignelig.

Kaptajn Arent var kommen til Anfers ved Siden af Forvalter Svip. Denne var ikke hjemme i Søesproget, da han aldrig havde seet meere end en Sildebaad i sine Dage; men om Arent, som havde rejst saa meget, troede

troede han, at han absolut maatte vide alt hvad han fandt for got at spørge ham om. Da Suppen var vel gleden ned begyndte altsaa Forvalteren at yppe en Samtale med ham, som jeg ikke kan andet end meddeele, da den ellers vil blive alt for uforstaaelig. Det var i Anledning af de nye Indretninger Majoren havde gjort paa sit Gods, man taledes, der hvor Majoren og Ulfork sadde, og som Svip ej saa ganske biesaldd.

Svip. Om Forladelse Hr. Kaptain! er der mange Herregaarde i Ostindien.

Kapt. Nej splitte Nej! om der er. Hvad skulde saadanne Tredækkere bestille der? Nej seer han! naar han saaer Europa agter ud; sejlet; saa fortøner det sig en Emule, gjør det, og man ballaster ej en Herremand med Bønder, som her.

Svip. Ja jeg kan vel tænke der er For: skjel i de varme Lande; Men der er dog Glas: ver.

Kapt. Ja, hvi Satan sluger I Kaffe og Suk: ker og alt det Dævelskram i Jer her hjemme? derfor er der Slaver; derfor maae jeg og an: dres got Folk staae vor Glas til Roers og see ud som Fleskesværd, for at hente det Mudder hjem.

Jeg

Jeg var Maanedslieutenant, jeg, og kunne brase op for hver en sluføret Hund der mødte mej, men saa stak den Unde mej, og saa ville jeg være meere, og saa maatte jeg paa den første Næsse lade mine Sejl beslaae baade paa Madera og Kap og havde nær gaaet ad Helvede til med Top og Tavl; Thi I skal vliide der er Læberfuling der og Passarvinde, og mine Indvolde dandsede Engelskdands saalænge jeg var under Linien; saa jeg tit ønskede Guden havde alle de Kaffebrønner og Sukkere derude.

Svip. Hillemeend! saa hører jeg nok det er ingen Plaseer.

Kapt. Jo er det. I skulle bare være med Jer Næse der. Hille en Ulykke, hvor ville I skruppe Jer! Der er saadanne Landpadder som I, ikke en Tongende værd, at sige mod Svemænd; Thi I kan ej luffe i saadan skral Vind, som vi; men I duver strax, og naar Bunden kommer i Læsejlene, kan I ej beslaae dem og saa trænger hun Jer. For jeg kan, splitte Mej! fortælle Jer om saadan en Snordrik, som vi eengang fik i vor Last, en Praas herfra Jylland, som havde en Forvalter til Faer — Rjoteren tænkte han skulde blive Gehejmerraad, fordi han havde fiine Mansfietter
og

og kunne slaae Gld til en Pibe; Men han vendte sit Kallun og saae ud som en Luus inden vi stak paa den spanske Bø. Seer J! han brasede en Smule i Jørstningen; Men tilfids kunde han ikke føre en Klud og da vi fik ham repareret, blev han endda en smule rank i Sejladsen saalænge han levede.

Svip. Hvor blev han saa af Hr. Kaptain?

Kapt. Na! han boerede en Negerinde i Grund derovre og gjorde en god Prise; Men hun satte til i den anden Varselseng og saa kalfatrede han og lod staae til ad Engelland. Satan ved hvor han ankrede; thi han gik ud i forstøjen Bøjr — Men han var gal, var han. Den Finklappersnude! Jeg gav ham en god Lufing paa Ryggen til Afsteed; saa hun peeb i alle hans Tolle.

Svip. Der er vel meget prægtige Anstalter i Vestindien og alle de Der deromkring.

Kapt. Ja, seer han! Passatvinden er der ingen Anstalter for, om saa hele Jyllands Forbalttere kommanderede til Hest og til Fods; saa hjalp det, rive Mej! ikke en Kulgast af Sted, og saa den helvedes Heede at man ikke kan føre uden en Klud paa sin Krop og endda er saa blød som Mastesnor.

Na

Svip

Svip. Na Gud bevares! Er der ellers udskeftet, som Majoren laer gjøre her paa Godset?

Kapt. J meener vel, om der er mange God Vand? Der er smult Vand, kan J vel viide sommesteds; ellers kan J see paa Korte, hvordan J skal holde paa Landet.

Svip. Hva behager? Jeg meener om Jorden er opmaalt.

Kapt. Gloe i Jer! hun er baade maalt og brændt til visse Læster — alt som hun er til — Der er den Alger, der kan groe Muskatensblomme paa for en 5000 Daler.

Svip smagte ret forundret paa denne Nyhed; men da han dog ej kunne begribe noget af Sæsproget, adresserte han sig til Præsten der sad næst hos ham og begyndte at tale om Majorens Udskiftning.

Søekaptajnen tog det lit ilde op, at han lod være at tale med ham, stødte ham paa Armen og bad ham lægge bi igien; desuden mindte han ham hver Minut om at stikke paa Glaset, og gjorde det med saamegen Eftertryk at Svip tømte nogle Glas til Søefartens Ære. Nu blev Samtalen meere levende, og Svip, som endelig ville vide, enten Kap-

tajnen holdt med de nye eller de gamle Landmænd, begyndte vidtløftig at fortælle ham hvorledes Majoren for 2 Aar siden begyndte at stifte ud, bygge nye Gaarde, sætte Afhængere paa Hovedgaardens Udmærker; Præsten lagde sine Anmærkninger i med, og Svip spurgte hvert Øjeblik hvordan synes De om det Hr. Kaptajn?

Kaptajnen var ærgelig over denne Landdiskurs og brummede inden i ved nogle Stumper Ceder; men endelig blev hans Tunge sløt — han vinkede af Majoren som gik om for at see om Glasferne vare i god Stand, pegte paa Svip og sagde: gjør ham løs, Du Major! eller lad ham sætte en Stopper paa sin Kæft. Han ligger her og laverer i Bøndernes Kjølvand; Saa han er nær ved at skamle min Styrbords Side. Jeg har aldrig været en Røver eller gjort Jagt paa Bønder, hvorvel jeg kan holde op i Vinden saa got som nogen Orlogsmænd. Enten I fiskehaler et Gods eller fortsætter det, hvad rager det mig?

Svip maatte nu tage sig den Ulejlighed paa, at bede om Forladelse isald han havde fornærmet ham; thi han saae nok, at der ved de sidste Ord listede sig noget mørksolet i Kaptajns

tajnens Kinder og at hans Dine stode paa Udse-
fik i fore Merset. Majoren stod bag ved de
2 stridende og fortalte i Korthed Kaptainen,
at Svip var ærgelig fordi han paa sin gam-
le Alder var gaaet over til de nye Landmænd,
der skifte ud, kjøbe Godser og parcellere dem
ud igien og derved tjene Penge som Sand.

Nu forstaaer jeg Jer, sagde Svemmanden.
Jer altsaa kunns halobefaren. I bider hellere
Snegle paa Kysten end sætter Praasen under
Bund. Seer I! naar jeg havde vaaren saa-
dan en Krybskrytte; saa hadde jeg været ag-
ter udseilet i den første Vagt — men saasnart
jeg har havt saameget Vind, som man kunne
holde i sine Rjæver; saa har jeg vaaren klar
til at sette og havt mine Papirer saa reene
som Guld, og saa har jeg ladet staae til —
Nive dem der kan sige Grands Urent har ku-
kelureet som en Hønetyb, eller dukket under Dy-
nen, naar Vandet slog ind paa hans Skand-
se!

Majoren loe ret hiertelig over denne Nar-
skar, da han saae Svip tog den for Alvor,
fordi Urent paa Svemmandsskib, aldrig smilte
te af det han sagde, og derfor sagde han til hør
Ord: "Ba sier Di? Ba sier Di? meener Di
et

et Bøndergods laer sig styre som en norsk Træ:
last?" Disse Ord traadde Svemmanden for nær,
iser da Swip sagde Næsen temmelig hen paa
Skraae til ham ved dette Spørgsmaal — Han
vendte sig gesvindt paa Stolen, saa det knas-
gede i Rygstykket, greb fat paa en Flaske,
satte Næsen i Siden og bandte uophørlig; End-
elig sagde han: "Gid der gaae sorte Reddi-
ker af Din Hals, om jeg har faret med Svr-
repindel! Beed I hvad det betyder at sætte
falsk Flag til, og styde med skarp efter en
Besfahrer? rive Mejl! skal jeg ikke flytte den
beste Tand af Jer Mund om I ikke stikker paa
Jer Trods eller entre Jer saa net som en gam-
mel Bante. I Kramsfugl!"

Da nu Striden begyndte at blive alvorlig
og Svemmanden desuden gjerne holdt hvad han
lovede; saa fandt Selskabet sig forbundet til
at fornagle Kanonerne paa begge Sider og
støj om til de Stridende for at gjøre en smuk
Fredstraktat. Den blev, efter mange Und-
skyldninger fra Swips Side og mange For-
bandelser fra Ahrents Dæk, endelig sluttet;
men paa de Vilskaar: At der skulde saluteret
9 Gange inden Maaltidet holdt op. Da der
nu ej var andre Vilskaar at faae Fred paa, og
Maal-

Maaltidet desuden var paa Hælden; saa trøstede Svip sig ej til at drive Sagen videre, men strøg Sejls — Til Svips Retfærdiggjærelse være det sagt, at han oprigtig havde druffet hele Maaltidet igjennem og troelig blandet Madera, Rødviin og Biskop mellem hinanden; Men nu fordrede Ahrent at kende den Gang skulde bestaae i Champagne, som han havde seet var kommen ind til Desert. Svip maatte lystre og man forsikrede ham, at det var ej nær saa farligt, som da han, til Forpagterens Barsel, drak det varme Punsch og Rhinskviin og Brændeviin ovenpaa hinanden. Mad. Svip var den eeneste, der tog sig det noget nær; thi hvorvel hun maaskee undte sin Mand en lille Ydmygelse; saa fandt hun dog, at det ville koste hende en heel Uges Image, inden hans Hoved, Mave, Appetit og Humør kom i Stand igjen, og derfor kom hun om til Søemanden, klappede ham paa Kinden og bad ham skaaene sin Mand for denne Salut, da hun i det samme rækkede Munden ganske sød hen til ham for at besejle sin Bøn med et Kys. Da Kaptajnen kyssede hende ganske trolig uden at forandre det mindste Træk i Ansigtet, troede hun næsten det var afgjort; Men

Men hun tog fejl — Arent begyndte at skjenke og synke sit første Glas, og nikkede ad Madamen med de Ord: "Hun maae dog troe, "jeg har seet en malet Galej før i Dag. Jeg "har mødt mangen saadan Franskfahrer som "har dubet og kun havt sine 6 Tommer oven "Bandet; Men jeg har ikke fiiret dem en "Tougende. Hvorfor skulde jeg nu løbe surr "paa min gamle Alder? Nej ellers Tak! „ Med dette Sprog, som Madamen ej forstod det ringeste af, lagde han sig nærmere paa Siden af Svip og truede med at bogsere ham under Bordet som en Makreelhæger, om han ej gjorde reent Dæk. Dette maatte da skee. Selskabet glemte alt for at see de 2 stridendes Bine dutte hverandre Glassene paa. Striden endtes mandig og Glassene sank ned i deres tause Munde.

Der indtraf vel den Omstændighed da de ville staae fra Bordet, at Arent trak Dugens Hjørne med sig, hvorved et Fad Rødgrød faldt ned og hvori Forvalteren gleed om, da han lettede Anker; Men det havde ingen videre Følge, end at hans hvide Been bleve røde; thi siden tog han sig en Middagslunn og skyllede en 4 Kopper tynd Thee i sig.

Unz

Under nogle Dufte "Hurra! " der ikke kunne have været at foragte til Orlogs, flutede Kaptajnen Maaltidet, og enhver Mund maatte gjøre sig klar til at raabe med, hvis der ikke skulde begyndes for fra, ligesom og Kanonerne under Jonases Omsorg knaliede uophørlig da man drak Skaaler. Efter Maaltidet gik man i Haven. Om Aftenen gav Major en et lille Fyhrværkerie paa en Høj i Havens Udside. Jonas stod som Arkeliemester for denne brændbare Desert og hvad enten han nu ikke saa got denne Aften, eller og den gamle Degn var for nærværende; Saa er det dog vist, at en Stjerneraket faldt hen i Degnens Højtids-Paryk, og fusede om hans Ører saalænge indtil Taalmodigheden forgik ham og han maatte jage Parykken af sit Hoved og bære den mod en Hæk, for at slukke Krudtet som snisede uophørlig i Kryllerne. Det var til Ulykke en Tornhæk der tjente ham til dette Arbejde, og hver Gang han børstede den imod Hækken, blev den saa fortroelig med Tornene, at den ej vilde forlade dem igjen; Saa Parykken, da den endelig blev rensset fra det brændbare, og kom paa sit Hoved igjen, saa mere ud til at være en Fodpose end en Paryk.

Umær-

Umærket blev Klokken 12; Men man mærkede meget got, at alle indtil Rudskeene vare glade, selv Baghjulene fløj som Svaler op og ned i Hullerne, da Gjesterne rejste ud af den gamle krogede Vej.

Brudekammeret vendte ud til Haven, og igjennem den brede Lindeallée saae man en Søe; Dagen havde været heed; Aftenen var des behageligere: det unge Par stod i de aabne Vinduer, saae Maanen belyse Blomsterbedene og forhøje Stædernes hvide Farve og den saphirblaae Himmel overskrøet med glimrende Stjerner. Fuglene sang i Haven og Skoven: Hørsegummerne fløj useete over Engen og forkyndede ved sin Surren en smuk Dag: Vildænderne kaldte paa hinanden i Søen: Rylerne, disse nydelige Smaafugle, fløjtede flokvis deres eenstonede uskyldige Sang: Frøerne holdte og deres Konsert, som om Natten gav Bassen til det øvrige, og langt borte hørte man Vandfaldet ved en Mølle styrte sig ned over Stibordet: Længe kunne man høre de bortførte Bøgne nu snurre igjennem Dale, nu kjøre sagte over Steen. I Haveparken sprang Fiskene i Vandfladen og glædede sig over Nattens Ynde og Kjærlighed.

Emi:

Emilie var rørt. Larmand henrykt.
 Ubetalelige Nat! — tænkte hun — Du ind-
 hyller Jorden i rosentjædede Ynde; taus nys-
 der den en Noe, som den vaagende Stormand
 ville misunde den, om han kjendte den. O,
 gid ingen Ondskab skulde forstyrre denne Nats
 Glæder! Men, maaskee tænker i dette hellige
 Luusmærke en egennyttig Tjyrste paa at udsue sit
 Land, eller give dets raske Børn hen i Kri-
 gens blodige Arme! Nu tænker maaskee en
 Gjerrig paa at tilrane sig Familjers timelige
 Noe, fordi de skyldte ham nogle faa Skilling-
 ger, som de i deres Hunger aftiggede ham! Nu
 pønser maaskee den af Medlidenhed glemte Ulyk-
 kelige paa et Ran, et Indgreb i hans Næstes
 Ejendom, som aldrig fornærmede ham! Nu
 affiger maaskee en Barbar en uskyldig Døds-
 dom over den Slave der uvidende fornærmede
 ham! Nu sælger maaskee en ulykkelig Pige sin
 Dyd til en nedrig Forsører, der sværger hen-
 de i den stille Naturs Dine en Troestab, som
 han med den kommende Soel meenederft ag-
 ter at bryde! Nu leer maaskee den Niige over
 sin fattige Naboes Uheld, som han ved Guds-
 gjørenhed og Mennefskeljherlighed paadrog sig!
 Nu brænder maaskee den Frommes Hums over
 hans

hans sovende Kone og Børn, dem han graar
dig udriver af Dødens Arme og roelig lader
sin samlede Forraad fortæres af Luerne! Nu
tænder maaskee et andet Sted et Umenneſke
den Fakkell, hvormed han mordbrænder en heel
Bye! nu synker maaskee et Skib paa Haven,
der indsluttede Familiens Haab og gjøre de
trygt sovende Koner til Enker og de spæde
Smaa til faderløse og forladte Skabninger!
Nu udstrøder maaskee en Myrder sit sidste Suk --
og en døende den Vland, som forgjædte Slægt-
ninge forgjæves kalde tilbage! Nu! — her
holdt hendes Tankegang op at male hende
fleere rørende Scener; En medliden Taare,
en Taare som kun Uſkyld og Godhed fandt fælde,
og ofre den ulykkelige Menneſkeſlægt, randede
frivillig ned fra hendes Inſe Dje.

30 Kapitel.

eller Dagen efter Brylluppet.

Middagen nærmede sig den følgende Dag: den ny Frue mærkede intet til at Bordet blev dækket i Majorens Sahl; Hun formodede altsaa, at der maatte være noget skint derunder, og var netop i Færd med at udgrunde det ved Hjælp af Frue Lillie, da Majoren kom ind og bad dem kjøre en Tour ud med. Der kom strax efter en ny Kareth med brune Heste for og en holsteensk Vogn for Døren, foruden Majorens egen. Kaptajn Arent vilde endelig vide hvad Højder de skulde paa, men han lod sig dog, da Majoren negtede Svar, bekvemme til at gaae ud med en lukt Ordre. Da de havde kjört nogle tusende Skridt, mærkede Larmand, at man kjørte paa Svidenborg Bejen: Han ahnede da strax noget om, at det maatte være den Gaard hans Onkel havde udseet til ham — Men da han ikke engang vidste, at den gamle Justitsraad var død, der før boede der; saa forekom det ham dog ikke rigtig giættet — Da han desuden sad paa den aabne Vogn hos Kaptainen og altsaa ikke kunde bekiendtgjøre sin Emilie i Karethen noget derom; saa taug han med denne Nyhed. Da

Da Rudskene kjørte got, kom han snart i mere Bished. Karethen rullede over Broen, der gik over Aaen tet uden for Gaarden — og standsede ved den saa kaldte store Dør. Forvalter Svip, hans Kone og Børn, alle klædte i Galladragt, sloge begge Dørene ind i Gangen og med Nejen, Buxken og Skrabben toge de fremmede op af Trappen. I den store Sahl førtes de op, eftersom de kom af Bognene; da Majoren endelig var kommet ind med, og saa sine Fremmede snart see paa hverandre og snart spidse Munden for at spørge "hvad de skulde her?", saa betog han dem denne Umage ved at gaae hen til Lærmand og hans Brud, tage dem ved Haanden og sige: "Nu kjære Børn! Her er Hvidenborg! og her er Skjode paa den! Den halve Rixbesum 30000 Rld. har jeg gjort Anstalter for — Den er Eders Brudegave — Gid I leve lykkelige og velsigne den Dag I kom her! hos mig ere saa Bærelser, bliver nu her! Forvalteren vil for det første sige Eder nærmere sine Tanker om de Ting der angaae Bestyrelsen her; thi han kjender Godset bedre end jeg — Maden er paa Bordet, kom lad os spise! „ Det unge Par ilede i hans Ar;

me. Kaptainens Ansigt satte Glædens Vimpel til — og man lod sig endelig forundrede og glade trykke ud af Sæhlen ind i Spisestuen.

De nærmeste Naboer og Venner kom efter Maaltidet. Det unge Par var nu een gang saa overraskede af Majorens Godheder, at de hvert Øjeblik maatte vente det samme ved at see enhver Ting som mødte dem. Efter Maaltidet fulgte heele Selskabet Majoren. Touren gik over Broen uden for Gaarden ind i den tykke Deel af Bøgeskoven. Igjennem nogle frogede Gange naaede de endelig en aaben grøn Plads — Man saa der opslagne Bænke rundt om, og under en kæmpestor Bøg, Bord og Bænke. Her skal være Ball seer jeg, sagde Majoren og raabde: Vagt i Gevær! Strax saa man fra een af Skovens Sidegange komme indmarscherende paa Pladsen 6 Musikantere med blæsende Instrumenter, der under en velvalgt Marsch anførte heele Godsets unge Mandskab: hver havde pyntet sig paa det netteste og i hver Hat sad en grøn Green. De stillede sig i en Runddel paa Pladsen med Hattene i Haanden og hilsede deres ny Herstab. Musikken gik umærket tilbage og kom strax efter igjen med et Chor af rødkindede glade Bønder.

derpiger, der i røde Ermer saae endnu glabere
ud. De stillede sig i en Kreds inden for Kar-
lene; den forreste af dem, en vever blaaesjet
Pige, rakte Emilie med en sød Smil en
Blomsterkuro fuld af de skønneste vilde Blom-
ster, og sang:

Uf Mark og Skov og Enge,
Modtag en Gave her!
Den vaerer ikke længe
Som alle Prydelser;
Men Gud har dannet disse
Saabelsom hiin Narcisse,
Saabelsom hiin Tarzet —

Chor af alle Pigerne sang:
Gid seent Din Alders Rose blegne!
Bliv hos os; thi vi elske Dig.
Had er fordømt fra vore Egne,
En Landmand lever lykkelig.

Emilie blev saa rørt, at hun omarmede
Pigen og kysste hende — Hurra! raabde alle
Karlene og Hattene fløj i Luften saa snilde som
Strandmaager.

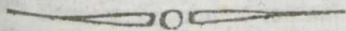
Nu kom et nyt Optrin. Af en anden Si-
degang kom alle Godssets giorte Familier, hver
med sin Kone og smaae Børn, ledsagede af
deres egne Musikantere fra Bondebyerne. De
gif

gif forbi deres Herskab, hilsede med venlige
 Nik og stillede sig bag ved Karlene. Denne
 Trop blev sluttet af 8te gamle Enkemænd —
 som smilende trillede 4re Lønder stærk Oll for
 ved sig. Nu satte man sig — Piger og Koner
 paa Bænkene: Mænd og Karle lagde sig deels
 i det Grønne, deels søgte sig en Selskaberin-
 de ud paa Bænkene og der blev nu frembaa-
 ren Mad som til et fornemt Bondebryllup.
 Under dette glade Maaltid gif Laxmand og
 hans Kone omkring og udmærkede sig de smuk-
 keste af Gudssets Folk — og forsikrede Majoren
 eenstemmig, at han ikke kunne have givet dem
 en gladere Bryllupsfest end denne.

Nu førte Majoren dem ud af den Gang
 Piger og Karle var kommet ind af, og her
 var atter een, skøndt mindre aaben Plads,
 i hvis Baggrund stod et Telt. Her havde han
 anrettet Kaffeen, som man sandt smagte som
 en ny Fornøjelse, og her vare Musikantere for
 Herskabet om man vilde dandse. Man lod sig
 ikke nøde længe. Endog Kaptain Arnt dand-
 sede engelsk; Frøken Drage indlod sig kun i
 een af disse raske Dandse, og den var uheldig:
 viis med Kaptain Arnt, der lavede saa stærkt
 med hende, at hun løb paa Grund paa en
 Træe:

Træestub og forliiste en Skoehæl. Hun opofrede sig derfor siden til at skjenke Theen og Punschen ud.

Da de 4re Lønder All og nok een Lønde sammel ditto havde listet sig af Lønderne, begyndte Bøndernes Ball. Det var en Lyst at see hvor endog de gifte Koner lode sig svinge. Børnene dandsede i een Gruppe: Snart besøgte Bønderne Herstkabets Ball og snart disse Bøndernes, indtil Daglyset holdt op at skimme, da Bønderne under deres egne Nationalsange marscherte over Broen og hjem. Herstkabet var noget før gangne hjem under Klarinetter og Baldhornes Lyd, som Skovden spørgende gientog. Man passerede endnu noget i den store Sahl og saae i de aabne Vindeuer Bønderne glade gaae over Broen og hørte deres Sang langs med Vejen. Giestekamersfengene indbøde til Søn, og de fiobens havnske Fremmede forsikrede, de ikke i mange Aar havde levet saa fornøjet en Dag som denne.

31. Kapitel.

som er ikke frit for Politik, som den
falder paa Landet.

Det henhører unægtelig til Lærmands Historie, at vide, hvorledes han siden efter læste paa sit Gods. Jeg vil heller ikke forlade ham, inden jeg har fortalt Læseren hvad der desangaaende kan ligge mig paa Hjerte.

Saa snart Bryllupsrusen var forbi og de første Dage i Ægteskabet, hvori den unge Mand bestandig er, om sin Kone, sammenkaldede han Bønderne, og i Følge Majorens, Forvalterens og sit eget Overlæg gjorde dem følgende Forslag: "J ved, sagde han, J ere fjede af den Forsatning J leve i: J klage over Hovet som den eeneste Lettelse J ville ønske i Eders Kaar; Men J maae dog tilstaae mig, at Hovet er det eeneste hvorved nu for Tiden, og saadan som Tingene nu ere, mine Marker kunde drives; thi selv at lade dem drive, er at forudsætte, at jeg skulde eje de Kræfter, Smaaefordele, Vine, Hønder, Arbejdsdyr og Redskaber, som 20 af Eder nu eje; thi saa stor er min Mark mod Eders at regne. Men dette kan og vil jeg ikke; Thi de som paa staae Mueligheden heraf til Ederes For-

Fordeel, have aldrig været i den arbejdende
 Stand. De læse ukyndige Forfatters Drøm-
 me herom, som ere førte i en finuf Stiil, og for-
 synede med Beregninger, der aldrig holde Stik.
 Men hør nu hvad jeg vil gjøre, der ikke ønsker u-
 den Eders Gavn: Jeg vil bede Kongen om Tillas-
 delse til at sælge mine Marker i mindre Deele
 og for disse solgte Stykker Jord af Hovedgaar-
 den udbede mig Skattefrihed. Skovene som
 jeg har saa gode som nogen heromkring, lader
 jeg ligeledes inddeele i visse Stykker eller Par-
 celler og med hver Lønde Hovedgaardss: Tært
 følger et vist Stykke Skov. De Skove der
 ligge ved Eders Byemark, deels ligeledes til
 Eders Gaarde. Gaarden har 4re Tjender,
 hvoraf de to ere Konge; og de to Kirketiender.
 Disse Tjender skaffe nu Marken Gødskke og
 Frugtbarhed og dem skulle I faae til Ejendom,
 naar I tiøbe mig Eders Gaarde af og tillige
 hver en Parcel af Hovedgaardsmarken. Nog-
 le Lønder Algerland, Haven og Hovedgaar-
 den med et forholdsrigtig Stykke Skov til,
 reserverer jeg mig til Boepæl — Paa den Maas-
 de faae I ingen at tiende til uden Præsten.
 Men Kirkerne skulle I da selv holde vedlige;
 Jeg veed vel, at Reparationer koste i disse
 Tider

Tider meget meere end de ere værd; men, den vigtigste Reparation I faae med Kirkerne, ere de høje Taarne som ere paa dem begge; Men I maae søge om at faae Tilladelse til at tage dem ned. De ere, efter vor Tids Byggemaade, unyttige Zirater, og da saaledant et Taarn koster dobbelt saameget som heele Kirken at holde vedlige, og man ingen Nytte har af dem, uden at en Klokke hænger i dem, som heele Byen ikke engang hører naar der ringes til Kirke; Saa troer jeg nok Kongen har den Godhed for Eder at tillade disse Taarnes Nedtagelse. Skeer det, maae I alle som een Mand rydde Steenene bort, deele dem og udføre dem paa Eders Lodder hvor Eders Gaarde efter Udskiftningen skal lægges. Synes I nu, at det bliver Eder, hver for sig betragtet, for svært at modtage et Stykke af mine Marker, endskiøndt de grændse til alle Byerne; saa har jeg et andet Forslag at gjøre Eder. Det er mueligt at en Deel af Eder komme til at flytte ud af Byerne, naar alle skulde faae Lodder, der i Længde og Bredde overeenskomme med hinanden, og Eders Gaarde, som de bør, skulle ligge ikke mod Enden, men om trent i Midten af Jordene; Saa lad da de Mænd

Mænd, som blive forlegne ved denne ny Ind-
 deeling, flytte ind paa Hovedgaardsmarken
 som I kjøbe af mig, og da ere I tiende paa
 begge Sider. Den Løst som Eders Naboe
 da maaskee tog fra Eder, beholde I, og faae
 mueligt hans til: han flytter ud af en Bye,
 hvor han med Nytte ej kunde blive boende
 naar han var indkneben paa alle Kanter, og
 faaer bedre Jorder at dyrke end han før hav-
 de. Den Jord som da bliver tilovers af By-
 ens Marker, som ingen er tiend med at mod-
 tage i samlede Lodder, vil jeg tildeele Huus-
 mændene, som ellers maatte saane den Meist
 og Uld som de skulde nære og flæde dem af.
 Disse Mennesker, hvoraf nogle nu ere Hjul-
 mænd, andre Bødkere og nogle Træeskoe-
 mænd, skulle ikke lide Nød; de andre som nu
 ingen anden Forretning have end at være Dag-
 lejere, Skovtyve og Dmlobere, skulle enten
 ingen Jord have, og da lide de alt formeget,
 eller og vælge sig et nemt Haandværk, hvor-
 ved de kunde tiene Brødet; Saaledes kan
 nogle blive Kuroemagere, nogle Pottentagere
 og nogle Havedyrkere.

Men nu har jeg endnu eet Forslag at gjøre
 Eder; I har saa at sige, to Slags Hede til
 Byerne

Byerne, den eene er bevoxet med langt Lyng, den anden med meget kort — Ved Udskiftningen vil jeg, om det er Eder ikke alt formæget imod, lade hver tildeele en Lod i den længste Hede til at slaa i, den anden skal blive sælleds til Eders Faaredrive, og derude skal bygges saa stort et Huus, at Bogter og Faar kunne være der Dag og Nat. Faarene vil ellers koste Eder formæget at holde; fordi Eders Marker blive nedtrampede og Græsset for tæt afbidt af dem — det koster og meget at tøjre dem. Viste Dage kunne I samlede brøde noget af denne Heede op, besaae den med Bøghuede og derefter med Rug og saa lade den ligge ud til Græs til Faarene. Kornet kunde I deele; og Gjødningen ligeledes i Faarehuset, beregnet efter det Antal enhver havde der. Saamange Faar I ellers kunne have tøjrede paa Eders Indmarker, kan I aarlig enten slagte eller sælge, da de blive saameget desto federe og større. Den Fællig eller Overdrev som nu ligger til Byerne, har jeg og et Forslag at gjøre Eder om. I veed, at den er sumpig, fuld af Knode og Ujevnheder som er skeet ved tunge Kreaturers, meest ved Hestenes Træd. Hver skal faae sin Deel heraf; men

men ikke til at græsse paa; thi det er daarligt at opsøde Næg paa disse usle, fugtige og raadne Moradser, og troe ikke, at et Kreatur, der sidder hveranden Dag i Morads til Drene, trives saa got og har de Kræfter, som et der ryktes og passes vel paa den tørre Algerbund. Disse Strykker Overdrev ville jeg altsaa raade og paalægge Eder for Eftertiden at beplante med Pii af alle Slags; Der er over 30 Pilearter, hvoraf de 17 Slags passe got til den ne Bund og Eders Fornødenheder. Eders Bødkere og Kurvemagere skal engang velsigne Eder derfor, og I skulde derved lære mangfoldige lette og nydelige Haandarbejder, som nu ere Eder saa fremmede. To vigtige Fordeele vil det desuden skaffe Eder: Den første er, at I derved kan faae Humlestænger nok, og derved bekvemmere lægge Eder efter Humleanlen, som I har Leilighed til formedelsi det Lye Skoven giver. Den anden er: at I ved Piiens Klappning faae deels noget til at flette Gjerder af vbenpaa de opkastede Grøster, som ellers ej kunde freede, deels og Sættepile til at omplante Grøsterne med, og endelig give de tilbageblevne mindste Greene Eder den uundværligste Hjælp til Eders Vejers Forbedring og I stand:

standsættelse, da J blot behøve at føre Sand ovenpaa de Pilegrene J lægge lagviis i den onde Vej, for at faae den haard og varig.

Have J nu lyst til disse Vilkaar; Saa vel an! Men, de maae indgaaes alle; thi jeg sælger ikke een Mand sin Gaard, uden han tillige enten kjøber et Stykke af Hovedgaardsmarken eller et ligesaa stort af sine Naboers som skal udflyttes, og forresten indgaaer det øvrige jeg nu har foreslaaet Eder. Pengene til Eders Gaardkjøb, kunne J maaſkee bære saa heldige at faae til Laans af den kongelige Kasse, og have J dem selv, eller Eders Venner kunne laane Eder dem, da saameget bedre — og endelig, da det vil koste Eder store Summer at bygge og indhegne de nye Gaarder, saa vil jeg paatage mig disse Omkostninger i Henseende til Arbejdsløn; thi Sommeret have J i Støvne — og derfor tage anden Prioritet i Eders Gaarde, der maae staae uopsagte i 5 eller 10 Aar.”

Bønderne slugte disse Forslage graadigen og svarede ikke paa nogen Ting; vist nok ikke af Modvillie til nye Forandringer; men fordi de naturlig ej kunne foreene saa mange forskjel- lige Nyheder under eet Svar, eller fatte Ny-
ten

ten af ethvert Forslag, saasnart det var udsagt. De bade derfor ved de to ældste Mænd om Betænkningstid i 8te Dage. Den fik de. Hoverie og Tiendefrihed loffede meest hos dem alle. Udskiftningen yndede nogle ikke saa ganske, dog naar de hvis Lodder bleve vanstaaede eller fraliggende, kunne komme paa Hovedgaardsmarken at boe; saa hialp det dog kien- delig. Men Pileplantningen var som de troede, det allergaaleste nogen kunde tage sig for; thi hellere vilde de reent give Overdrevet bort, end forbinde sig til aarlig at plante visse Pile—Ronerne græd over de nye Tider — Børnene spurgte: hvor de skulde hen? unge og gamle Mænd sagde: saadanne Ting har vor Husbond lært i Kjøbenhavn. Nær havde der den sølgende Dag kommen Jld løs i Bøndernes Politif. Ved et lille Symposium, der for det meste bestoed af Godsets Udskud, saasom Helmissesprangere, de som bestandig havde levet af Skovtyverie eller af at fælde Træer for Skovtyveri—kom det paa Tale om de nye Indretninger og der blev heftig skældet og smeldet paa Kjøbenhavn, hvor Larmand havde lært det ravgale Løj, han havde tælt med dem om: de tænkte allerede paa en lille Revolution imod deres Herz

Herstabs og besluttede at lade deres Besætning
ger efterhaanden emigrere, og dog paastaae
at blive ved deres Hæste: Andre moerede sig
med at bevise Ummueligheden af Pileplantning
gen, ved at lade til Efteraaret alle de unge
Pilestuds omkring Hvidenborg, brække af; at
ter andre lovede at fordølge det halve af deres
Korn til Tiendetiden, da der i mange Aar al-
drig var bleven talt for nogen, og derved sæt-
te en maadelig Priis paa deres Gaarde naar
de skulde kjøbes; dette sidste Partie slog sig
desuden sammen om, at viise Uhydighed
ved Hoveriet og lovede at pløje og saae
som Skjelmere til Efteraaret naar Rugen
den skulde lægges. Til Lykke for Larmand
sod der i dette gehejme Statsraad, Mænd,
som hverken vare Skurker eller agtede at bli-
ve det, samt nogle faa gamle, der vare saa
nær ved Livets Hoveriefrieheds Termin, at
de ikke skjøttede om, i Kommissionen efter dette
Liv, at dømmes i Mulk for Overhørighed —
og disse formanede de øvrige smukke Mænd til
at slutte deres Politik og sætte den under en
Skjeppe, ved at trumfe paa, at hvis nogen
af de belovede Tilfælde indtraf, skulde de strax
angive hvem Ophavsmandene vare og i hvad
Mængde

lumpen Hensigt det var overlagt. Saadan en Revolution hvor Ræverne ere i Stand til at holde hvad Mund og Hjerter lover, er ikke at spørge med. Bonden, denne Naturens første Beskuer, seer Naturen uden at læse sig til den: Naar de andre Mennesker, med Hovederne tunge af Spekulationer, Finantsfager, Planer til Krige og Processer, Befordring, Titler, Filosofie, Vers og Prosa, rende mod hinanden i Stæderne; saa see de for det meste kun mod Murene, og ligesom omrystet Thee indsluttet i en Theekasse, ansee Gaderne for deres Virkefredse og komme ej udenfor uden at brændes af Heeden eller forkjøles af Regnen. Bonden derimod er ude om Dagen og Natten: Hans Sandser synes ikke sammen til en Lommeformat — hans Uhr er Solen om Dagen, og om Natten Karlsvognen, Nordstjernen og slige høje Ting: hans Snustobak er Støvket, hans Paraply er Himmelen selv, hans Hjesterm de grønne Marker, og hans Selskab Insekterne. Skulde ikke dette strax krone ham til Konge paa Jorden? skulde han ikke føle sit Fortrin for alle stikre Hoveders Dünster, for alt unyttigt Planmagerie, dersom ikke hans Sveed tapper de i det samme de Kræfter af ham, hvorved han

han ellers skulde have blevet den stærkeste og i Følge deraf den mægtigste? Nok! Naturen renser hans Principer uden Nabarbara, Jællapperod eller Fiskalstiltaler. Han bærer sit Lugthuus med sig; men han spiser med Lyst, drikker med en tør Hals og sover Naturens Søvn igiennem alle sine Grader. Dette burde lære alle Personer, som kun ere skabte til Stads, den Sandhed: "at arbejde i fri Luft er Livets Lyksalighed." Dersom den Dyd, man ofte forgiæves leder efter under en Ellerkjøl, ikke ofte sad til Huse under det grove Badmel; saa var Magelighed og Overdaad, syge to dejlige Sysire; og den Troe, at kun den Yppige var et Menneske, blev da ligesaa farlig en Sats for Mennesker, som den for Hønsene "at de hvide ere meere værd end de brogede."

Heele Godset kom endelig med underlige Hjerter og nogle med vaade Øjne til Laxmand. To sneehvide Hoveder blottede sig først, og disse Oldinger talte i de øvriges Navn. "Vi har overlagt det med vore Koner og Børn — de forstaae det ikke — Meget deraf forstaae vi ikke heller — Vi ere opvoksede paa denne Mørke Jord, mange af os have ikke været længere end i nær

i næste Kjøbstæd — Vi ældste forstaae ogsaa li:
det deraf — Vi see nok, at Hoverie: og Tiendes:
frihed ere store Ting for Bønder — Men der
ere Ting besynderlig i Vejen: Først, med den
Pileplantning: og for det andet, vide vi ej om
vi kunne blive eenige om, at holde Kirkerne ved:
lige og faae udbyttet Lodderne imellem os ved
Udskiftningen. Men vi gamle have sagt de an:
dre det, som vi nu sige her igien. „ At de ej
maa troe, Høsbond', da han endnu ej kjender
noget til os, og vi hverken have gjort ham ont
eller godt, skulde have Fornøjelse af, at ruine:
re os; men at han nok maa vide Nøede, til
det han har talt med os om. ”

Lærmand tilfredsstillede disse grundærlige
Gamle ved at oplyse dem endnu nøjere om For:
slagene; og, man blev eenige om, at enhver
endnu kunde betænke sig til de vare udskiftede
af Fælledskabet, dog inden nogen Udskiftning
gik for sig, thi da kunde de see hvad Lodder der
skulde tages af Hovedgaardsmarkene og hvilke
de da helst vilde vælge, og kjøbte de da ej, blev
alligevel deres Gaarde udskiftede. Der blev og
strax gjort Begyndelse med Opmaalingen og det
af 3 Landmaalere, paa det Udskiftningen kunde
have Ende inden næste Mars Waarsfød, at den
eene

eene ej skulde fornærme den anden ved at drive og gjøde sin Mark falskt. Da Lodderne næste Aar bleve dem viiste paa Markerne, bleve de eens om, at indgaae det første Forslag i alle Deele, og de fleeste af dem, havde allerede gjort sig forsikrede om Laanet dertil.

Den paafølgende Sommer stode allerede 18 udslyttede Gaarde paa deres Lodder. Larmand, hans Emilie og Kaptajn Arnt; (thi Majoren var allerede saa sygelig, at han ej kunde taale saamegen Færsel) vare tiistæde ved hver Gaards Grundlæg og alle 3 lagde de med megen Glæde den første Grundsteen til hvert Huns — Hans Alles var dernæst deres bestandige Redskab: han havde Opsyn med Lømmere og Smedere og med 8 Grøftere som bleve holdte af Bøndernes fælleds Kasse, for at kaste Hegnet om deres Lodder og inddige deres Havepladser: da de vare færdige, anlagde han 4 simple Qvarterer i hver, plantede Æbler, Pærer, Kirsebær, Blommer, Ribes og Stikkelsbær for dem og satte en Hæk af Piletræer inden for Digerne og større, men enkelte Pæl uden for. Alle Træerne levere te Majoren og Larmand uden Betaling, kun levere Bønderne nogle Arbejdere for at

gaae ham tilhaande. Kaptajn Arnt lærte Bønderne at male Rahytterne indvendig og Emiliæ anordnede den indre Indretning i Husene saa smiltd som nogen Professor i Byggevidenskab; Laxmand havde et andet Arbejde for: han afftaf Vejene i lige Linier mellem Lodderne gav Fastener af sine Pileplantaster til de sum: pige Steder og bestyrede deres Udvæjning og Opfyldning med Sand og Gruus. Heele Gods: set var paa denne Maade i fuld Bevægelse: Gamle og Børn forrettede ved Have og Mark: arbejdet ikke den ringeste Deel. Nogle gravede Steen til Diger eller Grøfterne: de ældste og yngste jævned de nye Veje, og alt gik saa levende til, som i en Biesværm der nylig er kommen i Kube. Kaptajn Arnt forærede af Hjertensglæde over denne Tilstand, som han behagede at kalde det, Godssets Udflyttere 4re Ankere Linolie og nogle Lispund Olier og Bleg: hvildt til at male Stuerne med, og den gamle Major, som ikke vilde lade Landetaten staae tilbage for Neptuns Søn, gav hver udflyttet Huusmand 2, og hver Gaardmand 1 Bieslade samt en dygtig Pose Sennepsfrøe at saae for dem til at trække af, og lærte dem i Korthed det vigtigste af deres Rygt.

Midt

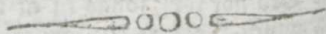
Midt imellem denne glade Kolonje levede
Larmand og hans Kone fornøjede — Med hver
en Dag vorde deres Glæde ved at see, ista-
den for røgede Hytter og forkuede Skabninger,
sunde Boeliger og fornøjede Algerdyrkere. Da
Udslytterne ikke boede paa nogen Side længere
end en Fjerdingvej fra Hovedgaardens Parcel
og Bejene alle samlede sig til Hvidenborg som
en Middelpunkt, fordi deres Kjøbstædvej gik
over Broen uden for Gaarden; saa var deres
Glæde desto større, da de fra een i Haven lig-
gende Bakke kunde see ud til de fleeste Nybyg-
gere. For ret at nyde denne Fornøjelse til al-
le Aarstiderne; lod Larmand ovenpaa Højen
anlægge et Lyshuus 2 Etager højt med et
Gallerie ovenpaa — og efterdi 3 Guder stode
for Indretningen, kom der ovenpaa Altanen,
efter Majorens Villie et Telt, og efter Kap-
tajnens Ordre et stort dansk Flag ovenpaa,
fordi han hellere vilde ligge paa det bare Dæk
end ikke vilde hvad Binden var. Han lege-
rede desuden til det øverste Bærelse, som Lar-
mand for det meeste helligede Minerva, een
af de bedste engelske Rikferter som var faldet i
hans Hænder, og Bee den! der voode at
tage den fra sit Sted.

Da

Da Højen laae i Havens Udside og Skoven gik umiddelbar til Havens Indhegning; saa lod Laxmand, for at forhøje Udsigten endnu meere, hugge en Abning igiennem Skoven, og da saae man fra Altanen: Majorens Skorstene og Skov, Bøndernes Kirke og een ikke langt derfra liggende Sø. "Splide Nej! raabde Kaptajnen, som bestandig sad i Foretters paa Udkik, da det sidste Træ faldt, "Her er en god Rhed —" Jonas! stik paa din Trods du Hundetunge og hold Snuden op i Vinden — seer du Landsfortoningen?" (Her fik han sat paa Jonasses Hoved, for at saae det til at see Søen, og han havde nær skamlet ham heele Nehlingen og Koebryggen, ved at putte det ud igiennem Lysthuusvinduet)" saa baf op din Skildpadde!" sagde han endelig: og det var Ord nok for Jonas til at lave en fortreffelig Punsch, som blev drukkit med Hurra ud af Lugerne. Søefarten til Wre.

Lysthuset blev fra denne Time af Laxmands, Emilies, Frue Lillies og Kaptajnens kjereste Opholdssted: Her drak de mangen Sommermorgen kort efter Solens Opgang deres Thee — her gik de ud fra om Estermiddagen, for at lave Kaffe i Skoven, hvorved Jonas spillede

ikke den ringeste Dulle, naar det gjaft om at
purre de af Selskabet samlede Grene nildt ind
i Gløderne med sine bare Klæder: Her spiste
de snart en tarvelig Middagsmad og snart et
landligt Aftensmaal; Her sad ofte Lærmand
eene, naar Solen endnu rippede frem over
Egen, og takkede med levende og meent Glæde
de det algode Forsyn for alt det Gode han med
i Selskab med sin humslige Familie: her udtænkte han Planer til sin tilkommende Lykke:
her lærte han ofte af de glade Skabninger
meere end af hans gamle Præst; her tilsvor
han ofte Lasten et evigt Had og aabnede sin
heele Sjæl for Dyden.

31. Kapitel.

Sømanden paa Landjorden.

Kaptajn Arent var bleven en vigtig Mand i Familien, uden dog ret at føle sin Noelighed og fornøje sig ved den. Hans Podagra gjorde ham nu og da knurren, og han følte sig for ofte, hvor tomt det er, intet at have at bestille. Det gik saa an at holde ham i god Lune, naar de vare eene, eller kun i eens eller højt 2 Fremmedes Selskab; thi flere satte sigesom en Laas for hans Mund og en Klemme paa hans gode Lune. Vinteren tilbragte han ganske efter sit eget Lykke og lænsede i Selskab med Sejre og Peersen mangen Rande gammel Marsk All, og lod Jonas, som var ham ganske umiskelig, imidlertid fortælle gamle Svæbedrifter. Men om Foraaret derpaa blev han meere aflægs i Beenene og hans Hustru saa forslidt, at Jonas end ikke kunne bringe det i Gång igien ved sine Indsæd. Til den Ende sørgede Larmand, ham uafværgende for, at der kom som af en Hændelse, den kære Stifts Physikus til dem og bad om at blive Ratten over. Ved saadan Lejlighed blev da alle de Sygdomme at vaagne i Huset som en lang Tid have slumret og enhver at spørge

spørge om Raad for sine Svagheder. Efter at Arent længe havde hørt paa en medicinsk Afhandling imellem Frøkenen og Doktoren om hendes Krampe og Gigt; Tilfælde, og hørt, at han raadete hende at drikke Brønden helst i Pyrmont; begyndte Kaptajnen at tale sine Beens Sag, og spørge om Raad for dem. Ja svarede Doktoren; maastee Kaptajnen ingen Raad vil have for dem.

Kapt. Top! Tusend Daler er Jeres, om jeg faaer andet at gaae paa end disse Smørstierdinger.

Doktoren forklarede ham nu viidt og breedt hvoraf Podagra kom og hvad der fødte den; og sagde ham endelig: at Pyrmonter; Blandet; helst drukken paa Stedet, ville mangfoldig lette hans Podagra; en god Leveorden ville gjøre Resten og saa ville han forresten nok staae inde for hans Beens Dygtighed.

Kapt. Ja! splittedem! Saadan som han der braser op, saadan har jeg saa tit hørt. Jeg har havt dem paa mange medicinske Gælejer de Beent; men immier har hans Folk ladet mig høre: at min Last var for svær. Hvad Ganden skal da en Svemand gjøre? Tænker I han er en Spurreunge der kan drikke Vand eller

eller tørste som en Kameel? Mit Glas gamle Rum maae jeg hae, seer J! en Taar Thee: punsch om Eftermiddagen; min Glaske Margo til Naden, hvad Smag har det ellers? Naar jeg nu firedede og lavedede og satte mig paa halv Kost, hvad for Been fik jeg da meener han?

Doct. Smukke honette Been som kunne bruges til Lands og Vands, uden at forstøjes.

Kapt. Hum! han sier noget. Jeg har ingen Rhedere uden mig selv, og Takkelagen er snart i Stand; Jeg troer endnu jeg kunde styre Chajsen til Pyrmont — holla! hvad meener Du følger?

Larmand sagde: at han rigtig nok ville stemme for Rejsen paa Medicinens Begne; Men ellers nødig miste ham og mindst lade ham rejse uden Convoj.

Kapt. Vil Du give mig god Convoi; saa hør i Aviserne efter en Medicinfiske der hedder: Andrees, der soer paa de to Søstre 1765, Du kan sætte til: at det var ham, som fik en Opstopper af Maanedslieutenanten. Den Karl tør jeg sætte til Roers — dersom hans Hals ej er knekket. —

Efter saa underlig en Indkaldelse ville vist nok ingen Andrees komme tilstæde; men Larmand

mand forstod at oversætte dette i frøgtelig Stil og lod det publicere i alle Aviser. Han tænkte vel paa at tilbyde ham Mourids Sejre til Følgesvend; men han vidste, at en gammel Chirurgus som han 1765 kunne lide, maatte være meere overeenstemmende med hans Alder end den unge Sejre til hvem han formodentlig ingen Liid satte. Det var nu kun Knuden at faae denne Karl til at hofte hvor han var; thi Larmand formodede med god Grund, at han kunde være undskoldt for at tone sit Flag, som maaskee længe havde været strøget. Efterat man i 14 Dage havde stået paa Aviserne, stod endelig disse Linier:

"Toner Frans Arent endnu sit Flag; sa
"skal jeg, i hvor skamflet jeg end er, lægge
"ham bi. Jeg letter om 2 Dage, og beder
"han er klar naar jeg kommer. Andrees."

Disse Ord vare en Balsom i Arents Hjerte — hans Dine skinnede af en Glædestraal da han læste det og han bragte Andrees Skaal paa Skaal den Middag som ærlig Sømand. Man var kun forlegen for at vide hvor Andrees stak i Berden; thi at han rejste om 2 Dage, kunne ikke være nogen Underretning — I midlertid kom der den 6te Dags Aften en bovlam

bolsam Hest med en gesvindt Rytter paa, som var den omtalte Andreess. "Ejlside Jer! raabte de Trent, da han rystede hans tørre Haand, kan Du endnu føre Sejls. Lad mig see Dit Undertømmer — Er Du heel om Styrbord? Jeg tænkte Din Gallion var hugget op for mange Aar siden.

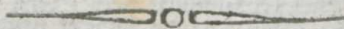
Andreess overbeviste ham om alt dette ved at flemme hans Haand ret eftertrykkelig, stoppede sin Pipe og forlangte et Glas gammel Rum. Efter en nøjere Samtale fortalte Andreess (som ellers hedde Andreas Bergenkamp) at han boede 14 Mile derfra, i et gammelt Hus, i en lille Kjøbstad, i Selskab med en bolsam Hest, en gammel Kat og een endnu ældre Husholder. Han sagde tillige, at hans Naboer og Venner havde holdt et slemt Hus med ham, fordi han ville løbe Fastelavn efter en Uds; men det var ham umueligt ved at løse Trentes Navn at lade være at rejse. —

Kapt. Bravo Andreess! du har altid været en god Sejler, og aldrig saae jeg dig at bide Snegle, naar du havde Fløjten tiltaffet. Husker du, da du kom Dværgsølvet i Ertegrøden? Ja du var en slem Gast Andreess.

Andreess

Andrees blev ikke Kaptajnen noget skyldig; men erindrede ligesaa got gamle Historier fra deres Ungdomsdage, hvorved Aftenen gleeed bort inden de selv mærkede det.

Da forresten Kaptajnens Podagra var ganske alvorlig; saa blev Rejsen bestemt det snarreste mueligt og en Chaise lavet til, paa hvis Bue Jonas skulde ankre tilligemed Rudsten.

32 Kapitel.

Kaptajnen gjør Testament og dør — ikke.

Doctor Andrees fik paa sin gamle Alder en Motion til Pyrmont, som han længe havde ønsket, og det i et meget originalt Selskab; Saa at han paa heele Aldreissen ikke mærkede noget til Besværighederne, da Kaptajnen, paa gammel Svemands Viis illede fremad og lod sig ikke mærke med andet en god Lune.

De kom til Pyrmont i saa god Tid, at de kunne faae magelige Bærelser, og Morgenens derpaa kom en pyntet Doktor for at besøge Kaptajnen og anbefale sig til at klistre hans Helbred sammen. Alrent, som ej kunne forstaae det halve af hvad han sagde ham, befalede Jonas at skænke et Glas gammel Rum for den ny Doktor og gloede imidlertid gandske vreed til ham fordi han ville troe han ej havde forsynet sig med en Læge til saa lang en Rejse. Doktoren gloede til Jonas og Rumflasken og sandt sig iligemaade fornærmet ved at bydes til Gjæst paa Brændeviin, indtil Kaptajnen saluteerte ham som Ven og stak paa det første Glas. Doktoren vilde ej gjøre Beskeed (en Ting som ærgrede Kaptajnen ikke lidet) men begyndte en lang Forklaring over Rums Skadelighed for Brønd:

Brøndgjæsterne og forsikrede ham, at han kun-
de bære sit Liv ved at nyde den og Brønden
sammen. Samtalen blev heftig, Arnt talte
de bestandig dansk med Doktoren og det hans
sædvanlige Sæ: Dansk, og Doktoren forstod
ventelig ikke et Ord af alle hans Indvendinger;
Men endelig maatte Doktor Andreess tage
fat paa Samtalen og forklare Kaptajnen's Mee-
ning for den tydske Læge.

Jonas stod og lærte de Læerne under heele
Talen, som om han kun ventede paa et Blik
af sin Herre til at buyere Doktoren ud af Stu-
en. Endelig endtes denne underfulde Scene
med et Forlig, hvori Kaptajnen maatte ind-
gaae: at undvære Nium og næste Dag tage et
Laxativ. Andreess var glad, at den tydske
Læge havde stredet som en Mand for disse 2
Ling; thi han forudsaae: at han som Ven ikke
havde fornaaet Kaptajnen dertil, endskjøndt
han de sidste 30 Mile bestandig havde talt
med ham derom. Men enten nu hans besyn-
derlige Modbydelighed for alle Medikamenter
gjorde det, ellers hans Natur ej var tjent med
dette Raad; saa er det dog vist, at han nær
havde fulføjet ved at tage det ind. Om Mid-
dagen da Doktoren kom for at see til ham,
fandt

sendt han ham saa opbragt imod alld Laperen,
at han nær havde forskrækket ham.

„Rive Dej! du Medicinskiste! Du har
„stude mig en Læk i Kjølen, som vil koste mig
„heele Skroget. 35 Gange Din Lapersnude,
„læg det paa Dit Hjerte! Jeg bliver huggen
„op her som en gammel Pærstude, seer Du!
„det kan jeg takke Dig for du Franskskarer, der
„har oversejlet en gammel Svemand. Flytte
„Dig! „ Saaledes tiltaaledes Hyent Doktoren,
som tydelig saae Breden gnistre af Patientens
Dine. Den tydske Læge greb vel strax til Pen-
nen, for at skrive en ny Recept; men Andreess
maatte fortolke sin Kaptajns Billie: heller at
æde alle Doktore, end eet Gran af Deres Me-
dicamenter, saa eftertrykkelig for ham, at han
endelig gik. Doktor Andreess som han nu an-
tog til sin Livlæge, maatte nu skaffe ham Roe
ved en Risengrød kogt i Vand, forsynet med
Muskat og Rødvin — og da det havde lagt
Uvøjret i hans Indvolde; lod han Døren lukke
i Laas og fortalte Andreess, at han nu vilde
gjøre sit Testament, da han aldrig haabede at
holde Søen hjem. I hvormeget Andreess end
bestreved dette Indfald, blev Kaptajnen urokke-
lig og da man ligesaavel efter hans Meening
kunne

kunne have noget at forrette, som intet; Saa bekvemmede han sig dertil og forfærdigede, eller oversatte Svemandens Willie saaledes:

T e s t a m e n t.

Jeg Grands Arvnt gjør hermed vitterligt, at jeg, førend nogen anden umager sig dermed, har i Sinde herved at bekendtgjøre min sidste Willie, paa det ingen af mine Arvinger skal komme op at knubbes om hvad jeg efterlader mig, eller ingen som laver sig til at arve mod min Willie, skal have den Ulejlighed, at gjøre et fejlt Besik.

1. §. Vortgiver jeg af min efterladte Formue 40000 Rdr. til Udstyr for trængende og giftetfærdige Piger; det vil sige, til alle dem som have en bleeg Farve, smægtende Dine og heele Lemmer; have de Krampe skulle de fremfor alle andre nyde Udstyr, der forresten bestemmes efter deres Stand og Vilkaar. Summen maae være fra 300 til 1000 Rdr. for hver. Skulle flere melde sig paa eet Aar end Renterne tilsrække, saaer de hjelpe sig som de kan til næste Aar, da de imidlertid kan forlove sig og lave Brudestadsen til; dog skulde de alle bevise for Executor Testamenti, at de til Brylluppet ej forbruge meere end 50 Rdr.; thi Saa
mi

milien maae og give Noget for at faae dem for-
sørge.

Dersom Velbaarne Frøken Drage indla-
der sig i Ægteskab, er hun den første som ny-
der det og det 1000de Rigsdaler.

2. S. I Løidenborg Kjelder skal altid ligge
et Drehooved gammel Rum i Kjelderen til rej-
sende Svømmendes Bederqvægelse, som erholde
en Pøgel frit deraf til Punsch, naar de anfre-
der Ratten over; og hertil gives Renten af
2000 Rdr. aarlig.

3. S. Da den forbandede Podagra har for-
naglet begge mine Been, og jeg her som en
Nar ligger i Pyrmont til Spot og Skam for
alle de magre Gespenster som hoppé forbi mig;
Saa udsættes en aarlig Præmie i 3 Aar af
100de Dukater, for den Doktor, der kan kure
Podagra uden at give sine Patienter Laxativer;
Men han maae tillige give Kuren nøjagtig be-
skreven, paa det man ej skal rende surr som
jeg, der er strandet her i Pyrmont paa Quak-
salverooden. Naar de 5000de Rigsdaler have
i 3 Aar givet disse udlovede Præmier; Saa
skal Doktor Andreas Bergenkamp, i hvør han
stifter, eje heele Kapitalen, for den Vasse
Grød han lavede til mig, da jeg havde de 35
Beneficier.

4. S.

4. S. Renten af 3000de Rdr. skal aarlig udgives til at købe Kompasser for; og disse skulle omdeeles i Landsbyskolerne, at Børnene saa vel som de Gamle fand lære, at der er meer end 8 Vinde til, og ikke gabe som nyfødde Kalve naar en Svendmand praser dem og vil vide hvor han skal styre.

5. S. Paa det ingen skikkelig Mand skal jages paa Grund af Magerkarle eller Profuratore som hjælpe disse; Saa udsættes en Kapital af 10000de Rigsdaler, hvis Renter skal være Belønning for den, der er saa ærlig at opdage saadan en Brander; kan man ej faae ham skndt i Genk eller Kjøshalet; saa hjælper det dog saameget, at saadanne Hændtunger skule som Hønsfetyve og blive bange for sig selv — Men skulde det hælde sig, at ingen melder sig for at faae denne Præmie udbetalt; Saa skal Renten anvendes til at lønne en ærlig Mand for, som skal boe i Hvidenborg Sogn, og hvis Forretning skal være at være Laugværge for saamange Enker der i Nabolandet som forlange hans Tjeneste, og enten de ere riige eller fattige, skal han være forbunden til at antage sig deres Sager og aldrig maae han tage meere af en vilig Enke aarlig i Doceur end 50 Rdr. og af en fat

fattig 5 Rld. Gjør han derimod, haver han sin Løn og Tjeneste forbrudt — thi jeg har ofte hørt at Enker behandles som Strandingsgods."

6 §. Folger Lærmand og hans Kone, skal, fordi jeg ligger hos dem i en god Havn, efter mit Død have 20000 Rdlr. Naar jeg sætter til i deres Huus, seer jeg allerhøjest de begrave mig paa Sømændsviis ude i rum Søe, Jonas kan sige dem hvorledes Liget skal sættes til Sjelen og han kan hale mig ud; Der maae imidlertid fyres Minutskud med Kanoerne i Haven; Men skal jeg endelig for Skif og Brugs Skyld begraves som en Landpadde; saa maae Skroget ikke sættes i Begravelse, men sænkes 6 Fod dybt i Jorden — Og der maae heller ikke sættes falsk Flag til paa Pladen; men ligesom siges "Her ligger en gammel vaadden Chinafahrer" Min Taffelage og staaende og løbende Redskaber skal Jonas have, og som jeg agter at klarere alt mit Gods og ingen Bodmerie eller Gjeld agter at gjøre; Saa skal hverken Kahytten*) eller Storlugen forsegles, men alt overleveres ham.

Ende:

*) Ved Kahytten forklod han sit Værelse paa Hvidenborg og ved Storlugen sit Chatol, men Ordene ville han for Velfangsens Skyld, endelig beholde.

Endelig haver jeg bestemt, at dette Testament skal leveres Hr. Doctor Andreas Bergenkamp; paa det han igien kan levere det til Hr. Laymand; og skulde nogen anden komme med Testamenter fra mig; saa er det Kapere, Sværvære og Brandere. Til Bekræftelse under min Haand og Segl, og i 2de Vidners Overværelse.

Datum Pyrmont den 23 Juli * * *

Frands Arnt.

Til Bitterlighed

Andreas Bergenkamp. Jónas Stump.

Dette Testament forseglede den Gamle og leverede Doktor Andrees det for at tage det fornødne i Agt; thi han tænkte, i det mindste i de Dage, ikke det var mueligt han kunne leve. Han ansaae sit Legeme for et Skrog der skulde skjulhales, og skiondt han bandede den Time da han foretog sig denne Sejlads; Saa ansaae han sig dog fordømt til at lade sig reparere om det var mueligt, og hældte til den Ende den foreskrevne Quantitet Brøndvand i sig hver Dag og gav Punsch og Rum Afseef. Efter 10 Dages Forløb fandt han sin Podagra ikke nær saa slem og sin Mave kiendelig mindre, saa han uden Besværighed kunne besøge Spad:

Spadseregangene og moere eller ærgre sig over Brøndgjæsterne. En Morgen da han med sine 2 Følgesvende Doktoren og Jonas gik i Allene, stødte han paa en lang sortebrun Mand der saae ud som han var balsamert. Han gik og talte Etyerne eller og maelte Figurer i Sandet. Da han var isærd med at sortere nogle Etyer gik Kaptajnen ham forbi, i det han besiktede ham nøje, stod han stille og besatte Jonas, at han skulle gaae over og spørge: om det ej var Herren med de syv Systre hans Herre havde den Ære at see — Hvem laer spørge? svarte den Lange, uden at see fra Etyerne — "Min Kaptajn svarte Jonas; han bedder ellers Grands til hans Tjeneste" Nu fik han Dine fra Himmelen og sløj hen mod Kaptajnen. Grands Årent er Du gal? Du i Pyrmont! sagde den tørre Mand. Daniel! saa skal jeg endnu eengang praje Dig, svarte Årent og rystede hans Haand saa heele Mennesket slingrede derved. Nu kom det da til en Forklaring fra Hr. Daniels Side; (Thi Årents Veen gave Undskyldning nok for hans Ophold ved Badet;) hvori han fortalte ham fortelig dette "Du veed jeg handlede paa St. Croix da vi sidst saae hinanden, og at jeg hav-

de 7 Søstre. Mine Søstre ere giorte allesammen; Den 1ste fik en Superkargo, som har tiendt saa got, at han nu ejer en dansk Herregaard med en engelsk Have ved. Den 2den fik en Major; han excerserer sig fort og brum, og hun føder ham smukke Børn, der engang kunne gjøre det samme. Den 3die fik en Snekker; Du skal ingen Mynter slaae i din Pande. Frands! thi hun fik en brav Mand, som tænker got uden for sin Hølebænk og som sover uden Luur ved den — han holder 8te Svendene, og har endda Arbejde nok til flere. Den 4de fik en Kjøbmand, der ikke endnu har lukket sin Bod. Den 5te fik en Organist, som ikke spiller i Kirken og stænder hjemme. Den 6te giortede sig selv med en — Poet; Hun har noget nær gjort det ringeste Partie; thi Manden har Forstand som en Professor og lever som en Musketeer — han ejer heele Verden naar han gjør Vers, han befaler over Konger og siger Du til Dronninger; Men naar Verset er reenskrevet, siger hans Mave ham drøje Sandheder, som han ej er i stand til at afbevise — Denne Hr. Poet, har, ved at omgaaes Guderne, samlet sig en drøj Portion Gigt, som han vil see at vaske af sig her ved Bader og meest

meest for hans Skyld er jeg her. Den 7de har nylig havt Bryllup med en Præst.

Kapt. end Poetens Kone? hvor boer hun?

Daniel. Naar Du vil spise hos mig til Middag, saa skal Du saae hende at see; thi da hun intet ejer uden sin Mænd, har hun heller intet flere og derfor har jeg formaaet hende til at være hans Selskab her.

Kapt. Nu Daniel hvad er Du da?

Daniel. Jeg er Kjøbmand paa St. Croix. Mine Skibe gaar for fulde Sejl; min Søn er min Fuldmægtig, mine Naboer ere mine Venner, min Kone er min Engel og jeg er herovre fordi jeg af en riig Vestindianer har faaet 10000 Rdr. for at flemme en Uro ud af nogle Herrer i Amsterdam, som helst ville beholde den selv — Og paa denne Tour har jeg fra Kjøbenhavn af taget Poeten og hans Kone med.

Kaptainen blev som ny ved dette Møde; han bevisste derved den Sætnings Rigtighed "At man paa et fremmed Sted, langt hellere omgaaes een gammel Ven end 10 Prindsen" trippede hiem eengang saa let som før, og klædte sig paa, for snart at komme i sine Landsmænds Selskab. Han fandt dem i Haven under

der en ærbørdig Lind; og hilse dem alle som gamle Væjsendtere. Det blev Eftermiddag og Aften inden han mærkede det; De spadserede, og gik, og drak Brøndvand og Thee sammen, og meere fornøjet var han endnu ej gaaet til Sengs i Pyrmont. Denne ny Cirkel som han havde faaet at snø sig i, blev ham uigandske umiskelig; de mødtes tilig og sildig; han gik og sad med dem paa Spadsergangene og hans Podagra drev undertiden reent ud af Taaen, naar de sadde der og politiserede eller holdte Mynstring over de forbigaende. Poeten krydede deres Fornøjelse med en Digtighed eller en løjerlig Sammenligning, naar hans Gigt var høflig — Og den begyndte at forbedre sig meget, da han nød saa got Selskab, god Pleje, den frie Luft, og forresten varstede flittig sine Indvolde med Brøndvand.

De følgende Dage Brøndkuren værede, levede Trent meget gladere, ret som om han vidste han havde noget at hælde sig til, siden han fandt Hr. Daniel. Dokt. Andrees, som studerede Kaptajnen bedre end han selv, faae med Glæde den Reedsommelighed forsoinde, som havde boet i ham i Pyrmont siden det fatale Laxativ, og passede troelig paa, at Kaptajnen ofte

ofte kom sammen med disse gode Fodgængere, for, under Fortællingen af gamle Historier, at faae sig en Motion, den han ellers vilde have gaaet forsvemt om ikke Skjebnen havde forstjønnet ham alt endog til Spadseregangene selv, siden han fandt saa tier en Ben.

Den sidste Dag dette Venneselskab var samlet sang Damerne og især Poetens Kone, med Biff af Hr. Daniel og Poeten, følgende Sang:

*

Her her er Letheslodens Vand
Og Raad for Altskens Bee:
For Gigt i Taae, i Haand, i Tand,
Og her kan Blinde see.

*

Her slæbes Verdens Beer ud
Og Vandet drukner dem,
Og Sjælens Grums, ved Vandets Bud,
Til Porten skyldes frem.

*

O her er Roe for knuset Aand
Og for den halte Fod!
Og for den næsten visne Haand,
Og for det sorte Blod.

Her

*

Her spirer op en død Natur
Og Nervers Krampe døer,
Og Sjælens Fugl, fra brudte Bunn,
"Jeg lever" synge tør.

*

En Skræder drak af dette Vand
Og gif' en Kæmpe bort;
En Stymper drak og blev en Mand,
Og han har Bisen gjort.

Sangen rørte Kaptainen. Han rystede Poetens Haand og rakkede ham for Saluten; Men hvad Sanden vil I nu gjøre naar I kommer hjem? vil I saa sidde saa trum som en Jidelbue og gjøre Vers igien?

Hm! sagde Poeten — Vil Kaptajnen seje meer?

Seer Han naar jeg vidste jeg Skulle synke; saa veed han vel jeg hellere lod være. Daniel tog nu Ordet og svarede: Jeg forstaaer Arent paa en Prisk, og jeg vilde gjøre enhver Ven af mig det Spørgsmaal, naar han havde rimet en Bog sammen, vil Du nu holde op? Poeten. Og hvorfor da, kjære Svoger!

Da:

Daniel. Fordi man skriver sig frum og
fjeb, mister sine Fjordsøe: Eøner, holder et
Drangerie i Hovedet og lader Resten af Le:
gemshygningen falde ned — og til hvad Nytte?

Poeten. Den Ting som ingen Skade gjør,
maa bringe Nytte.

Daniel. Ja, det er sandt. Men sad Du
i hver Stue hvor dine Poesier læses, dine Sam:
ge synges, dit Navn omtales; ville Du syn:
ge en anden Vise. Dersom dine Vers altid
kun læstes af Poeter; saa er Sætningen gan:
ske rigtig; De forstaae Dig, de leve op ved
et got Indfald, de begejstres ved at høre Din
Digteraand; de elske Dig uden at have seet
dig; Men meener du din Skræder læser dem
med samme Følelse eller din Bert føler det
Store det Sande og Skønne i din Sang?
Jeg skal sige dig Digterens Skjebne: Han
forgudes af et Par læge Folk, læses af man:
ge som ej forstaae ham, og dog absolut ville
forstaae ham, og bedømmes strengt af alle de
som gjøre Fordring paa god Forstand; Hans
Skræder, Bert og Rjæbmand ansee ham med
langt andre Øjne. Den sødeste Tanke, det
heldigste Udtryk, bringer dem blot paa den Tan:
ke "Gid han ville betale mig!" og nu de man:
ge

ge Svagheder som troe sig udpegede, forfulgte, asmalede, og satte til Stue i dine Skrifter! — Deres Tal er ikke det mindste — du kiendte ej deres Svagheder, deres Handlinger og dog asmalede du dem; men det bryde de sig ej om; de troe du er alvidende fordi du kan gjøre Vers og ond naar du rammer dem. Du vilde vist nok ej spilde dem en Times Svøn eller jage deres Galde ud i deres Blod; men det skeer dog — og de hade dig, naar du troer du har skaffet ald Verden en stor Fornøjelse. Det er næsten umueligt at skrive noget godt uden det jo giver Anledning til Ondt, eller oprører den Onde, som i sit Ormehus lurker paa dig som en hvæsende Hugorm i en Heed Sommerdag. Du kan begaae en slet Handling og den vil man tilgive dig næste Dag; men skriv eet Ord, som din Læser kan støde sig over, og han tilgiver Dig det ikke hans heele Levetid. Handlingen forsvandt og man regner de det for menneskelig Svaghed; Men dit Vers staaer der i Bogen og man kalder dit Hjerte ondt, din Stil bidende og dine Udsald ukjerlige. Vilde du det?

Poeten. Men min Bevidsthed maae dog vel frikjende mig. Sandhed vil dog vel seire.

Dar

Daniel. Sandhed vinder meget saa Fældt;
flage blant de Levende — Forstand og Sand-
hed sidde ofte i en Arrestkjælder, naar Dumbhed
og Løgn gaae pyntede uden for. Netop fordi
Du har Forstand, tilregner man Dig saa meget;
skrev du som en Rejser; saa loe man og yn-
gede Dig; Men nu er Du vittig og lærd;
Det er en Kurv fuld Væg Du har at bære.
Den dummeeste vil have Forstand, vil beglube
meere end du, vil af hver en Linie forstaae
hvad du aldrig forstod og antage en Rose for
en Dolk. —

Poeten. Skulle mine Værner da være ska-
delige — og

Daniel. Som sagt! man kræver guddom-
melige Egenstaber af dig naar du vil være
Skribent og meest Digter. Du kan skrive elen-
dige Breve, elendige Indlæg, elendige Præ-
fater og elendige Bøger, og man gjør dig in-
tet Ondt; Men skriv en god Bog, hvori din
Lune og dit Vid spiller Mester og strax er du
en Fæst som Bremserne fare paa Skindet af.
Forstand og Vid maae du skule, du maae
pakke dette Væg ind i Åbner, hvis det ej skal
slødes.

Poeten. Du fortæller mig gruelige Ting om mig selv. Jeg er jo altsaa en Bussmand, naar jeg troede jeg var et Lys.

Daniel. Ja ofte. Digteren er desuden et Menneske, som, fordi han skaber saa mange Idealer, forestiller os Verden ikke som den er, men som han ønskede eller vilde den skulle være, og hvis hans Kundskab ej er udstrakt og hans Dje ej skarpt nok seer Følgerne af sine Sæmninger, istand til at virke Dødt langt hen i Tiden, fordi intet saa gaelt er tænkt eller skrevet, at der jo dog engang bliver gjort. Hvem andre end vore Digtere ere Skyld i Udsættelser i Kjerlighed og Viin fordi de evig besyngte disse to Gæster og hente bestandig Livets Glæder fra disse 2 Kilder, uden tillige at give Læseren det Maal med, hvorefter han skal indrette sit Bæger. Troe mig! Naturen er ej saa forderfvet, at den skulle elske eller drikke sig ihjel; men faaer Digteren Nanden til at løbe med sig og Indbildningens Hest sat i den første Galop; saa er Rødet skrøbeligt.

Poeten. Nej nu maae jeg tale Digternes Sag. Efter Din Sætning ere vi jo Ophaver til alle de Grueligheder der begaaes. Saa har der da ingen før Homers Tid drukket eller elsket

elstet for stærk — og vor Konst kommer da
 isæden for Mroesynnden i din Troesbekjendelse —
 Saa har da Naturen begejstret os i sin Brede
 og brugt os som en Pesi til at forgifte Jorden
 med; saa har vor Aand, hvergang den troede
 at synge Englesproget været lig Egyptens
 Morderengel.

Daniel. Seer Du hvad Begejstringen an-
 gaaer; saa kommer det mig for, som om det
 ikke er saa ganske rigtig — Jeg taler reent ud.
 Naar en høj Tanke staaer paa een eller anden
 Side i en Bog, hvor der forresten er sagt lut-
 ter almindelige Ting med Poesiens Snørli-
 paa; saa troer jeg næsten den heele Bog er ble-
 ven til for disse skønne Tankers Skyld; og
 at alt det andet er frembragt ved overspændt
 Anstrængelse eller og ved den Enthusiasme Kaffe
 eller Vin tilbejebninger — Hjertets Sprog er
 fort, men Vinens er langt, tænker jeg, og
 ansker mig engang af en Vandpoet at see, hvor-
 meget han ville vandslægte fra sine Aandsbrødre.
 Og hvad den gamle Poesi angaaer; Saa er
 den, naar jeg tager vore egne ældste National-
 sange eller R kæmpeviserne for mig, meere hi-
 storisk og mindre billedriig end deres Efterkom-
 meres. Der er Kjerlighed næsten altid Aarsag
 til

til Klammerie. Der hedder det ofte for et Par
blaae Dines Skjold:

”Det var Orm unger Svend, og han
sit Sværd uddrog:

Og det var Tord af Walland han hove
det afhug.”

Saadan en Scene indgjød ingen Lyst til at
elske altid — Den lærte Ungersvenden Daer-
somhed og Overlæg, inden han vovede sine
Ribbeen og sit Hoved. Denne Kjempestrægt
forsvandt og har endelig frembragt det attende
Aarhundredes Sukkerdukker, der kunne elske
inden de kunne føre en Spade og døde inden de
have plantet et Træ.

P. Og denne Slægt skulde vore Sange
have skabt?

D. Fløjtet saalænge paa et Havresraae til
man dandsede, sov, og soe sin Tid bort; snart
som en Arkadisk Hyrde, snart som en Sprae-
debaasse, og snart som en Lediggjænger.

P. Det er omtrent det samme som Du
vilde blandt Fuglene rose Ornen, Høgen og
Ravnen for deres Flid, og laste Rattergalen
og Sangfuglene fordi de opholdte Røddyprene
fra at dræbe, mens de sang:

D. Jeg kan ikke beregne dig alt det Gode eller Onde som Digtekunsten har frembragt — Jeg ville heller ikke; thi jeg ynder selv Digteren, der løfter mig med sig fra Jorden og lader mig sidde paa sin himmelske Vogn; men naar jeg hører evig Viin og Myrtilighed lalles; naar der ikke synges halv saa kraftig til Dyr, deas, gode Sæders og Glidens Hæder, som om Bakkus og Venus; naar jeg seer den spottet der graver sin Alger, og den forgabet, der valser besejret paa et Ball, den ugleet, som gaaer i hvad han ejer, og den ophøjet, som gaaer i deilige Klæder som han aldrig agter at betale; Saa ynker jeg vor Forstand, der inden i er et Pulterkammer for de hedenske Guder og uden om er behængt med Myrner og Duffetøj. Og hvad er de Herrer Digteres Løn for alt deres Syngen? Et forklemt Bryst, en Mave som en Stodder ville skamme sig ved at eje, og den Syge, som vore Bønder have, naar det hedder de ere forhegede.

Arent. "Stop det!" Du gjør ham vel tilfids til en Sæorm, en Rangleslange eller en Krokodill. Dersom een ville sagt til mig da jeg sorte mit Skib i den spanske Sø: Du saar Podagra Grands! af dette Sæeleonet; rejs.

rejs hjem og køb Dig en Gaard og grab i din Have, meener Du da ej jeg havde kastet den Landpadde over Bord som en Korkstol? Seer du! naar een laster mig for det jeg er; Saa maae han vilse mig nogen bedre Havn jeg kan styre til, ellers troer jeg han er en Rotte, der gnaber mine Planter saalænge til jeg til sidst bliver læf. Skaf ham hellere en god Hyre, end du sidder her og lærer ham Navigationen.

Dan. Det vil jeg. Men du veed vel, at man maae stemme sit Instrument, inden Styket spilles. Dersom min Svoger har i Sinde at være lykkelig uden Bøger; saa vil han ved sin Hjemkomst finde Lejlighed dertil — En smuk Gaard paa Landet vil jeg forære ham. Jeg vil give det Navn af Apotek; og jeg haaber at det vil levere ham, naar han bruger stiftig af Medicinen, en Sjæl som med Fornøjelse kan boe i et fra Gigt befriet Legeme.

P. Min Gigt har jeg været lykkelig med; gode Svoger! men —

D. Intet Men! Din Gigt er gaaet bort ved et naturligt Middel. Din Gang til Skraverie kan magelig fureres paa den samme Maade. Mærk Dig vel! at jeg regner det ikke for et Arbejde som anstaaer et Menneffe, altid at

skrive og mindst at skrive Ting, som blot fø-
 des i Forfatterens Indbildning. Dertil ere vi
 aldrig bestemte. Ved dit Apothek derimod,
 maae du aldrig tænke paa at faae Gigt, eller
 af Mangel paa andet Arbejde, at gjøre Vers.
 Uden for dine Vinduer ligger en smuk Have,
 hvoraf den halve Deel omtrent ligger udyrket
 endnu. I dette Stykke ligger alle de Mixtu-
 rer, Draaber og Pulvere du behøver; aarlig
 anlægger du et nyt Stykke heraf, beplanter
 det med Træer, besaaer det med Rødder og
 Raal, pryder det med Blomster; Er du træt
 af at arbejde; saa er der en Løvhytte, hvor du
 finder en Hvile, som ingen af de ni Muser ny-
 der Magen til — Paa den eene Side af din
 Gaard ligger en frugtbar Mark som dine Føls-
 pløje og dyrke under dit Opsyn; derpaa gjør
 du Forbedringer, indhegner Marken, seer
 dit Kvæg trives, hører Lammene bræge,
 seer Hestene spille i Tøjret og anseer dig selv
 som en Hyrde over dette Arkadien. Paa den
 anden Side af Marken ligger en god Skovs-
 part som tilhører Dig; Der kan du om For-
 aaret see Naturen sødes og om Efteraaret at
 den døer, og om Sommeren kan du under
 den ranke Bøg og den ærværdige Ege see Raa-
 dyret

dyret springe med sit Rid og høre Skoduen
 kurre, Rattergalen slaae og Storken knebre.
 Dersom Du i disse Øjeblikke begejstres, da skriv:
 thi det er da Naturens Stemme der vakte
 din Muse — Neden for din Have ligger en
 Øe — Naar du i den trækker en Ræt Fisk,
 vil den smage dig dobbelt got; naar Du i en
 Baad sætter over til hiin Side, vil du finde en
 ny Verden; naar du ved dens Bred seer
 Engfuglene bygge Reeder, vil du velsigne det
 Sted der byder dig saa mange Glæder, som
 ikke foilder din eller andres Nøe, ikke koste dig
 eller andre Penge, ikke som andre Glæder
 høre op; men vedvære.

Denne Samtale skulde endnu have været
 længere, dersom ej Arent havde afbrudt den,
 ved at tilbyde Poetens Kone sin Arm, da han
 havde sat sig for at gaae endnu et got Stykke
 den Dag.

33. Kapitel.

Saa lang en Karl har jeg aldrig seet før, sagde Døft. Andreess, ganske forundret — Hvor der spurgde Arent? Han gaaer og sparker nede i Stuen var Svaret.

Jeg har god Grund til at troe han er en Stratenrøver eller en Spiller, saadanne vred: ne Træk har han i sit Ansigt, og naar jeg elsker skulde ligne hans Ansigtets Farve ved noget, saa sagde jeg: han seer ud som et stegt Æble. Kaptajnen blev noget fortørnet over denne Lignelse og paastod Karlen kunne have været paa lange Rejser hvorved hans Hud var bleven graae; Men Andreas ville endelig han skulde være en Røver.

Inden jeg gaaer videre, maae jeg dog til: staae, at jeg har glemt at sige, at Kaptajn Arent med sit Følge allerede er rejst fra Pyr: mont over for 12 Dage siden, efterat have taget en venlig Afsked med Hr. Daniel og hans Søster og Svoger; Men at der i disse 12 Dage ikke er mødt mine 3 Riddere noget som var værd at tale om. Det er ikke min Skyld, at Kaptainen føler saa lidet og gjerne saa jeg at en ny Hændelse stak frem nu imod Enden

af Bogen; Men som sagt, Skjæbnen lod dem rejse i Stilhed derfra og indtil dette Vertshuus, uden at møde noget overordentligt.

Kaptajnen vilde paa Andrees's Ord gaae ned i Stuen for at see Døveren netop da Gaardens Karlen trak en Graaestimmel for Døren, der saae ud som en heel Eskadron havde rebet paa den. Paa denne Skindmør klavrede en lang stibbeent Figur op, som Andrees erkjendte for den omtalte Døver, og julkede ud af Lantdevejen.

Arent rejste et Par Timer efter og ville endnu naae den næste Kjøbstad samme Aften; Men da de havde kjört et Par Miile oversaldt dem een saa heftig Tordenregn, at Vejene saae ud som Vlaer. Da de derfor stræbte at naae Huus, stødte de uden for en Landsbye atter paa Skimmelen som stod uden for en Dør og hang med Hovedet; thi den havde ingen Kræfter til at ryste sig. Her steg de af, og vare neppe komne inden for Døren førend den lange Mand faldt dem i Vjnene i den besynderligste Skikkelse. Han stod nemlig i et Par Gruentimmer Tøfler, med en rød Underkloffe der naaede ham til Anæerne og en højroed bunden Troje paa; for at tørre sit vaade Haar havde Konen givet

givet ham noget fint Bygmeel, som han havde smurt sit sorte Hoved ind i og dette gjorde en sær Contrast til den Qvindedragt han stod i.

Da han saa at de sidst ankomne allerede vare færdige til at lee af hans Dragt, betog han dem Uimagen ved at fortælle: at han var bleven saa gjennembasket som om han havde lagt i en Øre i 2 Dage og at han havde søgt den første Dør for at faae tørt paa; Men at det havde truffet saa uheldig, at der ingen Mand var i Huset som han kunne faae Klæder af, og altsaa havde han heller taget Fruentimmesdragten end blet endnu et Qvarteer i sin vaade Tilstand. Kaptainen tilbød ham vel strax en Kjole; men han forsikrede han befandt sig saavel i Konedragten, at han ej ville klæde sig om.

Andrees kunne ikke bare sig for at spørge den vaade Mand om sit Navn og sin Rejse og han tilfredsstillede ham strax ved at svare: Mit Navn er Lieutenant Klejnbart; Jeg har havt det Uheld at styrte med min Hest hvorved to af mine Ribbeen bleve knækkede, og jeg har derfor maattet tage min Afsked, da jeg ej kunde udstaae det stærke Ridt som falder ved Kavaleriet.

Andr.

Andr. En final Sag Hr. Lieutenant! tilskud
der De jeg føler paa Deres Nibbeen?

Lieut. Vær saa god! ellers maae jeg dog
sige Dem, at en stor Mester har lappet dem
sammen.

Andr. Bagatel Hr. Lieutenant! sagde An-
drees, ved at besøge hans Side saa han tog
den til sig med et "Nu!" seer De! der er stor For-
skjel paa Beenbrud; thi det er enten oblik
eller transversel og derefter maae man indret-
te sine Bandager. Deres har været trans-
versel; saavidt jeg kan føle — Og naar det
er sat got sammen; saa kan De uden Fare ri-
de stærkt og langtsomt ligesom Deres Lejlighed
er til.

Den graae Skimmel afbrød denne Chirur-
giske Disturs ved at skubbe en Leervæg ind,
ventelig for at minde sin Herre om, at den
og forlangede at klædes om; Men Konen som
husede Herren, kunne ej tage imod Skimmelen,
da der ingen Stald var i Huset og hendes
Dørre desuden vare et halvt Qvarter lavere
end den. Derfor tilbød Jonas at bløde sin
Trøje, imens han kunne trække den op til
Kroen.

Angaaende sin Rejsetour var Lieutenant Alejnhart meere tilbageholden: han forsikrede os, at han ville omtrent den samme Vej som Kaptejnen; men undskyldte sig dog for at holde Skridt med dem, da han paa en Dags Tid maatte dreje af fra Landevejen.

Havde Selskabet vidst, at denne Lieutenant var den samme, der saa heftig had om Frø: sen Drages Hjerte, ville de have benyttet sig bedre af Tiden; men da han formodentlig ikke saasnart fik Mandfolkedragt paa igjen, tog de de Afsteed med ham og rejste videre.

Det er fejl Andrees, sagde Arnt, da de havde fjørt et got Stykke, at vi ingen Jour: nal har holdt paa vor Rejse — Folk vil tæn: ke vi have rejst som nogle Studedrivere, der: som vi ej kan lade dem vinde noget af hvad vi saae og hørte.

Om! sagde Løgen, jeg har havt den sam: me Troe, og derfor har jeg skrevet et lille Kom: pendium over det vigtigste; naar vi kommer til vor Hvilepunkt i Aften, skal jeg vise Kaptej: nen det.

Det skædede; Om Aftenen rakte han ham en Bog hvorfra den halve Deel bestod af la: tinske Recepter og Resten lød saaledes:

A n e k:

Anekdoter om Menneſker,
ſamlende paa en Sen; og Hjem-Rejſe til og
fra Pyrmont.

af Andr*** B*****p.

Den er 'at beklage ſom rejſer med 2 Hine
en Vej af et Par hundrede Miile, og ſom
paa den heele Rejſe ej ſkulde kunne finde, at
han kjøres af een Verden ind i en anden; Men
den er ikke bedre faren, der, efterat have ſeet
ſaa mange forſkjellige Ting, glemmer dem ſi-
gesaa haſtig ſom de ſpadſerede forbi hans Hje-
og anſeer dem ſom de forſkjellige Glas Ejeren
af en Laterna Magica ſkyder ind, for at for-
nøje ſit Parterre for den betalte Stryger. Jeg
vil af denne ſimple Grund ſtrax fortælle det
mærkværdigſte af hvad der hændtes os.

Men paa det ingen i Verden ſkal beklage
ſig over Publiciteten, ſaa vil jeg ſlaae Nav-
nene paa de virkelige Steder og Perſoner ihjel
og betjene mig af laante Navne; og det vil
da komme an paa Vedkommendes egen Taus-
heds Gave, om deres Navnløſhed ſkal blive
begravet eller ej. Recenſenterne kunde kalde
den for mig Dagbog, Breve, Almanak eller

hvad

Hvad de selv behage; thi den er skreven efter
haanden som noget Nytt indtraf.

Snepedalén den 29de Juni.

Vi har kjørt, jeg troer 3 Mile, over en sort
Fede. Bejen var sandig og vore Heste pur
stede ligesaameget over Varme og Gluer som
vi ærgrede os over at see paa det evige Lyng.
Endelig naaede vi en maadelig Hytte som paa
den jevne Slette i Dæmringen saae ud som en
Fæstning; ventelig fordi vort Hje i saalang
Tid intet havde havt at vederqvæge sig paa.
Her stod vi af for at rette vore Been og give
Hestene Foer. En middelmaadig høj, gesvindt,
mager og soelbrændt Mand modtog os. Da vi
sandt ham stemt til at tale med os, blev føl-
gende Samtale til.

Jeg. Gud skee Lov vi ere komne til Men-
nesker igien. Nu har vi kjørt i 4 Timer og
ikke seet saameget som en Tiggerkjælling.

Manden. Hvad skal da jeg sige: der nep-
pe hver 4de eller 5te Dag seer nogen?

Jeg. Men hvoraf kan det komme sig, det
er jo dog Landevejen til nærmeste Kjøbstad?

Manden. Na ja! Men De veed vel det er
ingen Stæd, derfor kommer ingen der uden
høj Nødvendighed.

Jeg

Jeg. Men det er jo dog nærmere at kjøbe
Vahre der, end i Sumpendorf hvor Sejlad-
sen er?

Manden. Ja, ja! Min Ven! Men det
bedste Kjøb paa Vahre falder i Sumpendorf;
det meeste Brændeviin faaer man der for sine
Penge; 2 sk. meere faaer man for Skjeppen af
sit Korn og saa kjører man gjerne 3 Mile af sin
Vej.

Jeg. Da er jo det en ganske besynderlig
Regning — Vognlejen for 3 Mile frem og til-
bage med Læss paa, maae dog altid blive 14
Mrk. 7 sk. og lad nu 3 Tønder Korn koste 3
Mrk. meere, Vahren man kjøber være 3 Mrk.
lettere, Brændeviinet man faaer være 7 sk. værd;
saa er der endda 8 Mrk. tabt.

Manden. Har De da aldrig hørt, at some
me Folk gierne tabe 8 Mrk. for at vinde 1 Rd.
og 7 sk.? Jeg tænkte Lotteriet skulde være
Beviis nok for den Sætning; thi der taber man
med Fornøjelse sit heele Indskud og er hjerter-
glad ved Frielodden. Eller veed De ej, at vore
Bønder med Fornøjelse kjøre et Par Mile læn-
gere for at faae Brændeviin for 6 sk. frit, el-
ler blot for at vinde 2 a 3 sk. paa Potten af det
de fortæere?

Jeg

Jeg. Men er der da saa ringe Handel i næste Kjøbstæd? er der ingen Fabrikker.

Manden. Handelen er der; men Kjøberne blive for det meeste borte. Fabrikker har der været mange af; men de ere gaaet ind i god Tid igien, af Mangel paa Arbejdere.

Jeg. Har man da ingen Fattige i Byen, som kunde tjene Brødet ved at arbejde for dem.

Manden. Herre! De har et underligt Begreb om Fattigdom, De anseer den vist nok for en Mangel paa Arbejde; Men jeg anseer den for Mangel paa Lysten til Arbejde. Staaenderen har en besynderlig Lyst til at være boven og skal man vække hans Kræfter; saa maae det mindst være i en Fabrik man skal begynde derpaa.

Jeg. Hvorfor?

Manden. Fordi det er for eensformigt et Arbejde at sortere Uld, kradse, spinde, haspe o. s. v. hans Scener bliver derved endnu mere flappe, hans Munterhed gaaer bort, hans Been blive stive, og han vælger naturligvis hellere at gaae fra Dør til Dør, hvorved han dog har nogen Motjon, om han saa skulle leve af nogle Skillinger mindre.

Jeg.

J. Saa er der vel ingen Fattige i Sumpendorf?

17. Jo tilvisse er der fattige. Men med Forskiel. Naar man i Sumpendorf bliver fattig; saa veed man, at ingen i Byen regner en fattig for andet end et Menneske, da Folk, hvis Lykke saameget beroe paa Handelen, kunne ved tilfagene Uhaeld let selv blive fattige; Den forarmede, troer ligeledes om sig selv, at han endnu er et Menneske. Naar denne Troe forlader den Fattige, Herre! saa er han næsten intet Menneske meer; saa forlanger han at mades som en Lærkenunge og logrer for en Bid Brød som en Hund. Men den Tanke: du har Vuner, din Arm har Kraft, dine Lemmer ere istand til at erhverve dig Opholdet; den gjør Mirakler; thi saa vil Mennesket. Nu er der i Byen næsten ingen ledig, alt løber saa gestjæstig omkring som Bierne i en Kube — den Fattige kan, i hvad han end kand bestille, faae nok at fortjene, netop fordi Byen er fuld af Folk, som alle troe det er under Menneskets Værdighed intet at forrette — Fattige Børn er der og sørget for; de sidde ej krumme heels Dagene for at lære Udenadslæsning, de ere i bestandig Bevægelse om Sommeren, snart med

med eet Arbejde og snart med et andet. De
 lære især, indtil deres Lemmer faae den nød-
 vendige Fasthed, Havedyrkning og Kurve-
 magerarbejde, hvorved de, naar de længere hen
 i Tiden faae selv en Plet Jord, have mange
 Fordeele. Men een Ting er især roesværdigt
 ved Byens Indretning. Ingen er saa fattig,
 at han jo tillige er Jord; eller Grundejer.

I. Hvorledes gaaer det til?

II. Ved Byen laae i forrige Tider store
 Gletter, Diger og brede Beje som vare aflagte,
 og disse vilde man til Byens Fordeel sælge. Paa
 disse sælleds Overdreve havde de Fattige før
 drevet med deres Kæer og Saar; Og man syn-
 tes nu, at kunne sælge dem Byen til Fordeel
 og lade Pengene anvende til de Fattiges Bed-
 ste, da dog de fleeste af dem ej havde Vone
 at holde Creature paa dem. Men Magistrat-
 ten og de rigeste Ridsmænd i Byen raisonne-
 rede saaledes: At berøve et Menneske, som
 kan dyrke den mindste Plet Jord, Lejlighed
 dertil; at tage, naar han er fattig, endog
 den Rettighed fra ham at være Herre over
 nogle Savne Jord; det er grusomt, det er at
 sætte ham under Negerflaven, som dog har
 Jord i hvor usrie han er. Hvad skal bevæge
 ham

ham til at arbejde for andre, naar han ej kan arbejde for sig selv? hvad skal give ham en Ret Grønt om Sommeren og et Fad Kaal om Vinteren? hvad skal give ham Mælk til sine sultne Børn og til sig selv, naar han ej kan græsse en Koe eller et Par Faar? hvad Got skal han tænke om sig selv og sine Medbrødre, naar han er ligesom udstødt af Jorden og har ingen Ret til at være andet end den rige Jord ejers Slave eller Arbejdsdyr? hvad skal hans Børn bestille andet end rage i en Rendessteen, isteden for de kunne i en Have eller paa en Ager forrette mange nyttige og fornøjelige Ting? Lader os hellere viise vi ville formeere deres Ejendom, som en lang Hævd hjemler dem; lad os indhegne disse Jordlodder for dem og besørge dem opmaalede og ligelig uddeelte til de Fattige som nu ere; Ja lad os endnu have nogle Stykker tilovers for de tilkommende Fattige — Vilde de ej dyrke deres Stykke alle: saa see vi dog hvem der vil, og det bliver, naar Almisser uddeles, da let at bedømme, hvor meget eller hvorlidet de skulde have; Disse smaa Lodder vilde i Tiden blive vor Byes Lir, det vil blive ligesaamange Haver hvor vi skulde see Skove af Frugttræer, denne for Menne-

sket

flet saa sunde Epise. Skulde man da, læn-
gere hen i Tiden, befinde at de Fattige forsømte
ganske dets Dyrkning, saa er det jo Tids
nok, at tage det igjen og sætge det; Men vi
maa først lære Mennesket at arbejde og eje
noget at arbejde paa, inden vi tage det fra
ham, som var hans. Dette Forslag fandt
uden synderlig Modstand, Bisalb.

Da Jorderne vare indhegnede, fik hver sit
Stykke, som den Dag i Dag er, bære Vidne
om Ejernes Slittighed. Der blev tillige gjort en
Indretning i Henseende til de Fattiges Almis-
ser, som det var at ønske var almindelig.

J. Hvad var det? dog aldrig at give dem
noget vist ugentlig eller aarlig?

M. De Fattige bleve inddeelte i 3 Klasser,
nemlig: Sengeliggende, Arbejdende og Børn.
De Sengeliggende blive ganske forsørgede af
Byen og en Læge lønnet for at kure dem om-
mueligt — At sortere Uld, spinde eller vinde,
var alt det Arbejde man forlangte af dem og
derfor fik de aparte Betaling. De Arbejdende
staae under 4 Inspektører, nemlig een for hver
Kode eller Qvarter i Byen. Inspektøren har
Opregning paa hver Fattig i hans Qvarter,
hvad han eller hun kunne bedst forrette og hvad
Slags

Slags Arbejde, de har meest Eyst til, samt hvormange Dage om Ugen de ere at faae. Hos ham melder Fabrikanten, Gartneren, Muurmesteren og Uolsmanden sig, og faaer da hvem han forlanger af dem til Arbejde den følgende Dag. Er nogen Fattig meere for at forrette andet Arbejde end det han havde tegnet sig for; saa melder han det for Inspektøren, som da sætter ham i en anden Rubrik. Den Fattige faaer Kosten hvor han arbejder og en Dagløn som passer sig til hans Forretning. Børnene staae om Sommeren under 4re Gartneres Opsyn, som lønnes af Byen for at undervise dem og derimod maae bruge dem til det Slags Hævearbejde som passer med deres Alder og Kræfter; De spise rundt om i Byen, da enhver har frivillig tegnet sig for at biedrage med $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ eller heel Kost'ugentlig. Om Vinteren gaae de viffe Timer i Skole og i de andre arbejdsde hos alle Slags Professionister, som ligeledes have forbundet sig til at undervise dem og derimod ingen Kost give. Derimod har Byen: 1.) Intet Hospitæl, thi det blev solgt og Sultamen er hentlagt til de Sengeliggendes Pleje og Huussteje. 2.) Ingen Fattigforstander, Almisseuddeeler eller Fatt

Fattigfoged. Deres Embede forrette Inspek-
torerne imod aarlig Løn. 3.) Alle Almisser som
før ugentlig bleve uddeelte, alle de Smages-
summer som enhver enkelt Borger desuden bis-
drager, der ej giver fattige Børn Kost eller
Underviisning, alle Legater og Donationer fat-
tige tilhørende, blive aarligen først anvendte til
at betale alle Fattiges Huusleje med, og hvad
der overskyder, betales dem i 4re Kvartaler
aarlig. 4.) Derimod maae ingen Fattig betle
i Husene eller paa Gaderne. Skee det, be-
taler den som giver Almisser i Huset 10 Rdlr.
og den der forlanger den, bliver udstrøgen af
Fattigprotokollen; det er den første Straf,
der kan ramme dem. Ved denne Indretning
vinder den Fattige selv ligesaameget som Bor-
gerne; thi enhver giver med en god Villie hvad
han formaaer til Fattiganstalten; foruden at
den ofte faaer een eller anden Gave af Frem-
mede som ere glade ved at gaae roelige paa
Gaderne. — Den Fattige selv faaer uden D:
verhæng, uden denne evige Løben, Sylren
og Rhylen en Skat paa een Dag, som han
i mange Dage skulde have Ondt ved at sanke
og fortjener desuden sin Føde og Huusleje,
kan efter Samvittighed opdrage sine Børn
ikke

ikke til Gadesfrygere, men til nyttige Mennesker, kan trøste sig ved at han behandles lige med sine trængende Brødre, og seer i alle Tilfælde, at det kommer an paa ham selv om han vil spise eller hunge.

J. Der er noget stort i denne Indretning, noget Nyt, men som jeg troer og kun lutter got. Ere da de Fattiges Kaar ikke ligedanne i den nærmeste Bye.

M. Nej Herre! Der er ingen Eenighed mellem Folk. De der skulde tage sig noget af den fattige, kunne ej blive eens om Maaderne de bør behandles paa; nogle ønskede dem i Spindehuse, andre i Graven, atter andre indpakkede i et Hospital, hvor Bestyrrelses-Manden borttog det meste af Indtægten; Og derfor ligger Sagen; derfor vrinsle Gaderne af skidne nøgne Børn som forsikre de ikke have spist en heel Dag; af Gamle som græde naar de see en Fremmed, fort sagt: af Mennesker som ansee sig selv for en ringere Menneskeart og som Byens Indvaanere ansee for en Landeplage ligesaavel som Græshopper, Røtter og Misvært.

J. Altsaa bestille de Fattige der, vel ingen Ting.

M. Man

17. Man bliver det i det mindste ej vaer; men vil man tilbyde een af dem en Dags Arbejde; saa tage de maaskee imod Tilbuddet den første Gang; men den næste Gang blive de vist borte; forestil Dem bare, at man neppe kan faae sin Have luget der.

3. Hvorfor ikke?

17. Fordi de enten ej vilde bestille noget, eller og fordi de ej engang kiende de almindeligste Maadurter fra Heller og Ufrud. Er det ikke forsærdeligt, at man i en 40 eller 50 Aar ej skulde have lært at skille en Gulerodstop fra en Persilletop, en Løg fra et Græsfræge. Jorddyrkningen er nu i mange Kjøbstæder saa forhadet en Sag — Denne første og naturligste Maade at erhverve sit Ophold paa, er saa rimelig en Forretning i manges Øjne, at jeg snarest troer man sit dem til at rage i Rendesæet; men efter Knappenaale.

Da jeg havde hørt denne lærerige Mand's Diskurs, hød jeg ham farvel og ønskede at han maatte have ligesaamegen Fornøjelse af at se paa det sorte Lyng daglig, som jeg havde hørt af hans Bekjendskab.

Men jeg kom til Tide med ham; han satte sin Haand alvorlig i Siden, saa stivt paa mig

mig og sagde i det han rakte mig Haanden,
"Farvel! Vær De roelig for min Fornøjelse,
skulde den beroe paa Deres Ønske; saa maat
jeg sige Dem det var meget slet bestilt. Jeg har
aldrig troet mig ulykkelig ved at see paa no-
get sort Lyng — Det nærer min Saareslok, det
skaffer mig Ildbebrændsel, det skaffer mig en
Hare og en Ullrhøne imellem — Kort sagt:
jeg veed meget got at mine Singere vilde fryse af
om jeg ingen Lyng havde. Lykkelig Rejse!"

Jeg forlod ham og fandt "at man behøver
lidet for at være lykkelig, og først da er det,
naar man er fornøjet med det man har"

Droppenborg den 9de Juli.

"Alf du gode Gud! det kan jeg ikke holde
ud" sagde en ung Pige som grædende gik u-
den for Byen — Raptajnen lod Vognen holde
og vinkede hende til sig — "Hvad kan du ikke
holde ud Pige?"

Sun. Alf Hr. Greve! jeg brister.

Rapt. Hvorfor vil du briste? du har jo
ingen Batterst, du har heller ingen Rottet-
frugt faaet ind, Naar! hvorfor vil du briste?

S. Alf jeg har faaet det værste Rottetfrugt;
Man har taget min Carl fra mig.

R. Hvem?

S. Hvem?

S. Hververne Hr. Greve. De forbande:
de Hververe har forført ham: nu bliver han
 snart dreven bort, ligesom man driver en Flok
Stude — Ak! jeg forgaaer! han er saa troe,
saa god og saa kjon!

K. Saa aa! hvad hedder han da? hvor
er Hververhuset?

S. Carl Keith hedder han, der i denne
Mordergrube paa højre Haand uden Porten,
der er han.

K. Mordergrube kan hun ikke kalde det;
thi man sørger jo for at beholde dem levende;
Muserfælde kan hun kalde det. Men hvad vil
hendes Carl ved saadanne Corsarer? Sæt sig
herop i Vognen, saa vil vi see om vi kan fiske
hendes Carl op.

Da vi kom Huset nærmere, hoppede en
30 Stykker Rekruter over Dørræet, som det
lod til, halv fulde, og begyndte at synge hver
sin Vise, imens Hververne uddeelte den Befal-
ling til Vagten som gik med dem "Skryd den
som en Hund, der vil løbe fra Jer." Kap-
tainen kaldte paa en Underofficer og bad ham
melde sin Officer, at en rejsende Udlænding
forlangte at tale med ham inden Transporten
gik bort. Han kom.

Off.

Off. Kan jeg tjene Dem i noget min Herre?

K. Ja Hr. Kaptain! De kan overlade mig en Brudgom af deres Karle til denne lille Pige. Jeg vil betale Omkostningerne.

O. Vi sælge ingen min Herre! men fjøbe hellere end gjerne.

K. Maaskee De tør ikke —

O. (Med en mørk Mine) Tør, meener De jeg er bange? bare for det Ord skal De faae ham, hvad heder Karlen.

K. Carl Keith.

O. (til Vagten ved Refruterne) Marsch! Marsch!

Alt jeg ulyksalige! skreeg Pigen! nu gaaer han bort.

K. Vil Du have 30 paa eengang Barn, hører du ikke Kaptajnen lover os ham? Duer ellers Karlen noget Hr. Kaptain! seer han ud som en kalfonst Kylling, saa løser jeg ham ej ud.

O. Karlen seer ret ferm ud; Jeg vil hente ham og Regning paa hvad han skal koste.

Da vi havde ventet et got Qvarteer kom han med Diegningen. Den var 50 Rdr. deriblant var beregnet 10 Rdr. som den Karl havde faaet der tog Carl Keith med sig til Hververfreen. Kap:

Kaptajnen bandede den store Regning; Men gav mig strax Ordre at betale dem. Da jeg raf rafde Officeren dem, var det som een havde sagt mig "Tag snart Din Haand tilbage ellers er du Soldat" Han mærkede min Forlegenhed og bød mig ind paa en Glaske Viin. Da jeg afflog det, smilede han, og gav sin Tjener et Bink, som bragte den ud til Bognen. Troer De da, spurgde han, at der ingen Hverver kan være et skikkelig Menueste?

Jeg. Jo, det troer jeg nok; Men Deres Embede har dog noget saa forførdende ved sig for mig, at jeg —

O. Ville ønske De sad paa Bloksbjerg. Ikke saa? Seer De mine Herrer! Jeg føler saa got som nogen alt det skæffelige der ligger i min Forretning; Men jeg maae paa den anden Side tilstaae Dem, at jeg har været nødt til at søge denne Plads, for at undgaae daglig at omgaaes een af mine største Uvenner. Som De seer har vi dejlig Mængde af Rekruter; men med min gode Billie tager jeg dog ikke gjerne nogen uden han tilbyder sig, eller han bliver mig tilbuden, Carl Keith har en anden Karl for 10 Rd. skaffet mig, som han sagde han havde tilgode hos ham og paa anden Maa-

de

de ej kunne faae. Keith havde selv ingen Ulyst til Tingen.

J. Han har vel været snurrende da, thi hvad skulde bevæge en Karl til at sælge sig saa lumpen til Sult, Strabadse, Spidsrod, Stofkeprygl og Døden for at faae Fjerdeparten af hvad han kunde behøve for at spise sig mæt; At stille sig saa ganske af med sit Fædreland, sine Venner og kort: alt hvad der er et Menneske hjært, for nogle lumpne Haandpenge og siden daglig Fangesøde?

O. Ja, ja! vi har rigtig nok Brændeviinen at takke for de fleeste af vore Kandidater. Det gaaer med dem som de Vilde paa Slaverkysten, de lade sig fange med Brændeviin, men ej med Magt. Men seer De! det er umuligt at holde den geboorne Stamme vedlige, naar der ej hervedes.

J. Got! jeg forstaaer hvad De vil sige. Men den Samvittighed, at have bragt saa mange unge Mennesker ind i en Forsatning, der ikke nærer dem, ikke beskæftiger dem med noget uden at slaae Folk ihjel, ikke giver dem det mindste Gran Lyst til dette Liv de henstæbe med et Gevæhr paa Nakken, den er tung at eje Hr. Kaptain! Tænk Dem alle disse Ulyk-

feltes

fellige! forestil Dem at høre de Forbandelser
de udstøde over den der hvervede dem, og sig
mig; rører det Dem ikke?

O. Kjære Mand! jeg kand ikke forandre
Lingenes Gang. Vil jeg ej hverve; saa er der
nok der vil have min Plads. Jeg trøster mig
ved at jeg gjør det mindste Onde jeg kand —
Og forresten venter jeg med Længsel at den
Tid skal komme, da Oplysningen skal i det
mindste viise os andet at bruge et Lands Hæn-
der og Penge til, end til at slaae Naboerne
ihjel — Naar den Tid kommer; saa vil vore
Soldater kommanderes til at grave Kanaler,
anlægge Beje, hegne Marker, plante Skove,
og vi vil da see at gjøre det got som vi have
gjort galt før!

J. Ja, mens Græsset groer, dør Roen!
Sid jeg i Morgen saa enhver Bajonet blive
en Spade og enhver Sabel et Plovjern.

Imens denne lille Samtale stod paa, havde
de Rapt. Arent faaet sat paa Carl Keith
uden for Hververhuset, og omhyggelig for-
vart hans Pige i Kaleschen. Hvad fejler ham
spurde Arent, er han syg?

K. Nej! jeg er værre end syg, jeg er
bedrøvet.

A. Skal

A. Skal han ogsaa hen og slaae Folt ihjel?

K. Jeg tænker først man slaar mig ihjel?

A. Jo, han er en net Skildpadde han, er han ikke hvervet?

K. Vel hvervet; men haardt imod min Billie.

A. Hvem Dævelen kan da træffe ham her ud, naar han ej selv vil! saa har han vel havt sig en lille Sløise, forstaaer han?

K. Gud forlade Dem Hr. Baron! Jeg har endnu aldrig været ret fuld; men jeg havde en Kammerat, som har arbejdet med mig hos een Mester, og han har forført mig ind paa en Kroe hvor Hververne tog mig.

A. Tog? tog? hvi laer han sig tage, er han da en Kylling, kan han ej stoppe dem eller seile dem agter ud?

K. Ja, det kan De sagtens sige: men naar Folt ere høflige, kan man dog ej være grov mod dem.

A. Naar jeg nu med Høflighed bad ham, om han vilde lade sin Ryg banke brunn og blaae, eller gaae tolv Gange Spidsrod igjennem 200de Mand, eller lade sig styde ihjel, eller sulte hver Dag til han blev stuet, hvad

vilde

vilde han saa gjøre. Vilde han saa være saa høflig at gjøre det?

K. Nej! naar jeg vidste det forud; saa blev der intet af.

A. Snifsnaf, veed han ikke sagtens man ej hverver ham til at spise Sylterøj eller Mætroner. Hvad vil han nu blive til? hvad har han lært?

K. (Grædende) Smedkerprofessen; men nu — af — nu —

A. Kom hid til min Bogn; Saa skal jeg vise ham noget. Stumperen fulgte med; men hvor stirrede han ikke, da han inden i Kaleschen saae sin Sofie! hun paa sin Side kæmpede med Kjærlighed og Undseelse; men den første vandt og hun foer op, slog sine Arme om hans Hals og raabte — Carl! saa har jeg Dig! o Carl!

Da dette havde været længe nok, sagde Kaptajnen: nu Carl her har du din Afstæed og her har du din Sofie; Var jeg nu Præst; saa viede jeg Eder med disse Ord: "Saavist som I elske hverandre, saavist vilde I og altid blive lykkelige, Du Mand ved din Hov, lebænk og Du Kone ved dine Hunsforretninger og din Børneopdragelse. Men vilde I attraae meere end huuslig Lykke og et
"for:

„fornøjet Sind; saa bør Du gaae til Hver-
„verne Carl, og Din Kone staae uden for
„Troppenborg og græde.,,

Da vi vare komne ind i Troppenborg og
havde fundet os et Herberge; kom 2 Deputer-
rede fra Smedkerlauget til Kaptajnen, og præ-
senterede ham de udsagte 50 Rdlr. som Reiths
Frihed havde kostet; thi, sagde de, det er en
duelig Arbejder og vi bør ikke lade en fremmed
Mand viise den Vedelmødighed som vi ej selv
vilde viise; han havde i Morgen blevet udløst
af Lauget.

Kaptajnen tog ej imod Pengene; men be-
gjærede, at de maatte gives til Reith og hans
Kiereste, paa det han kunde gjøre sit Mester-
stykke, hvor det ikke kom an paa Hænderne
men paa Penge, og dernæst holde Bryllup.
De deputerede Mestere takkede og lovede det
skulde skee.

Grotmansborg den 24de August.

Her er mødt os besynderlige Ting. Vi
kom hertil saa aandeløse, saa matte, saa gjem-
nembagte af Solens Hede, at vi saae ud som
Bjørnetrækkere. Uden for Byen havde vi nær
bleven tvungne til at holde til Solens Nedgang,
fordi en Landmaaler havde fundet for got at
rage

tage sit Stade der, og man forbød os ganske alvorlig at kjøre hvor hans Stofke laae, og de laae over heele Bejen. Bores fremmede Sprog foreenet med en Blæsen uden Lige i Posthornet, hialp os maaskee igiennem.

I Gjestgivergaarden gik det os ej bedre. Da vi ret skulde nyde Hvile, blev der saadan en Dumpen over os, som om 30 Meelsække bleve faldede ned af en Trappe. Dertil blæste en Klarinet saa affkyelig, at det var umueligt at holde sine Ører i god Lune. Jonas blev sendt op for at see om det var Jordstjælv eller Ball, og han forrettede sit Vrende meget herligt; thi strax efter han var gaaet ud, kom Klarinetten dandsende ned af Trappen og Blæseren havde gaaet den samme Vej, hvis Rækselværket ej havde tient ham desbedre. Meelsækkene taug og stille; thi det var kun en Gaardskarl og en Forrider som denne Virtuos informerede i Dands. Da Musikken hørte op, tog den eene et Par Løfler og den anden et Par Støvle paa og listede sig ned af Vostkammeret.

Om Vatten gik det os ligedan; da der ned den under var et Billiard og en Klub, hvor man stødte saa drabelig til Ruglerne, klinkede saa ofte ved Sange om Punsch og loe saa forfærde-

færdelig over de Anekdoter man fortalte, at vi nær havde staaet op og rejst igien. Om Morgen den Kl. 4 tude en Hund oven over os saa jammerlig, at vi absolut maatte være vaagne; der var atter Klarinetblæseren paa Færde. Inden vi rejste fik vi at vide, at han var Soltat og levede af at afrette Puddelhunde til at gjøre Kunstter og informere Tjenestefolk i Dands.

Vi rejste misfornøjede herfra strax efter Kl. 5, og ned for de sidste 8te Timers Uroe megen Glæde ved at høre saa tilig igiennem Kornmarker, Skov og fordi en dybt underliggen de Søe, hvor Fiskene pladskede i Vandet.

Tralleberg den 29de August.

Her var ingen Konstnere som lærte Hunde at staae Skildvagt eller blæste paa Klarinet for Dandseskolarer — Her sov man, om man kunde, sine 10 Timer, uden at høre saameget som en Vogn kjøre, saa søvnige vare Folk her — derimod havde der uden for Byen været en Høstfest, som havde været til langt ud paa Natten. Den skulde begynde næste Dag igien og da skulde alle de Forlovede i Sognet tillige trosloves, sagde man os. Da vi netop skulde forbi den Plads det holdtes paa, fik vi heele Stadsen at see. Der vare saa mangfoldige Grupper og Klynger af

af glade Agerdyrkere og pyntede Riøbsfødsfolk, der alle med en vis Højtidelighed sejrede sig om een i Midten liggende Høj med en Reegklynge paa af alle Slags Korn — Paa en Munddeel indhegnet af Træer, som lod til at være plantede for det samme, vare Borde dækkede til nogle hundrede Mennesker, og Resten fordeelte sig saa got de kunde paa den grønne Jord. Et tilsiræffeligt Musichor havde Plads rundt om paa Højen. Jeg saa intet saa sjønt, som denne Simpeshed og Fornøjelse, Støj og Glæde, Tobaksrøg og Spisen, Dands og Møllen blandet mellem hinanden. Næst at see en Kornmark i Juli og en travl Høst i August fandt man heller ikke ønske sig noget Syn hvorved Agerdyrkningens Elsker snarere skulle lade sit Dje dvæle. I denne Lystlejr, hvor vi opholdte os et Par Timer, kom en hemmelighedsfuld Mand til os og sit Kaptainen til at tale med sig, han bad indstændig om et Laan af 10 Rd. paa et Manuscript, som han forsikrede var 30 Rd. værd.

K. Hvem har skrevet det?

Manden. Jeg selv min Herre! I 2 Maanedes har jeg arbejdet paa det, og er nu netop bleven færdig.

K. Man

K. Men har I da ingen bedre Maade, at øde 2 Maaneder paa? Seer I, jeg kan fore-
stille mig I er raget paa Grund — Men hvad
da, der er dog vel en kristen Sjel der kaster et
Bary: Anker ud for at gjøre Jer flot. Hvad
Sanden vil I skrive saadant Messmæs for,
naar der skal gaae 2 Maaneder med?

M. Ja! Brødet er hjært. Konen græs-
der, Børnene fræve Brød og det er nu dog en
lille Maade at tjene noget paa; Naar jeg bare
var hjemme; saa solgte jeg det strax; Men
jeg er endnu 20 Mile fra mit Hjem — Og veed
ej at hjælpe mig frem Herre! uden nogen vil
kjøbe mit Manuscript.

K. Gid I havde blevet hjemme, den der
skal skrive sig Rejsepenge til, han havde vist
nok gjort bedre i at ligge for Anker hjemme og
talle af, end gaae paa lange Rejser uden
Proviant. Der er 10 Rd.; Men bliv smukt
paa Jer Rhed en anden Gang.

Skribenten bukkede og gik, Kapteinen
gav mig streng Ordre om at forvare det, og da
jeg ikke veed noget bedre at bruge det til, la-
der jeg det staae her Ord til andet:

Catalogus

Over Endeel Losøre, Boesfab, Gangklader, Pinnet, Bøger og Skilderier, som af adskillige Aarlager bortsalges Klokken 3 Qvarteer i Bøysterakademiet's Gaard paa Hjornet af de 3 Afsætere, tilhørende Emagens Assistancehuus og nogle Opbudsober, imod Betaling naar paaafordres til Hr. Procurator Summa Summarum paa Hjornet af Mathematisk-gaden, efter de Konditioner som heri findes benævnte.

Conditioner.

- 1) Man skal ej bryde sig om hvad Optraadelsen siger om Bahrene, men see sig for.
- 2) De som lade sig meest tilslaae og byde urimeligt højt, skalde frem for alle sidde ved Bordet og faae en Kop Kaffe, naar den kommer ind.
- 3) Tobaksrøggerne maae for hver Gang de spytte paa deres Næste give 8ß.
- 4) Den som bliver klemmt til Døde, skal begraves med fuld Ceremonie.
- 5) Naar Auctions: Gjøsterne splitte Bahrene ad, skal Kjøberen dermed være fornøjet.
- 6) Bliver noget borte; saa leder man om det i Afsæterne.

- 7) De usufficientes Bud antages med Fornøjselse; thi en vederhæftig Nar plejer gierne at løse dem af.
- 8) De som komme ind for at gjøre Løjer, see paa Pigerne v. s. v., betale Auctionsfeclarium, ligeledes de som sidde omkring Bordet. De øvrige ere frie.
- 9) De som have Eau de lavande med, traktere Selskabet dermed.
- 10) Naar Auctionsdirecteuren byder 5 Rfl. 15 Smaae enhver byde med; men byder han 1 S. vinstter man vedkommende tie.

*

*

*

Litr. N. Paa Smagens Assistancehuus.
350 Streger, tienlige til Journaler og andre
Maanedssduer.

Et smukt mahlet Futteral til et Par smagfulde
Sukklæders Støble med spidse Tæer. Deri
nogle Doffin Vigtorne, som en Jøde har ud-
taget, saa de ej komme igjen.

Et Mahogni-Chatol, siin siin; til at giemme
smagfulde Manuscripter i; tomt.

En Glasdør til at sætte for Digterværker og
andre vel inddundne Bøger.

En Humlesæt fuld af Prætektioner paa en god
Smag.

En

En rød Saffrans Tegnebog, hvori er alle Livets Fornødenheder fra Støvleknegt af til Landstifteren.

En Trompet, som blæser lutter Oder; med Flor over.

Et smukt Fatteral, deri een af Eovalds bedste Penne.

En Kuro med 600 tomme Champagne; og Burgunder Glasfer.

30 forliebte Hjertast i en Veste.

En Slump Sminke, gamle Bomuldsstrømper og nogle rare Strømpebaand med franske og tydske Deviser.

Nogle Damehaar i en Veste, tienlige til Ringge.

En rar engelsk Budding, vel konserveret.

En fransk Postej fuld af Grenaderer.

En balsameret Kat, som har tilhørt en tydske Baron, med Demantshalsbaand.

Achilles Støvlekraver med Homers Attest.

En Sabel paa hvis Klinge heele Moralen er indgraver.

En stor Fyrrekasse fuld af Ideer til Maanedsskrifter.

En Pakke ditto til Gadeviser og Jærskillingspiecer.

30 Frakker og Slobrokker for Oversættere.
2000 Tylster 12 Fods danske, svenske og norske
ske Ceder, huggen Last.

5 Besvimelser, pønsjerede i Box.

En Deel Græmmelser over mislykkede Forsøg.

En balsameret Necensent i spansk Inquisitionens
ons Dragt.

En Kasse Usandheder, samlede af et Selskab,
indpakket i 18 Kopper Theevand.

Noget Tobaksrøg, som har den Egenkab at
det giver Anlæg til Forstand.

Nogle Tønder graae Erter tillavede med sur
Sauce for at sendes til Frankrig.

En Blære fuld af Vind, hvoraf der maaelig
kan anlægges en Bæjrmølle.

300000de Kaffeqværne.

15 Casquer i Kolør tjenlige til 4 Stillinges
Lomb'bre.

8 Dussin moralske Nivejerne.

5 affatte Stegvendere.

1000 Glasfer Soya, tjenlige til en Klubbert.

200000 Tulljer til forskiellig Alder.

800000 forte Liv med tilhørende Puffer.

En Kasse med engelske Gorgers af Box.

Nogle Miner til at hverve, forskyde, forban-
de, kysse, moere, sladdre, omgaaes, spade,
fere, kjøre, riide og elske med.

15 Par

15 Par charmante Sjembryne.

En Mahogni Kasse med Verligheder, Hjerter
og Tanker i, dertil en Jernlaas med Guld:
Nøgle.

En Telegraf som Elskere kunde bruge for at
spare Postpenge og undgaae Mistanke; med
tilhørende Kifferter.

100 Kasser Perler til Halsbaand og Dames:
pynt.

En Mahogni Commode, med Syltetøj i.

En Bluesmække som har tilhørt Kejser Nero.

En Deel tomme Kasser, tienlig for en Dey i
Algier.

Et stort Destillere: Tøj, der kan holde et Bar:
ronie.

En Børste til fjærede Samvittigheder.

Et Chatol med Stab paa, med 11 forlorne
Skuffer i.

I disse:

1. Et Plaster, hvormed man kan trække For:
staaelsen ud af Ægteskaber.
2. To Proptrækkere med Guldskæft.
3. 10 Flasker Draaber for daanede Kjerefter.
4. 200 Forsikringer om evig Kjerlighed.
5. En Sparebøsse med Paaskrift "I Dag mig,
i Morgen Dig."

6. 3 Skurkestreger.
7. Et Silhonestykke af Dybensgade før Ildebranden, tagen af en Hypokondrist.
- 3 Modeller af Nervesebre.
- 8te sletne Tunger, som tale alle Sprog.
- 4re Convulsioner i den nyeste Smag.

Paa den anden Sahl.

- 5 Edr. Hartkorn i 16 Urtepotter og Træeballier.
- 1 Snustobakksdaase af Guld, paa Laaget er indfattet Pohlens Deeling.
- Apollons Haandbibliotek — og de Ni Musers Enghlib.
- Et Døsn af Homeri Nathuer.
- 3 Glasfer Blet af de skønne Videnskabers Selskabs.
- 500 Pd. Brækpulver, brugelige i Slagtertiden.
- 111 Allen Pølsesnak med lærde Kniplinger for.
- En Snees Strandsæg fulde af lærde Kyllinger.
- Noget Genie og sund Forstand, indsvøbt i en gammel Rankins Frak.
- 40000 Lamper uden Olje og Bæge.
- 16 Lpd. Smaalys til at lede om Jamber med.
- 3 gamle Poetfrakker meest uden Knapper.
- 2 Par Silkeskrømper til at tage Doktorgrad med.

- 5000de tydske Bignetter til danske Værker.
500de Foustagier lærd Rønrøg til at sværte sin
Modpart med.
En Kasse med lærde Skieldsbord.
En Gegekiste med nogle tusende Stambogs-
stykker i.
En Fortale til et dansk episk Digt; skreven
paa Realpapiir.
30 bidende Epigramer over sine gode Venner.
En Recensent ; Rusning.
En guldstaftet Kniv til at skrælle Paradisæb-
le med.
4re Par tykke Handsker til at gaae paa Romoer-
die med.
En lærd Skarnbasse.
En ditto Bulbider.
En ditto Edderkop.
En ditto Spygesue.
En ditto Myre.
En ditto Snegl.
En ditto Østers.
En Kasse med 11 Lpd. 12 Pb. Dancenynt af
fransk Guld, tienlig til Tærtepander.
Nogle tusende forhen pø erede Stifnaale, hvor-
af kan laves Skomagersværte.

10000de Lygter indfattede i Guldringe til at
bære paa Fingrene.

5000de Tobaksdaaser i mindre ditto.

5 Stjepper københavnske Diamanter til Ind-
fatninger.

1100de store Svædsker, indsyldede.

10 Plattenager af Blye med Tinplader og
ver; passerer for Sølv.

10000de Infanterister, af ægte Porcellain.

5000de Kavallerister meget net paaflædte, af
Sukker; tjenlige til Desert.

En dejlig Rose, hvorpaa en Skarnbasse holder
Bryllup.

Et stort Partie Kaffeegrums tjenlig til Choco-
lade Fabriker.

10000 forlorne Møder, for Damer.

100de Lønder fine engelske Kjole; og Vestknæ-
pe tjenlige for et Kanonstøberie.

Nogle Sække Flor og Livbaand vog omtrent
30 Skippund, tjenlige for en Papiirsmølle.

Nogle dito Skindfrøller for Damer.

En Kasse med nogle Tusende Bomuldsbølser
til at stoppe Mands Halsklude ud med,
tjenlige til Halsfyge.

Nogle Kasser blodstillende Svampe, tjenlige
for en frigerst Magt.

5000 Stykker dansk Klæde, nylig ankommen
fra Hamborg.

11000 Epil tydske Kort, Kjøbenhavns Prøve.
Nogle Casqueuader.

10000 Marladejern for fredelige Magter.

Nogle brændbare Materier til at tænde Flaas
der med.

Nogle gode Briller til at læse Adresseaviser
med.

Nogle Lysesæxe til at snyde Oplysningen med,
af stolt Arbejde.

Nogle danske Raalehuuse til at gemme engel-
ske Syenaale i.

Adskillige Pakker Franske Damehandsker og
nogle spraglede Silkevanter — pantsatte af
Journalgudjinder.

Af Jomfrue Safrans Stervboe.

Fordeelen af en Bisitkaabe.

Strimmelen af en Puf.

Indvolden af en smuk Muffe.

Etst Kortdunns til Soelhatte.

Nogle Billetter fra Kammerjunkere o. s. v.

12 Dandsedragter.

Et Halstørklæde.

2 Par Handsker, 1½ Par Skoe og en halv
Biste.

Af Frøken Doublettes Opbudssboe.

En Chokoladefage, beskadiget.

Noget Knas i en Veste.

5 Flasker fint Eau de Lavande.

2 Strikkepinde.

Noget Sminke i en Kasse.

En Komode uden Laas, med gl. Klude og
Prøvebøger i.

2 Brystportraiter med Diamanter.

11 Fingerringe med prægtig Arbejde.

Noget Polere og Vaskevand paa Boutellier.

En Kasse med Romaner, Bøger og Kobber.

Af Studios. S**s Opbudssboe.

En Kuffert med Laas og Nøgle — deri 1 Hals-
flud.

30 Lottotteriesedler paa bestemt Udtræk og 350
diverse besat.

Beviser for 16de Parten i 24 Klasselotterienum-
mere.

En Kaffekande, en Underkop og en Flødepotte.

2 Tobakspiber.

En Pudderfrakke og en tydsk Bog.

211

Af Madame Svips Doe.

En ung Elskers Brystbillede, fint udskuren i
en Amager Doe.

Noget Krydderthee i en Natkappe.

En Sofa med Sjære, Krølhaar og Betræk.

6 smaae spanske Puddeler.

17 Kruffer med Syltetøj.

En Sjase: Bog —

10 Pd. lugtende Pudder og 5 Kaffefander.

Et Fjeldttegn, en Bladkrave og en Lovbog.

Hindløste Sager indsat af en Klubvert.

En Genie, som ikke kan betale.

12 nye Eeder paa en gammel Regning.

Chokolade: Regning til 3de Attessati.

Nogle Boller Punsch, som Ejermændene have
dadlet.

Nogle Gulduhre af Tombak, tagne for Aftens-
mad.

Et Bunt falske Bankosedler, meget vel trufne.

3de Poeters Kladebog, som have fortæret frit

4 Maaneder, for at holde Gjæsterne samlet.

Nogle Grovheder, som ubenævnte have ef-
terladt sig paa Billiarden.

En

En Pro Memoria fra Dpbarterstien Sofie,
som er nylig kommet ned med Tvillinget,
til Gæsterne.

15 Tegneböger med Lotteriesedler, Regninger
og Præsidentpasse, som under Segl ere levede
ham i sikker Forvaring.

Testimonium paupertatis fra Marqueuren.

Skildrier.

En Minister som tegner nye Landkarte.

En Fredskongres som forestilles ved en Souper.

Et Feldhospital, hvor man sætter Arme og
Been af som ingen Ting. Gulvet er fuldt
af Soldatersfingre.

Cain til Hest i Generalsuniform.

H. D. Hertugen af Artois som ved 4re Lakejers
Hjelp trækker i et Par snevre Skind-
buxer.

Et Sideskylke, forestillende 8 Lakejer der hjælpe
ham dem af igjen.

En hungrig Poet, som emigrerer.

Achilles ved en Dyresteg, meget fint.

Et Skylke forestillende 2 Elskere til een Brud;
paa Lærret.

En spansk Storingvisitor, som skriver Spørgs-
maale i en Avis.

Et

Et skjønt Stykke forestillende 4 Passadiisspil:
lere som skjændes.

En Talletteriespiller i Færd med at hænge sig.
500 forskjellige Ansigter, som have tilhørt
Adelsmænd fra det 16de Aarhundrede og
som Familien ej vil kjendes ved.

Apelles malende nogle vigtige Tildragelser
mod Slutningen af det 18 Aarhundrede.

Bøger, meest haandskrevne.

Evend Smørers Afhandling om den rigtige
Maade at sværte sin Næste paa i anonyme
Skrifter som koste fra 4 til 16 s. med et
hyperlig Valg af de værste Skildsord.
Manuskfr.

Handelens Obstruction, formeddelt Affeuran-
cens Mavekrampe, med Recept og Diæt
for den syge Handelsaand — af Thomas
Kræmerhuus.

Hs. Højærværdighed Paven's Formaning til
den katholske Troe og det trefarvede Flag
paa Kapitolium; i Florsbind.

Taxationsforretning og Beregning over den
poblske Udskiftning — med Originalkartet
og Udskrift af Landvæsenstommisssions Pro-
tocolsen — indpakket i Sandhed.

Uf.

Afhandling om hvorledes man bedst kand for-
dærve sine Lænder, af en kejserlig Doctor.
Anvisning til at faae ægte Nervesvaghed,
hysteriske og hypokondriske Tilfælde, oplyst
ved Exempler af Anselmus Glødevassel, Dr.
Medic. i Spanien, indbundet i fransk Bind.

Alverdommens Formastelse i at avle nærvæ-
rende Generation, med Hensyn paa vore
oplyste Skrivter, af Magister Sladderhank,
indbundet i Overtæppet af en Sofa.

Spørgsmaal: hvorledes Fornuften seer ud?
hvor den er? og hvor mange Svagheder
den er underkastet? hentet paa Bunden af
den kritiske Philosophie af Sebastian Pung-
ryk, Student i Kant.

Beviis, at man i Journaler har meere end i
Bibelen — af Studrian Ulrich v. Dyrehoved,
indbundet i et Høsteskind.

Beviis at det er klogere at handle med Stude
end at skrive Bøger, af Spinatus.

Gavebrev, hvorved Mathematiken og hendes
Søster Astronomien testamentere Lydsfland
den ny Komet — paa Avispapiir.

Hr. Generalles Beviis, at man bør spille
Vassadits til man bliver gal eller fattig,
sæeven paa en Manskiertfiorte.

Knud

Knud den Stores sidste Villie angaaende
 Tienden in Natura, skreven paa en katolsk
 Messesærk.

De Dødes Opstandelse, beviist af Bladet Jes-
 sus og Fornuften, af Dromedarius — engelsk
 Pæbell.

Beviis, at en C — Raad kand skrive tanker
 løse Tanker, af Bægterne i runde Taarn.

A. C. W. J. Digesmutts Disputats om Gjærin-
 gen i Glænder, belønnet med en Doctor-
 grad — paa Forstuds-papir.

Ægteskabstaler, holdne i ledige Aftentimer af
 Feue Sokrates for hendes kjære Mand; i tyr-
 kisk Bind.

Margrethe Coks Læynet med nogle Bilag-
 ger til hendes Hyre. Indb. i hvidt Atlasst.
 Efterretning om, at et Repertorium for Geist-
 lige kan faae Svindsot.

Horatii Værker, udgiven paa jydsk, sællandsk
 og syhnsk af Trifolium aquaticum.

Ligtale over den danske Poesie holden i Alabens-
 raad, i Sørgehusets anseelige Forsamling;
 af Magister Synstjerne.

Fremmer og Piber, rappreere end 10000 Mand,
 skreven i et Hospital, af en Sergeant, der

3de Gange har været slaaret ihjel i den franske Krig. indb. i en Patronaske.

Jonfrue Ciceros Drømme og vittige Indfald, samlede af hendes Tilbedere med nogle Karakterertræk af hendes Skjodehund. indb. i Bæst Bind.

Tilforladelig Underretning om, at Jyderne ikke due til noget betydeligt — af Apertas Hafniensis. indb. i Sukkeder.

Beskrivelse over alle de Maader man behøvedig kan stuele paa — med fornødne Regler for at undgaae Politiet. heft.

Lexikon over alle Drengestræger og Spektakler som man kan gjøre i Kiøbenhavn. Oplyst med Robbere.

Spaadom om en ny Bibeludgaves Fødsel og Register over Trykfejlene, af Desiderius. i foliørt Papir.

Fortegnelse over alle de Uartigheder Børn bør og kan begaae imod deres Forældre og Opdragere ustraffet; med mangfoldige Maader at drille Forældrene paa, naar man er konfirmeret. indb. i Karteskind.

Veiledning for Mesterlectie-Discipler til at banke deres Rector, naar han ej tit nok giver

Lov — og Register over de Løjer man kan
gjøre med ham; med Noter af Custos.
Trianglernes Beskrivelse i en Mandeltørte med
Logarithmer, for Graadsere. I Gaasfkind.
Uforgribelig Beregning over hvormeget Kaffe
der kan rummes i Pøblingesøen og Forslag
til at faae det drukken i denne dyre Tid.
Afsildning paa gamle Husler i nye Landeveje,
med høsfejlet Udbregning hvor dybt de Steen
bør ligge i Jorden, som man om 100de Aar
skal bruge til Broelægning. heftet.
Beregning over hvormeget det Krudt ville kør-
ste, som heele Verden kunde skydes med, af
Alexander Maximus Hugaf. Sergeant.
De tydske Fyrsters Taareperse som have Be-
siddelser ved Rhinen, dediceret Statsraadet
i Wien. paa Realpavir i sort Flors Bind.
Den ny Stegegriis — Eller Rejse i Appetitlan-
dene, foretagen af en Kok som med Altrester
kan bevise, at have opfundet 100de nye og
overmaade skadelige Rætter. Med Maaden
at forspise sig paa, i 12 Kobbere. I Svines-
kind's Bind.
Forslag til en Kjendelse, hvorefter Skriveshy-
gen bør dømmes til Slaveriet sin Livstid.

Com:

Commissionsdom, i Sagen anlagt imellem
Hr. Batta og hans Kone paa den eene, og
Lieutenant v. Snogs Hine paa den anden
Side — hvorefter det passerede skal være
glemt — og fort være hvidt. Indbunden
i Nyslæder.

Udtog af Gardinprækener med tilhørende Tex-
ter, holdne af Frue Bralle for hendes for-
rige Mænd — Med Salmer, og Bønner.

Lexikon over alle de onde Luner Folk kun-
ne komme i, med Forslag til at fordrive
dem paa smukke Maader. Indbunden i
Nægsels.

Udhandling om den Hovedpine man faaer af
Fattigdom — af Kandidaten Miltmad, Licen-
tiat paa Jorden.

Fortælling sandfærdig, om hvorledes den epis-
ske Poesie er hæftet for Gjæld, med en Ind-
bydelse til sammes Udløsning. I Karduns
bind.

Troeværdig Liste over alle de Slynkler og
Kjeltringer, som have levet i dette Aarhun-
drede; med deres vedfølgende Biografier og
Enneheder, ad Modum Minellii — 2 Bind.
Tillæg til samme, 4 Bind.

Forord:

Forordninger Dronning Daarligheds, for Aaret
1797, med et summarisk Register, hvor-
paa 2de have trykket sig ihjel; i Aalestind.

Beviis at et Beviis intet beviser, af en Qvafi-
Kantianer. Mb.

En ny Maade at beværte unge Menneſter
paa, hvorved de ufejlbarlig blive fløge og
gamle naar de ere 25 Aar. Af Simon
Punsch, indb. i Chokoladepapir.

Den evige Uenighed, eller Beviis at alle Men-
neſter ere bestemte til Krig, med Tegning
af Babels Taarn — af Slug Slugesen von
Slug, Høvedsmand ved det tartariske Skyde-
legem, indb. i et Skaberak.

Fortællinger for Ratbordet, med Anviisning
til absolut at blive vittig i Damers Selskab,
af Carl Slikmund, indb. i rødt Cassian.

Historie om alle muelige Kjølens Snit i det
sidste halve Sekulum civile og militaire, med
Fortale af Skrædderlauget — indb. i 10 en-
geiske Bind.

Brev fra en Skræder til sin Mave, angaaende
de flette Betalere, indb. i Flynderſkind.

Plakat, hvori en Konfner lover at spise et
Steendige paa 3 Favne, at balancere med

6 Hefte paa sin Ræse og lade 2 smaae Børn
brække Halsen.

Maritet: Kabinet, indeholdende: Byerygter og
skandaløse Historier om Raboer, Gienboer,
Svogre, Bekjendtere, Venner og Forb
gaaende ved Gregorius Nap, Præsident i
Svalderakademiet, til Nytte for dem som
ikke formaae at holde deres Mund i to Se
kunder. Indb. i Krofodil: Skind.

Natposten, et Blad for dem som ej kunne sove
rolige for Gjæld, Huusforger og Gigt; ud
gives hver halve Time af et Selskab; i Ma
terie.

Tale til de 4re Elementer, om Moralsprincipers
Udeelseligheds Omfangs Instalters Ubegri
belighed — af Hs. Nærværenhed Hr. Crois
Deux, indb. i et Bramsejl.

Cabine Partouts Kæsse til Nederlandene, med
behørigt Kort og statistiske Tabeller.

Archiv for Stadselighed, Ægteskabsbrud og
udelæggende Videnskaber, indeholder: 1)
Sterfodders Fortegnelse over de sidste 10
Aars Dragter og Vanskabninger. 2) 200
ubetalte Regninger. 3) Frøken Sirkes for
troelige Breve over den korte Tallies For
deele til Søster Skiervek. 4) Sammen
lig

ligning imellem Slosrofsild og kort Liv, af
Evend Felding. 5) Blyevands fortreffelige
Egenskaber til at borttage Finner og for-
dærve Huden af Jfr. Rhabarbara. 6) For-
tegnelse over Frosken Bliants Puffer, Ma-
ver og Rokarder. 7) Spørgemaal hvad
man skal gjøre ved hullede Strømper? af
C. U. Sløise. 8) Beregning over hvor-
mange Elstere man fandt have om Aaret,
med Anviisning til den Nytte man kan drage
af dem. 9) Mennefskelighedens Fordringer
paa pudrede Hoveder i dyre Korntider, af
Schwarzkopf. 10) Afhandling om, hvor-
længe man skal sove om Morgenens. 11)
Raad mod den Hovedpine som kommer af
Haarets Krølning; af Damefriseur H. Ba-
nille. 12) Beviis, at man fandt siase med
sin Fyr uden at Mama eller Tante mærker
det, af Charlotte Pollux. 13) Madame
Guarsfegs Anviisning til ret med Anlæg at
drille sin Mand. 14) Register paa alle de
Brefsigner Julie har givet sine Fortroelige.
15) Frue W. Brambærs Disputats med hen-
dens Mand om knubbede Ord og Fændrif-
ter. 16) Kassanders Tanker om Forskjellen
paa Mænd og Officerer. 17. Bellavet
Mad,

Mad med behørig Viin, den største Bæ-
væggrund for de Levende til at leve til de døde;
en Tale, holden ved et Bryllup af Hr. A.
Buldrian. 18) Viser og Epigrammer over
urimelige Mænd. Bogen er heelt igiennem
skreven med Barne, og eet af de siældneste,
bedste og forfærdeligste rare Værker som 18
Aarhundreder forgæves have længtes efter.
De udfomne 30 Bind koste kun det halve
af hvad de burde koste — neml. 30 Rd.

En Ottroy med sig selv, eller Love for det undvæ-
rende Selskab, som i denne vanskelige Skib-
tid have indgaaet at undvære det halve af
hvad de før brugte om Aaret af Kaffe, Suk-
ker, Viin &c.

Forestilling til Fornuften, angaaende Rigs-
mændenes høje Sukker og Kaffepriser, da
de dog eene have bundet ved Krigen, af
Michael Abraham Staabie.

Udtog af den Kunst at skrive Kataloger, deels
for at tiene Penge og deels for at lade en
Stervboe betale Penge; Saa og et Anhang
om de Kataloger som handle om ingen Ting,
af Sivard Snarensvend og Skjønaanden
Lattris.

Om Kneb ved Auctioner, oplyst ved mange
Aars Praxis af Samuel Lurendrejer. Med
forbundne Tegninger til Robbere.

Maaneskins; Sange for Elskere af begge Køn,
hvori ere baade Spøgelse og Dæmle; 3
150 Sange af de bedste Digtere, tilligemed
Recepter for de Sygdomme man faaer ved
at synge dem. Nitid indbundet.

Rejledning for dem der have formegen eller
forliden Sjæl til at faae mindre eller mee-
re, samt den Kunst at lave Sundhedscho-
lade af Vand og Brød, af Samson.

Stærkodders samlede Skrifter 1ste Deel,
indeholdende hans Borddiskurser og Taler
om Moderne, samt en kort Røge; Vage og
Syltebog.

Upartist Efterretning om den Kunst at skrive
sig ihjel, af Ulrich Lungemoes.

Saavidt den 10 Rigsdalers Bog.

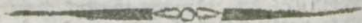
*

*

*

Doktor Andrees, som nok aldrig har tænkt
paa at give sin Rejsebeskrivelse trykt, havde

ej skrevet en Loddel meere om denne Rejse i
sin Receptbog; men det er uuaatvisseligt vist,
at de kom hjem til Svidenborg; thi paalider-
lige Folk have seet Kaptajnen paa Udseet i Lyfse
huset nogle Dage efter at Komet var ophø-
ret; hvoraf man maae slutte: at de ere komne
om Natten, eller i stærk Taage.

34. Kapitel.

— — — Det lære skal enhver,
At han maae aldrig troe sin Skiebne paa Gebarden.
Min gav mig nys et Bink, det middeste af Verden;
Elsked mig Gretes Haand. Hvor frydedes mit Sind!
Kvalen kom igjen og alt mit Haab var Bind.

Wessell.

Denne overslaaende Vise, for saavidt de 3 første Linier angaae, kunde inget beqvemt synges af Frøken Drage. Man veed, at hun havde ganske god Grund til at haabe hendes Skiebne saae mildt, da Kleinbart saa ynkelig bad om hendes Haand. Da man dog nu intet i lang Tid har hørt til hende og ikke siden hendes Skoehæl brast itu ved Skovballet; saa er det saameget meere min Pligt, at tilfredsstille hendes Bøjsendtere. Esørat Doktoren som fik Arent drevet til Pyrmont, havde indgivet hende nogle Pulvere, paastod han hun skulde drikke Brændvandet, som hun med gode og onde Ord endelig fik Majoren til at skaffe sig; Hvoraf denne Uvillie kom, er ej let at forklare — Men han udlod sig dog med for Lærmand, at hun gjorde en forgjæves Regning om hun troede ved at drikke det, snarere at blive en Kornets Brud — Nok hun fik det, og sprang om Morgenens Kl. 5 som et Egerne i Haven

Haven for at jage det om i sine Gæstkar, led-
saget af sin gamle Hankat, som imens møder
de sig med at fange Fugleunger. Sejre for-
sikrede, at hun ikke blev smukkere ved denne
Bandkuur, som det dog lod til hun gjorde sig
meget Haab om, og til den Ende skaffede sig
adskillige nye Dragter af omgiorte Udriener.
I denne Tilstand fandt hun det Umagen værd
at viise sig for sin Elsker; men han vidste ik-
ke nogen Maade at nyde denne Glæde paa,
da Exerceeriden nylig havde begyndt. At
nærme sig ham i saadant et Tilfælde, fandt
hun ikke alleene got, men endog smukt handlet
og foreslog ham derfor; at mødes med ham i
en Mølle som laae kun en god halv Mil fra
Exerceerpladsen; for at aftale vigtige Ting. Han
fandt Anslaget fortræffeligt, og hun ilede paa
en Bondevogn til Møllen med ald den Varme
en gammel Elskerinde er istand til at eje. Ef-
ter 3 Dages møjsommelige Kjøren, hvorved
hun velte 2 Gange, og 2 Afstener kiørte vild
og maatte holde Marken det meeste af Ratten,
kom hun der endelig og forsikrede Møller; En-
ken, som for mange Aar siden havde tient hem-
des Broder, at det var af bare Vensteb hun
kom, for endnu engang at tale med hende.

v. Klein

v. Klejnbart kom til Møllen efterat et lille Brev havde inviteret ham, og lod til at skjønne paa denne Godhed naar de spadserede i Haven eller Skoven; thi i Møllermadamsens Paasyn vogtede han sig for at være sit Hjerter bekendt, og saaledes kom han ordentlig een Gang daglig i 4re Dage for at opvarte sin Frøken; hoorpaa hun rejste. Hvad Forskringer han gav hende er mig vel ikke Ord for andet bekendt; Men at hun kom meget tilfreds hjem, vare alle Husets Folk Bidner til.

Men hvo skulde tænke sig det mueligt, at han, da Kaptajn Arant mødte ham paa den graae Skimmel, netop var isærd med at rejse til Møllen for at holde Bryllup med — Møllerens Enke? Imidlertid var det dog sandt! hun var kun 28 Aar, hun havde endnu en Rose paa sine Kinder og Jld i sine Øjne; hun kunde vel heller ej undvære en Medhjælp; Men hvor for da netop Skjebnen skulde være saa fuld af Eddike for Frøken Drage, skulde bringe hende til at lade Klejnbart gjøre Valg imellem hendes tørre Figur og Møllereakens afrundede Skabning, det kjære Skjebne, saaer Du at forsvare, naar alle dine hemmelige Ting kommer for den Kommissjon, hvor ingen Jinter fandt Hjælde.

Frø:

Froken Drage bar sin Sorg, som en General sine Blessurer og indsaae formodentlig bag efter, at hun havde stiftet dette Partie, da hun troede at fuldføre sit eget, og at man kan bære megen Godhed for et ungt Mandfolk og dog see ham holde Brudenat i en andens Arme.

Da alting igjen var i sin Orden, da Arnt igjen kunne drikke sin Thee under Slagget paa Lyshuset, da Larmand og hans Kone kunne fortælle ham hvormeget de havde savnet ham mens han var borte, da aabnede man en Eftermiddag Postkæffen og uddrog deraf følgende Brev til Larmand:

“ Kjøbenhavn d. 9 Septbr. 17 — —

“ Kjæreste Ven!

“ Sæftmand har endelig holdt saa moralsk
 “ en Tale for mig, at jeg skal maatte gribe
 “ til mit Bleskhus og en næsten udsejnt Pen
 “ for at fortælle dig og din fromme Emilie
 “ hvordan vi begge leve og i hvad Forhold
 “ Verden staaer til os — kort sagt, om alt
 “ hvad du kunde ønske dig underrettet om,
 “ skulde dette Brev handle, hvis der ikke paa
 “ kommer min Enkommelse nogen Fortjælelse
 “ se, og min Pen, der ofte har været i Rø-

“ run;

"rurgjens BOLD, vil være saa artig at holde
"Skridt med hiin — „

"Men, jeg maatte være en snild svensk
"Thorild for ret at stille mine Ideer i Råd,
"en Baggesen for at udmale dem, og en To:
"de eller Zejberg for at sukre og salte dem
"saaledes ned, at de kunde holde sig friske
"saa lang en Vej. Naar jeg altsaa i dette
"Brev foretommer dig at være en Note
"uden Text: saa tænk smukt paa, at jeg er
"ingen af disse 4 Mestere; men kun et elen:
"digt magert Imperfekt i den lærde Republik!
"Jeg burde fortælle dig mange Ting; men
"det vigtigste som jeg veed kand pirre din Vi:
"delyst, er et Tilfælde af saamangen Omfang,
"at jeg frygter Brevet eene vil komme til at
"bestaae deraf. Vil da først og fornemmel:
"ligst: at Skjebnen har afdalt med Gjengjels:
"delsen, at Hr. Svinesen skulde paa en
"Maade laves i Karbonade. „

"Fra den Tid han tabde Sagen angaaen:
"de din Emilies Arv, mærkede jeg ham af,
"at hans Hoved meere hang til den venstre
"Side end det burde; Sæstemand paastod,
"han studeerte Matematiken, men jeg troede
"alvorlig, at hans Pengehandel bestandig
"hav:

" havde lagt i den højre Siide af hans Hjer-
 " ne, og at denne nu, efterat være bleven
 " 7000 Rdr. lettere, hvad Spekulationer
 " angik, maatte nødes til at falde mod den
 " venstre Skulder i Følge Lyngdens evige
 " Love. Vi toge begge mærkelig Fejl. No-
 " gen Tid efter du var rejst iagttog vi or-
 " dentlig hans Hoveds Heldning, og fandt, at
 " det steg og faldt saa uroeligt og uvist som
 " Barometerne i Tordenvæjr. Sæftmand
 " påastod altsaa der var Tordenluft i hans
 " Hoved — længe skaffede han os nok at be-
 " stille med at udfinde dette Gøenomen, indtil
 " vi endelig vare saa heldige, virkelig at bli-
 " ve overbeviste om, at der var Tordenluft i
 " hans Hjerne — Den svømmede, saa at sige
 " i bare Torden: Dunsfreds; Thi han var
 " — forelsket. Jeg havde aldrig mærket ham
 " dette Mandens Slikkerie af, naar ikke Sæft-
 " mand havde ved en Bekjendter, der hos
 " den samme Lysfester hvor Svinesen logeer-
 " te havde lejet sig et Kammer til Gaarden,
 " faaet Snu om Tingen; Ved ham fik vi ikke
 " alleene fuld Visshed om, at baade hans
 " Hjerte hang fast med Lysfesterens Datter,
 " samt hvad Ende denne Erobring tog. Hi-
 " storien

" Historien er denne: Lysestøberen havde laant
 " 200 Rdlr. af Elskeren for at kjøbe et Quan-
 " tum Tælle ind i rette Tid, og fra den Dag
 " af saae Tællemagisteren, Konen og Datter-
 " ren Sofie overmaade mildt til Svinesen.
 " Dette leed han. Sofies Mildhed gik over
 " til Omhue for ham; thi hun var et got u-
 " fordærvet Pigebarn, og Svinesen derimod,
 " som aldrig var vandt til at noget bar Om-
 " hue for ham, troede det var de første Bog-
 " staver af Kjerligheds Alfabetet. Nok! han
 " anholdt hos Forældrene og Pigen om hen-
 " des Haand. Forældrene kiendte meget got
 " Penge, gjorde en Sovestammerbegjering for
 " Sofie over hans Kapitaler — og overlod til
 " hende selv, at forelske sig i Figuren saa
 " got hun kunde. Sofie elskede vel ikke; hun
 " skælte kun noget for ham: og maatte reent
 " ind glemme hans udvortes og synlige, for
 " at attraae det usynlige — Svinesen var
 " paa sin Side ikke oplagt til at indgyde hen-
 " de nogen finere Kjerlighed; han var nøjet
 " med, hver Aften i Skumringen at holde
 " en Samtale med hende med Piben i Mun-
 " den og han havde endnu aldrig gaaet vide-
 " re end til at kysse hendes Haand saa sagte,

at

" at det kunde høres i den anden Ende af
 " Stuen. Men dette Toget meere i Ber-
 " den, har fra Labans Dage lige ned til nær-
 " værende fransk: Krig været Ophav til me-
 " get Ondt. Efferen havde en Aften taget
 " noget meere Punsch til sig end hans øverste
 " Etage kunde rumme, og, skøndt han kom
 " hjem Kl, 11., ville han endelig dog tale noget
 " meere med sin Softe — Hun var i Bærelset
 " hvor Lysene stæbtes og havde meget travlt
 " med at feede nogle tykke Lys — Han vover
 " de sig ind i Berstædet, begyndte Samta-
 " len med at ville tænde sin Pipe; men da
 " Hovedet ej vilde holde et Øjeblik stille, stak
 " fede han først eet Lys med Pipehovedet, og
 " da Softe gav ham det andet hun havde hos
 " sig, faldt det fra ham paa Gulvet og stak
 " fedes. Pigen maatte ud for at tænde Lyset
 " og Softe var med Svinesen eene — i Mør-
 " ket — i en Tilstand, hvori han begjerede
 " noget meere. For første Gang ville han
 " nemlig kysse hendes Læbe, maastee forbi
 " Haanden var for feed en Mundfuld den
 " Aften; — Men med Møjselse maa jeg for-
 " tælle dig, at han, ved at bruge sin Mage-
 " lighed alt for meget, da han blot vilde række
 " Ho-

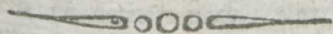
"Hovedet mod hendes over den mellemstaaende
"de Lysform, tabde sig selv — og faldt,
"med heele Ansigtet, Arme, Tobakspibe og
"Bryststykke — ned i Lysformens Mund.
"Hans Tilstand formaaer jeg ej at male dig.
"Bed Sofies Skrig kom Lys og Pige og der
"efter Forældrene. "Død og Ulykke! raabde
"Lyseskøberen, han seer jo ind som en død Konge
"man poufferer i Vøj! "Han formaaede ikke
"at indvende noget mod denne Lignelse —
"han ville tale, men da Tællen næsten var
"størket og alsaar først skulde sprække; saa
"breed hans Mund sig i Hjørnerne som et
"Spørsmaalstegn naar man ligger det paa
"Ryggen eller saaledes": "hans Tunge ar
"bejdede uophørlig i Halsen; men den gav
"en Lyd fra sig, der aldeles ikke lignede
"Tale, men snarere en Hvirvel en Tambour
"flaer ved Nørreport, naar man hører
"den i Enden af Kjøbmagergade: hans
"Dine saae ud som et Par Stokkeknappe;
"og hans Næse lignede en Botselst Døe
"meget meere end en Næse; Harykken, der
"hadde været meere hungrig end Ansigt
"tet, saae ud som Dronningstoelen paa Mø
"ens Klint; den røde Kjol, Arme og Hæn
"der,

"der, overgik ald Beskrivelse. Kort, Man
"den var virkelig bedre tjent med, at have
"sprunget i Luften med et Krudttaarn. Den
"Bekjendter jeg fortalte Sæftmand havde i
"Huset, var til ald Lykke en Kirurg; Han
"blev jaget af Sengen for at hielpe paa den
"ulykkelige Elsker. Han lignede, efterat Tæ-
"len var ryddet fra Ansigtet, Personen ved
"Karbonade, endog Haaret under Parfy-
"ken var, sagde han: efter Carl Müllers
"Røgebog, svitset ganske ordentlig. Ud-
"det af Kirurgens Reparationer paa dette An-
"sigt, vüiste endelig, at den yderste gamle
"Hud listede sig bort og han fik igien et me-
"get rødere Ansigt med fiolette Skatteringer
"der glindsede som den bedste glasserede Portet;
"Men fordi hans heete Hoved havde lidt saa
"mangfoldige Ting, er han for nogle Dage
"siden, ganske rejst herfra Byen med Træ-
"hammer, og man siger, at denne vil kjør-
"be sig et Gods under Svinesens Opsyn,
"der dog ikke lover store Ting paa Dinenes
"Begne, da de meere ligne gammel Thye-
"boe Ost end Dine."

"Juristen Svamp, var den af Svines-
"sens underordnede Aander, som stial dine
200 Rd.

" 200 Rld. fra dig—Svinesen havde af disse be-
" tinget sig de 120 Rld., samt de Bahre tilbage
" der befandtes i Boen af Lys, Sukker, Thee
" og Kaffe, o. s. v.; thi dem havde han ladet
" bringe derhen for at agere Statister og faae
" Raurjonen. Din Kones Pige, var ved
" Hjelp af Haarstjernerens forlovet med Swamp
" i 14 Dage, under Navn af en Mikkelsen,
" der vilde sætte sig ned, og derfor er hun den
" eeneste, der ej bedrog dig med Villie. Enden
" paa denne Historie er: at Swamp ikke alleue
" beholdt de 200 Rld., men endog alle Handels-
" bahrene, som han lod flytte inden hans
" Mandatarins kom derhen, og var, inden
" Aften, gandske klar med sit Opbud; saa
" Svinesen endog fra denne Side har seet sig
" bedraget.

" Sastmand søger Præstekald. Jeg Leves
" brød. Ved for os, at vort Haab ikke
" maae briste! og tænk ofte paa din Ven
" W. Tør. "

35 Kapitel.

Enden paa alle Ting er Kjerlighed.

Stor var Glæden, Forundringen, Deeltagelsen og Medlidenheden hos alle ved at læse dette Brev, Kaptajn Arent undtagen, som gjerne undte enhver, hvad Skiebnen havde tildeelt ham; men større kunde ingens Glæde blive end heele Husets, da Sæftmand og Tøsefrer 3 Ugers Forløb, virkelig kom rejsende til Hvidenborg, for at tilbringe nogle Uger hos deres Venner. De havde Bevillingen med, om at nedlægge Kirketaarnene og Bøndernes Kirker bleve nu, ved deres Plan, forsynet med store lyse Vinduer og en indvortes skøn Simpelpelhed i Taarnenes Sted. Den gamle Præst døde kort efter — Bønderne meente han yndte ikke Taarnenes Nedtagelse; men alle andre meente, at Brystbattersot og 72 Aars Alder gjerne kan stille en Mand ved Livet. Dette Dødsfald havde et andet i Følge med sig, som smertede mange — Det var den brave Major, som ikke længe derefter sov blidelig hen i sin Families Arme. Han efterlod sig et Testament, hvori Læfmand, naar han betalte Frøken Drage 6000 Rdlr., var indsat til hans eneste Arving. Endstjøndt hun var den eeneste der

der nu og da spildte dem deres Glæde, tilbød Larmand og Emilie hende dog fri Ophold og Børrelser paa Gaarden, saalænge hun levede; men hun afflog det, da hun ej taalte i et Huus nogen Sidemand mindre nogen Overmand. Hun flyttede hen til en affides Rjæbstæd for at tilfredsstille den Begjerlighed hun altid havde havt til at nyde Got af sin Adelsstand og blive kaldt: *Min Naadige!*

Omtrent ved denne Tid blev Emilie Moder til en Søn. Ingen fandt forestille sig Huset's Glæde; thi den var ubeskrivelig; Men dog var der nok ingen i heele Familien der meere glædede sig over at det blev en Søn end Kaptejnen. Han havde alt længe tilforn udtænkt en Plan til at opdrage ham som en god Søermand og det ville have frænkert ham usigelig om Naturen havde skuffet hans Forventninger. Neppe var Drengen kommen i sine første Klæder, førend han kom ind for at see ham og neppe var han kommen dertil uden et stærkt Anfald af Pedagra saa heftig en Dysynt kom han i med Giordemoderen, fordi man havde søgt ham og lavet en Bugge til ham. "Hans Krumholter og Knæer gaaer splitte mig løse ved Slingringen" skreeg han bestandig; men hun

hun brød sig ikke om ham; men ansaae hans Tale for Virkningen af Spøg.

Imidlertid blev han heftig og ville forstaaes, og dette havde nær givet Aaledning til endnu meere Misforstaaelse. Drengens Fader kom endelig til og hørte Gjordemoderen fægte for Barnet og Arent for sin Meening. Seer Du! sagde Kaptajnen da han saae Larmand" den Sløjte! hun vil gjøre ham rank i Sejladsen seer du, om han skal fortøjes i den Satans Buggen; hans Hjerne vil squulpes frem og tilbage saa længe til den gaaer sløjten og han bliver saa dum som en Skildpadde. Vil du tillade det? og vil du tillade det; saa er du ikke det Stykke Dreng værd."

Hu blev der da raadslaaet for at skaffe ham Roelighed med Barnets Moder; og hun tillod til Arents inderlige Glæde at Barnet maatte undvære Buggen, naar Kaptainen kunne skabe i en Hast en Seng til det. "Det kan jeg" sagde han og fik inden 3 Timer, ved Jonasses Hjælp, en Hængeløse gjort i Stand hvori Gjordemoderen under mange Skoser og Streger lagde Drengen og overlod det endelig til disse to Opfindere selv at passe ham, da hun ej forstod sig paa Søevæsenet. Da

Da Emilie var kommen op af Barselsengen var der en ny Anledning for Arent til at faae Podagra, da han paa ingen Maade ville til- lade at Børnepigen maatte bære ham; Men da denne Debat er alt for mærkværdig til at tabes, maae jeg indføre den Ord til andet.

Pigen. Hvordan skal han da komme afsted?

K. Hvor skal han hen? tænker du han skal paa lange Messer? han skal krybe som en Krebs eller en Tassekrabbe; saa lærer han siden at hoppe som en Frøe og endelig gaaer han som et Menneste?

P. Hi, hi, hi, hi! hvor vil det see dei- ligt ud, naar han skal ligge som en Hunder- valp paa Gulvet; naar han saa slaar sit Hov ved itu Hr. Kaptajn, hvem skaffer ham saa et nyt?

K. Naar hørte du den falder ned som kry- ber paa et Gulv? Seer du! Du tænker vel vi ere skabte til at bæres og du og dine Lige til at bære Børn over et Gulv og tude nogle Biser for dem. Hvad meener du Børnet tæn- ker om al den Qualm du sætter op for hans Skyld; han tænker vist han skal blive en stor Mand siden han bliver baaren og man traller bestandig for ham. Saasnart han nu ej hør-
rer

rer dit Orgelværk gaae og ej hænger paa dine Arme; saa bliver han fjed af Tiden; thi det er det eeneste du lærte ham at bestille, og saaduder han som en Kat der har faaet sin Hale imellem en Dør.

P. Men han kan jo intet bestille Hr. Raptajn.

K. Kan — hvorfor kan han ikke? hvorfor kan du ikke spille paa Violin? fordi du aldrig begyndte derpaa. Naar du vil gjøre ham nogen Nytte; saa lær ham at krybe paa alle fire — og vil du ikke det; saa sæt dig hen at fye eller spinde i en Krog og lad ham krybe. Saaledes gjøre Negerne.

P. Gud forlade dem vil de ligne Georg ved en Neger.

K. Dersom du bare havde en Negerindes Forstand; saa kostede det kun for 4ß. Rønrog at faae et Menneske af dig. Vil du hellere have at han skal blive skjævbeenet, frogknæet, ledeløs og gebræklig i en Gangvogn en Stool eller et Ledebaand, og behøve $\frac{1}{2}$ Aar længere inden han kan gaae? det er Følgen af den Slæben og Dajen. Og dersom du troer at du er en Engel fordi du er hvid og Negeren er en Djævel fordi han er sort: Saa skal jeg

Jeg, rive Mej! lade dig sværte inden Solen
gaaer ned.

Denne Forandring havde Barnepigen ingen Lyst til at opleve; Men tog Drengen og løb ind med ham til sin Moder og med et beflæmt Hjerter udøste ald sin Nød for hende. Emilie fortalte hende nu at Kaptajnen havde ikke sagt hende andet end Sandhed, at en Rejerinde som passede et Barn næsten aldrig tog det paa Armen; men lagde sig ned paa Gulvet til det for at give det Brystet og spørge med det; og at Barnet paa denne Maade, naar der var et Teppe paa Gulvet og et Fodpaneel i Værelset, meget let lærte at gaae efterat det i nogen Tid havde krøbet paa alle fire. Hun gjorde hende tillige det forstaaeligt, at Barnet paa denne Maade havde noget at bestille, hvorved dets Kræfter efterhaanden uddannedes og at det ej, som andre Børn, saa ofte forfaldt til at græde ved den idelige Bevægelse det var i. Jeg skal, lagde Emilie til, for at fornøje min Morbroder, lade lægge et Teppe paa Gulvet, og saa kan Georg krybe derpaa.

Hvem der blev glædest ved denne Resolution, enten Kaptajnen som i det samme kom ind,
eller

eller Pigen som i det samme gik ud, det er ikke vanskeligt at gjette. Imidlertid besøgte Georg sig saavel derved, at han allerede 2 Aar gammel kunne gaae ret got.

Kaptainen begyndte nu alvorlig paa hans Underviisning og indrettede egenhændig smaae og store Træstoe til en Flaade hvortil Børnepigen syede Matroser, og denne stak fra Land i Karussedammen saa ofte det var tørt Væjr. Da Georg fandt megen Smag deri, især naar han selv maatte vade efter Sejlerne; saa fik Jonas det Indfald at give en Stydebroe hvor paa Kaptajnen og hans Lærling kunne drive om i Dammen. Georg fik desuden Larmand fort efter virkelig indskreven blandt Svøfadedetterne og den første Gang han fik sin Uniform paa, blev der om Aftenen forestilt et meget livagtig Svøfslag paa Karussedammen; Jonas havde paa hvert Fartøj anbragt Knaldere og Krudtstjellinger og tillige lagt et Stykke tændt Soud paa hver, som da Vinden gjorde sit, tændte Knalderne og Krudtet. Flaaden leed meget. 9 store og smaae Fregatter sprang i Luften og Resten blev ilde tilredt paa Sejl og Tongværk og maatte sankes majsommelig sammen Dagen efter. Det vilde blive en ganske søer Bog,
om

om jeg skulde fortælle alle de forffjellige Maader Kaptajnen og Jonas opfandt at moere Georg paa; Alle Midler hvorved han kunne dannes til en Tordenskjold bleve satte i Værk, og i Hvidenborg; Søren blev endelig bygt en Jolle, hvorpaa Søeheltene, da den behørig var tiltaklet, øvede deres Cadet. Naar det var Bindstille eller meget varmt lærte Jonas Georg at svømme, ligesom han ordentlig maatte bade sig nogle Gange ugentlig efter Kaptajnens Ordre, som antog reent Vand brugt foruden og forinden som eet af de ypperligste Lægemidler.

Laxmand maatte saa got som sjæle Drenge fra dem hver Gang han vilde lære ham noget. Det lykkedes ham imidlertid ved en vaersom Omgang at give ham lige saa god Smag paa Landjordens som Søens Glæder. Den store Have, hvori han forærte ham et Kvarteer, hialp ham at plante sig en Løvhytte og at anlægge et Bildtnis rundt om af alle Slags Træer, var den første Begyndelse, og han fik ham let siden efter til at indsee: at Landjorden til alle Aarets Tider kan give Forandring, naar derimod Søren kun frembringer den eene Moerstab at sejle paa dens Glæde.

Histo:

Historien kunde gjerne her høre op, da Tilsælde som jeg ej har kundet afsøerge, har ladet den bedste Mand i Bogen, døe i det 35 Kapitel. Men, for dog at unde Læseren alt, hvad der staaer i min Magt; Saa vil jeg ikke begrave noget af Familiens seenere Tildragelser — Dog! dette udfordrer maaskee et Par gode Ofteravbind, og indtil disse udkomme, være man tilfreds med følgende Efterretning: Medens Sæstemand laae paa Svindenborg, søgte hans Kommissjonær eftertryffeligg om Præstefald til ham; Og, hvad der var det bedste — han fik — enhver tænke sig hans Glæde! Svindenborg kald og blev Præst til de to taarnløse Kirker. At han siden giftede sig med en vakker og huuslig Jomfrue der af Eggen, hører egentlig ikke herhid at fortælle, udden for saavidt jeg kan forsikre Læseren hans Lykke som Mand; Thi som Ben trippede han Overanden Dag til Svindenborg eller et andet Sted i Egnen, naar hans Kone ikke, som dog ofte var Tilfældet, havde Tid til at bivaane Kaffelavningen i Stoven ved Lærmands Hus.

Tør, hvis litterære Kundskaber vare drøje, men hvis Udsigt til Levebrød, som skee plejer,

er, var desto tyndere, sørgede Laxmand ærlig for; han solgte ham Majorens Gaard for saadant Kjøb, at han kunde tiene nogle Tusend Daler ved Kjøbet, naar den blev udsolgt; dette skæde inden 2 Aar gif til Ende, og han vandt rigtig nok 6000 Rdlr. — og for at faae sex Tusend Glæder til, anholdt han hos Frue Lillie om hendes Hjerte, som hun af mange Aarsager, som ville være for vidtløftig her at opregne, ikke afflog ham. I Skoven ovenfor Skorsteenene satte Thor et Lyshuus for at see over til Laxmand hver Dag, og troede alvorlig naar han sad der, at han blæste af alle de Dufater, der ikke laae i hans Lomme.

Emilie blev ved at være god: hun saae langt hellere en Biesværm arbejde, end et Regiment pyntede Soldater manøvrere: langt hellere leedte hun selv i den spørgende, syngende og blomstrende Natur sine Fornøjelser op, end hun lod sig dem byde paa en Assemblée eller ved en Stadsvist: og, at være Dronning over Ost og Smør og Selskaberjænde over sit Kjøktøj, Spisestammer og øvrigt Huusgeraad, ansaae hun for en Ære, den russiske Keiserinde Catharina ikke var i Stand til at byde hende Magen til.

Der

Der er et Slags Folt under Solet, som troe "at man kan være et lykkelig Menneske og en Skurk paa een og den samme Tid" For deres Skyld, maae jeg endelig tilføje nogle Tildragelser som beviise det modsatte.

Plag. 286, lærte man at kjende 3 af Soinesens Compagnie; de kunde baade være druknede, skudte eller simpelthen døde naar man læser Enden af Larmands Historie; Men de kunne jo og, svare Forsægterne af ovennævnte Sætning, være det ganske Modsatte. Jeg vil derfor med saa Ord fortælle deres seene Tildragelser.

Swamp levede i en kort Tid rolig af de 400 Rd. Hr. Soinesen laante ham; da de vare nær ved at forsvinde, søgte han at fløde sig galant ved nogle Skræderes Hjelp, som havde arbejdet for ham før — hvad Ulykke deres Drenge havde for at finde ham naar Regningen skulde betales, er bedst deres Tæer betiendt; Han havde derved een ifferingere Ulejlighed, da han maatte flytte af een Gade i en anden hver 14de Dag, indtil endelig een af Leverandørerne var saa heldig at fange ham og sætte ham i Slutteriet — Han ville have sadt der en Menneskealder igiennem, om han ej havde faaet

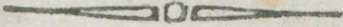
faaet en Sygdom, som man ikke var tjent med at beholde der, og den skaffede ham sin Frihed — Da han sov overmaade got, levede han et Par Maaneder af Thee, Tobak og Edder og fik nu og da en Aftensmad hos sine gamle Bekjendtere. Disse Bekjendtere rejste efterhaanden bort og Svamp var, som en Piiil paa en Sandbanke, nær ved at gaae ud. Med Sandhed kunne han sige: Jeg gider ikke grædt og jeg skammer mig ved at tigge. Een som hvervede Tropper til Ostindien saae ham endelig an for at kunne være god nok til at ende sine Dage der og han tilbød ham, foruden nogle Haandpenge, en ulden Kvast i Sabelen. Det faldt ham ind, at han nu først var lykkelig, og med en ganske anden Troe fandt en smitsom Feber ham 2 Aar efter og tog ham med sig til en anden Planet.

Krølle gjorde Faderen i god Tid arveløs for den Ulejlighed han havde med at narre ham Penge fra, og paa det der ikke skulde blive noget Haab tilovers for ham, gjorde han sig med en Enke der bragte ham 2 Børn. Den arveløse Ferdinand blev kort efter rejst til juridisk Examen, og maatte, da der ikke fandt sig noget i hansomme, tage Tjeneste som

som Skriver hos en Faldmægtigs Skriver
 Karl. Ved Arbejdsomhed havde det vel været
 mueligt for ham at skrive sig Føden til; Men
 hvor Klæderne skulde komme fra, var endnu
 en stor Uvisshed. Havde han i denne Uvisshed
 henvendt sig til Faderen, ville endnu Natu-
 rens Stemme have vaagnet hos den Gamle;
 Men han valgte der ulykkelige Vej, i Brænde-
 viinsflasken at søge Raad for sine Bekymrin-
 ger. Derved mistede han Tid efter andet sit
 Arbejde, han gjennemvandrede Landet som
 Betler, drak op det han fik, og var en Spot
 for Børnene i de Byer han kom igjennem. —
 Faderen som tilsidst fik det at vide, vilde redde
 ham — det var for sildig — han blev, da man
 ledte efter ham for at lade ham det vide, ^{fuld}
 det druknet i en Aae, hvori han maaskee i Fulde
 Skab var faldet.

Piphas havde engang for alle sat sig for:
 intet at lære — Hans Fader gjorde sig megen
 Umage for at faae ham færdig fra Akademiet;
 men der var altid en Sygdom tilreede naar
 han skulde gaae op til Examen. Han fik en
 Kondition til ham, og han fandt sig ikke oplagt
 til at blive der, han fik den anden, tredie og
 fjerde,

fjerde, og man fandt sig paa begge Sider mis-
fornøjet. Han løb endelig bort med en Harpe;
spillereske fra Tydskland, og alt det Faderen har
hørt til ham, er: at hans Hoved blev knust
af en fransk Kugle ved Rhinstrømmen.

F o r t æ l l i n g e r

af

Anton Frantz Just.

Andet Bind.

Biborg, 1799.

Paa Forfatterens Forlag.

Jacob Vipstjere.

En Historie.

Den imod den synderjydske Grændse, laae en-
gang et affides Huus (under hvad Konges Regje-
ring er vanskeligt at bestemme, da Huus; Ejeren
hverken var i Rangforordningen, ej eller nogensinde
havde Bud i Cancelliet om Bevillinger) og dette
Huus laae der saa ganske umærket, at kun den
nærmeste Skovs Krager og Ræve vidste deraf; thi
de første kom der ganske ordentlig for at spise Man-
dens Ellinger, der altid gik uden Bogter, og de sid-
ste visiterede om Vinteren i haardt Væjr altid hans
Hønsfæstie, da Ejeren var saadan en Nar efter Fri-
hed, at de nederste Bægge altid havde Lov til at
falde ned i Efteraarets Regnmaaneder, og bleve
aldrig satte op igien, førend nogle Bønder af Na-
boehyen om Foraaret forbarmede sig over Manden

i Huset og smurte ham noget Leer i Husterne igien, for hvilken Edelmødighed de aldrig toge anden Betaling, end ald det Græs der groede paa hans tvende Toster, som dog rigtig nok var det eeneste han ejede til sin Hest og Koe. Men det var nu een gang for alle Skif — og gamle Skiffe bryde Bønder ligesaa nødig som andre.

Oven over Huset staa nogle Æble- og Pæretræer deres Fingre i Vejret; en Ting der var saare nyttig for Husets Beboer, da hans kjereste Sommer- og Vintersøde bestod i Æblegrød og Pærerevelling, eller og af stegte Pærer med en Bieret af Gravensteener: Æbler, naar hans tørre Kirsebær, og syltede eller tørre Blommer, bad ham forme den Suppe at faae sig endnu en anden Ret. Der vare endnu adskillige andre Bequemmeligheder ved dette Huus — hertil kunde man regne en temmelig stor Fiskepark, som man aarlig kunne sætte levende Fiske i, men som Ejeren maatte troe Fanden tog levende, hvis han ej adskillige Gange om Natten havde staaet i sit Vindue og seet et Par Rabobønder toge hans Baad og trak dem af, for at sælge dem i næste Riøbsfærd, naar de andre Fiskere ej kunne levere de svagmavede Folt noget let fordøjeligt. Der var og en Smule Skov omkring Huset paa de 3 lange Banker som besto i at der stod de uarrige nordlige og vestlige Vinde — Men Skoven havde ligesaa vel alle Anfald af Svinder

fot som Fiskedammene; thi hvoraf skulde ellers en
 Bødder og to Hjulmænd have levet, som aldrig
 havde plantet, eller ejet et Træe eller Lyst til at fiske
 det, og som dog, Himlen skee Tak, leverede selv
 Træe til Hjulene og Baand til Siebøtterne, blot
 fordi de vare stræbsomme Arbejdere ved Nat og
 Dag? Regner man hertil Tosterne som laae og
 omarmede Huset fra den syndre og østre Side og
 høri han magelig kunne aule det Korn han og en
 Hest og en Koe fortærede om Aaret, foruden det
 Græs disse to Dyr forlangte for deres Maver om
 Sommeren, men som ej fielden slog fejl, naar alt
 for mange Leervægge faldt ned om Vinteren, som
 forhen er lagt for Dagen; Saa har man et nøie
 Kart over dette Huus og dets Tilhørende.

Det hændte sig imidlertid, at dette Huus med dets
 Indvolde blev endeel meere bekjendt, end man kun-
 ne formode om saadanne smaae Huse. Thi alt
 hvad man vidste om det, var: at der var deiligt
 Græs paa Tosterne for et Par sultne Heste — og
 den nærmeste Præst, som egentlig skulde have kiendt
 noget til Eiermanden, havde kun hørt nogle Huus-
 mænd fortælle ved en Pibe Tobak, hvilken løierlig
 Mand der boede i det affides Huus, som var saa
 from, at han endog tillod den ringeste Staader at
 røge Tobak i sin Stue — men forresten aldrig for-
 ud, men bestandig læste og lavede Medicin.

Dette gav Præsten Anledning til at legge en For-
 modning bag sit Øre, som ej var at stiemte med —
 Han vidste, at den theologiske Medicin ikke altid
 laves efter den Recept som Doctorne lave de es,
 men han troede dog, at ingen kunne undvære den
 geistlige fordi de forstode noget af den verdslige
 Maade at kurere paa — og da han nu havde sine
 Øjne at takke for, at han vidste: denne Medicin i
 Huset aldrig havde været med at fryse eller sove i
 Sognetirken naar han laborerede for sin kiære Me-
 nighed; saa troede han med Grund at kunne an-
 tage Manden i Huset for en Guldmager eller for
 en Gudsforrægter.

Han kaldte til den Ende sin Degn op i sit
 Studerekammer og søgte at faae nøjere Stadfæ-
 stelse af ham i sin Troe; thi Degnen pleiede at tige
 ge Halm og Soer engang hver Vinter i Sognet til
 en Koe, og desuden laae der en lille Bye en halv
 Gierdingvej fra dette Huus, hvor der skienedes
 deilig klart Brændeviin, og der pleier tillige at
 skienes en Klarhed i Begreber, der ej er at forfar-
 ste — altsaa meente Præsten, der nylig var kom-
 men til Kalder, at Meenighedens Sanger paa si-
 ne Halm Rejser maatte have hørt Bugle synge i
 denne Bye om Manden i Huset.

Degnens Nads Klurk havde taget sin gam-
 le Sogneparyk paa da Præsten led ham kalde;
 thi han vidste ikke i hvad vigtigt Ørende den nu

Øvrighed ville tale med ham; hans Skæg havde desuden faaet Afstød samme Dags Formiddag; saa han meente det ej kunne sees, at han og Sognekfogden havde druffet et lille Forlig et Par Timer før Præstens Dreng kom efter ham. Ikke desmindre veltede han dog ved Indtrædelsen i Studerekammeret en Kasse udvalgt Knaster med sin venstre Fod; thi en øm Laar paa den højre Næbø havde lært ham i de sidste 20 Aar, at det venstre Been bedst lod sig bruge ved Indtrædelses Udjencer.

Denne Spøg havde nær kostet Mosis Klurk sin Sundhed. Præsten Hr. Magister Enav taalte ej at man spildte hans Knaster — Men da han endnu var en ung Mand; saa havde han tillige den Godhed at smile ved at see Degnens Paryk falde forlænds ned af Panden i Spytbakken, da han hurtig ville bukke sig for at strabe Tobakken op igjen — og da den højre Haand netop var i dette Arbejde, var den venstre strax tilrede for at gribe Parykken i Flugten; men den bar sig ikke bedre ad end den Hønschund der bider Wildellinsgen ihjel i det den snapper den; thi dette Grams fra Klurkes Haand endtes med: at det højre Been gled bag ved den venstre Hæl, saa at hans højre Albue altsaa maatte tjene til Infanterist i Fodens Sted og det gjorde den saa ont, at see sig saa dybt degraderet: at den hele venstre Side med Been,

Arm og videre Tilbehør blev Sverfkommanderens — fort: Degnen Klurk faldt i Almagt hvad den højre Side angik, imens den venstre spjattede ud efter et Punkt at fæste sig til, der ikke var mueligt, saasom Mandens venstre Haand holdt fast paa den fra Spybakken erobrede Paryk og derved hindrede Armeen at træde i Guds Sted — Præsten var endnu den samme gode Mand som før, og beviiste det ved at skoggerlee af den gamle Adam der laae der som en vingeskudt Stær — han tiltalede endelig Klurk med et "Tag sig i Agt min kjære Mand!,, imens begge hans Hænder bleve udstrakte for at hjælpe ham op igjen. Paa et Par Snese Dagers Beforsning blev endelig ogsaa dette Magistren mueligt, og ingen leed Skade uden Degnen, som befandt sin Arm at være lit gaaen af Leed og at et Skinnebeen havde mistet noget af sin Glassering — Disse to Tilfælde vare imidlertid ikke gunstige især for et Par blaae og hvide Porcellainstheopper som stode bag ved; thi de brækkede Halsen ganske paa hinanden, da de ej taalte den Fornærmelse, at blive stubbet af deres Plads da Degnen rejstes op.

Degnens Vorne til at gaae ville ingen i dette Øjeblik have givet ham en halv Stilling for, og at han var misfornøjet med sig selv kunne Magistren meget godt see paa ham; men han kjendte ej hans Lekases Bestaffenhed førend han kom med

Agterdeelen imod Theefopperne; thi da bebiiste det sig klart: at heele Læsesiden af Degnen ikke kunne holde Søen længere og denne Erfaring havde Hr. En av sine Nar og Indsigter at takke for; thi han havde selv været Skibspræst et Par Søerejs; ser igjennem og vidste tydelig: at denne Rantked i Sejladsen intet duede; thi Degnen lagde bestandig den højre Side til Bandet som en anstødt Vildand, og vilde paa ingen Maade føre sit højre Been op i Binden igjen. Han lagde ham derfor for Anker i en ny Lænestoel, trykkende Parykken egenhændig ned i hans Dine og lod derfra saa snild som en heelsbefaren Løber, for at faae gjort de fornødne Anstalter.

Vel var der ikke mange at løbe efter i Huset; thi en blaa Rattetilling og en lille spanskt Puddel vare i de 3 første Værelser de eeneste han kunde møde — En gammel, fra Formanden levnet Huusholder var endnu et Par Kamre derfra, desuden var hun ikke den man skulle bruge i Hushjælp; thi hendes Been vare ligesaa gamle som hendes gode Villie og den var vist de 60 Nar; Saa hun, saa gjerne hun vilde, ej kunne udrette halv saa meget med Fødderne som Hænderne og Munden havde Lyft til — Man kan desuden let forstaae, at da Mag. En av hverken var giort eller havde medbragt nogen Roufine eller Søster eller levende Ting uden sig selv, da han kom til Præstegaarden,

og Præste:Enken var flyttet bort nogle Dage førend Degnen gjorde dette Fald; Saa kunne der ingen være tilstæde uden en Dreng som Præsten havde til at passe sine 2de Heste — Men endstjøndt han havde hentet Degnen for en Time siden; saa havde han tillige været saa ærlig at flytte Hestene da han gik fra Degnens og han var altsaa endnu i Mar:ken — i fuld Forretning med sin Mellemmand og sine Heste.

Det lod altsaa stærkt til, at Degnen skulle enten bide lit, eller og Præsten skulle være hurtig til at faae noget gjort ved ham; thi han var i stor Tvivl, om han enten skulle ønske sig Døden eller Livet, saa ont gjorde Arm og Been ham.

Magisteren foer imod den gamle Karen da hun stod og skummede Fløden af noget syrlig Mælk — og skreeg Karen! Karen! Degnen — Ja Jaer, sagde Karen, han er der — Ja Snak sagde Præsten han er det der værre er — Ih jo min Sæl er han saa Jaer, indvendte Pigen og skød i det samme Flødepotten saa breed fra sig, at den blev bange og løb alt hvad den kunne ned af Bordet og overrendte hendes ny Blaarlærrets Forklæde, som hun nylig havde vasket den 3die Gang. Melkebøtten tog en ganske anden Kours og behagede at falde ned paa Randten af hendes Løffel; saa hele Karens blaaestrømpebe Fod saae meget ilde ud, og der var nu ikke at tænke paa Degnen meere; thi hun

troede vel Præsten sandt ham — Da Magisteren saae Karen saa forlegen med Melken, forstod han meget got Selvbevarelsespligterne og lod Karen tørre sig af i Ro, mens han løb ud paa Gaden, for dog at saae andet i Tale end Degne der havde knust sig og Piger der havde spildt deres Glæde.

Jørgen Vallesen, en formuende Bonde fra Annexet i en graae Klædes sølvknappet Trøje, reed forbi Præstegaarden netop da Magisteren ville løbe ud paa Gaden, for at hente sig nogle Menneſker og saae Bud til Degnekonen. Endstiondt han var Bonde, kiendte han dog et glad Ansigt fra et bedrøvet og da hans ny Præst interesserede ham endeel; saa holdt han stille og med en Ærlighed der ganske var hjemme hos ham, spurgde: "hvad er der paa Færde Faer?" — Na min kære Vallesen der er hændet en stor Ulykke — den stakkels Degn er næsten død i min Studerestue — Vil han ikke saae fat paa et Menneske eller to der kan hjælpe ham hjem? —

Har han faaet sin Skade i Studerestuen, spurgte Vallesen.

"Ja! han er faldet om og forvredet Arm og Fod."

Valles. Saa var det Synd han skulde gaae derfra Faer! men vi skal see at saae Raad — den gamle lod sig glide ned af Hesten — fik en Dreng sat med en rød Hue og bad ham ride paa sin Hest

hen til Doctoren i Skovhuset og hilse fra ham : der var en Syg i Præstegaarden — om han ville tjene ham i at komme derhen saa snart han kunne. —

Drengen smed sig paa Hesten og galopperede afsted.

Der opstod da følgende Samtale imellem Vallesen og Hr. Gnav.

Præsten. Hvem er Doctoren i Skovhuset?

Vallesen. Ih Jaer det er et Menneske — som forstaaer meere af de Ting, end vi andre. Det Karl har været med for.

Præsten. Jaja! jeg kan vel viide han maae være et Menneske, men hvad for et Menneske er det?

Vallesen. Det er artig med I lærde Herre, I vil nu altid have saa noie Bessen; jeg kjender kun to Slags Mennesker — Gale eller Kloge. Doctoren er klog jeg taler om, han er endnu meere Jaer! thi han er god — ejegod.

Præsten. Saa aa, men hvad er det egentlig for en For — hvad Troe mon han har? jeg har aldrig seet ham i Kirken siden jeg kom her.

Vallesen. Naa! nu hører jeg hvor min Præst vil hen, han meener altsaa det maae være et Alffum af et Menneske, siden han ej har været her og gjort Bisit, eller i Kirken for at lade sig see, siden Jaer kom her. Men hør nu engang min kjære Hr. Magister! for det første er denne Doctor sygelig, og kan ej taale at sidde længe paa

eet Sted — for det andet kommer han aldrig uden
hvor han fiender Folk og veed han er velkommen,
og for det tredje er det saa brav en Mand i sin Op-
førelse, at den vil faae med alle tre Sogner at be-
sille, som rokker ved ham.

Præsten. Ih saa maade han jo være en En-
gel da.

Pallesen. Nej det troer jeg ikke han har
tænkt paa at blive kaldet, af Folk der ej have seet
ham — Jeg mærker ellers nok, at vor ny Præst
har en lille smule Mistanke til denne Mand, og
der gjør mig inderlig ondt; thi han fortjener det
saameend ikke; han har vel sine Fejl som Menneſke:
han veed han har dem, thi det bør han vide: men
han troer derfor ikke om sig selv, han er fuldkom-
nere end andre — Dersom den arme Degn ej sad i
Studerestuen, saa ville jeg bevise Dem hvad jeg
siger om ham — men lad os gaae ind til den arme
Klurk. Imidlertid er der min Haand paa, at
Doctoren er saa brav en Mand, som nogen Præst
vil ønske i sine Sogne.

Præsten fulgte nu Pallesen ind til den miavens-
de Klurk — som udøste for Pallesen sit ganske Hjer-
te og bad hans Kone maatte komme til ham. Det
forstaaer sig sagde Pallesen — og Præsten be-
sandt, at den gamle Karen Huusholder allerede
var gaaet ned i Byen efter hende, da hun efter
Affæren med den spildte Mælk og Gløde var hun-

pret om i Værelserne og derved havde opdaget Degnen i det elendige Vostyr i Præstens Stue.

Degnekonen Drude Malene spillede den samme Rolle i sit Huus som Degnen udenfor: det vil sige: hun regjerede med sit Vid inden Døren og hendes Mand regjerede med sin Sang enten den heele Meenigheds Vasser, Diskanter og Semitoner, eller og paa sine smaae Fedresser i Sognebyerne lærte Almuen hvad han vidste af Uviser, gamle Historier og Filosofien — Denne Maade i et Egtefælskab at deele Forretningerne i Tide, havde Drude strax efter Brylluppet beviist sin Mand at være den eeneste Maade for to Egtefælskab at regjere paa, deels af Bibelen, der havde tildeelt Manden Torne og Tidse paa sin Alger, og deels af Fornuften, da Klurks Hoved var for smidindet til at være luttet Cancelliebud, naar hans Kone ville være Rentekammerpræsident eller Generalprofurør — og Fornuft paastod Klurk endnu at have, saalænge han ej paa sine Vandringer antog heide Hunde for Bagersvende eller Byens Smedde for et Gespenst, endstjændt undertiden hans Been præstierede lidt nok, naar det kom an paa at bære ham hjem i den ligeste Linie.

Det var derfor ikke med den varmeste Kjerlighed disse Egtefælskab saae hinanden i Præstegaarden. Hun kom rigtig nok strax efterat Pallesen og Præsten vare komne ind; men det første hun

saae sin samme Mand, gjorde hendes Dje og Mund eet for at begynde en lille Bebrejdelse, som om han selv havde voldet sig denne Tilstand. Pallesen forstod Konens Gebærder meget ordentlig, og sagde godmodig til hende: Naar Madam, hendes Mand er syg; det seer hun nok, lad ham nu sidde stille et Djeblif til Doktoren kommer; saa vil vi see vi kan saae ham istand igjen.

Ja Gud bedret min gode Pallesen, græd hun — han seer mig ikke meget synderlig ud til at komme sig — og Gud bedret om jeg skal søde ham som en Krøbling paa Sengen, hvad vil der da blive af?

Pallesen. Na Snak, Madam, hun kommer nu strax med hendes Hylen, Saa! (han røftede hende lit hen fra Vinduet) giv sig tilfreds! et Menneske kommer jo ej i Hospitalet fordi han kan støde sig en Smule paa Skinnebenet — Du tæller hun strax paa sine Fingre hvor meget meer Kaffe hun maae lave naar Manden ligger syg og hvormange Sneser Og hun vil traktere ham med — naar han bliver hjemme hos hende — tie kun stille! jeg kjenner Rosis Kluffs Natur, om en Uges Tid vil han stoppe sin Hornpipe, tage sin sorte Kasket paa og tridse ud af Byedet igjen saa rask som en Bravhund.

Denne Trøst kom saa ganske paa det rette Sted, at Madam Klurk intet indvendte. Men i det Sted hvilede hun Pallesen noget i Dret, hvoraf han fik i at lee saa hans Mave nær havde veltet Bordet der stod for ved ham.

”Hvad var det?” spurgde Præsten.

Aa Deres Belærbærdighed! jeg brister — Men inden jeg brister, maae jeg dog sige til Madam Klurks Gre: at hun sørger for sin Mand, som en brav Kone: thi hun vil have læst over hans Arm og Been —

Degnekonen blev meget rød i den højre Kind og undskyldte sig med sit Røn — og bad Magisteren ikke troe alt det Pallesen sagde; thi han havde altid sine Løjer af at lee af hende, naar hun bragde noget paa Bane.

Pallesen blev ved at lee — og kunne ikke bære sig for at fortælle den i Sognet fremmede Præst, at der var en Gaardmand i næste Bye som læste for en Bagatel over bolne Fingre og forvredne Ledemod, og, lagde han til: jeg har regnet op for Løjers Skyld, at han i det mindste hvert Aar skaffede Sognet et Par lemlæstede Refrytter, ifald den gode Doktor ej tilsidst tog sig paa at læse hans Latin ud af Ledemodene igjen.

Det er en stor Skade naar Folk falde til den Daarlighed at ville disputere — Det kan udrette ligesaameget Ont som Smaaekopper eller anden Hudens Udsæt. Jeg vil ikke tale om en fordums Troldkarl o: Magnus i denne Konst, der havde det saa tale Indfald at faae Forstoppelse, naar han ej kunne skjændes dygtig med sine Undergivne, der til ald Lykke bestod i en stam Koffkepige og en taalsmodig Tjener, der svarte ham paa engelsk, som han ej forstod. Denne Mand hedde ikke mindre end Sigurd Brumle, og havde været meget, seet meget, læst meget, bovet meget, men var tilsidst fornøjet med at eje et stort Jordegods som efter Esau's Tid var strabt sammen og kaldt et Baronie, samt nogle Præster og en Generalmajors Mundering, som han aldrig hængte ud i Solen uden Glæde, da den mindede ham om, hvad han kunne have blevet, og hvad han havde været for en 60 Aar siden da han som Lieutenant steg træt ud af Krigens Forgemaak med en Bestalling paa at være Kaptain i Danmark og Norge og altsaa i heele Verden. Men da Korthed er en Ting Mennesker saa meget have at bestitte sig paa, eftersom Tiden er saa underlig afknappet til alle Ting her i Verden; saa har jeg kun dette at lægge til: at denne Baron Brumle var den prægtigste Mand i Verden, naar han maatte skjændes med Folk og at Læggerne endog havde Uleslighed med hans

Indvolde, naar han forsømte det, og maatte til sidst vende hans Natur om til en anden Pol og skaffe ham en Chatharralsk Hofte paa Halsen for at udfylde hans ledige Timer med den, da han blev saa gammel at ingen vilde disputere med ham om det der var passeret for en 50 Aar siden; thi det er at observere: at han 10 Aar efter sin Udgang af Tjenesten ikke behøvede at lære mere, da han arvede dette Baronie — og altsaa kunne han siden ingen Tid faae til at vride mere end hvad der passerede i hans unge Aar.

Det er imidlertid ingen stor Skade for Læseren, at denne Oberst bliver sat ind, førend Degnens Arm bliver sadt i Leed igien; thi man maae aldrig længe stirre paa een og den samme Ting, ja man behøver endog denne Afveksling for at lære Taalmodighed — og den klæder jo meget got, naar man ikke er Elsker, Dandsker, Løber eller Stafette.

Man forstaaer enhver, at den Sygdom at vilje disputere, er lige saa farlig som den, at vilje blæse i Trompet fra Morgen til Aften — men jeg maae og paa den anden Side tilstaae, at den der har Lust til hellere at svare end overbede saadan en Stikendegjest om sin Ufsøje til at poiere hele Berdens Tildragelser, handler ikke en Smule klogere.

Naar man faaer denne lille Sandhed ret synket, saa kan jeg sige reent ud hvorfor jeg har maattet sætte Obersten ind — Præsten Hr. Mag. Snaa

havde virkelig i Sinde at være lit urimelig i at bedømme den ukiendte og useete Doctor fra Ekobhuset, der skulde sætte Degnens Arm i sit Lukas igjen, fordi saadan en Mand, der ville hedde Doktor, efter hans Formeening, dog maatte have lært saa megen Høflighed, at besøge ham som sin ny Præst enten i Kirken eller i Huset — han vidste vel ikke andet ondt med ham; men naar Menneſket kræver Høfligheder, saa er det sommetid saa uhøfligt, enten slet ingen at vise igjen, eller og formode allehaande ondt om den der ej forekommer dem, og derved tager dem Uleiligheden af.

Det at troe sig fornærmet, er Aarsag til mange Ulykker — Derfor føres Krige imellem Konger, derfor skrives Folk Hæder og Ære fra mellem de Lærde, derfor føres uendelige Processer, derfor staae Matroser hinandens Næser iu, derfor stændes Zistertjællinger, derfor bagtale andre stikkelige Folk hinanden.

Naar Magister Gnav ej havde været i denne Knibe med sit Hjerte; saa havde han heller aldrig kunnet falde paa, at beære Doktoren han ikke kiendte, med de to slemme Ravne: Guldinager eller Guds fornægter. Saa havde Degnen ej faaet sin Arm af Leed og saa —

Palleſen derimod tænkte aldrig paa, at den ny Præst gif frugtsommelig med den Idee, han havde som en grundærlig Mand, den Troe: at

alle Mennesker vare inden i ganske tomme for Ansag imod hinandens Vel; thi selv vidste han, at naar han fik nogen Ansag til at være bredd paa een, saa skøndte han sig altid at sige ham det lige i Øjnene paa det han kunne sove rolig næste Nat. Dette Sindelag havde gjort ham stor Tjeneste i mange Aar; saa at han var altid munter og altid rede til at hjælpe enhver Mand tilrette. Men han var ogsaa færdig med Forsvar, naar nogen fornærmede en fraværende, og aldrig lagde han sin Mund og sin Munterhed til Hvile, sørend han i saadan en Tjende havde gjort hvad han kunne til at bortrydde fattet Mistanke om den der ej kunde forsvare sig.

Magisteren var heller ikke faldet paa denne grumme fatteartede Tanke, hvis han istæden for Hede i Blodet havde haft noget Cremortartarimen alle Mennesker have ej Aaleblod. Fremmed var han: eene var han: ubevandret var han i at styre et Huus eller en Plov, og hvad skulle han da moere sig med? naturligt med Theologien, og denne har altsaa megen Deel i den Formodning han bar til Doctoren. Sæt nu, han i det Sted havde skrabet Mossen af et eneste Bletræ i Præstegaards Haven! Ja, saa havde han dog gjort en Ting hvorover han siden kunne glæde sig! men paa det man ikke skal beskylde ham for Eftersædighed, maae jeg reent ud tilstaae, at der i

Formandens Have ikke befandt sig noget Æbletræe — og intet Træ fort sagt, naar man undtager nogle vilde Blommetræers Skud, som aarlig staa nye Snuder op imellem Folkens Kaal, hvormeget end Karen rykkede op af disse uægte Børn, samt nogle meget aldrende Esketræer, som aldrig tillode nogen Gulerød at groe under sig (og andensteds blev Gulerødder ej saaet, fordi Karen i sit 25 Aar var Vidne til, at den gamle Præst der havde dem saa tykke, at hun neppe havde seet Magen.)

Dog er Verden ikke saa forkeert endnu, at man skulle ej kunne hale en Smule ind paa sine onde Domme; endnu er det tilladt Menneskeligheden, at lade sin Rørvel og Karse groe ved Siden af den forbandede Melde eller den Urt, som giver Blade til Livets ufordøjelige Smurkaal. Endnu er der Redning for enhver Gnav, enten i Armen af et smukt Evabarn eller ved en troe Bens Side, hvis hans Dine ej tilfredsstilles ved at see den ædrue Soel forgylde hans Marker, eller hvis ej hans Hænder lærte at plante Æbletræer. Held enhver der handler som Pallefen, han reed ikke af Bye med sine Befymringer: han plantede Rosens Smil hvor en naturlig Torn havde stultet — han gjorde det som jeg ville ønske enhver Person vilde gøre — forligte Præsten med Doktoren. Magisteren blev som naar en sødig bliver hastig overregnet, ved at høre denne ærlige Mands Forsvar for Man:

den i Medicinen, han stirrede snart paa Jorden, snart paa Defensor, snart paa sig selv — rakde endelig med al en ung Mand's gode Høielse Pallesen Haanden og sagde: Herefter, redelige Mand, skal jeg søge at kende ham næjere — Og han Pallesen skal være min Ven, saasandt nogen i Sagnet vil være den.

Naa naa! Haer! sagde Pallesen trykkende en svær Haand paa Præstens. Vi skal nok komme ud af vore Ting. Lad os nu tale om noget andet.

Her har enhver Lov til at sige hvad han vil; thi jeg har i Sinde at ende Historien uden at fortælle, at der ved de sidste Ord, stod en Taar i Pallesens Øje, der endog ville flædt en Gehjms meraad vel.

Det dirrede og hoppede og skrallede og flumpepede strax derefter saa underligt uden for Præstens Dør, at Pallesen endelig maatte vende sin Mave om, paa det begge Sjælene kunne komme til at skue hvad der gav denne sære Lyd fra sig. Magisteren løb selv til Vinduet for at see til sit Fortog der tog saadan til at ryste — og man fik endelig sin Umage betalt; thi det var Doktoren til Degnearmen, og Pallesen var den der bebudede den nysgjerrige Magister denne Tidende.

Doktoren var i Dag kommen til Karjols. Der for hørte man kun fire Hestesødder og 2de Hjul

hoppe under hans Rjoretøj og hvad Forskjel det gjør, naar man hører en Bondevogns Rumlens forplante sig paa Steene, naar en Karjols Lyd meest giver Gjenlyd i en stor Hestemave, det veed den der har prøvet begge Dele. Doktoren selv var der intet synderligt at see paa — han saae ud som et haardkogt Æg efterat det er overskaaret og det maatte vel have været hans røde Overkrakke der skulle have gjort opmærksom paa ham; men den var tildeels skamfuld over sine nubærende Røler; thi den var blaae og hvid i sin Ledemod, og deels smeed Doktoren den saa hurtig af, at den ikke satte andet end den Formodning i Tilskuerne, at det havde været en dejlig rød Rjole engang. Derimod var han meget langsom til at tage et Par magre og temmelig stejle Been med sig da han skulde af Ætten — Men et Par stive Støvle stode ham kraftigen bi heri; saa han endelig hoppede ind som en Rapun der har om Vinteren faaet Anuder at gaar paa i de affrosne Tæers Sted. — Hvad Præsten angik, da hilsede han venlig den ankomne Medikus imedens denne gjorde Front paa militair Viis og faldt strax af til højre for at præsentere for Pallesen — Inden han vel var kommen ind i Stuen syntes allerede Margisteren han gik nok an, endstjondt hans Antogellers ikke saa synderlig havde behaget ham; thi han havde en maadelig Karjol, en Hest fuld af

Krop for, og en Kjole paa sig af Nørægskoløren, der ikke lod til at have været Ejere af Lug de sidste 8 Aar.

Degnemadamen havde sin Mund trukken op til en dejlig Bøn til Doctoren; Men han var alt for gesvindt til at oppebie dens halve Deel; thi han forsikrede ved sin udratte knoglede Haand; han skulde være stærkere end Degnens Svaghed.

Den lille Periode hvori Vallesen greb Degnen i Haand og Medikuffen trak bag til saa dygtig i Skulderledet, at Hekulapens Ryg nær havde seet Lejlighed til at bryde ud igjennem Væggen, er næsten ikke betydelig, uden for saavidt man, som Præsten og Degnekonen, kunde have staaet ved Siden af Degnen for at see ham som en Frøe spjatte imellem disse to Drabantere der ligesom sloges med Næserne om, hvo der kunne slide bedst i hans desetterede Gener.

Doktor! sæt det bedste Been foran, raabte Vallesen tilsidst — og denne Tiltale foer ned i Lægens hele Mine med saadan Magt, at han stridde vældig med Overkroppen, og Benene som i drabelige stive Støyle mærkede det, stridde saa mandedlig paa Gulvet for at staae fast, at ikke uden eet af dem squattede ud til Siden og dette var baade det svageste af hans Been og tillige skeete det først i det Øjeblik, da Degnens Arm sprang i Leddet.

igjen; — Præstens Boghylde reddede her sjensynlig Lægen fra at hente Degnen baglænds ned med sig for at faae prøvet sit Hoved mod Gulvet — Men som sagt: Boghylden hjalp, og det er ikke den første Gang Bøger have hjulpet —

En lystig Forvalter fra Naboeegaarden kom i det samme ind, da Degnen igjen skulle klædes paa, vaskes i Sæbespiritus og fremstilles som et heelt Menneſke — hans Navn var Skrald. Dersom man antager med visse Menneſker, at Navne bestemme eens Lykke eller Ulykke, eens Handleld, tryk: Fremgangs, Tænke: og Leve: Maade; saa kan man ikke nægte, at jo Forvalter Skrald skraldede endeel med sin Tunge, uden derfor at være ond, men man maae og betænke, at han havde gaaet i Skole til en døv Skolemester, været i ti Aar Oplæser for en døv Herremand og nu i en 19 Aar havde som Forvalter taltalt Bønder i Siælland, Fyen og Jylland og det alt i de Egne hvor der gaves mange Skove — og der maae man raabe sagde Skrald; thi Menneſker antage, som han meente, let de Tings Natur som de meest omgaaes: og altsaa antog Skovboerne let Træets Natur og tie stille hvis man ej raaber stærk til dem. Siden det staaer her ikke utilpas, saa havde Doktoren og Skrald adskillige Gange skændtes over denne dybsindige Materie. Doktoren paastod det enten var en Fejl i Drets Trommehinder, ikke at

kunne høre, eller og Blodets stoppede Passage bag Øret, (der kom af, at de bestandig huggede med Ører og derved bukkede Hovedet) der voldte Skovboerne denne Ulejlighed — Skrald derimod meente at saa maatte alle Høns, Heste, Stude, Faar o. s. v. og være tunghøre, fordi de bukkede sig bestandig, hvilket dog Erfarenhed viiste var anderledes — Men han soer paa det kom af, at Forvalteren gjerne ved sin Ankomst havde saadanne Bud til dem om Skatter, Landgilde eller Laaneforn, som de aldrig skjottede om at høre — men derimod fangede hvad Lyd han gav fra sig ved at gloe paa ham og lade Munden staae aaben — Doktoren viiste derimod medicinsk: at man endog gjennem en aaben Mund kan indlade Lyden til et grovt Høretøj, og lade et stillestaaende Øje passe paa Mierne af Taleren for at see paa hans Heftrighed i Gebærderne om det er Alvor eller ikke — hvorfor han og meente Forvaltere havde en anden Mine at sætte op, naar de krævede Bonden for noget, end naar de toge imod Penge af ham — og det kunne nu Skrald ikke nægte: at der jo gaves saadanne Amts eller Embedsmænd i Verden ved enhver Forretning, naar ellers Ansigtet ikke havde været alvorlig i Krig med een eller anden af de 4re Elementer.

Det maae have været et delikat Syn for en Fremmed at see hvad Skrald saae; thi han, som altid plejede at tiltale nogen naar han kom ind,

fastede strax Armene over Kors, satte Hovedet ned
 i Brystet som en Snegl eller Skildpadde, lod Rø-
 sen hænge, snærpede Munden sammen og lod bare
 Øjnene spille nu paa Lægen, nu paa Degnen, nu
 paa Pallesen og nu paa Præsten, og endelig paa
 Degnekonen. Endelig kunne han ej bare sig for
 at gjøre en lang Hals henimod Degnen — Og da
 Doktorens Ansigt hængte endeel og Kindernes
 Fyldning danglede ned mod Kæbebenene; saa spurg-
 de han ganske stille: Doktor Bispstjert! skal
 Degnen parteres, trepaneres, anatomeres eller
 arkebuseres — Jeg lægger i alle disse Tilfælde en
 kraftig Protest ind paa hans Begne; thi her seer
 mig alle Ting saa alvorlig ud, som om J kunne
 have en Dødsdom at forære den arme Degn — Na
 hold han sin Sladder, Skrald! her ere vi Forval-
 tere, sagde Doktoren — Skrald adlød og fik sat paa
 Præsten som fortalte ham i Korthed det jeg vidtløf-
 tig har maatte fremme angaaende Degnens Arm; —
 den oprindelige Marsag nævnedes han vel ikke, og man
 seer i Sager for Retten aldrig der spørges om Mar-
 sag til en Forbrydelse, men kun om Virkning —
 Man er nu i Verden nøjet med at gribe det sidste
 Leed i Hændelsernes Række ret fast i Haanden, af-
 bryde den af den øvrige Række, og med dette eene
 Leed at bevise det foregaaende og tilkommende —
 en Sætning som Materiatiken vilde have meget imod,

om en Sag blev ført ved Algebra, Logarithmer eller Sinusser.

Skraald saae aldrig saasnart Tingene istand og Degenen paa frie Fod, førend han beayndte at blive talende; thi han var et got Menneſke, som ikke taalte at see nogen lide — og Doctor Bipskjert maatte han først tørre sin Tunge paa; som den der havde sat det forfærdeligste Ansigt op af dem allesammen.

Nu kan jeg min Sæl begribe sagde han: hvor dan det saae ud i Lazareetterne, da vi havde den store Krig med Baren; (Man maae mærke: at Doctoren havde tient i den Tid som Chirurg ved Lejren som stod i Holsteen 1759, 60 og 61.) Sille ved hvor har du seet majestætisk ud Bipskjert hver Gang du skulle sticere et Stykke af en Soldats Finger, som havde stukket en Fyrresplint i sig naar han togte Theevand, eller lægge ham et Plaster paa hans Hoved, naar hans Kommerater havde slaaet en Plkande itu imod hans Hjerneſkal? eller lave ham en Mixtur for andre Smaaskader, som du veed der falder i Krigen? — Sid du saae Stam: svarede Lægen — fordi du ej var med — man kunde dog deslig have brugt dig der til et og andet, især skulle jeg nok have gjort dig en Smule rof mælet, naar jeg havde vidst der sad saadan en geſvindt Tunge i din Mund — jeg ville ønske dig den samme Fornøjelse der, som jeg havde, især

om du vil være saa god at logere paa Saltholms Klippe en Nat over med et brækket Been eller en Læg som var revet fra sit Standquarteer. — Medmindre du heller ville lade dit Ansigt tiene til en Soelstive paa en Vestindierejse — Jeg kan ellers troe lagde han til, det vilde være en god Hjælp Skrald, at din Fader har ladet dig arve sin brede og tykke Næse, thi den stæler det halve af Solens Kraft fra dit Ansigt.

Dersom du ikke holder din salte Tale ved dig selv sagde Skrald, saa skal jeg fortælle din Præst hvad Karl du er. Du har Lov at fortælle sagde Doctoren fortrædelig — og han, at troe hvad han vil.

Blisdom blødgjør Sindet, ligesaameget som Prygl forhærder Skindet begyndte Skrald — og jeg skal ikke nægte, at jo min gode Ven Bipstjert engang har været saa haard i sit Skind, at ingen Ting beed paa ham; saa han for den Sags Skyld, gierne kunne have tient Penge i et Løpnehospital. Men Gud har forbarmet sig over ham, og givet ham det inden i, som han før havde uden paa — Jeg meener hans Tanker og Hjerter ere bedre hærdede til at taale ondt Bæjr end de vare før. Derpaa kunne jeg anføre dem tusende Exempler om han tillader det. Men som sagt, Venstabs slaaer en evig Laas for min Tunge.

Bipstjert. Naar du meener at dine Fortællinger vil medføre hvad der er Sandhed, saa fortæl kunns vort; thi jeg seer hellere, at røge en Pipe Tobak her til min Kasse og lægge Drer til, end reise bort med den Tanke, at du, naar jeg var rejst, skulle sprække op for min Historie og da lade den komme bagvendt ud — jeg kan i det mindste tjene dig med nogle Noter naar jeg er tilstede — og det er en slet Fortælling veed du, som i vore Dage bestaaer af lutter Text, ligesaavel som det er en slet Forvalter der ikke kan tjene som Grøfter, naar han er affat fra sit Forvalter: Embede.

Paa denne eftertryffelige Tilladelse, begyndte Skrald at faae Lust — og efterat Kasseen var kommen ud i et Lusthuus i Præstens Have, satte Vallesen, Præsten og Bipstjert sig om Hoveborden — Degnen og hans Kone bleve i Forvejen hiulvne hjem — da han meget hellere sov en Søvn ovenpaa sin Ulykke end hørte Historier. At forresten Doctor Bipstjert een og anden Gang taler med i sin Historie er ikke ilde — og Læseren behager kun at raffe paa Teanet Dr. B* for at see naar hans kommer, Resten er Forvalterens Fortælling:

Historie om den ærværdige og lystige

Dr. Jakob Vipstjerr.

Dersom jeg mindest ret (begyndte Skraal) var det i Lissøe Kroe jeg saae engang en Rejsende, der i en tom Vogn havde saae ondt ved at saae Rum, fordi han troede, han skulle sidde saa mangelig, at Beenene kunne ligge udstrakte i Vognen. Da nu Beenene vare temmelig lange og signede snarere to Stavere til en Leerbæg end noget andet, saae jeg naturligviis en hemmelig Glæde over at see ham bruge Mund paa sine egne Been; thi Rudffen havde hverken gjort Vognen eller Beenene eller hans Hjerne saa underlig, at disse 3 Ting ej skulle passe sammen. Imidlertid beklagede jeg dog dette Menneſte, at han tog saa meget Rum op i Verden. Jeg saae en anden Gang i een af de smaa Kjøbstæder en galant Skibe, som en Gæstgiver havde ladet gjøre, for at saae en Fedekalb vel betalt; den havde paa Skjoldedagen været Maalet for alle Interessenternes Opmærksomhed og Glæde: det lykkelige Centrum havde enhvers Øje gloet til og foragtet de udvendige Kredse som noget for gemeent. Der var forøret anseeligt af Mad og Drikke den Dag hos Bærten, hvorved endog Byens Doctor ej havde tabt, da 3 Mænd forspiste sig saaledes i Griesteg, at de nær havde faaet en Hærdelse i Leveren alle

3, og desuden fik en Mand sit Dje skudt halvt ud, fordi hans Naboes Fængkrudt brændte for tilig af — alt dette havde Skiven været Morsag i og ble vaanet; men da jeg saae den, var den kommen ned fra sin Post, var brækket itu og sadt hen ved et Plankeværks Fod, for at møde for, at ingen Ellinger skulle gaae ud af Gaarden naar Grunden ville falde ned inden fra — Saa tænkte jeg: saaledes gaaer det affurat med Menneſket; den der engang har haft det knappe Rum at logere om Natten i et Skilderhuus eller en Raadstuefielder, bliver ofte siden Ejere af saameget, at han ikke kan rummes i den Vogn, hvor han før magelig sad selvtredie — og den der før glimrede som en ny Skive paa en Skydebane, drog alles Opmærksomhed til sig ved Vid, Lune, smukt Ansigt, Penge eller saadant, fordi man kun havde ham at betundre, sigte til, ramme og vinde noget ved — han er nu, efterat han og har fundet det kjedende at være andres Centrum, kastet hen i en Krog af Jorden, hvor han maaskee ikke kan gjøre anden Rytte end vogte nogle Ellinger fra at brække Halsen itu. —

Dr. B.* Jeg seer altsaa af denne smukke Indgang, at jeg har været magelig og forlangt for mange Ting, men at jeg nu skal vogte Ellinger og være Egnens Hønsedreng; hvad vil du ellers bevise med denne store Indgang?

" At ventelig Udgangen af Historien ej vil
 blive nær saa moersom som Begyndelsen — Imid-
 lertid mine kjære Tilhørere! kan jeg meget beqvemt
 fortælle Dem: at Doctor Jacob er født i Kjøben-
 havn, tværs over for en Viinfjelder, ved Siden af
 en Garver paa Hjørnet af en Gade i underste
 Etage, af sin Moder. Faderen, som 14 Dage der-
 efter fød Gaddere, var en ganske alborlig, bredskul-
 dret, lang Vagtmester i Garden til Hest, med en
 Mave som mangen Landsbyepræst ikke ville skam-
 me sig ved at bære — hans Kone derimod en ret
 vever og elskelig Ting blandt Kjønnen. En Man-
 dag Morgen, saa tilig, at endnu ingen Kaffe-
 del kogte uden hos Vagtmesterens, beærede Eg-
 teskabets Lotterie ham med dette Udtræk. Da
 man befandt, at Barnet havde baade Hoved og
 Krop, blev det døbt og kaldet Jacob, fordi Mar-
 damens Sødsfendebarns Svogers Søsterdatters
 Mand hedde saa. Vagtmesteren isørte sig et Par
 forfærdelige Støvle og trak paa Vagt imens det
 te gif for sig, han ville ellers lagt det Navn Vip
 til, som denne Fetter havde baaret til Tilnavn;
 men da Kongens Tjeneste gaaer for alt, saa skeede
 det ej; imidlertid overlagde han siden med en Viin-
 tapper hvor han søgte, hvorledes dette bedst kunne
 forandres, og denne, som havde tygget Latin i 8te
 Aar, gav ham det snilde Indfald, at overraske
 Verden med et nyt Navn. Stjert hedder du, sag-

de Viintapperen, som er et besynderligt Mavn for
 ethvert Menneſte; men ſiden du virkelig er ſaa
 lang ſom en Vognſjert, ſaa paſſerer det; kald nu
 Rnegten Biſtjert; ſaa kan ingen have noget der
 imod. Vagtmesteren ſoer paa han ſkulde hedde
 Biſtjert, gif hiem, kyſte ſin Kone, fortalte
 hende den ny Etobning, og hun var færdig at
 lee, om hun havde kunnet, over dette komiſke Mavn.
 Det første J a c o b begyndte at ſkjomne, ſkjomne
 de han, at Hurtighed flæder unge Dreng vel,
 og ſprang til den Ende ned af et Brændeloſt i 3die
 Etage, for at ſkille et Par Kalkonſke Haner ad ſom
 ſloges i hans Forældres Gaard. Han havde den
 Glæde, at ſidde paa begge diſſe Niddere, hvis
 Turnering og Liv havde Ende i ſamme Njebliſt —
 Forældrene havde nær brækket Halsen for at løbe
 ned af Trapperne, da de ſaae J a c o b s Daling;
 men de fandt til deres Glæde, at hans Ledemod
 endnu hængte ſammen. For at hindre diſſe Niddere
 nykker, ſkulde J a c o b gaae i Skole med ſine
 Brødre — han gif rigtig om Hjørnet til Nørre
 gade; men naar Faderen var i ſin Puds, ſom gien
 ne var tilig, ſaa lod han ſig melde ſyg og ſpilte
 Perial med en Spekhøkers Søn i en Brændekjelder
 — hvor Perialerne bleve ſkrevne paa Brændet —
 Hjemme var han i ſine F r i t i m e r aldrig ledig
 og naar der ingen Klinkpartie gaves paa Fortoget,
 vidſte J a c o b ſelv at moere ſig ved at ride paa

Plankerbærket. At han forresten ej i sine Drenges
aar knækkede sig hist og her, er meget underligt;
thi flere end een Gang faldt han ned af Planker-
værket og ordentlig hver Uge ned af en Snees Trap-
per — Faderen ville og skionne paa denne Gunst
af Skæbnen og bestemte ham til Medicinen; thi
han formodede vist, at han dog engang maatte
brække Arme og Been itu ved sine Lufspring.

Bagtmester Stjert var en sjelden Mand —
han drak kun een Gang Kaffe om Dagen, røgte
kun 2 Piber Tobak, hans Næse var Jomfrue,
han drak ingen Brændeviin, var ingen af de Rygs-
gjerrige, der veed heele Byens forargelige Nytt,
men vidste at finde Stæden hvor den kostede mindst
og hvor den boer meget mageligere end i de Temp-
ler man bygger den og hvor den næsten aldrig
kommer. Han ville have Jacob skulde være lige-
saadan en Karl, og til den Ende lod han ham
følge med sig overalt, nu paa Reglebanerne, nu
paa en Billiard, nu paa en Biinkjelder og om Af-
tenen for det meeste i en Tobaksklub, hvis jævnli-
ge Traktament bestod i Øll, Politik og Aviser —
og hvor der, naar det gik allerhøjest, blev spillet
Piquet eller Bretspil om Halvskillinger — Jacob
fandt det artigst nok at diskutere med Tobakspin-
dere, Brændeviinsmænd, Murere og Smedkere,
at sluges Klubbens Tobaksrøg i sig og vinde Inter-
essenternes Halvskillinger; at spille Regler og Bil-

Hard og høre Verden reformeres paa Biinkjelders-
 ne, og fulgte troelig sin Faders Ledelse — Man ryn-
 ke nu sin Næse saameget man vil, saa var det vir-
 kelig en Sandhed, at Jacob ikke kunne undvære
 sin Fader, og længtes efter Spadseretimen som en
 Kat efter sin Morgenmælk. "Det er min Sæl be-
 dre sagde Vagtmesteren til dem, der undrede sig
 over hans Søns Følgeskab, at jeg tager Aløren
 med hvor jeg gaaer, end at han, naar jeg er ude,
 skulde gaae hvor jeg aldrig ville sætte mine Støv-
 ler. Min Riffert kan ikke see heele Voen over,
 og hellere maae hans Fader viise ham om for in-
 gen Penge, end at han skal give en liderlig Engl
 Penge for at flyve ud med sig. Dette Væsen var
 rede imidlertid ved til Jacob blev 16 Aar og
 med hver Dag blev hans Fader ham kjærere — hans
 Løbebane drejede sig om Faderens Axel og endnu
 faldt det ham ikke ind, at Verden kunne være be-
 dre indrettet. Efter det 16de Aar bestilte Fader-
 ren en Plads til ham hos en Doctor; men bad ud-
 trykkelig Lægen om, at Sønnen maatte meest læ-
 re at kurere udvortes Bræk og Meen; thi det stod
 ham bestandig i Hovedet, at Jacob kunne blive
 lemlæstet ved sine forvovne Spring. Doctoren kun-
 ne let opfylde det faderlige Ønske, da han havde
 Sygestuer og militære Høspitaler under sin Dygt.
 Her var en viid Mark for Jacobs gode Hoved:
 det borede sig ind i Salver, Plaster og Læcerpils

ler, saa net som et engelsk Fritboer og gnabede nu og da paa Osteologien. Da han havde læst noget meere, kom han en Aften i Tobaksklubben med sin Fader, og satte alle Murere og Tobaksspindere i Forfærdelse. Lænk engang sagde han, i hver af os er 240 Been og over 600 Muskler, vor Hud består af smaae Skjæl, hvoraf et Sandskorn kan dække 125000 saadanne Skjæl og i vort Legeme ere to tusinde og 16 Millioner Svedehuller.

Det er bitterdød Løgn Jacob, grov fourant Løgn, sagde Bagtmesteren; hvem Dævelen kan dække et Sandskorn 125000 Gange?

Jacob. Jo min Faer det kan de lærde.

Bagtmest. Ja for Dit og for Dat gaaer vore Glæs barbeenede; jeg kjendte engang en Doktor som sad heele Nætter og snusede i Bøger, nu kan jeg begribe det var for at dække Sandskorn; men han glemte at dække en smuk ung Kone han havde, og som derfor — hm! ja, den Pialtekæmmer han havde neppe det han kunne dække sig selv med.

Jacob. Og saa har man Glas man kan see det med.

Bagtmesteren. Og saa dine 2000 og 16 Mill. Svedehuller, der kan man nu haandgribelig tage paa Løgner: der sidder nu den Pirris, den Tobaksspinder fra Kongensgade, som er kun halv saa lang og søer som jeg, skulle da den Knast have ligesaamange Svedehuller som jeg, der ere

mine 72 Tomme? Jo laur ham — han var svet det ud for længe siden, dersom han havde saa mange Husler.

Jacob. Det er dog ej saa underligt min Fader — Men naar man hører at et Menneske saa at sige bærer daglig 40,000 Pund Luft; eller omgives med Luft der kunde veje saameget; Saa er man nær ved at undre sig død.

Bagmesteren brummede fordi han troede det var Løgn; Men en tyk Sommermester fra Pi-lestrædet fandt got sin Regning ved denne Opdagelse og soer paa, at han nu begreb hvoraf hans besværlige Gang kom — Saaledes kom Jacob i Klubben om Vinteren for at tulle sine Opdagelser i Gæsterne og saaledes liftede Vinteren sig umærket bort.

Jacob havde endnu een Tidsfordriv, som var kommen istæden for hans Nærmest til Bæg med Drengene eller hans Lufspring fra Plankeværket. Det var en Flok Kaniner. Til disse Dyr havde han broelsagt et Luk af i Gaarden og at soere og besøge dem, var hans bedste Forretning næst Lægekunsten. Maaſtee var han paa den Alder, at Kaniner ej kunde fængsle ham længere. Jeg veed det ej; Men usformodede Omstændigheder sældede sig dog saa kjont i hinanden, at Kaninerne ej bleve ham halv saa dyrebare som før — Dog hvad kan ikke Kaniner volde? Ved en Frokost manglede Ja-

cob alle sine Kaniner. Han stod som en General,
 hvis heele Armee er flygtet, eller som en Slutte-
 rieforvalter alle Fangerne ere flyttede fra. Han
 ledte, han kaldte, han skrabte i Jorden og Broes
 lægningen — borte var hans Besætning. Ved Si-
 den af hans Faders Gaard laae en Bryggergaard,
 til hvis Vinduer han ofte havde smilet, naar han
 saae Bryggerens skjønnne Datter Marie inden for
 — om hun havde gengjældt ham disse Smile, om
 hun vidste hvor ofte han helst af heele Gadenes Jon-
 fruer ønskede at see hende, det veed jeg ikke; men
 nu var ham intet rimeligere, end at lede i Brygger-
 gaarden efter sine Kaniner — Med en forladt Ar-
 restforvarers Mine gik han ind til Bryggerens og
 spurgte Madamen, om det var tilladt, at lede om
 sine Kaniner i hendes Gaard? ja giærne Hr.
 Bipstjert, sagde Madamen; men Marie skal
 hjælpe Dem; thi De kiender ej Husets Lejlighed. Ja-
 cob fandt Madamen havde Forstand, og takkede;
 Marie kom og vimsede om i Gaarden med ham,
 men der var ingen; endelig maatte der ledes i Stal-
 den. Hans Hje ledte efter Kaniner og hans Hjerte
 efter Marie. Hundrede Gange havde han paa
 Munden at sige: Marie De er deiligere end Ka-
 niner; men han var saa bange for sin egen Røst,
 at han ej vovede det. Endelig opdagede Marie
 i en Krog af Stalden en sort Person med store Øj-
 ne kantede med rødt; hun vinkede af Jacob; han

kom — han saae Stammefaderen for sine Kaniner sidde ganske fremmed og uvis i sin Sag — han følte hvad han skyldte Zinderen, greb hendes Haand kyskede den, trykkede den og sagde hende saa meget om hendes Skjønhed, at hun ej vidste hvordan det rimede sig med at finde en sort Kanin. Hun forstod dog hemmelig, hvad det ville være rart, at have Kaninherren til sin Elsker — og besvarede det saa godt hun kunde, med Spøg over hans overdrevene Taknemmelighed. Alt hvad han nu turde vove (thi endskiøndt han aldrig var undseelig; saa var han dog som alle Forelskede, uvis hvordan han skulde bære sig ad) var, at han udbad sig Efterretning om: om der den følgende Dag skulle liste sig Kaniner op i Stalden; thi nu lod han deres Smutthul omhyggelig lukke. Marie var meget deilig, meget sølsom og meget godhjerteret; hun lovede det — og vidste igiennem en gammel Svemand, at give ham den forlangte Efterretning. Tobias, saahedde Buddet, kiendte Bindstille og Søgang godt fra hinanden, og saae, at dette ubetydelige Bud om Kaniner fra Jomfruen, voldte, at Jacob brasede op med sine glade Miner. For Spøg sagde han — har Herren ellers noget Beskeen han vil have ombord; saa skal jeg være hans Mand. Jacob syntes det var Mariens Mund der bad derom, og tænkte ej paa hans egne Signaler med Pinene, jog sig paa sit Kammer, skrev en smeltende Billet

til Marie, hvori Kaninerne kun vare Statister og
 bad hende for Himlens Skyld spare sig igiennem
 Sprækken paa Staldmuren, da han saa i sit Ka-
 ninhul kunne tage det der selv.

For at være ved det lykkelige Hul, kom Ja-
 cob den Dag ikke til Professorens og ville maaskee
 reent ladet Lægekonssten være i Ro, dersom hans
 Forældre ej havde saa omhyggelig seet efter ham,
 og forsikret ham at han ej var syg, naar han saa
 ofte kunne gaae til Kaninerne — Imidlertid var
 Marie saa fornuftig, at hun ej besvarede den første
 Billet. Thi om hun end havde besvaret den med
 Haardhed, havde Jacob dog destilleret Haab der-
 af. Han stod sig træt, kold, stiv ærgerlig, utaal-
 modig, syg og skamfuld i Hullet og ventede paa
 at see noget hvidt stikke sig ind til ham; men der
 kom intet. Saaledes havde han tittet i 3 Dage,
 3 Morgener og 3 Aftener — da Tobias halede
 ham ind paa Gaden og hilste ham fra Madamen —
 Madamen? spurgte Jacob, hvad vil hun? ja det
 skal jeg sie ham; Jomfruen har skamfuldet sin Læ-
 singer og hun ville nok bee ham om noget at digte
 den med. Jeg skal komme strax, svarede den For-
 libre, sprang til et militair Hospital og gav i Ha-
 flighed en Soldat et Mercurialpulver istæden for
 et Kamferpulver — og stod strax ved Bryggerens
 Portkloffe.

W*. Du lyber som en Stokhunsfange. Jeg gav ham Kamfer forsat med saccharus albissimus — og lit Nitro. Jeg vil bede Du ikke gjør mig gal og forlibt paa eengang.

M a r i e havde skaaret sin Finger meget fleint — Jacob havde nær besvimet ved at see dette Jomfrueblod og forbandt den med rystende Hænder — De vare endog eene, han trykkede den friske Haand: hendes Dje bebrejdede ham det; han erindrede hende om Svaret — og hun visste: kjere Jacob! lad os være fornuftige, hvorfor skulde vi elske hinanden? De er saa ung og har andet at forrette hvis De engang vil være noget, end at skrive og læse Kjerlighedsbreve — Skaf mig nu først min Finger istand — saa vil vi tale om den Ting. Jeg kan ej skrive saa nogen kan læse det. Denne Grund var ikke tilstrækkelig for ham, den var det saa længe Fingeren var om end; nu, men siden; saae han kun Verden forgaae og sig hænge paa dens Gruus om hun ej ville bebreve ham. Ved det følgende Besøg besøe han hende til at skrive naar Fingeren var lægt, han sukkede saa dybt som en Ploughest — Hun lovede ham det endnu ej. Jacobs medicinske Principal ville om Sommeren boe paa Frideriksberg, og Jacob skulde være hos ham. En Ting, som han ikke syntes synderlig om, fordi det skaffede ham af hans Allerkjærestes Gade. Men det maatte nu

saa være — og de rejste derud. Imidlertid var
 denne Hændelse meere hofflig end Jacob ansage den
 for: han havde neppe været 2 Dage borte førend
 Marie fornam Gaden var tommere mørkere, sær-
 lere og mere afsides end før — hvorfor? vidste hun
 endnu ej; thi hun vidste ej hvad det var at elske.
 Jacob maatte til Byen hver Dag for at stoppe
 Medicin i Patienter — han benyttede sig saa got af
 sine Been, at han fik en god Time tilovers, hvori
 han kunde kikke til Marie's — Vinduer. Meere
 bovede han i Begyndelsen ej; men endelig blev
 der saadan en Taage i hans Fornemmelser, at
 han greb til Blekhorneret for at klare op i Sjelen.
 Et Brev som Vid ej ville have rødmet ved at
 falde sit, løb af Stabelen og Tobias fik han
 opfisket og underrettet om: at Marie's egen Haand
 maatte eje det først. Havsviinet ju.ede af med
 denne Skat og løssede til den rette. Dagen efter
 bragte han Jacob et Brev, som endskjændt
 hvert Bogstav lignede meere en Bryggertarl end
 et Bogstav, dog lod ham læse følgende Ord: "Vær
 ikke vred min bedste! Jeg har ingen Troe til Stri-
 ven imellem Venner — Vi kunne jo see hinanden
 daglig — Men kjære Ven! Vil De ret forbinde
 mig; Saa lad os hellere tale sammen — De kan
 troe, jeg skulde ikke undslaae mig for at veksle Breve
 med Dem, dersom jeg formodede et Venskab kunne
 bygges paa Papiir — lev vel! Marie,,

Gid enhver Jomfrue ville disturere saaledes med disse Skribentere, der kan kopiere Hjerter af i et Hieblik, saa ville saamange Evabørn ej skrive saamange Ark Papiir op, hvoraf der maagelig kunne gøres en Grandison, og derved forsømme at danne sig til gode Mødre; saa ville alle disse søde Alfmagter, Laare, Sukke, søvnløse Nætter og urolige Dage ikke salme deres Ungdoms Rose, fordi de misbrugte de fejre Dage til unyttig Rjævelerie over Troeskab, og evig Forsikring om et Hjerter, der maaskee hver Maaned kunne ønske sig en ny Elsker. Jacob fordømte hendes Troe, Katekiserede for hende paa Volden, hvor han traf hende fort efter; men hun var tiel og forsikrede ham, at hun ej vilde skrive, det kaldte hun død Kjerlighed, som kan faae Liv for en Skilling Bleg. Ikke desto mindre tryffede hun hans Haand saa fortrolig, saae saa medlidende vint, got, engseligt og for nøjet til ham, at han vel forstod at læse dette Dokument af hendes Hjertes Archiv — Got var det for Jacob at hans Principal syffelsatte ham idelig med Sygebesøg og Marie havde daglige Humsforretninger, der ej tillode hende at sidde paa en Throne for Vinduet og lade som hun sovede. Imidlertid vovede han dog en Gang imellem at gaae ind til hendes Forældre og aflægge Besøg — thi ellers havde han neppe faaet hende at see meere end 5 Gange den hele Sommer — Men Jacob

var for god til at lade sig spørge: "hvad mon han
 vil her?" derfor kom han kun saa sparsom, at
 ingen kunne mærke noget om Maries Herre-
 domme over ham. Ved denne Tid fik han et nyt
 Bekjendtskab i et ungt Menneſke, der saa at ſige
 nødte ſig ind i hans Hjerter. Det var een af diſſe
 Spieſluer ſom kaſte ſig paa enhver Ting og have
 meget travlt med at fordærve Verden for andre,
 men maae omſidder ligge paa deres Gjerninger.
 Dette Inſekt hedde John Bluum, og var en
 riig Urtekræmmersøn. Penge vare i hans Hine-
 den eenefte Bevæggrund til at leve, og alle andre
 Tilfælde i Livet, hvori der ej fandtes enten nye
 Moder eller Penge vare ikke værd at gjøre ſig
 Umage for. Egentlig overvældede han Jacob
 med ſit Venſkab for at raadføre ſig med ham om
 2 Ting; forſt: om han ikke gjerne kunde
 foranſtalte ſin Hører afbanket? da han
 havde 2 Gange nægtet ham Lov til Dyrehaven og
 1 Gang til et Bal. For det andet: Om han ikke
 kunde blive Doctor uden at tage nogen
 første Examen? da han ſaa ville forberede ſin
 Fader paa ſin Beſlutning. Jacob havde meget imod
 at forberede nogens Ryg til Prygl og mindſt ſin Hø-
 rers; og fortalte ham, at det var en yderlig ſeig
 Eſteg, at leie den Tapperhed ſom man ej ſelv tor-
 de udviſe. Han raadede ham derfor baade i den
 første og anden Poſt, at blive hvad han var og

stræbe selv at undgaae Prygl. John bad sig unde-
 skyldt paa Grund af sin Faders Penge — og meente
 hans eget Jeg var nok saa meget værd som 10
 Hørene og et heelt Academie. 4re Dage efter talte
 han atter med Jacob. "Hør nu sagde han, min
 Fader er en rar Mand; han har sagt Ja. Jeg
 faaer endog Penge til" Det var desværre sandt.
 Urtefræmmere brød sig mere om Rosiner og Nisens
 grynspriser end om hvad man lærte i Frue Skole,
 og da hans lille John havde forfikkret ham paa,
 at de lærte mest som løb af Skolen; saa troede
 han og det; han antog endnu samme Dag et Stykke
 Philolog, som lovede i et Aar at lære ham heele
 Verdens Viisdom. Pengene John talte om han
 fik til, var 1 a 2 Rdlr. om Ugen, som Faderen
 lovede ham i Haandskillinger, da han meget let
 kunde beregne, at han, hvis han gif sin Tid ud i
 Skolen, ville koste ham det samme. Han begynde
 te nu at blive en drabelig Mand; han lærte Passat
 diis, holdt Ridehest, gif paa Jan og teede sig som
 en Ejer af Penge bør. Alret efter sad han paa
 Studiigaardens Egebænke og ved sin blide Adfærd
 og sin nette Paaklædning, bevægede han Minder
 da, saa hun indgav ham hvad han skulde svare og
 erobrede sit Haudisland, til Tab for de faderlige
 Penge, som maatte give en Familiefmaus samme
 Aften. Jacob brød sig ej synderlig om det intet-
 me Vensteb John beærede ham med; han fik og

næste Sommer andet at bestille; men dog lærte han John saameget at kiende, at han bestandig var af den modsatte Meening med ham. Det kom af, at John, efterat have stridet mandelig for at faae første Examen, nu ej brød sig meere om Verdens Sykler, men paaastod: hans Fader kunne føde ham, og i ald Fald vidste han adskillige Mænd som ejede Penge, og han havde faaet den gale Troe, at de Rige kun have Penge enten for at narres dem fra, eller og for at understøtte enhver der ingen havde.

Han havde endnu eet Princip som ikke var smukt. Han troede, at alle Mennesker som ej havde Penge, vare onde og gik paa Luur efter hinanden, og at der, naar man tog Pengene ud af Verdens muelige Lommer, ikke fandtes got i den for en Skilling. "Mennesker kan blive overmaade gale, svarede Jacob, hver Gang John kom med denne Lære" og passede forresten meget bedre paa sine Patienter end John paa sine Penge og det Onde i Verden. Om Vinteren derpaa fik den russiske Keiser Peter den Fredte den slemme Idee, at knuse Danmark, og lod sin Armee spadsere til Holsteen, for at lave denne Grikasse. Dette Tog havde stor Indflydelse paa Jacob og hans Historie — og kunne Hr. Ezaren i det andet Liv læse saa tydelig enhver's Historie, som hans Krig gav Anledning til; saa vilde han vist nok aldrig glemme sig selv denne krigeriske

Idee. Som sagt: de danske Tropper skulde til Holsteen for at slaaes eller lemlæstes, og til alt dette skulde der nødvendig være Folk ved Haanden som forbandt dem, naar de ej vare saa hældige at bære overmaade meget. Professoren, som Jacob var hos, foreslog Forældrene, at lade Jacob komme i eet af Hospitalerne i Lejren, for ret at øve sig i at sætte Lemmer sammen der nødig ville skilles ad. Forældrene syntes overmaade got om Forslaget; Bagmesteren havde vel hellere seet ham slaae Folk ihjel end lime dem sammen; men han var dog tilfreds med, at hans Søn paa en Maade kom i Krig; Jacob var meget for nyt, kun laae Marie ham alt for haardt paa Hjertet til, at han ganske ville begyemme sig — men Marie selv var alt for fornuftig til at troe, der saa let kunde blive noget af denne Mariage — og bad ham for Himlens og sin egen Skyld at kurere Soldater i Lejren og lovede ham reent ud sin evige Brede om han ej gjorde det. Det var, reent ud tilstaaet, kun Jacob der fuld og fast troede Marie var hans; thi Kjerlighed med saamegen Filosofi har man meget ondt ved at finde saa got foreenede som her — Hun var ejegod og maastee for god til at bedrøve ham med den Tanke, hun maastee elskede ham mindre end han troede; men Jacobs Haab at være elsket af den han antog for den bedste Vige, uden at have andre Beviser end dem vi allerede have

hørt, var ham, som kun tænkte sig alting fra den gode Side, meget umisteligt.

Kjerlighed og Krig taale ingen Opsættelse. Jacob fik taget kirurgisk Era, en inden 8te Dage — Skræderen fik en højrød Kjole færdig til ham og Sværdfegeren en Hirtsfænger: hans Moder fik hans Løi pakket ind og Faderen strakte omhyggelig sine Chatolstuffer for at forsyne ham med Specier, Rigsorter og noget smaat Sølvstøj som hans Farfader havde ejet, og som han forærede Sønnen med disse Ord: "Der er det Sølv jeg har tilovers — tag det til Erindring af Din Fader, som maaskee aldrig meere seer Dig, og vær lykkelig!" En Taare lepsagede de første Ord og et Haandtryk de sidste. Moderen hængte sig grædende Øje paa sin Søn for hvert Stykke hun lagde i Kufferten, og Jacob modtog af Marie et Brev, hvori hun ønskede ham mange glade Øjeblikke. Om 2 Dage skulle han reise. Han skulde i Generalitetet hente et Pas, hvorefter han fik fri Befordring heele Sjælland, Fyen og Holsteen igiennem — Da han altid havde elsket Seilads, hørte han om Formiddagen, at en Skipsper laae færdig for at gaae til Flensborg. Han afkøderede sig bort med ham for 2 Rigsdaler, og troede det faldt af sig selv, at man hellere gav ham dem end det fri Rejsepas. Herrerne i Generalitetet havde ganske andre Principer: det kostede dem intet uden at skrive deres Navne, at Bønderne rulle

de ham til Lejren; men at betale 2 Rdlr., nægtede de ganske. Han beviiste: at Landet leed mindre ved at miste 2 Rdlr. end saamange Kjørseler. Man rakte ham Passet. Han forærede dem det igien i Følge sin Erlighed og ville selv befordre sig.

Morgenens derefter blev der netop ligesaa travlt i Huset som da Jacob blev født; der kom Bud fra Glensborgeren: Jacob sleed sig fra sin grædende Moder, leverte Tobias sin sidste Afstæed til Marie og kom, ledsaget af sin Fader, der dog ikke yndede at han ikke tog over Land, til Toldboden — Lad gaae! sagde Styrmanden, Vinden pustede i Sejlene og Galeasen stak sin Snude op i Vinden.

Man skal ej altid foragte hvad et Generalitet raader. Kloften 10 om Aftenen angrede Jacob, at han havde betroet sig til en Galease hellere end til en Bondevogn. Han havde god Grund dertil; der reiste sig en fæl Nordvest, der arbejdede om Kaps med Matroser og Skipper, og fik endelig Sejlene sadte til, Masten knekket og en Læk i Stibet, der inviterede det til at synke. Jacob saae at enhver reddede sig ved at hale Baaden ud — han kunde i Maaneskinnet see Saltholmen, og besluttede at redde sig selv, da de andre lode som det ej kom dem ved. Han rev Rahytdøren af, bandt den ved et Stykke Tong om sit Liv og ville svømme til Saltholms Klippe — han var for hastig og indviklede sit høire Been mellem Banten paa Sti-

bet og sin Rahytdør, og da han endelig ville stikke i rum Søe, rev han Læggen løs førend dette Lykkes ham. Med denne Blesshre faldt han ud, svømmende mod den sorte Steenklippe, og blev endelig med megen Møje kastet i Land af en fraadende Bølge. Det var Nat. Stormen hvinede i Klippens Rifter, Skyerne sloges som i Virgils anden Bog. Jacob frøs. Veenet gjorde græffelig ondt og hans heele Beskyttelse var Rahytdøren. Han tænkte paa Generalitetet, paa sin Moders Omhu med at tage Kraver fra sin Fader, for at give ham dem, paa sin Farsfaders gamle Sølvstøj og paa Marie, der ventelig sov sødt i sin Seng, mens han sad i det vaade Sand.

Da den første Dagstraale dæmrede, saae den halvdøde Jacob det Brag han havde forladt, at ligge sunken for ved sig; han ville lette sig, men hans Been uden Læg nægtede at bære ham, og han ejede ikke engang en Krykke. En sulten Drn fløj skrigende over hans Hoved; han misundte den sin majestætiske Flugt og havde gierne givet sine $1\frac{1}{2}$ Been for saadanne Vinger. Endelig efter mange Planer til at gaae, flyve, krybe eller døe, saae han en Baad vippe paa de endnu urolige Bølgers Rulke. Han vinkede den med et hvidt Tørklæde, og den arbeidede sig mod ham. Det var rigtig nok hans Rejseselskab til Glensborg, som endnu var i Behold, men havde det forud, at de vare tørre

og havde alle deres Lægge heele. Han blev baaren i Baaden, fik en ny Dragt efter deres Garderobes Lejlighed og nu roede man atter til Kjøbenhavns. Der laae en seilfærdig Flensborger igien. Jacob kom ombord paa ham, fik Bud til sine Forældre om nye Klæder, og fik endnu samme Eftermiddag et Besøg af sin Fader, der bragte ham Klæder og nogle Penge. Bagtmeisteren havde endog vidst, at skaffe ham en rød Kiole og en ny Hirtsfænger; thi det forrige laae i Ratrelernes Selskab paa Havets Bund. Henimod Aften seilede Skipperen, og Jacob tænkte nu kun paa, at furere sit Been. En god Kuling bragte dem til Møns Kridtbjerger. Men anden Dags Middag behagede Skjæbnen atter at opholde deres Rejse, da de løb an paa Falsler, fordi de havde Mangel paa Vand. Et Vindstille fulgte ovenpaa — og Skipperen med sin Matros og Dreng satte i Land, for at faae nogen Hjelp af Falslerboerne. Skipperens Fader, en gammel svag Svemand, blev tilbage hos den hinkende Doctor. Sejlene vare Dagen før blevne vaade; de skulde tørres, og den Forretning at stryge dem, var betroet den gamle Mand — Han strøg og strøg og afbrød kun for at tænde og stoppe sin Pibe. Jacob læste og saae paa Havet. Denne Tobaksrøgen havde den Følge, at Storseilet kl. 5 om Eftermiddagen begyndte at brænde. Den gamle freeg paa Doctoren,

Doctoren paa Seilene og Vand; Baaden var i Land, den gamle kunde ej hente en Pøs Vand har fligere end et Sejl kunde brænde op — desuden vilde han først i sit Skrin for at tage sin Rammion. Doctoren, som paa ingen Maade vilde brændes, laverede op paa Spillet med en god Øre og fapper de Ankertouget med det 3die Drag. Det hialp. Binden stod paa Landet og i en Rus stod Chaisen paa Falters Sand. Den gamle taelte om det ny Ankertoug der var fordærvet, Jacob om en Tobaksrøbe der brændte Storsejl og en Halunk der brød sig om Penge — og Storsejlet luntede imidlertid ganske jævnt af. Faltersboerne saae snart Fyrværkeriet, og lode Skipperen vide: at det var ham der gav det — han snurrede sin Paryk til Quat og løb til Stranden som een hvis Storsejl brænder. Til Lykke for Taffelagen, blev Ilden stoppet ved de manns Hjelp som kom til, og Skipperen saae sig i Stand til paa $1\frac{1}{2}$ Dag at skaffe sig nye Binger og flybe ud i Østersøen.

Om 3 Dage kom Jacob uden anden Søefaarde til Flensborg, lod sig age til Fogtbek's Lazareth — og landede der meget lykkelig, undtagen, at han, i det han ville staae af Bognen, forglemte sit syge Beens Stivhed og derved brækkede det friske.

Doctor Jacob har altid været et besynderligt Menneske — enhver anden ville troet, det var det

værste der kunne møde ham; men han sagde ganske taalmodig til Regimentsfeldtstjæren der forbandt og beklagede ham "Ja det var dog vel, at jeg ikke brækkede Halsen" Jeg vil troe det var hans fulde Alvor; thi han har altid været fornøiet med hvad der mødte ham, og antaget sin Stjebne for den bedste. Det kostede ham det sædvanlige Leje af 6 Uger inden han igjen kom op, og dog vaerede denne Glæde kort; thi han besandt, at Beenet var skjævt sat sammen. Det fortrød ham, som Læge, at bære en Skrædders Been og han havde den Dristighed, at brække det med egne Hænder for at faae det lige. Denne stoiske Streg løb imidlertid saa uheldig af, at han efter andre 6 Uger saae sig endnu kureret med et skjævt Been.

Jacob loe nu af sin sidste Umage og begyndte at praktisere i Hospitalet. Han blev daglig kjendt med de usle Scener en prægtig Krig giver og stivte de saamegen Glæde som det var ham mueligt i de Syges Sjæle. Den syge Soldat var aldrig gladere end ved at falde i Doctor Jacobs Hænder; han moerede dem, fortalte dem Historier, gav dem ofte Rødviin og Rødsuppe istæden for Dekokter og Mixturen. Alle lurede nu paa Krigen og daglig ekspereredes Rekruter som Jacob plejede at kalde Aspargeser som nylig ere komne op — Han havde endog sin Spas af at see disse Aspargeser omhyggelig oplæres i den Konst at lade sig stikke, hvis de ej

formaaede at gjøre det samme ved andre. Som han en Dag stod og saae paa dette Skolemesterie fik han Dje. paa en Retrut i en Officeermundering. Det kom ham for han skulde bryde sig om at see ham — han saae endelig til sin store Forundring, at det var Velsærde Hr. John Blun der var sprunget i den røde Kolor. "Er du her Jacob?," "hvad Djævelen vil du her ude John?," kom ligesnart fra begges Munde. Jeg skal være her: sagde Jacob — Og jeg vil være her sagde John — Da Exerceertimen var ude, kom Lieutenant Blun saa støvet som en Poststøvle til Jacobs Logie. Men hvordan er dit gale Dyr da kommet herud John?

Blun. Hør nu! min Fader blev malitieux, for du veed nok han er bleven gjerrig. Og de Gjerrige kan man aldrig gjøre tilmaade, og saa havde jeg nogle lumpne Stræderregninger paa 200 Rdr., Nathan Moses havde laant mig 300de og begge mine Uhre stoderte paa Assistentshuset og Sedlerne var solgt til Knas — Og saa blev han ordentlig gnadrig og soer paa jeg skulde i Slutteriet paa mit Hals — Og du veed nok det er tungt at høre saadant noget af sin Fader naar man er Student; thi man veed jo dog man skal arve ham, og saa blev jeg ogsaa ærgelig — Man har dog ikke andet end Ulykker altid at trækkes med — og veed du hvad Jacob? jeg er ulykkelig; thi jeg kan ej komme ud med

min Gage — Og du veed da at det er tungt at lide Mangel naar man ej har det behov. —

Jacob. Du resonerer som en Bavian. Jeg spørger ej om dine dumme Streger, men hvor dan du er kommen her.

v. Blum. Jh! du kan jo sagte vride min Fader ej har skaffet mig fra sig paa den Maade, men hvem ville høre hans Skoser og Stiklerie? og saa var jeg saalænge om mig, til jeg paa anden og tredie Haand blev Lieutnant. Der Gamle blev som han var pirrevildt da han saae mig i Stadsen, min Moder græd, og jeg loe —

Jacob. Og rejste bort fra dine Forældre som en forløren Søn — tog din Faders Suk og din Moders Taare paa din Samvittighed og ansaae dem for Djæble og dig selv for en Engel — John! John! naar en Kugle nu rammer din Hjerneskal og en Bajonet farer ind i dit Hjerte, hvad Glæde har du da af din Mundering? Maatte du da ej hellere have sat i Slutteriet og samlet Forstand end ligge her og vende Næsen i Væjret eller hugges i smaae Stykker, utrøstet, ubegrædt, med den sidste Tanke: Jeg har taget min Faders Forbandelse med mig; min Moders Graad forfølger mig — jeg lider, men jeg har fortjent det; hvad?

v. Blum. Ja men! du er nu saa forbandet lydig du; naar du nu ingen Penge havde i Lom-

men og faae sure Ansigter hjemme og sandt lutter onde Mennesker om dig, hvad vilde du da gjøre?

Jacob. Na Sladder! Pølsesnak — Børnesnak! — Du anseer Penge for Altting — hvorfor? fordi du er en ødsel Krabat, du gider ej læst og bestilt noget, fordi du er bleven Student inden du ret kunne læse. Du troer din Fader seer suurt, naar han sutler over din Bidskab og Ødselhed, du troer hele Verden er ond, fordi du aldrig var dig selv god; men ødelagte dit Helbred, din Forstand og din Formue paa en lumpen Maade. Skal vi være Benner; saa skal du bære Erbhødighed for dine Forældre og øve dig i at gjøre Gød mod dig selv og andre; thi det forbandede Princip om Ondt skal ud af dit Hoved — Jeg har brækket mit Been 2 Gange — reven min Lægge fra en Gang, strandet eengang, været narved at brænde eengang, imens du gif og spradede paa Riibenhavns Gliser og gjorde Nar maastee af alle dem der ej havde saa velskabte Been som du og saa smukke Klæder som du — Min Ruffert ligger hos Cælhunde og Mafrelen og jeg er glad nu det er overstaaet; Maastee havde jeg staaet større Fare for, havde jeg bleven i Riibenhavn. Nok er det, jeg har havt gød af disse Elendigheder; jeg har lært at ynte den Lidende, at føle et Beenbruds Pine og derfor omgaaes medlidende med Soldaterne og at undvære hvad jeg ej kan faae. O John! at være et Men-

neske i sine Følelser, at undvære fornøjset hvad man rimelig ej kan faae, det er det bedste Arvegods og de bedste Penge vi kan have. —

John Blunn var vist kommen til Lejren i den Tanke at gaae derfra som Major, om ikke som Oberst og da først see naadig need paa sine Forældre; nu blev han en gemeen Soldat i sine egne Dine ved Jacobs Præken, som var det samme som en original Spidsbrodgang, den hans Ryg meget undslog sig for paa den gamle Grund: at man nødig hører sine egne Fejl — og antager det for Uforstammenhed eller Hjendskab, der er den venstabelige Advarsel selv. Han afholdt sig derfor i mange Dage fra at opblæse sig i Jacobs Nærværelse, og stædte det, gjorde han strax et højre om, naar Jacobs spejdende Dje kastede sig imod ham. Ikke heller samlede de ret ofte; thi Lieutenant Blunn fandt mange Gange bedre Selskab i Lejren, end hos Jacob at høre om Been der skulle sættes af og Arme der ej kunne sættes paa igjen.

Omtrent en 3 Uger efter hans første Bagt, fik Dr. Jacob en Billet fra Blunn, hvori han bad ham komme overmaade hastig til sig, da han ej kunne gaae ud. Jacob pakkede sit Beskik og Areladetøj ind; thi han troede Hr. John ufejlbarlig maatte have faaet en Hoben Slænger i en Duel eller brækket sit Been — han reed i Galop til ham i en sort Rat og fandt hans Tjener i Døren

at vente sig. Hvor mange Stykker er din Herre i? sagde Doctoren — I eet, svarede Tjeneren, som var en Højtydsker af meget saa Ord. Doctoren stak sig da ind til Patienten og fandt ham at støtte et hvidt Ansigt paa en rød Haand. Hvad er der paa Færde, hvi Dævelen er du ikke i Senge og er syg? sagde Doctoren fortrædelig, der allerede begyndte at fortryde han havde været saa hurtig til at forlade sin Ratteroe.

John. Alt min beste Jacob! Du er en Engel — — Jeg er saa ærgelig, at jeg kunne springe itu.

Doct. Skulde jeg da hentes for at see Dig være gal? Englene have da ikke den honetteste Forretning i din Himmel; thi at see Lientnant v. Bluum saa ærgerlig som en Vindehund eller saa opbragt som en kogende Glaske, det ville være et meget elendigt Skuespil for en Engel.

John. Søde Jacob! lad nu din Moral være! Jeg er ulykkelig.

Doct. Ja er du ulykkelig, saa er jeg til din Tjeneste; men de Arrige maae svale sig først, inden jeg rører ved dem. Galdefeber, Galenstak, Forstoppelse, Kolik, Apoplexie, Svindsot, Gulsot, Battersot, Tarmeløb, Durkløb, inflammatoriske Febre, seer du — alt det kommer af Uærgelse, hvori bestaaer den Ulykke da?

John. Hør nu! Lieutenant Fresser i Husarerne har i mange Dage drillet mig umaneerlig og i Gaar paa Spisefortøret kom vi til at tale alvorlig sammen og saa kan du let vide jeg blev heed.

Doct. — og leed, grim, hæsleg, næsbild, forbandet, dumdriftig, storagtig, indbildsk, ondskabsfuld.

John. Na Gladder! jeg lod ham vide: at hans Knebelbart ej skræmmede mig — og saa blev han saa gal som om jeg havde tændt Ild i hans Næse — og nu har han fordret mig ud.

Doct. Got! saa slaaer du ham ihjel og han bliver begravet uden for en Kirkegaard; du mister 2 Fingre, et Par fine Mansketter, en Punsbaare bliver stukket over eller din Næse hugget af; disse Ting reparerer jeg og fører Næsen til med Navnsfilke og saa seer du dog mandig ud.

John. Nej Tak min gode Jacob — den Glæde skal du ej faae; Jeg har allerede meldt det for Obersten og venter den Hugaf sidder i Bagten for hans Indbydelse.

Doct. frepeert, degradeert og kasseert. John, John! du er mig en Holofernes. Dersom bare ikke dine Kammerater vil finde at du har en Hønsesforstand, et Harehierte, og frabede sig dit Selfkab.

John. Hvordan? det er jo Lovens Ord at jeg skal gjøre det.

Doct. Ja seer du Loven er frebelig; Men naar du, som er indviet til at hugge Arme og Been af, ikke tør hugge en Husar itu; saa er du ligesaa stor en Eujon som om jeg ikke torde forbinde et Sabelhug eller sye en afhugget Næse til Ansigtet igjen. Er du ikke her for at slaae ihjel? enten du nu stikker en Husar ihjel som har fornærmet dig, eller een af Rufferne som aldrig have talt et ondt Ord med dig; kommer det ikke ud paa eet, ja jeg tænker det første er meget rimeligere end det sidste.

John. Hvad skal jeg gjøre Jacob — det er kun det jeg vil spørge dig om.

Doct. Det skal jeg sige dig. Du skal i Morgen tage ind at brække paa; Overmorgen kan du løpere og lade dig sætte 2 spanske Gluer paa Arme; saa kan du dog med Vre undskyldte dig — Siden skal du blive inde i 14 Dage og hver Dag drikke en halv Stribbe affiet Suppe.

John. Men er det da fornøftig talt — bedste Ven.

Doct. Ja min søde Ven, jeg seer ingen anden Udvej til at rense dine Begreber paa, og faae det barnagtige og grønne fra dit Hjerte end netop dette. Vil du ikke det; saa er du en reen Eujon, som man hellere maae bruge til at vende Stæg, end til at slaae Folk ihjel.

John. Jeg er istand til at bære af Værgrelse.

Doct. Ja, ganske rigtig, der kan slaae sig mange Ting til den Sygdom.

Denne Disturs kunne ventelig have vaeret til Dag; thi Jacob var eengang for alle overbevist om, at John var en Rår; men det var dog ikke smukt, at han luffede sine gode Naad i Laas for sin Ven — siger man: og dertil kan jeg nu ikke undskyldte ham med andet end hans gamle Kjendskab til John.

Da Dagningen begyndte at plire med Dinen, forlod Doctoren sin ærgelige Ven — da han havde mangfoldige spanske Gluer i Hovedet, som skulde appliceres paa nogle hidlige Syge — og formanede endnu engang Lieutenant John at tage et Brækpulver for at slippe fra Duellen; men da han var lige saa bange for Sygdom som for en blank Hvirfarsabel, soer han en græffelig Fed paa han tog ind.

Chefen for Regimentet fandt: at John var bedre Kvær end Officeer, og da desuden en heel Stue fuld af hans Regiments Officeerer aabenbarede ham: at de ej kunne tiene med den, der ej ville med Fornøjelse lade sig hugge Leed for Leed istykker, blev John kaldet i en Stilhed op og fortalt, at han maatte finde sig i, at krybe tilbage i den borgerlige Stand, da man rigtig nok ej kunne andet end haandhæve Loven med den eene Haand og Væren med den anden.

Saaledes berøvet sit Haab, sit Feldttegn og sit Overtræk gif John ud fra Regimentet som et Rul, efterat Doctor Jacob havde holdt en lang Tale for ham; om hvad det var: at være ingen Gen Ting.

For dem som ere Elskere af Taler, vil jeg tillige anføre det vigtigste af den; thi Jacob var virkelig hans Præst, og naar det galdt om en Eftertrykkelighed i Udtrykket, var han altid Mand for Feltpræsten. "John! sagde han, Du er nu et temmeligt langt Menneske, før af Skuldre og Been, men en Mars bliver Du aldrig. Du skulle holde din Næse fra Folk som ere de uegennyttigste i Verden. Deres Troe som tjene i Armeen er saadan: "Gud som skabte Himmelen og Jorden og sadte Mennesker derpaa, gav dem Lyst og Evner til at forplante sig men tillige en uimodstaaelig Lyst til at udrydde hinanden igien. Det er ikke Egennytte der er Drivesfæren; thi hvo har Nytte af, at blive knuset som Bankeskjod af en Kanontugle eller hugget itu som en Lammesfærding af en Sabel? Det er et uundgaeligt Onde, en Spire der er nedlagt i de levendes Natur at slaaes. Hestene sparke hverandre, Studene stanges, Faarene knusjes, Hænderne slaaes, Venderne bides, Kattene rives, Hundene bides, og hvi skulle da Mennesket eene vær

re saa tamt, eller mobløst, at det ej skulde rive hinanden ihjel? Naar man har intet nyttigere at bestille, og ikke gider grave Kanaler, sat Diger, plantet Skove, bygget Huse eller dyrket Jorden, saa er der ingen rimeligere Ting end at gjøre Klamme-rie med dem som gjøre det, eller og spolere deres Arbejde og slaæ dem ihjel ovenpaa.

Paa denne Maade bliver man æret og frygtet, to Ting som ethvert Menneske stræber efter. Paa denne Maade renses Jorden fra endeel overflødige Tidster, der ellers vilde vandre i Tugthusene, Slaverierne eller Daarekisterne. Paa denne Maade forlader den forvildede Unge sit Fædreland og naar han er uden for det, har han intet Menneskebaand meere paa sig; han kan nu med Fornøielse være en Løve i en Urk. Man regierer over Liv og Død, Frihed og Ejendom, og hvor tillokkende er ikke det? Man øver sine Færdigheder, hvor vigtig er ikke det? og man lærer den Konst, at bevæge mange tusende Been efter et Slag paa en Tromme eller et Skrig af en General — hvor guddommeligt er ikke det? Krigen kan af alle disse Marsager ikke undværes og mindst da, naar een Regent fornærmer den anden; thi det er ikke at forlange, at de personlig skulde slaæes; men det er billigt: at alle deres Undersaatter lade sig stille i Geleider lige over for hinanden, og banke hinanden, hver med den Troe: at hans Konge har Ret; thi Troen er

heri som i meget andet: En Overbedrissning om de Ting som ikke sees. Da man endelig seer, at een af de krigsførende Magter dog tilsidst seirer, saa maae det være Himlens velbehagelige Villie, og altsaa bør Præsterne bede Gud om, at deres Kongers Sæbler og Krudt maae være bedre end deres Modparts, paa det at man i Kirken se den kan takke Himlen, som lod dem træde Indvolddene ud af hinanden og marschere over døde Kropper og afhugne Arme og iusskudte Been med flyvende Fahner og fuld Musik. *)

Denne Troesbekiendelse er saa nødvendig for en Soldat, at han, hvis han ej har den, ej bør lade sit Gevær eller trække sin Sabel.

Da nu Du ikke har den, eftersom Din Fader var en Urtetræmmet, der hellere ønskede Fred end Krig, da Assurancen koster bandsat naar der skal

*) Og skulle nogen kalde dette Umenneskelighed, saa er det naragtigt; thi man har jo Hospitaler hvori de lemlestede kan kureres og de halvdøde bøde, og Pension for de Vanskabninger, Krigen søder. Og hvorledes skulle hele Jordens Historiekvædere have faaet noget at skrive om, dersom Menneskene fra Adam af og til nu havde spist, drukket og arbejdet sig ihjel? og hvorledes skulle Lande ellers blive ødelagde som Naturen begavede saa rigelig frem for deres Gudsfænde? og hvo skulle kurerer alle de Galdefebre Menneskens ville faar, naar de maatte fordrage Uret, uden at tørre bævne sig strax, fordi Lovene forbyde det.

Foubojeres, saa seer jeg ikke hvor Du skulde faae de Krigstalenter fra uden dengang Du havde i Sinde at føre Krig med Din Hørers Krig; saa er Du uden Tvivl ikke bestemt til at haffes i Voldsensad saa Russerne. Vær derfor ikke bange for Dig selv — der er endnu en Maade tilbage at leve vel paa — og denne er — *A r b e j d e*. Har Du en Alger at dyrke, en Hade at grave, en Pen at dyppe, en Hovl, en Forhammer eller en Øxe at bruge, saa er Du bedre faren end en giftig Rhingreve eller en riig Pengepuger med en kronist Høfse. Ved at tørste Krig, vil Du være gladere og sundere end ved at slænge store Stykker af en Rosak, og ved at give dine Høns Vede, vil Du søle lige saameget, som en Regimentsquarttermester der deeler Robberskillinger ud til Soldater. Vil Du lære at aarelade, trepanere, forbinde, kurerere, velan! saa bliv her og jeg skal see at lære Dig den Konst at lime det sammen som Krigen befaler at splitte ad og os at øve vor Konst paa. Men vil Du ikke arbejde og ikke slaae ihjel, som Du nylig har beviist Husaren; saa er der intet andet tilbage end at være en meget riig eller meget fattig Mand; disse 2de Slags Folk have faaet *Privilegium* paa intet at forrette uden naar de selv vil — og denne Fornøjelse vil jeg ikke engang ønske min arrigste Tjende. „

Saaledes taelte Doctor Jacob og Blum var glad ved hans Amen, da Talen blev om Arbejde; thi han havde alt for gode Tanker om hans Faders Handelsaand til, at han skulle troe det var anstændigt og mueligt for hans Hr. Søn at være andet end Kavaleer. Med denne Troe reiste han fra Lejren og hans faa Penge raadede ham at reise lige hjem til sine Forældre.

Skiebnen besluttede at lade Dødens Engel røre ved hans keiserlige Majestæt nogen Tid derefter; han gik ud af Livets Dør, og denne Mands Død gjorde det Mirakel, at de opstille Armee, som udtænkte hver Dag kun Maader at dræbe hverandre paa, nu bleve Venner. Doctor Jacob pakkede sine Medikamenter og sit Bestik ind, Lejren spille en prægtig Marsch og brækkede op. Hans første Tanke var den forladte Marie og derefter hans Forældre. Samme Aften han kom til Rissenshavn, spurgte han, som hans Fader syntes, med usædvanlig Heflighed, efter Bryggerens Marie; "Hun er død" sagde Vagtmesteren og dette Ord døde før saa feberkoldt igjennem Jacobs Arter, Muskler og Been, at han nær havde dødt med. Dog, da Forældrene ikke vidste noget om Kjerlighedens mellem ham og Marie, fandt de ingen Betænkning i at lægge til: hun fik en heftig Inflammation og maatte endelig bukke under.

At boe i en Gade hvor Marie havde boet og ikke længere kunde boe af den gyldigste Aarsag i Verden, fandt Jacob saa flaut, at han næste Morgen, da der blev ham tilbudet en Plads hos en gammel Generalmajor som Hiuslæge, ikke tog i Betænkning at sige ja, og næste Dagen allerede rejste han med Generalen, der ejede betydelige Godser i Provinserne.

Hans Patient havde i sine yngre Dage ikke for sømt at nyde baade tykke og tynde, varme og kolde, ferske og ankomne, flegte og kogte, stærke og flauke Sager, og han var derfor nu bleven ret et levende Curcus over Medicinen; I ham kunne man være vis paa at der havde været næsten alle Pharmacopæens Recepter og hans hele Legeme lignede derfor et gammelt raaddent Huis, som hørt Aar udspættes og kalkes. Ved denne evige Medicinen var et Partie Piller ham ligesaa dyrebare som Kaffe en er for en sund, og en Mixture præfererede han for en lækker Dyrereng; ikke som om han jo vidste tilhørlig at sætte Priis paa et got Maaltid; men Indbildningen om alle Slags Sygdomme og Meen havde nu forpagtet den Idee hos ham, at han altid maatte bruge noget.

Han havde desuden meget farlige Indbildninger. Han troede f. Ex. at naar een gif stærkt hen imod ham, virkede det en saa heftig Fortjælelse i hans Ansigt, at han maatte blive syg; enhver der

gif til ham af hans Huusfolk maatte altsaa kun
 nærme sig ham i en vis Frastand og række ham
 hvad han forlangte, og derpaa, uden at vende sig,
 (thi som Officeer vidste han nok hvad Bind en
 Svingning kan gjøre) gaae baglænds ud af Stue-
 en igien. En Dør maatte aldrig staae aaben saa
 længe 2 eller 3 kunde gaae ind af den; thi da kom
 der en Orkan derind som soer hen paa ham og knus-
 fede alle hans Muskler. Glæde og Hjertegn vare
 altsaa ganske forviste af hans Kreds og Stivhed
 og Dødsstillehed havde igien indtaget disses Plads.
 At komme ud i fri Luft, foretog han sig nu og da;
 men under Bedækning af Kalotter, Hæjsehuer og
 saa mange forunderlige Indpakninger, at han lig-
 nede saare meget en Jispost. Generalinden var
 saa god at rette sig efter hans Særheder og derved
 gjorde hun dem endnu flere; thi Medhold i Tan-
 taster og overspændte Følelser, gjør, at man bestan-
 dig paastaaer meere. Dog, være det sagt til Fru-
 ens Uldstyldning: at hun i Førfstningen gjorde det
 af Medlidenhed, men siden efter af Nødvendighed,
 og at hun ikke var Læge og ikke syg, for selv at kun-
 ne veje Sandheden af Gemalens Postpapiirs Byg-
 ning. Ingen leed forresten meere ved denne Aanz-
 delighed hos Generalen end hans vevre Datter Ka-
 roline og en rast Søn, der var Husar, og som beg-
 ge vare meget store Elskere af at røre sig. De slut-
 tede en hemmelig Traktat med Doctoren om: at

bruge sine Hjelvetropper til Generalens Befrielse fra denne svære Troe og Jacob vandt alt formæget derved selv, til at han skulde støde saadan en Alliance fra sig.

Saaledes lønnes Forældres Staausel med Børns Unoder i Barndommen; man bier til en vis Tid, kaster Aaget af sig og giver Regelen til Sandhed: at to Forældre kunne uden Besvær opdrage 16 Børn; men 16 Børn kunne ej føde to Forældre. Man antog her Generalen for en Fæstning, man var forbunden til at løbe Storm imod — og da enhver der fører Krig, gierne paaastaer, at have den samme gyldige Grund som den anden; saa havde de i deres Statsraad afgjort: 1. At det var slemt, at være saa fuld af Følsomhed uden paa, at man ej kunne taale nogen tale, gaae, nyse, vende sig eller komme giennem en Dør hvor man var inde. 2. At det var de fleeste Gange til Unytte Klar ud og Klar ind at bruge Medikamenter og 3. At det var en hellig Pligt, at redde saadan en Syg om man kunde.

Angrebet skæde 3die Dags Morgen, efter at Doctoren var kommen i Huset; thi før kunne den gamle ej beqvemme sig til at taale ham komme ind af Døren; men da hans Pulvere vare slupne op Dagen før, var det ham umueligt at opsætte det længere, skjøndt han allerede forud følte den store Rathed der ville følge paa hans Samtale med

Lægen, naar han skulde anatomere sine Tilfælde og tale reent ud med ham.

Den unge Doctor soer som en Sydvestvind hen imod ham og strabede saa gesvindt for ham og vendte sig saa mange Gange, at Generalen troede det blev hans Død. Den første Gang man taler med et Menneske, tænkte han, er det nærtigt, at sige dem alting reent ud, og han udholdt derfor, deels ved at retirere, deels ved at vende sig bort, de af Doctoren frembragde Vinde saa got han kunne; men Jacob lod sig ej nøje med denne Kamp; han talte saa vidt og bredt med ham og undlod ikke til samme Tid at spadserere med stærke Skridt op og ned i Salen. Det er en underlig Karl, tænkte Generalen og fulgte nøjsommelig med ham over Gulvet. Da Patienten nu syntes at have gjort sin Skyldighed, begyndte han at fortælle om alle sine Sygdomme, men istæden for at han ventede et alvorligt Afslag om Liv, affærdigede Jacob de fleste Tilfælde med et "Na ikke andet! Hr. General." Deraf opstod en Stiærmydsel mellem Heltene i følgende Samtale.

Generalen. Troer De da ikke jeg er syg?

Doctoren. Jo! afformange Medicamenter.

G. Hvad i alld Verden skal jeg da gjøre? skulde jeg ikke bruge noget, naar jeg fornemmer jeg trænger dertil.

D. Jo, men Generalen burde holde op igien.

G. Men naar der bestandig kommer nye Tilfælde, der forbyde det.

D. Saa burde de først anvende alle en god Leveordens og Bevægelses velgørende Rurer og da først tale med en Læge naar det blev værre.

G. Ja, ja! det har jeg gjort.

D. De har og brugt Medikamenter uden at blive bedre?

G. Ja saamænd min kjære Hr. Vipsjert; men naar jeg saa foreskilder mig, at jeg muelig ved intet at have brugt, var allerede værre, om ikke død; saa fortænker De mig dog ikke i at jeg maae blive ved.

D. Naar Deres Højvelbaarnhed er død af Medikamenter; saa er det for sildigt at holde op med at tage dem ind — men at prøve om det uden dem er mueligt at vinde den tabte Styrke igien; det er nu min Skyldighed; thi De troer dog vel, at det let lod sig gjøre, at skrive nye Recepter. Nu vil jeg probere en almindelig og uskadelig Mixtur. Jeg kan da see hvortlænge Deres Kræfter kan holde ud med Deres Sygdom, af den Virkning den gjør paa Deres Munterhed; thi bliver Deres Mave svagere derved, saa er der kun kort Tid tilbage.

Generalen var bange for at døe, et Beviis for, at han ikke havde levet længe nok, og derfor ønskede han af Hjertet: at den ny Mixtur maatte gjøre sine Sager got; allerede smagte han dens Bitter

hed forud og syntes det dog mueligt, at blive frie for alle sine Upasseligheder ved den allene. Han fik den endelig, og Portjonen var et Vllglas halv fuldt om Morgenens og ellers saa ofte han tørstede. Doctoren gav tillige Ordre om Tilfredshed og Munterhed, der ufejlbarlig maatte være tilstede og meget ofte Bevægelse i den frie Luft. En meget sparsom Aftensmad, og 2 Retter eller højest $2\frac{1}{2}$ om Middagen, at gaae til Sengs Kl. 10 og staae op Kl. 5, vare de øvrige Punkter i Kapitulationen.

Generalen indvændte endelig imod Bevægelsen i fri Luft, at den var hans Konstitution imod, og at han undertiden ej kunne taale at nogen gik hen imod ham — og da Besligheden nu var saa skøn, forsmættede han ikke ret levende at indprente Doctoren hvilken Helvedpine det var ham at udstaae, naar nogen rørte sig stærkt i den Stue han var i. Doctoren tog sig den Frihed at lade saa han rystede over denne Umindtlighed og fortalte ham: at man havde kjendt Folk som havde bildt sig ind, at de vare gjorte af Glas, Smør, Sukker, Papiir, Halm, Bakkelse og deslige Ting, og at en overspændt Imagination voldte dem alle disse Drømmerier; han demonstrerede tillige af Osteologien Hovedets Bygning, og fortalte om Pericranium, Suturen og dets øvrige Dele saa meget, at Generalen tydelig mærkede han begyndte at forberede ham til at blive gal.

“Troer De da jeg er gal?

Endnu ikke farlig; men naar Deres Højvelts baarnhed har Champagne isteden for Blod, eller Nerver der ere saa kjelne som en vaad Haand i en klingrende Frost, der iisner ved den mindste Berøring af Luften, saa er De mere end syg; thi De troer tillige, at Deres Hjerne er i god Stand — og Følgen bliver, at De støder alle Naturens mildde Midler fra Dem til Helbredelse, indtil endelig mangfoldige spanske Fluor, Kamfermixturer og Aareladninger maae ganske affræste Dem først, indtil de aflægger denne Kanariesfuglenatur, med Deres Tilladelse.

Generalen var i en underlig Knibe med denne raske Doktor; han saae alt for klart, at han ville tage ham paa geborben Fod: spanske Fluor og Aareladninger var han meere bange for end for den hedeste Batallie, og han fandt allerede forud alt det gyselige der laae i at ansees for gal, enten man var det eller ikke, og ansaae det skræffeligere end spanske Fluor og Aareladen. Det var den første Gang nogen saa voldsomt havde rokket ved hans Ansindtlighed; men den utvungne Mine lægen sagde ham det med, lod ham formode, han ikke talte uden af Hjertet. Det gik med Generalen, som med enhver anden fornustig Mand, at den, der vover at sige ham hans Svagheder reent uden Sky, af Lyst til at hjælpe ham, og ej for at

spotte ham eller berige sig derved, bliver hans fortrolige Ven. Han gav Doctoren sin Haand paa at følge hans Ledelse og forærede ham sit ganske Hjerter med den samme Oprigtighed, som han for 30 Aar siden pandtsatte det til sin Konge.

Gradvits listede nu Doctoren alle de forkeerte Ideer om Aandelighed fra Generalen; Men hans indgroede Særheder om Stilhed, kunne han kun for nogle Timer losse fra ham. Til den Ende op fandt Jacob allehaande Tourneringer og Ridder spil, saasom: Hjerbolt, Skivestykning, Veddeløb til Hest og Jagt, kun een Gang fik han det dreven saavidt, at Generalen spillede Soe i Grav med ham og 4re andre; thi Doctoren havde nær slaaget hans syge Hrrres Been itu, naar det gjeldte om at frelse Kongens Gaard fra Soen *). Men endelig naar Særhederne bleve alt for trivelige, naar f. Ex. Generalen ej kunne lide sin Søn Husaren gaae hos sig, fordi hans kibenhavnske Støyle knirkede, naar

*) For sine Menneker, som troe: at Navnet paa Ringen er Ringen selv, maae jeg forklare: at denne Peeg bestaaer i at een driver med en Bold (Soen) med Jorden og søger at faae den i et Hul som er midt paa Vegepladsen (Kongensgaard) da han saa er fri, istad han tillige kan stikke sin Hjep i et af Modspillerees Huller som ere gravede i Jorden; thi de ere alle forbundne til med Argale at drive Bolden af Kongensgaard.

Husarens Tjener blev befaleet at gaae i Tøffer, for ej at dundre med sine Jernhæle oppe i Borgegaard: den: naar den der gik rast paa Jorden blev kaldet en Atheist, og den der ej slog Vinene ned naar Generalen talte haardt til ham, blev fordømt timelig, aandelig og evig; Saa kogte Blodet i Doktor Jacob og han sprudede som en Trolldjælling af baadt Krudt og Gnister i Generalens Paasyn — Naar det ej ville hjælpe, at han foreholdt ham Paafualen og Lænkeshunden, der gjorde meget meere Allarm end Lieutnantens Støvle og Tjenerens Hæle, den raske Gang at klinge bedre end Hjulbøren og Brøndsbandene, som hvert Øjeblik ulesligede Jacob's Drer, og den uforsærdede at bære Vidne om en god Indermand; Saa tog han sit grove Skjots frem og spurgde ham alvorlig, om han havde hørt en Rytter gaae i siibe Støvle, en Kanon fyres af, en Hest trampe, en Tromme røres, eller kort sagt, om han havde været Officeer og seet Ansigter og Dine eller hørt Allarm?

Dette Spørgsmaal fattede gjerne Generalen i tilbørlig Heede; han tog sit Marsansigt paa, trodsede alle muelige Vinde og sine Lufstrømme og fortalte med Sving og Vendinger alt hvad han havde udrettet og rørte vidtøftig ved det meere han havde fundet. Denne Diskurs var da og den eneste, hvori han kunne holdes varm, hvorfor Doctoren, saa ofte hans Ideer bleve alt for fine og hans

Tølsomhed alt for baltstyrig strax lod en 200,000
 Mand rykke i Marken, som der da blev en hesselig
 Krig imellem. Ald den Umage Doctoren ved an-
 dre Midler anvendte, var aldrig halv saa kraftig,
 hvorfor han og, saa ofte behov gjordes, lod op-
 staae en Krig, endstøndt han selv var en stor Ha-
 der af dette Slagterie. Saaledes levede man der
 en Sommer, en Vinter, og nok en Stumpe af en
 Sommer, da J a c o b s Taler, maaskee hans Kri-
 ge og Mixturen, begyndte at virke nogen Forandring
 paa Generalens Nerver; ærligen maae man tilstaae:
 at Lægen hellere havde hugget Tænebrænde, end
 i dette Tidrum uophørlig hittede paa noget Nytt, for
 at holde Generalen i raalelig Lune. Ingen i Hus-
 set var saa gal at sige Generalen, at han virkelig
 var rimeligere at omgaaes nu end før; thi J a c o b
 troede ej Freden, og vidste, at det er bedst at den
 Syge ej veed hvor god eller slet han er; naar han
 i lang Tid endelig har troet det værste om sig selv,
 man antog det derfor som noget der skulle saa vær-
 re, og forberedde sig derimod paa een og anden
 Ting i Familien som skulde drives igiennem. Her-
 til hørte: 1. At Frøken K a r o l i n e ønskede at giv-
 tes med en Naboejunker, der aldrig havde talt med
 hende i Generalens Nærværelse, hvilket man vid-
 ste hos ham havde assagt en evig Dødsdom over
 saadan en Mariage, som han ej selv havde fundet
 paa. 2. At hans Søn Husaren ville tage sig en

Hustrue, kiøbe sig en Gaard og ikke røge Tobak
meere i sin Faders Stue. 3. At Doctor Jacob
ville boe i et Huus som laae i Skovsiden, et tusende
Skridt fra Gaarden, da hans nærværende Lediggang
blev ham utaalelig. 4. At Generalinden ville have
nye Vinduer i sin Dagligstue.

For at udføre denne Belejning med Eftertryk,
paatog Doctoren sig at tale de giftesøges Sag og
giøre tilstrækkelig Nar af de gamle i Bly indlagte
Vinduer; og Fruen derimod taelte Jacobs Sag
med megen Ridstærhed. Generalen blev ved den
første Opfordring saa pirresildt som en tændt Bom-
be; Men Jacob forsikrede ham, at det var Klog-
skab af Forældre ej at lave Egteskaber, allerhelst
da han kunde vente sig, at de linge desto snarere
hittede paa een eller anden gal Ting, for at frems-
me deres Hensigter.

Doctoren saavel som Fruen paastode endelig
hver for sig, at de aldrig vidste et Ord af disse
Forstæge; thi Generalen var en Fader af Planers
Opdagelse og aldrig havde han givet sit Minde til
at en Stol blev flyttet, langt mindre til Gifternes
maale, naar meer end een havde været tilstæde
naar man bad ham derom. Da han ej strax ville
bevilge det, bad Frøkenen om Tilskadelse at reise
til en Tante hun havde i en langtfraliggende Kiøb-
stæd, og som hendes Fader forhen altid havde be-
vilget, og Sønnen lod sig forstaae med, at han nu

maatte til Regimentet igjen. Denne Enildhed
hjalp kjendelig. Hellere vil jeg lade dig vie til to
Junkere Karoline, svarede Generalen, end du
skulle rejse til en Kjøbstæd med uopfyldte Gifter
nykker, og min Hr. Lieutenant skal ikke tjene 2 saa
forskjellige Herrer. Bliver her endnu Sommeren
over! saa vil vi see hvad der kan udtænkes. Dette
affloge de belejrende paa Grund af, at de alle-
rede havde udtænkt over den Sag og med Forsik-
ring: at Sommeren netop var skabt til at exercere
og besøge Lanter i. (de vovede, af gode Grunde,
ikke at sige ham, hvor lidet hans langsomme Be-
tænkninger passede til deres Heflighed) Generalen
var yderlig forlegen; han troede at have passet
saabel paa sine Børn, at de ej turde tænke andet end
hvad han vilde; thi Gjæringer som mishagede
ham, vidste han altid ved Magtsprog strax at
gjøre landflygtige — Men nu at høre Søn og Døt-
ter lige forlobte paa eengang, det satte ham alt
formeget ud af Balancen. Han trippede vel to-
hundrede Gange over Gulvet uden at mærke Luf-
ten; stoppede vel sexten Gange sin Favoritpibe
og satte den ligesaa ofte urøgt hen, drak vel 10
Glas af Jacobs Mixtur, og var endda lige nær.
Allerede tænkte han paa, at de unge ej maatte kom-
me oftere til Kirke, da han troede de saae deres
Elskede der, Haven skulle være deres eneste Tris-

sted og kun da naar han selv kunne taale at være der med dem. Alle Indgange og Udgange holdt han det for rigtigst at spærre, og ville til den Ende sætte hele sin Borgegaard, Ladegaard, HønsEGAARD, Svinegaard, Hundegaard og Tørbegaard i Belejningsstand, og ikke uden det blev ham nødtagtig meldt af Ladefogden, lade nogen komme ud eller ind. Disse Ideer ville have blevet farligere, dersom ikke Malkepigerne, Høvedsbønderne og Staaerne havde været, der vare alt for vidtløftige at examinere og visitere, og hvorunder der ligesaaagjerne kunne stikke end Brevdrager, som under nogen anden Figur. Til al Lykke hører der Kunst til at beherske andre, og den der ej kan styre sig selv, styrer vanskeligere andre. Denne Sandhed yttrede sin Kraft paa Generalen og gjorde alle hans Planer saa vandagtige, at han ikke kunne faae det mindste af Haabets Meel til at jevne dem med. Han valgte og forskjød disse og mange flere, som naar man paa et Marked kjøber for en Skilling stødte Gæbler af en Sæk; jo mere man vrager, jo flere finder man dem allesammen.

I denne Rube kom Sognepræsten, der havde noget at tale med Generalen. Efter Jacobs Vink blev han spurgt til Raads under Tausheds Løve. Om man i Forstuen havde stemt ham fra Modpartiets Side, veed ingen, og Tausshed kunne han gjerne love; thi saasnart han taledes, var det

altid saa højt, at man magelig hørte det i næste Værelse. Generalen spurgde ham altsaa reent ud "Hvad skal jeg gjøre Hr. Pastor!"

Pr. Det som anstaaer en god Mand, en omhyggelig Fader, et sølsomt Menneſke —

Gen. Og det er —

Pr. Alt vaage over — —

Gen. Ja, ja! vaage; Gid Fanden vaage over saadanne Ting; man fik saa aldrig Søn i sine Dine.

Pr. Hr. General! jeg sagde De bør vaage over, — at

Gen. Hvad: at — at, ja at — det slukkes rigtig; men hvormed slukkes Kjærlighed?

Pr. Men mit Raad gaaer ud paa at denne Ting skal have Ende. Men Hr. Generalen lader mig ej tale ud.

Gen. Naar, naa! Deres Tjener, sig mig da Enden.

Pr. De bør vaage over at denne Hændelse endes — med et hastigt Bryllup; med glade Ansigter, med Ryd og Favnetaag, med tindrende Dine, med et fornøjet Sind fra Deres Side; saa at ikke et Suk, ikke en Taare faaer Lov til at forstemme den Harmonie, som der for os andre synes at være i disse 2 Partier. Vil De ej selv være dem saa god en Fader; saa takke De sig selv for, om De om nogle faa Uger slet ingen Børn har; thi de

veed dog vel: at de kan enten blive giorte uden Deres Samtykke, eller dog gjøre saadanne Skridt, som man siden efter gjerne ville ønske ugjorte, og med Glæde lade dem holde Bryllup saa ofte de lystede.

Burrrrrrrr — var alt hvad Generalen svarede derpaa — og dette Burrrrrr gjentog han vel 10 Gange; saa Doktoren og Præsten næsten troede, at han ville lægge Mælet; Imidlertid, da Præsten intet vidste at svare paa dette Burrrrr, og Jas Lob for qvalt Latter ej vilde spørge derom; saa forlode de Generalen og gik en Tur i Haven. Da de havde gaaet der en halv Time, kom Generalen derned, ventelig for at see hvor Frøkenen og Husaren vare; thi siden Forslagene vare gjorte, lod han dem sjelden af Syne; men trippede bestandig efter dem hvor de gik, ventelig for at passe paa de ej overtraadde hans Befalinger. Da han fandt sine Børn, sin Frue, Præsten og Doktoren samlede; blev hans Ansigt noget mere glat end da han kom gaaende, og endelig forsvandt Røsten af dets Huulveje ved en Koppe Thee i Lysthuset. Man havde ikke denne Roe længe. Rabojunkeren Hr. v. Donnerberg og en Hr. Bermeland lode sig melde til Opvartning ved deres egen Tjenest — (det var netop Jld til Generalens Krudt; thi Donnerberg var Frøkenens Tilbeder og Bermeland Faderen til Lieutnantens Elskede).

Burrrrrr! svarede Generalen; men da ingen var tjent med dette Burrrrrrr! saa tog Generalinden Ordet og forsikrede: hendes Mand og hun med Fornøjelse ville vente deres Besøg her i det Grønne. Tjeneren løb som en Hind med Svaret; Generalen spurgde: hvad skal det Pak henede? Frøkenen blev rød som en Peon, Lientenanten stod op og blæste og Fruen overtlydede sin Mand om, at man ej kunne svare andet, da de lode sig melde ved deres egen Tjener og havde seet at de alle vare hjemme.

De Fremmede kom strabende og bukkende ned til Lyshuset — Generalen gloede forfærdelig til dem og de lode som det var rigtigt nok forstyldt — Men at see disse forskjellige, besippede, opstrammede, vrede, forundrede, raadvilde og alle mod Generalen vendte Ansigter, det var den sandeste Komødie af Verden. At Generalen ej personlig kjendte dem, forhøjede Scenen; thi hans Arrighed var nu og da forlegen med at vælge imellem dem den, som han værst burde gloe til *) men da de Fremmede næsten eene førte Ordet, da de andre ej turde, og Generalen ej vilde; saa gjorde dog

*) Naar man betænker: at Generalen ingen Selskab holdte med nogen, og næsten aldrig var glad ved at nogen kom til ham; og aldrig kom til Kjøbmanden uden 2 Timer hvert Aar; saa finder man dette meget rimeligt.

baade den gamle Vermelands Blidhed og den unge Donnerbergs Bessedenhed noget Indtryk paa Generalen; saa han kunne fordrage de satte sig en 2 Uken fra ham. Vermeland kom endelig til Læsten og fortalte Generalen: at hans Vrende var at foreslaae ham 2 Partier, det eene mellem v. Donnerberg og Frøkenen og det andet mellem Lieutenanten og Frøken Vermeland; hvormange tusende Daler Donnerberg og Frøken Vermeland ejede, hvor smukke Ejendomme de kunne blive i Besiddelse af, hvor inderlig man ønskede at have saa god og brav en Herre til Svigerfader, alt dette glemte Vermeland ikke med ret høje Farver at afmale.

Længe ventede Taleren et Svar, efterat han næsten intet meere havde at sige: utaalmodig bristede enhver af Damerne paa Bænkene, for færdelig dampede Lieutenants Pibe og sagte puffede Generalen Nøgstøtterne ud af Munden, drak sin sidste Koppe Thee — og sagde: Mine Herrer! Det kunde De dog have sagt mig før.

„Vermeland forsikrede, at det var umuligt at sige det før, da de Forlovede nylig havde pandsat hverandre deres Hjerter.“

Men hvorfor gjorde de det? er jeg ikke deres Far? veed De ikke hvor jeg boer? Brrrrrrr!

„Deres Højvelbaarenhed veed vist nok, at man først i saadanne Tilfælde spørger sig selv først til

Naads og afgjør Hovedpunkterne inden Forælbrene
faae Nys derom, og nu, da dette er skeet, kom:
mer man til Dem. „

Hm! Ja, ja, ja, ja, De kan seje deres egen
Sæ: Du Hr. Knebelshart! kan giøte Dig paa
den og paa din Sabeltaske; Du Frøken Ka ro:
line kan bringe v. Donnerberg dine smukke
Djne til Medgiøt, er det saa got?

Ja min Fader! svarte begge de Forlovede.

Nu Hr. Pastor! gjør De deres Ting og lad
os see en Ende paa denne underlig Casus.

Tillader De Hr. General, sagde Vermeland,
vil jeg strax lade min Datter komme, som er den
fierde nødvendige Person, og imens fand Præsten bes-
tænke sig og Deres Villje blive opfyldt; thi Viels-
sebrevene har vi allerede.

Hvad; Kongebrev har I? har Kongen tilladt
det?

„Ja tilladt, at de vies uden for Kirken.”

Forfærdeligt! og de Hr. Pastor er kommen for
at vie dem.

„Nej Deres Højvelbaarenhed.”

Og jeg skulle vel ej have vidst engang at de blev
de viede — hvad Hr. Vermeland? hvad Hr.
Donnerberg?

„Det var vor Skyldighed, at udvirke Deres
Tilladelse til denne Foreening først hos Dem Hr.
General og derfor ere vi komne her i Dag; men

at belave sig paa alle muelige Tilfælde, det er den kloge Elskers Pligt, svarte Donnerberg.,

Ja ja! hver har saa sine sære Pligter. Lad kun min Søns Brud komme, det er nu min Pligt at see hende i det mindste. Min Vogn skal kjøre strax.

(Aldrig var Kareten meere hovedfulds kommen ud af Vognporten, aldrig har 6 gamle Hopper travet stærkere, og aldrig kom nogen snarere en god halv Miil end Frøken Vermeland.)

Frøken Vermeland var en høj raut Blon-
dine med kastaniebrunt Haar, det hvide i hendes
Dje var hvidere end Sne og den blaae Djesteen var
søblaa; Djet fastede sig med Fasthed mod den Gien-
stand det ville betragte, det indeholdt Ubørlighed,
Sindhed, Mennekelighed; men ingen Rætte eller
Spurre-Natur — det stod ikke paa Klem, det stod
ikke paa Spring til at falde ud — Nej! det var et
Dje som boede under Taget af den frieste Pande
og de deiligste Djenbryn, og sadde i det smukkeste
Selskab af en Næse, der ingen kunne have noget at
sige om, uden at ønske sig dens Næse: Den pe-
neste korallrøde Mund var en Dør for to Rader
Tænder, dem ingen Orm eller Tanddoctor havde
skildt ved sin Glassering, kort sagt: man tænke sig
i hende kun en tæffelrig, behagelig, ærbar og smuk
Stabning, der kunne give alle de Dine Liv og al-
le de Hjerter Bestillinger, som saae hende. Denne
fælsige Pige traadde neppe ind i Haven, førend

den gamle Svigerfader jo syntes got om hende; og da hun med Rosenrødine bad ham, at lægge de 2 Mars Hænder i hinanden, da faldt hans Stivhed og den arrige Mine hvormed han havde samtykt Partierne: hans Dje hentede en Laare fra den ældste af hans Vandkummer og han skammede sig ved, at han ej havde hittet paa disse Partier for at kunne glæde sig endnu meere. Præsten læste Dittus alen for dem i Lysthuset: Fruen græd, Parrene loe og de tilstødeværende lykønskede — man spiste et tarveligt Maaltid; Generalen lod Doctoren lave Punsch, som varmede de kolde i Selstabet, og man skildtes ad da Lærken gik i Seng.

Om den Jølelse der var præget paa alles Ansigter, da Frøken Caroline nogle Dage derefter rejste bort med Donnerberg og Husaren med Frøken Vermeland, vil jeg kunns forsitte: at den var oprigtig, foreenet med en levende Forestilling om: at man mistede 2 muntre Ynglinger, der dog engang imellem kunne stryge Generalens Vanderynker ud; men om Generalens Godhed og Brudegaver kan jeg ikke sige noget: thi han gav dem intet, undtagen man vil kalde det noget, at han forærede Donnerberg en skamfeert Snus: tobaksdaase og sin Søn en lam tolv Mars Hest.

Dog! man skal gjøre sig mere Umage for at redde en Mands faldefærdige Værelse, end for at laane Pret til det Onde man fortæller om ham —

Enhver der troer han intet gab, vil troe, han var en uretfærdig Fader, en Tiger, en Drage der ruger over sine Skatte, som Hønen over sine Æg, en Steenmand, der ikke røres før han sprænges med Ild eller Krubt — og dog var han det ikke — Men han var det, som med Grund kunne undskylde ham for at give Penge bort — han var fattig: han ejede en Gaard, og som det hedder i Grundsproget, Creditorerne ejede den: han ejede den allermindst: lettelig betroede ingen ham tusinde Rixdaler meere end hvad han allerede havde laant paa den; han slog sig igiennem: han beboede Gaarden: men han havde ofte Hovedpine for at betale sine Rentepenge og Kjøbmænd naar Terminen kom, og hvad skulde han da give? men endog det, at han ikke kunde give, antage mange for Grunden til hans Paastaenhed, og den paatagne Arrighed hvormed han paastod Vren for alt i Huset; Jeg overlader nu til enhver at betænke: om han ej kunne blive arrig hvert Øjeblik? thi ingen har meere Marsag til at være glad, end den der ved Velgjørelser og Gaver kan gjøre sig mange forbunden.

Som sagt, han gab intet — han maatte tænke meere paa sig selv end han ønskede — og denne Forretning er slet ikke Glædens Søster.

Saa hastig som disse 2 Par havde Bryllup, blev de ej Dagligstue: Vinduerne nye, eller Jacobs Begjering om Huset hørt. Jeg kunne fortælle Pi

historier nok om det Langdrag disse 2 Ting gif i, om de smaae Trætter det yppede, om den Hovedpine det voldte Huusherren; men jeg nøjes med at forklare: at Doctor Jacob endelig fordrev de gamle Binduer ved Forsikring om, at de skaffede Golt Gigt i Hovedet ved den Trækvind de aflede det mindste Winden rørte sig; og Huset blev først Jacobs, da han forpligtede sig til kun at ligge der om Natsten, men forresten være paa Gaarden hele Dagen.

Dette Huus blev i en Hast meget bekiendt. Almindelig hedde det blandt Bønderne: at Generalen havde været forheret og at Doctoren i Huset havde kureert ham: derfor søgte nu enhver ham som en klog Mand, og beleirede ham saaledes med Historier om Bærk og Pine, om gammel Hoste og nye Beenbrud, om Gulsot, Moersot, Blegst, om faldende Syge og ald den Hær af Sygdomme som befandt sig paa mange Mile deromkring; saa at Doctoren nær havde tadet Huset forseglet og løbet sin Vej. Han havde ingen Roe Morgen eller Aften: naar Stæren begyndte at sladdre, kom der Folk om Raad, og naar han om Middagen gif derned for at nyde Forskrifning mens Generalen sov, saa lurede der Patienter paa ham for at snappe ham saasnart han sætte Nøglen i Døren; om Aftenen naar ingen uden Frøer og Bildænder vare vaagne, var han slet ikke sikker for, at jo en ridende Expresse bankede med sit Pidskestast uophørlig paa

hans Dør, med Breve eller Bud fra Patienter. Saa uegennyttig som han end var, saa gierne han end meddeelte enhver et got Raad, saa umueligt blev det ham dog tilsidst at holde ud med Publikum; thi de fleste gabe ham aldrig en Skilling for Umagen, og de Medicamenter han gav dem, fik han heller intet for, dersom han ej krævede Pengene inden Glasken krøb i deres Lommer, som hentede dem. Han kunne paa ingen Maade kræve Golt, og denne Skaansel vi de tilsidst ganske have lukket hans Apothek, dersom ikke Generalen nu og da salarerede ham anstændig for den Mixtur han lavede til ham.

En Mandag Morgen i September, ventede Generalen paa sin Hunsælge: han kom ikke; han gik derfor selv ned til Huset, for at see om en Hovvedpine havde fat paa ham; han pleiede først at pikke paa Vinduet, paa det at Doctoren kunne kaste Lænehunden op, som stod for Døren; men han fandt Hunden opkastet og et Brev til sig selv fæstet med smaae Eem paa Døren.

"Satan! har Du studt Dig?" sagde Generalen da han saae Brevet. Længe stod han som en Pæl og voovede sig ej til at tage Brevet. Endelig løsnede han det, og læste følgende:

Hr. General!

"Jeg er ikke mere her — (unh Din fordomte Hund! skree Generalen, som nu stiftet troede,

"han han havde aflivet sig) Marsagen kan jeg ikke
 "sige Dem — den er ikke ond; Jeg maatte ende-
 "lig have en Serie engana, og ved at bede Dem om
 "Tilladelse, veed jeg Tilberedelserne ville have ble-
 "vet mig piinagtige.

"Vær ikke bange for Deres Helbred! jeg kom-
 "mer snart igien; og behøver Deres Høvelbaarn-
 "hed mere Mixtur, da er De saa god at fylde
 "Deres Glaske ved Bækken eller i Thevandsbrøn-
 "den; thi den bestaaer ikke af andet end bare Vand
 "— synes De det er for simpelt, saa betænk hvor
 "rask De er bleven ved at drikke det, og band hver-
 "ken mig eller Naturen, fordi vi give simple Læge-
 "midler — Jeg har kun 2 Bønner til Dem mens
 "jeg er borte; den eene er: at min Vænehund
 "Snap strax maae blive kastet ned, at han kan
 "have sin Frihed; og for det andet: at Skytten
 "maae, saalænge jeg er borte, ligge i min yderste
 "Stue, give Snap sin ordentlige Føde og passe
 "paa, at de mange Rjeltringer som komme efter
 "Medicin, ej tage mine Væble med sig, naar de hør-
 "re der ingen Draaber ere at faae.

Ydmyge Tjener

Jacob Bipstjert."

Generalen blev ærgerlig, deels over den rømte
 Doctor, deels over den Vandmixtur han i saa
 lang Tid havde druffet og tydelig hvergang smagt

dittre Ting i; men Doctor Jacob var allerede endeel Mile borte paa Vejen til Kiøbenhavn.

Noget fra Hovedstaden kom han forbi en smuk Gaard, hvor alting var nyt og kosteligt. 3 Ryttere sprængte i det samme ud af Gaarden og havde nær rebet Doctoren i Grøften; Hvem boer der? spurgde han en Tjener som kom bag efter: "Den riige Hr. Blunn, var Svaret; er hans Fornavn John?" "Ja!", er han hjemme?" "Det var ham der reed med 2 andre her over Vejen; han rører en Svedsux lit og om en Time er han her igjen.", Doctoren vilde dog oppebie denne Time og tage sit Middagsmad hos sin gamle Veffendter, lod sit Rudst kjøre ind paa Gaarden og gik op — Han sagde sit Vrende til Frue Blunn, hun bad ham sidde, udspurgde ham, forsikrede det vilde være hendes Mand kiert og saa fremdeles. Endelig kom Blunn med et forøget Selskab af 5 lystige Brødre, kjendte i Forstningen slet ikke Doctor Jacob, kunde ej huske de havde været Dnsbrødre, men bar Omsorg for at han skulde drikkes fuld ved Bordet. Et fornemt Buf og Forsikring om at være ham til Tjeneste, lod Jacob efter Bordet fornemme, at John Blunn havde Penge nok, og var ikke hans Jævnlig. Glad bad han Farvel og Blunn befalede 2 Tjenere, at følge ham ned til sin Vogn.

Sær naadigt, tænkte Jacob! og forlod med stor Glæde den pyntede Gaard.

Da han kjørte igjennem Kjøbenhavns Gade, holdt en Liigparade af Gården til. Helt ham i Vejen, han maatte altsaa holde stille, han stod af og fulgte Liget, for dog endnu at see en Liigparade.

Man ladede og ville føre; hvem begraver man? spurgte Jacob. "Bogtmester Stierr" svarede Graverkarlen ham. Al gode Gud! sukke de han og en kold Gysen klemte hans Hjerte sammen — Han ofrede sin Faders Minde de skyldige Lærere, sneg sig derfra og angrede sin Nysgjerrighed.

Uandeløs, med rystende Knæe, spærret Mund og bedrøvet Ansigt kom han til sin Moder, der stod hos en anden forklædt Dame — Iha! skreg hans Moder ved saa uventet at see ham, men løb ham dog strax i Møde og omfavnede ham — Jacob gjengjeldte det med at begræde sin Faders Død; men hans Dine bleve strax tørre igjen og han satte et forfærdet Ansigt op og rørnede mod Væggen. "Han besvimer Jomfrue" skreg Moderen. Al han besvimer, sukke Jomfruen. Han bar sig ad som en Kat man vil jage ud af et Episefammer, da Jomfruen nærmede sig ham med en Lugteslaske. Seer De da ej min Moder! hviskede han endelig, hvem der er herinde? den døde Bryggerdatter? — Marie?

Gud see i Naade til os! raser Du min gode Dreng? naar har hun været død?

„Alf hun var jo død for 2 Aar siden, da jeg kom fra Lejren. Min salig Fader fortalte mig det, da jeg spurgte om Bryggerens Marie.“

Saa bedrøvet som Mad. Stjerk var, kunne hun dog ej bare sig for at smile over denne Felttagelse — Din Fader har meent Bryggerens Tjenestepige Marie; hun døde den Gang du var ude; men Jomfrue Marie har aldrig været død, sagde hun.

Den levende Marie attesterede Madamens Ord, en sød og mild Smil jog en Rødme op i hendes Kinder; de unges Dine kastede Straaler mod hinanden og Jacob overbeviste sig snart om, at hun ikke henhørte til Spørgelserne.

Man fornægte det forrige Bekjendskab. Han fortalte sine Hændelser, og (hvorfor behøver jeg vidtløftig at fortælle det, som jeg i 3 Ord kan sige?) de elskede hinanden.

Raader og Ifke-Raader, Borgere, Studenter, Præster og Kavalérer bade daglig om hendes Haand: hun var fri: hendes Forældre gave hende selv Valget, og den fattige Doctor fik de øvrige ud, holdt Bryllup med hende og fik i Medgift 6 tusend Daler.

Med Triumf forlod han Staden med sin Brud, tog en rørende Afsked med sin grædende Moder og rejste hjem for at see til sin Frugthave.

Det var mig en let Sag at fortælle: at han fandt sine Væbner modne, Generalen levende, og Snap ude af sig selv af Glæde over hans Hjemkomst. Jeg kunde lægge til: at han levede det smukkeste Ægteskab med den smukkeste Kone, saite næstest Arme og Been i Leed, lægte andres Beens brud bedre end sit eget: og fremfor alt, at han altid med Munterhed kom til de Syge og naar han kom der, med Menneffelighed omgikkes dem, og gav dem saa meget Haab og saa faa og simple Medikamenter som han vel kunde. Men jeg behøver det ikke; thi han er bekiendt som en gyselig stor Doctor.

Han havde boet endeel Aar i dette Huus, da der en Middag kom en ganske aandeløs og temmelig galant Tjener ridende, der udbad sig, at han vilde forbinde hans Herres knuste Hoved. Doctoren kunne paa ingen Maade bringe Karlen til at sige Herrens Navn — skiondt han ikke gierne forbandt nogen uden at vide hvem han var, lod han sig dog ved Karlens vemodige Ansigt bevæge, da han fortalte ham, at Hestene vare løbne løbste med hans Herre og at Hovedet for det første var ganske ubrugbart. Patienten var lagt ind hos en Huusmand ved Landevejen, Hestene vare borte, Vognen splittet i en Snees Stykker, Tøjet saaret

over Marken og den syges Klæder vare revne itu; og han gispede som een der absolut skal døe.

Efterat Doctoren havde faaet hans Ansigt og Hoved ret vasket, syntes han at skulde vedkjende sig dette Ansigt og jo længere han saae, destomere syntes han, at det lignede John Blunns. Ifte destomindre lod han sig dog nøje med at tie imens han forbandt ham og sagde, da dette var fæet, under 4re Dine til Tjeneren: hør nu! hans Herre hedder John; det kan jeg see, hans Tilnavn er mig ligesaalet at sige; men siig mig under Tavsgheds Løfte hvordan han kommer her; det er een af mine Ungdoms Bekjendtere.

Om Tjeneren meente, at en Doctor ved at see inden i hans Hoved kunne læse hans Navn, det lader jeg være uafgiort; men han begyndte efter nogle Betænkninger, at fortælle saaledes:

”Min Herre hedder John Blunn, gid han hedde en anden Ting, saa havde vi ej nødig at ligge her paa alfare Beje med Stam og Spot. Men jeg har lovet alle dem, som have voldt os denne Ulykke, at jeg som en ærlig Karl skal erindre deres Ring ved første Lejlighed eller og bagtale dem saa længe, at man dog maae begynde at troe de ere Kjæltringer. Jeg er en Bondesøn, født paa det Gods som havde den smukkeste Forvalter, den bedste Herre og den meest menneskelige Ladefoged i hele Sjælland; min Moder vaskede for Forvalteren

og min Fader var foræret til et Regiment af Guds-
ejerens Formand. Jeg hedder S v e n d og kom
fra mit tolvte Aar af i Tjeneste hos Hr. Blun-
der var en forstræffelig riig Mand og boede næst
ved det Guds jeg var født paa. Dersom De har
kiendt min Herre i den Tid, saa veed De vel, at
han havde Penge som Græs, smæskede foradsi-
gelse, nette Bogne, 2 Tjenere, og mig at stifte i-
mellem, naar een af de andre vare i Forretninger;
Ellers var jeg meest en Art Løber og maatte løbe
ved Nat og Dag til Hovedstaden, ligesaavel naar
min Herre som naar Tjenerne og Tjenestepigerne be-
falede det; tilsidst lærte jeg at skrive og var hans
Haandsekretær. De veed vel og: at han havde
den dejligste Kone, der gik med de netteste Hand-
sker og de smukkeste Kjoler, og brugte 1 Lispund
Pudder hver Maaned.

"Ja vist! min kjære S v e n d! men saa videre!"

Og De veed vel og, at vi spiste Aspargesser i
Februari, grønne Erter i Marts, Kirsebær i April,
Stiltpadder naar Bestfaren kom hjem, og svøm-
mede i hede Bine og rare Løserer, fik ofte paa
Komoedie, trakteredes 2 Gange om Ugen, og at mit
Herre i den Tid havde saamange Fettere og Svog-
re og Slægtninger, at der ej kunne rummes fleer-
re ved et Gallabord. Alld denne Herlighed har nu
mistet sit Liv. I de sidste halvandet Aar har min
fædels Herre været i Klasse med de elendigste Men-

nestter. Gaarden, Haven, den smukke Rone, de
 smukke Heste, de forgylde Møbler, de 2 Tjene-
 re, de smukke Tjenestepiger ere borte; Gigt, Melan-
 kolie og et knust Hoved har han tilbage. Nogle
 Ubefatte som havde 3die Prioritet i min Herres Ej-
 endomme, bødte sig ind, at de ej stode ret sikre
 fordi de ej fik deres ordentlige Rente, og den havde
 de de faaet dobbelt, saasnart de bestemte Udtræk
 vare komne ud som min Herre altid spillede paa i Tal-
 lotteriet, disse Pengepugere sagde deres Penge op og
 forførte de Slyngler som havde anden Prioritet til
 at gjøre det samme. Kjøbmandsregninger, Wiin-
 tapperregninger, Skräder: Magter: og Bagerreg-
 ninger toge til at strige om Betaling igiennem nog-
 le suurseende Prokuratore, fort sagte: Fruen var
 nødt til at døe af Uergrelse og min Herre og jeg
 vare nødt til, at pakke det bedste Løj ind og reise
 om Ratten til Dresund. Hr. Blun efterlod sig
 en lille Memorial, hvori han bad Ratten forvalte
 Boen og antage ham for død. En gamme Bekjend-
 ter af min Herre, skaffede os en Baad til Sver-
 rig, da han foregav, han ville drikke Sund-
 hedsbrønden, og vi kom da til Sverrig som et
 Fristed.

Den uhyggelige har intet Fristed,
 siger min Herre vel tyve Gange om Dagen, og
 det er sandt. Hr. Blun maatte for at forslaae
 den tjedsommelige Tid spille hver Dag; thi Sverrig

gød han ikke læst, Selskaber mødede ham ikke, naar han ej selv kunde traktere, og spadserer kunde han ikke taale for sin Gigt. Det traf sig saa bandsat, at han altid tabte. Han sultede som en Hund for at undvære Spillepengene, mig lejede han ud til Verten, som lod mig grave, høste og kjøre Rejser, han ejede kun een Kjøle og det var endda en Fra^s; men endda tabte han — tilsidst ville ingen engang gjøre Spillepartie med ham. Han græmmede sig usigelig, dog blev han tilbuden en Tjeneste paa et Contoir; men havde nær pryglet den der tilbød ham det, og spurgte: om han troede, han var kommen til Landet for at besille noget. En Morgen da han kom hjem fra et Spilleselskab blev han meget syg, og maatte betale en Doctor for at sulste sig og give sig Slabberads ind i 3 Maaneder. Det bedste ved denne Sygdom var, at han blev fri for sin Gigt.

Da han kom op og kunne gaae eene, holdt han et ordentlig Statsraad med mig om hvad vi havde at gjøre, da han spør paa: at han ved denne Levemaade om et Aar ej ville være i Stand til at betale en Smørgaas, siden meere.*) Mit Forslag gik ud paa at kjøbe en Bondegård, hvorpaa jeg tilbød mig at være Uolskarl, da han saa kunne dyrke Haven og agere Muurmester naar Væggene

*) Saa kalder man et simpelt Smørrebrød i Sverrig.

ville falde ned. For dette Forslag blev mig strax betalt et svært Drestigen med Løfte om flere, og jeg indsaae da og strax, at det var for gemeent et Forslag jeg havde hittet paa.

Nej Døsmer! sagde han, jeg vil skrive en Bog. Man kan tiene Penge som Sand, naar man har god Afstræk. Han sad nu og krummede sig som en Ostmide i gte Dage og fik to Ark skrevne. Jeg fik det Vrende, at bringe dem til en Bogtrykker og høre hvad han ville give for en Bog fuld af saadanne Ark. Bogtrykkeren læste dem, smilede, lovede mig dem igien og forsikrede, at han ikke torde besfatte sig med denne Ting, dels fordi han ej forstod det halve af den, og dels fordi det han forstod var skrevet i de Toner som *F i f a k e n* eller *Rigsraaderne* gierne fik i Commission at slaae ihjel. Min Herre blev vred paa alle Bogtrykkere i Europa, Asia, Afrika og Amerika og bandte paa, at 10 saadanne Ark kunne vælte 10 Monarkier og gjøre 100 Millioner til de lykkeligste Menneſker. At de indeholdt Sandheder, som aldrig nogen Skribent i Sverrig, Skaane, Halland, Bleking endnu udfældte — Jeg forsikrede det var rigtigt og puttede Manuskriftet under Ljekjedslen, da vi intet tørt Brænd havde at kaage vor Kasse ved.

Hvordan de forhærdede Menneſker i Danmark fik udlustet vort Opholdssted, veed jeg ikke; men de maae dog have god Underretning om vor Beh

befindende; thi nogen Tid derefter bragte Posten
 os hver Dag skammelige Breve fra dem, Reg-
 ninger indpakkede i mangfoldige Makulaturark
 og saadant mere, saa Hr. Blun ej tilsidst fandt
 sin Regning ved at indløse dem: Han blev een Dag
 efter den anden ærgeligere paa alle de nordlige
 Lande og forsikrede mig vel tredive Gange om Da-
 gen: at der var ikke et værre Sted at leve paa end
 Jorden. Jeg forsikrede, at den nærværende Jord
 ikke duede meget; men at den dog var god, da vi i
 Sjælland spiste Asparagus i Februar, Erter i Marts,
 havde smækkede Heste, Skildpadder og saamange
 Slægtninge som neppe kunne faae Rum ved et
 Gallabord. Ak, min kjære Svend! sagde min Her-
 re! Det er netop disse Uhyrer der have gjort mig
 uhykkelig: de have forført mig til Spil: de have
 lært mig spise Skildpadder, at forlange Asparagus
 og Erter i Utide: de have tømmet min Viintjelder,
 forført mig til unyttig Pragt, og min salig Kone
 til ej at tænke paa sit Huus; men desmere paa
 sine Baller, og sine superbe Handsker og snevre
 Liv — For deres Skyld er jeg en ruineret Mand —
 og alle disse Bester, som kun vare Mennesker saa
 længe de sadde ved et Gallabord vare Fanden ikke
 min Familie; i det mindste ej saa nær, at de burde
 spise Skildpadder ved mit Gallabord eller sue
 Asparagus og Erter i Utide. De fleeste vare saa
 langt ude i Svogerskab med min Farbroder og

min Moders Halvsøster, at jeg aldrig behøvede at give dem et Maaltid Mad. Seer du om nogen af dem sender mig saameget som en grønt Erte, nu da jeg er i den Stand at jeg ej kan lade dem forspise sig ved mit Gallabord — O min gode Svend, du kan troe den er en Nar som holder et Gallabord, naar han veed han tilfidsi maae spise Smør gaas i Everrig. " Saaledes taledes min Herre og lod sig falde tilbage i sin Kænestol og befalede mig at pudse hans Pistoler. Jeg gjorde det, og hans Dine beffuede dem overalt og hans Fingre prøvede Hanerne. Endelig sagde han: Svend gaae nu ud at spadserere med Din Kjereste og vær her om et Par Timers Tid igjen.

De veed vel Hr. Doctor! at man nødig forlader en melankolsk Herre i Selskab med to pudsede Pistoler, især naar man kan gjette han vil skyde til Maals til sin egen Hjerne med dem, maastee kan en troe Tjener dog være ham til Hjælp, eller og siden fortryde, at han ej var tilstæde førend den graadige Skifteret satte sit Segl for Boen; som sagt, der kan møde alle Slags — Jeg sagde derfor ndmyg ja — men forstak mig dog et Skjerm bret i den yderste Stue for at være ved Haanden.

"Doct. Ja, ja! naar Skuddet var gaaet af."

Bevares! Nej jeg vilde kun høre hvordan han ville tale inden han spændte Hanen op og imens han ladede, og naar han var allernærmest ved Ulyk-

ten, da ville jeg falde for hans Fodder og bede ham bide en 14 Dage endnu.

Nu begyndte han at tale meget venstabelig med Ruglerne og talte tillige meget rørende om sine salige Forældre, som han havde fortørnet — endelig taug han, fløjtede, og gik med stærke Skridt op og ned i Bærelset. Min Moder har fortalt mig, at det ej er gode Tegne, naar Folk fløjter og at den slemme Vind gjerne er tilstæde hvor denne Musik føres op — og min Herre har lært mig: at det ved alting kommer an paa Udspillet i denne Verden. Jeg troede det altsaa var min Pligt at spille ud, og da han svankede allerstærkest op og ned i Kammeret, væltede jeg Skjermbrættet om paa Gulvet i den anden Stue, der gav et hæffeligt Rabalder, og løb ind af Døren til ham, faldt paa Knæe for ham og rev ham Pistolen af Haanden. Min Herre, blev saa hvid som en Pindselillie, og spurgte om Fanden gik i Stuen, jeg sagde paa Timen ja; thi jeg har hørt: at de der altid talder paa Døden og Fanden, ønske mindst deres Komme, og min Herre havde fra Siælland af bragt den Vane med sig at bande græffelig til hverandet Ord han sagde og han stod slet ikke tilbage heller deri, siden vi kom til Sverrig. Nu bad jeg ham med Taarene i Øjnene, at han dog ville tænke paa hans arme Sjæl,

som han fortilig ville stille fra Kroppen, og lade dette gruelige Forsæt gaae ind igjen.

Du har Ret Svend, sagde han ganske alvorlig; at sende selv sin Sjæl bort fra Jorden, det er ikke klogere end at spise Asparges og Erter før Livet? hvem veed hvor umoden den endnu er? Erter og Asparges veed jeg smage ikke bedst naar de drives. Jeg vil altsaa bide endnu i nogle Dage, for at see, om der ej kan vaagne en Lykke der seer en Samle bedre end den vi har.

Jeg saae nok, at det Sted hvor man eengang har faaet Lyst til at flyde sig, maae ej være os det behageligste i Verden, og foreslog derfor min Herre strax at forlade Landet. Efter nogen Grublen, Banden og Spadseren, trak han endelig et pialter Landkort frem og undersøgte den nærmeste Vej han ville tage ved sin Afreise fra de nordlige Lande. Ja Svend sagde han endelig, det er bestemt. Vi rejse til Hamborg og derfra immer Sønder paa. Det blev virkelig Alvor. Bort Løssøre var snart gjort i Penge og de hele Penge og Pretioser som salig Fruen døde for tilig fra, toge vi med in Natura, da det gjør saadan Ofsigt at sælge det hvor man er kjendt. Vi rejste bort om Natten uden at tage Afsked, for ej at bedrøve vore svenske Venner, der mueligt ville haat mange Ting imod vor Afreise. Vi kjøbte en Kurvebogn i Sjælland, som nu er i hundrede Stykker og et Par

Krifter der have knust mit Herres Hoved, og have haft den Fornøjelse i de fleste sjællandske Vertshuse at faae suurt Øll, svæden Brændeviin, muggen og daarligt Brød, Lammekjød med Spie paa, fort sagt: intet som smagte min Herre."

Doctor Jacob takkede Svend for god Besked, og sagde ind til Patienten, der var ganske roffet i Hovedet, af de mange Knups det havde faaet, og bad ham om at være rolig og drikke flittig affiet Suppe. Blunns Dine tindrede og sæstede sig paa Doctoren, som om han kunde kjende ham; men han kunne ej samle det han vilde sige — og Jacob skyndte sig bort, for ej at volde ham nogen stærk Ansprændelse — Svend indløste de Stykker af Kurvebogen som Bønderne bragte om Efiermidbagen til ham, og havde meget travlt med at passe dem sammen igjen.

Blunn maatte holde Sengen i nogle Dage, saa der var god Tid til at samle Vognen — Da hans Feber var forbi og hans Hoved istand til at gaae paa Arbejde igjen, begyndte han at kjende Doctor Jacob, og vilde have sluttet ham i sine Arme. Hr. Blunn! sagde Doctoren, det er mig kjert at have lagt mit universal Plaster paa Deres hullede Hoved, gav ham Haanden og vilde ikke bukke sig for at blive omarmet. Han hufkede endnu grant den Støvhed hvormed John modtog ham paa sin Gaard og at han ej sagde Du til ham den Gang

og nu holdt han det derfor for sin Pligt at lappe hans Hoved, men forresten intet videre have med ham at bestille.

Min bedste Ven! sagde John og ville have grædt af Glæde, dersom Jacob havde tilladt det; men han forbød ham strengt al heftig Glæde og Sorg, saalænge Universalplasteret laae paa 10 Hul-
ler i hans Hoved.

Da han endelig kom saavidt, at han kunne taale at græde og lee, indfandt Jacob sig hos ham og erklærede hans Hoved for brugbart og fattede de arresterede Videnskaber paa fri Fod igjen. Hvormaget skylder jeg Dig? spurgde Blunn.

Intet, svarede Doctoren. Men vil De endelig bliide herfor De intet skylder mig; saa er det fordi jeg ved denne Kur haaber at have betalt den Mid-
dagsmad De var saa artig at give mig, da jeg besøgte Dem paa Deres Slot i Sjælland.

Blunn blev rød af Undseelse, og ville und-
skyldte sig og sige Du til ham; Doctoren greb til Døren og det var et artig Optrin at see den eene der ville nøde sit Venskab bort og den anden der paa ingen Maade ville modtage det. Endelig bøde de hinanden Farvel og trykkede hverandres Hænder.

Jacob fortalte sin Kone denne artige Afskæd og de spøgede ofte over denne Hr. John — Det er et sært Menneske, sagde han: Han er, naar

det gaaer ham vel, ligesom den der spiser revet
 Allebrød og som bestandig slækker sig om Munden;
 han har saa travlt med at fortælle, at han lod
 gjerne alle sine Venner sidde i et Gadekøjer til Hal-
 sen ifald han vidste de vilde forstyrre hans Rydel-
 ser — og da er Verden ham tilpas; naar det der-
 imod gaaer ham ilde, som han siger, saa bærer
 han sig ad som een der spiser revet Ost paa Smør-
 rebrod; han viser Lænder ved hver Vid han faaer,
 og troer Verden er fuld af Dgler og Basilisker,
 af Kjeltringer og Slynkler, der alle have megen
 Uimage med at forjure hans Dage. Ja, ja! han
 er et levende Murmeldyr.

Nogen Tid efter saae Jacob ham at være død
 i de tydske Aviser og siden talte han ikke mere
 om ham; thi han talte ikke gjerne Ondt om de
 Døde.

Madame Vipstjert var ikke saa høflig at
 faae Børn i de første 6 Aar af deres Ægteskab,
 men desto gladere blev hun, da hun i det 7de Aar
 var frugtsommelig. Den der har været bestæet i
 denne Længsel, kan bedst selv vide hvor glad Doc-
 toren og hans Marie vare, samt alle de Spidser
 de maatte høre af Naboerne, fordi det vaerede saa
 længe. Marie fødte en velstabt Dreng og Doc-
 toren fik den 4de Uge meget travlt med at byde Ge-
 neralinden til at bære ham, Frue Donnerberg til
 at staae hos, og Generalen, Lieutenanten, Don-

nerberg og Vermeland til Faddere. Disse 3 Partier vare hver paa sin Side i 3 Dage meget beskæftigede med at faae Stads gjort istand: 4re Skrædere syede nye Klæder til de 4re Mandsskædere i 4re forskjellige Hjørner af Sognet: 4re Syepiger skar, forskar, syede, sprækkede op, gjorde om, prøvede, persede, strøg, sang og sov over at faae Hovedtøjer og Kjoler istand til Damerne. Mangen Kop Kaffe blev drukket, og mangen Draabe deraf spildt paa Siltetøjet, ligesom Mandsskræderne paa deres Side ikke forsømte at sætte Pletter paa Mandsskædernes Galsdragter, indtil hver paa sin Side endelig bleve færdige i Time førend man skulle have Klæderne paa.

Marie gif i Kirke tilligemed Barnet, og efterlod sin Mand ved Knaset, Syltetøjet og Likørerne og 3 snabsede Kvinder i Kjøkkenet, som stode under Commandoen af een fra nærmeste Præstegaard laant Jomfrue, der kunne see paa en Prik naar en Ragedes var løftet, en Steg brændt og et Ørebryst mørt nok. Doctoren gif i Stuen og rangerede Makroner, Høvlspaaner, Plesker, Peberfager og Glassterne med de fine Brændeviine i, da der med eet drev saadan en svæden Lugt i hans Næse, at han useilbarlig troede der var gaaet Ild i een af de kogende Mameseller. Han betynde sig allerede med at fordrive denne onde Lugt med frisk Lust og Rosenvand, da den laante Jomfrue

kom tudende ind til ham og fortalte ham, det var ilde fat.

”Hvad Jomfrue! hvordan? ilde fat? hvad er ilde fat?” spurgde Doctoren.

Alt Herre Gemini! der er Ildløs.

”Saa, aa! ja det kommer af Brændet er for tørt” sagde han og sprang ud for at see om Raad, Luen slog ham lige i Ansigtet og Røgen veltede ind paa hans lyse Barselsjole, da han ville ud i Bryggeriet. Det var ganske alvorlig Ildløs; det knagede og bragede allerede i Bjelkerne, Loftet dundrede og Taget begyndte at smittes af Ilden. Alle Tøserne stode raadvilde og tørte Øjnene — Doctoren brugte en slem Mund paa dem, og befalede dem, at redde Potter, Gryder og Kasseroller. Sæt dem ned i Lysthuset sagde han, at Fadderne dog ej skal rejse fastende herfra. Selv hjergede han hvad han kunde af Drikkevarerne, pakkede sit Sølvtøj og Sengeklæder i Tager og smed det ud i Haven; han var i Begreb med at faae sit Skatol ud af Døren da Enden af Huset saldt, og Stumperne havde nær knuset baade ham og Skatollet.

Jmens Huset var allerbedst i Brand, kom Ræterne fra Kirken med Barselskadsen — Der blev en Lamenteren, en Hylen, en Beflagen, en Forundren, en Seen uden Ende; Doctoren paastod bestandig, det kom af Brændet var for tørt, og at

de havde formeget deraf. Han trøstede sin bedrøvede Marie med disse Ord "gode, kjære Kone! grød ikke! det er ikke halv saa slemt, som naar der gaaer Ild i et Storsejl og en Takkelase til Skibs og man ej har Been at redde sig paa, eller som at logere paa en Klippe en Nat over med et pialtet Been efterat man er svømmet i Vand som en vaad Hund.," Han sørgede nu for, at Selskabet gik ind i Lyshuset og fik rettet an for dem af den bjergede Mad — Enhver fortalte alle de Huse og Gaarde han havde see. brænde, og man blev eenig om, at Ilden havde en overordentlig stærk Kraft. Om Aftenen sad Doctoren i sin forhen hvide nu askefarvede Stadsstjole paa sin Nødding, saae paa de hvide og her endnu levende Brænde, røgte sig en Pipe Tobak og fortalte Lieutenanten og Donnerberg: at han var ret glad over hans Kone ej var hjemme da det brændte, da hun ville blevet meget mismodig, han paastod først og sidst at Brændet havde været for tørt som Løserne havde spret med — og at de ej havde forstaaet at lægge lit nok til Ilden. Det var langt fra at man hørte ham klage over at Huset var brændt: Han ansaae det naturligt for en Virkning af meget tørt Brænde og bedrøvede noget ham, var det et Par skjønne Gravenstenercæbletræer, hvis Grene Ilden havde slirket alt for meget paa. I 8 Aar har jeg ønsket, at mit Hus laae 36 Tommer østligere,

sagde han endelig, og da var hele Huset i Bejend; nu kan da det Dnske blive opfyldt.

Denne Dag endte sig: Generalinden tog Madame Bip stieret og hendes Søn hjem med; Doctoren lavede sig selv en Seng i sit Vognskuur af Faddingen af en gammel Vogn, og næste Morgen begyndte han alt at slæbe Lømmer og Gruus bort fra Hunspladsen — Lieutnanten og Donnerberg sendte ham Lømmerfolk og Handtlangere over samme Morgen; Generalens Teglsbrænder fik Ordre at lukke op for sin Rigdom af Muursteen og Bønderne tjørte nogle Tusende af disse røde Personer til Doctoren; thi Generalen kunne ej lide Ildbrand og ville derfor at Huset skulde grundmøres. Alle de fattige Bønder, som Jacob havde kureret og givet Medicamenter; alle andre af de rigere, som vidste med sig selv, at de havde uden Bederlag hentet Raad og Draaber hos ham, eller hvis Arme, Been, Fingre, Kravebeen, Hoveder og Krop han havde gjort heele, naar de havde været istykker, indfandt sig nu ganske ordentlig, nogle med Lam, nogle med gamle Haner, nogle med unge Høns, nogle med W_3 , nogle med Smør, nogle med Fiske, og nogle med Hænder for at arbejde for ham. Ved saamegen Hjælp, ved Jacobs eget slittige Tilsyn, kunde Huset snart skjønnere trine frem af sin Afke, og bles efter Dnske

flyttet de 36 Sommer tilbage mod Østen, hvorved Huset's Beboere vandt betydeligt; thi derved fandt man, ved at grave en ny Jordkjelder, en hyppelig Vandaare, som de trængte meget til, da de før maatte hente alt deres Vand ved en Bæk et Par hundrede Skridt derfra i Skoven.

Jeg behøver ikke at forsikre vidtløftig, at Parret i Huset levede et behageligt Liv; hvor kunde det andet være? Marie var Gudheden selv; hun elskede sin Mand og sit Barn, sit Huus, og sine Forretninger med Varme, og sig selv med Naade. Doctor Jacob dyrkede sin Have med Lyst, saae Træerne mislykkes med forsøget Villie til at plante nye igjen, saae Ormene æde hans Raal og Løg uden at knurre, saae Nelden og Skræppen at gøele den unge Rod uden at forbande dem, og stiftede forresten saavel blant Nelder og Skræpper som blant syge Mennesker det meste Gode og det mindste Onde han kunde; træt efter Graven, Skuffen, Saaen eller Riven modtog Marie ham i venlige Arme; han læste kun Bisald i hendes lyse Dje og uskyldige Huusglæder dandsede daglig omkring dem. De boede mellem 3 Familier som ville tale med dem med usorøstet Vensteb, hvoraf den eene ikke misundte den anden Noget: hvoraf den eene ikke fortalte forargeligt Nytt eller elendigt Glæder om den anden; kort sagt: de udgjorde en lille Verden, en Republik, hvor Munterhed og Oprigtighed ej

blev forjaget ved Moder, dræbende Etikette eller fordrejede Ansigter.

Uasfbrudt vaerede denne Lykke i 10 Aar, da deres eneste Søn blev syg og — døde. Marie's Hjer var ikke klart mere, Doctoren savnede hvert Hjer: blit Drengen; men bar dog sin Sorg bedre end Marie, som den ganske nedbøjede: I et halvt Aar stred hun med mange smaae Sygdomme, men Sindets blev uhelbredet: hun græmmede sig: hendes Hums blev hende gammelt, hendes Mand hende for munter, og under en stille men haard Kamp, forsvandt hun af Jorden.

Doctor Jacob følte alt for vel sit Tab: ukjendte Fængsler bemærkede sig hans hele Væsen: han fandt intet behageligt Punkt at fæste sit Hjer eller sin Tanke paa; hvert Værelse blev ham tjeedsomt og hvert Træ i hans Have syntes for ham at være en sørgende Cypresse. Han saae ikke Liv i Planten meere, han glædte sig ikke som før over den ukjendte Kraft det uanseelige Træforn har til at saae Liv i den døde og kolde Jord; hans Løvhytte blev ham et Fængsel og hans Ensomhed ham en Trældom.

Hans Venner sørgede med ham: men forglemte derover ikke at sørge for de levende mere end for de døde og foreslog ham enten et andet Opholdssted, eller at reise en Tur. Han valgte det sidste og Lieutenanten og hans Frue toge ham med

sig og besøgte adskillige Familievenner de havde i
 det hollsteenske. Det fremmede, de nye Gjenstande,
 den mildere Himmelegn, de romantiske Skove,
 de smukke Landsbyer, som for de frugtbare Jor-
 ders Skuld have slittige og raske Arbejdere, satte
 hans Sjæl i saadan en god Stemning, at han vel
 ikke forglemte sit Tab, men fandt det rigtigst at
 taale det. Alt havde de været i denne Provinds i
 en 3 Uger, da de kom til en Kjøbstad hvor der var
 et stort Marked og hvor enhver, der paastod at væ-
 re noget, havde saa gode Tanker om sig selv og sit
 Land, at de hellig forsikrede, at der Norden for de-
 res Bye og til Skagen ikke var andet end en affry-
 elig Ørk, beboet af Mennefsklodser, der hverken
 havde Vid eller Forstand, Levemaade eller Snak-
 tetøj, Begreb eller sund Sands, Moder eller Pud-
 der, Journaler eller Uviser, uden det man af syn-
 derlig Naade og Barmhjertighed sendte dem derfra
 med den agende Post, eller ved anden Lejlighed.
 Med Forundring saae dog Doctoren Markedet
 propfuldt af Bierfiedlere, Tastenspillere, Spaar-
 mænd, Mirakelmænd, Quaksalvere og Bindma-
 gere, der alle lode til at befinde sig vel og have en-
 skelig Afræk, og hvoraf maaske nogle Dosiner bag-
 efter ville have den Godhed, at besøge Barbarer-
 ne derfra og til Skagen; han ville, hvis det havde
 været Umagen værd, let overbeviist Indbyggerne
 i Byen om, at man der ikke fornam til saa stort

et Hexerie eller Lybning, naar man fandt Behag i at give sine Styvere bort for saadanne elendige Ting; men han bedømte alting fra en god Side og meente, at enhver har sit Publikum, og at ovenstaaende Paastand var sagt figurlig eller som Poeten siger:

Bed hele Verden, notabene!

Poeter to tre gode Venner mene.

Og lod det passere, som noget der absolut var nødvendigt.

Blandt de Dagdrivere og travle Mennesker, som for en Styver pro Persona gierne skulde have hængt sig ved Beenene og sunget en Arie for det nysgierrige og højsærede Publikum, saa han og Lieutnanten ofte et lille Selskab der havde 3 forskjellige Afdelinger: den første lod 2 Bjørne danses og viiste forskjellige Slags Ubefatte; naar Bjørnene for Hede og Støv ej kunne gaae længere paa Bagbenene, saa kom der paa deres Theater den anden Afdeling frem, som bestod af en Mand i en Guckfaste, (en lille snever Værredsbod) der lod adskillige Officerer, Kjøbmænd og lærde Herrer komme i Selskab med Fanden, indgaae Accort med ham, og tilsidst blive slæbt ned af ham til Afgrunden efter mange Mørbankelser og Drefsen af hans Klær. Ovenpaa alt dette hørte man en forfærdelig Sang og Latter, omtrent som den en fortørnet Flok Stær der stemmer op, naar man har revet deres Reder.

ned — Endelig kom Touren ogsaa til Fanden og en Diæblegeneral, der lignede en Bjørn og en Odder paa een Gang, rev denne langnæsedde Rjeltring ihjel og smed ham ned i sit Rige. Den tredie Afdeling bestod af en skiden Løs i Drengeshabit der breed og drejede sin Krop i de affhyeligste Directioner, imens hun enten stod paa Hovedet eller paa Hænderne, hun blev akkompagneret og båret af en Dreng der aad Kampesten og en gammel Jøde der i bare Been løb paa gloende Jern. En gammel tandløs Kjelling, som i Trængselstiden i Sibe vist havde bleven stegt som en Høxe for hendes Udseende, folgte mellem Acterne, Gratias Probatum, Harlemmerdraaber, Wunderbar Essents, Mirakelplaster og Laxeerpiller til Tilskuerne.

Doctoren havde meere end een Gang seet denne Klubs Gøglerier, da det bestandig kom ham for: at han skulde bekymre sig om dem — Som han een Gang stod ved Bjørnedansen gav han meer end sædvanlig Agt paa den Mand der slog paa Bjørnens trommen, som snarere sov end trommede, eller som rettere sagt trommede mens han sov, og den lange sufficante Karl der dansede med Stokken for ved Bjørnen — Det kom ham for, at han havde seet disse Ansigter før, endstjøndt det var umueligt at han skulde kiende de Folk, der ventelig kun havde strøffet Italien og Tydskland igjennem. Da den

soelstegte Dandssemester var færdig, gav derfor Doctoren sig i Samtale med ham, og spurgte ham hvad Landsmand han var. Karlen gjorde store Øjne da han saa ham, smilede, stirrede paa ham og spurgde ham med kjendelig Deeltagelse om han ej var en dansk Doctor? "Jo!" Min Gud! det er uden Tvivl Dem, som lappede min gamle Herres knuste Hoved i Jylland, da hans Heste havde løbet løbske?

"Hedder Du Svend?"

Alf ja! naadige Herre! det er den selvsamme Svend som. — ja! nu er det nok en Gte eller 9 Aar siden — kom med Hr. Blum dengang fra Sverrig. Alf! De maae troe vi har prøvet Verden siden — Den arme Svend har faaet smalt Traktement siden De saa ham sidst.

Kan Du i Aften faae Tilladelse at besøge mig, og fortælle mig Dine Eventyrer; saa skal Aftensmad og en Glaske Viin være til Din Tjeneste, sagde Doctoren.

"Alf ja! bedste Her Doctor" sagde Svends Øjne, Mund og Mave paa eengang.

Doctoren forlod Trængselen for at bestille Aftensmaden; Lieutnanten blev inviteret til at høre paa Svends Fortælling, og han begyndte, efterat have udbedet sig af visse trængende Marsager Maden først, saaledes:

»Da vi forlod Dem sidst Hr. Doctor, reiste
 vi lige til Hamborg. En besynderlig Travlhed
 herskede der i alle Ting. Hr. Blum holdt det
 for nødvendigt: at han og havde noget at bestille,
 og begyndte til den Ende ret alvorlig at udregne
 Maaden at sprænge alle Lotterier paa. Da han
 havde Regningen allerbedst istand, befandt han:
 at der vilde høre nogle Tønder Guld til saadan en
 Heltegjerning og at det endda var den sidste Ting
 man kunne haabe der skeete i denne ravgale Ver-
 den. Han lærte og noget Tydsk og Fransk af en
 Landløber, som stjal alle hans Kommetørklæder og
 Manskjietkjorter fra ham og derpaa ikke lod sig see
 meere. Dersom min Herre turde kommet til Dan-
 mark igien, saa havde han havt en ønskelig Leiligh-
 hed til at blive en riig Mand. Hvilke Procenter
 kunne han ikke have vundet paa tyndt, grovt, u-
 ægte og med Stibelse vel forsynet Klæde og Rattur-
 ner, som man kunne faae her for Skamkjøb og
 gjerne have solgt for prægtige Vahre i sit kjære Fæ-
 dreneland; men De veed vel han turde ikke— Han
 besluttede altsaa paa Baroners Bids, at rejse, da
 han havde hørt man i det vestfalske og belgiske kun-
 ne kjøbe herligt Lærret, naar en Landløber havde
 stjaalet det man før havde havt. Vi reiste den e-
 vige Reisen og bleve saa forstødte og siegte af Svæl-
 og Bind, at vi nær havde frepeert. Naar vi flaa-
 gede derover, saa loe man os ud og spurgte hvor:

for vi ikke gif naar Bejen var flem? Endelig overtalte jeg Hr. Blunn til at gaae 2 a 3 Mile daglig og det gif got: men naar vi saa vare trætte og ville kjøre, saa forhjoede vi os gierne og da spurgte man os, hvi kjører I ikke og lader være at gaae Eder varme og blive kolde? Lad os gaae bestandig, sagde jeg til min Herre og lægge Lærrederne af underveis, saa kan de jo gaae til Skibs til Hamborg. Du er et Fæe, svarede min Herre, og vi kom til Mayns. Der var en meget finck Baron i det Vertshuus vi toge ind i, der forsikrede os: at det var moersommere at rejse 4 end 2, og tilbød min Herre fri Rejse giennem Franfrig, Schweits og Italien. Dette Tilbud var værdt at laane Drer til. Han var tillige saa artig, at forvare min Herres fine Lærreder og mærkede dem med sit eget Mavn, og gav sin Sekretær dem i Forvaring til nærmere Drdre. "Sær vel! svarte Sekretæren og tegnede Kasserne op." Og paa det De ej skal troe jeg vil tage Dem ved Næsen Hr. v. Blunn; saa tag der 100 Louisdorer i Forvaring saalænge af mine, til vi finder Kasserne rigtige.

Aa! Bagatel Hr. Baron, svarede Blunn og vilde ej tage dem. Som jeg siger, svarte Baronen — og vi rejste bort i Kareth. I Vognen fortalte Baron Klingbeutel om de mange Lønnder Guld der laae paa hans Loster, om de Rosiner der groede i hans Bønders Næse, om de

Skibsladninger Viine han aarlig kunne afhænde,
 og om det Smør og de Osse, som hans Frue Ba-
 ronesse saa got som gav hele Læsser bort af aarlig;
 min Herre forundrede sig derover, og jeg og en
 Tjener af Baronens sov ind derved. Overalt
 trakterede Baronen, betalte og pralede. Paa hiin
 Side Strasburg gif han og min Herre noget efter
 Vognen i en Skov, jeg og Baronens Tjener vare
 et Stykke i Forvejen i Vognen. De talte sammen
 om Pengemangel. Mangler De? spurgte Baro-
 nen — Hr. Blum kunde ikke nægte det. Jeg har
 Penge, sagde den prægtige Baron, hele Ruffer-
 ter fulde — tag! forlang! men imellem os sagt,
 er det lutter falske Penge, som jeg har forskrevet
 fra Fabrikken i Engelland — De kan saae alle Lan-
 des klingende Myndter og Bankofedler fortræffe-
 lig gjorte, for en Slit; eller 16, 20, 30 Procent
 for at affætte dem — "Og om man bliver opdaget
 eller grebet med dem Hr. Baron, hvad koster det da?,,
 Det skal jeg sige Dem: I Tydskland vil man radbræk-
 te Dem; i Frankrig halsbugge Dem; i Italien arre-
 stere Dem under Jorden, i Spanien stige Dem ved
 en langsom Ild, i Tyrkiet sætte Dem levende paa
 Epid, i Engelland hænge Dem i got Selskab, i
 Rusland give Dem Knut og jage Dem til Sibe-
 rien, og i alle kristelige Stater i det mindste lade
 Dem gaae i Slaveriet Deres Livstid.,, Nej Hr.
 Baron! saa takker jeg for Tilbuddet; det er alt

formange Omstændigheder, for at miste sit Liv. „
 Dø! skreg Baronen, jeg hører du kunne være
 istand til at give mig an for min Gødhed; du skal
 uden Omstændighed døe, og i det samme puttede
 han en Kaardestlinge skjult i en Stof i min Herre
 lige til Skæftet, løb fra ham, og kom aandeløs
 til Vognen og bad mig at hjælpe min Herre til Ret-
 te, da han var syg. Jeg løb alt hvad jeg kunde
 og fandt ham liggende i Skoven paa Landevejen
 med dette Lærkespid i Livet. Jeg trak det ud og
 kjendte det var en Foræring fra Baronen. Saa-
 dan en Skurk er der ikke til i det hellige romerske
 Rige tænkte jeg og bad til Himlen, at denne in-
 fame Kanallie med det første tilbørlig maatte blive
 hængt, drog Klingen ud og forbandt ham det bed-
 ste jeg kunne. Da jeg laae og bukiede mig over
 ham, kom en Munk stoffende med en Pose fuld Sø-
 de — Alt Jesus Marie! skreg han, hvad gjør
 du? Morder?

Ærværdige Fader, svarte jeg, jeg er kun en
 Tjener der forbinder sin myrdede Herre.

„Er du betænkt paa at blive raddræffet fra
 neden af? spurgte han, siden du staar her og for-
 binder? hvi løber du ikke din Vej fra den Døde?
 dersom nogen seer det, er du vis paa at følge ef-
 ter ham til Skjærsilden.

Jeg fortalte ham i Hast, hvem der havde gjort
 det og forsikrede ham, at hvorken jeg eller den Døde

havde Bærdie hos os for 1 Gylde; Saa jeg ikke engang vidste hvormed jeg skulde faae ham begravet.

“Begravet,, sagde han; tænker du da man begraver en Rjetter, der aldrig bad sin Rosenfrands, og som ikke ejer en Gylde? Jeg meente jo, og han Nej! Imens vi disputerede herom, begyndte den Døde at gispe — og nu begyndte der dog at leve saamegen Menneskelighed op i Munken, at han hentede en Saarlæge og et Par Karle som bare min Herre i Huus.

Kirurgen soer paa at Larmhinden var lædeert, Milten stikken igjennem og Leveren kommen $\frac{2}{3}$ Tomme af sit rette Sted, men at han dog skulde skaffe ham istand igjen. Da ingen af os havde fuldt 1 Gylde, efterdi Baronens havde vor Ruffert i sin Kæse med 100 falske Louisdorer i, saa tilbød jeg Kirurgen min Herres Uhr, Ring og Erme-knapper i Betaling for Kuren. Dermed var han fornøjet og i 3 Uger blev han istand til at gaa med mig igjen. Jeg tjente, imens han var syg, Foden til os begge, ved at grave i Kirurgens Have og rense hans Rendessteen. Den Morgen vi lavede os til at gaa bort med tomme Lommer, forærede Kirurgen min Herre 200 Gylde med disse Ord: “Der er Deres Uhr, Ringen og Knapperne gjort i Penge, De behøver hverken Uhr eller Ring for at gaa hjem, og jeg vil intet have for min Kur,, han sagde det med vaade Øjne, unddrog sig fra vor

Tak ved at lukke sin Dør hastig i, og saalænge vi kunde øjne tilbage, bød han os Farvel med Fingeren. Den Mand maade have Penge, sagde Hr. Blunn; jeg sagde: han har et got Hjerter. Vi besluttede at rejse til Bourdeaux eller en anden fransk Søestad for at tjene paa Koffardieskibene eller Kystfarerne som Kahytsskrivere. En Franskmand foreskrev os vi skulde gaae til Marseille og takke ham got. Efter megen Qvide, Gult og Tørst kom vi der. Vi toge Hyre hos en Venetianer, der indgik alle muelige Bilskaar. Da vi gik under Sejl, mærkede vi først, at han havde kun 2 Matroser. Vi troede vi skulde skrive vore Tingre baade krumme og skjeve, men han kommanderede os til Spillet eller Takkelen. Det er ingen Afford, Hr. Kaptain! sagde vi, og han lod hver af os give 24 Drag af en forsvaerlig Tamp, og gav os ingen Brændeviin $1\frac{1}{2}$ Dag. Han løb ind til Livorno og vi to Erfahytskrivere vare yderlig forlegne for at sulte ihjel uden hans Hjelp. I en Krambod nær ved et Berthuus hvor vi gik ind, hørte vi en Matros tale dansk. Det var som om vi havde hørt en Engels Stemme. Vi aabenbarede ham vore Elendigheder og han fulgte med os til Konsulen. Han gav os Passer og raadede os at gaae igjennem Mayland og Østerrig det snarreste mueligt. Nogle faa Rejsepenge ledsagede hans Farvel. Vi kom i Selskab med nogle Italianere, der gik om med Kob-

berstykker og Søbefugler og de lejede min Kys-
 igjennem Mayland, og holdte mig med Fortæring,
 fordi jeg skulle bære deres tunge Papirspakker.
 Min arme Herre var nær ved at spise sine egne
 Fingre; skjøndt jeg broderlig deelte hvert Maaltid
 med ham. Endelig kom en pohlst Herre til os ved
 Inspræc, som vilde have een til at pudse sine
 Støvler, og een til at kjøre for sig, da begge hans
 Domestikker vare løbne fra ham — Jeg sørgede for
 at vi begge fik Tjeneste hos ham og erklærede reent
 ud Hr. Blunn, at hvis han ej vilde, forlod jeg
 ham og rejste med Pohlatteren for min svage Mar-
 ves Skyld. Endelig bekvæmmede han sig dertil,
 og jeg indrettede det saaledes, at Blunn (fra den
 Dag af sagde vi Du til hinanden og vare Lige-
 mænd) kom til at være Kudst og jeg Støvlepud-
 ser; thi jeg var bange at Pohlatteren var meget
 for at bruge Støffen til sine Domestikker, og saa
 vidste jeg vel, at Tjeneren er nærmest udsat for at
 smage den. Da vi kom til Prag havde jeg allerede
 de oppebaaret 30 Drigener og 415 Stofkeprægl;
 Blunn havde faaet maaskee noget over tredie Del
 len. Vi tænkte allerede paa at trække os med hele
 Sidebeen ud af hans Tjeneste, da han befalede os
 at spænde for. Paa Gæstgiverhuset vare mange
 smukke Folk fra alle Verdens Hjørner der spille
 Hazardspil; den pohlste Herre havde mistet nogle
 hundrede Dukater til dem, sagde Kjeldersvenden

os; og da vi havde pakket alt Tøjet paa Vognen, kom der snart Bud efter eet Stykke og snart efter et andet igjen. Da vi saae, at Kufferterne bleve hentede, forstode vi, at Pohlakkeren var i Færd med at spille sit Løssøre bort, og da vi havde hørt, at det i Pohlen er Mode at spille tilsidst baade Hest og Vogn, Rudsst og Tjener bort med, saa listede vi os over til en Galanteriekræmmer, hvor vi var bleven kjendt, og lode Heste og Vogn staae for Døren. Da vi havde været der nogle faa Minuter, saae vi en fremmed Herre kom ned med vores Principal og ledte stærk i Gaden, og at man endelig kaldte paa en Tjener der kom og kjørte bort med hele Stadsen.

Nu forstode vi Nummelen: skildte os ved vore Liberier, kjøbte os noget Galanteriekræm, da vi havde samlet os adskillige Smaaesummer naar vores Hr. Pohlak var i got Lune, og vandrede ind gien: nem Pohlen og Slesien. Den pohlste Grændse naaede vi, da vi var i Begreb med at tigge eller blive Høvere. Der var dette Selskab samlet med Bjørne og Abekatte. Den gamle Mutter som be: styrer Selskabets Indtægter og Udgifter havde mis: set sin Mand og sin Søn, da vi kom til dem. Den første blev engageret i et Tugthuus og den sidste ved Soldaterne. Hun optog os efter min Ansøgning i deres Broderskab; mig som Dandsemeister for Bjørnene og Blun som Trommeslaer ved Ballet. Dersom ikke det forbandede Brændeviin havde væ:

ret, saa havde den gamle Bluum endnu været værd at see paa; men nu er hans Ansigt ophovnet, glindsende og udrødt, hans Øjne staae stive i Hovedet, hans Hals stinker som en Varmerønde, hans Appetit er borte, hans Hænder ryste, hans Øjne ere saa røde om Kanten som Sildensøje og nedent under dem hænge store Poser, han smiler ofte og gaaer i Toget som en kalkonst Høne; jeg spør Dem til han neppe hustet han blev stukket ihjel af Baron Klingbeutel; alt er for ham som en Drøm, og snart venter jeg han sover sig ud af vort Selskab. Jeg har seet meget i Verden, men aldrig glemmer jeg, at jeg uden for een af Sachsens Byer havde den Fornøjelse, at see Baron Klingbeutel blive hængt for 6 Maaneders siden. Den store Mand døde som en Helt og holdt først en Tale til Folket om alle sine Meriter."

Saaledes fortalte Svend. Doctoren talte næste Dagen med Bluum; han var allerede fuld om Morgenens Kl. 8 og sov og trommede; Jacob tilbød ham Ophold hos sig, om han ville lade være at drikke Brændevin — Jeg skal betænke mig Hr. Bispefjert! sagde Bluum og ravede afsted til Trommen igien; men kom ikke siden. Selskabet reiste til Jylland igien. Doctor Jacob forlod det grundmurede Huus og fik eet af Bindingsværk paa en anden Udside i Skoven; thi han kunne i det første aldrig glemme Marie, endskiøndt han altid holder alting for got, som passerer i Verden.

